

အသုံးတည့်
အင်္ဂလိပ်သဒ္ဒါ
ချို့ဝင်းကျော် (B.A)

ESSENTIAL
GRAMMAR

ကိုယ်တိုင် လေ့လာ လေ့ကျင့် သင်ယူ နိုင်ပါသည်။

Contents

Unit

1. am/is/are	1
2. am/is/are (questions)	6
3. I am doing (present continuous)	11
4. are you doing? (present continuous questions)	15
5. I do/ work/ like etc. (present simple)	19
6. I don't..... (present simple negative)	24
7. Do you? (present simple questions)	29
8. I am doing and I do (present continuous and present simple)	33
9. I have/ I've got	38
10. was / were	43
11. worked / got / went etc. (past simple)	48
12. I didn't Did you? (past simple negative and questions)	53
13. I was doing (present continuous)	58
14. I was doing (past continuous) and I did (past simple)	63
15. I have done (present perfect 1)	68
16. I've just I've already I haven'tyet (present perfect 2)	73
17. Have you ever? (present perfect 3)	78
18. How long have you? (present perfect 4)	83
19. for since go	87
20. I have done (present perfect) and I did (past simple)	92
21. is done was done (passive 1)	97
22. is being done has been done (passive 2)	102
23. be/ have/ do in present and past tenses	106
24. Regular and irregular verbs	110
25. I used to	116
26. What are you doing tomorrow ?	121
27. I'm going to	126

28. will/ shall (1)	130
29. will/ shall (2)	135
30. might	140
31. can and could	145
32. must mustn't needn't	151
33. should	156
34. I have to.....	161
35. Would you like? I'd like.....	166
36. there is there are	171
37. there was/ were there has/ have been there will be	176
38. It	180
39. I am I don't etc.	185
40. Have you? Are you? Don't you? etc.	190
41. too/ either so am I/ neither do I etc.	195
42. isn't haven't don't etc. (negatives)	200
43. is it? have you? do they? etc. (questions 1)	205
44. Who saw you? Who did you see? (questions 2)	210
45. Who is she talking to? What is it like? (questions 3)	215
46. What? Which? How?	220
47. How long does it take?	226
48. Do you know where? I don't know whatetc.	231
49. She said that He told me that	237
50. work / working go/going do/ doing	242
51. to(I want to do) and -ing (I enjoy doing)	247
52. I want you to I told you to	252
53. I went to the shop to	257
54. go to go on go for go-ing	262
55. get	267
56. do and make	272
57. have	278

58. I/ me he/ him they / them etc.	284
59. my/ his / their etc.	289
60. Whose is this? It's mine/ yours/ hers etc.	293
61. I/ me/ my/ mine	298
62. myself/ yourself/ themselves etc.	302
63. -'s (Ann's camera / my brother's car) etc.	307
64. a/ an	312
65. flower(s) bus(es) (singular and plural)	317
66. a car / some money (countable/ uncountable 1)	322
67. a car / some money (countable/ uncountable 2)	327
68. a / an and the	332
69. the	338
70. go to work / go home / go to the cinema	344
71. I like music I hate exams	349
72. the (names of places)	354
73. this/ that/ these/ those	359
74. one/ ones	364
75. some and any	370
76. not + any no none	375
77. not + anybody/ anyone / anything nobody/ no-one/ nothing	380
78. somebody / anything / nowhere etc.	385
79. every and all	391
80. all most some any no/ none	396
81. both either neither	401
82. a lot much many	406
83. (a) little (a) few	411
84. old/ nice/ interesting etc. (adjectives)	415
85. quickly/ badly / suddenly etc. (adverbs)	420
86. old/ older expensive / more expensive	425
87. older than more expensive than	430

88. not as as	435
89. the oldest the most expensive	440
90. enough	445
91. too	450
92. He speaks English very well. (word order 1)	455
93. always/ usually/ often etc. (word order 2)	460
94. still yet already	465
95. Give me that book! Give it to me!	470
96. at 8 o'clock on Monday in April	475
97. from to untilsince for	480
98. before after during while	485
99. in at on (places 1)	490
100. in at on (places 2)	495
101. to in at (places 3)	500
102. under behind opposite etc. (prepositions)	505
103. up over through etc. (prepositions)	150
104. on at by with about (prepositions)	516
105. afraid of good atetc. preposition + -ing (good at - ing etc.)	521
106. listen to..... look atect. (verb + preposition)	526
107. go in fall off run away etc. (phrasal verbs 1)	531
108. put on your shoes put your shoes on (phrasal verbs 2)	536
109. and but or so because	541
110. When	546
111. If we go If you see etc.	551
112. If I had If we went etc.	556
113. a person who a thing that/ which (relative clauses 1)	562
114. the people we met the hotel you stayed at (relative clauses 2)	566
115. Key to Exercises	571

Unit [1]

am / is / are

- A. ရှိသည်၊ ဖြစ်သည်ဟူသော ပစ္စုပ္ပန်အခြေအနေ အချိန်အခါတို့ကို ဖော်ပြရန် အတွက် am, is, are ကို အသုံးပြုသည်။

My name **is** Lisa.
ကျွန်မကတော့ လီဇာပါ။

I'm 22.
ကျွန်မအသက် ၂၂ နှစ်ရှိပါပြီ။

I'm not married.
ကျွန်မ လက်မထပ်ရသေးပါဘူး။

I'm American. I'm from Chicago.
ကျွန်မ အမေရိကန်လူမျိုးပါ။ ချီကာဂိုမှာ နေပါတယ်။

I'm a student.
ကျွန်မ ကျောင်းသူတစ်ယောက်ပါ။

My father is a doctor and my mother is a journalist.
အဖေကတော့ ဆရာဝန်တစ်ဦးဖြစ်ပြီး၊ အမေကတော့ ဂျာနယ်လစ် တစ်ယောက်ပါ။

My favourite colour **is** blue.
ကျွန်မ အနှစ်သက်ဆုံးအရောင်ကတော့ အပြာပါ။

My favourite sports **are** football and swimming.
ကျွန်မ အကြိုက်ဆုံးအားကစားနည်းများကတော့ ဘောလုံးနဲ့ရေကူးပါ။

I'm interested in art.
ကျွန်မ အနုပညာကို စိတ်ဝင်စားပါတယ်။

B. အငြင်းဝါကျများတွင် 'm not, isn't, aren't အတိုပုံစံတွဲဖြင့် အသုံးပြုနိုင်သည်။

Positive

I	am	(I'm)
he	is	(he's)
she		(she's)
it		(it's)
We	are	(We're)
you		(you're)
they		(they're)

Negative

I	am not	(I'm not)
he	is not	(he's not or he isn't)
she		(she's not or she isn't)
it		(it's not or it isn't)
We	are not	(we're not or we aren't)
you		(you're not or you aren't)
they		(they're not or they aren't)

I'm cold. Can you close the window, please?

ကျွန်တော် အေးနေတယ်။ ကျေးဇူးပြုပြီး ပြူတင်းပေါက် ပိတ်ပေးနိုင်မလား။

I'm 32 years old. My sister is 29.

ကျွန်တော်ကတော့ ၃၂ နှစ်ပါ။ ကျွန်တော့်ညီမက ၂၉ နှစ်။

My brother is very tall. He's a policeman.

ကျွန်တော်အစ်ကိုက အလွန်အရပ်ရှည်တယ်။ သူက ရဲဝန်ထမ်းတစ်ယောက်ပါ။

John is afraid of dogs.

ဂျွန်သည် ခွေးကို ကြောက်သည်။

It's ten o'clock. You're late again.

အခု ၁၀ နာရီရှိပြီ။ မင်းနောက်ကျပြန်ပြီပေါ့။

Ann and I are good friends.

အန်းနဲ့ ကျွန်တော်ဟာ သူငယ်ချင်းကောင်းတွေ ဖြစ်ကြတယ်။

Your keys are on the table.

ခင်ဗျားရဲ့သော့တွေက စားပွဲပေါ်မှာ။

I'm tired but I'm not hungry.

ကျွန်တော် မောနေပေမဲ့ မဆာဘူး။

Tom isn't interested in politics. He's interested in music.

တွမ်ဟာ နိုင်ငံရေးမှာ စိတ်မဝင်စားဘူး။ သူက ဂီတမှာ စိတ်ဝင်စားတယ်။

Jane **isn't** at home at the moment. She's at work.

သီန်း လောလောဆယ် အိမ်မှာ ရှိမှာမဟုတ်ဘူး။ သူမက အလုပ်ထဲမှာ။

Those people **aren't** English. They're Australian.

အဲဒီလူတွေက အင်္ဂလိပ်လူမျိုးမဟုတ်ဘူး။ သူတို့က သြစတြေးလျလူမျိုးတွေ။

It's sunny today but it **isn't** warm.

ဒီနေ့ နေသာပေမဲ့ ပူနွေး မနေဘူး။

C. အောက်ပါအတိုပုံစံများကို စကားပြောရာတွင် သုံးနိုင်သည်။

that's	=	that is
there's	=	there is
here's	=	here is

Thank you. That's very kind of you.

ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။ ခင်ဗျားက အလွန်ကြင်နာ တတ်သူပဲ။

Look! There's Chris.

ကြည့်စမ်း။ ဟိုမှာ 'ခရစ်'။

'Here's your key.' 'Thank you.'

ဒီမှာ ခင်ဗျားရဲ့သော့။ ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။

Exercises (လေ့ကျင့်ခန်းများ)

1.1 Write the short form (She's / we aren't etc.)

လိုတိုရှင်းပုံစံဖြင့် ရေးပါ။

1. she is she's	4. that is
2. they are	5. I am not
3. it is not	6. you are not

1.2 Put in **am, is** or **are**.

am, is သို့မဟုတ် **are** ထည့်ပေးပါ။

1. The weather ... is ... nice today.	5. Look! There Carol.
2. I not tired.	6. My brother and I good tennis players.
3. This bag heavy.	7. Ann at home. Her children at school.
4. These bags heavy.	8. I a taxi driver. My sister a nurse.

1.3 Write full sentences. Use **is/isn't/are/aren't**.

ပြည့်စုံသော ဝါကျများ ရေးပါ။ **is / isn't / are / aren't** သုံးပါ။

1. (your shoes very dirty)	<u>Your shoes are very dirty.</u>
2. (my brother a teacher)	My
3. (this house not very big)	
4. (the shops not open today)	
5. (my keys in my bag)	
6. (Jenny 18 years old)	
7. (you not very tall)	

1.4 Look at Lisa's sentences (Unit 1A). Now write sentences about yourself.

Unit 1A မှ လီဆာအကြောင်း ဝါကျများကို ကြည့်ပါ။ သင့်အကြောင်းကို ရေးသားပါ။

1. (name?) My	5. (married?) I
2. (from?) I	6. (favourite colour or colours?)

3. (age?) I My
4. (job?) I 7. (interested in?)
I

1.5 Write sentences for the pictures. Use: **afraid, angry, cold, hot, hungry, thirsty.**
ပုံများကို ကြည့်ပြီး ဝါကျများကို ရေးပါ။ **afraid, angry, cold, hot, hungry, thirsty** တို့ကို
အသုံးပြုပါ။

1. **She's thirsty.**
2. They 4.
3. He 5.
6.

1.6 Write true sentences, positive or negative. Use **am/am not/is/isn't/ are/aren't.**
ဝါကျများကို မှန်ကန်အောင် ရှိ/မရှိ (သို့မဟုတ်) အငြင်းကြိယာများသုံးပြီး ရေးပါ။
am / am not / is / isn't / are / aren't တို့ကို အသုံးပြုပါ။

1. (I / interested in politics) **I'm interested (OR I'm not interested) in politics.**
2. (I / hungry) I
3. (it / warm today) It
4. (I / afraid of dogs)
5. (my hands / cold)
6. (Canada / a very big country)
7. (diamonds / cheap)
8. (I / interested in football)
9. (Rome / in Spain)

Unit [2]

am / is / are (questions)

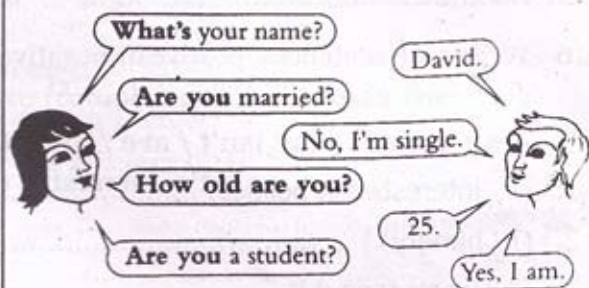
- A. ရှိသလား၊ ဖြစ်သလား အစရှိသည့် မေးခွန်းများကို မေးရန် am / is / are ကို ဝါကျ၏ ရှေ့ဆုံးတွင် ထား၍ မေးမြန်းနိုင်သည်။

Positive

I	am
he she it	is
we you they	are

Question

am	I?
is	he? she? it?
are	we? you? they?

What's your name?

David

ခင်ဗျားနာမည်ဘယ်သူလဲ။

ဒေးဗစ်

Are you married?

No, I'm single.

ခင်ဗျားလက်ထပ်ပြီးပြီလား။

လက်မထပ်ရသေးပါဘူး။ ကျွန်တော် လူယိုပါ။

How old are you?

25.

ခင်ဗျား အသက် ဘယ်လောက်လဲ။

၂၅ နှစ်

Are you a student?

Yes, I am.

ခင်ဗျား ကျောင်းသားတစ်ယောက်လား။

ဟုတ်ပါတယ်။

'Am I late?'	ကျွန်တော်/ကျွန်မ နောက်ကျနေပြီလား။
'No, you're on time.'	ဟင့်အင်း၊ ခင်ဗျား အချိန်မှီပါပဲ။
'Is your mother at home?'	ခင်ဗျားရဲ့အမေ အိမ်မှာလား။
'No, She's out.'	ဟင့်အင်း၊ သူ့ အပြင်ထွက်သွားတယ်။
'Are your parents at home?'	ခင်ဗျားရဲ့ မိဘတွေ အိမ်မှာလား။
'No, they're out.'	မဟုတ်ဘူး။ သူတို့ အပြင် သွားတယ်။
'Is it cold in your room?'	ခင်ဗျားရဲ့အခန်း အေးရဲ့လား။
Yes, a little.	ဟုတ်ကဲ့၊ နည်းနည်းအေးတယ်။
'Your shoes are nice.'	ခင်ဗျားရဲ့ရှူးဖိနပ်က ကောင်းလှချည်လား။
'Are they new?'	အသစ်တွေလား။

B. Where ...?/What ...?/Who ...?/ How ...?/ Why ...? နှင့် စသော မေးခွန်းများတွင် am / is / are ကို အသုံးပြုနိုင်သည်။

Where is your mother?	ခင်ဗျားရဲ့အမေ ဘယ်မှာလဲ။
Is she at home?	သူမ အိမ်မှာရှိလား။
What colour is your car?	ခင်ဗျားရဲ့ကား ဘာအရောင်လဲ။
'It's red.'	အနီရောင်ပါ။
How are your parents?	ခင်ဗျားရဲ့မိဘတွေကော ဘယ်လိုလဲ။
Are they well?	သူတို့ နေကောင်းကြတယ် မဟုတ်လား။
How much are these postcards?	ပို့စကဒ်တွေက ဘယ်လောက်လဲ။
'Fifty pence.'	၅၀ ပဲနီပါ။
Where are you from?	ခင်ဗျား ဘယ်က လာတာလဲ။
Canada.	ကနေဒါ
How old is Joe?	ဂျိုးအသက် ဘယ်လောက်ရှိပြီလဲ။
He's 24.	သူ ၂၄ နှစ်ပါ။
Why are you angry?	ခင်ဗျား ဘာလို့ စိတ်ဆိုးနေတာလဲ။

what's = what is / who's = who is / how's = how is / where's = where is

What's the time? အချိန်ဘယ်လောက်ရှိပြီလဲ။
 Who's that man? ဟိုလူက ဘယ်သူလဲ။
 Where's Jill? ဂျေးလ်ဘယ်မှာလဲ။
 How's your father? မင်း အဖေ ဘယ်လိုလဲ။

C. စကားပြောရာတွင် လိုရင်းတိုရှင်းပုံစံဖြင့် **am / is / are** ကို အသုံးပြုနိုင်သည်။

Short answers

Yes, **I am**

Yes, $\left\{ \begin{array}{c} \text{he} \\ \text{she} \\ \text{it} \end{array} \right\}$ **is**

Yes, $\left\{ \begin{array}{c} \text{we} \\ \text{you} \\ \text{they} \end{array} \right\}$ **are**

No, **I'm not**

No, $\left\{ \begin{array}{c} \text{he's} \\ \text{she's} \\ \text{it's} \end{array} \right\}$ **not** (or) No, $\left\{ \begin{array}{c} \text{he} \\ \text{she} \\ \text{it} \end{array} \right\}$ **isn't**

No, $\left\{ \begin{array}{c} \text{we're} \\ \text{you're} \\ \text{they're} \end{array} \right\}$ **not** (or) No, $\left\{ \begin{array}{c} \text{we} \\ \text{you} \\ \text{they} \end{array} \right\}$ **aren't**

'Are you tired?'

ခင်ဗျား မောနေလား။

'Yes, I am.'

ဟုတ်ကဲ့။ ကျွန်တော် မောတယ်။

'Are you hungry?'

ခင်ဗျား ဆာနေပြီလား။

'No, I'm not but I'm thirsty.'

ဟင့်အင်း၊ မဆာပါဘူး။ ဒါပေမဲ့ ရေတော့ ငတ်တယ်။

'Is your friend English?'

'Yes, he is.'

'Are these your keys?'

'Yes, they are.'

'That's my seat.'

'No, it isn't.'

ခင်ဗျားသူငယ်ချင်းက အင်္ဂလိပ်လူမျိုးလား။

ဟုတ်ကဲ့၊ သူ အင်္ဂလိပ်လူမျိုးပါ။

ဒီဟာတွေက ခင်ဗျားရဲ့သော့တွေလား။

ဟုတ်ပါတယ်။ ကျွန်တော့်သော့တွေပါ။

ဒါ ကျွန်တော် ထိုင်ခုံနေရာလား။

ဟင့်အင်း၊ ဒါ ခင်ဗျားထိုင်ခုံ မဟုတ်ဘူး။

Exercises (လေ့ကျင့်ခန်းများ)

2.1 Find the right answers for the questions.

မေးခွန်းများအတွက် အဖြေမှန်များ ရှာပါ။

1. Where's the camera?
2. Is your car blue?
3. Is Linda from London?
4. Am I late?
5. Where's Ann from?
6. What colour is your bag?
7. Are you hungry?
8. How is George?
9. Who's that woman?

- A London.
- B No, I'm not.
- C Yes, you are.
- D My sister.
- E Black.
- F No, it's black.
- G In your bag.
- H No, she's American.
- I Very well.

- 1 G
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7
- 8
- 9

2.2 Make questions with these words. Use **is** or **are**.

အောက်ပါစာလုံးများနှင့် မေးခွန်းများပြုလုပ်ပါ။ **is** သို့မဟုတ် **are** ကို သုံးပါ။

1. (at home/your mother?) **Is your mother at home?**
2. (your parents/well?) **Are your parents well?**
3. (interesting/your job?)
4. (the shops/open today?)
5. (interested in sport/you?)
6. (near here/the post office?)
7. (at school/your children?)
8. (why / you / late?)

2.3 Complete the questions. Use **What .../ Who .../ Where .../ How ...**

မေးခွန်းများကို ပြည့်စုံအောင် ပြုလုပ်ပါ။ **What .../ Who .../ Where .../ How ...** တို့ကို သုံးပါ။

1. How are your parents?	They're very well.
2. the bus stop?	At the end of the street.
3. your children?	Five, six and ten.
4. these oranges?	£ 1.20 a kilo.
5. your favourite sport?	Skiing.
6. the man in this photograph?	That's my father.
7. your new shoes?	Black.

2.4 Write the questions. (Read the answers first.)
မေးခွန်းများကို ရေးပါ။ (အဖြေများကို ပထမဆုံးဖတ်ပါ။)

1. (name?) **What's your name?**
2. (married or single?)
3. (American?)
4. (how old?)
5. (a teacher?)
6. (wife a lawyer?)
7. (from?)
8. (her name?)
9. (how old?)

PAUL

Paul.
I'm married.
No, I'm Australian.
I'm 30.
No, I'm a lawyer.
No, she's a designer.
She's Italian.
Anna.
She's 27.

2.5 Write short answers (Yes, I am. / No, he isn't. etc.).

အတိုပုံစံအဖြေများ ရေးပါ။ (Yes, I am. / No, he isn't. စသည်ဖြင့်)

1. Are you married? No, I'm not.	4. Are your hands cold?
2. Are you thirsty?	5. Is it dark now?
3. Is it cold today?	6. Are you a teacher?

Unit [3]

I am doing (Present Continuous)

- A. လက်ရှိဖြစ်ပျက်နေသော အခြေအနေကို ဖော်ပြရာတွင် **am, is, are + -ing** ဖြင့် ရေးသား နိုင်သည်။

I'm eating.

ကျွန်တော် စားနေတယ်။

She's eating.

သူမ စားနေသည်။

She isn't reading.

သူမ စာဖတ်နေခြင်း မဟုတ်ပါ။

It's raining.

အခု မိုးရွာနေသည်။

The sun isn't shining.

နေသာနေခြင်း မဟုတ်ပါ။

We're running.

ကျွန်တော်တို့ ပြေးနေကြသည်။

They're running.

သူတို့ ပြေးနေသည်။

They aren't walking.

သူတို့ လမ်းလျှောက်နေခြင်း မဟုတ်ပါ။

ယခုဖြစ်ဆဲကို ပြောရန်အတွက်

am, is, are + doing / eating / running / writing စသဖြင့် **am, is, are** နှင့် **-ing** ပေါင်းရသည်။

I	am	(not)	-ing	I'm working.
he	is	(not)	-ing	Chris is writing a letter.
she				She isn't eating. (or She's not eating.)
it				The Phone is ringing.
we	are	(not)	-ing	We're having dinner.
you				You're not listening to me. (or You aren't)
they				The children are doing their home work.

B. ယခု လောလောဆယ်ဖြစ်ပျက်နေသော တစ်ခုခုကို ပြောရန် **am / is / are + -ing** ကို သုံးသည်။

I'm working
 she's wearing a hat
 they're playing football
I'm not watching television
am , is , are + -ing

Past _____ **Now** _____ **Future**

Please be quiet. **I'm working.** (= I'm working now)
 ကျေးဇူးပြုပြီး ငြိမ်ငြိမ်နေကြစမ်းပါ။ ကျွန်တော် အလုပ်လုပ်နေတယ်။ (ကျွန်တော် ယခု အလုပ်လုပ်နေတယ်)

Look at Sue! She's **wearing** her new hat. (= She is wearing it now.)
 ဆူးကို ကြည့်ကြစမ်း။ သူမ ဦးထုပ်အသစ်ဆောင်းထားတယ်။ (သူမ ဦးထုပ်အသစ် ယခု ဆောင်းထားတယ်)

The weather **is** nice at the moment. **It's not** raining.
 လက်ရှိအခြေအနေမှာ ရာသီဥတုက သာယာတယ်။ အခု မိုးရွာနေတာ မဟုတ်ဘူး။

'Where are the children?' 'They're **playing** in the park.'
 ကလေးတွေ ဘယ်မှာလဲ။ သူတို့ပန်းခြံထဲမှာ ကစားနေကြတယ်။

(on the phone) We're **having** dinner now. Can you phone again later?
 (ဖုန်းထဲမှာ) ကျွန်တော်တို့ ညစာ စားနေကြတယ်။ ပြီးမှ ဖုန်းပြန်ဆက်နိုင်မလား။

You can turn off the television. **I'm not watching** it.
 ခင်ဗျား တီဗွီကို ပိတ်နိုင်ပါသည်။ ကျွန်တော် အခု ကြည့်မနေဘူး။

Exercises (လေ့ကျင့်ခန်းများ)

3.1 What are these people doing? Use these verbs to complete the sentences:

ဒီလူတွေ ဘာလုပ်နေကြတာလဲ။ ဝါကျများ ပြည့်စုံစေရန် ဖော်ပြပါ။ ကြိယာများကို သုံးပါ။

eat have lie play sit wait

1. **She's eating** an apple.
2. He for a bus.
3. They football.
4. on the floor.
5. breakfast.
6. on the table.

3.2 Complete the sentences. Use one of these verbs.

ဝါကျများကို ပြည့်စုံအောင်ရေးပါ။ ဖော်ပြပါ ကြိယာများမှ တစ်ခုစီကို သုံးပါ။

build cook go have stand stay swim work

1. Please be quiet. I **'m working**....
2. 'Where's John?' 'He's in the kitchen. He
3. 'You on my foot.' 'Oh, I'm sorry.'
4. Look! Somebody in the river.
5. We're here on holiday. We at the Central Hotel.
6. 'Where's Ann?' 'She a shower.'
7. They a new theatre in the city centre at the moment.
8. I now. Goodbye.

- 3.3 Look at the picture. Write sentences about Jane. Use **She's -ing** or **She isn't -ing**.
ရုပ်ပုံကားချပ်ကို ကြည့်ပါ။ ဂျိန်းအကြောင်း ဝါကျများ ရေးပါ။ **She's -ing** သို့မဟုတ် **She isn't -ing** တစ်ခုခု သုံးပါ။

1. (have dinner) Jane isn't having dinner.
2. (watch television) She's watching television.
3. (sit on the floor) She
4. (read a book)

5. (play the piano)
6. (laugh)
7. (wear a hat)
8. (write a letter)

- 3.4 What's happening at the moment? Write true sentences.

လောလောဆယ် ဘာဖြစ်နေတာလဲ။ ဝါကျအမှန်များကို ရေးပါ။

1. (I / wash / my hair) I'm not washing my hair.
2. (it / snow) It's snowing. OR It isn't snowing.
3. (I / sit / on a chair)
4. (I / eat)
5. (it / rain)
6. (I / learn / English)
7. (I / listen / to music)
8. (the sun / shine)
9. (I / wear / shoes)
10. (I / read / a newspaper)

Unit [4]

Are you doing? (Present Continuous questions)

A. am / is / are + -ing ပုံစံတွင် am / is / are ကို ဝါကျ၏ ရှေ့ဆုံးတွင် ထား၍ ယခု ဖြစ်ပျက်နေသလားဟု မေးခွန်းမေးရာတွင် အသုံးပြုနိုင်သည်။

Positive

I	am	
he	}	doing working going staying
she		
it		
we	}	etc.
you		
they		

Question

am	I	
is	he	doing? working? going? staying?
	she	
	it	
are	we	etc.
	you	
	they	

'Are you feeling OK?'

'Yes, I'm fine, thank you.'

'Is it raining?'

'Yes, take an umbrella.'

Why are you wearing a coat?

It's not cold.

'What's Paul doing?'

'He's reading the newspaper.'

'What are the children doing?'

'They're watching television.'

ခင်ဗျား နေကောင်းရဲ့လား။

ဟုတ်ကဲ့၊ ကောင်းပါတယ်။ ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။

မိုးရွာနေသလား။

ဟုတ်တယ်။ ထီးတစ်လက်လောက် ယူခဲ့ပါ။

ခင်ဗျား ဘာလို့ ကုတ်အင်္ကျီဝတ်ထားရတာလဲ။

အေးမှ မအေးတာ။

ပေါလ် ဘာလုပ်နေလဲ။

သူ သတင်းစာ ဖတ်နေတယ်။

ကလေးတွေ ဘာလုပ်နေကြလဲ။

သူတို့ TV ကြည့်နေကြတယ်။

Look, there's Sally! Where's she **going**? ဤသည်မိန်း ဆယ်လီပါလား။ သူမ ဘယ်ကိုသွားနေလဲ။

Who **are** you waiting for?

ခင်ဗျား ဘယ်သူ့ကို စောင့်နေတာလဲ။

Are you waiting for Sue?

ခင်ဗျား 'ဆူး'ကို စောင့်နေတာလား။

B. Study the word order:

စကားလုံး အစီအစဉ်ကို လေ့လာပါ။

is / are + Subject + -ing

Is he

working today?

Is Paul

working today?

(not 'Is working Paul today?')

Where **are** they

going?

Where **are** those people

going?

(not 'Where are going those people?')

C. မေးခွန်းများကို ဖြေဆိုရာတွင် အတိုပုံစံဖြင့် ဖြေဆိုနိုင်သည်။

Short answers

Yes, I **am**.

Yes, { he
she
it } **is**.

Yes, { we
you
they } **are**.

No, I'm **not**.

No, { he's
she's
it's } **not**. or No, { he
she
it } **isn't**.

No, { we're
you're
they're } **not**. or No, { we
you
they } **aren't**.

'Are you going now?'

ခင်ဗျား အခု သွားတာမှလား။

'Is Paul working today?'

ပေါလ် ဒီနေ့ အလုပ်လုပ်သလား။

'Is it raining?'

မိုးရွာနေသလား။

'Yes, I am.'

ဟုတ်ကဲ့၊ သွားတော့မယ်။

'Yes, he is.'

ဟုတ်ကဲ့၊ လုပ်ပါတယ်။

'No, it isn't.'

ဟင့်အင်း၊ မရွာပါဘူး။

'Are your friends staying at a hotel?' 'No, **they aren't**. They're staying with me.'

ခင်ဗျားသူငယ်ချင်းတွေက ဟိုတယ်မှာနေသလား။ မဟုတ်ပါဘူး။ သူတို့ ကျွန်တော်နဲ့အတူတူနေတယ်။

Exercises (လေ့ကျင့်ခန်းများ)

4.1 Look at the pictures and write the questions.

ရုပ်ပုံကားချပ်များကို ကြည့်ပြီး မေးခွန်းများကို ရေးပါ။

1. (you / watch / it?) **Are you watching it?** No, you can turn it off.
2. (you / go / now?)? Yes, see you tomorrow.
3. (it / rain?)? No, not at the moment.
4. (you / enjoy / the film?)? Yes, it's very funny.
5. (that clock / work?)? No, it's broken.
6. (you / write / a letter?)? Yes, to my sister.

4.2 Look at the pictures and complete the questions. Use one of these:

ရုပ်ပုံကားချပ်များကို ကြည့်ပြီး မေးခွန်းများ ပြည့်စုံအောင် လုပ်ပါ။ အောက်ပါကြိယာများမှ တစ်ခုချင်းစီ သုံးပါ။

cry eat go laugh look at read

1. What are you reading.....?
2. Where she?
3. What?
4. Why?
5. What?
6. Why?

4.3 Write questions from these words. Use **is** or **are** and put the words in order.

စကားလုံးများကို မေးခွန်းပုံစံပြန်လုပ်ပါ။ **is** သို့မဟုတ် **are** ကို အသုံးပြုပြီး အစဉ်အတိုင်း စကားလုံးများကို ထည့်ပါ။

1. (working / Paul / today?) **Is Paul working today?**.....
2. (what / doing / the children?) **What are the children doing?**.....
3. (you / listening / to me?)?
4. (where / going / your friends?)?
5. (your parents / television / watching?)?
6. (what / cooking / Ann?)?
7. (why / you / looking / at me?)?
8. (coming / the bus?)?

4.4 Write short answers (Yes, I am. / No, he isn't. etc.)

(Yes, I am. / No, he isn't. etc.) တို့ဖြင့် အတိုပုံစံအဖြေရေးပါ။

1. Are you watching TV? No, I'm not.	4. Is it raining??
2. Are you wearing a watch??	5. Are you sitting on the floor??
3. Are you eating something??	6. Are you feeling well??

Unit [5]

I do / work / like etc. (Present simple)

A.

I do

I work

I like

တို့ကို အောက်ပါအတိုင်း ရေးသားနိုင်သည်။

တစ်ခုခုပြုလုပ်သည်။

အသက်မွေးမှုအလုပ် တစ်ခုခု လုပ်သည်။

ကြိုက်နှစ်သက်သည်။

We **read** a lot.

I **like** ice-cream.

They're looking at their books.

They **read** a lot.

He's eating an ice-cream.

He **likes** ice-cream.

ကျွန်တော်တို့ စာတွေ အများကြီးဖတ်တယ်။

ကျွန်တော်ရေခဲမုန့် ကြိုက်တယ်။

သူတို့ဟာ သူတို့ရဲ့ စာအုပ်တွေကို ကြည့်နေကြတယ်။

သူတို့စာတွေ အများကြီး ဖတ်တယ်။

သူ ရေခဲမုန့်စားနေတယ်။

သူ ရေခဲမုန့်ကြိုက်တယ်။

They **read** / he **likes** / I **work** etc. = the *present simple* (ပစ္စုပ္ပန်ချိန်းချိန်း)

I / we / you / they he / she / it	read reads	like likes	work works	live lives	watch watches	do does	have has
--------------------------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	-------------------------	-------------------	--------------------

Remember: သတိပြုရန်

he works / she lives / it rains etc.

သူ အလုပ်လုပ်သည် / သူနေသည် / အခု မိုးရွာသည် စသဖြင့် သုံးနိုင်သည်။

I work in a shop. My brother works in a bank. (not 'My brother work')

ကျွန်တော် ဆိုင်မှာ အလုပ်လုပ်တယ်။ ကျွန်တော့်အစ်ကိုကတော့ ဘဏ်မှာ လုပ်တယ်။

Linda lives in London. Her parents live in Scotland.

'လင်ဒါ'က လန်ဒန်မှာနေတယ်။ သူမိဘတွေကတော့ စကော့တလန်မှာ နေတယ်။

It rains a lot in winter.

ဆောင်းရာသီမှာ မိုးများတယ်။

I have ———→ he / she / it has:

John has a shower every day.

ဂျွန် နေ့တိုင်း ရေချိုးတယ်။

- B.** မိုးမိုးပစ္စုပ္ပန်ကာလကို အသုံးပြု၍ အမြဲမှန်သောအခြေအနေ၊ ယေဘုယျအမှန်တရားနှင့် တစ်ခါတစ်ရံ (သို့) အမြဲတမ်း ဖြစ်ပျက်တတ်သော အလေ့အထစသည့် အကြောင်းအရာတို့ကို ရေးသားနိုင်သည်။

I like big cities.

ကျွန်တော် မြို့ ကြီးတွေကို ကြိုက်တယ်။

The shops **open** at 9 o' clock and **close** at 5.30.

ဆိုင်တွေက ၉ နာရီဖွင့်ပြီး ၅ နာရီခွဲ ပိတ်တယ်။

Tim **works** very hard. He **starts** at 7.30 and **finishes** at 8 o' clock in the evening.

'တင်မ်'က အလုပ်သိပ်ကြိုးစားတယ်။ သူ မနက် ၇ နာရီခွဲမှာ အလုပ်စလုပ်ပြီး ညနေ ၈ နာရီမှာ အလုပ် သိမ်းတယ်။

The Earth **goes** round the Sun.

ကမ္ဘာကြီးဟာ နေကို လှည့်လည်နေတယ်။

We **do** a lot of different things in our free time.

ကျွန်တော်တို့ အားလပ်ချိန်မှာ အလုပ်မျိုးစုံ လုပ်ပစ်လိုက်တယ်။

It **costs** a lot of money to stay at luxury hotels.

ခိမ်ခံလိုက်တယ်ကြီးမှာ နေဖို့ ငွေတွေ အများကြီးကုန်တယ်။

C. **always**

never

often

sometimes

usually

အမြဲတမ်း

ဘယ်တော့မှ

မကြာခဏ

တစ်ခါတစ်ရံ

အစဉ်အမြဲ

+ **present simple**

စသည်နှင့် ပစ္စုပ္ပန်နိုးနိုးကာလကို ရေးသားနိုင်သည်။

Sue **always arrives** at work early. (*not* 'Sue arrives always.')

‘ဆူး’ ဟာ အမြဲတမ်းအလုပ်ကို အစောကြီးရောက်တယ်။

I **usually go** to work by car but sometimes I **walk**. (*not* 'I go usually')

ကျွန်တော် အလုပ်ကို ကားနဲ့ အမြဲလို သွားလေ့ရှိတယ်။ ဒါပေမဲ့ တစ်ခါတစ်ရံ လမ်းလျှောက်တယ်။

Julia **never eats** breakfast.

ဂျူလီယာဟာ မနက်စာ ဘယ်တော့မှ မစားဘူး။

Tom lives near us. We **often see** him.

‘တွမ်’က ကျွန်တော်တို့အနားမှာ နေတယ်။ ကျွန်တော်တို့ သူ့ကို မကြာခဏ တွေ့တယ်။

Exercises (လေ့ကျင့်ခန်းများ)

5.1 Write these verbs + -s or -es.

အောက်ပါတို့ကို ကြိယာ + -s သို့မဟုတ် -es တစ်ခုခုဖြင့် ရေးပါ။

- (read) she **reads**
- (think) he
- (fly) it
- (dance) he
- (have) she
- (finish) it

5.2 Complete the sentences about the people in the pictures. Use these verbs:

ရုပ်ပုံကားချပ်ထဲရှိ လူများအကြောင်းရေးသား၍ ဝါကျများကို ပြည့်စုံအောင် ဖြေဆိုပါ။ ဖော်ပြပါ ကြိယာများကို သုံးပါ။

eat go live play play sleep

1. **He plays** the piano.
2. They in a very big house.
3. a lot of fruit.
4. tennis.
5. to the cinema a lot.
6. eight hours a night.

5.3 Complete the sentences. Use these verbs:

ဝါကျများ ပြည့်စုံအောင်ရေးပါ။ ဖော်ပြပါ ကြိယာများကို အသုံးပြုပါ။

boil close cost cost like like meet open speak teach wash

1. Margaret **speaks** four languages.
2. In Britain the banks usually at 9.30 in the morning.
3. The City Museum at 5 o'clock in the evening.
4. Tina is a teacher. She mathematics to young children.
5. My job is very interesting. I a lot of people.
6. Peter his hair twice a week.
7. Food is expensive. It a lot of money.

8. Shoes are expensive. They a lot of money.
9. Water at 100 degrees Celsius.
10. Julia and I are good friends. I her and she me.

5.4 Write sentences from these words. Put the verb in the right form (**arrive** or **arrives** etc.).

အောက်ပါဝါကျများကို အစီစဉ်တကျရေးပါ။ ကြိယာ၏ပုံစံအမှန်ကို ထည့်ပါ။ (**arrive** သို့မဟုတ် **arrives** စသဖြင့်)

1. (always / early / Sue / arrive) **Sue always arrives early.**
 2. (basketball / I / play / often) I
 3. (work / Margaret / hard / usually)
 4. (Jenny / always / nice clothes / wear)
 5. (dinner / we / have / always / at 7.30)
 6. (television / Tim / watch / never)
 7. (like / chocolate / children / usually)
 8. (Julia / parties / enjoy / always)
- 5.5 Write sentences about yourself. Use **always / never / often / sometimes / usually**.
- သင့်အကြောင်း ဝါကျများကို ရေးပါ။ **always , never , often , sometimes , usually** တို့ကို သုံးပါ။
1. (watch television) **I never watch television. / I usually watch television in the evening. (etc.)**
 2. (read in bed) I
 3. (get up before 7 o'clock)
 4. (go to work / school by bus)
 5. (drink coffee)

Unit [6]

I don't ... (Present simple negative)

A. ပစ္စုပ္ပန်ရိုးရိုးကာလတွင် အငြင်းဝါကျကို အောက်ပါအတိုင်း ရေးသားနိုင်သည်။

don't / doesn't + verb
(ကြိယာ)

Coffee?
ကော်ဖီ

No, thanks. I **don't drink coffee**.
ဟင့်အင်း။ ကျေးဇူးပါပဲ။ ကျွန်မကော်ဖီမသောက်ဘူး။

She **doesn't drink** coffee.
သူမ ကော်ဖီ မသောက်ပါ။

I **don't like** my job.
ကျွန်တော် ကျွန်တော့်အလုပ်ကို မကြိုက်ဘူး။

He **doesn't like** his job.
သူ သူ့အလုပ်ကို မကြိုက်ပါ။

Positive

I we you they	work like do have
he she it	works likes does has

Negative

I we you they	do not (don't)	work like do have
he she it	does not (doesn't)	

I **drink** coffee but I **don't drink** tea.

ကျွန်တော် ကော်ဖီသောက်တယ်။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော် လက်ဖက်ရည် မသောက်ပါ။

Sue **drinks** tea but she **doesn't drink** coffee.

'ဆူး' လက်ဖက်ရည်သောက်တယ်။ ဒါပေမဲ့ သူမ ကော်ဖီ မသောက်ပါ။

You **don't work** very hard.

မင်း အလုပ်ကို ကြိုးကြိုးစားစား မလုပ်ဘူး။

We **don't watch** television very often.

ကျွန်တော်တို့ တီဗွီကို မကြာခဏ ဖွင့်မကြည့်ပါ။

The weather is usually nice. It **doesn't rain** very often.

ရာသီဥတု အမြဲလို သာယာသည်။ မိုးက တစ်ခါတစ်လေပင် မရွာပါ။

Gerry and Linda **don't know** many people.

'ဂါရီ' နဲ့ 'လင်ဒါ' ဟာ လူများများနဲ့ မသိကျွမ်းပါဘူး။

B. Remember: သတိပြုရန်

I / we / you / they

he / she / it

ဆိုရင် **don't**

ဆိုရင် **doesn't** သုံးရမည်။

I don't like football.

ကျွန်တော် ဘောလုံးကို မကြိုက်ဘူး။

He doesn't like football.

သူ ဘောလုံးကို မကြိုက်ဘူး။

I don't like Fred and **Fred doesn't** like me. (*not 'Fred don't like'*)

ကျွန်တော် 'ဖရက်' ကို မကြိုက်သလို 'ဖရက်' လည်း ကျွန်တော်ကို မကြိုက်ပါ။

My car doesn't use much petrol. (*not 'My car don't use'*)

ကျွန်တော့်ကား ဓာတ်ဆီသိပ်မကုန်ပါ။

Sometimes he is late but **it doesn't** happen very often.

သူ တစ်ခါတစ်ရံ နောက်ကျတတ်တယ်။ ဒါပေမဲ့ အဲဒါ ခဏ ခဏ မဟုတ်ပါ။

C. don't / doesn't + infinitive (doesn't like, doesn't speak, doesn't do စသည်။)

I don't like washing the car. I **don't do** it very often.

ကျွန်တော် ကားဆေးရတာ မကြိုက်ဘူး။ ကျွန်တော် အဲဒါကို သိပ် မလုပ်ဖြစ်ဘူး။

Sandra **speaks** Spanish but she **doesn't speak** Italian. (*not 'doesn't speaks'*)

'စန်ဒရာ' စပိန်လို ပြောတတ်တယ်။ ဒါပေမဲ့ သူမ အီတလီလို မပြောတတ်ပါ။

Bill **doesn't do** his job very well. (*not 'Bill doesn't his job'*)

ဘီလ်က သူ့အလုပ်ကို သိပ်မကျွမ်းကျင်ဘူး။

Paula **doesn't** usually **have** breakfast. (*not 'doesn't has'*)

ပေါ်လာဟာ မနက်စာကို အမြဲတမ်း စားလေ့မရှိဘူး။

Exercises (လေ့ကျင့်ခန်းများ)

6.1 Write the negative.

အငြင်းဝါကျများ ရေးပါ။

1. I play the piano very well.
2. Jane plays the piano very well.
3. They know my phone number.
4. We work very hard.
5. He has a bath every day.
6. You do the same thing every day.

I don't play the piano very well.

Jane
.....
.....
.....
.....

6.2 Study the information and write sentences with **like**.

အချက်အလက်များကို လေ့လာပြီး **like** နှင့် ဝါကျများ ရေးပါ။

 Do you like?	 Bill and Rose	 Carol	 YOU
1 classical music?	yes	no	?
2 boxing?	no	yes	?
3 horror films?	yes	no	?

1. **Bill and Rose like classical music.**
Carol
I classical music.
2. Bill and Rose
Carol
I
3.
.....
.....

6.3 Write about yourself. Use: **I never ...** or **I often ...** or **I don't ... very often.**

သင့်ရဲ့အကြောင်း ရေးပါ။ **I never ...** သို့မဟုတ် **I often ...** သို့မဟုတ် **I don't ... very often** တို့ကို အသုံးပြုပါ။

1. (watch TV) **I don't watch TV very often. (OR I never ... OR I often ...)**
2. (go to the theatre)

3. (ride a bicycle)
4. (eat in restaurants)
5. (travel by train)

6.4 Complete the sentences. All of them are negative. Use **don't / doesn't** + one of these verbs:

ဝါကျများ ပြည့်စုံအောင် ရေးပါ။ အားလုံး အငြင်းဝါကျများ ဖြစ်ကြသည်။ **don't / doesn't** + အောက်ဖော်ပြပါ ကြိယာတစ်ခုစီကို အသုံးပြုပါ။

cost go know read see use wear

1. I buy a newspaper every day but sometimes I **don't read** it.
2. Paul has a car but he it very often.
3. They like films but they to the cinema very often.
4. Amanda is married but she a ring.
5. I much about politics. I'm not interested in it.
6. It's not an expensive hotel. It much to stay there.
7. Brain lives near us but we him very often.

6.5 Put the verb into the correct form, positive or negative.

ရိုးရိုးဝါကျ သို့မဟုတ် ငြင်းဆိုဝါကျတို့၏ ပုံသဏ္ဌာန်အမှန် ကြိုယာထည့်ပေးပါ။

1. Margaret **speaks** four languages - English, French, German and Spanish. (speak)
2. I **don't like** my job. It's very boring. (like)
3. 'Where's Martin?' 'I'm sorry. I' (know)
4. Sue is a very quiet person. She very much. (talk)
5. Jim a lot of tea. It's his favourite drink. (drink)
6. It's not true! I it! (believe)
7. That's a very beautiful picture. I it very much. (like)
8. Mark is a vegetarian. He meat. (eat)

Unit [7]

Do you...? (Present simple questions)

A. Do, Does ကို ဝါကျ၏ရှေ့ဆုံးတွင် ထား၍ ပစ္စုပ္ပန်ရိုးရိုးကာလ မေးခွန်းများ ပြုလုပ်နိုင်သည်။

Positive

I	work
we	like
you	do
they	have
he	works
she	likes
it	does
	has

question

do	I we you they	work? like?
does	he she it	do? have?

Do you **play** the guitar?

ခင်ဗျား ဂစ်တာတီးသလား။

B. (Study the word order:) ဝါကျအစီအစဉ်ကို လေ့လာပါ။

do / does + subject + infinitive

Where How often What How much	Do Do Does do do does does	you your friends Chris your parents you this word it	work live play live? wash mean? cost	in the evening? near here? tennis? your hair? to fly to Rome?
--	---	--	---	---

Questions with **always / usually / often**: ပါဝင်သောမေးခွန်းများ

What	Do Does do	you Chris you	always often usually	have play do	breakfast? tennis? at weekends?
------	---------------------------	---------------------	-------------------------------------	-----------------------------	---------------------------------------

What do you do? = What's your job?

ခင်ဗျားအလုပ်က ဘာလဲ။ ခင်ဗျားအလုပ်က ဘာလဲ။

'What do you do?' = 'I work in a bank.'

ခင်ဗျားအလုပ်က ဘာလဲ။ ကျွန်တော် ဘဏ်မှာ အလုပ်လုပ်တယ်။

C. Remember: သတိပြုရန်

I, we, you, they ဆိုလျှင် **Do** ကို သုံး၍ he, she, it ဆိုလျှင် **Does** ကို သုံးရမည်။

Do they like music?

သူတို့ ဂီတကို ကြိုက်နှစ်သက်သလား။

Does he like music?

သူ ဂီတကို ကြိုက်နှစ်သက်သလား။

D. Short answers:

မေးခွန်းအတိုပုံစံတွင် Yes, No တို့ နှင့် တွဲ၍ အသုံးပြုနိုင်သည်။

Yes,	I / we / you / they do.
	he / she / it does.

No,	I / we / you / they don't.
	he / she / it doesn't.

'Do you play tennis?

ခင်ဗျား တင်းနစ်ကစားသလား။

'No, I don't.'

ဟင့်အင်း၊ မကစားပါ။

'Do your parents speak English?

ခင်ဗျားရဲ့မိဘတွေ အင်္ဂလိပ်စကားပြောတတ်သလား။

'Yes, they do.'

ဟုတ်ကဲ့၊ ပြောတတ်ပါတယ်။

'Does George work hard?

'ဂျော့ချ်' အလုပ်ကြိုးစားသလား။

'Yes, he does.'

ဟုတ်ကဲ့၊ ကြိုးစားပါတယ်။

'Does your sister live in London?

ခင်ဗျားရဲ့ ညီမက လန်ဒန်မှာ နေသလား။

'No, she doesn't.'

ဟင့်အင်း၊ မနေပါဘူး။

Exercises (လေ့ကျင့်ခန်းများ)

7.1 Write questions with Do ...? and Does ...?

Do ...? နှင့် Does ...? တို့ဖြင့် မေးခွန်းများ ရေးပါ။

1. I like chocolate. And you? Do you like chocolate?
2. I play tennis. And you? you
3. Tom plays tennis. And Ann? Ann
4. You live near here. And your friends?
5. You speak English. And your brother?
6. I do exercises every morning. And you?
7. Sue often goes away. And Paul?
8. I want to be famous. And you?
9. You work hard. And Linda?

7.2 Write questions. Use the words in brackets (...) + do / does. Put the words in the right order.

ကွင်းအတွင်းရှိ စကားလုံးများ (...) + do / does တို့ဖြင့် အသုံးပြုပြီး မေးခွန်းများရေးပါ။ စကားလုံးများကို အစီအစဉ်တကျ ထည့်ပေးပါ။

1. (where / live / your parents?) Where do your parents live?
2. (you / early / always / get up?) Do you always get up early?
3. (how often / TV / you / watch?)
4. (you / want / what / for dinner?)
5. (like / you / football?)
6. (your brother / like / football?)
7. (what / you / do / in the evenings?)
8. (your sister / work / where?)
9. (to the cinema / often / you / go?)
10. (what / mean / this word?)
11. (often / snow / it / here?)
12. (go / usually / to bed / what time / you?)

13. (how much/to phone New York/it/cost?)
 14. (you/for breakfast/have/usually/what?)

7.3 Complete the questions. Use these verbs:

မေးခွန်းများ ပြည့်စုံအောင် ရေးပါ။ အောက်ပါကြိယာများကို အသုံးပြုပါ။

do do enjoy go like start teach work

1. What do you do ?	I work in a bookshop.
2. it?	It's OK.
3. What time in the morning?	At 9 o'clock.
4. on Saturdays?	Sometimes.
5. How to work?	Usually by bus.
6. And your husband. What ?	He's a teacher.
7. What ?	Science.
8. his job?	Yes, he loves it.

7.4 Write short answers (Yes, he does./No, I don't.etc.).

(Yes, he does. / No, I don't. စသဖြင့်) အတိုပုံစံ ရေးပါ။

- Do you watch TV a lot? **No, I don't. OR Yes, I do.**.....
- Do you live in a big city?
- Do you often ride a bicycle?
- Does it rain a lot where you live?
- Do you play the piano?

Unit [8]

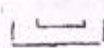
I am doing and I do (Present Continuous and Present simple)

- A. ဝတ္ထုပွန်ဖြစ်ဆဲ ပုံစံမျိုးမျိုးနှင့် အငြင်းပုံစံတွဲဖက်ပုံကို အောက်ပါစာကြောင်းများတွင် ကြည့်ရှုလေ့လာပါ။

Jim is watching television.

ဂျင်နံ တီဗွီကြည့်နေသည်။

He is not playing the guitar.

2. ၁၀ မိနစ်

B. Present Continuous (I am doing) -now, at the time of speaking:

ယခု စကားပြောနေသည့်အချိန်တွင် ဖြစ်ပျက်နေသော အပြုအမူတစ်ခုကို ရေးသားရာတွင် ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်ဆဲ ပုံစံဖြင့် ရေးသားဖော်ပြသည်။

I'm doing

past ————— *NOW* ————— *future*

Please be quiet. I'm working. (*not* 'I work')

ကျေးဇူးပြု၍ တိတ်တိတ်နေပါ။ ကျွန်တော် အလုပ်လုပ်နေတယ်။

Tom **is having** a shower at the moment. (*not* 'Tom has')

'တွမ်' ယခုချိုးနေသည်။

Take an umbrella with you. **It's** raining.

ထီးတစ်လက်ယူခဲ့ပါ။ အခု မိုးရွာနေတယ်။

You can turn off the television. I'm not watching it.

ခင်ဗျား တီဗွီ ပိတ်နိုင်တယ်။ ကျွန်တော် အခုကြည့်မနေဘူး။

Why are you under the table? What **are** you doing?

ခင်ဗျား ဘာဖြစ်လို့ စားပွဲအောက် ဝင်နေရတာလဲ။ ခင်ဗျား ဘာလုပ်နေသလဲ။

C. Present simple (I do) -in general, all the time or sometimes:

ပစ္စုပ္ပန်ရိုးရိုးကာလကို ယေဘုယျအားဖြင့် အချိန်တိုင်း (သို့မဟုတ်) တစ်ခါတစ်ရံ ဖြစ်ပျက်တတ်သော အဖြစ်အပျက်၊ အပြုအမူတို့တွင် သုံးသည်။

←————— I do —————→
past ————— *NOW* ————— *future*

I **work** every day from 9 o'clock to 5.30.

ကျွန်တော်နေ့တိုင်း ၉ နာရီမှ ၅ နာရီခွဲအထိ အလုပ်လုပ်တယ်။

Tom **has** a shower every morning.

တွမ် မနက်တိုင်း ချိုးတယ်။

It **rains** a lot in winter.

ဆောင်းရာသီမှာ မိုးများလေ့ ရှိတယ်။

I **don't watch** television very often.

ကျွန်တော် တီဗွီ မကြာခဏ ကြည့်လေ့မရှိဘူး။

What do you usually **do** at the weekend?

ခင်ဗျား စနေ/တနင်္ဂနွေမှာ အမြဲလို ဘာလုပ်တတ်သလဲ။

D. We do not use these verbs in the present continuous

I am -ing:

အောက်ပါ ကြိယာများကို **-ing** ပုံစံ မသုံးရပါ။

like	love	want	know	understand	remember	depend
prefer	hate	need	mean	believe	forget	

Use the present simple only with these verbs. (**I want / do you like?** etc.):

၎င်းကြိယာများကို ရိုးရိုးပစ္စုပ္ပန်ကာလဖြင့်သာ သုံးရသည်။

I'm tired.

ကျွန်တော်ပင်ပန်းနေပြီ။

I **want** to go home. (*not* 'I'm wanting')

ကျွန်တော်အိမ်ပြန်ချင်တယ်။

'**Do you know** that girl?'

ခင်ဗျား ဟိုမိန်းကလေးကို သိတယ်မဟုတ်လား။ သိတယ်။ ဒါပေမဲ့ သူမနာမည်ကို မမှတ်မိဘူး။

'Yes, but I **don't remember** her name.'

I **don't understand**. What **do you mean**?

ကျွန်တော် နားမလည်ဘူး။ ခင်ဗျား ဘာကို ဆိုလိုတာလဲ။

Exercises (လေ့ကျင့်ခန်းများ)

8.1 Answer the questions about the pictures.

ရုပ်ပုံကားချပ်များအကြောင်း မေးခွန်းများ ဖြေဆိုပါ။

- Does he take photographs? **Yes, he does.** Is he taking a photograph? **No, he isn't.**
What is he doing? **He's having a bath.**
- Is she driving a bus? Does she drive a bus?
What is she doing?
- Does he clean windows? Is he cleaning a window?
What is he doing?
- Are they teaching? Do they teach?
What do they do

8.2 Put in **am / is / are** or **do / don't / does / doesn't**.

(**am / is / are** သို့မဟုတ် **do / don't / does / doesn't**) ထည့်ပါ။

- Excuse me, **do** you speak English?
- 'Where's Ann?' 'I know.'
- What's funny? Why you laughing?
- 'What your sister do?' 'She's a dentist.'
- It raining. I want to go out in the rain.
- 'Where you come from?' 'Canada.'
- How much it cost to phone Canada?
- George is a good tennis player but he play very often.

8.3 Put the verb in the present continuous (**I am doing**) or the present simple (**I do**).

ဖြစ်ဆဲပုံစံ (**I am doing**) သို့မဟုတ် ရိုးရိုးပုံစံ (**I do**) ထဲသို့ ကြိုယာမှားထည့်ပေးပါ။

1. Excuse me. **Do you speak** (you / speak) English?
2. 'Where's Tom?' '.... **He's having** (he / have) a shower.'
3. **I don't watch** (I / not / watch) television very often.
4. Listen! Somebody (sing).
5. Sandra is tired. (she/want) to go home now.
6. How often (you / read) a newspaper?
7. 'Excuse me but (you/sit) in my place.' 'Oh, I'm sorry.'
8. I'm sorry, (I/not/understand). Can you speak more slowly?
9. It's late. (I/go) home now.
(you/come) with me?
10. What time (your father/finish) work in the evenings?
11. You can turn off the radio. (I/not/listen) to it.
12. 'Where's Paul?' 'In the kitchen (he/cook) something.'
13. Martin (not/usually/drive) to work. He
..... (usually/walk).
14. Sue (not/like) coffee. (she/prefer) tea.

Unit [9]

I have ... / I've got ...

I have သို့မဟုတ် I've got ကို ပိုင်ဆိုင်မှု၊ ကိုယ်ခန္ဓာရှိ အစိတ်အပိုင်းများ၊ ညီအစ်ကိုမောင်နှမ စသည်တို့ကို ဖော်ပြရာတွင် သုံးသည်။

A. You can say I have or I've got, he has or he's got.

ငါ့မှာ ရှိသည် I have (သို့မဟုတ်) I've got / he has (သို့မဟုတ်) he's got ဟု သုံးနိုင်သည်။

I	
we	have
you	
they	
he	
she	has
it	

OR

I		(I've got)
we	have got	(we've got)
you		(you've got)
they		(they've got)
he		(he's got)
she	has got	(she's got)
it		(it's got)

I've got blue eyes. (or I have blue eyes)

ကျွန်တော်ရဲ့မျက်လုံးက အပြာရောင်။

Tim has got two sisters. (or Tim has two sisters)

တင်မိမှာ အစ်မနှစ်ယောက် ရှိတယ်။

Our car has got four doors.

တို့ကားမှာ တံခါး လေးပေါက်ပါတယ်။

Diane isn't feeling well. She's got a headache. (She's got = She has got)

'ဒင်း' သိပ်နေမကောင်းဘူး။ သူမ ခေါင်းကိုက်နေတယ်။

They like animals. **They've got** a horse, three dogs and six cats.

သူတို့တိရစ္ဆာန်တွေကို နှစ်သက်ကြတယ်။ သူတို့မှာ မြင်းတစ်ကောင်၊ ခွေးသုံးကောင်နှင့် ကြောင်ခြောက်ကောင် ရှိတယ်။

B. အငြင်းနှင့်မေးခွန်းပုံစံတွင် အသုံးပြုပုံ
I haven't got / have you got? etc.

Negative

I we you they	have not (haven't)	got
he she it	has not (hasn't)	

Question

have	I we you they	got?
has	he she it	

Short answers

Yes, No,	I we you they	have haven't
Yes, No,	he she it	has hasn't

I've got a motor-bike but I **haven't got** a car.

ကျွန်တော့်မှာ မော်တော်ဆိုင်ကယ် ရှိတယ်။ ဒါပေမဲ့ ကားမရှိဘူး။

Mr and Mrs Harris **haven't got** any children.

မစ္စတာနှင့်မိဒ်ဗီးစ် 'ဟားရစ်' မှာ ကလေးတစ်ယောက်မှ မရှိကြဘူး။

It's a nice house but it **hasn't got** a garden.

ဒီအိမ်က အလွန်ကောင်းပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဥယျာဉ်မရှိဘူး။

'Have you got a camera?'

ခင်ဗျားမှာ ကင်မရာရှိသလား။

'No, I haven't.'

ဟင့်အင်း၊ မရှိပါ။

'What **have** you **got** in your bag?'

ခင်ဗျားအိတ်ထဲမှာ ဘာရှိသလဲ။

'Nothing. It's empty.'

ဘာမှ မရှိဘူး။ အိတ်အလွတ်ကြီးပါ။

'**Has** Ann **got** a car.' 'Yes, she **has**.'

'အန်း' မှာ ကားရှိသလား။ ဟုတ်ကဲ့၊ ရှိပါတယ်။

What kind of car **has** she **got**?

သူမမှာ ဘာကားအမျိုးအစားရှိသလဲ။

C. I don't have / do you have? etc:

do does နှင့်တွဲ၍ ရိုးရိုးဝါကျ၊ မေးခွန်းဝါကျများ ပြုလုပ်နိုင်သည်။

They **don't have** any children (= They **haven't got** any children.)

သူတို့မှာ ကလေးတစ်ယောက်မှ မရှိဘူး။

It's a nice house but it **doesn't have** a garden (= it **hasn't got** a garden)

ဒီအိမ်က အလွန်ကောင်းပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဥယျာဉ်မရှိဘူး။

Does Ann **have** a car? (= **Has** Ann **got** a car?)

'အန်း' မှာ ကားရှိသလား။

How much money **do** you **have**? (= How much money **have** you **got**?)

ခင်ဗျားမှာ ပိုက်ဆံ ဘယ်လောက်ရှိသလဲ။

Exercises (လေ့ကျင့်ခန်းများ)

9.1 Write the short form (we've got/he hasn't got etc.).

(we've got/he hasn't got စသည်) တို့ဖြင့် အတိုပုံစံရေးပါ။

1. we have got **we've got**.....
2. he has got
3. they have got
4. she has not got
5. it has got
6. I have not got

9.2 Write questions.

မေးခွန်းများ ရေးပါ။

1. (you / an umbrella?)
2. (you / a passport?)
3. (your father / a car?)
4. (Carol / many friends?)
5. (you / any brothers or sisters?)
6. (how much money / we?)
7. (what / kind of car / Julia?)

Have you got an umbrella?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

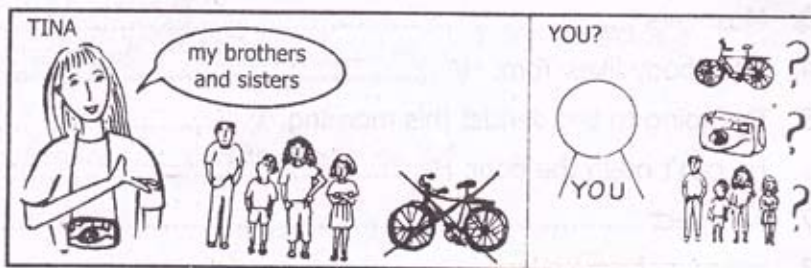
.....

9.3 What has Tina got?

တီနာမှာ ဘာရှိသလဲ။

What have you got?

မင်းမှာ ဘာရှိသလဲ။

Look at the information and write sentences about Tina and yourself.

အချက်အလက်များကို ကြည့်ပြီး တီနာအကြောင်းနှင့်သင့်အကြောင်း ဝါကျများ ရေးပါ။

1. (a camera) **Tina has got a camera. I've got (OR I haven't got) a camera.**
2. (a bicycle) Tina
.....
3. (long hair)
.....
4. (brothers / sisters)
.....

9.4 Put in have got ('ve got), has got ('s got), haven't got or hasn't got.

have got ('ve got), has got ('s got), haven't got သို့မဟုတ် **hasn't got** တို့ကို ထည့်ပါ။

1. Sarah hasn't got a car. She goes everywhere by bicycle.
2. They like animals. They 've got three dogs and two cats.
3. Charles isn't happy. He hasn't got a lot of problems.
4. They don't read much. They haven't got many books.
5. 'What's wrong?' 'I have got something in my eye.'
6. 'Where's my pen?' 'I don't know. I haven't got it.'
7. Julia wants to go to the concert but she hasn't got a ticket.

9.5 Complete the sentences. Use have/has got or haven't/hasn't got + one of these:

ဝါကျများ ပြည့်စုံအောင်ရေးပါ။ **have/has got** သို့မဟုတ် **haven't/hasn't got** + အောက်ပါကြိယာတစ်ခုခုကို သုံးပါ။

a lot of friends	four wheels	six legs	a headache
a toothache	a key	much time	a garden

1. I'm not feeling very well. I 've got a headache.
2. It's a nice house but it hasn't got a garden.
3. Most cars have got four wheels.
4. Everybody likes Tom. He has got six legs.
5. I'm going to the dentist this morning. I have got a toothache.
6. He can't open the door. He hasn't got a key.
7. An insect has got much time.
8. We must hurry. We haven't got much time.

Unit [10]

was / were

- A. ရှိခဲ့သည်၊ ဖြစ်ခဲ့သည်ဟု ပြောရာတွင် am, is, are ၏ အတိတ်ကာလမှာ was / were ဖြစ်သည်။

Now Robert is at work.

At midnight last night he wasn't work.

He was in bed.

He was asleep.

am / is (present) ပစ္စုပ္ပန်ကာလ → was (past) အတိတ်ကာလ

I **am** tired. (now)

ကျွန်တော် မောတယ်။

I **was** tired **last night**.

လွန်ခဲ့တဲ့ညက ကျွန်တော် ပင်ပန်းခဲ့တယ်။

Where **is** Ann? (now)

'အန်' ဘယ်နေရာမှာရှိလဲ။

Where **was** Ann **yesterday**?

မနေ့က 'အန်' ဘယ်နေရာမှာ ရှိခဲ့သလဲ။

The weather **is** good today.

ဒီနေရာသီဥတုကောင်းတယ်။

The weather **was** good **last week**.

လွန်ခဲ့တဲ့အပတ်က ရာသီဥတု ကောင်းတယ်။

are (present)

You **are** late. (now)

ခင်ဗျား နောက်ကျတယ်။

They **aren't** here. (now)

သူတို့ဒီမှာ မရှိကြဘူး။

→ **were** (past)

You **were** late **yesterday**.

မနေ့က သူတို့နောက်ကျခဲ့ကြတယ်။

They **weren't** here **last Sunday**.

လွန်ခဲ့တဲ့တနင်္ဂနွေက သူတို့ ဒီမှာ မရှိကြဘူး။

B. **was, were** ၏ အငြင်းဝါကျနှင့် မေးခွန်းဝါကျများ ပြုလုပ်ရာတွင် အောက်ပါအတိုင်း အသုံးပြု ရေးသားနိုင်သည်။

Positive

I he she it	was
we you they	were

Negative

I he she it	was not (wasn't)
we you they	were not (weren't)

question

was	I? he? she? it?
were	we? you? they?

Last year Rachel **was** 22, so she **is** 23 now.

လွန်ခဲ့တဲ့နှစ်က 'ရက်ချဲ့' ၂၂ နှစ်ပြည့်ခဲ့တယ်။ ဒါကြောင့်မို့ သူမ ယခု ၂၃ နှစ် ရှိပြီ။

When I **was** a child, I **was** afraid of dogs.

ကျွန်တော် ကလေးဘဝတုန်းက ခွေးတွေကို ကြောက်ခဲ့တယ်။

We **were** hungry after the journey but we **weren't** tired.

ခရီးရှည်ထွက်ပြီးနောက် ကျွန်တော်တို့ ဗိုက်ဆာခဲ့တယ်။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော်တို့ မပင်ပန်းခဲ့ဘူး။

The hotel **was** comfortable but it **wasn't** expensive.

ဟိုတယ်က သက်တောင့်သက်သာ (ခံ)ရှိခဲ့တယ်။ ဒါပေမဲ့ ဈေးမများဘူး။

Was the weather good when you **were** on holiday?

ခင်ဗျားတို့ အပန်းဖြေခရီးထွက်ခဲ့ကြတုန်းက ရာသီဥတုကောင်းခဲ့သလား။

Those shoes **are** nice. **Were** they expensive?

အဲဒီ ရှူးဖိနပ်တွေက ကောင်းတယ်နော်။ အဲဒါတွေ ဈေးကြီးသလား။

Why **were** you late this morning?

ခင်ဗျားဘာကြောင့် ဒီမနက်နောက်ကျရတာလဲ။

C. Short answers.

လိုတိုရှင်း ဖြေဆိုရာတွင် **Yes, No** နှင့်တွဲ၍ အောက်ပါအတိုင်း အသုံးပြုနိုင်သည်။

Yes,	I / he / she / it was.
	we / you / they were.

No,	I / he / she / it wasn't.
	we / you / they weren't.

'**Were you late?**'

ခင်ဗျား နောက်ကျခဲ့တယ်နော်။

'**No, I wasn't.**'

ဟင့်အင်း၊ ကျွန်တော် နောက်မကျခဲ့ပါဘူး။

'**Was Ted at work yesterday?**'

မနေ့က 'တတ်' ဟာ အလုပ်မှာ ရှိခဲ့သလား။

'**Yes, he was.**'

ဟုတ်ကဲ့၊ သူ့အလုပ်မှာ ရှိခဲ့ပါတယ်။

'**Were Sue and Steve at the party?**'

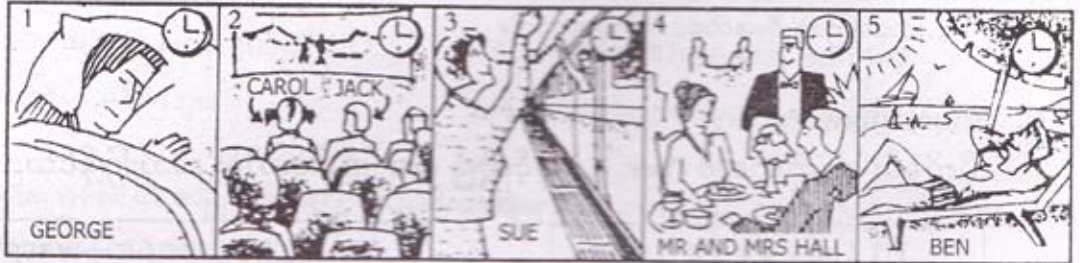
ဆူးနှင့်စတီဗင်တို့ ပါတီပွဲမှာ ရှိခဲ့ကြပါသလား။

'**No, they weren't.**'

ဟင့်အင်း၊ သူတို့ပါတီပွဲမှာ မရှိခဲ့ကြပါဘူး။

Exercises (လေ့ကျင့်ခန်းများ)

- 10.1** Look at the pictures. Where were these people at 3 o' clock yesterday afternoon?
ရုပ်ပုံကားချပ်များကို ကြည့်ပါ။ မနက်က ညနေ ၃ နာရီမှာ သူတို့တွေ ဘယ်မှာရှိခဲ့ကြတာလဲ။

1. George was in bed.
2. Carol and Jack
3. Sue
4.
5.
6. And you? I

- 10.2** Put in **am/is/are** (present) or **was/were** (past).

am/is/are (ပစ္စုပ္ပန်) သို့မဟုတ် **was/were** သို့မဟုတ် (အတိတ်) ထည့်ပေးပါ။

1. Last year she 22, so she 23 now.
2. Today the weather nice, but yesterday it very cold.
3. I hungry. Can I have something to eat?
4. I feel fine this morning but I very tired last night.
5. Where you at 11 o' clock last Friday morning?
6. Don't buy those shoes. They very expensive.
7. I like your new jacket. it expensive?
8. This time last year I in Paris.
9. 'Where the children?' 'I don't know. They in the garden ten minutes ago.'

- 10.3** Put in **was/were** or **wasn't/weren't**.

was/were သို့မဟုတ် **wasn't/weren't** ထည့်ပါ။

1. We weren't happy with the hotel. Our room very small and it very clean.
was wasn't
2. George at work last week because he ill. He's better now.

3. Yesterday a public holiday so the shops closed. They're open today.
4. '..... Sue and Bill at the party?' 'Sue there but Bill
5. 'Where are my keys?' 'I don't know. They on the table but they're not there now.'
6. You at home last night. Where you?

10.4 Write the questions. Use the words in brackets (...) in the correct order + **was/were**.
မေးခွန်းများရေးပါ။ (...) ကွင်းအတွင်းရှိ စကားလုံးများ အစီအစဉ် အမှန် + **was/were** ကို သုံးပါ။

1. (late / you / this morning / why?)
Why were you late this morning?

2. (difficult / your exam?)

.....

3. (last week / where / Ann and Chris?)

.....

4. (your new camera / how much?)

.....

5. (angry / you / yesterday / why?)

.....

6. (nice / the weather / last week?)

.....

→ The traffic was bad.

→ No, it was easy.

→ They were on holiday.

→ Sixty pounds.

→ Because you were late.

→ Yes, it was beautiful.

Unit [11]

worked / got / went etc. (Past simple)

အတိတ်ကာလရိုးရိုးကို ဖော်ပြရန်အတွက် ကြိယာများကို မည်ကဲ့သို့ ပြောင်းလဲရမည်ကို ဖော်ပြထားပါသည်။

A. ပစ္စုပ္ပန်ရိုးရိုးကာလမှ အတိတ်ရိုးရိုးကာလသို့ ပြောင်းလဲပုံကို လေ့လာပါ။

They **watch** television every evening. (*Present simple*)

ညနေတိုင်း သူတို့ တီဗွီ ကြည့်ကြတယ်။ (ရိုးရိုးပစ္စုပ္ပန်ကာလ)

They **watched** television yesterday evening.

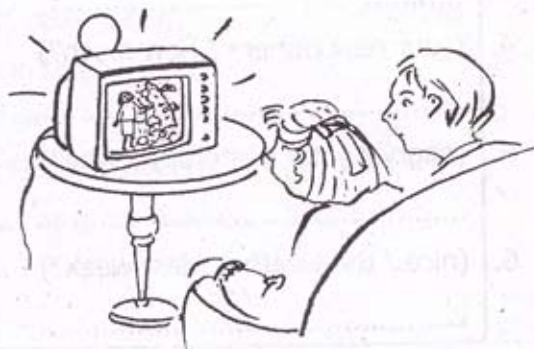
(*Past simple*)

မနေ့ညနေက သူတို့ တီဗွီကြည့်ကြတယ်။

(ရိုးရိုးအတိတ်ကာလ)

watched သည် ရိုးရိုးအတိတ်ကာလဖြစ်သည်။

I / we / you / they	watched
he / she / it	

B. The past simple is often -ed (regular verbs).

အတိတ်ရိုးရိုးသို့ ပြောင်းရာတွင် ပုံမှန်ကြိယာများကို **-ed** ပေါင်းခြင်းဖြင့် ပြောင်းနိုင်သည်။

For example (ဥပမာ)

work → worked
stay → stayed
start → started

clean → cleaned
arrive → arrived
dance → danced

I clean my teeth every morning. This morning I **cleaned** my teeth.

ကျွန်တော်ဟာ မနက်တိုင်း သွားတိုက်တယ်။ ဒီနေ့မနက် ကျွန်တော်သွားတိုက်ခဲ့တယ်။

Terry **worked** in a bank from 1986 to 1993.

တယ်ရီဟာ ၁၉၈၆ မှ ၁၉၉၃ အထိ ဘဏ်မှာ အလုပ်လုပ်ခဲ့တယ်။

Yesterday it **rained** all morning. It **stopped** at lunchtime.

မနေ့က တစ်မနက်ခင်းလုံး မိုးရွာခဲ့တယ်။ နေ့လယ်စာ စားချိန်မှာ မိုးတိတ်သွားခဲ့တယ်။

We **enjoyed** the party last night.

လွန်ခဲ့တဲ့ညက ကျွန်တော်တို့ ပါတီပွဲမှာ ပျော်ခဲ့ကြတယ်။

We **danced** a lot and **talked** to a lot of people.

ကျွန်တော်တို့ ကခုန်ခဲ့ကြပြီး လူတွေအများကြီးနှင့်စကားပြောခဲ့တယ်။

The party **finished** at midnight.

သန်းခေါင်ယံမှာတော့ ပါတီပွဲပြီးခဲ့တယ်။

C. Some verbs are irregular (not regular)

The past simple is not -ed. Here are some important irregular verbs.

ပုံမှန်မဟုတ်သော ကြိယာများကို ပြောင်းရာတွင် ပုံသေနည်းမရှိပါ။ အောက်ပါတို့ကို လေ့လာကြည့်ပါ။

begin → began	fall → fell	leave → left	sell → sold
break broke	find found	lose lost	sit sat
bring brought	fly flew	make made	sleep slept
build built	forget forgot	meet met	speak spoke
buy bought	get got	pay paid	stand stood
catch caught	give gave	put put	take took
come came	go went	read read/red*	tell told
do did	have had	ring rang	think thought
drink drank	hear heard	say said	win won
eat ate	know knew	see saw	write wrote

I usually get up early but **this morning I got up** at 9.30.

ကျွန်တော် နေ့တိုင်း စောစောထတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဒီနေ့မနက်တော့ ကိုးနာရီခွဲ ထခဲ့တယ်။

We **did** a lot of work yesterday.

မနေ့က ကျွန်တော်တို့ အလုပ်အများကြီး လုပ်ခဲ့တယ်။

Caroline **went** to the cinema three times last week.

လွန်ခဲ့တဲ့အပတ်က ကာရိုလိုင်နာ ခွင်ခွင်ခွင် သုံးကြိမ်သွားခဲ့တယ်။

Jim **came** into the room **took off** his coat and **sat down**.

ဂျိမ် အခန်းထဲဝင်ခဲ့တယ်။ သူ့ရဲ့ကုတ်အင်္ကျီကို ခွတ်ပြီးတော့ ထိုင်လိုက်တယ်။

sell	sell	leave	leave	fall	fall	begin	begin
stare	stare	lose	lose	found	found	break	break
stare	stare	make	make	flow	flow	bring	bring
spoke	spoke	met	met	forgot	forgot	pull	pull
stood	stood	paid	paid	got	got	bought	bought
took	took	put	put	gave	gave	caught	caught
could	could	read	read	went	went	came	came
though	though	and	and	has	has	this	this
will	will	say	say	threw	threw	drook	drook
wrote	wrote	saw	saw	know	know	star	star

Exercises (လေ့ကျင့်ခန်းများ)

11.1 Complete the sentences. Use one of these verbs in the past simple:

ဝါကျများကို ပြည့်စုံအောင် ရေးပါ။ ခိုးခိုးအတိတ်ကာလကြိယာပုံစံကို ဖော်ပြပါကြိယာများမှ သုံးပါ။

clean die enjoy finish happen open rain start stay want

- I **cleaned** my teeth three times yesterday.
- It was hot in the room, so I the window.
- The concert at 7.30 and at 10 o'clock.
- When I was a child, I to be a doctor.
- The accident last Sunday afternoon.
- It's a nice day today but yesterday it all day.
- We our holiday last year. We at a very nice place.
- Ann's grandfather when he was 90 years old.

11.2 Write the past simple of these verbs.

အောက်ပါကြိယာများကို အတိတ်ပုံစံကြိယာရေးပါ။

1. get ... got	5. visit	9. copy
2. see	6. buy	10. know
3. play	7. go	11. put
4. pay	8. think	12. speak

11.3 Read about Lisa's journey to Madrid. Put the verbs in the correct form.

လီဆာမက်ဒရစ်ကို ခရီးရှည်ထွက်တဲ့အကြောင်း ဖတ်ပါ။ မှန်ကန်သောကြိယာပုံစံများကို ထည့်ပါ။

- Last Tuesday Lisa (1) **flew** from London to Madrid. She (2)..... fly. get
up at six o'clock in the morning and (3) a cup of coffee. have
At 6.30 she (4) home and (5) to the airport. leave, drive
When she (6), she (7) the car and then (8) arrive, park, go
to the airport cafe where she (9) breakfast. Then she have, go
(10)..... through passport control and (11) for her wait, depart

flight. The plane (12) on time and (13) in Madrid two hours later. Finally she (14) a taxi from the airport to her hotel in the centre of Madrid.

arrive
take

11.4 Write sentences about the past (**yesterday / last week** etc.).
(**yesterday / last week** စသဖြင့်) အတိတ်အကြောင်းဝါကျများ ရေးပါ။

1. Jim always goes to work by car. Yesterday **he went to work by car.**
2. Rachel often loses her keys. She last week.
3. Kate meets her friends every evening. She yesterday evening.
4. I usually buy two newspapers every day. Yesterday I
5. We usually go to the cinema on Sundays. Last Sunday we
6. I eat an orange every day. Yesterday I
7. Tom always has a shower in the morning. This morning he
8. Our friends come to see us every Friday. They last Friday.

11.5 Write sentences about what **you** did yesterday.
သင် မနေ့က ဘာလုပ်ခဲ့သည်ကို ဝါကျများရေးပါ။

1. **I played volleyball yesterday.**
2.
3.
4.
5.
6.

Unit [12]

I didn't ... Did you...? (Past simple negative and questions)

အတိတ်ကာလ အငြင်းပုံစံနှင့် မေးခွန်းပုံစံများ ပြုလုပ်ပုံကို လေ့လာနိုင်သည်။

A. We use **did** in past simple negatives and questions.

did ကို အတိတ်ကာလအငြင်းနှင့် မေးခွန်းပုံစံတွင် သုံးသည်။

infinitive

play
start
watch
have
see
do
go

positive (IteI)

I	played
we	started
you	watched
they	had
he	saw
she	did
it	went

negative

I	did not (didn't)	play
we		start
you		watch
they		have
he		see
she		do
it		go

question

did	I	play?
	we	start?
	you	watch?
	they	have?
	he	see?
	she	do?
	it	go?

B. **do / does (present) → did (past):**

do / does ၏ အတိတ်ကာလမှာ **did** ဖြစ်သည်။

I **don't** watch television very often.

ကျွန်တော် မကြာခဏ တီဗွီ မကြည့်ပါ။

I **didn't** watch television **yesterday**.

မနေ့က ကျွန်တော် တီဗွီ မကြည့်ခဲ့ဘူး။

Does she often go away?

သူမ မကြာခဏ အဝေးကို သွားသလား။

Did she go away **last week**?

လွန်ခဲ့တဲ့ အပတ်က သူမ အဝေးကို သွားခဲ့သလား။

C. We use did / didn't + infinitive (watch / play / go etc.)

did / didn't + infinitive(watch/play) ဝသည့်ဖြင့် အသုံးပြုရေးသားနိုင်သည်။

I **watched** but I **didn't watch** (not 'I didn't watched')

they **went** did they **go**? (not 'did they went')

he **had** he **didn't have**

you **did** did you **do**?

I **played** tennis yesterday but I **didn't win**.

ကျွန်တော် မနေ့က တင်းနစ်ကစားခဲ့တယ်။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော် မနိုင်ခဲ့ဘူး။

'**Did you do** the shopping?' 'No, I **didn't have** time.'

သင် ဈေးသွားခဲ့သလား။ ဟင့်အင်း၊ ကျွန်တော် အချိန်မရလို့ပါ။

We **went** to the cinema but we **didn't enjoy** the film.

ကျွန်တော်တို့ ရုပ်ရှင်ရုံသို့ သွားခဲ့တယ်။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော်တို့ ရုပ်ရှင်ဇာတ်ကားကို မကြိုက်ဘူး။

D. Study the word order in question.

မေးခွန်းပုံစံရှိ စကားလုံးများ၏ အစီအစဉ်ကို လေ့လာပါ။

did + *subject* + *infinitive*

What How Where	Did did did	your sister you the accident your parents	phone do happen? go	you? yesterday evening? for their holiday?
----------------------	--	--	--	--

E. လိုရင်းတိုရှင်းပုံစံတွင် **did** (သို့) **didn't** ကို **Yes** (သို့) **No** ဖြင့် တွဲဖက်အသုံးပြုသည်
Short answers.

Yes	I / we / you / they he / she / it	did
-----	--------------------------------------	------------

No	I / we / you / they he / she / it	didn't
----	--------------------------------------	---------------

'Did you see Joe yesterday?' 'No, I didn't.'

ခင်ဗျား ဂျိုးကို မနေ့က တွေ့ခဲ့လား။ ဟင့်အင်း၊ ကျွန်တော် မတွေ့ပါဘူး။

'Did it rain on Sunday?' 'Yes, it did.'

တနင်္ဂနွေနေ့က မိုးရွာခဲ့သလား။ ဟုတ်ကဲ့၊ မိုးရွာခဲ့ပါတယ်။

'Did Helen come to the party?' 'No, she didn't.'

ဟယ်လင် ပါတီပွဲကို လာခဲ့သလား။ ဟင့်အင်း၊ သူမ မလာခဲ့ပါဘူး။

'Did your parents have a good holiday?' 'Yes, they did.'

မင်းရဲ့မိဘများ အားလပ်ရက်ကောင်းရှိခဲ့ရဲ့လား။ ဟုတ်ကဲ့၊ သူတို့ရှိခဲ့တယ်။

Exercises (လေ့ကျင့်ခန်းများ)

12.1 Complete these sentences with the verb in the negative.

အောက်ပါဝါကျများကို အငြင်းပုံစံကြိယာများဖြင့် တည်ဆောက်ပါ။

1. I saw Barbara but I didn't see Jane.
2. They worked on Monday but they on Tuesday.
3. We went to the post office but we to the bank.
4. She had a pen but she any paper.
5. Jack did French at school but he German.

12.2 Write questions with Did...?

Did ...? ဖြင့် မေးခွန်းများရေးပါ။

1. I watched TV last night. And you? Did you watch TV last night?
2. I enjoyed the party. And you?
3. I had a good holiday. And you?
4. I finished work early. And you?
5. I slept well last night. And you?

12.3 What did you do yesterday? Write positive or negative sentences.

မင်း မနေ့က ဘာလုပ်ခဲ့သလဲ၊ ရိုးရိုး သို့မဟုတ် အငြင်းဝါကျများ ရေးပါ။

1. (watch TV) I watched TV. OR I didn't watch TV.
2. (get up before 7 o'clock) I
3. (have a shower)
4. (buy a magazine)
5. (eat meat)
6. (go to bed before 10.30)

12.4 Write B's questions. Use:

B ၏ မေးခွန်းများ ရေးပါ။ ပေးထားသော ကြိယာများ သုံးပါ။

arrive cost go go to bed late happen have a nice time stay win

1. A: We went to New York last month.
B: Where <u>did you stay?</u>
A: With some friends. | 5. A: We came home by taxi.
B: How much?
A: Ten pounds. |
|---|---|

2. A: I was late this morning. B: What time? A: Half past nine.	6. A: I'm tired this morning. B:? A: No, but I didn't sleep very well.
3. A: I played tennis this afternoon. B:? A: No, I lost.	7. A: We went to the beach yesterday. B:? A: Yes, it was great.
4. A: I had a nice holiday. B: Good. Where? A: To the mountains.	8. A: The window is broken. B: How? A: I don't know.

12.5 Put the verb in the correct form- positive, negative or question.

မှီးမှီး၊ အငြင်း သို့မဟုတ် မေးခွန်းများ၌ ပုံသဏ္ဌာန်အမှန် ကြိုယာများ ထည့်ပါ။

1. We went to the cinema but the film wasn't very good. We **didn't enjoy** it. (enjoy)
2. Tim some new clothes yesterday-two shirts, a jacket and a pull-over. (buy)
3. '..... yesterday?' 'No, it was a nice day.' (rain)
4. The party wasn't very good, so we long. (stay)
5. It was very warm in the room, so I a window. (open)
6. 'Did you go to the bank this morning?' 'No, I time.' (have)
7. 'I cut my hand this morning.' 'How that?' (do)

Unit [13]

I was doing (Past Continuous)

အတိတ်ကာလ ပြုလုပ်ဆဲတွင် **was / were** နှင့် **-ing** ပေါင်းပြီး ရေးသားနိုင်သည်။

A. မိုးမိုးပစ္စုပ္ပန်နှင့် အတိတ်ပြုလုပ်ဆဲ ပုံစံများကို နှိုင်းယှဉ်လေ့လာနိုင်သည်။

It is 6 o' clock now.

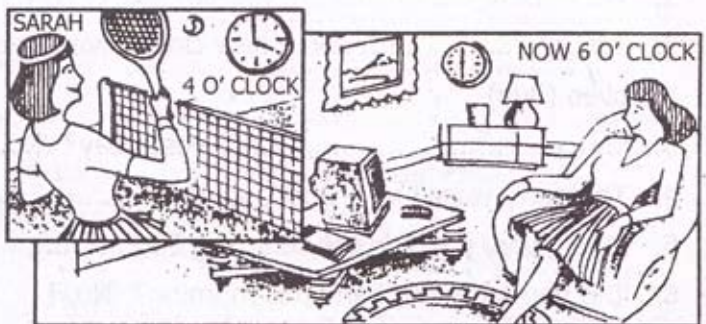
အခု ၆ နာရီ ရှိပါပြီ။

Sarah **is** at home.

ဆာရာ အိမ်မှာ ရှိတယ်။

She **is watching** television.

သူမ တီဗွီ ကြည့်နေတယ်။

At 4 o' clock she **wasn't** at home.

ညနေ ၄ နာရီက သူမ အိမ်မှာ မရှိပါ။

She **was** at the sports club.

သူမ အားကစားကလပ်မှာပါ။

She **was playing** tennis.

သူမ တင်းနစ် ကစားနေခဲ့တယ်။

3.00 —————> 4.00 —————> 4.30

she began
playing

she **was**
playing

she stopped
playing

She **wasn't watching** television.

သူမ တီဗွီ ကြည့်မနေခဲ့ပါ။

B. was / were + ing is the past continuous:

was / were + ing ဖြင့် အတိတ်ကာလပြုလုပ်ခြင်းကို လေ့လာနိုင်သည်။

Positive

I he she it	was	doing watching playing running living etc.
we you they	were	

negative (Itel)

I he she it	was not (wasn't)	doing watching playing running living etc.
we you they	were not (weren't)	

question (Itel)

was	I he she it	doing? watching? playing? running? living? etc.
were	we you they	

What **were** you **doing** at 11:30 yesterday? **Were** you **working**?

ခင်ဗျား မနေ့က ၁၁ နာရီခွဲမှာ ဘာလုပ်နေခဲ့သလဲ။ ခင်ဗျား အလုပ်လုပ်နေခဲ့သလား။

'What did he say?' 'I don't know. I **wasn't** listening.'

သူ ဘာပြောခဲ့သလဲ။ ကျွန်တော် မသိဘူး။ ကျွန်တော် နားမထောင်ခဲ့လို့ပါ။

It **was** **raining**. So we didn't go out.

မိုးရွာနေခဲ့တယ်။ ဒါကြောင့် ကျွန်တော်တို့ အပြင်မထွက်ခဲ့ဘူး။

In 1985 we **were** **living** in Canada.

၁၉၈၅ ခုနှစ်မှာ ကျွန်တော်တို့ ကနေဒါမှာ နေခဲ့ကြတယ်။

Today she's wearing a skirt but yesterday she **was wearing** trousers.

ဒီနေ့ သူမ စကတ်ဝတ်ထားပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ မနေ့ကတော့ သူမ ဘောင်းဘီရှည် ဝတ်ခဲ့တယ်။

I woke up early yesterday. It was a beautiful morning. The sun **was shining** and the birds **were singing**.

မနေ့က ကျွန်တော် စောစောထခဲ့တယ်။ လူပတ် နံနက်ခင်းလေး တစ်ခုပါပဲ။ နေက တောက်ပနေခဲ့ပြီး ငှက်များ သီချင်းဆိုနေကြတယ်။

C. am / is / are + ing (Present) → was / were + ing (Past):

ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်ဆဲနှင့် အတိတ်ကာလဖြစ်ဆဲပုံစံတို့ကို နှိုင်းယှဉ်ကြည့်နိုင်သည်။

I'm working (now).

ကျွန်တော် အခု အလုပ်လုပ်နေတယ်။

I was working at 10.30 last night.

လွန်ခဲ့တဲ့ည ၁၀နာရီခွဲမှာ ကျွန်တော် အလုပ်လုပ် နေခဲ့တယ်။

It **isn't** raining (now).

ယခု မိုးမရွာတော့ဘူး။

It **wasn't** raining when we went out.

ကျွန်တော်တို့ အပြင်ထွက်တဲ့အခါ မိုးမရွာနေဘူး။

What **are** you **doing** (now)?

ခင်ဗျား ယခု ဘာလုပ်နေလဲ။

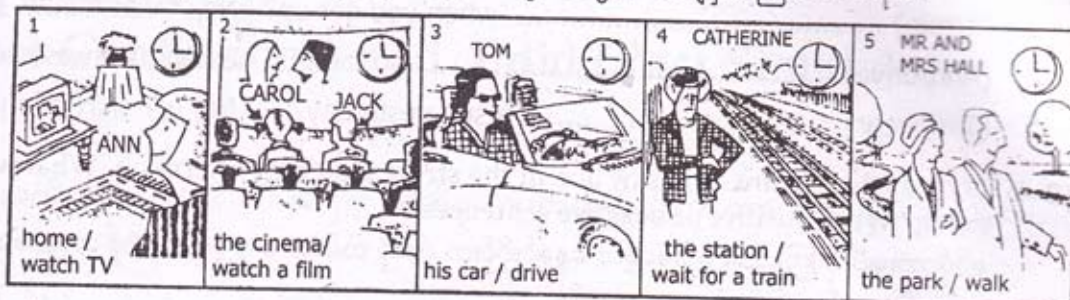
What **were** you **doing** at three o'clock?

သုံးနာရီမှာ ခင်ဗျား ဘာလုပ်နေခဲ့သလဲ။

Exercises (လေ့ကျင့်ခန်းများ)

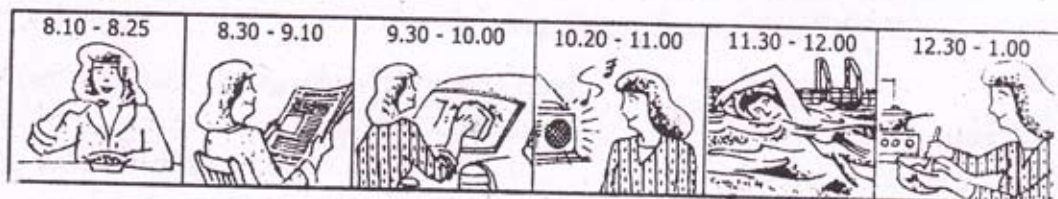
13.1 Look at the pictures. Where were these people at 3 o' clock yesterday afternoon? And what were they doing? Write two sentences for each picture.

ရုပ်ပုံကားချပ်များကို ကြည့်ပါ။ မနောက ညနေ ၃ နာရီအချိန်မှာ ဒီလူတွေ ဘယ်မှာရှိခဲ့ကြတာလဲ။ ပြီးတော့ သူတို့ဘာလုပ်နေခဲ့ကြတာလဲ။ ရုပ်ပုံကားချပ်တစ်ခုစီအတွက် ဝါကျနှစ်ကြောင်းစီ ရေးပါ။

1. **Ann was at home. She was watching TV.**
 2. Carol and Jack They
 3. Tom
 4.
 5.
 6. And you? I
- 13.2** Sarah did a lot of things yesterday morning. Look at the pictures and complete the sentences.

မနောမနက်က ဆရာ အလုပ်အများကြီး လုပ်ခဲ့တယ်။ ရုပ်ပုံကားချပ်များကို ကြည့်ပြီး ဝါကျများ ပြည့်စုံအောင်ရေးပါ။

1. At 9.45 **she was washing her car.**
2. At 11.45 she
3. At 9 o' clock
4. At 12.50
5. At 8.15
6. At 10.30

13.3 Complete the questions. Use **was/were -ing**. Use **what/where/why** if necessary.

မေးခွန်းများကို ပြည့်စုံအောင် ရေးပါ။ **was/were -ing** ကို သုံးပါ။ လိုအပ်လျှင် **what/where/why** တို့ကို အသုံးပြုပါ။

- (you/live) ... **Where were you living** in 1990? I'm London.
- (you/do) at 2 o'clock? I was asleep.
- (it/rain) when you got up? No, it was sunny.
- (Ann/drive) so fast? Because she was in a hurry.
- (Tim/wear) a suit yesterday? No, a T-shirt and jeans.

13.4 Look at the picture. You saw Joe in the street yesterday afternoon. What was he doing? Write positive or negative sentences.

ရှင်ပုံကားချပ်ကို ကြည့်ပါ။ မင်းမနေ့က နေ့ခင်းပိုင်းက ဂျိုးကို လမ်းမှာ တွေ့ခဲ့တယ်။ သူ ဘာလုပ်နေခဲ့လဲ။ ရိုးရိုး သို့မဟုတ် အငြင်းဝါကျများ ရေးပါ။

- (wear/a jacket) **He wasn't wearing a jacket.**
- (carry/a bag)
- (go/to the dentist)
- (eat/an ice-cream)
- (carry/an umbrella)
- (go/home)
- (wear/a hat)
- (ride/a bicycle)

Unit [14]

I was doing (Past Continuous) and I did (Past Simple)

- A. အတိတ်ကာလဖြစ်ပျက်ဆဲနှင့် အတိတ်ကာလရိုးရိုးတို့ကို အောက်ပါအတိုင်း နှိုင်းယှဉ်လေ့လာနိုင်သည်။

Jack was reading a book. The phone rang. He stopped reading. He answered the phone.

ဂျက် စာဖတ်နေခဲ့တယ်။ ဖုန်းမြည်ခဲ့တယ်။ သူ စာဖတ်ခြင်း ရပ်ခဲ့တယ်။ သူ ဖုန်းဖြေခဲ့တယ်။

What **happened**?

ဘာဖြစ်ခဲ့တာလဲ။

The phone **rang**. (*Past Simple*)

တယ်လီဖုန်းမြည်ခဲ့တယ်။ (အတိတ်ရိုးရိုး)

What **was** Jack **doing** when the phone rang?

တယ်လီဖုန်းမြည်ခဲ့သောအခါ ဂျက် ဘာလုပ်နေခဲ့သလဲ။

He **was reading** a book.

သူ စာအုပ် တစ်အုပ်ကို ဖတ်နေခဲ့တယ်။

(*Past Continuous*)

(အတိတ်ကာလက လုပ်နေဆဲ)

What **did** he **do** when the phone rang?

တယ်လီဖုန်းမြည်ခဲ့သောအခါ သူ ဘာလုပ်ခဲ့လဲ။

He **stopped** reading and **answered** the phone.

သူ စာဖတ်ခြင်းကို ရပ်တန့်ပြီး တယ်လီဖုန်း ဖြေတယ်။

(*Past simple*)

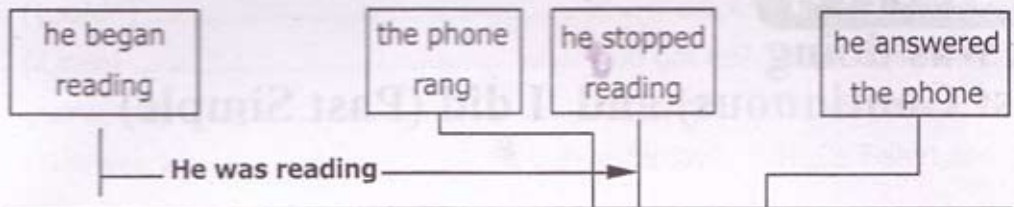
(မိုးခိုးအတိတ်ကာလ)

Jack began reading before the phone rang.

ဂျက်သည် ဖုန်းမမြည်ခင်က စာဖတ်ခြင်း စခဲ့ပြီ။

So: **When** the phone rang, **he was reading**.

ထို့ကြောင့် ဖုန်းမြည်သောအခါ သူ စာဖတ်နေခဲ့သည်။

B. အတိတ်ရိုးရိုး

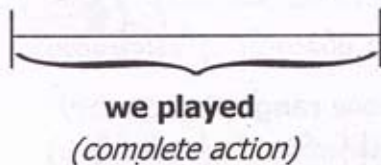
Past simple

A: What **did** you **do** yesterday morning?

B: We **played** tennis. (from 10 to 11.30)

beginning
(10 o' clock)

end
(11.30)

Jack **read** a book yesterday. (= from beginning to end)

Did you **watch** the film on television last night?

It **didn't rain** while we were on holiday.

Past continuous

A: What **were** you **doing** at 10.30?

B: We **were playing** tennis.

beginning
(10 o' clock)

Jack **was reading** a book when the phone rang.

Were you **watching** television when I phoned you?

It **wasn't raining** when I got up.

I **started** work at 9 o' clock and **finished** at 4.30. At 2.30 I **was working**.

ကျွန်တော် ၉ နာရီမှာ အလုပ်စတင်လုပ်ခဲ့ပြီး ၄ နာရီခွဲမှာ ပြီးခဲ့တယ်။ ၂ နာရီမှာတော့ ကျွန်တော် အလုပ်လုပ်နေခဲ့တယ်။

It **was raining** when we **went** out. (= it started raining *before* we went out)

ကျွန်တော်တို့ အပြင်ထွက်ခဲ့တဲ့အခါ မိုးရွာနေခဲ့တယ်။

I **saw** Lucy and Steve this morning. They **were waiting** at the bus stop.

ကျွန်တော် ဒီမနက် လူစီနှင့် စတီဗ် တို့ကို မြင်ခဲ့တယ်။ သူတို့ ဘတ်စကားမှတ်တိုင်မှာ စောင့်နေခဲ့ကြတယ်။

Jenny **fell** asleep while she **was reading**.

သူမ စာဖတ်နေစဉ်မှာပဲ ဂျင်နီ အိပ်ပျော်သွားခဲ့တယ်။

Exercises (လေ့ကျင့်ခန်းများ)

14.1 Look at the pictures and put the verbs in the correct form, past continuous or past simple.

ရုပ်ပုံကားချပ်များကို ကြည့်ပြီး အတိတ်ဖြစ်ဆဲ သို့မဟုတ် ရိုးရိုးအတိတ်တို့ဖြင့် ကြိုယာပုံသဏ္ဌာန်အမှန်များ ထည့်ပါ။

Carol ...**broke**... (break) her arm last week.
It (happen)
when she (paint)
her room. She
(fall) off the ladder.

The train (arrive) at
the station and Paula
(get) off. Two friends of hers, John and
Jenny, (wait) to
meet her.

Yesterday Sue
(walk) along the road when she
..... (meet) Jim.
He (go) to the
station to catch a train and he
..... (carry) a bag.
They (stop) to
talk for a few minutes.

14.2 Put the verb into the past continuous or past simple.

အတိတ်ဖြစ်ဆဲ သို့မဟုတ် ရိုးရိုးအတိတ်ကြိုယာများကို ထည့်ပါ။

- A: What **were you doing** (you / do) when the phone **rang** (ring)?
B: I **was watching** (watch) television.

2. A: Was Jane busy when you went to see her?
B: Yes, she (study).
3. A: What time (the post / arrive) this morning?
B: It (come) while I (have) breakfast.
4. A: Was Margaret at work today?
B: No, she (not / go) to work. She was ill.
5. A: How fast (you / drive) when the police (stop) you?
B: I don't know exactly but I (not / drive) very fast.
6. A: (your team / win) the football match yesterday?
B: No, the weather was very bad, so we (not / play).
7. A: How (you / break) the window?
B: We (play) football. I (kick) the ball and it (hit) the window.
8. A: (you / see) Jenny last night?
B: Yes, she (wear) a very nice jacket.
9. A: What (you / do) at 2 o'clock this morning?
B: I was asleep.
10. A: I (lose) my key last night.
B: How (you / get) into your room?
A: I (climb) in through a window.

Unit [15]

I have done (Present Perfect 1)

ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်ပြီးကြောင်း ပြောလိုလျှင် **has / have** နှင့် **Past Participle (V3)** တို့ကို တွဲဖက်၍ အသုံးပြုရသည်။

A. ပစ္စုပ္ပန်ရိုးရိုး၊ ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်ဆဲနှင့် ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်ပြီးကာလတို့၏ အသုံးပြုပုံ

His shoes are dirty.

သူ့ရဲ့ ရွှေ့ဖိနပ်များဟာ ညစ်ပတ်နေတယ်။

He is cleaning his shoes.

သူဟာ သူ့ရဲ့ ရွှေ့ဖိနပ်ကို သန့်ရှင်းနေတယ်။

He **has cleaned** his shoes.

(= his shoes are clean now)
သူဟာ သူ့ရဲ့ ရွှေ့ဖိနပ်ကို သန့်ရှင်းပြီးပြီ။

They are at home.

သူတို့အိမ်မှာ ရှိကြတယ်။

They have gone out.

သူတို့ အပြင်ထွက်သွားကြပြီ။

They **are going** out.

(= they are not at home now)
သူတို့ အပြင်ထွက်နေကြတယ်။

B. *has cleaned / have gone* စသည်

Past participle (V₃) ပြောင်းလဲပုံနှင့် *I / we / you / they + have* နှင့် *he / she / it + has* တို့ကို သတိပြုလေ့လာပါ။

I we you they	{	have ('ve) have not (haven't)	cleaned	have	{	I we you they	cleaned? finished? started? lost?	} regular verbs.
			finished					
			started					
			lost					
he she it	{	has ('s) has not (hasn't)	done	has	{	he she it	done? been? gone?	} irregular verbs.
			been					
			gone					

Regular verbs: The past participle is **-ed** (the same as the *past simple*):

clean → I have **cleaned** finish → we have **finished** star → she has **started**

Irregular verbs: The past participle is sometimes the same as the past simple and sometimes different (⇒ Appendix 2-3). For example:

the same: buy → I **bought** / I have **bought** have → he **had** / he has **had**

different: break → I **broke** / I have **broken** see → you **saw** / you have **seen**

fall → it **fell** / it has **fallen** go → they **went** / they have **gone**

C. We use the present perfect for an action in the past with a result now.

အတိတ်ကာလ၏ အကျိုးရလဒ်အဖြစ် ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်ပြီး ကာလပုံစံကို အသုံးပြုသည်။

I've **lost** my Passport. (= I can't find my passport now)

ကျွန်တော့်ပတ်စ်ပို့ ပျောက်ဆုံးသွားပြီ။

'Where's Linda?' 'She's **gone** to bed.' (= she is in bed now)

လင်ဒါ ဘယ်နေရာမှာလဲ။ သူမ အိပ်ယာဝင်သွားပြီ။

We've **bought** a new car. (= we have new car now)

ကျွန်တော်တို့ကားအသစ်တစ်စီး ဝယ်ပြီးပြီ။

It's Rachel's birthday tomorrow and I **haven't bought** her a present.

မနက်ဖြန် ရက်ချဲလ်ရဲ့ မွေးနေ့ဖြစ်တယ်။ ပြီးတော့ ကျွန်တော်သူမအတွက် လက်ဆောင်မဝယ်ရသေးဘူး။

'Bob is on holiday.' 'Oh, where **has he gone**?'

ဘော့(စ်)ဟာ ဒီနေ့ အားလပ်ရက်။ အိုး၊ သူ ဘယ်ထွက်သွားပြီလဲ။

Can I take this newspaper? **Have** you finished with it?

ကျွန်တော် ဒီသတင်းစာယူလို့ရပါသလားခင်ဗျာ။ ခင်ဗျား ဒီသတင်းစာဖတ်ပြီးပြီလား။

Exercises (လေ့ကျင့်ခန်းများ)

15.1 Look at the pictures. What has happened? Choose from:

ရပ်ပုံကားချပ်များကို ကြည့်ပါ။ ဘာဖြစ်ခဲ့တာလဲ။ ဖော်ပြပါတို့မှ ရွေးချယ်ပါ။

go to bed

clean his shoes

stop raining

close the door

fall down

have a bath

before

now

1.

He has cleaned his shoes.

2.

She

3.

They

4.

It

5.

He

6.

The

15.2 Complete the sentences with a verb from the list.

ပေးထားသည့်ကြိယာများမှ ခွဲချယ်၍ ဝါကျများ ပြည့်စုံအောင် ပြုလုပ်ပါ။

break buy decide finish forget go go invite
see not/see take tell

1. 'Can I have this newspaper?' 'Yes, I 've finished with it.'
2. I some new shoes. Do you want to see them?
3. 'Where is Liz?' 'She out.'
4. I'm looking for Paula. you her?
5. Look! Somebody that window.
6. 'Does Lisa know that you're going away?' 'Yes, I her.'
7. I can't find my umbrella. Somebody it.
8. I'm looking for Sarah. Where she?
9. I know that woman but I her name.
10. Sue is having a party tonight. She a lot of people.
11. What are you going to do? you?
12. 'Where are my glasses?' 'I don't know. I them.'

Unit [16]

I've just ...

I've already ...

I haven't ... yet (Present Perfect 2)

ဝစ္စပွန်ဖြစ်ပြီး ပုံစံတွင် သိသာထင်ရှားသောကာလပြစကားလုံးများဖြစ်သည့် just / already / yet တို့၏ အသုံးပြုပုံကို လေ့လာနိုင်သည်။

A. Just

လွန်ခဲ့သော အချိန်အနည်းငယ်နှင့်တွဲဖက် အသုံးပြုသည်။

They **have just arrived**.

A: Are Jane and David here?

ဂျိန်းနှင့် ဒေးဗစ်တို့ ဒီမှာ ရှိပါသလား။

B: Yes, they've **just arrived**.

ဟုတ်ကဲ့၊ သူတို့ အခုလေးတင် ရောက်ကြတာပဲ။

A: Are you hungry?

ခင်ဗျား ဆာသလား။

B: No, I've **just had** dinner.

ဟင့်အင်း၊ ကျွန်တော် ခုလေးတင် ညစာ စားပြီးတာ။

A: Is Tom here?

တွမ် ဒီမှာ ရှိပါသလား။

B: No, I'm afraid he's **just gone**.

(= he has just gone)

ဟင့်အင်း၊ စိတ်မကောင်းပါဘူး။ သူ ခုလေးတင်ပဲ အပြင် ထွက်သွားပြီ။

B. **already** မျှော်လင့်မထားသေးသော အချိန်တွင် အရင်ပြီးစီးသွားသည့် အဖြစ်အပျက်ကို ဝတ္ထုပွန် ဖြစ်ပြီး ပုံစံတွင် အသုံးပြုသည်။

A: What time are Diane and Paul coming?

ဒင်းနှင့်ပေါလ်တို့ ဘယ်အချိန်လာမှာလဲ။

B: They've **already** arrived.

(= before you expected)

သူတို့ ရောက်နှင့်ပြီးပြီ။

It's only 9 o'clock and Ann **has already** gone to bed. (= before I expected)

အခု ကိုးနာရီပဲ ရှိသေးတယ်။ ပြီးတော့ အန် အိပ်ရာဝင် သွားပြီ။

A: John, this is Mary.

ဂျွန် ဒါ မေရီပါ။

B: Yes, I know. We've **already** met.

ဟုတ်ကဲ့၊ ကျွန်တော် သိပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ တွေ့ဖူး ပါတယ်။

C. **I haven't yet / Have you ... yet?**

ယခုအချိန်ထိ မပြီးသေး၊ မရောက်သေး စသည်ဖြင့် သုံးနိုင်သည်။ **yet** ကို အငြင်းပုံစံဖြင့် တွဲသုံးသည်။

The film **hasn't** started yet.

A: Are Diane and Paul here?

ဒင်းနှင့် ပေါလ်တို့ ဒီမှာရှိပါသလား။

B: No, they **haven't** arrived yet. (but B expects Diane and Paul to arrive soon)

ဟင့်အင်း၊ သူတို့ ယခုတိုင် မရောက်ကြသေးဘူး။

A: Does John know that you're going away?

ခင်ဗျား အဝေးသွားမယ်ဆိုတာကို ဂျွန်သိသလား။

B: No, I **haven't** told him yet. (but B is going to tell him soon)

ဟင့်အင်း၊ ကျွန်တော် အခုထိ သူ့ကို မပြောရသေးဘူး။

Margaret has bought a new dress but she **hasn't** worn it yet.

မာဂရက်က ဝတ်စုံသစ် ဝယ်ခဲ့တယ်။ ဒါပေမဲ့ အဲဒါကို မဝတ်ရသေးဘူး။

Yet in question.

Yet ကို မေးခွန်းဝါကျမှာ အသုံးပြုပုံ

A: Have Diane and Paul arrived yet?

ဒန်းနှင့် ပေါလ်တို့ ရောက်ပြီလား။

B: No, not yet. We're still waiting for them.

ဟင့်အင်း။ မရောက်သေးဘူး။ ကျွန်တော်တို့ သူတို့ကို စောင့်နေတုန်းပဲ။

A: Has Linda started her new job yet?

လင်ဒါဟာ သူ့အလုပ်သစ်ကို စပြီး လုပ်ပြီလား။

B: No, she starts next week.

ဟင့်အင်း။ သူမ လာမည့်အပတ်မှာ စလုပ်မယ်။

A: This is my new dress.

ဒီဟာ ကျွန်တော့်ရဲ့ အဝတ်သစ်လေးပဲ။

B: Oh! it's nice. Have you worn it yet?

အို! လှတယ်နော်။ ခင်ဗျား ဝတ်ပြီးပြီလား။

Exercises (လေ့ကျင့်ခန်းများ)

16.1 Write a sentence with **just** for each picture.

ရုပ်ပုံတစ်ခုစီအတွက် **just** နှင့် ဝါကျတစ်ကြောင်းစီရေးပါ။

1. They've just arrived.	3. They
2. He	4. The race

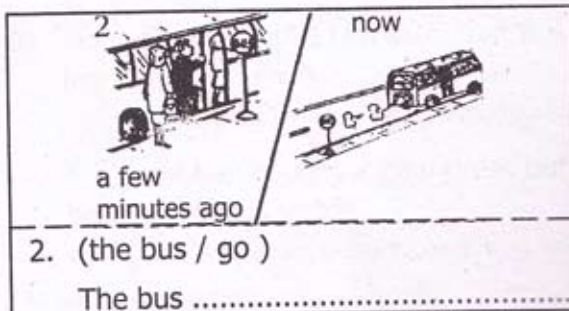
16.2 Complete the sentences. Use **already** + present perfect.

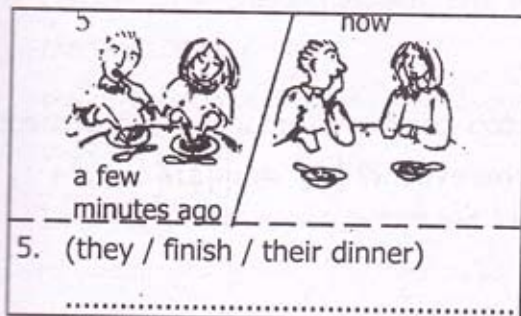
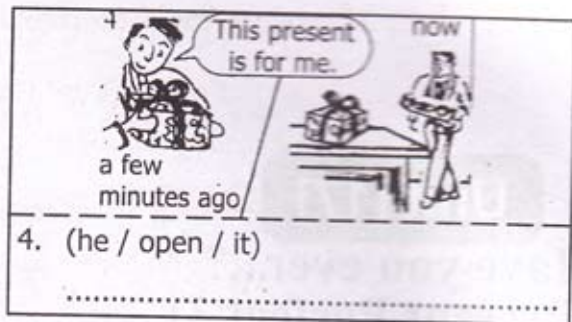
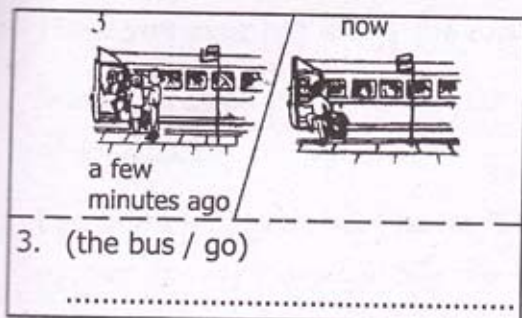
ဝါကျများကို ပြည့်စုံအောင် ရေးပါ။ **already** + present perfect ကို အသုံးပြုပါ။

1. What time is Paul arriving?	... He's already arrived.
2. Do Sue and Bill want to see the film?	No, they it.
3. Don't forget to phone Tom.	I
4. When is Martin going away?	He
5. Do you want to read the newspaper?	I
6. When does Linda start her new job?	She

16.3 Write a sentence with **just** (They've just ... / She's just ... etc.) or a negative sentence with **yet** (They haven't ... yet / She hasn't ... yet etc.).

Just (They've just ... / She's just ... စသဖြင့်) ပါဝင်သောဝါကျ သို့မဟုတ် **yet** ပါဝင်သော အငြင်းဝါကျ (They haven't ... yet / She hasn't ... yet စသဖြင့်) တစ်ကြောင်းစီရေးပါ။

16.4 Write questions with **yet**.

yet နှင့် မေးခွန်းတိုက်များ ရေးပါ။

1. Your friend has got a new job.
Perhaps she has started it. You ask her:

Have you started your new job yet?

2. Your friend has some new neighbours. Perhaps he has met them. You ask him:

..... you

3. Your friend must write a letter. Perhaps she has written it now. You ask her:

.....

4. Tom was trying to sell his car. Perhaps he has sold it now. You ask a friend about Tom:

.....

Unit [17]

Have you ever...? (Present Perfect 3)

ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်ပြီး ဝံ့မေးခွန်းများတွင် ပါဝင်သော သင်ရောက်ဖူးသလား၊ သွားဖူးသလား၊
မြင်ဖူး သလား၊ စသည်တို့အတွက် Have you ever...? ဖြင့် မေးမြန်းနိုင်သည်။

A.

Have you been
to Rome?

Have you ever
been to Japan?

Yes, I have.
Many times.

No, I've never
been to Japan.

Present perfect (have been / have had / have played etc.) ကို ယခင်အတိတ်မှ
ယခုထိကာလကို ပြောလိုလျှင် သုံးသည်။ ဥပမာ-လူတစ်ယောက်၏ဘဝ

HAVE YOU EVER BEEN TO JAPAN?

_____ time from the past until now _____

past

NOW

Have you ever ဖြင့် မေး၍ ပြန်လည်ဖြေကြားပုံများကို လေ့လာနိုင်သည်။

'Have you **been** to France?' (in your life) No, I **haven't**.

ခင်ဗျား ပြင်သစ်ကို ရောက်ဖူးလား။

ဟင့်အင်း၊ ကျွန်တော် ပြင်သစ်ကို မရောက်ဖူးပါ။

I've **been** to Canada but I **haven't been** to the United States.

ကျွန်တော် ကနေဒါကို ရောက်ဖူးတယ်။ ဒါပေမဲ့ ယူနိုက်တက်စတိတ်ကိုတော့ မရောက်ဖူးဘူး။

Mary is an interesting person. She **has had** many different jobs and **has lived** in many places.

မေရီက စိတ်ဝင်စားစရာလူတစ်ယောက်ပဲ။ သူမမှာ ခြားနားတဲ့အလုပ်တွေ များစွာရှိတယ်။ ပြီးတော့ နေရာ အနှံ့နေထိုင်တယ်။

I've **seen** that woman before but I can't remember where.

ကျွန်တော် ဟိုအမျိုးသမီးကြီးကို အရင်က မြင်ဖူးတယ်။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော် သူမကို ဘယ်နေရာမှာ မြင်ဖူး တယ်ဆိုတာ မမှတ်မိတော့ဘူး။

How many times **has** Brazil **won** the world cup?

ဘရာဇီးအသင်းဟာ ကမ္ဘာ့ဖလားကို ဘယ်နှစ်ကြိမ်ရဖူးသလဲ။

'Have you **read** this book?' 'Yes, I've **read** it twice.' (**twice** = two times)

ခင်ဗျား ဒီစာအုပ်ဖတ်ပြီးပြီလား။ ဟုတ်ကဲ့၊ ကျွန်တော် နှစ်ကြိမ်တောင် ဖတ်ပြီးပြီ။

B. Present Perfect + ever (in question) and never.

ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်ပြီး မေးခွန်းတွင် **ever / never** တို့နှင့်လည်း တွဲဖက်၍ မေးမြန်းနိုင်သည်။

'Has Ann **ever been** to Australia?' 'Yes, once.' (**once** = one times)

အန် သြစတြေးလျ ရောက်ဖူးလား။ ဟုတ်ကဲ့၊ တစ်ခေါက် ရောက်ဖူးပါတယ်။

'Have you **ever played** golf?' 'Yes, I often play golf.'

ခင်ဗျား ဂေါ့ဖ် ကစားဖူးသလား။ ဟုတ်ကဲ့၊ ကျွန်တော် မကြာခဏ ကစားပါတယ်။

My mother **has never travelled** by air.

ကျွန်တော့်အမေ ဘယ်တော့မှ လေယာဉ်နှင့် ခရီးမသွားဖူးဘူး။

I've never ridden a horse.

ကျွန်တော် မြင်းမစီးဖူးဘူး။

'Who is that man?' 'I don't know. I've never seen him before.'

ဒီလူဘယ်သူလဲ။ ကျွန်တော် မသိဘူး။ ကျွန်တော်အရင်က သူ့ကို မမြင်ဖူးဘူး။

C. gone and been

ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်ပြီး ကာလ၏လိုရင်းတို့ရှင်း ဖြေဆိုပုံကို လေ့လာနိုင်သည်။

နှိုင်းယှဉ်ပါ။

Where's Bill?

ဘီလ် ဘယ်မှာလဲ။

He's away.

သူ အဝေးမှာပါ။

He's gone to Spain.

သူ စပိန်ကို ထွက်သွားတယ်။

Bill **has gone** to Spain

(= he is Spain now)

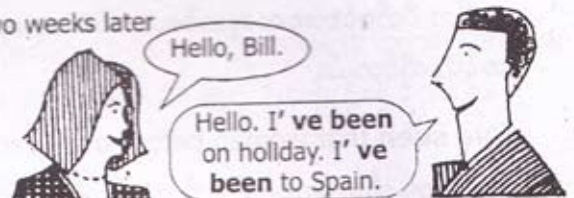
I can't find Susan. Where **has** she **gone**? (= Where is she now?)

ကျွန်တော် ဆူဆမ်ကို ရှာမတွေ့ဘူး။ သူမ ဘယ်နေရာသွားသလဲ။

Oh! hello Susan. I was looking for you. Where **have** you **been**?

အိုး . . . ဟဲလို ဆူဆမ်။ ကျွန်တော် ခင်ဗျားကို ရှာနေတယ်။ ခင်ဗျားဘယ်ကို သွားနေတာလဲ။

two weeks later

two week later.

(နှစ်ပတ်ကြာသော်)

Hello! Bill.

ဟယ်လို ဘီလ်။

Hello! I've been on holiday.

I've been to Spain.

ဟယ်လို . . . ငါ အားလပ်ရက် ယူပြီးပြီ။

ငါ စပိန်ကို ရောက်ဖူးခဲ့ပြီ။

Bill **has been** to Spain.

(he went to Spain but now he is back)

Exercises (လေ့ကျင့်ခန်းများ)

17.1 You are asking Helen questions beginning **Have you ever ...?** Write the questions.
Have you ever ...? နှင့် အစပြုလျက် သင်က ဟယ်လင်ကို မေးခွန်းများကို မေးပါ။ မေးခွန်းများ

ရေးပါ။

You

Helen

1. (London?) **Have you ever been to London?**
2. (play / golf?) **Have you ever played golf?**
3. (Australia?) Have
4. (lose / your passport?)
5. (fly / in a helicopter?)
6. (eat / Chinese food?)
7. (New York?)
8. (drive / a bus?)¹
9. (break / your leg?)

No, never.
Yes, many times.
No, never.
Yes, once.
No, never.
Yes, a few times.
Yes, twice.
No, never.
Yes, once.

17.2 Write sentences about Helen. (Look at her answers in Exercise 17.1.)

ဟယ်လင်အကြောင်း ဝါကျများ ရေးပါ။ (17.1 မှ အဖြေများကို ကြည့်ပါ။)
သင့်အကြောင်းရေးပါ။ သင်ဒီဟာတွေ ဘယ်နှစ်ကြိမ် လုပ်ပြီးပြီလဲ။

1. (New York) **Helen has been to New York twice.**
 2. (Australia) Helen
 3. (Chinese food)
 4. (drive / a bus)
- Now write about yourself. How often have you done these things?
5. (New York) I
 6. (play / tennis)
 7. (fly / in a helicopter)
 8. (be / late for work or school)

- 17.3 Mary is 65 years old. She has had an interesting life. What has she done?
မေရီက ၆၅ နှစ်ရှိပြီ။ သူမမှာ စိတ်ဝင်စားရာတောင်းတဲ့ဘဝတစ်ခုရှိခဲ့တယ်။ သူမ ဘာလုပ်ပြီးပြီလဲ။

MARY

have	be	all over the world	a lot of interesting things
do	write	many different jobs	a lot of interesting people
travel	meet	ten books	married three times

1. She has had many different jobs.
 2. She
 3.
 4.
 5.
 6.
- 17.4 Put in **gone** or **been**.
'gone' သို့မဟုတ် 'been' ထည့်ပေးပါ။
1. Bill is on holiday at the moment. He's **gone** to Spain.
 2. 'Where's Jill?' 'She's not here. I think she's to the bank.'
 3. Hello, Sue. Where have you? Have you to the bank?
 4. 'Have you ever to Mexico?' 'No, never.'
 5. My parents aren't at home this evening. They've out.
 6. There's a new restaurant in town. Have you to it?
 7. Ann knows Paris well. She's there many times.
 8. Helen was here earlier but I think she's now.

Unit [18]

How long have you...? (Present Perfect 4)

ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်ပြီး ပုံစံ၏ အခြားကာလပြ စကားလုံးများ ဖြစ်သည့် Since / for တို့၏ ခြားနားချက်ကို လေ့လာပါ။

A. Since နှင့် for တို့၏ အသုံးပြုပုံများကို နှိုင်းယှဉ်ကြည့်နိုင်သည်။

Jill is on holiday in Ireland. She is there now.

ဂျေးဟာ အားလပ်ရက် အိုင်ယာလန်မှာရှိတယ်။

သူမ အခု အဲဒီမှာ ရောက်နေတယ်။

She arrived in Ireland on Monday.

Today is Thursday.

သူမ အိုင်ယာလန်ကို တနင်္လာနေ့က ရောက်

ခဲ့တယ်။ ဒီနေ့ ကြာသပတေးနေ့။

How long **has she been** in Ireland?

သူမ အိုင်ယာလန်မှာ ဘယ်လောက်ကြာပြီလဲ။

She **has been** in Ireland { since Monday.
for three days.

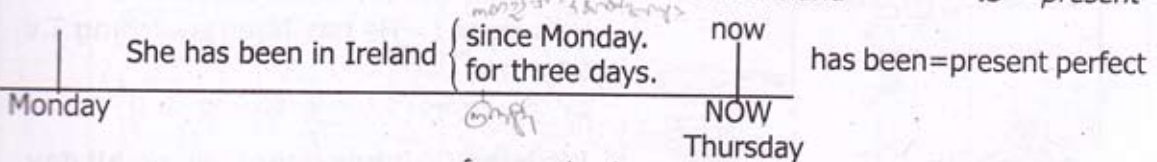
သူမ အိုင်ယာလန်မှာ { တနင်္လာနေ့ကထဲက ရောက်တယ်။
သုံးရက်ရှိပြီ။

Compare **is** and **has been**:

is နှင့် **has been** အသုံးတို့ကို နှိုင်းယှဉ်ကြည့်ပါ။

She is in Ireland

is = present

သူမ အိုင်ယာလန်ရောက်နေတာ တနင်္လာနေ့ကထဲကပဲ။
သုံးရက်ရှိပြီ။

B. ပစ္စုပ္ပန်ရိုးရိုးကာလ အသုံးပြုပုံနှင့် ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်ပြီး ကာလတို့ကို နှိုင်းယှဉ်လေ့လာနိုင်သည်။

Mark and Liz **are** married.

မာခ် နှင့် လိဗ်ဟာ လက်ထပ်ထားကြတယ်။

They **have been** married **for** five years.

(not 'They are married for five years.')

သူတို့ လက်ထပ်ထားတာ ၅ နှစ်ရှိပြီ။

Are you married?

ခင်ဗျား လက်ထပ်ပြီးပြီလား။

How long have you **been** married?

(not 'How long are you married?')

ခင်ဗျား လက်ထပ်ထားတာ ဘယ်လောက်ကြာပြီလဲ။

Do you **know** Sarah?

ခင်ဗျား ဆာရာကို သိသလား။

How long have you **known** her?

(not 'How long do you know her?')

ခင်ဗျား သူမကို ဘယ်အချိန်ကထဲက သိတာလဲ။

I know Sarah.

ကျွန်တော် ဆာရာကို သိတယ်။

I've known her **for** a long time.

(not 'I know her for ...')

ကျွန်တော် သူမကို သိတာ ကြာလှပြီ။

Linda **lives** in London.

လင်ဒါ လန်ဒန်မှာ နေတယ်။

How long has she **lived** in London?

သူမ လန်ဒန်မှာ နေတာ ဘယ်လောက်ကြာပြီလဲ။

She **has lived** there **all her life**.

သူမ လန်ဒန်မှာ နေတာ သူ့တစ်သက်ပဲ။

I have a car.

ကျွန်တော့်မှာ ကားရှိတယ်။

How long have you **had** your car?

ခင်ဗျားမှာ ကားရှိတာ ဘယ်လောက်ကြာပြီလဲ။

I've had it **since** April.

ကျွန်တော့်မှာ ကားရှိတာ ဧပြီလထဲကပဲ။

ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်ဆဲနှင့် ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်ပြီး ဖြစ်ဆဲတို့၏ ကွဲပြားမှုကို လေ့လာနိုင်သည်။

I'm learning German.

ကျွန်တော် ဂျာမန်စာ လေ့လာနေတယ်။

How long have you **been** learning German?

ခင်ဗျား ဂျာမန်စာ လေ့လာနေတာ ဘယ်လောက်ရှိပြီလဲ။

(not 'How long are you learning German?')

I've been learning German **for** two years.

ကျွန်တော် ဂျာမန်စာ လေ့လာနေတာ နှစ်နှစ်ရှိပြီ။

David **is** watching TV.

ဒေးဗစ် တီဗွီ ကြည့်နေတယ်။

How long has he **been** watching T.V?

သူ တီဗွီ ကြည့်နေတာ ဘယ်လောက်ကြာပြီလဲ။

He's **been** (= He **has been**) watching T.V since 5 o'clock.

သူ တီဗွီ ကြည့်နေတာ ၅ နာရီကထဲကပဲ။

It's raining.

အခု မိုးရွာနေတယ်။

It's been (= It **has been**) raining **all day**.

မိုးရွာနေတာ တစ်နေ့လုံးပဲ။

Exercises (လေ့ကျင့်ခန်းများ)

18.1 Complete these sentences.

ဝါကျများကို ပြည့်စုံအောင် ရေးပါ။

1. Jill is in hospital. She **has been** in hospital since Monday.
2. I know Sarah. I **have known** her for a long time.
3. Linda and Frank are married. They **have been** married since 1989.
4. Brain is ill. He ill for the last few days.
5. We live in Scott Road. We there for ten years.
6. Catherine works in a bank. She in a bank for five years.
7. Alan has a headache. He a headache since he got up this morning.
8. I'm learning English. I English for six months.

18.2 Make questions with **How long ...?**

How long ...? နှင့် မေးခွန်းများ ပြုလုပ်ပါ။

1. Jill is on holiday.	How long has she been on holiday?
2. Mike and Judy are in Brazil.	How long?
3. I know Margaret.	How long you?
4. Diana is learning Italian.	?
5. My brother lives in Canada.	?
6. I'm a teacher.	?
7. It is raining.	?

18.3

Look at the pictures and complete the sentences. Your sentences must end with one of these:

ရုပ်ပုံများကိုကြည့် ဝါကျများကို ပြည့်စုံအောင် လုပ်ပါ။ သင်၏စာကြောင်းများကို အောက်ပါတို့မှ တစ်ခုခုနှင့် အဆုံးသတ်ပါ။

for ten minutes all day all her life for ten years
since he was 20 since Sunday

1. They have been married for ten years.
2. She
3. They
4. The sun
5. She
6. He

18.4 Which is right?

ဘယ်ဟာမှန်သလဲ။

1. Mark is / has been in Canada since April. has been is right
2. Jane is a good friend of mine. I know / have known her very well.
3. Jane is a good friend of mine. I know / have known her for along time.
4. 'Sorry I'm late. How long are you / have you been waiting?' 'Not long. Only five minutes.'
5. Martin works / has worked in a hotel now. He likes his job very much.
6. Linda is reading the newspaper. She is / has been reading it for two hours.
7. 'How long do you live / have you lived in this house?' 'About ten years.'
8. 'Is that a new coat?' 'No, I have / I've had this coat for a long time.'
9. Tom is / has been in Spain at the moment. He is / has been there for the last three days.

Unit [19]

for / since / ago

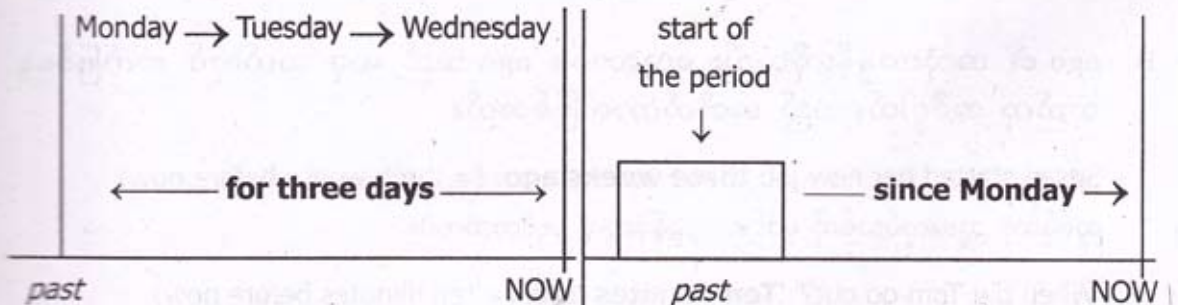
for နှင့် since တို့၏ အသုံးအနှုန်းတို့ကို ပိုမိုသိရှိစေရန် ထပ်မံလေ့လာပါ။ *for / since* တို့၏ အဓိပ္ပါယ်မှာ ဘယ်လောက်ကြာကြာဟု အဓိပ္ပါယ်ရသည်။

A. for and since

for နှင့် since တို့၏ ကွာခြားမှုကို နှိုင်းယှဉ် လေ့လာနိုင်သည်။

Jill is in Ireland. She **has been** there *for three days.*
since Monday.

ဂျေးလ် အိုင်ယာလန်မှာ ရှိတယ်။ သူမ အဲဒီမှာရှိတာ သုံးရက်ရှိပြီ။
တနင်္လာနေ့ကထဲကပဲ။

for	
three days	ten minutes
an hour	two hours
a week	four weeks
a month	six months
five years	a long time

since	
Monday	Wednesday
9 o' clock	12.30
24 July	Christmas
January	I was ten years old.
1985	we arrived

for ကို စုစုပေါင်း ကြာချိန်နှင့် ပေါင်းစပ်အသုံးပြုရသည်။

Richard has been in Canada **for six months**. (not 'since six months')

ရစ်ချက် ကနေဒါမှာ နေတာ ၆ လရှိပြီ။

We've been waiting **for two hours**. (not 'since two hours')

ငါတို့ စောင့်နေတာ ၂ နာရီ ရှိပြီ။

I've lived in London **for a long time**.

ကျွန်တော် လန်ဒန်မှာ နေတာ ကြာလှပြီ။

since ကို အစပြုသည့် အချိန်နှင့်တွဲဖက် အသုံးပြုရသည်။

Richard has been in Canada **since January**. (= from January to now)

ရစ်ချက် ကနေဒါမှာ ရှိနေတာ ဇန်နဝါရီလထဲကပဲ။

We've been waiting **since 9 o' clock**. (= from 9 o' clock to now)

ငါတို့ စောင့်နေတာ မနက် ၉ နာရီ ကထဲကပဲ။

I've lived in London **since I was ten years old**.

ကျွန်တော် လန်ဒန်မှာနေတာ ၁၀ နှစ်သားထဲကပဲ။

B. ago ၏ အသုံးအနှုန်းကိုလည်း လေ့လာပါ။ **ago** သည် ယခု ဆက်လုပ် ဆက်ဖြစ်နေ သည်ဟု အဓိပ္ပါယ်ရသည့် အတိတ်ကာလဖြစ်သည်။

Susan started her new job **three weeks ago**. (= three weeks before now)

ဆူဇန်ဟာ သူ့အလုပ်သစ်ကို စတင်တာ လွန်ခဲ့တဲ့ ၃ ပတ်ကထဲကပဲ။

'When did Tom go out?' **'Ten minutes ago.'** (= ten minutes before now)

ဘယ်အချိန်က တွမ် ထွက်သွားလဲ။ လွန်ခဲ့တဲ့ ၁၀ မိနစ်က။

I had dinner **an hour ago**.

ကျွန်တော် ညနေစာ စားတာ လွန်ခဲ့တဲ့ တစ်နာရီက။

Life was very different **a hundred years ago**.

ဘဝဟာ လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်တစ်ရာကနဲ့ တစ်ခြားစီပဲ။

ago နှင့် for ကို နှိုင်းယှဉ်လေ့လာပါ။

When did Jill arrive in Ireland?

ဂျေးလ် အိုင်ယာလန်ကို ဘယ်တုန်းက ရောက်ခဲ့သလဲ။

She **arrived** in Ireland **three days ago**.

သူမ အိုင်ယာလန်ကို ရောက်တာ လွန်ခဲ့တဲ့သုံးရက်ကပါ။

How long has she been in Ireland?

သူမ အိုင်ယာလန်ကို ရောက်တာ ဘယ်လောက်ကြာပြီလဲ။

She **has been** in Ireland **for three days**.

သူမ အိုင်ယာလန်ကို ရောက်တာ သုံးရက်ရှိပါပြီ။

Exercises (လေ့ကျင့်ခန်းများ)

19.1 Write **for** or **since**.

for သို့မဟုတ် **since** နှင့် ဖြည့်ပါ။

- Jill has been in Ireland since Monday.
- Jill has been in Ireland for three days.
- My aunt has lived in Australia 15 years.
- Margaret is in her office. She has been there 7 o'clock.
- India has been an independent country 1947.
- The bus is late. We've been waiting 20 minutes.
- Nobody lives in those houses. They have been empty many years.
- Mike has been ill a long time. He has been in hospital October.

19.2 Answer these questions. Use **ago**.

မေးခွန်းများကို ဖြေဆိုပါ။ 'ago' ကို အသုံးပြုပါ။

- When was your last meal? Three hours ago.
- When was the last time you were ill?
- When did you last go to the cinema?
- When was the last time you were in a car?
- When was the last time you went on holiday?

19.3 Complete the sentences. Use the words in brackets (...) + **for** or **ago**.

ဝါကျများ ပြည့်စုံအောင် ရေးပါ။ ကွင်းအတွင်းရှိ စကားလုံးများနှင့် (...) + **for** သို့မဟုတ် **ago** ကို သုံးပါ။

- Jill arrived in Ireland three days ago. (three days)
- Jill has been in Ireland for three days. (three days)
- Linda and Frank have been married (20 years)
- Linda and Frank got married (20 years)
- Dan arrived (ten minutes)
- We had lunch (an hour)

7. Silvia has been learning English (six months)
8. Have you known Lisa (a long time)
9. I bought these shoes (a few days)

19.4 Complete the sentences with **for** or **since**.

for သို့မဟုတ် **since** နှင့် ဝါကျများ ပြည့်စုံအောင် လုပ်ပါ။

She has been there for

1. Jill is in Ireland now. She arrived there three days ago. **three days.**
2. Jack is here. He arrived here on Tuesday. He has
3. It's raining. It started an hour ago. It's been
4. I know Sue. I first met Sue two years ago. I've
5. I have a camera. I bought it in 1989. I've
6. They are married. They got married six months ago. They've
7. Liz is studying medicine at university. She started three years ago.
She has
8. Dave plays the piano. He started when he was seven years old.
Dave has

19.5 Write sentences about yourself. Begin with the words in brackets(...).

သင့်အကြောင်း ဝါကျများ ရေးပါ။ ကွင်းအတွင်းရှိ စကားလုံးများနှင့် အစပြုပါ။

1. (I've lived)
2. (I've been)
3. (I've been learning)
4. (I've known)
5. (I've had)

Unit [20]

I have done (Present Perfect) and I did (Past Simple)

အတိတ်ကာလနှင့် ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်ပြီး ပုံစံတို့၏ ကွဲပြားခြားနားမှုကို နှိုင်းယှဉ်လေ့လာနိုင်သည်။

- A. ပြီးဆုံးချိန်ပြ **yesterday / last** စသည်တို့နှင့် အတိတ်ကာလပြကြိယာများ (**arrived/saw/was** စသည်) တို့နှင့် သုံးသည်။

past simple + finished time

yesterday.

last week.

We **arrived** at 3 o' clock.

in 1991.

six months ago.

finished time

yesterday

last week

six months ago

past

NOW

- * **Present Perfect** နှင့် ပြီးဆုံးချိန်ပြစကားလုံးများတွဲမသုံးရပါ။

I **saw** Paul **yesterday**. (*not* 'I have seen')

ကျွန်တော် ပေါလ်ကို မနေ့က တွေ့ခဲ့တယ်။

Where **were** you **on Sunday afternoon**? (*not* 'Where have you been')

ခင်ဗျား တနင်္ဂနွေနေ့ မွန်းလွဲပိုင်းက ဘယ်မှာရှိခဲ့လဲ။

We **didn't have** a holiday **last year**. (*not* 'We haven't had')

ကျွန်တော်တို့ မနှစ်က အားလပ်ရက် မရခဲ့ဘူး။

'What **did** you **do** **last night**?'

'I **stayed** at home.'

ခင်ဗျား မနေ့ညက ဘာတွေ လုပ်နေခဲ့လဲ။

ကျွန်တော်အိမ်မှာပဲ ရှိနေခဲ့တယ်။

William Shakespeare **lived from 1564 to 1616**. He **was** a writer. He **wrote** many plays and poems.

ဝီလျံရှက်စပီးယားသည် ၁၅၆၄ မှ ၁၆၁၆ ထိ အသက်ရှင် နေထိုင်ခဲ့သည်။ သူသည် စာရေးဆရာဖြစ်ခဲ့သည်။ သူသည် များစွာသော ကဗျာနှင့် ပြဇာတ်များ ရေးသားခဲ့သည်။

When (သို့) What time ကို မေးရန် အတိတ်ရိုးရိုးပုံစံကို သုံးရသည်။

When did they arrive? (not 'When have they arrived.')

နှိုင်းယှဉ်ပါ။

B. Present Perfect (ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်ပြီး)

I **have lost** my key. (= I *can't find* it now)

ကျွန်တော် သော့ပျောက်သွားတယ်။ (အခု ကျွန်တော် မတွေ့သေးဘူး)

Bill **has gone** home. (= he isn't here now)

ဘီလ်အိမ်က ထွက်သွားပြီ။ (သူ အိမ်မှာ ယခု မရှိပါ)

✓ **Have you seen** Ann? (= Where is she now?)

အန်းကို မြင်မိသလား။ (သူမ ဘယ်သွားလဲ)

Past Simple (အတိတ်ရိုးရိုး)

I **lost** my key **last week**.

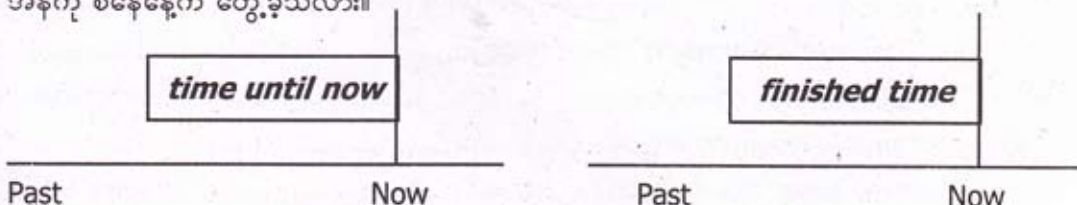
လွန်ခဲ့တဲ့အပတ်က ကျွန်တော့်သော့ပျောက်သွားတယ်။

Bill **went** home **ten minutes ago**.

လွန်ခဲ့တဲ့ ၁၀ မိနစ်က ဘီလ် အိမ်မှ ထွက်သွားပြီ။

✓ **Did you see** Ann **on Saturday?**

အန်ကို စနေနေ့က တွေ့ခဲ့သလား။

Have you ever been to Spain?

(= in your life untill *now*)

မင်း စပိန်ကို ရောက်ဖူးသလား။

(သင့်ဘဝမှာ ယခုအချိန်ထိ)

My friend is a writer. He **has written** many books.

ကျွန်တော့်မိတ်ဆွေက စာရေးဆရာတစ်ယောက် ဝါ။

The letter **hasn't arrived** yet.

စာက အခုထိ မရောက်သေးဘူး။

We're **lived** in Singapore for six years.

(=we live there *now*)

ကျွန်တော်တို့ စင်္ကာပူမှာ နေထိုင်တာ ၆ နှစ်ရှိပြီ။

(ယခု ကျွန်တော်တို့ အဲဒီမှာ နေတယ်)

Did you go to Spain last year?

မင်း မနှစ်က စပိန်သွားခဲ့သလား။

Shakespeare **wrote** many plays and poems.

ရှိတ်စပီးယားသည် ပြဇာတ်များနှင့်ကဗျာများ စွာ ရေးသားခဲ့သည်။

The letter **didn't arrive** yesterday.

မနက် စာမရောက်ခဲ့ဘူး။

We **lived** in Glasgow for six years

but now we like in Singapore.

ကျွန်တော်တို့ ဂလက်စဂိုမှာ ၆ နှစ်ကြာနေခဲ့ပြီး နောက် ယခု ကျွန်တော်တို့စင်္ကာပူမှာနေတယ်။

Exercises (လေ့ကျင့်ခန်းများ)

20.1 Use the words in brackets (...) to answer the questions.

ကွက်လပ်ထဲရှိ စကားလုံးများကို အသုံးပြုပြီး မေးခွန်းများကို ဖြေဆိုပါ။

1. Have you seen Ann?	(5 minutes ago) Yes, I saw her 5 minutes ago.
2. Have you started your new job?	(last week) Yes, I last week.
3. Have your friends arrived?	(at 5 o'clock) Yes, they
4. Has Sarah gone away?	(on Friday) Yes,
5. Have you worn your new shoes?	(yesterday) Yes,

20.2 Right or wrong? Correct the verbs that are wrong. (The verbs are underlined.)

မှန်သလား။ မှားသလား။ မှားနေသော ကြိယာများကို မှန်အောင် ပြင်ပေးပါ။

1. I've <u>lost</u> my key. I can't find it.	RIGHT
2. <u>Have</u> you <u>seen</u> Ann yesterday?	WRONG: Did you see
3. I've <u>finished</u> my work at 2 o'clock.	
4. I'm ready now. I've <u>finshied</u> my work.	
5. What time <u>have</u> you <u>finished</u> your work?	
6. Sue isn't here. She's <u>gone</u> out.	
7. Jim's grandmother <u>has died</u> in 1989.	
8. Where <u>have</u> you <u>been</u> last night?	

20.3 Put the verb in the present perfect or past simple.

ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်ပြီး (သို့မဟုတ်) အတိတ်ရိုးရိုးတို့ဖြင့် ကြိယာများကို ထည့်ပါ။

1. My friend is a writer. He **has written** (write) many books.
2. We **didn't have** (not/have) a holiday last year.
3. I (play) tennis yesterday afternoon.
4. What time (you/go) to bed last night?
5. (you/ever/meet) a famous person?
6. The weather (not/be) very good yesterday.
7. My hair is wet. I (just/wash) it.
8. I (wash) my hair before breakfast this morning.

9. Kathy travels a lot. She (visit) many countries.
 10. 'Is Sonia here?' 'No, she (not/come) yet.

20.4 Put the verb in the present perfect or past simple.

ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်ပြီး (သို့မဟုတ်) အတိတ်မိုးမိုးတိုင်းဖြင့် ကြိယာများကို ထည့်ပါ။

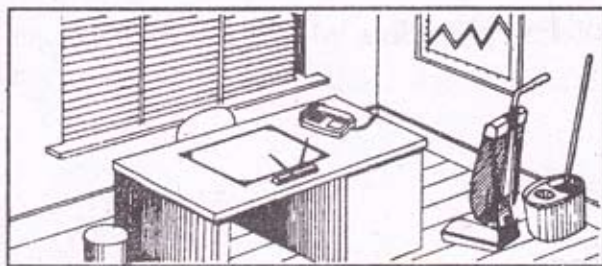
1. A: <u>Have you ever been</u> (you/ever/be) to Florida? B: Yes, we (go) there on holiday two years ago. A: (you/have) a good time? B: Yes, it (be) great.	3. Rose works in a factory. She (work) there for six months. Before that she (be) a waitress in a restaurant. She (work) there for two years but she (not enjoy) it very much.
2. A: Where's Alan? (you/see) him? B: Yes, he (go) out a few minutes ago. A: And Julia? B: I don't know. I (not/see) her.	4. A: Do you know Martin's sister? B: I (see) her a few times but I (never/speak) to her. (you/ever/speak) to her? A: Yes, I (meet) her at a party last week. She's very nice.

Unit [21]

is done was done (Passive 1)

ပြုလုပ်သူထက် ပြုလုပ်ခံရသည့် ပစ္စည်း/လူတို့ကို အဓိက ပြောဆိုရာတွင် **Passive** ပုံစံကို အသုံးပြုသည်။

A. ရိုးရိုးဝါကျနှင့် ပြုလုပ်ခံဝါကျတို့ကို လေ့လာနိုင်သည်။

The office **is cleaned** every day.

ရုံးခန်းကို နေ့တိုင်း သန့်ရှင်းရေးလုပ်သည်။

The office **was cleaned** yesterday.

ရုံးခန်းကို မနေ့က သန့်ရှင်းရေးလုပ်ခဲ့တယ်။

Compare active and Passive

ပြုလုပ်သူ ပုံစံနှင့် ပြုလုပ်ခံ ပုံစံကို နှိုင်းယှဉ်လေ့လာပါ။

Somebody **cleans** the office every day. (active)

တစ်စုံတစ်ယောက်သည် ရုံးခန်းကို နေ့တိုင်း သန့်ရှင်းရေး လုပ်သည်။

The office **is cleaned** every day. (passive)

ရုံးခန်းကို နေ့တိုင်း သန့်ရှင်းရေးလုပ်သည်။

Somebody **cleaned** the office yesterday. (active)

မနေ့က တစ်စုံတစ်ယောက်က ရုံးခန်းကို သန့်ရှင်းရေးလုပ်ခဲ့တယ်။

The office **was cleaned** yesterday.

(passtive)

ရုံးခန်းကို မနေ့က သန့်ရှင်းရေး လုပ်ခဲ့တယ်။

B. ပြုလုပ်ခံပုံစံကို ပစ္စုပ္ပန်ကာလနှင့် အတိတ်ကာလတို့တွင် အသုံးပြုပုံ လေ့လာနိုင်သည်။

past participle

present simple
past simple

am/is/are
was/were (not)

+

cleaned injured invented
built done taken etc.

Butter **is made** from milk.

ထောပတ်ကို နွားနို့မှ ပြုလုပ်သည်။

Oranges **are imported** into Britain.

လိမ္မော်သီးများကို ဗြိတိန်သို့ တင်ပို့သည်။

How often **are** these rooms **cleaned**?

ဒီအခန်းတွေကို ဘယ်လောက်ကြာရင် သန့်ရှင်းရေး ဝင်သလဲ။

I **am** never **invited** to parties.

ကျွန်တော် ဘယ်ပါတီပွဲမှ အဖိတ်မခံရဘူး။

This house **was built** 100 years ago.

ဒီအိမ်ကို လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်တစ်ရာက ဆောက်ခဲ့တာ။

These houses **were built** 100 years ago.

ဒီအိမ်တွေဟာ လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်တစ်ရာက ဆောက်ခဲ့တာ။

When **was** the telephone **invented**?

တယ်လီဖုန်းကို ဘယ်အချိန်က တီထွင်ခဲ့တာလဲ။

We **weren't invited** to the party last week.

လွန်ခဲ့တဲ့အပတ်က ကျွန်တော်တို့ကို ပါတီပွဲသို့ မဖိတ်ခဲ့ဘူး။

'**Was** anybody **injured** in the accident?'

'Yes, two people **were taken** to hospital.'

မတော်တဆဖြစ်တော့ လူတစ်ဦးမှ ဒဏ်ရာမရဘူးလား။

ဟုတ်ကဲ့၊ လူနှစ်ယောက်ကိုတော့ ဆေးရုံ သယ်သွားရတယ်။

C. was / were born

ပြုလုပ်ခံပုံစံကို အတိတ်ကာလတွင် အသုံးပြုပုံ လေ့လာနိုင်သည်။

I **was born** in London in 1962.

ကျွန်တော့်ကို လန်ဒန်မှာ ၁၉၆၂ ခုနှစ်မှာ မွေးတယ်။

Where **were you born**?

သင့်ကို ဘယ်မှာ မွေးခဲ့သလဲ။

D. Passive + by

We were waken up **by a loud noise**. (=The noise woke us up.)

ကျွန်တော်တို့ ဆူညံတဲ့အသံကြောင့် အိပ်တဲ့ဆီက နိုးသွားတယ်။

The telephone was invented **by Alexander Bell** in 1876.

တယ်လီဖုန်းကို အလက်ဇန္ဒားဘဲလ်က ၁၈၇၆ မှာ တီထွင်ခဲ့တယ်။

My brother was bitten **by a dog** last week.

ကျွန်တော့်အစ်ကို လွန်ခဲ့တဲ့အပတ်က ခွေးကိုက်ခံရတယ်။

Exercises (လေ့ကျင့်ခန်းများ)

21.1 Write sentences from the words in brackets (...). Sentences 1-7 are present.

ကွင်းအတွင်းရှိ စကားလုံးများကိုအသုံးပြု၍ ဝါကျများရေးပါ။ ဝါကျ 1-7 တို့သည် ပစ္စုပ္ပန် ဝါကျများ ဖြစ်ကြသည်။

- (the office / clean / every day) The office is cleaned every day.
- (these rooms / clean / every day?) Are these rooms cleaned every day?
- (glass / make / from sand) Glass
- (stamps / sell / in a post office)
- (this room / not / use / very often)
- (we / allow / to park here?)
- (how / this word / pronounce?)

Sentences 8-15 are past.

ဝါကျ 8-15 သည် အတိတ် ဝါကျများ ဖြစ်ကြသည်။

- (the office / clean / yesterday) The office was cleaned yesterday.
- (the house / paint / last month) The house
- (three people / injure / in the accident)
- (my bicycle / steal / a few days ago)
- (when / this bridge / build?)
- (you / invite / to the party last week?)
- (how / these windows / break?)
- (I / not / wake up / by the noise)

21.2 Correct these sentences.

အောက်ပါ ဝါကျများကို အမှားပြင်ပါ။

- This house built 100 years ago. This house was built ...
- Football plays in most countries of the world.
- Why did the letter send to the wrong address?
- A garage is a place where cars repair.
- Where are you born?
- How many languages are speaking in Switzerland?

7. Somebody broke into our house but nothing stolen.
8. When was invented the bicycle?

21.3 Complete the sentences. Use the passive (present or past) of these verbs:

ဝါကျများကို ပြည့်စုံအောင် ဖြေပါ။ အောက်ပါကြိယာများကို သုံး၍ ပြုလုပ်ခံပုံ (ဝစုပွန် (သို့မဟုတ်) အတိတ်) ဖြင့် ဖြေဆိုပါ။

clean damage find give invite make make show steal take

1. The room **is cleaned** every day.
2. I saw an accident yesterday. Two people **were taken** to hospital.
3. Paper from wood.
4. There was a fire at the hotel last week. Two of the rooms
5. 'Where did you get this picture?' 'It to me by a friend of mine.'
6. Many American programmes on British television.
7. 'Did Jim and Sue go to the wedding?' 'No. They but they didn't go.'
8. 'How old is this film?' 'It in 1965.'
9. My car last week but the next day it by the police.

21.4 Where were they born?

သူတို့ဘယ်နေရာမှာ မွေးဖွားခဲ့ကြသလဲ။

1. (Ian / Edinburg) **Ian was born in Edinburg.**
2. (Sally / Birmingham) Sally
3. (her parents / Ireland) Her
4. (you / ???) I
5. (your mother / ???)

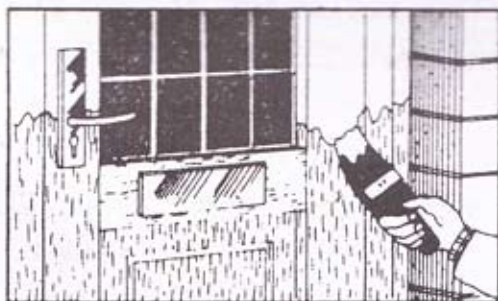
Unit [22]

is being done / has been done (passive 2)

ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်ဆဲကာလနှင့် ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်ပြီးကာလတို့၏ ပုံစံကို လေ့လာနိုင်သည်။

A. (is / are being)(present continuous passive)

ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်ဆဲကို ပြုလုပ်ခံ ပုံစံပြောင်းလဲအသုံးပြုပုံ

Somebody **is painting** the door. (active)

တစ်စုံတစ်ယောက်က ဆေးသုတ်နေတယ်။

The door **is being painted**. (passive)

တံခါးကို ဆေးသုတ်နေတယ်။

My car is at the garage. It **is being repaired**. (= somebody is repairing it)

ကျွန်တော့်ရဲ့ကားက ကားပြင်ရုံထဲမှာ။ ကားကို ပြင်နေကြတုန်း ရှိသေးတယ်။

Some new houses **are being built** opposite the park. (= somebody is building them)

အဆောက်အဦသစ်တစ်ချို့ကို ပန်းခြံရဲ့မျက်နှာချင်းဆိုင်ဘက်မှာ ဆောက်လုပ်နေကြတယ်။

ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်ဆဲနှင့် ရိုးရိုးပစ္စုပ္ပန်ပုံစံကို နှိုင်းယှဉ်လေ့လာပါ။

The office **is being cleaned** at the moment. (continuous)

ရုံးခန်းကို အခု သန့်ရှင်းရေး လုပ်နေတယ်။

The office **is cleaned** every day. (simple)

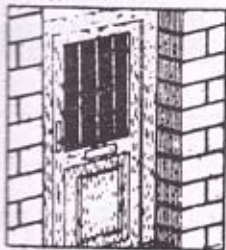
ရုံးခန်းကို နေ့တိုင်း သန့်ရှင်းရေးလုပ်တယ်။

In Britain football matches **are** usually **played** on Saturday but no matches **are being played** next Saturday.

ဗြိတိန်မှာ ဘောလုံးပွဲများကို စနေနေ့တိုင်း ကျင်းပတယ်။ ဒါပေမဲ့ လာမည့်စနေနေ့မှာတော့ ဘောလုံးပွဲရှိမှာ မဟုတ်ဘူး။

B. has / have been (present perfect passive)

ဝစ္စပွန်ဖြစ်ပြီးကာလတွင် (passive) ပြုလုပ်ခံပုံစံ အသုံးပြုပုံကို လေ့လာပါ။

BEFORE

NOW

Somebody **has painted** the door. (*active*)

တစ်စုံတစ်ယောက်ဟာ တံခါးကို ဆေးသုတ်ပြီးပြီ။

The door **has been painted**. (*passive*)

တံခါးကို ဆေးသုတ်ပြီးပြီ။

My key **has been stolen**. (= somebody has stolen it)

ကျွန်တော့်ရဲ့သော့က ခိုးခံလိုက်ရတယ်။

My keys **have been stolen**. (= somebody has stolen them)

ကျွန်တော့်ရဲ့သော့တွေက ခိုးခံလိုက်ရတယ်။

I'm not going to the party. I **haven't been invited**. (= nobody has invited me)

ကျွန်တော် ပါတီပွဲသွားမှာ မဟုတ်ဘူး။ ကျွန်တော့်ကို ဘယ်သူမှ မဖိတ်ခဲ့ဘူး။

Has this shirt been washed? (= Has somebody washed it?)

ဒီ ရှပ်အင်္ကျီက လျော်ပြီးပြီလား။

ဝစ္စပွန်ဖြစ်ပြီးနှင့် အတိတ်ရိုးရိုး နှိုင်းယှဉ်လေ့လာပါ။

The room is cleaning now. It **has been cleaned**. (*present perfect*)

အခန်းက အခုသန့်ရှင်းနေတယ်။ အခန်းသန့်ရှင်းရေး လုပ်ပြီးပြီ။

The room **was cleaned yesterday**. (*past simple*)

အခန်းကို မနေ့က သန့်ရှင်းရေး လုပ်ခဲ့တယ်။

I can't find my keys. I think they've **been stolen**. (*present perfect*)

ကျွန်တော့်ရဲ့သော့ကို ရှာမတွေ့ဘူး။ ကျွန်တော့်ရဲ့သော့တွေ အခိုးခံရတယ်လို့ထင်တယ်။

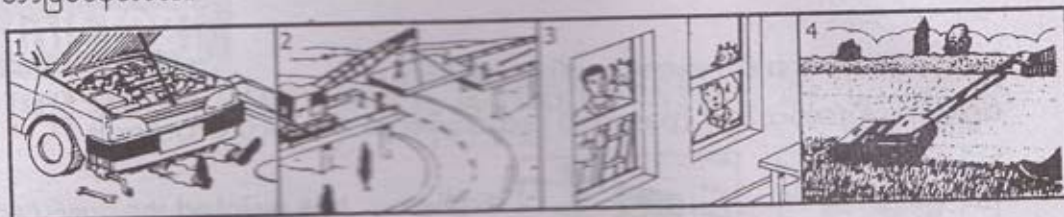
My keys **were stolen last week**. (*past simple*)

ကျွန်ုပ်ရဲ့သော့တွေကို လွန်ခဲ့တဲ့အပတ်က အခိုးခံရတယ်။

Exercises (လေ့ကျင့်ခန်းများ)

22.1 What's happening?

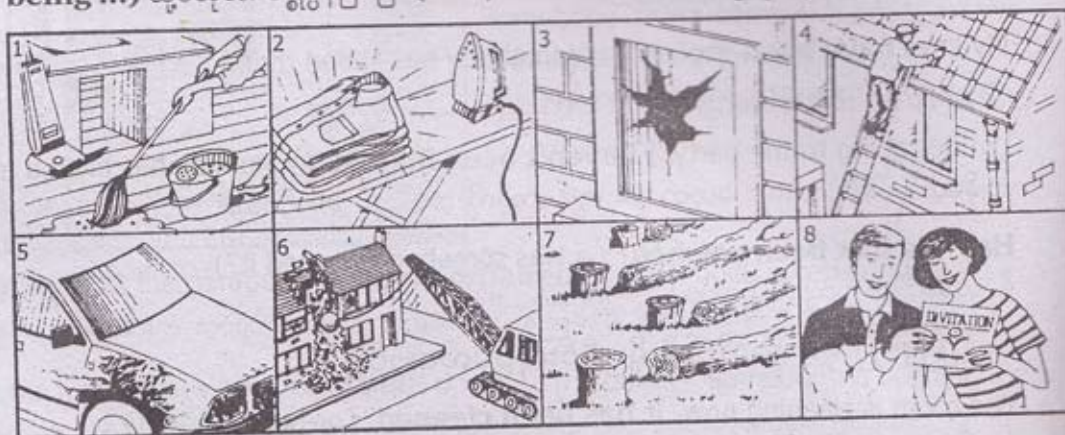
ဘာဖြစ်နေတာလဲ။

1. The car is being repaired.
2. A bridge 3. The windows 4. The grass

22.2 Look at the pictures. What is happening or what has happened? Use the present continuous (is/are being ...) or the present perfect (has/ have been ...).

ပုံများကို ကြည့်ပါ။ ဘာဖြစ်နေသလဲ (သို့မဟုတ်) ဘာဖြစ်ခဲ့ပြီးပြီလဲ။ ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်ဆဲ (is / are being ...) သို့မဟုတ်၊ ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်ပြီး (has / have been ...) တို့ကို သုံးပါ။

1. (the office / clean) ... The office is being cleaned.
2. (the shirts / iron) ... The shirts have been ironed.
3. (the window / break) The window
4. (the roof / repair) The roof
5. (the car / damage)
6. (the houses / knock / down)

7. (the trees / cut / down)
8. (they / invite / to a party)

22.3 Use the words in brackets (...) to complete the sentences. (Units 21 and 22)
တွင်းအတွင်းရှိ စကားလုံးများကို သုံးပြီး ဝါကျများကို ပြည့်စုံအောင် ပြောဆိုပါ။ (Unit 21-22)

1. I can't use my office at the moment. It **is being painted**. (paint).
2. We didn't go to the party. We **weren't invited**. (not/invite).
3. The washing machine was broken but it's OK now. It
(repair).
4. The washing machine (repair) yesterday afternoon.
5. A factory is a place where things (make).
6. How old are these houses? When (they/build)?
7. A: (the computer/use) at the moment?
B: Yes, Jim is using it.
8. I've never seen these flowers before. What (they/call)?
9. Some trees (blow) down in the storm last night.
10. The bridge is closed at the moment. It (damage) last
week and it (not/repair) yet.

Unit [23]

be / have / do in present and past tenses

ပစ္စုပ္ပန်ကာလနှင့်အတိတ်ကာလတို့ကို လေ့လာနိုင်သည်။

A. be am / is / are / was / were + -ing (cleaning / working စသည်)

am/is/are + -ing

(present continuous)

⇒ Units 3-4 and 26

was/were + -ing

(past continuous)

⇒ Units 13

Please be quite. I'm **working**.

ကျေးဇူးပြုပြီး တိတ်တိတ်နေပါ။ ကျွန်တော် အလုပ်လုပ်နေတယ်။

It **isn't raining** at the moment.

အခု လောလောဆယ် မိုးရွာမနေဘူး။

What **are** you **doing** this evening?

ခင်ဗျား ဒီညနေ ဘာလုပ်နေသလဲ။

I **was working** when she arrived.

သူ မရောက်လာတော့ ကျွန်တော် အလုပ်လုပ်နေခဲ့တယ်။

It **wasn't raining**, so we went out.

အဲဒီတုန်းက မိုးရွာမနေခဲ့ဘူး။ ဒါကြောင့် ကျွန်တော်တို့ အပြင်
ထွက်ခဲ့ကြတယ်။

What **were** you **doing** at three o'clock?

သုံးနာရီမှာ ခင်ဗျား ဘာလုပ်နေခဲ့တာလဲ။

B. be + past participle (cleaned / made / eaten စသည်)

am/is/are + past participle
(passive present simple)

⇒ Unit 21

The room **is cleaned** every day.

အခန်းကို နေ့စဉ် သန့်ရှင်းခဲ့တယ်။

I'm never **invited** to parties.

ကျွန်တော့်ကို ဘယ်ပါတီပွဲကမှ မခေါ်ဆိုဘူး။

Oranges **are imported** into Britain.

လိမ္မော်သီးတွေကို ဗြိတိန်သို့ တင်သွင်းတယ်။

The room **was cleaned** yesterday.

မနုဿိက အခန်းကို သန့်ရှင်းခဲ့တယ်။

These houses **were built** 100 years ago.

ထိုအိမ်များကို လွန်ခဲ့သည့် နှစ်တစ်ရာက တည်ဆောက်ခဲ့သည်။

How **was** the window **broken**?

ပြုတင်းပေါက်က ဘယ်လို ကွဲခဲ့တာလဲ။

Where **were** you **born**?

ခင်ဗျားကို ဘယ်မှာ မွေးဖွားခဲ့သလဲ။

was/were + past participle
(passive past simple)

⇒ Unit 21

C. have / has + past participle (cleaned / lost / eaten / been စသည်)

has/have + past participle
(present perfect)

⇒ Unit 15-18

I've **cleaned** my room.

ကျွန်တော့်အခန်းကို သန့်ရှင်းပြီးပြီ။

Tom **has lost** his passport.

တွမ်ရဲ့ ပတ်စ်ပို့ ပျောက်ပြီ။

Barbara **hasn't been** to Canada.

ဘာဘရာ ကနေဒါကို မရောက်ဖူးဘူး။

Where **have** Paul and Linda **gone**?

'ပေါလ်' နဲ့ 'လင်ဒါ' ဘယ်ထွက်သွားကြပြီ။

D. do / does / did + infinitive (clean / like / eat / go စသည်)

do/does + infinitive
(present simple negative
and questions)

⇒ Unit 6-7

I like coffee but I **don't like** tea.

ကျွန်တော် ကော်ဖီကြိုက်တယ်။ ဒါပေမဲ့ လက်ဖက်ရည်မကြိုက်ဘူး။

Chris **doesn't go** out very often.

“ခရစ်” ဟာ မကြာခဏ အပြင်ထွက်လေ့ မရှိဘူး။

What **do** you usually **do** at weekends?

နေ့နံနက် နေ့မှာ ခင်ဗျား ဘာအမြဲတမ်း လုပ်လေ့ရှိသလဲ။

Does Barbara **live** alone?

ဘာဘရာ တစ်ယောက်ထဲ နေသလား။

I **didn't watch** TV yesterday.

ကျွန်တော် မနေ့က တီဗွီ မကြည့်ခဲ့ဘူး။

It **didn't rain** last week.

လွန်ခဲ့တဲ့အပတ်က မိုးမရွာခဲ့ဘူး။

What time **did** Paul and Linda **go** out?

‘ပေါလ်’ နဲ့ ‘လင်ဒါ’ ဘယ်အချိန်ထွက်သွားခဲ့တာလဲ။

did + infinitive (past
simple negative and
questions) Unit 12

Exercises (လေ့ကျင့်ခန်းများ)

23.1 Put in **is/are/do/does**.

is / are / do / does ထည့်ပါ။

1. **Do** you work in the evenings?
2. Where **are** they going?
3. Why you looking at me?
4. Bill live near you?
5. you like cooking?
6. the sun shining?
7. What time the shops close?
8. Ann working today?
9. What this word mean?
10. you feeling all right?

23.2 Put in **am not / isn't / aren't / don't / doesn't**. All these sentences are negative.

am not / isn't / aren't / don't / doesn't ထည့်ပါ။ ဝါကျအားလုံး အငြင်းများဖြစ်သည်။

1. Tom **doesn't** work in the evenings.
2. I'm very tired. I want to go out this evening.
3. I'm very tired. I going out this evening.
4. George working this week. He's on holiday.
5. My parents are usually at home. They go out very often.
6. Barbara has travelled a lot but she speak any foreign languages.
7. You can turn off the television. I watching it.
8. There's a party next week but we going.

23.3 Put in **was / were / did / have / has**.

was / were / did / have / has ထည့်ပါ။

1. Where **were** your shoes made?
2. you go out last night?
3. What you doing at 10.30?
4. Where your mother born?
5. Barbara gone home?
6. What time she go?
7. When these houses built?
8. Jim arrived yet?
9. Why you go home early?
10. How long they been married?

23.4 Put in is / are / was / were / have / has.

is / are / was / were / have / has ထည့်ပါ။

1. Joe **has** lost his passport.
2. This bridge built ten years ago.
3. you finished your work yet?
4. This town is always clean. taken a long time ago.
5. Where you born?
6. I just made some coffee. Would you like some?
7. Glass made from sand.
8. This is a very old photograph. It taken a long time ago.
9. Joe bought a new car.

23.5 Complete the sentences. Choose from the list and put the verb into the correct form.

ဝါကျများကို ပြည့်စုံအောင် ဖြေပါ။ ပေးထားသောစကားလုံးများမှ ကြိယာပုံသဏ္ဌာန်အမှန်ကို ထည့်ပေးပါ။
damage eat enjoy go go away listen open pronounce rain understand use

1. I'm going to take an umbrella with me. It's **raining**.....
2. Why are you so tired? Did you **go**..... to bed late last night?
3. Where are the chocolates? Have you them all?
4. How is your new job? Are you it?
5. My car was badly in the accident but I was OK.
6. Chris has got a car but she doesn't it very often.
7. Mary isn't at home. She has for a few days.
8. I don't the problem. Can you explain it again?
9. Martin is in his room. He's to music.
10. I don't know how to say this word. How is it?
11. How do you this window? Can you show me?

Unit [24]

Regular and irregular Verbs

ပုံမှန်ကြိယာများနှင့် ပုံမှန်မဟုတ်သော ကြိယာများကို လေ့လာပါ။

Regular verbs

ပုံမှန်ကြိယာများသည် အတိတ်ရိုးရိုး(V2)နှင့် အတိတ်ဖြစ်ပြီး(V3) ပုံစံများတွင် -ed နှင့် အဆုံးသတ်သည်။

clean → **cleaned**

သန့်ရှင်းသည်။ သန့်ရှင်းခဲ့သည်။

paint → **painted**

ဆေးသုတ်သည်။ ဆေးသုတ်ခဲ့သည်။

live → **lived**

နေထိုင်သည်။ နေထိုင်ခဲ့သည်။

study → **studied**

လေ့လာသည်။ လေ့လာခဲ့သည်။

past simple (⇒ Unit 11)

I **cleaned** my shoes yesterday.

ကျွန်တော်ရဲ့ ရှူးဖိနပ်ကို မနေ့က သန့်ရှင်းခဲ့တယ်။

Charlie **studied** engineering at university.

‘ချာလီ’ သည် အင်ဂျင်နီယာ ဘာသာရပ်ကို တက္ကသိုလ်၌ လေ့လာခဲ့သည်။

Past participle

present perfect = have / has + past participle (⇒ Unit 15-18):

I **have cleaned** my shoes.

ကျွန်တော် ကျွန်တော့်ရဲ့ ရှူးဖိနပ်ကို သန့်ရှင်းပြီးပြီ။

Jane **has lived** in London for ten years.

'ကျိန်း' လန်ဒန်မှာ နေတာ ၁၀ နှစ်ရှိခဲ့ပြီ။

passive = be (is/are/were/has been etc.) + past participle (⇒ Unit 21-22)

These rooms **are cleaned** every day.

ဒီအခန်းတွေကို နေ့တိုင်း သန့်ရှင်းရေးလုပ်တယ်။

My car **has been repaired**.

ကျွန်တော့်ရဲ့ကား ပြင်ပြီးပြီ။

B. Irregular Verbs

ပုံမှန်မဟုတ်သော ကြိယာများတွင် -ed ပေါင်း၍ မရပါ။ ၎င်းတို့ကို မှတ်သားထားရမည်။

	make	break	cut
<i>past simple</i>	made	broke	cut
<i>past participle</i>	made	broken	cut

ပြုလုပ်သည်။

ခွဲသည်။

ဖြတ်သည်။

တခါတရံ အတိတ်ရိုးရိုး(V2) နှင့် အတိတ်ဖြစ်ပြီး(V3) ကြိယာပုံစံများ တူညီကြသည်။

	make	find	buy	cut
<i>past simple</i>	made	found	bought	cut
<i>past participle</i>	made	found	bought	cut

ပြုလုပ်သည်။

ရှာဖွေသည်။

ဝယ်သည်။

ဖြတ်သည်။

I **made** a cake yesterday. (*past simple*)

ကျွန်တော် မနေ့က ကိတ်မုန့် ဖုတ်ခဲ့တယ်။

I **have made** some coffee. (*past participle-present perfect*)

ကျွန်တော် ကော်ဖီ ဖျော်ပြီးပြီ။

Butter **is made** from milk. (*past participle-passive present*)

ထောပတ်ကို နွားနို့မှ ပြုလုပ်တယ်။

တခါတရံ အတိတ်စွဲစွဲနှင့် အတိတ်ဖြစ်ပြီးတို့၏ ကြိယများ မတူညီကြပါ။

	break	know	begin	go
<i>past simple</i>	broke	knew	began	went
<i>past participle</i>	broken	known	begun	gone

ခွဲသည်။

သိသည်။

အစပြုသည်။

သွားသည်။

Somebody **broke** this window last night. (*past simple*)

မနေ့ညက တစ်စုံတစ်ယောက်က ပြုတင်းပေါက်ကို ခွဲခဲ့တယ်။

Somebody **has broken** this window. (*past participle-present perfect*)

တစ်စုံတစ်ယောက်က ပြုတင်းပေါက်ကို ခွဲခဲ့တယ်။

This window **was broken** last night. (*past participle-passive past*)

ပြုတင်းပေါက် မနေ့ညက အခွဲခံရတယ်။

Exercises (လေ့ကျင့်ခန်းများ)

24.1 Write the past simple / past participle of these verbs. (The past simple and past participle are the same for all the verbs in this exercise.)

ဖော်ပြပါ ကြိယာများ၏ အတိတ်နိမ့်နိမ့် (past simple) နှင့် အတိတ်ဖြစ်ပြီး (past participle) တို့ကို ရေးပါ။ (ဤလေ့ကျင့်ခန်းတွင် Past simple နှင့် past participle တို့ တူညီသည်)

1. make made	6. enjoy	11. hear
2. cut cut	7. buy	12. put
3. get	8. sit	13. catch
4. bring	9. leave	14. watch
5. pay	10. happen	15. understand

24.2 Write the past simple and past participle of these verbs.

ဖော်ပြပါကြိယာများ၏ အတိတ်နိမ့်နိမ့် (past simple) နှင့် အတိတ်ဖြစ်ပြီး (past participle) တို့ကို ရေးပါ။

1. break broke broken	6. run	11. take
2. begin	7. speak	12. go
3. eat	8. write	13. give
4. drink	9. come	14. throw
5. drive	10. know	15. forget

24.3 Put the verb in the right form.

ကြိယာများ၏မှန်ကန်သောပုံစံကို ထည့်ပေးပါ။

- I **washed** my hands because they were dirty. (wash)
- Somebody has **broken** this window. (break)
- I feel good. I very well last night. (asleep)
- We a very good film yesterday. (see)
- It a lot while we were on holiday. (rain)
- I've my bag. (lose) Have you it? (see)
- Rosa's bicycle was last week. (steal)
- I to bed early because I was tired. (go)
- Have you your work yet? (finish)

10. The shopping centre was about 20 years ago. (build)
 11. Ann to drive when she was 18. (learn)
 12. I've never a horse. (ride)
 13. Julia is a good friend of mine. I've her for a long time. (know)
 14. Yesterday I and my leg. (fall / hurt)
- 24-4 Complete these sentences. Choose from the list and put the verb into the correct form.

အောက်ပါဝါကျများ ပြည့်စုံအောင် ဖြေဆိုပါ။ ပေးထားသောကြိယာများမှ ရွေးချယ်၍ ပုံသဏ္ဌာန်အမှန် ထည့်ပေးပါ။

cost drive fly ~~make~~ meet sell speak swim tell think
wake up win

1. I have **made** some coffee. Would you like some?
2. Have you John about your new job?
3. We played basketball on Sunday. We didn't play very well but we
4. I know Gary but I've never his wife.
5. We were by loud music in the middle of the night.
6. Stephanie jumped into the river and to the other side.
7. 'Did you like the film?' 'Yes, I it was very good.'
8. Many different languages are in the Philippines.
9. Our holiday a lot of money because we stayed in an expensive hotel.
10. Have you ever a very fast car?
11. All the tickets for the concert were very quickly.
12. A bird in through the open window while we were having our dinner.

Unit [25]

I used to ...

ပြုလုပ်ခဲ့ဖူးသည့် အလုပ်တို့ကို ဖော်ပြရန်အတွက် I used to do ကို အသုံးပြုသည်။

A. DAVE A FEW YEARS AGO

DAVE TODAY

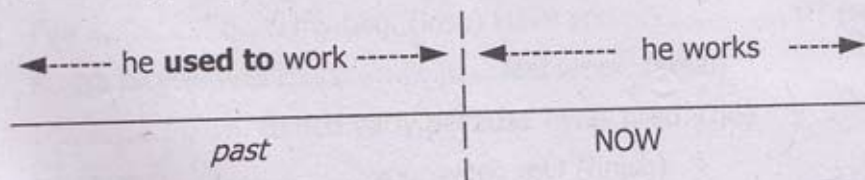

Dave **used to work** in a factory. Now he **works** in a supermarket.

ဒေဝ်ဟာ အရင်က စက်ရုံမှာ လုပ်ခဲ့တယ်။ အခုတော့ သူဟာ စူပါမားကတ်တစ်ခုမှာ လုပ်တယ်။

Dave **used to work** in a factory = he worked in a factory before but he doesn't work there now.

ဒေဝ်ဟာ စက်ရုံမှာ အရင်က လုပ်ခဲ့တယ်။ (သူဟာ အရင်က စက်ရုံမှ လုပ်ဖူးတာဖြစ်တယ်။ ဒါပေမဲ့ ယခု သူဟာ စက်ရုံမှာ မလုပ်တော့ဘူးလို့ အဓိပ္ပါယ်ရတယ်)

B. I use to be / work / have / play စသည်ဖြင့် အသုံးပြုနိုင်သည်။

I / you / we / they he / she / it	used to	be work have play etc.
--------------------------------------	---------	---------------------------------

When I was a child. I **used to like** chocolate.

ကျွန်တော်ကလေးဘဝတုန်းက ချောကလက်ကို ကြိုက်ခဲ့တယ်။

I **used to read** a lot of books

but I don't read much these days.

ကျွန်တော် စာအုပ်တော်တော်များများ ဖတ်လေ့ရှိခဲ့တယ်။

ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော် ယခုအချိန်မှာတော့ စာအုပ်များများ မဖတ်တော့ဘူး။

Liz has got short hair now but it **used to be** very long.

လစ်ဟာ ယခုဆံပင်တိုတိုလေးပဲ။ ဒါပေမဲ့ အရင်ကတော့ ဆံပင်ရှည်ထားလေ့ရှိခဲ့တယ်။

They **used to live** in the same street as us, so we often **used to see** them. But we don't see them very often these days.

သူတို့ဟာ ကျွန်တော်တို့နှင့် တစ်လမ်းထဲမှာ အတူနေခဲ့တယ်။

ထို့ကြောင့် ကျွန်တော်တို့ မကြာခဏ သူတို့ကို တွေ့လေ့ရှိခဲ့တယ်။

ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော်တို့ အခုရက်တွေမှာ သူတို့ကို မတွေ့ရဘူး။

Ann **used to have** a piano but she sold it a few years ago.

အန်မှာ စန္ဒယားတစ်လုံးရှိခဲ့တယ်။ ဒါပေမဲ့ သူမဟာ နှစ်အနည်းငယ်က အဲဒါကို ရောင်းခဲ့တယ်

အငြင်းဝါကျမှာ I **didn't use to** ကို သုံးပါ။

When I was a child I **didn't use to like** tomatoes.

ကျွန်တော် ကလေးဘဝတုန်းက ခရမ်းချဉ်သီးကို မကြိုက်ခဲ့ပါ။

မေးခွန်းပါကွာတွင် **did you use to...?** ကို သုံးပါ။

Where **did you use to live** before you came here?

မင်း ဒီနေရာကို ရောက်မလာခင် ဘယ်နေရာမှာ နေခဲ့သလဲ။

C. **used to** ကို အတိတ်ကာလတစ်ခုတည်းအတွက် သုံးသည်။

I use to ပစ္စုပ္ပန်ကာလဖြင့် မသုံးရပါ။

I used to play tennis. These days I **play** golf. (*not* 'I use to play golf')

ကျွန်တော် တင်းနစ်ကစားလေ့ရှိခဲ့တယ်။ ယခုတော့ ကျွန်တော် ဂေါ်ဖ်ပဲ ကစားတယ်။

We usually **get up** early. (*not* 'We use to get up early')

ကျွန်တော်တို့ ထုံးစံအတိုင်း စောစောထကြတယ်။

Exercises (လေ့ကျင့်ခန်းများ)

25.1 Look at the pictures. Complete the sentences with **used to**

ရုပ်ပုံများကို ကြည့်ပါ။ **used to ...** ဖြင့် ဝါကျများကို ပြည့်စုံအောင် ဖြေဆိုပါ။

She **used to have long hair**.

He **football**.

..... **a taxi driver**.

..... **in the country**.

..... **This building**

25.2 Karen works very hard and has very little free time. A few years ago, things were different.

ကာရင် အလုပ် အလွန်ကြိုးစားပြီး အားလပ်ချိန် အနည်းငယ်သာ ရှိသည်။ လွန်ခဲ့သော နှစ်အနည်းငယ်က အရာရာတွေမှာ ခြားနားခဲ့သည်။

KAREN A FEW YEARS AGO

Do you do any sport?

Do you go out in the evenings?

Do you play a musical instrument?

Do you like reading?

Do you travel much?

KAREN NOW

Yes, I go swimming every day and I play volleyball.

Yes, most evenings.

Yes, the guitar.

Yes, I read a lot.

Yes, I go away two or three times a year.

I work very hard in my job. I don't have any free time.

Write sentences about Karen with **used to**

used to ... ကို အသုံးပြု၍ ကာရင်အကြောင်း ဝါကျများရေးပါ။

1. **She used to go swimming every day.** 4.
2. She 5.
3. 6.

25.3 Complete these sentences. Use **used to** or the present simple (**I play / he lives** etc.)

ဖော်ပြပါ ဝါကျများကို ပြည့်စုံအောင် ဖြေဆိုပါ။ **used to** (သို့မဟုတ်) (**I play, he lives** စသည်ဖြင့်) သုံးပါ။

1. I **used to play** tennis. I stopped playing a few years ago.
2. Do you do any sport? 'Yes, I**play**..... basketball. /
3. 'Have you got a car?' 'No, I one but I sold it.'
4. George a waiter. Now he's the manager of a hotel.
5. 'Do you go to work by car?' 'Sometimes but most days I by train.'
6. When I was a child, I never meat, but I eat it now.
7. Mary loves watching TV. She TV every evening.
8. We near the airport but we moved to the city centre a few years ago.
9. Normally I start work at 7 o' clock, so I up very early.
10. What games you when you were a child?

Unit [26]

What are you doing tomorrow?

ပြုလုပ်ရန် ရည်ရွယ်ထားသော/သဘောတူညီထားသော အနာဂတ်ကိစ္စရပ်များကို ဖော်ပြရန်အတွက် **am, is, are + ing** ပုံစံကို ယခုဖြစ်ဆဲပုံစံတွင် သုံးသကဲ့သို့ သုံးနိုင်သည်။
A ယခုပြုလုပ်နေသည်ကို သုံးသလို မနက်ဖြန်တွင် ပြုလုပ်နေမည်ဟု အနာဂတ် (အပြုအမူကို) ဖော်ပြရန်အတွက်လည်း သုံးနိုင်သည်။

They **are playing** tennis (*now*).

သူတို့ ယခုတင်းနစ် ကစားနေကြတယ်။

He is **playing** tennis **tomorrow**.

သူ မနက်ဖြန် တင်းနစ် ကစားမယ်။

am, is, are + -ing ကို ယခုဖြစ်ပျက်နေသော ကာလအတွက် သုံးသည်။

'Where are Sue and Caroline?'

'They're **playing** tennis in the park.'

ဆူးနှင့် ကာရိုလင်းတို့ ဘယ်မှာလဲ။ သူတို့ ပန်းခြံထဲမှာ တင်းနစ် ကစားနေကြတယ်။

Please be quiet. I'm **working**.

ကျေးဇူးပြု၍ ငြိမ်ငြိမ်နေပါ။ ကျွန်တော် အလုပ်လုပ်နေတယ်။

am, is, are + -ing ကို အနာဂတ်အတွက်လည်း သုံးသည်။
(tomorrow / next week စသည်)

Andrew **is playing** tennis tomorrow.

ဒရူး မနက်ဖြန် တင်းနစ်ကစားလိမ့်မယ်။

I'm not **working** next week.

ကျွန်တော် လာမည့်အပတ်မှာ အလုပ်လုပ်မှာ မဟုတ်ဘူး။

B. တစ်စုံတစ်ခုကို ပြုလုပ်လိမ့်မည်ဟု သဘောတူညီမှု/ စီမံထားမှုတို့ကို ဖော်ပြရန် သုံးသည်။

Alice **is going** to the dentist on Friday. (= she has an appointment to see the dentist)

အဲလစ်ဟာ သောကြာနေ့မှာ သွားဆရာဝန်နှင့် သွားတွေ့မယ်။

We're **having** a party next weekend.

လာမည့် စနေ တနင်္ဂနွေမှာ ကျွန်တော်တို့ ပါတီပွဲ ကျင်းပမယ်။

Are you meeting Bill this evening.

ဒီညနေမှာ ခင်ဗျား ဘေးလ်နှင့် တွေ့ဦးမှာလား။

What **are you doing** tomorrow evening?

ခင်ဗျား မနက်ဖြန်ညနေ ဘာလုပ်မှာလဲ။

I'm not **going** out tonight. I'm **staying** at home.

ကျွန်တော် ဒီညအပြင်မထွက်တော့ဘူး။ ကျွန်တော်အိမ်မှာပဲ နေတော့မယ်။

I'm going to a concert tomorrow.

C. အနာဂတ်တွင် သဘောတူညီမှု စီစဉ်ထားမှုတို့ ဖော်ပြရာတွင် ပစ္စုပ္ပန်ရိုးရိုးပုံစံ (I Stay/ do you go စသည်ဖြင့်)ကို မသုံးရပါ။

I'm **staying** at home this evening. (*not* 'I stay')

ကျွန်တော် ဒီညနေ အိမ်မှာ နေမယ်။

Are you going out tonight? (*not* 'do you go')

ခင်ဗျား ဒီည အပြင်မထွက်ဦးမှာလား။

Ann **isn't coming** to the party next week. (*not* 'Ann doesn't come')

အန်ဟာ လာမည့်အပတ်မှာ ပါတီပွဲကို လာမှာ မဟုတ်ဘူး။

သို့သော်လည်း အချိန်ဇယား၊ အစီအစဉ်၊ ကားရထား၊ စသည်တို့တွင် ခိုးခိုးပစ္စုပ္ပန်ကာလကို သုံးပါ။

The train **arrives** at 7.30.

မီးရထား ၇ နာရီခွဲမှာ ဆိုက်မယ်။

What time **does** the film **finish**?

ရုပ်ရှင် ဘယ်အချိန်ပြီးမှာလဲ။

နှိုင်းယှဉ်လေ့လာပါ။

ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်ဆဲ (လူများအတွက် အမြဲတမ်းရိုးရိုးပစ္စုပ္ပန်၊ အချိန်ဇယား၊ အစီအစဉ် စသည်သုံးသည်။)

I'm **going** to a concert tomorrow.

ကျွန်တော် မနက်ဖြန် ကပွဲသွားမယ်။

What time **are** you **leaving**?

ခင်ဗျား ဘယ်အချိန်ထွက်မလဲ။

The concert **starts** at 7.30.

ကပွဲက ၇ နာရီမှာ စတယ်။

What time **does** your train **leave**?

ခင်ဗျားစီးမယ့်ရထား ဘယ်အချိန်မှာ ထွက်မလဲ။

Exercises (လေ့ကျင့်ခန်းများ)

26.1 Look at the pictures. What are these people doing next Friday?

ရုပ်ပုံကားချပ်များကို ကြည့်ပါ။ လာမည့်သောကြာနေ့တွင် ဒီလူတွေ ဘာလုပ်နေကြမလဲ။

1. Andrew is playing tennis on Friday. 4. lunch with Ken.
2. Richard to the cinema. 5.
3. Barbara

26.2 Write questions. All the sentences are future.

မေးခွန်းများ ရေးပါ။ ဝါကျများ အားလုံး အနာဂတ်ဖြစ်သည်။

1. (you/go/out/tonight) Are you going out tonight?
2. (you/work/next week?)
3. (what/you/do/tomorrow evening?)
4. (what time/your friends/arrive?)
5. (when/Liz/go/on holiday?)

26.3 Write sentences about yourself. What are you doing in the next few days?

သင့်အကြောင်းဝါကျများ ရေးပါ။ နောက်ရက်အနည်းငယ်အကြာတွင် သင်ဘာလုပ်နေမလဲ။

1. I'm staying at home tonight.
2. I'm going to the theatre on Monday.
3.
4.

5.
6.

28.4 Put the verb in the present continuous (**he is leaving** etc.) or present simple (**the train leaves** etc.).

ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်ဆဲ (**he is leaving** စသည်ဖြင့်) (သို့မဟုတ်) ပစ္စုပ္ပန်နိဒါန်း (**the train leaves** စသည်) ဖြင့် ကြိုယာများကို ထည့်ပေးပါ။

1. **Are you going**... (you/go) out this evening? 'No, I'm too tired.'
2. **We're going**.. (we/go) to a concert this evening. **It starts**.. (it/start) at 7.30.
3. Do you know about Sally? (she/get) married next month!
4. A: My parents (go) on holiday next week.
B: Oh, that's nice. Where (they/go)?
5. Silvia is doing an English course at the moment. The course
(finish) on Friday.
6. There's a football match tomorrow but (I/not/go).
7. (I/go) out with some friends tonight. Why don't you come too? (we/meet) at John's house at 8 o'clock.
8. A: How (you/get) home after the party tomorrow? By taxi?
B: No, I can go by bus. The last bus (leave) at midnight.
9. A: Do you want to go to cinema tonight?
B: Yes, what time (the film/begin)?
10. A: What (you/do) on Monday afternoon?
B: (I/work).

Unit [27]

I'm going to ...

အနာဂတ်ကာလတွင် ပြုလုပ်ရန် ဆုံးဖြတ်ပြီးဖြစ်သော ရည်ရွယ်ထားသော ကိစ္စရပ်များကို ဖော်ပြရန် I am going to ကို သုံးနိုင်သည်။

A. I'm going to သုံးပုံကို လေ့လာပါ။

I'm going to watch TV this evening.

ကျွန်တော် ဒီညနေတီဗွီကြည့်မယ်။

She is going to watch TV this evening.

သူမ ဒီညနေ တီဗွီ ကြည့်လိမ့်မယ်။

am / is / are going to... ကို အနာဂတ်ကာလအတွက် သုံးသည်။

I	am	(not) going to	do....
he / she / it	is		drink....
we / you / they	are		watch....

am	I	going to	buy...?
is	he / she / it		eat...?
are	we / you / they		wear...?

၁၈. ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်ဆဲပုံစံဖြင့် အနာဂတ်ပုံစံတွင် ပြုလုပ်မည့်ကိစ္စများ ဖော်ပြပုံကို လေ့လာပါ။

I decided to do it	_____	I'm going to do it	_____
past		NOW	future

I'm going to buy some books tomorrow.

ကျွန်တော် မနက်ဖြန် စာအုပ်အချို့ ဝယ်မယ်။

Sarah is going to sell her car.

ဆာရာဟာ သူမရဲ့ကားကို ရောင်းလိမ့်မယ်။

I'm not going to have breakfast this morning. I'm not hungry.

ကျွန်တော် ဒီနံနက်မှာ မနက်စာ စားမှာ မဟုတ်ဘူး။ ကျွန်တော် မဆာလို့ပါ။

What are you going to wear to the party tonight?

ခင်ဗျား ဒီည ပါတီပွဲမှာ ဘာဝတ်မှာလဲ။

'Your hands are dirty.' 'Yes, I know. **I'm going to wash** them.'

ခင်ဗျားရဲ့လက် ညစ်ပတ်တယ်။ ဟုတ်ကဲ့ ကျွန်တော် သိပါတယ်။ ကျွန်တော်အခုပဲ ဆေးတော့မလို့။

Are you going to invite John to your party?

ခင်ဗျား ဂျွန်ကို ခင်ဗျားရဲ့ပါတီပွဲမှာ ဖိတ်ဦးမှာလား။

စီစဉ်ထားမှုတစ်ခုအတွက် အနာဂတ်ကာလတွင် ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်ဆဲ(I am doing) ကို သုံးသည်။

I am playing tennis with Julia tomorrow.

ကျွန်တော် ဂျူလီယာနှင့် မနက်ဖြန်မှာ တင်းနစ်ကစားမယ်။

C. ဖြစ်လာမှာ သေချာသလောက်ရှိသော အနာဂတ်ကိစ္စများတွင် သုံးနိုင်သည်။

Look at the sky! **It's going to rain.**

ကောင်းကင်ကို ကြည့်စမ်း၊ မိုးရွာတော့မယ်။

(ယခု တိမ်ထူထပ်နေတဲ့သဘော)

Oh dear! It's 9 o' clock and I'm not ready.

I'm going to be late.

အိုး ကိုးနာရီထိုးပြီ။ ကျွန်တော် အဆင်သင့် မဖြစ်သေးဘူး။

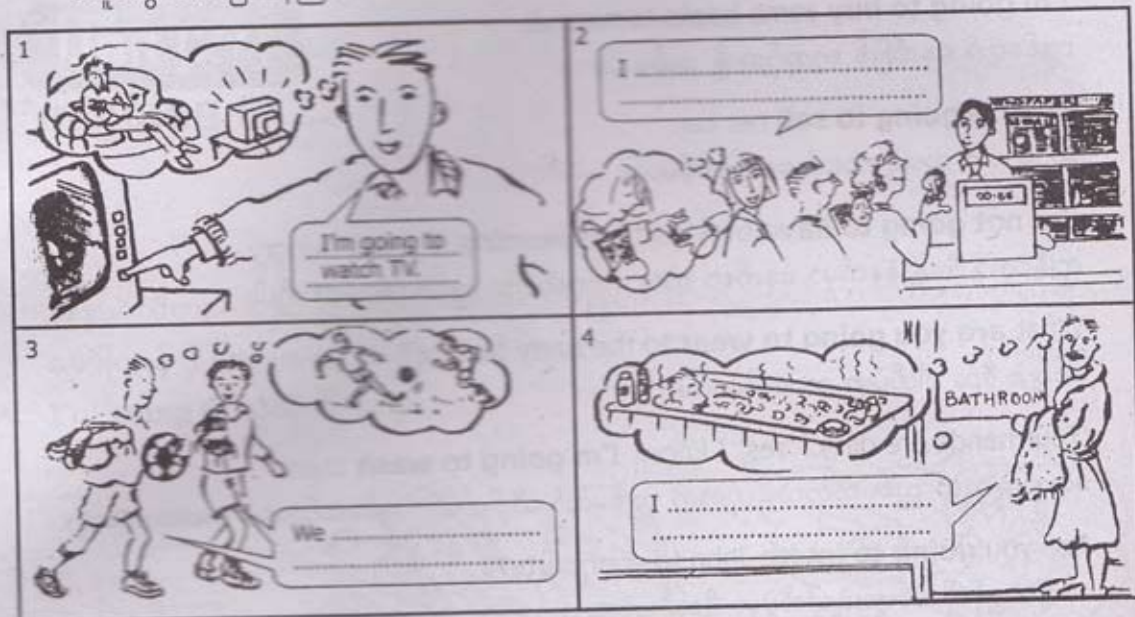
ကျွန်တော် နောက်ကျတော့မယ်။

Exercises (လေ့ကျင့်ခန်းများ)

27.1 What are these people saying?

ဒီလူတွေ ဘာပြောနေကြသလဲ။

27.2 Complete the sentences. Use **going to** + one of these verbs:

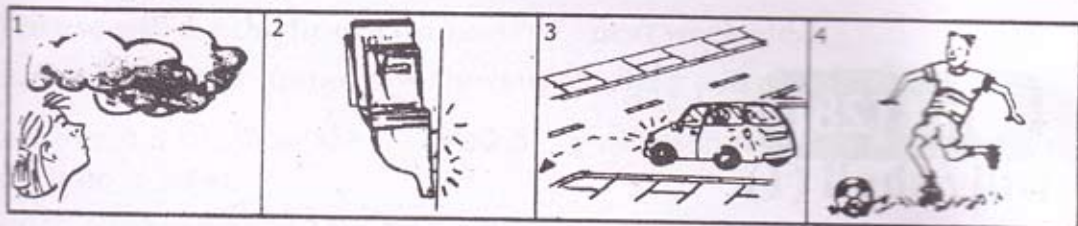
ဝါကျများကို ပြည့်စုံအောင် ဖြေပါ။ **going to** + ပေးထားသောကြိယာများမှ တစ်ခုကို သုံးပါ။

eat do give lie down stay walk wash watch wear

1. My hands are dirty. I'm going to wash them.
2. What are you going to wear to the party tonight?
3. I don't want to go home by bus. I
4. John is going to London next week. He with some friends.
5. I'm hungry. I this sandwich.
6. It's Sharon's birthday next week. He her a present.
7. Sue says she's feeling very tired. She for an hour.
8. There's a good film on TV this evening. you
9. What Rachel when she leaves school?

၁၇-၃ Look at the pictures. What is going to happen?

ပုံများကို ကြည့်ပါ။ ဘာဖြစ်လာတော့မလဲ။

1. ... It's going to rain.

3. The car

2. The shelf

4. He

၁၇-၄ What are you going to do today or tomorrow? Write three sentences.

ဒီနေ့နှင့်မနက်ဖြန် သင်တာလုပ်မလဲ။ ဝါကျသုံးကြောင်းရေးပါ။

1. I'm

2.

3.

Unit [28]

will / shall (1)

အနာဂတ်ကာလအတွက် will / shall ကို သုံးနိုင်သည်။

A. will + infinitive နှင့် တွဲသုံးနိုင်သည်။ (will be / will win / will come စသည်) :

Sarah goes to work every day. She is always there from 8.30 until 4.30.

ဆရာ အလုပ်ကို နေ့တိုင်း သွားတယ်။ သူမ အဲဒီမှာ ၈ နာရီခွဲမှ ၄ နာရီခွဲထိ အမြဲတမ်းရှိတယ်။

It is 11 o'clock now. Sarah **is** at work.

အခု ၁၁ နာရီထိုးပြီ။ ဆရာ အလုပ်ထဲမှာ ရှိတယ်။

At 11 o'clock yesterday, she **was** at work.

မနေ့က ၁၁ နာရီမှာ သူမဟာ အလုပ်ထဲမှာ ရှိလိမ့်မယ်။

At 11 o'clock tomorrow, she **will be** at work.

မနက်ဖြန် ၁၁ နာရီမှာ သူမအလုပ်မှာ ရှိခဲ့တယ်။

Will + infinitive. (will be / will win / will come etc.):

I / we / you / they he / she / it	will ('ll) will not (won't)	be win eat come <i>etc.</i>
--------------------------------------	--	--------------------------------------

will	I / we / you / they he / she / it	be? win? eat? come? etc.
-------------	--------------------------------------	---

‘I’ll = will: I’ll (I will) / you’ll / she’ll etc.

won’t = will not: I won’t (= I will not) / you won’t / she won’t etc.

B. We use will for the future (tomorrow / next week etc.)

အနာဂတ်ကို ပြသော **tomorrow / next week** တို့ဖြင့် **will** တို့ တွဲသုံးနိုင်သည်။

Sue travels a lot. Today she is in Madrid. Tomorrow she’ll **be** in Rome. Next week she’ll **be** in Tokyo.

ဆူးဟာ ခရီးတော်တော်များများ ထွက်တယ်။ ဒီနေ့သူမဟာ မက်ဒရစ်မှာပါ။ မနက်ဖြန် ရောမမှာ ရှိလိမ့်မယ်။
လာမည့်အပတ်မှာတော့ သူမ တိုကျိုကို ရောက်လိမ့်မယ်။

You can phone me this evening. I’ll **be** at home.

ဒီညနေ ခင်ဗျား ကျွန်တော့်ကို ဖုန်းဆက်နိုင်တယ်။ ကျွန်တော် အိမ်မှာ ရှိလိမ့်မယ်။

Leave the old bread in the garden. The birds **will eat** it.

မကောင်းတဲ့ပေါင်မုန့်ကို ဥယျာဉ်ထဲ ထားခဲ့ပါ။ ငှက်တွေ စားလိမ့်မယ်။

We’ll probably **go** out this evening.

ကျွန်တော်တို့ ဒီညနေ အပြင်ထွက်ကောင်း ထွက်မယ်။

Will you **be** at home this evening?

ဒီညနေ ခင်ဗျားအိမ်မှာ ရှိမှာလား။

I **won’t be** here tomorrow. (=I will not be here)

ကျွန်တော် မနက်ဖြန် ဒီမှာ ရှိမှာ မဟုတ်ဘူး။

Don’t drink coffee before you go to bed.

You **won’t sleep**.

ခင်ဗျား အိပ်ယာ မဝင်ခင် ကော်ဖီ မသောက်ပါနဲ့။

ခင်ဗျား အိပ်မရဘဲဖြစ်မယ်။

We often say I think ... will ပုံစံကို မကြာခဏ သုံးကြသည်။

I think Diana **will pass** the exam.

ဒိုင်ယာနာ စာမေးပွဲ အောင်လိမ့်မယ်လို့ ကျွန်တော် ထင်တယ်။

I don’t think it **will rain** this afternoon.

မွန်းလွဲပိုင်းမှာ မိုးရွာမယ်လို့ ကျွန်တော်မထင်ဘူး။

Do you think the exam will be difficult?

စာမေးပွဲက ခက်လိမ့်မယ်လို့ မင်းထင်သလား။

C. will ကို စီစဉ်ပြီးသား၊ ဆုံးဖြတ်ပြီးသား အနာဂတ်ကိစ္စများအတွက် အသုံးမပြုပါ။

We're going to the cinema on Saturday. (not 'We will go')

စနေနေ့မှာ ကျွန်တော်တို့ ရုပ်ရှင်သွားမယ်။

I'm not working tomorrow. (not 'I won't work')

မနက်ဖြန် ကျွန်တော် အလုပ် မလုပ်ဘူး။

Are you going to do the exam? (not 'Will you do')

ခင်ဗျား စာမေးပွဲပြောပြီးမှာလား။

D. Shall ကို I / we တို့ဖြင့် တွဲသုံးနိုင်သည်။

Shall ကို he / she / you / they / it စသည်တို့ဖြင့် တွဲမသုံးပါ။

I shall be late tomorrow. or **I will (I'll)** be late tomorrow.

ကျွန်တော် မနက်ဖြန် နောက်ကျလိမ့်မယ်။

I think we shall win. or **I think we will (we'll)** win.

ကျွန်တော် အနိုင်ရမယ်လို့ ထင်တယ်။

Tom will be late. (not 'Tom shall be')

တွမ် နောက်ကျလိမ့်မယ်။

Exercises (လေ့ကျင့်ခန်းများ)

28.1 Helen is travelling in Europe. Complete the sentences with **she was**, **she's** or **she'll be**.

ဟယ်လင် ဥရောပမှာ ခရီးသွားနေသည်။ ဝါကျများကို **she was**, **she's** (သို့မဟုတ်) **she'll be** တို့ဖြင့် ပြည့်စုံအောင် ဖြေပါ။

1. Yesterday **she was** in Paris.
2. Tomorrow in Amsterdam.
3. Last week in Barcelona.
4. Next week in London.
5. At the moment in Brussels.
6. Three days ago in Munich.
7. At the end of her trip very tired.

28.2 Where will you be? Write sentences about yourself. Use:

I'll be ... or I'll probably be ... or I don't know where I'll be.

မင်း ဘယ်နေရာသွားမလဲ။ သင့်အကြောင်း ဝါကျများ ရေးပါ။ **I'll be ...** (သို့မဟုတ်) **I.. probably be ...** (သို့မဟုတ်) **I don't know where I'll be** တို့ကို သုံးပါ။

1. (at 10 o'clock tomorrow)
I'll probably be on the beach. OR I'll be at work. OR I don't know where I'll be.
2. (one hour from now)
3. (at midnight tonight)
4. (at 3 o'clock tomorrow afternoon)
5. (two years from now)

28.3 Put in **will ('ll)** or **won't**.

Will ('ll) သို့မဟုတ် **won't** ထည့်ပါ။

1. Don't drink coffee before you go to bed. You **won't** sleep.
2. 'Are you ready yet?' 'Not yet. I be ready in five minutes.'
3. I'm going away for a few days. I'm leaving tonight, so I be at home tomorrow.

4. It rain, so you don't need to take an umbrella.
5. A: I don't feel very well this evening.
B: Well, go to bed early and you feel better in the morning.
6. It's Bill's birthday next Monday. He be 25.
7. I'm sorry I was late this morning. It happen again.

28.4 Write sentences beginning **I think ...** or **I don't think ...**

I think ... သို့မဟုတ် **I don't think ...** နှင့် ဆောင်ရွက်ပါ။

1. (Diana will pass the exam) I think Diana will pass the exam.
2. (Diana won't pass the exam) I don't think Diana will pass the exam.
3. (we'll win the game) I
4. (I won't be here tomorrow)
5. (Sue will like her present)
6. (they won't get married)
7. (you won't enjoy the film)

28.5 Which is right? (Study Unit 26 before you do this exercise.)

မည်သည့်ဟာ မှန်သလဲ။ (ဤလေ့ကျင့်ခန်းကို မဖြေမီ **Unit 26** ကို လေ့လာပါ။)

1. We'll go / We're going to the theatre tonight. We've got tickets. We're going is right.
2. 'What will you do / are you doing tomorrow evening?' 'Nothing. I'm free.'
3. They'll go / They're going away tomorrow morning. Their train is at 8.40.
4. I'm sure she'll lend / she's lending us some money. She's very rich.
5. 'Why are you putting on your coat?' 'I'll go / I'm going out.'
6. Do you think Claire will phone / is phoning us tonight?
7. Steve can't meet us on Saturday. He'll work / He's working.
8. Will / Shall you be at home tomorrow evening?

Unit [29]

will / shall (2)

Will ကို အသုံးပြုပုံများကို ထပ်မံ လေ့လာနိုင်သည်။

I'll (I will) ကို ကမ်းလှမ်းမှု (သို့မဟုတ်) တစ်စုံတစ်ခု ဆုံးဖြတ်ချက်ချပြီး ပြုလုပ်ရန် သုံးနိုင်သည်။

'My bag is very heavy.'

ကျွန်တော့်လွယ်အိတ် အလွန်လေးတယ်။

'I'll phone you tomorrow, OK?'

ကျွန်တော် မနက်ဖြန် ခင်ဗျားကို ဖုန်းဆက်မယ်။

အဆင်ပြေတယ်မဟုတ်လား။

'I'll carry it for you.'

ကျွန်တော် မင်းအတွက် သယ်ပေးမယ်။

'OK, goodbye.'

ကောင်းသားပဲ။ တုတ်တုတ်။

တစ်စုံတစ်ခု လုပ်ဖို့ရန် ဆုံးဖြတ်ချက်ချတဲ့အခါမှာ

I think I'll / I don't think I'll ဖြင့် မကြာခဏ ပြောကြသည်။

I'm tired. I think I'll go to bed early tonight.

မောလိုက်တာ။ ဒီည ကျွန်တော် စောစောအိပ်ယာဝင်မှ ဖြစ်မယ်လို့ ကျွန်တော် ထင်တယ်။

It's a nice day. **I think I'll sit** in the garden.

ဒီနေ့ သာယာတဲ့နေ့ပဲ။ ကျွန်တော် ဥယျာဉ်ထဲမှာ ထိုင်ရင် ကောင်းမယ်ထင်တယ်။

It's raining. **I don't think I'll go** out.

မိုးရွာနေတယ်။ ကျွန်တော် အပြင်မထွက်ရင် ကောင်းမယ်ထင်တယ်။

I go / I phone စသဖြင့် ရိုးရိုးပစ္စုပ္ပန်ကာလကို မသုံးရ။

I'll phone you tomorrow, OK? (not 'I phone you')

ကျွန်တော် မနက်ဖြန် ခင်ဗျားကို ဖုန်းဆက်မယ်။ ကောင်းတယ်မဟုတ်လား။

I think I'll go to bed early. (not 'I go to bed')

ကျွန်တော် အိပ်ယာစောစောဝင်ရင် ကောင်းမယ်ထင်တယ်။

B. ယခင်ဆုံးဖြတ်ပြီးသားကိစ္စများတွင် **will** ကို မသုံးစွဲပေ။

I'm working tomorrow. (not 'I'll work')

မနက်ဖြန် ကျွန်တော် အလုပ် လုပ်မယ်။

There's a good film on TV tonight. **I'm going to watch** it. (not 'I'll watch')

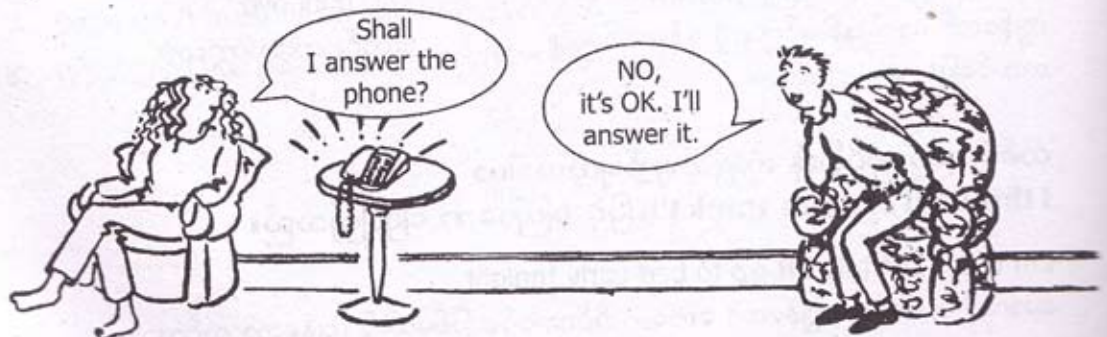
ဒီည တီဗွီမှာ ကားကောင်းပဲ။ ကျွန်တော်တော့ စောင့်ကြည့်မယ်။

What **are** you **doing** at the weekend? (not 'What will you do')

စနေ တနင်္ဂနွေမှာ ခင်ဗျား ဘာလုပ်မလဲ။

C. Shall I ...? Shall we ...?

လုပ်ဖို့ကောင်းသောအရာ သို့မဟုတ် လုပ်ဖို့ကောင်းသောအကြံကို လုပ်လိုက်ရမလားဟု မေးရာ တွင် **Shall I / Shall we** စသဖြင့် အသုံးပြုသည်။

It's very warm in this room. **Shall I open** the window?

ဒီအခန်း သိပ်ပူတယ်။ ကျွန်တော် ပြတင်းပေါက် ဖွင့်လိုက်ရမလား။

'**Shall I phone** you this evening?'

'Yes, please.'

ဒီညနေ၊ ကျွန်တော် ခင်ဗျားဆီ ဖုန်းဆက်လိုက်ရမလား။

ဟုတ်ကဲ့ ဆက်ပါ။

I'm going to a party tonight. What **shall I wear**?

ဒီနေ့ည ပါတီသွားမလို့ ကျွန်တော် ဘာဝတ်ရမလဲ။

It's a nice day. **Shall we go** for a walk?

ဒီနေ့ သာယာတယ်။ တို့ လမ်းလျှောက်ထွက်ကြမလား။

Where **shall we go** for our holidays this year?

ဒီနှစ်အတွက် အားလပ်ရပ်မှာ တို့ ဘယ်သွားကြမလဲ။

'Let's go out this evening.' 'OK, what time **shall we meet**?'

တို့ ဒီညနေ အပြင်ထွက်ကြစို့။ ကောင်းပြီလေ။ ကျွန်တော်တို့ ဘယ်အချိန် တွေ့ကြမလဲ။

Exercises (လေ့ကျင့်ခန်းများ)

29.1 Complete the sentences. Use **I'll (I will)** + one of these verbs:

ဝါကျများကို ပြည့်စုံအောင် ဖြေဆိုပါ။ **I'll (I will +)** အောက်ပါကြိယာများမှ တစ်ခုသုံးပါ။

carry do eat send show sit stay

1. My bag is very heavy.	I'll carry... it for you.
2. Enjoy your holiday.	Thank you. you a postcard.
3. I don't want this banana.	Well, I'm hungry. it.
4. Do you want a chair?	No, it's OK. on the floor.
5. Did you phone Jenny?	Oh no, I forgot. it now.
6. Are you coming with me?	No, I don't think so. here.
7. How do you use this camera?	Give it to me and you.

29.2 Complete the sentences. Use **I think I'll ...** or **I don't think I'll ...** + one of these verbs:

ဝါကျများကို ပြည့်စုံအောင် ဖြေဆိုပါ။ **I think I'll ... I don't think I'll ...** + အောက်ပါကြိယာများမှ တစ်ခုသုံးပါ။

buy go have play

1. It's cold today. **I don't think I'll go**..... out.
2. I'm hungry. I something to eat.
3. I feel tired. tennis.
4. This camera is too expensive. it.

29.3 Which is right?

ဘယ်ဟာမှန်သလဲ။

1. I phone / I'll phone you tomorrow. OK? I'll phone is right.
2. I haven't done the shopping yet. I do / I'll do it later.
3. I like sport. I watch / I'll watch a lot of sport on TV.
4. I need some exercise. I think I go / I'll go for a walk.
5. Jim is going to buy / will buy a new car. He told me last week.
6. 'This letter is for Rose.' 'OK, I give / I'll give / I'm going to give it to her.

2. A: Are you doing / Will you do anything this evening?

B: Yes, I'm going / I'll go out with some friends.

29-4 Write sentences with **Shall I ...?** Choose words from Box A and Box B.

Shall I နှင့်ဝါကျများရေးပါ။ အကွက် A နှင့် B မှ စကားလုံးများ ရွေးပါ။

A turn on make
 turn off open

B some sandwiches the television
 the window the light

1. It's very warm in this room.
2. This programme isn't very good.
3. I'm hungry.
4. It's dark in this room.

... **Shall I open the window?**

29-5 Write sentences with **Shall we ...?** Choose words from Box A and Box B.

Shall we နှင့်ဝါကျများရေးပါ။ အကွက် A နှင့် B မှ စကားလုံးများ ရွေးပါ။

A what where
 what time who

B buy invite
 go meet

1. Let's go out tonight. OK. ... **what time shall we meet?**
2. Let's have a holiday. OK.
3. Let's spend some money. OK.
4. Let's have a party. OK.

Unit [30] might

A.

အနာဂတ်တွင် ပြုလုပ်ကောင်း ပြုလုပ်မည့်ကိစ္စရပ်များတွင် **might** ကို အသုံးပြုသည်။
ဖြစ်နိုင်ခြေရှိသော ကိစ္စရပ်များတွင် **might** ကို အသုံးပြုသည်။

Where are you going for your holidays?

ခင်ဗျားရဲ့အားလပ်ရက်မှာ ခင်ဗျား ဘယ်နေရာမှာ ရှိမလဲ။

I'm not sure. I **might go** to New York.

ကျွန်တော် မသေချာသေးဘူး။ ကျွန်တော် နယူးယောက်ကို သွားကောင်းသွားမယ်။

He **might go** to New York. (= It is possible that he will go to New York)

သူ နယူးယောက်ကို သွားကောင်းသွားမယ်။

It **might rain**. (= It is possible that it will rain)

မိုးရွာမယ်ထင်တယ်။

might + infinitive (might go / might be / might rain စသည်)

I / we / you / they / he / she / it	might (not)	be go play come
--	--------------------	--------------------------

B. I might = it is possible that I will ...:

အနာဂတ်အတွက် အသုံးပုံစံများကို လေ့လာပါ။

I might go to the cinema this evening. (= it is possible that I will go)

ဒီညနေ ကျွန်တော် ရုပ်ရှင်ရုံကို သွားကောင်းသွားမယ်။

A. When is Barbara going to phone you?

ဘာဘရာက ခင်ဗျားကို ဘယ်အချိန်ဖုန်းဆက်မှာလဲ။

B. I don't know. She might phone this afternoon.

ကျွန်တော် မသိဘူး။ သူမ ဒီနေ့လယ်ပိုင်းမှာ ဖုန်းဆက်ကောင်း ဆက်မယ်။

Take an umbrella with you. It **might rain**.

ခင်ဗျား ထီး ယူသွားနော်။ မိုးရွာကောင်း ရွာမယ်။

Buy a lottery ticket. You **might be** lucky. (= perhaps you will be lucky)

ထိလက်မှတ် ဝယ်ပါ။ ခင်ဗျား ကံကောင်းချင် ကောင်းမယ်။

'Are you going out tonight?' '**I might.**' (= I might go out)

ဒီည ခင်ဗျား အပြင်ထွက်ဦးမှာလား။ ကျွန်တော် ထွက်ကောင်းထွက်မယ်။

ခြားနားချက်များကို လေ့လာပါ။

I'm playing tennis tomorrow. (sure)

ကျွန်တော် မနက်ဖြန် တင်းနစ်ကစားမယ်။

I might play tennis tomorrow. (possible)

ကျွန်တော် မနက်ဖြန် တင်းနစ်ကစားကောင်း ကစားမယ်။

Barbara **is going to phone** later. (sure)

ဘာဘရာ မကြာခင်မှာ ဖုန်းဆက်လိမ့်မယ်။

Barbara **might phone** later. (possible)

ဘာသာစကား ဖြောင့်မတ် ဖုန်းဆက်ကောင်း ဆက်မယ်။

C. The negative is might not

အငြင်းပုံစံမှာ **might not** ဖြစ်သည်။

I **might not go** to work tomorrow. (= it is possible that I will not go)

ကျွန်တော် မနက်ဖြန် အလုပ်ကို သွားချင်မှ သွားလိမ့်မယ်။

Sue **might not come** to the party. (= it is possible that she will not come)

ဆူးဟာ ပါတီပွဲကို လာချင်မှ လာလိမ့်မယ်။

D. May

may ကိုလည်း **might** ကဲ့သို့ အသုံးပြုနိုင်သည်။ ခွင့်တောင်းသည့်မေးခွန်းများတွင် **may** ကို အသုံးပြုနိုင်သည်။ I **may ...** = I **might ...**

I **may go** to the cinema this evening. (= I **might go**)

ဒီညနေ ကျွန်တော် ရုပ်ရှင်ရုံကို သွားချင်သွားမယ်။

Sue **may not come** to the party. (= Sue **might not come**)

ဆူးဟာ ဒီညနေ ပါတီပွဲကို မလာချင်မလာဘူး။

May I ...? = **Is it OK to ... / Can I ...?**

May I ask a question? (= **Can I** ask ...?)

မေးခွန်းတစ်ခု မေးပါရစေ။

'**May I** sit here?' 'Yes, of course.'

ဒီမှာထိုင်ပါရစေ။ ဟုတ်ကဲ့၊ ထိုင်ပါ။

Exercises (လေ့ကျင့်ခန်းများ)

30.1 Write sentences with **might**.

Might ဖြင့် ဝါကျများရေးပါ။

1. (It's possible that I'll go to the cinema) I might go to the cinema.
2. (It's possible that I'll see you tomorrow) I
3. (It's possible that Ann will forget to phone)
4. (It's possible that it will snow today)
5. (It's possible that I'll be late tonight)

Write sentences with **might not**.

might not ဖြင့် ဝါကျများ ရေးပါ။

6. (It's possible that Mary will not be here)
7. (It's possible that I won't have time to meet you)

30.2 Somebody is asking you about your plans. You have some ideas but you are not sure. Choose from the list and write sentences with **I might**.

တစ်စုံတစ်ယောက်သည် သင့်အစီအစဉ်များအကြောင်း မေးမြန်းနေသည်။ သင့်တွင် အကြံဉာဏ်အချို့ ရှိသော်လည်း မသေချာပါ။ ပေးထားသည့်စကားလုံးများမှ ရွေးချယ်၍ **I might** ဖြင့် ဝါကျများ ရေးပါ။

fish go away Italy Monday new car taxi

1. Where are you going for your holidays? 2. What are you doing at the weekend? 3. When will you see Ann again? 4. What are you going to have for dinner? 5. How are you going to get home tonight? 6. I hear you won some money. What are you going to do with it?	1. I'm not sure. I might go to Italy. 2. I don't know. I 3. I'm not sure. 4. I don't know. 5. I'm not sure. 6. I haven't decided yet.

30.3 You ask Bill questions about his plans. Sometimes he is sure but usually he is not sure.

Bill ကို သူ့အစီအစဉ်အကြောင်း သင်မေးသည်။ တစ်ခါတစ်ရံ သူသည် သေချာပြီး၊ မသေချာမှုက များသည်။

1. Are you playing tennis tomorrow?	Yes, in the afternoon.
2. Are you going out in the evening?	Possibly.
3. Are you going to get up early?	Perhaps.
4. Are you working tomorrow?	No, I'm not.
5. Will you be at home tomorrow morning?	May be.
6. Are you going to watch television?	I might.
7. Are you going out in the afternoon?	Yes, I am.
8. Are you going shopping?	Perhaps.

Now write about Bill. Use **might** where necessary.

Bill အကြောင်းရေးပါ။ လိုအပ်ပါက **might** ကို သုံးပါ။

1. He's playing tennis tomorrow afternoon.
2. He might go out this evening.
3. He
4.
5.
6.
7.
8.

30.4 Write three things that you might do tomorrow.

မနက်ဖြန် သင်လုပ်ကောင်းလုပ်မည်ဖြစ်သော အရာသုံးခုကို ရေးပါ။

1.
2.
3.

Unit [31]

Can and Could

A.

ပြုလုပ်နိုင်သည်။ တီးခတ်နိုင်သည် စသဖြင့် မိမိပြုလုပ်နိုင်သော ကိစ္စရပ်များကို ဖော်ပြရန် **can, could** တို့ကို သုံးနိုင်သည်။

can နှင့် **infinitive (V1)** ကို တွဲဖက်အသုံးပြု၍ ပြုလုပ်နိုင်သည့်ကိစ္စရပ်များကို ဖော်ပြ သည်။ မပြုလုပ်နိုင်သည့်အငြင်းဝါကျကို **not** ဖြင့် တွဲ၍ ဖော်ပြနိုင်သည်။

I can play the piano.

ကျွန်တော် စန္ဒယားတီးနိုင်တယ်။

Could you **open** the door, please?

ကျေးဇူးပြု၍ ခင်ဗျား တံခါးဖွင့်ပေးနိုင်မလား။

He **can play** the piano.

သူ စန္ဒယား တီးနိုင်တယ်။

can + infinitive (can do / can play / can come etc.):

	I / we / you / they he / she / it	can cannot (can't)	do play see come etc.
can	I / we / you / they he / she / it	do? play? see? come? etc.	

**B. I can do something = I know how to do it
(or) it is possible for me to do it**

ပြုလုပ်နိုင်သည်။ ပြုလုပ်ဖို့ ဖြစ်နိုင်သည် စသည့်အသုံးတို့ကို အောက်တွင် လေ့လာနိုင်သည်။

I **can play** the piano. My brother **can play** the piano too.

ကျွန်တော် စန္ဒယား တီးနိုင်တယ်။ ကျွန်တော့်အစ်ကိုလည်းပဲ စန္ဒယားတီးနိုင်တယ်။ (တီးတတ်တယ်)

Sarah **can speak** Italian but she **can't speak** Spanish.

ဆာရာဟာ အီတလီစကား ပြောနိုင်တယ်။ ဒါပေမဲ့ သူမ စပိန်စကား မပြောနိုင်ဘူး။ (မပြောတတ်ဘူး)

'**Can you swim?**' 'Yes, but I'm not a very good swimmer.'

မင်း ရေကူးတတ်လား။ ဟုတ်ကဲ့၊ ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော် ရေကူးသမားကောင်း တစ်ယောက်တော့ မဟုတ်ဘူး။

'**Can you change** twenty pounds?' 'I'm sorry, I **can't**.'

ခင်ဗျား ပေါင်နှစ်ဆယ် အကြွေလဲပေးနိုင်မလား။ ဝမ်းနည်းပါတယ်။ ကျွန်တော် မလဲပေးနိုင်ပါဘူး။

I'm having a party next week but Paul and Jenny **can't come**.

ကျွန်တော် လာမည့်အပတ်မှာ ပါတီပွဲကျင်းပမယ်။ ဒါပေမဲ့ ပေါလ်နှင့် ဂျင်နီတို့ မလာနိုင်ဘူး။

C. For the Past (yesterday / last week etc.), we use could / couldn't;

အတိတ်ကာလအတွက် **could / couldn't** တို့ကို သုံးနိုင်သည်။

When I was young. I **could run** very fast.

ကျွန်တော် ကလေးဘဝတုန်းက မြန်မြန် ပြေးနိုင်ခဲ့တယ်။

Before Anna came to Britain, she **couldn't understand** much English. Now she **can understand** everything.

အန်နာ ဗြိတိန်ကို ရောက်မလာခင်မှာ သူမ အင်္ဂလိပ်စာကို အများကြီး နားမလည်နိုင်ခဲ့ဘူး။ အခုတော့ သူမဟာ အရာရာကို နားလည်နိုင်တယ်။

I was tired last night but I **couldn't sleep**.

လွန်ခဲ့တဲ့ညက ကျွန်တော် ပင်ပန်းတယ်။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော် အိပ်လို့မရခဲ့ဘူး။

I had a party last week but Paul and Jenny **couldn't come**.

လွန်ခဲ့တဲ့အပတ်က ကျွန်တော် ပါတီပွဲတစ်ခု ကျင်းပခဲ့တယ်။ ဒါပေမဲ့ ပေါလ်နှင့် ဂျင်နီတို့ မလာနိုင်ခဲ့ဘူး။

D. Can / could ကို အသုံးပြု၍ မေးခွန်းများ ပြုလုပ်နိုင်သည်။

could သည် ပိုမို ယဉ်ကျေးသောသဘောကို ဆောင်သည်။

Can you ...? သို့မဟုတ် **could you ...?** ကို လူများ တစ်ခုခုလုပ်ဆောင်ရန် မေးသည့် အခါ သုံးသည်။

Can you open the door, please?

(or)

Could you open the door, please?

ကျေးဇူးပြု၍ တံခါးဖွင့်ပေးနိုင်မလား။

Can you wait a moment, please?

(or)

Could you wait ... ?

ကျေးဇူးပြု၍ ခဏလောက် စောင့်ပေးနိုင်မလား။

တစ်စုံတစ်ခုကို တောင်းဆိုသောအခါ **Can I have / Could I have** ကို သုံးပါ။

(in a shop) **Can I have** these postcards, please?

(or)

Could I have?

ကျေးဇူးပြု၍ ကျွန်တော် ဒီပို့စကတ်တွေကို ယူလို့ရမလား။

Can I ...? / Could I ...? တစ်ခုခုလုပ်ရာတွင် အဆင်ပြေမလားဟု မေးရန်သုံးသည်။

Tom, **can I** borrow your umbrella?
(or)

Tom, **could I** borrow your umbrella?

တွန့် ခင်ဗျားရဲ့ထီး ငှားပေးနိုင်မလား။

(on the phone) Hello, **can I** speak to Gerry, please?
(or)

..... **could I** speak?

ဟဲလို . . . ကျေးဇူးပြု၍ ကျွန်တော် သူနီနှင့် စကားပြောလို့ ရမလား။

Exercises (လေ့ကျင့်ခန်းများ)

31.1 Ask Steve if he can do these things:

ထောင်ကို သူ ဒီဟာတွေ လုပ်နိုင်သလားဟု မေးပါ။

YOU

STEVE

10 KILOMETRES

1.	Can you swim?
2.	
3.	
4.	
5.	
6.	

Can you do these things? Write sentences about yourself. Use **I can** or **I can't**.

သင်ကော ဒီဟာတွေ လုပ်နိုင်လား။ သင့်အကြောင်းဝါကျများ ရေးပါ။ **I can** သို့မဟုတ် **I can't** တို့ သုံးပါ။

7. I	9.	11.
8.	10.	12.

31.2 Complete these sentences. Use **can** or **can't** + one of these verbs:

ဝါကျများ ပြည့်စုံအောင် ဖြေဆိုပါ။ **can** သို့မဟုတ် **can't** + အောက်ပါကြိယာများမှ တစ်ခုခုသုံးပါ။
come find hear see speak

1. I'm sorry but we to your party next Saturday.
2. I like this hotel room. You the mountains from the window.
3. You are speaking very quietly. I you.
4. Have you seen my bag? I it.
5. Catherine got the job because she five languages.

31.3 Complete these sentences. Use **can't** or **couldn't** + one of these verbs:

ဝါကျများ ပြည့်စုံအောင် ဖြေဆိုပါ။ **can't** သို့မဟုတ် **couldn't** + အောက်ပါကြိယာများမှ တစ်ခုခု သုံးပါ။
eat decide find go go sleep

1. I was tired but I
2. I wasn't hungry yesterday. I my dinner.
3. Ann doesn't know what to do. She
4. I wanted to speak to Martin yesterday but I him.

5. Jim to the concert next Saturday. He has to work.
 6. Paula to the meeting last week. She was ill.

31.4 What do you say in these situations? Use **can** or **could**. Use the words in brackets (...)
 အောက်ပါအခြေအနေများကို သင်ဘယ်လို ပြောမလဲ။ **can** သို့မဟုတ် **could** သုံးပါ။ ကွင်းအတွင်းရှိ
 စကားလုံးများကို သုံးပါ။

1 (open) Could you open the door, please?	2 (pass) SALT	3 (turn off)
4 (have) MENU	5 (give) MENU	6 (borrow)

Unit [32]

must, mustn't, needn't

- A. တစ်စုံတစ်ခု ပြုလုပ်ရန် လိုအပ်ပါက 'must' နှင့် ပြုလုပ်ရန်မလိုအပ်ပါက mustn't/needn't စသည်တို့ကို သုံးစွဲနိုင်သည်။

must + infinitive verb (V1) ကို တွဲဖက် အသုံးပြုရသည်။

must + infinitive (must do / must see etc.)

I / we / you / they he / she / it	must	do stop go write etc.
--------------------------------------	------	--------------------------------

- B. တစ်စုံတစ်ခုကို မဖြစ်မနေလုပ်ဖို့ လိုအပ်တဲ့အခါ must ကို သုံးရသည်။

The windows are very dirty. I **must clean** them.

ပြတင်းပေါက်တွေ အရမ်းညစ်ပတ်တယ်။ ကျွန်တော် ပြတင်းပေါက်များကို သန့်ရှင်းရမယ်။

It's a fantastic film. You **must see** it.

ရုပ်ရှင်က သိပ်ကောင်းတာပဲ။ ခင်ဗျား ကြည့်ကို ကြည့်ရမယ်။

We **must go** to the bank today. We haven't got any money.

ယနေ့ ကျွန်တော်တို့ ဘဏ်ကို သွားကို သွားရမယ်။ ကျွန်တော်တို့မှာ ငွေမရှိတော့ဘူး။

For the past (yesterday / last week etc.) we use had to (not must)

အတိတ်ကာလအတွက် **had to** တို့ သုံးပါ။ **must** ကို မသုံးရ။

We **had to go** to the bank yesterday. (not 'we must go ... yesterday.')

မနေ့က ကျွန်တော်တို့ ဘဏ်ကို မသွားမဖြစ် သွားခဲ့ရတယ်။

I **had to walk** home last night. There were no buses. (not 'I must walk')

လွန်ခဲ့တဲ့ညက ကျွန်တော့်အိမ်ကို မဖြစ်မနေ လမ်းလျှောက်ပြန်ခဲ့ရတယ်။ ဘတ်စ်ကားတစ်စီးမှ မရှိတော့ဘူး။

C. **mustn't (must not)**

တစ်စုံတစ်ခု လုပ်ဖို့ရန် မလိုအပ်ပါက (သို့မဟုတ်) မလုပ်သင့်တဲ့အရာကို **must not** သုံးရမည်။

I **must hurry**. I **mustn't be late**.

ကျွန်တော် အလောတကြီးဖြစ်နေတယ်။

ကျွန်တော် နောက်ကျလို့ ဖြစ်တို မဖြစ်ဘူး။

I **mustn't forget** to phone Julia.

(= I **must remember** to phone her)

ကျွန်တော် ဂျူလီယာကို ဖုန်းဆက်ဖို့ လုံးဝ

မမေ့မှဖြစ်မယ်။

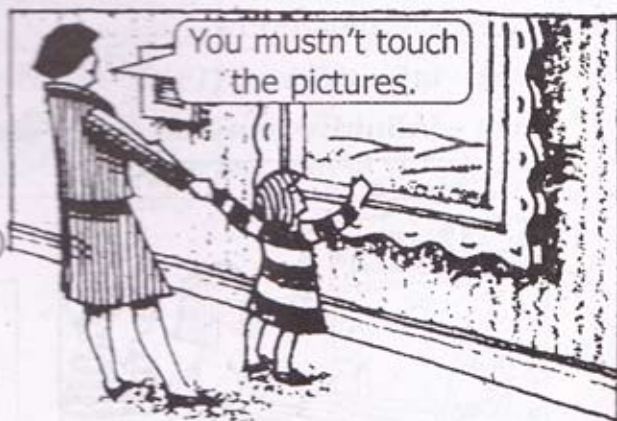
Be happy! you **mustn't be sad**.

(= don't be sad)

ပျော်ရွှင်ပါစေ။ ခင်ဗျား လုံးဝ ဝမ်းမနည်းရဘူးနော်။

You **mustn't touch** the pictures. (= don't touch the pictures)

ခင်ဗျား ရုပ်ပုံကားချပ်များကို လုံးဝ မထိမကိုင်ရဘူး။

D. **needn't (need not)**

တစ်စုံတစ်ခု ပြုလုပ်ဖို့ မလိုအပ်တဲ့အခါ (သို့မဟုတ်) မလုပ်ချင်တဲ့အရာကို **need not** သုံးရမည်။

I **needn't clean** the windows. They aren't very dirty.

ကျွန်တော် ပြတင်းပေါက်များကို သန့်ရှင်းဖို့ မလိုအပ်ဘူး။ ပြတင်းပေါက်တွေက သိပ်မညစ်ပတ်သေးဘူး။

You **needn't** go to the bank today. I can give you some money.

ဒီနေ့ ခင်ဗျား ဘဏ်ကို သွားဖို့ မလိုအပ်ဘူး။ ကျွန်တော် ခင်ဗျားကို ငွေနည်းနည်းပေးနိုင်တယ်။

Don't need to ... (= needn't) နှင့်လည်းပဲ ရေးပြောကြသည်။

I **don't need to** clean the windows.

ကျွန်တော် ပြတင်းပေါက်တွေ သန့်ရှင်းဖို့ မလိုအပ်ဘူး။

You **don't need to** go to the bank today.

ခင်ဗျား ဒီနေ့ ဘဏ်ကို သွားဖို့ မလိုအပ်ဘူး။

Needn't နှင့် **mustn't** နှိုင်းယှဉ်ကြည့်ပါ။

You **needn't** go. You can stay here if you want.

ခင်ဗျား သွားဖို့ မလိုဘူး။ ခင်ဗျား ဒီမှာ နေချင်နေလို့ရတယ်။

You **mustn't** go. You must stay here.

ခင်ဗျား သွားကို မသွားရဘူး။ ခင်ဗျား ဒီမှာ နေရမယ်။

Exercises (လေ့ကျင့်ခန်းများ)

32.1 Complete the sentences. Use **must** + one of these verbs:ဝါကျများကို ပြည့်စုံအောင် ပြုလုပ်ပါ။ **must** + အောက်ကြိုယာများထဲမှ တစ်ခုကိုသုံးပါ။**be go go learn meet wash win**

1. We to the bank today. We haven't got any money.
2. Marilyn is a very interesting person. You her.
3. My hands are dirty. I them.
4. You to drive. It will be very useful.
5. I to the post office. I need some stamps.
6. The game tomorrow is very important for us. We
7. You can't always have things immediately. You patient.

32.2 Put in **I must** or **I had to**.**I must** (သို့မဟုတ်) **I had to** ထည့်ပါ။

1. go to the bank yesterday to get some money.
2. It's late. go now.
3. I don't usually work on Saturdays but last Saturday work.
4. get up early tomorrow. I've got a lot to do.
5. I went to London by train last week. The train was full and stand all the way.
6. I was nearly late for my appointment this morning. run to get there on time.
7. I forgot to phone David yesterday. phone him later today.

32.3 Complete the sentences. Use **mustn't** or **needn't** + one of these verbs:ဝါကျများကို ပြည့်စုံအောင် ပြုလုပ်ပါ။ **mustn't** သို့မဟုတ် **needn't** + အောက်ကြိုယာများထဲမှ တစ်ခုကို သုံးပါ။**clean forget hurry lose wait write**

1. The windows aren't very dirty. You clean them.
2. We have a lot of time. We

3. Keep these documents in a safe place. You them.
4. I'm not ready yet but you for me. You can go now and I'll come later.
5. We to turn off the lights before we leave.
6. I the letter now. I can do it tomorrow.

32.4 Find the sentences with the same meaning.

အဓိပ္ပါယ်တူညီသောဝါကျများ အသီးသီးရှာပါ။

1. We can leave the meeting early.
2. We must leave the meeting early.
3. We mustn't leave the meeting early.
4. We needn't leave the meeting early.
5. We had to leave the meeting early.

- A We must stay until the end.
- B We couldn't stay until the end.
- C We can't stay until the end.
- D We needn't stay until the end.
- E We can stay until the end.

1. **D**
2.
3.
4.
5.

32.5 Put in **must** / **had to** / **mustn't** / **needn't**.

must / **had to** / **mustn't** / **needn't** ထည့်ပါ။

1. You **needn't** go. You can stay here if you want.
2. It's a fantastic film. You **must** see it.
3. We've got enough food, so we go shopping.
4. We didn't have any food yesterday, so we go shopping.
5. I want to know what happened. You tell me.
6. You tell Sue what happened. I don't want her to know.
7. I hurry or I'll be late.
8. 'Why were you so late?' 'I wait half an hour for a bus.'
9. We decide now. We can decide later.

Unit [33]

Should

- A. **Should** ကို အကြံဉာဏ်ပေးရာတွင်လည်းကောင်း၊ **Shouldn't** မလုပ်သင့်ကြောင်း ပြောရာတွင် သုံးနိုင်သည်။

Should + infinitive (should do / should watch etc.): တို့ တွဲဖက် အသုံးပြုသည်။

I / we / you / they
he / she / it

should
shouldn't

do
stop
go
watch etc.

You **shouldn't** watch TV so much.

မင်း တီဗွီကို အများကြီး မကြည့်သင့်ဘူး။

- B. **should** ကို အသုံးပြု၍ ပြုလုပ်ကောင်းသောအရာ၊ မှန်ကန်သောအရာကို ပြုလုပ်သင့် ကြောင်း ပြောဆိုပုံများ လေ့လာပါ။

Tom **should go** to bed earlier. He goes to bed very late and he's always tired.

တွန်ဟာ ပိုစောစောအိပ်ယာဝင်သင့်တယ်။ သူ အိပ်ယာဝင်နှောက်ကျတယ်။ ပြီးတော့ သူ အမြဲတမ်းပင်ပန်း နွမ်းနယ်နေတယ်။

It's a good film. You **should go** and see it.

ရုပ်ရှင်ကောင်းတယ်။ ခင်ဗျား သွားကြည့်သင့်တယ်။

When you play tennis, you **should** always **watch** the ball.

ခင်ဗျား တင်းနစ်ကစားတဲ့အခါ အမြဲတမ်း ဘောလုံးကို စောင့်ကြည့်သင့်တယ်။

C. **shouldn't** ကို အသုံးပြု၍ လုပ်ရန် မကောင်းသောအရာကို မလုပ်သင့်ကြောင်း ပြောဆို ခဲ့ရား လေ့လာပါ။

Tom **shouldn't go** to bed so late.

တွန့် နောက်ကျမှ အိပ်ယာ မဝင်သင့်ဘူး။ (စောစောအိပ်သင့်တယ်ဆိုတဲ့သဘော)

You watch TV all the time. You **shouldn't watch** TV so much.

ခင်ဗျားဟာ တစ်ချိန်လုံး တီဗွီကြည့်နေတာပဲ။ ခင်ဗျား တီဗွီကို အလွန်အကျွံ မကြည့်နဲ့။

D. We often use **think** with **should**

တစ်ခါတစ်ရံ **think** နှင့် တွဲ၍ **should** ကို အသုံးပြုကြသည်။

I think should

I think Carol **should buy** some new clothes. (= I think it is a good idea.)

တာရီးလ်ဟာ အဝတ်အစားသစ် အနည်းငယ် ဝယ်ယူသင့်တယ်လို့ ကျွန်တော် ထင်တယ်။

It's late. **I think I should go** home now.

နောက်ကျနေပြီ။ ယခု အိမ်ပြန်သင့်တယ်လို့ ကျွန်တော် ထင်တယ်။

A. Shall I buy this coat?

ကျွန်တော် ဒီအင်္ကျီဝယ်ရမလား။

B. Yes, I **think you should**.

ဟုတ်ကဲ့။ ခင်ဗျား ဝယ်သင့်တယ်လို့ ကျွန်တော် ထင်တယ်။

I don't think ... should ... အသုံးပြုပုံ

I don't think you should work so hard.

(= I don't think it is a good idea.)

ခင်ဗျားဟာ ပြင်းပြင်းထန်ထန် အလုပ်လုပ်သင့်တယ်လို့

ကျွန်တော် မထင်ဘူး။

I don't think we should go yet. It's too early.

ကျွန်တော်တို့ သွားသင့်တယ်လို့ မထင်သေးဘူး။ အခု တော်တော် စောနေသေးတယ်။

Do you think... should ...?

Do you think I should buy this hat?

ကျွန်တော် ဒီဦးထုပ်ကို ဝယ်သင့်တယ်လို့ ခင်ဗျား ထင်သလား။

What time **do you think we should go** home?

ကျွန်တော်တို့ ဘယ်အချိန် အိမ်ပြန်သင့်တယ်လို့ ခင်ဗျား ထင်သလဲ။

E. Must is stronger than should.

must သည် မလုပ်မဖြစ် လုပ်ရမည့်သဘော*should* သည် လုပ်သင့် မသင့် သဘောဆောင်သည်။*must* က ပို၍ ပြင်းထန်သည်။It's a **good** film. You **should** go and see it.

ဇာတ်ကားကောင်းတစ်ခုပဲ။ ခင်ဗျားကြည့်သင့်တယ်။

It's a **fantastic** film. You **must** go and see it.

သိပ်ကောင်းတဲ့ရှုပ်ရှင်ကားပဲ။ ခင်ဗျားသွားကြည့်ကို ကြည့်ရမယ်။

F. should နှင့် ought to ...

ought to ကို **should** အစား သုံးနိုင်သည်။It's a good film. You **ought to go** and see it. (= you should go)

ဇာတ်ကားကောင်းတစ်ခုပဲ။ ခင်ဗျား သွားကြည့်သင့်တယ်။

I think Carol **ought to buy** some new clothes. (= Carol should buy)

ကာရိုးလ်ဟာ အဝတ်အစားသစ် ဝယ်သင့်တယ်လို့ ကျွန်တော် ထင်တယ်။

Exercises (လေ့ကျင့်ခန်းများ)

33-1 Complete the sentences. Use **you should** + one of these verbs:

ဝါကျများကို ပြည့်စုံအောင် ပြုလုပ်ပါ။ **you should** + အောက်ပါကြိယာများထဲမှ တစ်ခုစီသုံးပါ။

clean go take visit watch wear

1. When you play tennis, **you should watch** the ball.
2. It's late and you're very tired. to bed.
3. your teeth twice a day.
4. If you have time, the Science Museum. It's very interesting.
5. When you're driving, a seat belt.
6. It's too far to walk from here to the station. a taxi.

33-2 Write about the people in the pictures. Use **He/She shouldn't ... so ...**

ရုပ်ပုံထဲရှိ လူများအကြောင်း ရေးပါ။ **He / She shouldn't ... so ...** ကို သုံးပါ။

1. **She shouldn't watch TV so much.**
2. He
3. hard.
4.

33-3 You ask a friend for advice. Write questions with **Do you think I should ...?**

သင့်သူငယ်ချင်းထံမှ အကြံဉာဏ်တောင်းပါ။ **Do you think I should ...?** ဖြင့် မေးခွန်းများကို ရေးပါ။

1. You are in a shop. You are trying on a jacket. (buy?)
You ask your friend: **Do you think I should buy this jacket?**
2. You can't drive. (learn?)
You ask your friend: Do you think?

3. You don't like your job. (get another job?)

You ask your friend:

4. You are going to have a party. (invite Gary?)

You ask your friend:

33.4 Write sentences with **I think ... should ...** or **I don't think ... should**

I think ... should ... သို့မဟုတ် **I don't think ... should ...** တို့ဖြင့် ဝါကျများ ရေးပါ။

1. It's late. (go home now) **I think we should go home now.**

2. That coat is too big for you. (buy it) **I don't think you should buy it.**

3. You don't need your car. (sell it)

4. Diane needs a rest. (have a holiday)

5. Sally and Colin are too young. (get married)

6. You're not well this morning. (go to work)

7. James isn't well today. (go to the doctor)

8. The hotel is too expensive for us. (stay there)

33.5 What do you think? Write sentences with **should**.

သင်ဘယ်လို ထင်သလဲ။ **should** ဖြင့် ဝါကျများ ရေးပါ။

1. I think **everybody should learn another language.**

2. I think everybody

3. I think

4. I don't think

5. I think I should

Unit [34]

I have to ...

- A မိမိအနေဖြင့် မလုပ်မဖြစ် လုပ်ရမည့်ကိစ္စရပ်များလုပ်ဆောင်ရမည့်တာဝန်များကို ရေးသား ဖော်ပြရာတွင် I have to ကို အသုံးပြုနိုင်သည်။

I / we / you / they	have	to do to work to go to wear etc.
he / she / it	has	

I'll be late for work tomorrow. I **have to go** to the dentist.

မနက်ဖြန် ကျွန်တော် အလုပ်နောက်ကျမယ်။ ကျွန်တော် သွားဆရာဝန်ဆီ သွားရဦးမယ်။

Jill starts work at 7 o'clock, so she **has to get** up at 6.

ဂျေးလ်ဟာ ၇ နာရီမှ အလုပ်စတယ်။ ဒါကြောင့် သူ ၆ နာရီ အိပ်ယာထရမယ်။

You **have to pass** a test before you can get a driving licence.

ခင်ဗျား ကားမောင်းလိုင်စင် မရခင်မှာ စမ်းသပ်မှုကို အောင်ရမယ်။

- B. အတိတ်ကာလ(yesterday / last week etc.)အတွက် **had to** ကို သုံးသည်။

I was late for work yesterday. I **had to go** to the dentist.

မနော့က ကျွန်တော် အလုပ်နောက်ကျခဲ့တယ်။ ကျွန်တော် ဆရာဝန်ဆီကို သွားခဲ့ရတယ်။

We **had to walk** home last night. There were no buses.

လွန်ခဲ့တဲ့ညက ကျွန်တော်တို့ အိမ်အပြန် လမ်းလျှောက်ခဲ့ကြရတယ်။ ဘတ်စ်ကား မရှိတော့ဘူး။

- C. မေးခွန်းပုံစံနှင့် အငြင်းပုံစံတို့တွင် ပစ္စုပ္ပန်ကာလအတွက် **do / does** နှင့် **have** တွဲသုံး သည်။
အတိတ်ကာလအတွက်တွင်မူ **did** တို့ **have** နှင့် တွဲသုံးရသည်။

Present

do	I / we / you / they	have to ...?
does	he / she / it	

မေးခွန်း

I / we / you / they	don't	have to ...
he / she / it	doesn't	

အငြင်း

Past

did	I / we / you / they he / she / it	have to...?
------------	--------------------------------------	--------------------

မေးခွန်း

I / we / you / they he / she / it	didn't have to ...
--------------------------------------	---------------------------

အငြင်း

What time **do you have to go** to the dentist tomorrow?

မနက်ဖြန် ခင်ဗျား သွားဆရာဝန်ဆီ ဘယ်အချိန်သွားမလဲ။

Does Jill **have to work** on Sundays?

ဂျေးလ်ဟာ တနင်္ဂနွေနေ့မှာ အလုပ်လုပ်စရာရှိသလား။

Why **did they have to leave** the party early?

သူတို့ဟာ ပါတီပွဲက ဘာကြောင့် စောစောထွက်ခွာသွားစရာ ရှိခဲ့သလဲ။

တစ်စုံတစ်ခု လုပ်ဖို့ မလိုတဲ့အခါ **I don't have to** ကို သုံးပါ။

I'm not working tomorrow, so I **don't have to get** up early.

မနက်ဖြန် ကျွန်တော် အလုပ် မလုပ်ဘူး။ ဒါကြောင့် ကျွန်တော် စောစော ထစရာမလိုဘူး။

Jan **doesn't have to work** very hard. He's got an easy job.

ဆိုင်နီတာ အလုပ် ပြင်းပြင်းထန်ထန်လုပ်ဖို့ မလိုဘူး။ သူ့မှာ သက်တောင့်သက်သာ အလုပ်ရှိတယ်။

We **didn't have to wait** very long for the bus.

ဗွန်တော်တို့ ဘတ်စ်ကားကို အကြာကြီး စောင့်စရာမလိုဘူး။

3. **must** (သို့မဟုတ်) **have to** အသုံးပြုခြင်းသည် သင်၏ထင်မြင်ယူဆချက်အား ပြောရာတွင် မလုပ်မဖြစ်ဆိုသည်သဘောကို ဆောင်သည်။

It's a fantastic film. You **must** see it. (or) You **have to** see it.

မှောင်ကားကောင်းတစ်ခုပဲ ခင်ဗျား သွားကြည့်ရမယ်။ သို့မဟုတ် ခင်ဗျား သွားကြည့်ရင် ကောင်းမယ်။

သင်၏ထင်မြင်ယူဆချက်ကို မပြောသည့်အခါ **have to** ကို သုံးရမည်။ (not 'must')

Jim won't be at work this afternoon. She **has to** go to the doctor. (this is not my personal opinion - it is a fact)

ဒီနေ့လည်ပိုင်းမှာ ဂျေးလ် အလုပ်မှာ မရှိဘူး။ သူမ ဆရာဝန်ကို တွေ့ဖို့ ရှိတယ်။

In many countries, men **have to** do military service. (this is not my opinion - it is the law in those countries)

နိုင်ငံတော်တော်များများမှာ ယောက်ျားများ စစ်မှုထမ်းရတယ်။

Exercises (လေ့ကျင့်ခန်းများ)

34.1 Complete the sentences. Use **have to** or **has to** + one of these verbs.

ဝါကျများကို ပြည့်စုံအောင် ပြုလုပ်ပါ။ **have to** သို့မဟုတ် **has to** + အောက်ပါကြိယာများထဲမှ တစ်ခုစီသုံးပါ။

do read speak travel wear

1. My eyes are not very good. I **have to wear** glasses.
2. At the end of the course all the students a test.
3. Mary is studying literature. She a lot of books.
4. Albert doesn't understand much English. You very slowly to him.
5. Kate is not often at home. She a lot in her job.

34.2 Complete the sentences. Use **have to** or **had to** + one of these verbs:

ဝါကျများကို ပြည့်စုံအောင် ပြုလုပ်ပါ။ **have to** သို့မဟုတ် **had to** + အောက်ပါကြိယာများထဲမှ တစ်ခုစီသုံးပါ။

answer buy change go walk

1. We **had to work** home last night. There were no buses.
2. It's late. I now. I'll see you tomorrow.
3. I went to the supermarket after work yesterday. I some food.
4. This train doesn't go all the way to London. You at Bristol.
5. We did an exam yesterday. We six questions out of ten.

34.3 Complete the questions. Some are present and some are past.

မေးခွန်းများကို ပြည့်စုံအောင် ပြုလုပ်ပါ။ အချို့သည် ပစ္စုပ္ပန်ကာလဖြစ်ပြီး၊ အချို့မှာ အတိတ်ကာလများ ဖြစ်ကြသည်။

1. I have to get up early tomorrow.
2. George had to wait a long time.
3. Liz has to go somewhere.
4. We had to pay a lot of money.
5. I have to do some work.

What time **do you have to get up?**

How long

Where

How much

What exactly

344 Write sentences with **don't / doesn't / didn't have to**

don't / doesn't / didn't have to ... တို့နှင့် ဝါကျများ ရေးပါ။

1. Why are you going out? You don't have to go out.
2. Why is Ann waiting? She
3. Why did you get up early? You
4. Why is Paul working so hard? He
5. Why do you want to leave now? We

345 Which is correct? Sometimes **must** and **have to** are both correct.

ဘယ်ဟာ မှန်သလဲ။ တစ်ခါတစ်ရံ **must** နှင့် **have to** နှစ်ခုစလုံး မှန်သည်။

1. It's a great film. You must see / have to see it. both are correct
2. In many countries, men ~~must do~~ / have to do military service. have to do is correct
3. You can't park your car here for nothing. You must pay / have to pay.
4. I didn't have any money with me last night, so I must borrow / had to borrow some.
5. I eat too much chocolate. I really must stop / have to stop.
6. 'Why is Paula going now?' 'She must meet / has to meet somebody.'
7. What's wrong? You must tell / have to tell me. I want to help you.

346 Write some things that you (or your friends or family) have to do or had to do.

သင် (သို့မဟုတ်) သင့်သူငယ်ချင်း (သို့မဟုတ်) မိသားစု ပြုလုပ်ရမည့်အရာများကို **have to do** (သို့မဟုတ်) **had to do** တို့ဖြင့် ရေးပါ။

1. (every day) I have to travel ten miles every day.
2. (every day)
3. (tomorrow)
4. (yesterday)

Unit [35]

Would you like ...? I'd like ...

တစ်စုံတစ်ယောက်အား တစ်ခုခု လိုချင်သလားဟု မေးမြန်းသည့်အခါ ကမ်းလှမ်းသည့် အခါတွင် သုံးနိုင်သည်။

A. would you like...? = Do you want ...? Would you like ...? ကို အရာဝတ္ထု များ ကမ်းလှမ်းရာတွင် သုံးသည်။

A. **Would you like** some coffee?

ခင်ဗျား ကော်ဖီ သောက်မလား။

B. No, thank you.

ဟင့်အင်း၊ ကျေးဇူးပဲ။

A. **Would you like** a chocolate?

ခင်ဗျား ချောကလက် စားမလား။

B. Yes, please.

ဟုတ်ကဲ့၊ စားမယ်လေ။

A. What **would you like**, tea or coffee?

ခင်ဗျား လွှက်ရည် (သို့မဟုတ်) ကော်ဖီသောက်မလား။

B. Tea please.

လွှက်ရည်ပဲ သောက်မယ်။

Would you like to ...? ကို တစ်စုံတစ်ယောက်အား ဖိတ်ခေါ်ရာတွင် သုံးသည်။

Would you like to go for a walk?

ခင်း လမ်းလျှောက်ထွက်ချင်သလား။

A. **Would you like to have** dinner with us on Sunday?

တနင်္ဂနွေနေ့မှာ ခင်ဗျား ကျွန်တော်တို့နှင့် ညစာအတူ စားမလား။

B. **Yes, I'd love to.** (= I would love to have dinner with you)

ဟုတ်ကဲ့၊ စားမှာပေါ့။ (သိပ်ကောင်းတာပေါ့)

What would you like to do this evening?

ဒီညနေ ခင်ဗျား ဘာလုပ်ချင်သလဲ။

B. **I'd like to** ပြန်ဖြေသည့်အခါ (**I want ...**) အစား **I'd like...** တို့ သုံးသည်။

I'd like = I would like

I'm thirsty. I'd like a drink.

ကျွန်တော် ရေဆာတယ်။ ကျွန်တော် ရေသောက်ပါရစေ။

(in a tourist office) **I'd like** some information about hotels, please.

(တက္ကသိုလ်ခရီးသွားလုပ်ငန်းရုံးတွင်) ကျွန်တော် ဟိုတယ်နှင့်ပတ်သက်တဲ့ သတင်းအချက်အလက်သိလို ဝါတယ်ခင်ဗျား။

I'd like to see the film on television this evening.

ဒီညနေ ကျွန်တော် တီဗွီမှာ လာမယ့်ဇာတ်ကား ကြည့်ပါရစေ။

C. **Would you like ...? and Do you like ...?**

Would you like မှာ လိုချင်လားဟု အဓိပ္ပါယ်ရ၍ **Do you like** မှာ ကောင်းသလား၊
ကြိုက်သလားဟု အဓိပ္ပါယ်ရသည်။ နှိုင်းယှဉ်လေ့လာကြည့်ပါ။

Would you like ...? / I'd like

A. **Would you like** to go to the cineme tonight? (Do you want to go tonight?)

ဒီည ခင်ဗျား ရုပ်ရှင်သွားချင်သလား။

B. **Yes, I'd love to.**

ဟုတ်ကဲ့၊ ကျွန်တော် ရုပ်ရှင်သွားချင်တယ်။

I'd like an orange, please.

(= Can I have an orange?)

ကျွန်တော် လိမ္မော်သီး ရနိုင်မလား။

What would you like to do next weekend?

လာမည့်စနေ တနင်္ဂနွေမှာ ခင်ဗျား ဘာလုပ်ချင်သလဲ။

Do you like ...? / I like

A. Do you like going to the cinema? (in general)

မင်း ရုပ်ရှင် သွားကြည့်ရတာကို နှစ်သက်သလား။

B. Yes, I go to the cinema a lot.

ဟုတ်ကဲ့၊ ကျွန်တော် ရုပ်ရှင်တော်တော်များများ ကြည့်တယ်။

I like oranges. (in general)

ငါ လိမ္မော်သီးတွေကို ကြိုက်တယ်။

What do you like to do at weekends?

မင်း စနေ၊ တနင်္ဂနွေတွေမှာ ဘာလုပ်ရတာ ကြိုက်လဲ။

Exercises (လေ့ကျင့်ခန်းများ)

35-1 What are the people in the pictures saying? Use **Would you like ...?**

ဇွန်ပုံထဲမှ လူများ ဘာတွေ ပြောနေကြသလဲ။ **Would you like ...?** သုံးပါ။

1 Would you like a chocolate? 	2 	3
4 	5 	6

35-2 What do you say to Sue in these situations? Use **Would you like to ...?**

ဖော်ပြပါ အခြေအနေတို့တွင် 'ဆူး' ကို သင်ဘာပြောမလဲ။ **Would you like ...?** ကို သုံးပါ။

1. You want to go to the cinema tonight. Perhaps Sue will go with you. (go)

You say: **Would you like to go to the cinema tonight?**

2. You want to play tennis tomorrow. Perhaps Sue will play too. (play)

You say:

3. You've got some holiday photographs. Sue hasn't seen them yet. (see)

You say:

4. You have an extra ticket for a concert next week. Perhaps Sue will go. (go)

You say:

5. It's raining and Sue is going out. She hasn't got an umbrella but you have one.
(borrow)

You say:

35.3 Which is right?

ဘယ်ဟာမှန်သလဲ။

1. 'Do you like / Would you like a chocolate?' 'Yes, please.' Would you like is right
2. 'Do you like / Would you like bananas?' 'Yes, I love them.'
3. 'Do you like / would you like an ice-cream?' 'No, thank you.'
4. 'What do you like / would you like to drink?' 'A glass of water, please.'
5. 'Do you like / Would you like to go out for a walk?' 'Not now Perhaps later.'
6. I like / I'd like tomatoes but I don't eat them very often.
7. What time do you like / would you like to have dinner this evening?
8. 'Do you like / Would you like something to eat?' 'No, thanks. I'm not hungry.'
9. 'Do you like / Would you like your new job?' 'Yes, I'm enjoying it.'
10. I'm tired. I like / I'd like to go to sleep now.

Unit [36]

there is / there are

there is (အနည်း)နှင့် there are (အများ)တို့ကို သက်ရှိ သက်မဲ့တို့အား ညွှန်းဆိုရာတွင် အသုံးပြုသည်။

အနည်းကိန်းအတွက် there is / is there / there is not စသည် အသုံးအနှုန်းများကို လေ့လာပါ။ အများကိန်းအတွက် there are / are there / there are not တို့လည်း လေ့လာပါ။

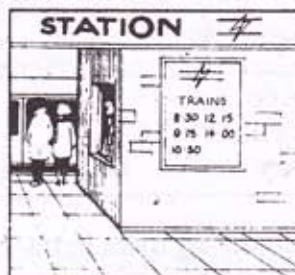
There's a man on the roof.

လူတစ်ယောက် ခေါင်မိုးပေါ်မှာရှိတယ်။

There's a train at 10.30.

ရထားက ၁၀:၃၀ မှာရှိတယ်။

There are seven days in a week.

တစ်ပတ်မှာ (၇)ရက် ရှိတယ်။

Singular (အနည်းကိန်း)

There is ... (there's)
 is there ...?
 there is not ... (there isn't) or (there's not)

There's a big tree in the garden.

သစ်ပင်ကြီးတစ်ပင် ဥယျာဉ်ထဲမှာ ရှိတယ်။

There's a good film on TV tonight.

ဒီည တီဗွီမှာ ရုပ်ရှင် ကောင်းကောင်း ရှိတယ်။

A: Have you got any money?

ခင်ဗျားပိုက်ဆံရှိသလား။

B: Yes, **there's** some in my bag.

ဟုတ်ကဲ့၊ ကျွန်တော့်အိတ်ထဲမှာ နည်းနည်းရှိတယ်။

A: Excuse me, **is there** a hotel near here?

ခွင့်ပြုပါ။ ဒီနားမှာ ဟိုတယ်တစ်ခု ရှိသလား။

B: Yes, **there is**. No, **there isn't**.

ဟုတ်ကဲ့၊ ရှိတယ်။ ဟင့်အင်း၊ မရှိဘူး။

We can't go skiing. **There isn't** any snow.

ကျွန်တော်တို့ စကီ မစီးနိုင်ဘူး။ နှင်းခဲတွေ နည်းနည်းမှ မရှိဘူး။

Plural (အများကိန်း)

There are ...
 Are there ...?
 there are not ... (there aren't)

There are some big trees in the garden.

သစ်ပင်ကြီးများ ဥယျာဉ်ထဲမှာ ရှိကြတယ်။

There are a lot of accidents on this road.

မတော်တဆဖြစ်ရပ်များ ဒီလမ်းမပေါ်မှာ ဖြစ်ကြတယ်။

A: Are there any letters for me today?

ဒီနေ့ ကျွန်တော့်အတွက် စာများ ရောက်သလား။

B: Yes, there are. No, there aren't.

ဟုတ်ကဲ့၊ ရောက်တယ်။ ဟင့်အင်း၊ မရောက်ဘူး။

This restaurant is very quiet. **There aren't** many people here.

စားသောက်ဆိုင်က တိတ်ဆိပ်တယ်။ ဒီမှာ လူသိပ်များများ မရှိကြဘူး။

How many players **are there** in a football team?

ဘောလုံး အသင်းတစ်သင်းမှာ လူဘယ်လောက်များ ရှိသလဲ။

There are 11 players in a football team.

ဘောလုံးအသင်းမှာ လူ ၁၁ ယောက်ရှိတယ်။

B. There is နှင့် it is တို့၏ ရည်ညွှန်းချက် ကွဲပြားခြားနားပုံကို နှိုင်းယှဉ်ဖော်ပြထားသည်။

there is

There's a book on the table.
(not 'it's a book on the table')
စာအုပ်တစ်အုပ် စားပွဲပေါ်မှာ ရှိတယ်။

နှိုင်းယှဉ်ပါ။

'What's **that** noise?'

ဘာဆူညံသလဲ။

There's a train at 10.30.

၁၀ နာရီခွဲမှာ ရထားရှိတယ်။

There's a lot of salt in this soup.

စွတ်ပြတ်ထဲမှာ ဆား အများကြီးပဲ။

I don't like **this** soup.

ကျွန်တော် ဒီစွတ်ပြတ်ကို မကြိုက်ဘူး။

it is

I like **this** book. **It's** interesting.
(**it** = this book)

ကျွန်တော် ဒီစာအုပ်ကို ကြိုက်တယ်။ အဲဒီ စာအုပ်က စိတ်ဝင်စားစရာ ကောင်းတယ်။

'**It's** a train.' (**it** = that noise)

အဲဒီ အသံက ရထားသံ။

It's a fast train. (**it** = the 10.30 train)

အဲဒါ အမြန်ရထား။

It's too salty. (**it** = this soup)

အဲဒါက အရမ်း ငန်တယ်။

Exercises (လေ့ကျင့်ခန်းများ)

36.1 Kenham is a small town. Look at the information in the box and write sentences about Kenham with **There is / are** or **There isn't / aren't**.

Kenhamသည် မြို့လေးတစ်မြို့ဖြစ်သည်။ အတွက်ထဲရှိ အချက်အလက်များကို ကြည့်ပြီး **Kenham** အကြောင်း ဝါကျများကို **there is / are** (သို့မဟုတ်) **there isn't / aren't** တို့ဖြင့် ရေးပါ။

1. a castle?	No	1	There isn't a castle.
2. any restaurants?	Yes (a lot)	2	There are a lot of restaurants.
3. a hospital?	Yes	3	
4. a swimming pool?	No	4	
5. any cinemas?	Yes (two)	5	
6. a university?	No	6	
7. any big hotels?	No	7	

36.2 Write sentences about your town (or a town that you know). Use **There is / are / isn't / aren't**.

သင်၏မြို့အကြောင်း (သို့မဟုတ်) သင်သိသောမြို့အကြောင်း ရေးပါ။ **there is / are / isn't / aren't** တို့ဖြင့် သုံးပါ။

1. There are a few restaurants.	4.
2. There's a big park.	5.
3.	6.

36.3 Put in **there is / there isn't / is there / there are / there aren't / are there**.
there is / there isn't / is there / there are / there aren't / are there ထည့်ပါ။

- Kenham isn't an old town. **There aren't** ... any old buildings.
- Look! a photograph of your brother in the newspaper!
- 'Excuse me, a bank near here?' 'Yes, at the end of the street.'
- five people in my family: my parents, my two sisters and me.
- 'How many students in the class?' 'Twenty.'
- 'Can we take a photograph?' 'No, a film in the camera.'
- '..... a bus from the city centre to the airport?' 'Yes, Every 20 minutes.'

8. "..... any problems?" 'No, everything is OK.'

9. nowhere to sit down. any chairs.

36.4 Write sentences with **There are** Choose from the boxes.

there are ဖြင့် ဝါကျများ ရေးပါ။ အကွက်များထဲမှ စာလုံးများကို ရွေးချယ်ပါ။

seven	twenty-six	letters	days	September	the solar system
nine	thirty	players	days	the USA	a-week
fifteen	fifty	planets	states	a rugby team	the English alphabet

1. There are seven days in a week.

2.

3.

4.

5.

6.

36.5 Put in **there's / is there / it's / is it.**

there's / is there / it's / is it ထည့်ပါ။

1. '..... There's... a train at 10.30.' '..... Is it... a fast train?'

2. I'm not going to buy this shirt. very expensive.

3. 'What's wrong?' '..... something in my eye.'

4. a red car outside the house. yours?

5. '..... anything on television tonight?' 'Yes, a film at 8.15.'

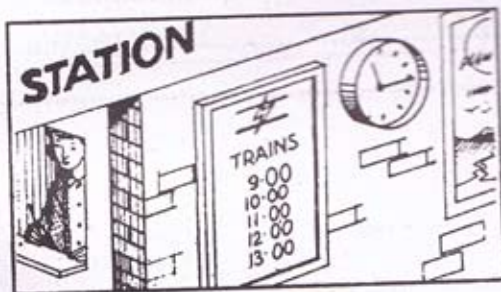
6. 'What's that building?' '..... a school.'

7. '..... a restaurant in this hotel?' 'No, I'm afraid not.'

Unit [37]

there was / were
there has / have been
there will be

A. there is / are နှင့် there was / were တို့၏ သုံးစွဲပုံကို လေ့လာပါ။ there is / are မှာ ပစ္စုပ္ပန်ကာလကို ပြ၍ there was / were မှာ အတိတ်ကာလကို ပြသည်။

There is a train every hour.
တစ်နာရီတိုင်း ရထားတစ်စီး ထွက်တယ်။

The time now is 11.15.
အခု ၁၁ နာရီ ၁၅ မိနစ် နှိုပါပြီ။

There was a train at 11 o'clock.
၁၁ နာရီက ရထားတစ်စီး ထွက်ခဲ့တယ်။

နှိုင်းယှဉ်လေ့လာပါ။

ပစ္စုပ္ပန် (there is / are)

There is a good film on TV tonight.

ဒီည တီဗွီမှာ ရုပ်ရှင်ကောင်းကောင်းရှိတယ်။

We are staying at a very big hotel. There are 250 rooms.

ကျွန်တော်တို့ ဟိုတယ်အကြီးကြီးမှာ နေတယ်။
အဲဒီမှာ အခန်း ၂၅၀ ရှိတယ်။

Are there any letters for me this morning?

ကျွန်တော့်အတွက် ဒီမနက်စာများ ရောက်သလား။

အတိတ် (there was / were)

There was a good film on TV last night.

မနေ့ညက တီဗွီမှာ ပြတဲ့ရုပ်ရှင် ကောင်းတယ်။

We stayed at a very big hotel. There were 250 rooms.

ကျွန်တော်တို့ ဟိုတယ်အကြီးကြီးမှာ နေခဲ့တယ်။
အဲဒီမှာ အခန်း ၂၅၀ ရှိတယ်။

Were there any letters for me yesterday?

မနေ့က ကျွန်တော့်အတွက် စာများ ရောက်ခဲ့သလား။

I'm hungry but **there isn't** anything to eat.

ကျွန်တော် ဆာနေတယ်။ ဒါပေမဲ့ စားစရာမရှိဘူး။

When I got home. I was hungry but **there wasn't** anything to eat.

ကျွန်တော် အိမ်ရောက်တော့ ဆာလောင်တယ်။ ဒါပေမဲ့ စားစရာ ဘာမှ မရှိခဲ့ဘူး။

B. **there has been / there have been (present perfect)**

there have been ကို ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်ပြီး ပုံစံနှင့် သုံးသည်။ **there was / were** နှင့် မတူညီသည်ကို လေ့လာပါ။

Look! **There's been** an accident. (**there's been** = **there has been**)

ကြည့်စမ်း၊ မတော်တဆဖြစ်ခဲ့တယ်။

This road is very dangerous.

There have been many accidents.

ဒီလမ်းက အန္တရာယ်ရှိတယ်။

မတော်တဆမှုတွေ အများကြီးဖြစ်ခဲ့တယ်။

there was နှင့် နှိုင်းယှဉ်လေ့လာပါ။

There was an accident **last night**. (*not* 'There has been an accident last night.')

မနေ့ညက မတော်တဆမှုဖြစ်ခဲ့တယ်။

C. **there will be**

အနာဂတ်ကာလအတွက် ခန့်မှန်းပြောဆိုရာတွင် အသုံးပြုသည်။

Do you think **there will be** a lot of people at the party on Saturday?

စနေနေ့ လုပ်မဲ့ ပါတီပွဲမှာ လူတွေ များမယ်လို့ ခင်ဗျား ထင်သလား။

The manager of the company is leaving, so **there will be** a new manager soon.

ကုမ္ပဏီရဲ့ မန်နေဂျာက ထွက်သွားပြီ။ ဒါကြောင့် မကြာခင် မန်နေဂျာသစ် လာတော့မယ်။

I'm going away tomorrow. I'll do my packing today because **there won't be** time tomorrow. (**there won't be** = **there will not be**)

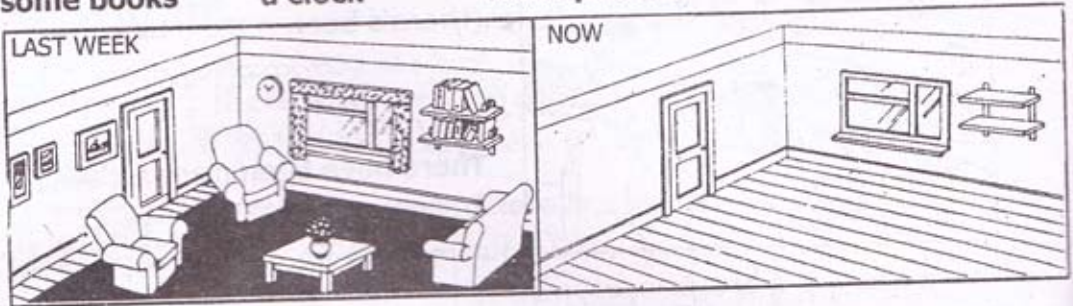
ကျွန်တော် မနက်ဖြန် အဝေးကို သွားတော့မယ်။ ကျွန်တော် ဒီနေ့ အထုပ်အပိုးပြင်မှ ဖြစ်မယ်။ မနက်ဖြန် ဆို အချိန်မရှိဘူး။

Exercises (လေ့ကျင့်ခန်းများ)

37.1 Look at the two pictures. Now the room is empty but what was in the room last week? Write sentences with **There was ...** or **There were ...** + the words in the list.

ရုပ်ပုံကားချပ်နှစ်ခုကို ကြည့်ပါ။ အခန်းက ယခုဘာမှ မရှိပါ။ လွန်ခဲ့တဲ့အပတ်က အခန်းထဲမှာ ဘာတွေ ရှိခဲ့သလဲ။ **there was ... there were ...** + ပေးထားသောစကားလုံးများဖြင့် ဝါကျများ ရေးပါ။

an armchair a carpet some flowers a sofa
some books a clock three pictures a small table

1. **There was a clock** ... on the wall near the window.
2. on the floor.
3. on the wall near the door.
4. in the middle of the room.
5. on the table.
6. on the shelves.
7. in the corner near the door.
8. opposite the door.

37.2 Put in **there was / there wasn't / was there / there were / there weren't / were there**.
there was / there wasn't / was there / there were / there weren't / were there ထည့်ပါ။

1. I was hungry but **there wasn't** ... anything to eat.
2. **Were there** ... any letters for me yesterday?
3. a football match on TV last night. Did you see it?
4. 'We stayed at a very nice hotel.' 'Did you? a swimming pool?'

5. 'Did you buy any eggs?' 'No, any in the shop.'
6. The wallet was empty. any money in it.
7. '..... many people at the meeting?' 'No, very few.'
8. We didn't visit the museum. enough time.
9. I'm sorry I'm late. a lot of traffic.
10. Twenty years ago many tourists here. Now there are a lot.

IT-3 Put in there + is / are / was / were / has been / have been / will be.
there + is / are / was / were / has been / have been / will be အသံထွက်

1. **There was** a good film on TV yesterday evening.
2. 24 hours in a day.
3. a party at the club last Friday but I didn't go.
4. 'Where can I buy a newspaper?' '..... a shop at the end of the street.'
5. 'Why are those policemen outside the bank?' a robbery.'
6. When we arrived at the cinema, a long queue to see the film.
7. When you arrive tomorrow, somebody at the station to meet you.
8. Ten years ago 500 children at the school. Now more than a thousand.
9. Last week I went back to the town where I was born. It's very different now. a lot of changes.
10. I think everything will be OK. I don't think any problems.

Unit [38]

it ...

- A. it ၏ အသုံးပြုပုံကို ဖော်ပြထားသည်။
 အချိန် / နေ့ရက် / အကွာအဝေး / ရာသီဥတု အခြေအနေကို ဖော်ပြရန် it ကို အသုံးပြုသည်။

time အချိန်

What time is it?

အခု ဘယ်အချိန် ရှိပြီလဲ။

It's half past ten.

အခု ၁၀ နာရီခွဲပြီ။

It's late.

နောက်ကျနေပြီ။

It's time to go home.

အခု အိမ်ပြန်သင့်ပြီ။

Day နေ့

What day is it?

ဒီနေ့ ဘာနေ့လဲ။

It's Thursday.

ဒီနေ့ ကြာသပတေးနေ့ပါ။

It's 16 March.

ဒီနေ့ မတ်လ ၁၆ ရက်နေ့ပါ။

It was my birthday yesterday.

မနေ့က ကျွန်တော့်မွေးနေ့ပါ။

Distance အကွာအဝေး

It's three miles from our house to the city centre.

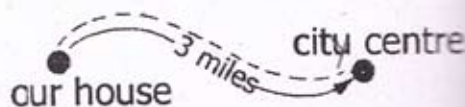
ကျွန်တော်တို့အိမ်နဲ့ မြို့လယ် သုံးမိုင်ဝေးတယ်။

How far is it from London to Bristol?

လန်ဒန်နဲ့ ဘရစ်စတို့ ဘယ်လောက်ဝေးသလဲ။

It's a long way from here to the station.

ဒီနေရာနဲ့ဘူတာ တော်တော်ဝေးတယ်။

We can walk home. **It** isn't far.

တွန်တော်တို့အိမ်ကို လမ်းလျှောက်ပြန်မယ်။ ဒီကနေ သိပ်မဝေးဘူး။

far ကို အမေးနှင့် အငြင်းဝါကျတွင် အသုံးပြု

a long way ကို ရိုးရိုးဝါကျတွင် သုံးသည်။

weather ရာသီဥတု

It's raining. **It** isn't raining. **Is it** snowing?

မိုးရွာနေတယ်။ မိုးမရွာဘူး။ နှင်းကျနေလား။

It rains a lot here. **It** didn't rain yesterday.

Does **it** snow very often?

ဒီမှာ မိုးများတယ်။ မနေ့က မိုးမရွာခဲ့ဘူး။

မကြာခဏ နှင်းကျသလား။

It's warm / hot / cold / fine / cloudy / windy / sunny / foggy / dark etc.

နွေးသည်၊ ပူသည်၊ အေးသည်၊ သာယာသည်၊ တိမ်ထူသည်၊ လေထန်သည်၊ နေသာသည်၊ မြူဆိုင်းသည်၊ မှောင်မဲသည် စသည်။

It's a nice day today.

ဒီနေ့ သာယာတဲ့နေ့တစ်နေ့ပါ။

it နှင့် **there** နှိုင်းယှဉ်လေ့လာပါ။

It rains a lot in winter.

ဆောင်းရာသီမှာ မိုးများသည်။

There is a lot of rain in winter.

ဆောင်းရာသီမှာ မိုးများသည်။

It was very windy.

လေ တအားတိုက်ခဲ့တယ်။

There was a strong wind yesterday.

မနေ့က လေတအားတိုက်ခဲ့တယ်။

B. It's nice to ... etc.

it's + adj + to အသုံးပြုပုံကို တွေ့နိုင်သည်။

It's	easy / difficult / impossible / dangerous / safe expensive / interesting / nice / wonderful / terrible ect.	to
------	--	----

It's nice **to see you again.** (it = to see you again)

ခင်ဗျားကို ပြန်တွေ့ရတာ ဝမ်းသာပါတယ်။

It's impossible **to understand her.** (it = to understand her)

သူမကို နားလည်ဖို့ မဖြစ်နိုင်ဘူး။

It wasn't easy **to find your house.** (it = to find your house)

ခင်ဗျားရဲ့အိမ်ကို ရှာဖို့ မလွယ်ခဲ့ဘူး။

C. it ကို မမေ့ပါနဲ့။

It's raining again. (not 'Is raining again')

အခု မိုးပြန်ရွာနေပြီ။

Is **it** true that you are going away? (not 'Is true that')

ခင်ဗျား အဝေးကို သွားမယ်ဆိုတာ အမှန်ဘဲလား။

Exercises (လေ့ကျင့်ခန်းများ)

38.1 Write about the weather in the pictures. Use **It's**

ပုံတွင် ပေးထားသော ရာသီဥတုများအကြောင်းရေးပါ။ **it's ...** သုံးပါ။

1. **It's raining.**

.....

2.

3.

4.

5.

6.

38.2 Put in **it is (it's)** or **is it**.

it is (it's) သို့မဟုတ် **is it** ထည့်ပါ။

1. What time **...is it**?

2. We must go now. very late.

3. true that Bill can fly a helicopter?

4. 'What day today? Tuesday?' 'No, Wednesday.'

5. ten kilometres from the airport to the city centre.

6. possible to phone you at your office?

7. 'Do you want to walk to the restaurant?' 'I don't know. How far?'

8. Linda's birthday today. She's 27.

9. I don't believe it! impossible.

38.3 Write questions with **How far ...?**

How far ...? ဖြင့် မေးခွန်းများ ရေးပါ။

1. (here / the station)

How far is it from here to the station?
.....

2. (the hotel / the beach)

How
.....

3. (New York / Washington)
4. (your house / the airport)

38.4 Put in it or there.

it သို့မဟုတ် there ထည့်ပါ။

1. It rains a lot in winter.	6. I was afraid because was very dark.
2. There was a strong wind yesterday.	7. was a storm last night. Did you hear it?
3. was a nice day yesterday.	8.'s a long way from here to the nearest shop.
4. We can't go skiing. isn't any snow.	
5.'s hot in this room. Open a window.	

38.5 Complete the sentences. Choose from the boxes.

ဝါကျများ ပြည့်စုံအောင် ပြုလုပ်ပါ။ အကွက်များမှ ရွေးချယ်ပါ။

it's	easy	dangerous	to	work in this office	get-up-early
	difficult	nice		visit different places	go out alone
	impossible interesting			see you again	make friends

1. If you go to bed late, it's difficult to get up early... in the morning.
2. Hello, Jill. How are you?
3. There is too much noise.
4. Everybody is very nice at work.
5. I like travelling.
6. A lot of cities are not safe. at night.

Unit [39]

I am / I don't etc.

ထပ်ဆင့်ရေးသားရန် မလိုသော ဝါကျများကို လေ့လာနိုင်သည်။

She isn't tired but **he is**. (**he is** = he's)
သူမ မပင်ပန်းပါ။ သို့သော် သူ ပင်ပန်းနေသည်။

He likes tea but **she doesn't**.
(**she doesn't** = she doesn't like tea)
သူ လက်ဖက်ရည် ကြိုက်တယ်။ ဒါပေမဲ့ သူမ မကြိုက်ပါ။

ထိုဥပမာကဲ့သို့၊ ထပ်နေသော စကားလုံးများကို ပြန်ရေးရန် မလိုပါ။
အောက်ဖော်ပြပါ ကြိယာများကို ထိုနည်းအတိုင်း အသုံးပြုနိုင်သည်။

am , is , are
was , were
have , has
do , does , did
can
will
might
must

I haven't got a car but my sister **has**. (my sister has got a car)
ကျွန်တော့်မှာ ကားမရှိဘူး။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော့်အစ်မမှာ ရှိတယ်။

A: Please help me.

ကျေးဇူးပြုပြီး ကျွန်တော့်ကို ကူညီပါ။

B: I'm sorry. I **can't**. (= I can't help you)

ဝမ်းနည်းပါတယ်။ ကျွန်တော် မကူညီနိုင်ဘူး။

A. Are you tired?

ခင်ဗျား မောပန်းနေသလား။

B. I **was** but I'm **not** now. (= I was tired but I am not tired now)

ကျွန်တော် မောပန်းခဲ့တယ်။ ဒါပေမဲ့ အခုတော့ မဟုတ်တော့ဘူး။

A. Do you think Ann will phone this evening?

ဒီညနေ 'အန်း' ဖုန်းဆက်မယ်လို့ ခင်ဗျား ထင်သလား။

B. She **might**. (= she might phone)

ဆက်မှာပါ။

A. Are you going now?

ခင်ဗျား အခု သွားတော့မလား။

B. Yes, I'm afraid I **must**. (= I must go)

ဟုတ်ကဲ့၊ အားတော့နာပါတယ်။ ကျွန်တော် သွားမှဖြစ်မယ်။

Am / 's / 've စသော အတိုပုံစံများကို ဤနည်းတွင် အသုံးပြု၍ မရပါ။

am / is / have တို့ကိုသာ အပြည့်အစုံ အသုံးပြုရမည်။

She isn't tired but he is. (not ... but he's)

သူမ မမောပန်းပါ။ သို့သော် သူ မောပန်းသည်။

သို့သော် **isn't / haven't / won't** စသော အငြင်းအတို ပုံစံများကို အသုံးပြုနိုင်သည်။

My sister has got a car but I **haven't**.

ကျွန်တော့်အစ်မမှာ ကားရှိတယ်။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော့်မှာ မရှိပါ။

'Are you and Jim working tomorrow?' 'I am but Jim **isn't**.'

ခင်ဗျားနဲ့ ဂျင်မ် မနက်ဖြန် အလုပ်ဆင်းမလား။ ကျွန်တော် အလုပ်ဆင်းမယ်။ ဒါပေမဲ့ ဂျင်မ် မဆင်းဘူး။

B. **Yes** နှင့် **No** တို့၏နောက်တွင် I **am** (သို့) I'm **not** စသည်တို့ကို သုံးနိုင်သည်။

'Are you tired?'

ခင်ဗျား မောပန်းနေသလား။

'Yes, I **am**. / No, I'm **not**.'

ဟုတ်ကဲ့၊ မောတယ်။ ဟင့်အင်း မမောဘူး။

'Will Alan be here tomorrow?'

'အယ်လင်' မနက်ဖြန် ဒီမှာ ရှိမလား။

'Yes, he **will**. / No, he **won't**.'

ဟုတ်ကဲ့၊ ရှိလိမ့်မယ်။ ဟင့်အင်း၊ ရှိမှာ မဟုတ်ဘူး။

'Is there a bus to the airport?'

လေဆိပ်ကို ဘတ်စ်ကား ရှိလား။

'Yes, there is. / No, there isn't.'

ဟုတ်ကဲ့၊ ရှိပါတယ်။ / ဟင့်အင်း၊ မရှိပါဘူး။

C. မိုးရိုးပစ္စုပ္ပန်တွင် **do (သို့) does** အသုံးပြုရသည်။ Unit-6-7

I don't like hot weather but Sue **does**. (= Sue likes hot weather)

ကျွန်တော် ပူတဲ့ရာသီဥတုကို မကြိုက်ဘူး။ ဒါပေမဲ့ 'ဆူး' ကတော့ ကြိုက်တယ်။

Sue works hard but I **don't**. (= I don't work hard)

'ဆူး' က အလုပ်ကြိုးစားတယ်။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော်ကတော့ မကြိုးစားဘူး။

'Do you enjoy your work?' 'Yes, I **do**.'

ခင်ဗျားရဲ့အလုပ်မှာ ပျော်ရဲ့လား။ ဟုတ်ကဲ့၊ ပျော်ပါတယ်။

အတိတ်မိုးရိုးအတွက် **did** ကို အသုံးပြုရသည်။ Unit-12

A. Did you and John enjoy the film?

ခင်ဗျားနဲ့ ဂျွန် ရုပ်ရှင် ကြည့်ရတာ ပျော်ခဲ့ရဲ့လား။

B. I **did** but John **didn't**. (= I enjoyed but John didn't enjoy it)

ကျွန်တော်ကတော့ ပျော်ပါတယ်။ ဂျွန်တော့ မပျော်ဘူး။

'I enjoyed the film.'

ကျွန်တော် ရုပ်ရှင်ကြည့်ခဲ့ရတာ ပျော်ပါတယ်။

'I **did** too.' (= I enjoyed it too)

ကျွန်တော်လည်းပဲ ပျော်ပါတယ်။

'Did it rain yesterday?'

မနေ့က မိုးရွာခဲ့သလား။

'No, it **didn't**.'

ဟင့်အင်း၊ မရွာခဲ့ဘူး။

Exercises (လေ့ကျင့်ခန်းများ)

39.1 Complete these sentences. Use only one verb (**is / have / can** etc.) each time.
အောက်ပါဝါကျများကို ပြည့်စုံအောင် ပြုလုပ်ပါ။ **is / have / can** စသည်တို့မှ တစ်ကြိမ်လျှင် ကြိယာတစ်ခုသာ သုံးပါ။

1. Kate wasn't hungry but we **were**.
2. I'm not married but my brother
3. Bill can't help you but I
4. I haven't seen the film but Tom
5. Diane won't be here but Chris
6. You weren't late but I

39.2 Complete these sentences with a negative verb (**isn't / haven't / can't** etc.)
isn't / haven't / can't စသည် အငြင်းကြိယာများနှင့် ဝါကျများကို ပြည့်စုံအောင် ဖြေဆိုပါ။

1. My sister can play the piano but I **can't**.
2. Ann is working today but I
3. I was working but my friends
4. Richard has got a car but I
5. I'm ready to go but Tom
6. I've got a key but Sally

39.3 Complete these sentences with **do / does / did** or **don't / doesn't / didn't**.
do / does / did သို့မဟုတ် **don't / doesn't / didn't** တို့ဖြင့် ဝါကျများကို ပြည့်စုံအောင် ဖြေဆိုပါ။

1. I don't like hot weather but Sue **does**.
2. Sue likes hot weather but I **don't**.
3. My mother wears glasses but my father
4. You don't know Paul very well but I
5. I didn't enjoy the party but my friends
6. I don't watch TV much but Peter
7. Kate lives in London but her parents
8. You had a shower this morning but I

39.4 Complete the sentences. Write about yourself and other people. (See the example.)
ဝါကျများ ပြည့်စုံအောင် ဖြေဆိုပါ။ သင့်အကြောင်းနှင့်အခြားလူများအကြောင်း ရေးပါ။ (ဥပမာများကို ကြည့်ပါ)

1. I didn't **go out last night but my friends did**.
2. I like but
3. I don't but

4. I'm
5. I haven't

39.5 Put in a verb, positive or negative.

ရိုးရိုး သို့မဟုတ် အငြင်းကြိယာထည့်ပါ။

1. 'Are you tired?' 'I **was** earlier but I'm not now.'
2. John is happy today but he yesterday.
3. The post office isn't open yet but the shops
4. I haven't got a video camera but I know somebody who
5. I would like to help you but I'm afraid I
6. I don't usually go to work by car but I yesterday.
7. A: have you ever been to the United States?
B: No, but Sandra She went there on holiday last year.
8. 'Do you and Ann watch TV a lot?' 'I but Ann doesn't.'
9. I've been invited to the party but Kate
10. 'Do you think Diane will pass her exams?' 'Yes, I'm sure she.'
11. 'Are you going out this evening?' 'I I don't know for sure.'

39.6 Answer these questions about yourself. Use **Yes, I have.** / **No, I'm not.** etc.

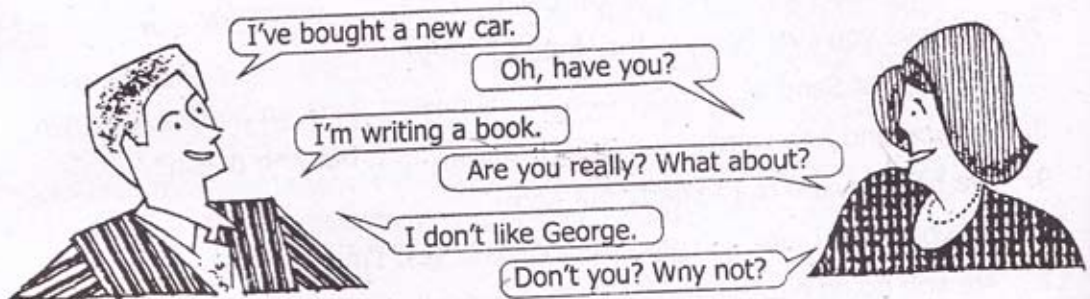
သင့်အကြောင်း အောက်ပါမေးခွန်းများ ဖြေပါ။ **Yes, I have.** / **No, I am not.** စသည်ဖြင့် သုံးပါ။

1. Are you British? **No, I'm not.**
2. Have you got a car?
3. Do you feel well?
4. Is it snowing?
5. Are you hungry?
6. Do you like classical music?
7. Will you be in Paris tomorrow?
8. Have you ever been in hospital?
9. Did you buy anything yesterday?
10. Where you asleep at 3 a.m.?

Unit [40]

Have you? Are you?
Don't you? etc.

A.

စကားပြောဆိုရာတွင် ဟုတ်လား၊ ရှိသလား စသဖြင့် ထောက်ခံမေးခွန်း ပြန်လည် မေးမြန်းပုံကို လေ့လာကြည့်နိုင်သည်။
စိတ်ဝင်စားမှု၊ အံ့အားသင့်မှု အစရှိသဖြင့် ဖော်ပြရန်အတွက် ပြန်လှန်မေးခွန်းထုတ်ခြင်းကို အသုံးပြုသည်။

I've bought a new car.

ကျွန်တော် ကားသစ်တစ်စီး ဝယ်ပြီးပြီ။

I'm writing a book.

ကျွန်တော် စာအုပ်တစ်အုပ် ရေးနေတယ်။

I don't like George.

ကျွန်တော် ဂျော့ခ်ကို မကြိုက်ဘူး။

Oh, have you?

အိုး... ဝယ်ပြီးပြီလား။

Are you really? What about?

တကယ်လား။ ဘာအကြောင်းပါလိမ့်။

Don't you? Why not?

မကြိုက်ဘူးလား။ ဘာကြောင့် မကြိုက်ပါလိမ့်။

have you? / is it? / can't he စသည်တို့ကို သင်၏စိတ်ဝင်စားမှု၊ အံ့အားသင့်မှုတို့ကို ဖော်ပြရန် အသုံးပြုသည်။

You're late.

ခင်ဗျား နောက်ကျနေပြီ။

I was ill last week.

ကျွန်တော် အရင်အပတ်က ဖျားခဲ့တယ်။

It's raining again.

အခု မိုးပြန်ရွာနေတယ်။

There's a letter for you.

ခင်ဗျားအတွက် စာတစ်စောင် ရောက်နေတယ်။ စာရောက်နေသလား။ အဲဒါ ဘယ်မှာလဲ။

Bill can't drive.

ဘီလ် ကား မမောင်းတတ်ဘူး။

I'm not hungry.

ကျွန်တော် မဆာဘူး။

Sue isn't at work today?

'ဆူး' ဒီနေ့ အလုပ် မဆင်းဘူး။

do / does ကို ပစ္စုပ္ပန်ရိုးရိုးအတွက် သုံး၍ **did** ကို အတိတ်ရိုးရိုးအတွက် သုံးပါ။

I speak four languages.

ကျွန်တော် ဘာသာစကား လေးမျိုး ပြောတတ်တယ်။

Tom doesn't eat meat.

တွမ်က အသားမစားဘူး။

Linda got married last week.

လင်ဒါ လွန်ခဲ့တဲ့အပတ်က လက်ထပ်ခဲ့တယ်။ သူ လက်ထပ်ခဲ့တယ်။ တကယ်လား။

B. မိမိပြောသောစကားနောက်တွင် မေးခွန်းတို့ **Question tags** ကို မိမိ ပြောကြားခဲ့သော စကားအား ပိုမိုလေးနက်စေလို/ထောက်ခံစေလိုသောသဘောဖြင့် မေးမြန်းသုံးစွဲသည်။

It's a beautiful day, isn't it?

ဒီနေ့ လှပတဲ့နေ့တစ်နေ့ပဲ။ ဟုတ်တယ် မဟုတ်လား။

Oh, am I? I'm sorry.

အိုး နောက်ကျနေပြီလား။ စိတ်ကောင်းပါဘူး။

Were you? I didn't know that.

ဖျားခဲ့သလား။ ကျွန်တော် ဒီအကြောင်း မသိခဲ့ရပါလား။

Is it? It was sunny ten minutes ago.

မိုးရွာနေတယ်။ လွန်ခဲ့တဲ့ ၁၀ မိနစ်ကတော့ နေသာနေတာပဲ။

Is there? Where is it?

စာရောက်နေသလား။ အဲဒါ ဘယ်မှာလဲ။

Can't he? I didn't know that.

မမောင်းတတ်ဘူးလား။ ကျွန်တော် ဒီအကြောင်း မသိပါလား။

Aren't you? I am.

ခင်ဗျား မဆာဘူးလား။ ကျွန်တော်တော့ ဆာပြီ။

Isn't she? Is she ill?

မဆင်းဘူးလား။ သူမ နေမကောင်းဘူးလား။

Do you? Which ones?

ပြောတတ်သလား။ ဘာ ဘာသာစကားတွေလဲ။

Doesn't he? Does he eat fish?

အသားမစားဘူးလား။ သူ ငါးကော စားသလား။

Did she? Really?

သူ လက်ထပ်ခဲ့တယ်။ တကယ်လား။

Yes, lovely.
ဟုတ်ကဲ့၊ ချစ်စရာပဲ။

Have you? / is it? / can't she? စသည်တို့ကို ဝါကျ၏အဆုံးတွင် ထည့်ပြီး အသုံးပြုနိုင်သည်။ ၎င်း mini question ကို Question tags ဟု ခေါ်သည်။

မိုးမိုးဝါကျတွင် → အငြင်းထပ်ဆင့်အမေး

အငြင်းဝါကျတွင် → မိုးမိုးထပ်ဆင့်အမေး

positive → negative

It's a beautiful day, isn't it?

ဒီနေ့ သာယာလှပတဲ့နေ့ ဟုတ်တယ်မဟုတ်လား။

Sally lives in London, doesn't she?

ဆယ်လီ လန်ဒန်မှာ နေတယ် မဟုတ်လား။

You closed the window, didn't you?

ခင်ဗျား ပြတင်းပေါက်ပိတ်လိုက်တယ်မဟုတ်လား။

Those shoes are nice, aren't they?

ဒီရူးဖိနပ်တွေ ကောင်းတယ်မဟုတ်လား။

Tom will be here soon, won't he?

တွမ် မကြာခင် ဒီကို လာမယ် မဟုတ်လား။

Yes, it's lovely.

ဟုတ်ကဲ့၊ ချစ်စရာပဲ။

Yes, that's right.

ဟုတ်ကဲ့၊ မှန်ပါတယ်။

Yes, I think so.

ဟုတ်ကဲ့၊ ပိတ်တယ်လို့ ထင်ပါတယ်။

Yes, very nice.

ဟုတ်ကဲ့၊ အလွန်ကောင်းပါတယ်။

Yes, probably.

ဟုတ်ကဲ့၊ လာမှာပါ။

Negative → positive

That isn't your car, is it?

ဟိုဟာ ခင်ဗျားကား မဟုတ်ဘူး ဟုတ်လား။

You haven't met my mother, have you?

ခင်ဗျား ကျွန်တော့်အမေနဲ့မတွေ့ခဲ့ဘူး။ ဟုတ်လား။

Sally doesn't smoke, does she?

ဆယ်လီ ဆေးလိပ်မသောက်ဘူး။ ဟုတ်လား။

You won't be late, will you?

ခင်ဗျား နောက်မကျဘူး။ ဟုတ်လား။

No, my car is white.

မဟုတ်ဘူး။ ကျွန်တော့်ကားက အဖြူပါ။

No, I haven't.

ဟင့်အင်း၊ မတွေ့ခဲ့ဘူး။

No, she doesn't.

ဟင့်အင်း၊ သူ မသောက်ဘူး။

No, I'm never late.

ဟင့်အင်း၊ ကျွန်တော် ဘယ်တော့မှနောက်မကျဘူး။

Exercises (လေ့ကျင့်ခန်းများ)

Answer with **Do you?** / **Doesn't she?** / **Did they?** etc.

Do you? / **Doesn't she?** / **Did they?** အစရှိသည်တို့နှင့် ဖြေပေးပါ။

1. I speak four languages.
2. I work in a bank.
3. I didn't go to work yesterday.
4. Jill doesn't like me.
5. You look tired.
6. Julia phoned me last night.

Do you? Which ones?
? I work in a bank too.
? Were you ill?
? Why not?
? I feel fine.
? What did she say?

Answer with **Have you?** / **Haven't you?** / **Did she?** / **Didn't she?** etc.

Have you? / **Haven't you?** / **Did she?** / **Didn't she?** စသည်တို့နှင့် ဖြေပေးပါ။

1. I've bought a new car.
2. Tim doesn't eat meat.
3. I've lost my key.
4. Sue can't drive.
5. I was born in Italy.
6. I didn't sleep well last night.
7. There's a film on TV tonight.
8. I'm not happy.
9. I met Paula last week.
10. Margaret works in a factory.
11. I won't be here next week.
12. The clock isn't working.

Have you? What make is it?
Doesn't he? Does he eat fish?
? When did you last have it?
? She should learn.
? I didn't know that.
? Was the bed uncomfortable?
? Are you going to watch it?
? Why not?
? How is she?
? What kind of factory?
? Where will you be?
? It was working yesterday.

40.3 Complete these sentences with a question tag (**isn't it?** / **haven't you?** etc.)
(**isn't it? / haven't you?** စသည့်) question tag များဖြင့် ဝါကျများကို ပြည့်စုံအောင် ပြုလုပ်ပါ။

1. It's a beautiful day. ...isn't it...?	Yes, it's lovely.
2. These flowers are nice.?	Yes, what are they?
3. Judy was at the party.?	Yes, but I didn't speak to her.
4. You've been to Paris.?	Yes, many times.
5. You speak German.?	Yes, but not very well.
6. Martin looks tired.?	Yes, he works very hard.
7. You'll help me.?	Yes, of course I will.

40.4 Complete these sentences with a question tag, positive (**is it?** / **do you?** etc.) or negative. (**isn't it?** / **don't you?** etc.)
(**is it? / do you?** စသည့်) positive question tag (သို့မဟုတ်) **isn't it / don't you** စသည့် negative question tag များဖြင့် အောက်ပါဝါကျများကို ပြည့်စုံအောင်ပြုလုပ်ပါ။

1. You haven't got a car, ...have you...?	No, I can't drive.
2. You aren't tired.?	No, I feel fine.
3. Carol is a very nice person.?	Yes, everybody likes her.
4. You can play the piano.?	Yes, but I'm not very good.
5. You don't know Mike's sister.?	No, I've never met her.
6. Sally went to university.?	Yes, she studied economics.
7. The film wasn't very good.?	No, it was terrible.
8. Ann lives near you.?	That's right. In the same street.
9. You won't tell anybody what I said.?	No, of course not.

Unit [41]

too / either

So am I / neither do I etc.

ပြန်လွန်ပြောဆိုရာတွင် တစ်ဦး၏ခံစားချက်ကို တစ်ဦးမှ ထောက်ခံ၊ သဘောတူကြောင်း ပြဆိုသည့် စကားအသုံးအနှုန်းများကို လေ့လာကြည့်ပါ။

A. too and either

too နှင့် either ကို ပြန်လွန်စကား၏ ဝါကျနောက်ဆုံးတွင် ထည့်ပြီး ထောက်ခံမှု၊ သဘောတူ ညီမှုတို့ ဖော်ပြနိုင်သည်။

too သည် ရိုးရိုးကြိယာ နောက်မှလိုက်သည်။

A. I'm happy.

ကျွန်တော် ပျော်တယ်။

B. I'm happy **too**.

ကျွန်တော်လည်းပဲ ပျော်တယ်။

A. I enjoyed film.

ကျွန်တော် ရုပ်ရှင်ကို ကြိုက်တယ်။

B. I **enjoyed** it **too**.

ကျွန်တော်လည်းပဲ ကြိုက်တယ်။

Mary is a doctor. Her husband **is** a doctor **too**.

မာရီဟာ ဒေါက်တာ တစ်ယောက်ပဲ။ သူမရဲ့အမျိုးသားကလည်း ဒေါက်တာတစ်ယောက်ပဲ။

either သည် အငြင်းကြိယာနောက်မှလိုက်သည်။

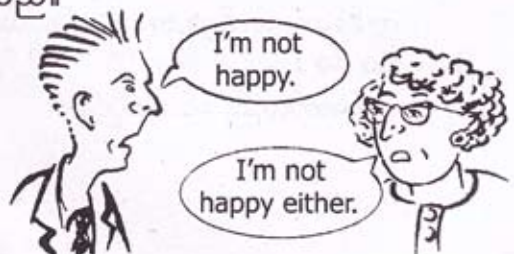
A. I'm not happy.

ကျွန်တော် ပျင်းတယ်။

B. I'm **not** happy **either**.

(not 'I am not ... too')

ကျွန်တော်လည်းပဲ ပျင်းတယ်။

A. I can't cook.

ကျွန်တော် မချက်တတ်ဘူး။

B. I can't either. (not 'I can't too')

ကျွန်တော်လည်းပဲ မချက်တတ်ဘူး။

Bill doesn't watch TV. He doesn't read newspaper **either**.

ဘီလ် တီဗွီ မကြည့်ဘူး။ သူ သတင်းစာကိုလည်း မဖတ်ဘူး။

B. So am I / neither do I

So am I နှင့် **neither do I** တို့ ပြန်လှန်ပြောဆိုပုံကိုလည်း မှတ်သားနိုင်သည်။

so	am, is, are was, were do, does did have, has
neither	can will would

So am I = I am too

So have I = I have too (etc.):

A. I'm working.

ကျွန်တော် အလုပ်လုပ်နေတယ်။

B. So am I. (= 'I am working too')

ကျွန်တော်လည်းပဲ အလုပ်လုပ်နေတယ်။

A. I was late for works today.

ဒီနေ့ ကျွန်တော် နောက်ကျခဲ့တယ်။

B. So was John. (= John was late too)

ဂျွန်လည်းပဲ နောက်ကျတယ်။

A. I work in a bank.

ကျွန်တော် ဘဏ်မှာ အလုပ်လုပ်တယ်။

B. So do I.

ကျွန်တော်လည်း ခင်ဗျားလိုပါပဲ။

A. **We went** to the cinema last night.

လွန်ခဲ့တဲ့ညက ကျွန်တော်တို့ရုပ်ရှင်သွားခဲ့တယ်။

B. Did you? **So did we.**

ရုပ်ရှင်သွားခဲ့လား။ တို့လည်းပဲ ရုပ်ရှင်သွားခဲ့တယ်။

A. **I'd like to go to Australia.**

ကျွန်တော် ဩစတြေးလျ သွားချင်တယ်။

B. **So would I.**

ကျွန်တော်လည်းပဲ သွားချင်တယ်။

neither am I = I'm not either

neither can I = I can't either (etc.):

A. **I haven't** got a key.

ကျွန်တော့်မှာ သော့မရှိတော့ဘူး။

B. **Neither have I.** (= I haven't either)

ကျွန်တော့်မှာလည်းပဲ မရှိတော့ဘူး။

A. **Ann can't** cook.

အန်က မချက်တတ်ဘူး။

B. **Neither can Tom.** (= Tom can't either)

တုမ်လည်းပဲ မချက်တတ်ဘူး။

A. **I won't.** (= will not) be here tomorrow.

မနက်ဖြန် ကျွန်တော် ဒီမှာ မရှိဘူး။

B. **Neither will I.**

ကျွန်တော်လည်းပဲ မရှိပါဘူး။

A. **I never go** to the cinema.

ကျွန်တော် ရုပ်ရှင်ကို ဘယ်တော့မှ မသွားဘူး။

B. **Neither do I.**

ကျွန်တော်လည်းပဲ မသွားဘူး။

Nor ကိုလည်း အသုံးပြုနိုင်သည်။ **Nor ... (= Neither ...):**

A. I'm not married.

ကျွန်တော် လက်မထပ်ရသေးဘူး။

B. **Nor am I (or) Neither am I.**

ကျွန်တော်လည်းပဲ လက်မထပ်ရသေးဘူး။

Exercises (လေ့ကျင့်ခန်းများ)

41.1 Put in **too** or **either**.

too သို့မဟုတ် **either** ထည့်ပါ။

1. I'm happy.	I'm happy too
2. I'm not hungry.	I'm not hungry
3. I'm going out.	I'm going out
4. It rained on Saturday.	It rained on Sunday
5. Jenny can't drive a car.	She can't ride a bicycle
6. I don't like shopping.	I don't like shopping
7. Jane's mother is a teacher.	Her father is a teacher

41.2 Answer with **So ... I** (**So am I** / **So do I** / **So can I** etc.).

So ... I (**So am I** / **So do I** / **So can I** စသည်) တို့နှင့် ဖြေပါ။

1. I went to bed late last night.	So did I.
.....
2. I'm thirsty.	
3. I've just had dinner.	
4. I need a holiday.	
5. I'll be late tomorrow.	
6. I was very tired this morning.	

Answer with **Neither**.

neither ဖြင့် ဖြေပါ။

7. I can't go to the party.	
8. I didn't phone Alex last night.	
9. I haven't got any money.	
10. I'm not going out tomorrow.	
11. I don't know what to do.	

၈၈၃ You are talking to Maria. Write true sentences about yourself. Where possible, use **So ... I** or **Neither ... I**. Look at these examples carefully:

သင် မာရီယာနှင့် စကားပြောနေသည်။ သင့်အကြောင်းဝါကျအမှန်များ ရေးပါ။ ပြစ်နိုင်သောနေရာများတွင် **So ... I** သို့မဟုတ် **neither ... I** တို့ကို သုံးပါ။ အောက်ပါဥပမာများကို ဝေဖန်စဉ်းကြည့်ပါ။

I'm tired.
I don't work hard.

you can answer:

So am I. or

I'm not.

you can answer:

Neither do I. or

I do.

1.

I'm learning English.

2.

I can ride a bicycle.

3.

I'm not American.

4.

I like cooking.

5.

I don't like cold weather.

6.

I slept well last night.

7.

I've never been to Scotland.

8.

I don't write letters very often.

9.

I'm going out tomorrow evening.

10.

I haven't got a headache.

11.

I didn't watch TV last night.

12.

I often go to the cinema.

Unit [42]

isn't / haven't / don't etc. (negatives)

အကူကြိုယာများကို အငြင်းပုံစံပြုလုပ်ခြင်းနှင့် အဓိကကြိုယာများကို **don't / doesn't / didn't** တို့နှင့်တွဲဖက်၍ အငြင်းဝါကျပြုလုပ်ပုံကို လေ့လာနိုင်သည်။

A. အကူကြိုယာတွင် **not** တွဲခြင်းဖြင့် အငြင်းဝါကျ ပြုလုပ်နိုင်သည်။

Positive → negative

am **am not ('m not)**

I'm **not** tired.

ငါ မမောပန်းဘူး။

is **is not**
(isn't or 's not)

It **isn't** (or **It's not**) raining.

မိုးရွာမနေဘူး။

are **are not**
(aren't or 're not)

They **aren't** (or **They're not**) here.

သူတို့ ဒီမှာ မရှိဘူး။

was **was not (wasn't)**

Julian **wasn't** hungry.

လူလီယန် မဆာခဲ့ဘူး။

were **were not (weren't)**

The shops **weren't** open.

ဆိုင်များ မဖွင့်ခဲ့ကြဘူး။

have **have not (haven't)**

I **haven't** finished my work.

ငါရဲ့အလုပ် မပြီးသေးဘူး။

has **has not (hasn't)**

She **hasn't** got a car.

သူမမှာ ကားမရှိဘူး။

will **will not (won't)**

We **won't** be here tomorrow.

ငါတို့ မနက်ဖြန် ဒီမှာ ရှိလိမ့်မယ်မဟုတ်။

can **cannot (can't)**

George **can't** drive.

ဂျော့ရှိ ကား မမောင်းတတ်ဘူး။

could	could not (couldn't)	I couldn't sleep last night. ငါ မနေ့ညက အိပ်မရခဲ့ဘူး။
must	must not (mustn't)	I mustn't forget to phone Ann. ငါ 'အန်း'ကို ဖုန်းဆက်ဖို့ မမေ့မှ ဖြစ်မယ်။
should	should not (shouldn't)	You shouldn't work so hard. မင်း အလုပ် သိပ်ပြင်းပြင်းထန်ထန် မလုပ်သင့်ဘူး။
would	would not (wouldn't)	I wouldn't like to be an actor. ငါ သရုပ်ဆောင် မဖြစ်ချင်ဘူး။

B. don't / doesn't / didn't

<i>Present simple negative:</i>	I / we / you / they	do not (don't)	work / live / go etc.
	he / she / it	does not (doesn't)	
<i>Past simple negative:</i>	I / they / he / she / etc.	did not (didn't)	work / live / go etc.

အဓိကကြိယာ၏ကာလကို ကြည့်ကာ **do / does / did** နှင့် **not** ဖြင့် အငြင်းဝါကျ ပြုလုပ် နိုင်သည်။

positive	→	negative
I want to go out. ကျွန်တော် အပြင်ထွက်ချင်တယ်။	→	I don't want to go out. ကျွန်တော် အပြင် မထွက်ချင်ဘူး။
They work hard. သူတို့ အလုပ် ကြိုးစားတယ်။	→	They don't work hard. သူတို့ အလုပ် မကြိုးစားဘူး။
Liz plays the guitar. လစ်ဟာ ဂစ်တာ တီးတယ်။	→	Liz doesn't play the guitar. လစ်ဟာ ဂစ်တာ မတီးခဲ့ဘူး။
My father likes his job. ကျွန်တော့်အဖေက သူ့ရဲ့အလုပ်ကို ကြိုက် နှစ်သက်သည်။	→	My father doesn't like his job. ကျွန်တော့်အဖေဟာ သူ့ရဲ့အလုပ်ကို မကြိုက်ဘူး။
I got up early this morning. ကျွန်တော် ဒီမနက် စောစောထခဲ့တယ်။	→	I didn't get up early this morning. ဒီမနက် ကျွန်တော် စောစောမထခဲ့ဘူး။
They worked hard yesterday. မနေ့က သူတို့အလုပ် ကြိုးစားခဲ့ကြတယ်။	→	They didn't work hard yesterday. မနေ့က သူတို့ အလုပ်ကို ကြိုးကြိုးစားစား မလုပ်ခဲ့ဘူး။

We **played** tennis. → We **didn't play** tennis.
 ကျွန်တော် တင်းနစ်ကစားခဲ့တယ်။ ကျွန်တော်တို့ တင်းနစ် မကစားခဲ့ဘူး။
 Diane **had** a bath. → Diane **didn't have** a bath.
 ဒိန်း ရေချိုးခဲ့တယ်။ ဒိန်း ရေမချိုးခဲ့ပါ။

Don't

look! → **Don't look!**
 ကြည့်ပါ မကြည့်နဲ့

Wait for me. → **Don't wait** for me.
 ကျွန်တော့်ကို စောင့်ပါ။ ကျွန်တော့်ကို မစောင့်ပါနဲ့။

တင်ခါတစ်ရံမှာ do သည် အဓိက ကြိယာဖြစ်သည်။ (don't do / doesn't do / didn't do):

Do something! → **Don't do** anything!
 တစ်စုံတစ်ရာကို လုပ်ပါ။ ကျွန်တော့်ဟာတွေ ဘာမှ မလုပ်ပါနဲ့။

Sue **does** a lot at weekends. → Sue **doesn't do** much at weekends.
 ဆူးဟာ စနေ တနင်္ဂနွေ အလုပ်အများကြီး ဆူးဟာ စနေ တနင်္ဂနွေမှာ အလုပ်အများကြီး
 လုပ်တယ်။ မလုပ်ဘူး။

I **did** what you said. → I **didn't do** what you said.
 ခင်ဗျား ပြောတဲ့အတိုင်း ကျွန်တော် လုပ်တာပဲ။ ခင်ဗျားပြောတဲ့အတိုင်း ကျွန်တော် မလုပ်ခဲ့ဘူး။

Exercises (လေ့ကျင့်ခန်းများ)

42.1 Make these sentences negative.

အောက်ပါဝါကျများကို အငြင်းပုံစံပြုလုပ်ပါ။

1. He's gone away. **He hasn't gone away.**
2. They're married.
3. I've had dinner.
4. It's cold today.
5. We'll be late.
6. You should go.

42.2 Make these sentences negative. Use **don't** / **doesn't** / **didn't**.

ဝါကျများကို အငြင်းပုံစံပြုလုပ်ပါ။ **don't** / **doesn't** / **didn't** သုံးပါ။

1. She saw me. **She didn't see me.**
2. I like cheese.
3. They understood.
4. He lives here.
5. Go away!
6. I did the shopping.

42.3 Make these sentences negative.

ဝါကျများကို အငြင်းပြုလုပ်ပါ။

1. She can swim. **She can't swim.**
2. They've arrived.
3. I went to the bank.
4. He speaks German.
5. We were angry.
6. He'll be pleased.
7. Phone me tonight.
8. It rained yesterday.
9. I could hear them.
10. I believe you.

42.4 Complete these sentences with a negative verb (**isn't** / **haven't** / **don't** etc.).

ဝါကျများကို အငြင်းကြိယာ (**isn't** / **haven't** / **don't** စသည်ဖြင့်) များဖြင့် ပြည့်စုံအောင် ဖြေဆိုပါ။

1. They aren't rich. They **haven't** got much money.
2. 'Would you like something to eat?' 'No, thank you. I hungry.'
3. I find my glasses. Have you seen them?
4. George write letters very often. He prefers to use the phone.
5. We can walk to the station from here. It very far.
6. 'Where's Jill?' 'I know. I seen her today.'
7. Be careful! fall!
8. We went to the cinema last night. I like the film very much.

9. I've been to Spain many times but I been to Portugal.
 10. Julia be here tomorrow. She's going away.
 11. 'Who broke that window?' 'Not me. I do it.'
 12. We didn't see what happened. We looking at the time.
- 42.5** You ask Gary some questions. His answers are always 'Yes' or 'No'. Write sentences about Gary. positive or negative.
- သင် ဂယ်ရီကို မေးခွန်းတစ်ချို့မေးသည်။ သူ့အဖြေများသည် အမြဲတမ်း **Yes** သို့မဟုတ် **No** ဖြစ်သည်။
ဂယ်ရီအကြောင်း ဝါကျများ ရေးပါ။ ရိုးရိုး သို့မဟုတ် အငြင်း သုံးပါ။

GARY

Are you married?
Do you live in London?
Were you born in London?
Do you like London?
Would you like to live in the country?
Can you drive?
Have you got a car?
Do you read newspapers?
Are you interested in politics?
Do you watch TV most evenings?
Did you watch TV last night?
Did you go out last night?

No.	1. He isn't married.
Yes.	2. He lives in London.
No.	3.
No.	4.
Yes.	5.
Yes.	6.
No.	7.
No.	8.
No.	9.
Yes.	10.
No.	11.
Yes.	12.

Unit [43]

is it ...? have you ...?
do they ...? etc.
(questions I)

အကူကြိယာပါသော ဝါကျကို မေးခွန်းများ ပြုလုပ်ပုံနှင့် အဓိကကြိယာဖြင့် ဖော်သားသော ဝါကျအား မေးခွန်းများ ပြုလုပ်ပုံကို မှတ်သားပါ။

positive: you are You are eating.

question: are you Are you eating? What are you eating?

A. အကူကြိယာများကို ဝါကျ၏ရှေ့ဆုံးတွင် ထားခြင်းဖြင့် မေးခွန်းများ ပြုလုပ်နိုင်သည်။
is / are / have စသော ကြိယာများကို ကတ္တားရှေ့မှာ ထားပါ။

Positive		Question
ကတ္တား + ကြိယာ		ကြိယာ + ကတ္တား
I am late. ကျွန်တော် နောက်ကျတယ်။	→	Am I late? ကျွန်တော် နောက်ကျလား။
That seat is free. အဲဒီထိုင်ခုံက လူမရှိဘူး။	→	Is that seat free? အဲဒီထိုင်ခုံ လူရှိသလား။
She was angry. သူမ စိတ်ဆိုးခဲ့တယ်။	→	Why was she angry? သူမ ဘာကြောင့် စိတ်ဆိုးတာလဲ။
David has gone. ဒေးဗစ်သွားပြီ။	→	Where has David gone? ဒေးဗစ် ဘယ်ကို သွားတာလဲ။
You have got a car. ခင်ဗျားမှာ ကားရှိတယ်။	→	Have you got a car? ခင်ဗျားမှာ ကားရှိသလား။

They will be here soon. သူတို့ မကြာမီ ဒီနေရာမှာရှိမယ်။	→	When will they be here? သူတို့ ဘယ်အချိန် ဒီနေရာမှာ ရှိမလဲ။
Paula can swim. ပေါလာ ရေကူးနိုင်တယ်။	→	Can Paula swim? ပေါလာရေကူးနိုင်လား။

စကားအစဉ်ကို သတိထားပါ။ ပထမကြိယာပြီးရင် ကတ္တားဖြစ်သည်။

Where **has** David gone? (not 'Where has gone David?')

ဒေးဗစ် ဘယ်ကို သွားသလဲ။

Are those people waiting for something? (not 'Are waiting ...?')

လူတွေ တစ်စုံတစ်ခုကို စောင့်နေလား။

When **was** the telephone invented? (not 'When was invented ...?')

တယ်လီဖုန်းကို ဘယ်အချိန်က တီထွင်ခဲ့သလဲ။

B. do...? / did...? / does...?

Present questions:	do	- I/we/you/they	} work / live / go etc.
	does	- he / she / it	
Past simple questions:	did	- you/she/they (etc.)	work / live / go etc.

အဓိကကြိယာ၏ကာလကို ကြည့်၍ do / does / did ကို အသုံးပြုကာ မေးခွန်းပြုလုပ်နိုင်သည်။

Positive		Question
They work hard. သူတို့ အလုပ်ကြိုးစားတယ်။	→	Do they work hard? သူတို့အလုပ် ကြိုးစားသလား။
You watch television. ခင်ဗျား တီဗွီ ကြည့်တယ်။	→	How often do you watch television. ခင်ဗျား ဘယ်နှစ်ကြိမ် တီဗွီကြည့်လဲ။
Chris works hard. ခရစ် အလုပ်ကြိုးစားတယ်။	→	Does Chris work hard? ခရစ် အလုပ်ကြိုးစားသလား။
She gets up early. သူမ စောစောအိပ်ယာထတယ်။	→	What time does she get up ? သူမ ဘယ်အချိန် အိပ်ယာထသလဲ။

They worked hard. သူတို့ အလုပ်ကြိုးစားခဲ့တယ်။	→	Did they work hard? သူတို့အလုပ် ကြိုးစားခဲ့သလား။
You had dinner. ခင်ဗျား ညစာ စားခဲ့တယ်။	→	What did you have for dinner? ခင်ဗျား ညစာ ဘာတွေ စားခဲ့သလဲ။
She got up early. သူမ စောစောအိပ်ယာထခဲ့တယ်။	→	What time did she get up? သူမ ဘယ်အချိန်အိပ်ယာထခဲ့သလဲ။

တစ်ခါတရံမှာ **do** သည် အဓိက ကြိယာဖြစ်သည်။ (do you do, did he do etc.):

What **do** you usually **do** at weekends?

ခင်ဗျား စနေ တနင်္ဂနွေမှာ ဘာလုပ်တတ်သလဲ။

'What **does** your brother **do**?' 'He works in a bank.'

ခင်ဗျားရဲ့အစ်ကို ဘာလုပ်သလဲ။ သူ ဘဏ်မှာ လုပ်တယ်။

'I broke my finger last week.' 'How **did** you **do** that?' (not 'How did you that?')

လွန်ခဲ့တဲ့အပတ်က ကျွန်တော် လက်ချောင်းကျိုးခဲ့တယ်။ ဘယ်လိုဖြစ်ခဲ့တာလဲ။

C. Why isn't...? Why don't...? (Why + negative)

Why နှင့်တွဲကာ မေးခွန်းပြုလုပ်နိုင်သည်။

Where 's John? **Why isn't he** here? (not 'Why he isn't here?')

ဂျွန် ဘယ်မှာလဲ။ သူ ဒီမှာ ဘာကြောင့် မရှိတာလဲ။

Why can't Paula come to the meeting tomorrow? (not 'Why Paula can't ...?')

ပေါ်လာဟာ မနက်ဖြန် အစည်းအဝေးကို ဘာကြောင့် မလာနိုင်တာလဲ။

Why didn't you phone me last night?

လွန်ခဲ့တဲ့ညက ခင်ဗျား ကျွန်တော့်ကို ဘာကြောင့် ဖုန်းမဆက်ခဲ့တာလဲ။

Exercises (လေ့ကျင့်ခန်းများ)

43.1 Write questions.

မေးခွန်းများ ရေးပါ။

1. I can swim.	(and you?)	Can you swim?
2. I work hard.	(and Jim?)	Does Jim work hard?
3. I was late this morning.	(and you?)	
4. I've got a key.	(and Ann?)	
5. I'll be here tomorrow.	(and you?)	
6. I'm going out this evening.	(and Paul?)	
7. I like my job.	(and you?)	
8. I live near here.	(and Linda?)	
9. I enjoyed my holiday.	(and you?)	
10. I had a shower this morning.	(and you?)	

43.2 You are talking to a friend about driving. Write the full questions.

သင်သည် သူငယ်ချင်းတစ်ယောက်နှင့် ကားမောင်းခြင်းအကြောင်း ပြောနေကြသည်။ မေးခွန်းအပြည့် အစုံကို ရေးပါ။

YOU

1. (have / a car?) Have you got a car?	Yes, I have.
2. (use / a lot?) it	Yes, nearly every day.
3. (use / yesterday?)	Yes, to go to work.
4. (enjoy driving?)	Not very much.
5. (a good driver?)	I think I am.
6. (ever / have / an accident?)	No, never.

43.3 Put the words in the right order. All the sentences are questions.

စကားလုံးများကို အစီအစဉ်တကျ ပြန်ရေးပါ။ ဝါကျအားလုံး မေးခွန်းများဖြစ်သည်။

- (has / gone / where / David?) Where has David gone?
- (working / Rachel / is / today?) Is Rachel working today?

3. (the children / what / are / doing?) What
4. (made / is / how / cheese?)
5. (to the party / coming / is / your sister?)
6. (you / the truth / tell / don't / why?)
7. (your guests / have / yet / arrived?)
8. (leave / what time / your train / does?)
9. (your car / in the accident / was / damaged?)
10. (to work / Ann / why / go / didn't?)

4-4 Complete the questions.

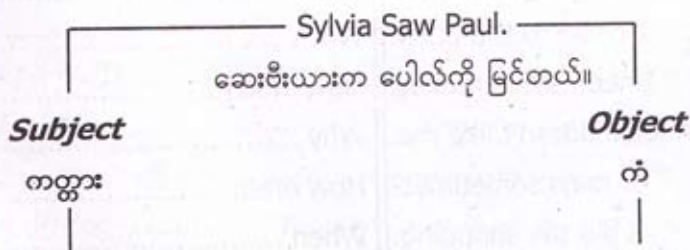
မေးခွန်းများကို ပြည့်စုံအောင်ရေးပါ။

1. I want to go out.	Where do you want to go?
2. Ann and Paul aren't going to the party.	Why aren't they going?
3. I'm reading.	What
4. Sue went to bed early.	What time
5. My parents are going on holiday.	When
6. I met Tom a few days ago.	Where
7. Tina has gone away.	Where
8. I can't come to the party.	Why
9. I need some money.	How much
10. Angela doesn't like me.	Why
11. It rains sometimes.	How often
12. I did the shopping.	When

Unit [44]

Who saw you? Who did you see? (Questions II)

Who / What ဖြင့် မေးခွန်းများကို မေးမြန်းနိုင်သည်။

Somebody saw Paul.

တစ်ယောက်ယောက်က ပေါလ်ကို မြင်ခဲ့တယ်။

Sylvia saw **somebody**.

ဆေးဗီးယားက တစ်စုံတစ်ယောက်ကို မြင်ခဲ့တယ်။

Who saw Paul?

ပေါလ်ကို ဘယ်သူမြင်တာလဲ။

Who did Sylvia see?

ဆေးဗီးယားက ဘယ်သူ့ကို မြင်သလဲ။

Sylvia. (Sylvia saw him.)

ဆေးလ်ဗီးယား။ (ဆေးလ်ဗီးယား
သူ့ကို မြင်ခဲ့တယ်)

'Who' is the subject.

Who သည် ကတ္တားဖြစ်သည်။

'Paul' is the object.

ပေါလ်သည် ကံဖြစ်သည်။

Paul. (She saw Paul.)

ပေါလ်။ (သူမ ပေါလ်ကို မြင်ခဲ့တယ်)

'Who' is the object.

Who သည် ကံပုဒ်ဖြစ်သည်။

'Sylvia' is the subject.

ဆေးလ်ဗီးယားသည် ကတ္တားပုဒ်ဖြစ်သည်။

B. အောက်ပါမေးခွန်းများတွင် Who / What သည် ကတ္တားဖြစ်သည်။

Who lives in this house? (= somebody lives in it - who?)(not 'Who does live?)

ဒီအိမ်မှာ ဘယ်သူနေတာလဲ။

What happened? (= something happened - what?)(not 'What did happen?)

ဘာဖြစ်တာလဲ။

What's happening? (What's = What is)

ဘာဖြစ်နေတာလဲ။

Who's got my key? (Who's = Who has)

ကျွန်တော့်သော့ ဘယ်သူဆီမှာလဲ။

ဤမေးခွန်းများထဲမှ Who / What သည် ကံပုဒ်ဖြစ်သည်။

Who did **you** meet yesterday? (= you met somebody - who?)

မနေ့က ခင်ဗျား ဘယ်သူနဲ့ တွေ့ခဲ့သလဲ။

What did **Paul** say? (= Paul said something - what?)

ပေါလ် ဘာပြောခဲ့သလဲ။

Who are **you** Phoning?

ခင်ဗျား ဘယ်သူ့ကို ဖုန်းဆက်နေတာလဲ။

What was **Sylvia** wearing?

ဆေးလ်ဗီးယား ဘာဝတ်ခဲ့တာလဲ။

နှိုင်းယှဉ်ချက်

George likes oranges.

→

Who likes oranges? - George.

ဂျော့ဟာ လိမ္မော်သီးများကိုကြိုက်တယ်။

→

ဘယ်သူက လိမ္မော်သီးကို ကြိုက်တာလဲ။ ဂျော့

What does George like? - Oranges.

ဂျော့ ဘာကို ကြိုက်တာလဲ။ - လိမ္မော်သီး

Jill won some money.

→

Who won some money? - Jill.

ဂျေးလ်ဟာ ငွေအနည်းငယ် အနိုင်ရခဲ့တယ်။

→

ဘယ်သူ့ငွေ အနိုင်ရခဲ့တာလဲ။ ဂျေးလ်

What did Jill win? A hundred pounds.

ဂျေးလ် ဘာကို နိုင်ခဲ့တာလဲ။ ပေါင်တစ်ရာ။

C. လူတစ်ယောက်ယောက်အတွက် **Who** သုံးပါ။ သက်မဲ့များ/ အကြံဉာဏ်စသည့် (တစ်ခုခု) အတွက် **What** သုံးပါ။

Who is your favourite **singer**? (လူ)

ခင်ဗျားရဲ့အနှစ်သက်ဆုံး အဆိုတော်က ဘယ်သူလဲ။

What is your favourite **song**? (သက်မဲ့)

ခင်ဗျားရဲ့အနှစ်သက်ဆုံး သီချင်းက ဘာလဲ။

Exercises (လေ့ကျင့်ခန်းများ)

- 44.1 Make questions with **who** or **what**. In these questions, **who** / **what** is the subject.
who သို့မဟုတ် **what** ဖြင့် မေးခွန်းများ ပြုလုပ်ပါ။ ၎င်းမေးခွန်းများတွင် **who** / **what** တို့မှာ
 ကတ္တားပုဒ်များ ဖြစ်ကြသည်။

1. Somebody broke the window.
2. Something fell off the shelf.
3. Somebody wants to see you.
4. Somebody took my umbrella.
5. Something made me ill.
6. Somebody is coming.

Who broke the window?

What me?

- 44.2 Make questions with **who** or **what** (subject or object).
who သို့မဟုတ် **what** ဖြင့် မေးခွန်းများ ပြုလုပ်ပါ။ (ကတ္တား သို့မဟုတ် ကံ)

1. I bought something.
2. Somebody lives in this house.
3. I phoned somebody.
4. Something happened last night.
5. Somebody knows the answer.
6. Somebody did the washing-up.
7. Jill did something.
8. Something woke me up.
9. Somebody saw the accident.
10. I saw somebody.
11. Somebody has got my pen.
12. This word means something.

What did you buy?

Who lives in this house?

44-3 You want the missing information (XXXXX). Write questions with **who** or **what**.
(XXXXX)နေရာတွင် သင် အချက်အလက်များ လိုအပ်နေသည်။ **who** သို့မဟုတ် **what** ဖြင့် မေးခွန်းများ ရေးပါ။

1. I lost XXXXX yesterday but fortunately.
XXXXX found it and gave it back to me.

What did you lose?

Who found it?

2. XXXXX phoned me last night.
She wanted XXXXX.

3. I needed some advice, so I asked XXXXX.
He said XXXXX.

4. I hear that XXXXX got married last week.
XXXXX told me.

5. I met XXXXX on my way home this
evening. She told me XXXXX.

6. Steve and I played tennis yesterday.
XXXXX won. After the game we XXXXX.

7. It was my birthday last week and I had
some presents. XXXXX gave me a book
and Catherine gave me XXXXX.

Unit [45]

Who is she talking to? What is it like? (questions III)

A Who...? / What...? / Where...? / Which...? နှင့် အစပြုသောမေးခွန်းများတွင်
ဝိဘတ်များ (to / from / with စသည့်) ကို နောက်ဆုံးတွင် အသုံးပြုသည်။

Julia is talking to somebody.

Who is she talking **to**?

'Where are you **from**?'

ခင်ဗျား ဘယ်ကလဲ။

'John was afraid.'

ဂျွန် ကြောက်ခဲ့တယ်။

'Who do these books belong **to**?'

ဒီစာအုပ်များကို ဘယ်သူပိုင်တာလဲ။

'Tom's father is in hospital.'

တွမ်ရဲ့အဖေ ဆေးရုံမှာပါ။

'Kate is going on holiday.'

ကိတ်ဟာ အားလပ်ရက် ခရီးသွားတော့မယ်။

'I'm from Thailand.'

ကျွန်တော် ထိုင်းနိုင်ငံကပါ။

'What was he afraid **of**?'

သူ ဘာကို ကြောက်တာလဲ။

'They're mine.'

အဲဒီ စာအုပ်တွေက ကျွန်တော့်ဟာပါ။

'Which hospital is he **in**?'

သူ ဘယ်ဆေးရုံမှာလဲ။

'Who **with**?'

ဘယ်သူနဲ့လဲ။

'Who is she going **with**?'

ဘယ်သူနဲ့သွားမှာလဲ။

'I want to talk to you.'

ကျွန်တော် ခင်ဗျာနဲ့ စကားပြောချင်တယ်။

'What about?'

ဘာအကြောင်းလဲ။

'What do you want to take to me about?'

ကျွန်တော့်ကို ခင်ဗျား ဘာအကြောင်း ပြောချင်တာလဲ။

B. What is it like? / What are they like? etc.

What နှင့် ဝိဘတ် (like) တို့ တွဲဖက်ပြီး မေးခွန်းများ မေးမြန်းပုံတွင် like သည် တစ်စုံတစ်ရာရဲ့အကြောင်းဟု အဓိပ္ပါယ်ရသည်။

A. There's a new restaurant in our street.

လမ်းထဲမှာ စားသောက်ဆိုင်သစ် တစ်ခုရှိတယ်။

B. What's it like? Is it good?

အဲဒါက ဘယ်လိုလဲ။ ကောင်းသလား။

A. I don't know. I haven't eaten there yet.

ကျွန်တော် မသိဘူး။ ကျွန်တော် အဲဒီ စားသောက်ဆိုင်မှာ မစားဘူးသေးဘူး။

A. What's your new teacher like?

ခင်ဗျားရဲ့ဆရာအသစ်က ဘယ်လိုလဲ။

B. She's very good. We learn a lot.

သူက သဘောကောင်းတယ်။ ကျွန်တော်တို့ အများကြီး သင်ယူရတယ်။

A. I met Linda's parents yesterday.

မနေ့က ကျွန်တော် လင်ဒါရဲ့မိဘများနှင့် တွေ့ခဲ့တယ်။

B. Did you? **What** are they like?

တွေ့ခဲ့လား။ သူတို့က ဘယ်လိုလဲ။

A. They're very friendly.

သူတို့က သိပ်ခင်တတ်တာပဲ။

A. Did you have a nice holiday? **What** was the weather like?

ခင်ဗျားတို့ အားလပ်ကောင်း ရှိခဲ့လား။ ရာသီဥတုအခြေအနေက ဘယ်လိုလဲ။

B. It was lovely. The sun shone every day.

ကောင်းပါတယ်။ နေ့တိုင်း နေသောနေ့တယ်။

Exercises (လေ့ကျင့်ခန်းများ)

- 45.1** You want the missing information (XXXXX). Write questions with **who** or **what**.
(XXXXX) တွင် အချက်အလက်များ လိုအပ်နေသည်။ **who** သို့မဟုတ် **what** ဖြင့် မေးခွန်းများ ရေးပါ။

1. The letter is from XXXXX.

Who is the letter from?

2. I'm looking for a XXXXX.

What you

3. I went to the cinema with XXXXX.

.....

4. The film was about XXXXX.

.....

5. I gave the money to XXXXX.

.....

6. The book was written by XXXXX.

.....

- 45.2** Complete the questions for the pictures. Use one of these verbs + a preposition:
ပုံများအတွက် မေးခွန်းများပြည့်စုံအောင်လုပ်ပါ။ ပေးထားသောကြိယာများနှင့် ဝိဘတ်တစ်ခုခု ပေါင်းထည့်ပါ။
listen look talk talk wait write

1. Who is she talking to?

4. What

2. What

5. What

3. Who

6. Which bus

- 45.3** Write questions beginning **Which ...?**
which နှင့် အစပြုလျက် မေးခွန်းများရေးပါ။

1. Tom's father is in hospital.

Which hospital is he in?

2. We stayed at a hotel.

..... you

3. Jack plays for a football team.

.....

4. I went to school in this town.

.....

454 You want some information about another country. You ask somebody who has been there. Ask questions with **What is / are ... like?**

သင်သည် အခြားတိုင်းပြည်တစ်ခု၏ အချက်အလက်များ အချို့လိုနေသည်။ အဲဒီမှာရှိသော လူတစ်ယောက် ယောက်ကို မေးပါ။ မေးခွန်းများကို **what is / are ... like?** ဖြင့် မေးပါ။

1. (the roads) **What are the roads like?** 3. (the people)
2. (the food) 4. (the weather)

455 Ask questions with **What was / were ... like?**

What was / were ... like? နှင့် မေးခွန်းများ မေးပါ။

1. Your friend has just come back from holiday. Ask about the weather.

What was the weather like?

2. Your friend has just come back from the cinema. Ask about the film.

.....

3. Your friend has just finished an English course. Ask about the lessons.

.....

4. Your friend has just come back from holiday. Ask about the hotel.

.....

Unit [46]

What...? Which...? How...?

A. *What + noun (What colour ... ? / What kind ... ? etc.):*

What ကို အသုံးပြု၍ မိမိသိလိုသော သက်ရှိ၊ သက်မဲ့အရာဝတ္ထုများကို မေးမြန်းနိုင်သည်။

What colour is your car?

ခင်ဗျားရဲ့ကား ဘာအရောင်လဲ။

What size is this shirt?

ဒီအင်္ကျီအရွယ်အစား ဘယ်လောက်လဲ။

What time is it?

ဘယ်နှစ်နာရီရှိပြီလဲ။

What kind of job do you want? (or What type of job ...? / What sort of job ...?)

ခင်ဗျား ဘယ်လို အလုပ်မျိုး လိုချင်သလဲ။

What colour are your eyes?

ခင်ဗျားရဲ့မျက်လုံးက ဘာအရောင်လဲ။

What make is your TV set?

ခင်ဗျားရဲ့တီဗွီက ဘယ်နိုင်ငံလုပ်လဲ။

What day is it today?

ဒီနေ့ ဘာနေ့လဲ။

What without a noun

What's your favourite colour?

ခင်ဗျားရဲ့ အနှစ်သက်ဆုံး အရောင်က ဘာလဲ။

What do you want to do this evening?

ဒီညနေ ခင်ဗျား ဘာလုပ်ချင်လဲ။

B. Which + noun (things or people)

Which ကို အသုံးပြု၍ သိပြီး အကြောင်းအရာများထဲမှ ရွေးချယ်မှုကို မေးမြန်းနိုင်သည်။

Which train did you catch-the 9.50 or the 10.30?

ခင်ဗျား ဘယ်ရထားကို စီးခဲ့တာလဲ။ ၉ နာရီ ၅၀ လား။ ၁၀ နာရီခွဲလား။

Which doctor did you see-Doctor Ellis; Doctor Gray or Doctor Hill?

ခင်ဗျား ဘယ်ဆရာဝန်ကို သွားပြခဲ့လဲ။ ဒေါက်တာ အဲလစ်လား။ ဒေါက်တာ ဂရေလား ဒါမှမဟုတ် ဒေါက်တာ ဟီးလ်လား။

We use which without a noun for things, not people.

သက်မဲ့အရာအားလုံးအတွက် **Noun** မပါဘဲ **Which** ကိုသုံးသည်။

Which is bigger-Canada or Australia?

ဘယ်ဟာပိုကြီးလဲ။ ကနေဒါလား။ သြစတြေးလျလား။

We use who for people.(without a noun):

သက်ရှိလူများအတွက် **Noun** မပါဘဲ **Who** ကို သုံးပါ။

Who is taller-Bill or Gerry?

ဘယ်သူ အရပ်ပိုရှည်သလဲ။ ဘီးလ်လား။ ဂရေလား။

C. What or Which?

What နှင့် **Which** တို့၏ ကွဲပြားမှုကို နှိုင်းယှဉ် လေ့လာနိုင်သည်။

Which ကို ဖြစ်နိုင်ခြေ ကိန်းဂဏန်းအနည်းငယ်ထဲမှ စဉ်းစားရာတွင် သုံးသည်။ (နှစ်, သုံး သို့မဟုတ် လေး)

We can go this way or that way.

ကျွန်တော်တို့ ဒီလမ်း (သို့) ဟိုလမ်းက သွားနိုင်တယ်။

Which way shall we go?

ကျွန်တော်တို့ ဘယ်လမ်းက သွားသင့်သလဲ။

There are four umbrellas here.

ထီးလေးလက် ဒီမှာရှိတယ်။

Which is yours?

ခင်ဗျားရဲ့ဟာက ဘယ်ဟာလဲ။

What သည် ယေဘုယျ ပိုဆန်သည်။

What is the capital of Argentina?

အာဂျင်တီးနားရဲ့မြို့တော်က ဘာလဲ။

What sort of music do you like?

ခင်ဗျား ဘယ်ဂီတ အမျိုးအစားကို ကြိုက်သလဲ။

နှိုင်းယှဉ်ချက်

What colour are his eyes? (not 'Which colour?')

သူ့ရဲ့မျက်လုံးက ဘာအရောင်လဲ။

Which colour do you prefer, pink or yellow?

ဘယ်အရောင်ကို ပိုနှစ်သက်သလဲ။ ပန်းရောင်လား။ အဝါလား။

What is the longest river in the world?

ကမ္ဘာပေါ်မှာ အရှည်ဆုံးမြစ်က ဘာလဲ။

Which is the longest river-the Mississippi, the Amazon or the Nile?

ဘယ်မြစ်က အရှည်ဆုံးလဲ။ မစ်စစ်စပီ၊ အမေဇုံ ဒါမှမဟုတ် နိုင်းလ်လား။

D. How...?

'How was the party last night?

လွန်ခဲ့တဲ့ညက ပါတီပွဲက ဘယ်လိုလဲ။

'It was great.'

ကောင်းပါတယ်။

'How do you usually go to work?'

အလုပ်ကို ဘယ်လို သွားသလဲ။

'By bus.'

ဘတ်စ်ကားနှင့်ပါ။

How + နာမဝိသေသန သို့မဟုတ် ကြိယာဝိသေသနနှင့် တွဲသုံးနိုင်သည်။

'How tall are you?'

မင်းအရပ်ဘယ်လောက်ရှည်လဲ။

'I am 1 metre.70.'

ကျွန်တော် တစ်မီတာဒသမခုနစ်သုည ရှည်တယ်။

'How big is the house?'

အိမ်က ဘယ်လောက်ကြီးလဲ။

'Not very big.'

သိပ်မကြီးပါဘူး။

'How old is your mother?'

မင်းရဲ့အမေ အသက်ဘယ်လောက်ရှိပြီလဲ။

'She's 45.'

သူမ ၄၅ နှစ်ပါ။

'How far is it from here to the airport?'"Five kilometres.'

ဒီကနေ လေယာဉ်ကွင်းကို ဘယ်လောက်ဝေးလဲ။ငါးကီလိုမီတာ ဝေးတယ်။

'How often do you use your car?'

မင်းရဲ့ကားကို ဘယ်နှစ်ကြိမ် အသုံးပြုလဲ။

'Everyday.'

နေ့တိုင်းပါ။

'How long have they been married?'

သူတို့လက်ထပ်တာ ဘယ်လောက်ကြာပြီလဲ။

'Ten years.'

ဆယ်နှစ်ရှိပြီ။

'How much was the meal?'

အစားအစာက ဘယ်လောက်လဲ။

'Twenty pounds.'

ပေါင်နှစ်ဆယ်ပါ။

Exercises (လေ့ကျင့်ခန်းများ)

46.1 Write questions with **what**.

What နှင့်မေးခွန်းများ ရေးပါ။

1. I've got a new TV set.	(make?) ...What make is it?
2. I want a job.	(kind?) ...What kind of job do you want?
3. I've got a new sweater.	(colour?) What
4. I got up early this morning.	(time?) get up?
5. I like music.	(type?)
6. I want to buy a car.	(kind?)

46.2 Complete the questions. Use **Which ...?**

ဝါကျများပြည့်စုံအောင် ရေးပါ။ **which ...?** ကို အသုံးပြုပါ။

46.3 Put in **what / which / who**.

what / which / who ထည့်ပေးပါ။

- is that man's name?
- way shall we go? Left or right?
- You can have tea or coffee.
do you prefer?
- '..... day is it today?' 'Friday.'
- This is a nice house. room
is yours?
- is your favourite sport?
- is more expensive, meat or fish?
- is older. Ann or George?
- kind of camera have you got?
- A: Mary has got three cameras.
B: camera does she use most?
- nationality are you?

45.4 Complete the questions with **How** + adjective or adverb (**high** / **long** etc.).

How + နာမဝိသေသန (သို့မဟုတ်) ကြိယာဝိသေသန (**high** / **long** စသည်) တို့ဖြင့် မေးခွန်းများကို ပြည့်စုံအောင် ပြုလုပ်ပါ။

1. How high is Mount Everest?	Nearly 9000 metres.
2. is it to the station?	It's about two kilometres from here.
3. is Helen?	She's 26.
4. do the buses run?	Every ten minutes.
5. is the water in the pool?	Two metres.
6. have you lived here?	Nearly three years.

45.5 Write questions with **How ...?**

How ...? နှင့် မေးခွန်းများ ရေးပါ။

- Are you 1 metre 70? 1.75? 1.80?
- Is this box one kilogram? Two? Three?
- Are you 20 years old? 22? 25?
- Did you spend £ 10? £ 15? £ 20?
- Do you watch TV every day? Once a week? Never?
- Is it 1000 miles from Paris to Moscow? 1500? 2000?

How tall are you?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Unit [47]

How long does it take ...?

အချိန်မည်မျှ ကြာသနည်းဟု မေးမြန်းလိုသောအခါ *How long does it take* ဖြင့် မေးမြန်းနိုင်သည်။

A. ကြာတဲ့အချိန်ကို ရေးပြောနည်း။

How long does it take		by plane by train by car	from ... to ...	?
It takes	two hours ten minutes a long time			

How long **does it take** by plane from London to Madrid?

လန်ဒန်မှ မက်ဒရစ်ကို လေယာဉ်ဖြင့် အချိန်မည်ကြာကြာ ပျံရသလဲ။

It takes two hours.

နှစ်နာရီကြာပါတယ်။

How long **does it take** by train from London to Manchester?

လန်ဒန်မှ မန်ချက်စတာကို ရထား ဘယ်နှစ်နာရီ ကြာသလဲ။

It takes two hours by train from London to Manchester.

လန်ဒန်မှ မန်ချက်စတာကို ရထား နှစ်နာရီ ခုတ်မောင်းရတယ်။

How long **does it take** by car from your house to the station?

ခင်ဗျားရဲ့အိမ်မှ ဘူတာရုံကို ကား ဘယ်နှစ်နာရီကြာ မောင်းရသလဲ။

It takes ten minutes by car from my house to the station.

ကျွန်တော့်အိမ်မှ ဘူတာရုံသို့ ကားနှင့် ၁၀ မိနစ်ကြာ မောင်းရတယ်။

does / did / will ကို **How long** နှင့် တွဲ၍ အသုံးပြု မေးမြန်းပုံတို့ကို လေ့လာနိုင် သည်။

How long	does did will	it take	(you) (Ann) (then)	to ...?
It	takes took will take	(me) (Ann) (them)	a week a long time three hours	to ...?

I started reading the book on Monday.

ကျွန်တော် တနင်္လာနေ့မှစ၍ ဒီစာအုပ်ဖတ်ခြင်းကို စတင်ခဲ့တယ်။

I finished it on Wednesday evening.

ကျွန်တော် ဗုဒ္ဓဟူးနေ့ ညနေမှာ အဲဒီစာအုပ်ကို ဖတ်ပြီးခဲ့တယ်။

It took me three days to read it.

ကျွန်တော် အဲဒီစာအုပ်ဖတ်တာ ၃ ရက် ကြာတယ်။

How long **does it take to fly** from London to Madrid?

လန်ဒန်မှ မက်ဒရစ်ကို လေယာဉ်ပျံသန်းချိန် ဘယ်လောက်ကြာသလဲ။

It takes a long time **to learn** a language.

ဘာသာရပ်တစ်ခုကို အချိန်အတော့်ကြာ သင်ယူရတယ်။

It doesn't take long to cook an omelette.

ကြက်ဥမွှေကြော် ကြော်ဖို့ မကြာဘူး။

It takes me 20 minutes to get to work.

ကျွန်တော့်အလုပ်ကို ရောက်ရှိဖို့ ၂၀ မိနစ်ကြာတယ်။

I came by train. Did you? How long **did it take** (to get here)?

ကျွန်တော် ရထားနဲ့လာခဲ့တယ်။ ရထားနှင့်လား။ ရောက်ဖို့ ဘယ်လောက်ကြာခဲ့သလဲ။

It took Tom an hour to do his shopping.

တွမ် စျေးဝယ်သွားတာ ၁ နာရီကြာတယ်။

Did it take you a long time to find a job?

အလုပ်ရှာဖို့ရန် ခင်ဗျား အချိန် တော်တော်ကြာခဲ့မှာပေါ့။

How long **will it take me** to learn to drive?

ကျွန်တော် ကားမောင်းတတ်ဖို့ရန် အချိန် ဘယ်လောက်သင်ရမလဲ။

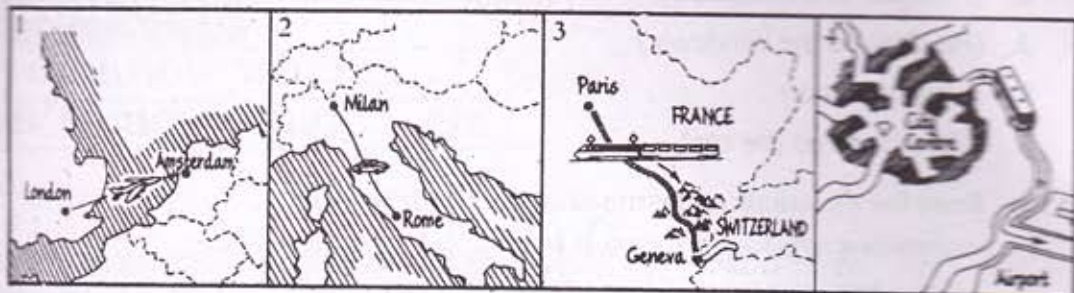
It will take us an hour to cook the dinner.

ကျွန်တော်တို့ ညစာထမင်းချက်တာ ၁ နာရီကြာတယ်။

Exercises (လေ့ကျင့်ခန်းများ)

47.1 Look at the pictures and write questions with **How long ...?**

ရုပ်ပုံများကို ကြည့်ပြီး **How long ...?** ဖြင့် မေးခွန်းများ ရေးပါ။

1. How long does it take by plane from London to Amsterdam?

2.
3.
4.

47.2 How long does it take to do these things? Write full sentences.

အောက်ပါအရာများ ပြုလုပ်ရန် အချိန်မည်မျှ ကြာသနည်း။ ဝါကျများ အပြည့်အစုံ ရေးပါ။

1. fly from your city / country to London

It takes two hours to fly from Madrid to London.

2. fly from your city / country to New York

3. study to be a doctor in your country

4. walk from your home to the nearest shop

5. get from your home to the nearest airport

47.3 Write questions with How long did it take ...?

How long did it take ...? ဖြင့် မေးခွန်းများ ရေးပါ။

1. (She found a place to live.) **How long did it take her to find
a place to live?**
2. (I walked to the station.) you
3. (He cleaned the windows.)
4. (I learnt to ski.)
5. (They repaired the car.)

47.4 Read the situations and write sentences with It took

အခြေအနေများကို ဖတ်ရှုပြီးနောက် **it took ...** ဖြင့် ဝါကျများ ရေးပါ။

1. I read a book last week. I started reading it on Monday. I finished it three days later.
It took me three days to read the book.
2. We walked home last night. We left at 10 o' clock and we arrived home at 10.20.
.....
3. I learnt to drive last year. I had my first driving lesson in January. I passed my
driving test six months later.
.....
4. Mark drove to London yesterday. He left home at 8 o' clock and got to London
at 10.
.....
5. Linda began looking for a job a long time ago. She got a job last week.
.....
6. (write a true sentence about yourself)
.....

Unit [48]

Do you know where ...?
I don't know what ... etc.

မေးခွန်းများ မေးမြန်းရာတွင် အသုံးပြုပုံအမျိုးမျိုးကို လေ့လာနိုင်ပါသည်။

A. *Where* ကို အသုံးပြုမေးမြန်းပုံနှင့် အခြားနှိုင်းယှဉ်လေ့လာစရာများ ရေးသားထားသည်။

Where is Paula?

ပေါ်လာ ဘယ်မှာလဲ။

Do you know where Paula is? (not 'Do you know where is Paula?')

ပေါ်လာ ဘယ်မှာလဲဆိုတာ ခင်ဗျား သိသလား။

နှိုင်းယှဉ်လေ့လာပါ။

I know

I don't know

Can you tell me

where Paula is **ဟုလည်း မေးမြန်းနိုင်သည်။**

Who are those people?

ဒီလူတွေ ဘယ်သူတွေလဲ။

How old is Linda?

လင်ဒါ အသက်ဘယ်လောက်ရှိပြီလဲ။

What time is it?

ဘယ်နှစ်နာရီရှိပြီလဲ။

Where can I go?

ကျွန်တော် ဘယ်သွားရမလဲ။

How much is this camera?

ဒီကင်မရာ ဘယ်လောက်ပေးရသလဲ။

When are you going away?

ခင်ဗျား ဘယ်အချိန် သွားမလဲ။

Where have they gone?

သူတို့ ဘယ်ကို သွားကြပြီလဲ။

What was Ann wearing?

အန် ဘာဝတ်ဆင်ထားသလဲ။

Do you know

မင်းသိလား

Can you tell me

မင်းငါ့ကိုပြောပြနိုင်မလား။

I know

ငါ သိတယ်။

I don't know

ငါ မသိဘူး။

I don't remember

ငါမမှတ်မိဘူး။

who those people are

အဲဒီလူတွေ ဘယ်သူတွေဖြစ်
တယ်ဆိုတာကို

how old **Linda is**

လင်ဒါအသက်ဘယ်လောက်ရှိ
ပြီလဲဆိုတာကို

what time **it is**

ဘယ်နှစ်နာရီရှိပြီလဲဆိုတာ

where **I can go**

ငါဘယ်နေရာကို သွားရမလဲဆိုတာ

how much **this camera is**

ဒီကင်မရာက ဘယ်လောက်လဲ
ဆိုတာကို

When **you're** going away

မင်းအဝေးကိုဘယ်အချိန်သွား
မလဲဆိုတာကို

where **they have** gone

သူတို့ ဘယ်နေရာကို သွားပြီးပြီ
လဲဆိုတာကို

what **Ann was** wearing

'အန်' ဘာဝတ်ခဲ့သလဲဆိုတာကို

B. do / did / does ဖြင့် မေးခွန်းများ ပြုလုပ်ပုံကို လေ့လာနိုင်သည်။ ရိုးရိုးပစ္စုပ္ပန်နှင့် ရိုးရိုးအတိတ်

Where does he live?

သူ ဘယ်မှာနေလဲ။

Do you know where he lives? (not 'Do you know where does he live?')

သူ ဘယ်မှာနေလဲဆိုတာ ခင်ဗျားသိလား။

နှိုင်းယှဉ်လေ့လာပါ။

How **do** aeroplanes fly?
လေယာဉ် ဘယ်လို ဖျံသန်းသလဲ။

What **does** Jane want?

ဂျိန်း ဘာလိုချင်သလဲ။

Why **did** she go home?
သူမ အိမ်ကို ဘာကြောင့် ပြန်ခဲ့သလဲ။

Where **did** I put the key?
ငါ သော့ ဘယ်နေရာမှာ ထားခဲ့သလဲ။

Do you know မင်းသိလား	how aeroplanes fly လေယာဉ်ဖျံတွေဘယ်လိုဖျံသန်းကြလဲဆိုတာ
I don't know ငါ မသိဘူး	what Jane wants ဂျိန်း ဘာလိုချင်လဲဆိုတာ
I don't remember ငါ မမှတ်မိဘူး	why she went home သူမ အိမ်ကို ဘာကြောင့်ပြန်ခဲ့သလဲဆိုတာ
I know ငါသိတယ်	where I put the key ငါ သော့ဘယ်နေရာမှာထားခဲ့သလဲဆိုတာ

C. **Is? / Do? / Can?** တို့ဖြင့် မေးခွန်းများ ပြုလုပ်ပုံကို လေ့လာပါ။ (yes / no မေးခွန်း များ):

နှိုင်းယှဉ်လေ့လာပါ။

Is Jack at home?
ဂျက်အိမ်မှာ ရှိလား။

Have they got a car?
သူတို့မှာ ကားရှိသလား။

Can Brian swim?
ဘရိုင်ယန် ရေကူးနိုင်သလား။

Do they live near here?
သူတို့ ဒီအနားမှာ နေတာလား။

Did anybody see you?
တစ်ယောက်က ခင်ဗျားကို မြင်ခဲ့သလား။

Do you know မင်းသိလား	if သလား/မလား or သို့မဟုတ်	Jack is at home ဂျက်အိမ်မှာရှိတယ် they've got a car သူတို့မှာ ကားတစ်စီးရှိတယ်
I don't know ငါ မသိဘူး။	whether သလား/မလား	Brain can swim ဘရိုင်ယန် ရေကူးတတ်တယ် they live near here သူတို့ ဒီအနားမှာနေတယ် anybody saw you တစ်ယောက်ကမင်းကို မြင်ခဲ့တယ်

ဤစာအုပ်တွင် if (သို့မဟုတ်) whether ကို အသုံးပြုနိုင်သည်။

Do you know if they've got a car? or Do you know whether they've got a car?

သူတို့မှာ ကားတစ်စီးရှိသလားဆိုတာ မင်းသိလား (သို့မဟုတ်) သူတို့မှာ ကားတစ်စီးရှိသလားဆိုတာ မင်းသိလား။

Exercises (လေ့ကျင့်ခန်းများ)

48.1 Answer these questions with **I don't know where / when / why ... etc.**
(**I don't know where / when / why** စသည်) စသည်တို့နှင့် မေးခွန်းများကို ဖြေပါ။

1. Have your friends gone home?	(where) I don't know where they've gone.
2. Is Kate in her office?	(where) I don't know
3. Is the castle very old?	(how old)
4. Will Paul be here soon?	(when)
5. Was he angry because I was late?	(why)
6. Has Sally lived here a long time?	(how long)

48.2 Complete the sentences.
ဝါကျများကို ပြည့်စုံအောင် ပြုလုပ်ပါ။

1. (How do aeroplanes fly?)	Do you know how aeroplanes fly?
2. (Where does Susan work?)	I don't know
3. (What did Peter say?)	Do you remember?
4. (Why did he go home early?)	I don't know
5. (What time does the film begin?)	Do you know?
6. (How did the accident happen?)	I don't remember

48.3 Which is right?
ဘယ်ဟာမှန်လဲ။

- Do you know what time is it / it is? Do you know what time it is? is right
- Why are you / you're going away?
- I don't know where are they / they are going.
- Can you tell me where is the museum / the museum is?
- Where do you want / you want to go for your holidays?
- Do you know what do elephants eat / elephants eat?

48.4 Write questions with Do you know if ...?

Do you know if ...? ဖြင့် မေးခွန်းများ ရေးပါ။

1. (Have they got a car?) **Do you know if they've got a car?**
2. (Are they married?) Do you know
3. (Does Sue know Bill?)
4. (Will George be here tomorrow?)
5. (Did he pass his exam?)

48.5 Write questions beginning Do you know ...?

Do you know ...? ဖြင့် အစပြု၍ မေးခွန်းများ ရေးပါ။

1. (What does Ann want?) **Do you know what Ann wants?**
2. (Where is Paula?) Do
3. (Is she working today?)
4. (What time does she start work?)
5. (Are the shops open tomorrow?)
6. (Where do Sarah and Tim live?)
7. (Did they go to Ann's party?)

48.6 Use your own ideas to complete these sentences:

သင်၏ကိုယ်ပိုင်အတွေးများဖြင့် ဝါကျများပြည့်စုံအောင် ပြုလုပ်ပါ။

1. Do you know why **the bus was late** ?
2. Do you know what time
3. Excuse me, can you tell me where
4. I don't know what
5. Do you know if

Unit [49]

She said that ...
He told me that ...

လွန်ခဲ့သောအတိတ်ကာလက တစ်စုံတစ်ဦးမှ ပြောခဲ့သည်ကို ပြန်ပြောပြရာတွင် အသုံးပြုသည့်ဝါကျပုံစံများ ဖြစ်သည်။

- ၁။ လွန်ခဲ့သောအပတ်က ခင်ဗျား ပါတီပွဲကို သွားခဲ့တယ်။ ပါတီပွဲတွင် သူငယ်ချင်းများ ပြောခဲ့သည့် အကြောင်းအရာများကို ပါတီပွဲ မတက်ရောက်သူတစ်ဦးအား ပြန်လည်ပြောပြပုံကို လေ့လာကြည့်ပါ။

DIANE

I'm enjoying my new job.

ကျွန်မဟာ ကျွန်မရဲ့အလုပ်သစ်မှာ ပျော်နေတယ်။

My father isn't very well.

ကျွန်မ အဖေ သိပ်နေမကောင်းဘူး။

SARAH & TIM

We're going to buy a house.

ကျွန်တော်တို့ အိမ်တစ်လုံး ဝယ်တော့မယ်။

PETER

I have to go early.

ကျွန်တော် စောစောသွားရမယ်။

My sister has gone to Australia.

ကျွန်တော် အစ်မက သြစတြေးလျကို သွားလိုက်ပြီ။

ANN

I can't find a job.

ကျွန်မ အလုပ်ရှာလို့ မရဘူး။

STEVE

I'll phone you.

ကျွန်တော် ခင်ဗျားကို ဖုန်းဆက်လိုက်မယ်။

ANGELA

I don't like my job.

ကျွန်မ အလုပ်ကို မကြိုက်ဘူး။

My son doesn't like school.

ကျွန်မသားက ကျောင်းမသွားချင်ဘူး။

MIKE

You look tired.

ခင်ဗျား မောပန်းပုံ ပေါ်နေတယ်။

YOU

I feel fine.

ကျွန်တော် နေကောင်းပါတယ်။

ဒီနေ့ ခင်ဗျား ပေါက်နှင့်တွေ့တယ်။ ခင်ဗျား သူ့ကို ပါတီပွဲနှင့်ပတ်သက်လို့ ပြောပြတယ်။ သူငယ်ချင်းတွေက ဘာပြောခဲ့သလဲဆိုတာ ခင်ဗျား ပေါက်ကို ပြောပြခဲ့တယ်။

DIANE Diane said that **she was** enjoying her new job.

ဒီနိုက် သူမဟာ သူမရဲ့အလုပ်သစ်မှာ ပျော်တယ်လို့ ပြောခဲ့တယ်။

She said that **her father wasn't** very well.

သူမက သူမရဲ့အဖေ နေမကောင်းဘူးလို့ ပြောခဲ့တယ်။

SARAH Sarah and Tim said that **they were** going to buy a house.

ဆာရာနှင့်တင်မိက သူတို့အိမ်တစ်လုံးဝယ်တော့မယ်လို့ ပြောခဲ့တယ်။

PETER Peter said that **he had** to go early.

ပီတာက သူ စောစော သွားရမယ်လို့ ပြောခဲ့တယ်။

He said that **his sister had** gone to Australia.

သူက သူရဲ့အစ်မဟာ ဩစတြေးလျကို သွားခဲ့ပြီ ပြောခဲ့တယ်။

ANN Ann said that **she couldn't** find a job.

အန်ဟာ သူမ အလုပ်ရှာမရသေးဘူးလို့ ပြောခဲ့တယ်။

STEVE Steve said that **he would** phone me.

စတီဗ်က သူ ကျွန်တော့်ကို ဖုန်းဆက်မယ်လို့ ပြောခဲ့တယ်။

ANGELA Angela said that **she didn't** like her job.

အင်ဂျဲလာက သူမဟာ သူမရဲ့အလုပ်ကို မကြိုက်ဘူးလို့ ပြောခဲ့တယ်။

She said that **her son didn't** like school.

သူမရဲ့သားဟာ ကျောင်းမသွားချင်ဘူးလို့ ပြောခဲ့တယ်။

MIKE Mike said that **I looked** tired.

မိုက်က ကျွန်တော် ပင်ပန်းနေပုံရတယ်လို့ ပြောခဲ့တယ်။

I said that **I felt** fine.

ကျွန်တော် နေကောင်းပါတယ်လို့ ပြန်ပြောခဲ့တယ်။

B. Verb များကို အတိတ်ကာလသို့ ပြောင်းလဲပြီး ပြောရပုံကို လေ့လာပါ။

Say and tell

Say (—→ Said)

He **said** that he was tired. (not 'He said me')

သူ ပင်ပန်းတယ်လို့ သူပြောခဲ့တယ်။

What did she **say to** you? (not 'say you')

သူမ ခင်ဗျားကို ဘာပြောခဲ့သလဲ။ (not 'He said me,' 'I said Ann')

tell (—→ told)

He **told me** that he was tired. (not 'He told that')

သူ ပင်ပန်းတယ်လို့ ကျွန်တော့်ကို ပြောခဲ့တယ်။

What did she **tell you**? (not 'tell to you')

သူမ ခင်ဗျားကို ဘာပြောခဲ့သလဲ။ (not 'He told to me,' 'I told to Ann')

C. 'that' မပါဘဲ ပြောဆိုပုံများကို လေ့လာပါ။

He said **that** he was tired. or He said he was tired. (without 'that')

သူ ပင်ပန်းတယ်လို့ ပြောခဲ့တယ်။ သို့မဟုတ် that မပါဘဲ အဓိပ္ပါယ်အတူပင်ဖြစ်သည်။

Ann told me **that** she didn't like her job. or Ann told me she didn't like her job.

အန်က သူမရဲ့အလုပ်သစ်ကို မကြိုက်ဘူးလို့ ပြောခဲ့တယ်။ သို့မဟုတ် that မပါဘဲ အဓိပ္ပါယ်အတူပင် ဖြစ်သည်။

Exercises (လေ့ကျင့်ခန်းများ)

49.1 Read what these people say and write sentences with **He / She / They said (that)**
အောက်ပါလူများ ပြောစကားများကို ဖတ်ပါ။ ထို့နောက် **He / She / They said (that) ...** ဖြင့်
ဝါကျများ ရေးပါ။

1. I've lost my watch.
He said he had lost his watch.

6. I don't feel very well.

2. I'm very busy.

7. We'll be home late.

3. I can't go to the party.

8. I've just come back from holiday.

4. I have to go out.

9. I'm going to buy a computer.

5. I'm learning Russian.

10. We haven't got a key.

49.2 Use the pictures to complete the sentences.

ရုပ်ပုံများကို အသုံးပြု၍ ဝါကျများပြည့်စုံအောင် ပြုလုပ်ပါ။

1 I'm enjoying my new job. DIANE 	2 BETTY I'm not hungry. 	3 MIKE I need it.
4 SALLY I don't want to go. 	5 SHARON You can have it. 	6 MARTIN I'll send you a postcard.
7 LINDA Where's Robert? He's gone home. 	8 STEVE I want to watch TV. 	9 MARY I'm going to the cinema.

1. I met Diane last week. She said she was enjoying her new job.
2. Betty didn't want anything to eat. She said
3. I wanted to borrow Mike's ladder but he said
4. Sally was invited to the party but she said
5. Sharon told me she didn't want the picture. She said
6. Martin has just gone away on holiday. He said
7. I was looking for Robert. Linda said
8. 'Why did Steve stay at home?' 'He said
9. 'Has Mary gone out?' 'I think so. She said

49.3 Put in say / said or tell / told.

say / said (သို့မဟုတ်) **tell / told** ထည့်ပါ။

1. He <u>said</u> ... he was tired.	7. The woman she was a reporter.
2. What did she <u>tell</u> ... you?	8. The woman us she was a reporter.
3. Ann she didn't like Peter.	9. They asked me a lot of questions but I didn't them anything.
4. Jack me that you were ill.	10. They asked me a lot of questions but I didn't anything.
5. Please don't Jim what happened.	
6. Did Lucy she would be late?	

Unit [50]

work / working
go / going
do / doing

infinitive (V1) ၏ ရှေ့ဖက်တွင် တွဲဖက်၍ အသုံးပြုသည်။ *will / can / must* အစရှိတို့ နှင့် *-ing* ပုံစံများကို လေ့လာနိုင်သည်။

A. *will / can / must* စသဖြင့် *infinitive (V1)* များ တွဲသုံးသည့်ပုံစံများ

will	Ann will be here soon. အန် မကြာမီ ဒီမှာ ရှိလိမ့်မယ်။	} ⇒ Units 28-29
shall	Shall I open the window? ကျွန်တော် ပြတင်းပေါက် ဖွင့်လိုက်ရမလား။	
might	I might phone you later. ကျွန်တော် နောက်မှ ခင်ဗျားကို ဖုန်းဆက်မယ်။	} ⇒ Unit 30
may	May I sit here? ကျွန်တော် ဒီနေရာမှာ ထိုင်ပါရစေ။	
can	I can't meet you tomorrow. မနက်ဖြန် ကျွန်တော်နှင့်ခင်ဗျား မတွေ့နိုင်ဘူး။	} ⇒ Unit 31
could	Could you pass the salt, please? ကျေးဇူးပြု၍ ဆားလေး လှမ်းပေးနိုင်မလား။	
must	It's late. I must go now. နောက်ကျနေပြီ။ ကျွန်တော် အခုသွားရတော့မယ်။	⇒ Unit 32
should	You shouldn't work so hard. ခင်ဗျား အလုပ်ကို ပြင်းပြင်းထန်ထန် မလုပ်သင့်ဘူး။	⇒ Unit 33
would	Would you like some coffee? ခင်ဗျား ကော်ဖီသောက်မလား။	⇒ Unit 35

do / does

(ရိုးရိုးပစ္စုပ္ပန်)

Do you work?

ခင်ဗျား အလုပ်လုပ်သလား။

They **don't work** very hard.

သူတို့ အပြင်းအထန် အလုပ် မလုပ်ဘူး။

Tina **doesn't know** many people.

တိနာက လူအများကြီးကို မသိဘူး။

How much **does it cost**?

ဒီဟာ ဘယ်လောက်ပေးရမလဲ။

⇒ Units 6-7

did

(ရိုးရိုးအတိတ်)

What time **did** the train leave?

ရထား ဘယ်အချိန်ထွက်ခဲ့လဲ။

We **didn't sleep** well.

ကျွန်တော်တို့ ကောင်းကောင်း အိပ်မပျော်ခဲ့ဘူး။

⇒ Unit 12

B. to work / to go / to be စသည် to + infinitive တွဲဖက်သုံးပုံများ

(I'm) **going to ...**

I'm going to play tennis tomorrow.

မနက်ဖြန် ကျွန်တော် တင်းနစ်ကစားမယ်။

What **are you going to do**?

မင်း ဘာလုပ်မလို့လဲ။

⇒ Unit 27

(I) **have to ...**

I have to go now.

ကျွန်တော် ယခု သွားရတော့မယ်။

Everybody **has to eat**.

လူတိုင်းအစာ စားရမည်။

⇒ Unit 34

(I) **want to ...**

Do you **want to go** out?

ခင်ဗျား အပြင်ထွက်ချင်သလား။

They don't **want to come** with us.

သူတို့က ကျွန်တော်တို့နှင့်အတူ မလာချင်ဘူး။

⇒ Unit 51

(I) **would like to ...**

I'd like to talk to you.

ကျွန်တော် ခင်ဗျားကို စကားပြောချင်တယ်။

Would you like to go out?

ခင်ဗျား အပြင်ထွက်ချင်လား။

⇒ Unit 35

(I) **used to ...**

Dave **used to work** in a factory.

ဒေဗ်က စက်ရုံမှာ အလုပ်လုပ်ခဲ့ဘူးတယ်။

⇒ Unit 25

C. *working / going / playing etc.*

ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်ဆဲနှင့် အတိတ်ဖြစ်ဆဲတွင် *am / is / are + ing* နှင့် *was / were + ing* သုံးပုံများကို လေ့လာနိုင်သည်။

am / is / are + -ing (ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်ဆဲ)

Please be quiet. I'm **working**.

⇒ Units 3-4,8,26

ကျေးဇူးပြု၍ ငြိမ်ငြိမ်နေပါ။

ကျွန်တော် အလုပ်လုပ်နေတယ်။

Tom **isn't working** today.

တွန် ဒီနေ့ အလုပ် မလုပ်ဘူး။

What time **are** you **going** out?

ခင်ဗျား ဘယ်အချိန် အပြင်ထွက်မလဲ။

was / were + -ing (အတိတ်လုပ်နေဆဲ)

It **was raining**, so we didn't go out.

⇒ Units 13-14

မိုးရွာနေခဲ့တယ်။ ဒါကြောင့် ကျွန်တော်တို့ အပြင် မထွက်ခဲ့ဘူး။

What **were** you **doing** when the phone rang?

ဖုန်းမြည်တဲ့အခါ ခင်ဗျား ဘာလုပ်နေခဲ့လဲ။

Exercises (လေ့ကျင့်ခန်းများ)

39.1 Complete the sentences. Write: ... **phone Paul** or ... **to phone Paul**.

ဝါကျများကို ပြည့်စုံအောင် ပြုလုပ်ပါ။ ... **phone Paul** ... သို့မဟုတ် **to phone Paul** ဟု ရေးပါ။

1. I'll phone Paul .	6. Do you have
2. I'm going to phone Paul .	7. You should
3. Can you Paul?	8. I want
4. Shall I	9. I might
5. I'd like	10. You must

39.2 Complete the sentences with a verb from the box. Sometimes you need the infinitive (**work / go** etc.) and sometimes you need **-ing** (**working / going** etc.).

အကွက်ထဲရှိ ကြိယာများထဲမှ တစ်ခုစီဖြင့် ဝါကျများကို ပြည့်စုံအောင်ပြုလုပ်ပါ။ တစ်ခါတစ်ရံ **infinitive** (**work / go** စသည်ဖြင့်)နှင့် **-ing** (**working / going** စသည်ဖြင့်) လိုမည်။

do / doing	get / getting	sleep / sleeping	watch / watching
eat / eating	go / going	stay / staying	wear / wearing
fly / flying	listen / listening	wait / waiting	work / working

1. Please be quiet. I'm **working**.
2. I feel tired today. I didn't **sleep** very well last night.
3. What time do you usually up in the morning?
4. 'Where are you?' 'To the bank.'
5. Did you television last night?
6. Look at that plane! It's very low.
7. You can turn off the radio. I'm not to it.
8. They didn't anything because they weren't hungry.
9. My friends were for me when I arrived.
10. 'Does Sharon always glasses?' 'No, only for reading.'
11. 'What are you this evening?' 'I'm at home.'

50.3 Put the verb in the correct form. Choose:

the infinitive (work/go etc.) or to ... (to work/to go etc.) or
-ing (working / going etc.)

ကြိယာများ၏ပုံသဏ္ဌာန်အမှန်ကို ထည့်ပါ။ the infinitive (work / to go စသည်) (သို့မဟုတ်)
to ... (to work / to go စသည်) (သို့မဟုတ်) -ing (working / going စသည်) တို့မှ
ရွေးချယ်ပါ။

1. Shall I ...~~open~~... the window? (open)
2. It's late. I have~~to go~~..... now. (go)
3. Ann isn't~~working~~..... this week. She's on holiday. (work)
4. I'm tired. I don't want out. (go)
5. It might, so take an umbrella with you. (rain)
6. What time do you have tomorrow morning? (leave)
7. I'm afraid I can't you. (help)
8. My brother is a student. He's physics. (study)
9. Would you like on a trip round the world? (go)
10. When you saw Janet, what was she? (wear)
11. When you go to London, where are you going? (stay)
12. I'm hungry. I must something to eat. (have)
13. 'Where's George?' 'He's a bath.' (have)
14. I used a car but I sold it last year. (have)
15. He spoke very quietly. I couldn't him. (hear)
16. You don't look well. I don't think you should to work today. (go)
17. I don't know what he said. I wasn't to him. (listen)
18. I'm sorry I'm late. I had a phone call. (make)
19. I want what happened. (know) You must me. (tell)
20. May I your phone? (use)

Unit [51]

... (I want to do) and -ing (I enjoy doing)

မိမိ၏ဆန္ဒသဘောကို ဖော်ပြရာတွင် ကျွန်တော်လုပ်ချင်တယ်၊ ကျွန်တော်ဆုံးဖြတ်တယ်
အစရှိသဖြင့် သုံးစွဲပုံများကို လေ့လာနိုင်သည်။

A verbs + to ... (I want to do)

ကြိယာ + to ... ဖြင့် ဖော်ပြပုံများကို ကြည့်ရှုလေ့လာပါ။

want	plan	decided	try
hope	expect	offer	forget
need	promise	refuse	learn

+ to ... (to do / to work / to be သည်)

What do you **want to do** this evening?

ဒီညနေ ခင်ဗျား ဘာလုပ်ချင်လဲ။

It's not very late. We **don't need to go** home yet.

သိပ်နောက်မကျပါဘူး။ ကျွန်တော်တို့ အိမ်ပြန်ဖို့ မလိုအပ်သေးဘူး။

Tina has **decided to sell** her car.

တီနာဟာ သူမရဲ့ကား ရောင်းဖို့ ဆုံးဖြတ်ပြီးပြီ။

You **forgot to switch** off the light when you went out.

ခင်ဗျား အပြင်ထွက်တဲ့အခါ မီးပိတ်ဖို့ မေ့သွားခဲ့တယ်။

My brother is **learning to drive**.

ကျွန်တော့်ညီဟာ ကားမောင်း သင်ယူနေတယ်။

I **tried to read** my book but I was too tired.

ကျွန်တော်ဟာ စာအုပ်ကို ကြိုးစားဖတ်ခဲ့တယ်။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော် အလွန်ပင်ပန်းနွမ်းနယ်နေခဲ့တယ်။

B. verbs + -ing (I enjoy doing)

ကြိယာ + -ing ဖြင့် ဖော်ပြပုံများကိုလည်း လေ့လာပါ။

enjoy stop
mind finish suggest

+ ing (doing / working / being စသည်)

I **enjoy dancing**. (not 'enjoy to dance')

ကျွန်တော် ကခုန်နေရတာကို ပျော်တယ်။

I **don't mind getting** up early.

ကျွန်တော် မနက်စောစော အိပ်ယာထရတာ
စိတ်အနှောင့်အယှက် မဖြစ်ဘူး။

Has it **stopped raining**?

မိုးရွာတာ ရပ်ပြီလား။

Sonia **suggested going** to the cinema.

ဆိုနီယာက ရုပ်ရှင် သွားဖို့ အကြံပြုခဲ့တယ်။

I enjoy dancing.

C. verbs + -ing or to ...

ကြိယာ + -ing (သို့) to နှစ်မျိုးစလုံး အသုံးပြုနိုင်သည်။

like love start
prefer hate begin continue

+ -ing (doing စသည်) သို့မဟုတ် to ... (to do စသည်)

Do you **like getting** up early?

ခင်ဗျား မနက်စောစော အိပ်ယာထရခြင်းကို
ကြိုက်နှစ်သက်သလား။

Do you **like to get** up early?

ခင်ဗျား မနက်စောစော အိပ်ယာထရတာကို ကြိုက်လား။

I **prefer travelling** by car.

ကျွန်တော် ကားနှင့်ခရီးသွားရခြင်းကို
ပိုကြိုက်တယ်။

or I **prefer to travel** by car.

ကျွန်တော် ကားနှင့် သွားရတာကို ပိုကြိုက်တယ်။

Ann **loves dancing**.

အန်က ကခုန်ခြင်းကို ကြိုက်တယ်။

or Ann **loves to dance**.

အန်က ကခုန်ရတာကို ကြိုက်တယ်။

I hate being late.

ကျွန်တော် နောက်ကျခြင်းကို မုန်းတယ်။

or **I hate to be late.**

ကျွန်တော် နောက်ကျတာကို မုန်းတယ်။

It started raining.

မိုး ရွာခဲ့တယ်။

or **It started to rain.**

မိုးရွာဖို့ စတင်ခဲ့တယ်။

D. would like to ... စသည်

would like to ကို ပိုမို ယဉ်ကျေးသော အသုံးအနှုန်းပုံစံဖြင့် သုံးနိုင်သည်။

would like	would love
would prefer	would hate

+ to ... (to do/ to work / to be စသည်)

Julia **would like to meet** you. (not 'would like meeting')

ကျွန်လီယာက ခင်ဗျားနှင့် တွေ့ချင်တယ်။

I'd love to go to Australia. (I'd = I would)

ကျွန်တော် ဩစတြေးလျကို သွားချင်တယ်။

'Would you like to sit down?'

ခင်ဗျား ထိုင်ချင်လို့လား။

No, **I'd prefer to stand**, thank you.

ဟင့်အင်း၊ ကျွန်တော် မတ်တပ်ရပ်ပါရစေ။ ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။

I wouldn't like to be a teacher.

ကျွန်တော် ဆရာတစ်ယောက် မဖြစ်ချင်ဘူး။

Exercises (လေ့ကျင့်ခန်းများ)

51.1 Put the verb in the right form, **to ...** or **-ing**.

to ... သို့မဟုတ် **-ing** ကြိုယာပုံသဏ္ဌာန်အမှန် ထည့်ပါ။

1. I enjoy **dancing**. (dance).
2. What do you want **to do** (do) tonight.
3. Goodbye! I hope (see) you again soon.
4. I learnt (swim) when I was five years old.
5. Have you finished (clean) the kitchen?
6. I'm tired. I want (go) to bed.
7. Do you enjoy (visit) other countries?
8. The weather was nice, so I suggested (go) for a walk by the river.
9. Where's Bill? He promised (be) here on time.
10. I'm not in a hurry. I don't mind (wait).
11. What have you decided (do)?
12. George was very angry and refused (speak) to me.
13. Where's Ann? I need (ask) her something.
14. I was very upset and started (cry).
15. I'm trying (work). Please stop (talk).

51.2 Complete the sentences using **to ...** or **-ing**. Use one of these verbs:

to ... သို့မဟုတ် **-ing** တို့ဖြင့် ဝါကျများ ပြည့်စုံအောင် ပြုလုပ်ပါ။ အောက်ပါကြိုယာများမှ တစ်ခုစီကို သုံးပါ။

go help live lose rain read see send take wait walk watch

1. I like London but I wouldn't like **to live** there.
2. I like **taking (OR to take)** photographs when I'm on holiday.
3. Linda has a lot of books. She enjoys
4. I'm surprised that you're here. I didn't expect you.
5. Don't forget us a postcard when you're on holiday.
6. 'Shall we get a taxi to the cinema?' 'If you like, but it isn't far. I don't mind

7. This ring is very beautiful. I'd hate it.
8. Julia had a lot to do, so I offered her.
9. What shall we do this afternoon? Would you like to the beach?
10. When I'm tired in the evenings. I like television.
11. 'Shall we go now?' 'No, I'd prefer a few minutes.'
12. I'm not going out until it stops

51.3 Complete the answers to the questions.

မေးခွန်းများအတွက် အဖြေများကို ပြည့်စုံအောင် ဖြေဆိုပါ။

1. Do you usually get up early?	Yes, I like ... <u>getting (OR to get) up early.</u>
2. Do you ever go to museums?	Yes, I love
3. Do you often write letters?	No, I don't like
4. Have you ever been to New York?	No, but I'd love one day.
5. Do you often travel by train?	Yes, I enjoy
6. Shall we eat at home or go to a restaurant?	I don't mind a restaurant but I'd prefer home.

51.4 Complete these sentences. Write about yourself. Use **to ...** or **-ing**.

အောက်ပါဝါကျများကို ပြည့်စုံအောင် ပြုလုပ်ပါ။ သင်၏အကြောင်းရေးပါ။ **to ...** သို့မဟုတ် **-ing** သုံးပါ။

1. I enjoy
2. I don't like
3. If it's a nice day tomorrow. I'd like
4. When I'm on holiday. I like
5. I don't mind but
6. I wouldn't like

Unit [52]

I want you to ...
I told you to ...

ဖြစ်စေချင်သည် လုပ်စေချင်သည့်ဆန္ဒသဘောထားကို ဖော်ပြရာတွင် အောက်ပါပုံစံများကို အသုံးပြုနိုင်သည်။

A. I want you to ...

အောက်ဖော်ပြပါ နမူနာဝါကျများကို ကြည့်ရှုလေ့လာပါ။

The woman **wants to go**.

အမျိုးသမီးက သွားချင်ပြီ။

The man **doesn't want** the woman **to go**.

အမျိုးသားက အမျိုးသမီးကို မသွားစေချင်ဘူး။

He **wants** her **to stay**.

သူက သူမကို နေစေချင်တယ်။

I want { **you**
somebody
Ann } to do something

ပုံစံဖြင့် ပြောနိုင်သည်။

I **want you to be** happy. (not 'I want that you are happy.')

ကျွန်တော် ခင်ဗျားကို ပျော်စေချင်တာ။

They didn't **want anybody to know** their secret.

သူတို့ဟာ သူတို့ရဲ့လျှို့ဝှက်ချက်ကို ဘယ်သူမှ မသိစေချင်ဘူး။

Do you **want me to lend** you some money?

ခင်ဗျားကို ကျွန်တော်က ပိုက်ဆံချေးပေးစေချင်တယ် မဟုတ်လား။

Would like ကိုလည်း အထက်ပါနည်းအတိုင်း သုံးနိုင်သည်။

Would you like me to lend you some money?

B. verb + somebody + to ...

ကြိယာ + တစ်စုံတစ်ယောက် + **to** ပုံဖွင့်လည်း အောက်ပါအတိုင်း သုံးစွဲနိုင်သည်။

verb + somebody + **to**

ask	Sue asked a friend to lend her some money. ဆွေးက သူ့သူငယ်ချင်းကို ပိုက်ဆံချေးဖို့ ပြောတယ်။
tell	I told you to be careful. ငါ မင်းကို ဂရုစိုက်ဖို့ ပြောခဲ့တယ်။
advise	What do you advise me to do ? ခင်ဗျား ကျွန်တော့်ကို ဘာအကြံဉာဏ်များ ပေးနိုင်မလဲ။
expect	I didn't expect them to be here. ကျွန်တော် သူ့ကို ဒီမှာ ရှိမယ်လို့ မထင်ပါဘူး။
persuade	We persuaded George to come with us. ကျွန်တော်တို့ ဂျော့စ်ကို အတူလာဖို့ စည်းရုံးခဲ့တယ်။
teach	I taught my brother to swim . ကျွန်တော် ကျွန်တော့်အစ်ကိုကို ရေကူးဖို့ ပြောခဲ့တယ်။

C. I told you to ... / I told you not to ... အစရှိသဖြင့် အသုံးပြုပုံများကို လေ့လာပါ။

Wait for me.

Ann **told** me **to wait** for her.

အင်နက သူမကကို စောင့်ဖို့ ကျွန်တော့်ကို ပြောခဲ့တယ်။

Don't wait for me.

Paul **told** Sue **not to wait** for him.

ပေါလ်က ဆွေးကို သူ့ကို မစောင့်ဖို့ ပြောခဲ့တယ်။

Wait for me.
ကျွန်မကို စောင့်ပါ။
Don't wait for me.
ကျွန်တော့်ကို မစောင့်နဲ့။

D. *make and let*

make နှင့် *let* နောက်တွင် *to* ကို မသုံးရပါ။

He's very funny. He **makes** me **laugh**. (not 'makes me to laugh')
သူက အလွန်ရယ်စရာ ကောင်းတယ်။ သူ ကျွန်တော့်ကို ရယ်အောင် လုပ်တယ်။

At school our teacher **made** us **work** very hard.
ဆရာက ကျွန်တော်တို့ကို ကျောင်းမှာ ကြိုးကြိုးစားစားလုပ်ဖို့ ခိုင်းတယ်။

Sue **let** me **use** her computer beacuse mine wasn't working. (not 'Let me to use')
ဆူးက သူ့ ကွန်ပျူတာကို ကျွန်တော့်ကို သုံးစေချင်တယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ ကျွန်တော့်ဟာက မကောင်းဘူးလေ။

တစ်ခုခုကို အတူတူလုပ်ရန် ပြောသောအခါ *Let's (=Let us)* ကို သုံးသည်။

'Come on! **Let 's dance**.'
လာစမ်းပါ။ တို့ ကကြရအောင်။

'Shall we go out tonight?'
တို့ ဒီနေ့ည အပြင်ထွက်မယ် မဟုတ်လား။

'No, I'm tired. **Let's stay** at home.'

ဟင့်အင်း ကျွန်တော် ပင်ပန်းနေတယ်။ အိမ်မှာပဲ နေတာပေါ့။

Exercises (လေ့ကျင့်ခန်းများ)

၁. Write sentences beginning **I want you ... / I don't want you ... / Do you want me ...?**

I want you ... / I don't want you ... / Do you want me ...? ကိုဖြည့်စွဲ အဖြေလျှက် ဝါကျများကို ရေးပါ။

1. (you must come with me)	I want you to come with me.
2. (listen carefully)	I want
3. (please don't be angry)	I don't
4. (shall I wait for you?)	Do you
5. (don't phone me tonight)	
6. (you must meet Sarah)	

၂. Look at the pictures and complete the sentences.

ရုပ်ပုံကားချပ်များကို ကြည့်ပြီး ဝါကျများကို ပြည့်စုံအောင် ဖြေဆိုပါ။

1. Dan persuaded **me to go to the cinema.**
2. I wanted to get to the station. A woman told
3. Brian wasn't well, I advised
4. Linda had a lot of luggage. She asked
5. I was busy. I told

6. I wanted to make a phone call. Paul let
7. Sue is going to phone later. I told
8. Ann's mother taught

52.3 Complete these sentences with the verbs in the list. Sometimes **to** is necessary (**to go / to wait** etc): sometimes **to** is not necessary (**go / wait** etc.).

ပေးထားသောကြိယာများနှင့် ဝါကျများကို ပြည့်စုံအောင် ဖြေဆိုပါ။ တစ်ခါတစ်ရံ **to** (**to go / to wait** စသည်) လိုပြီး တစ်ခါတစ်ရံ **to** မလိုပါ။ (**go / wait** စသည်)

arrive borrow get go make repeat tell think wait

1. Please stay here. I don't want you **to go** .
2. I didn't hear what she said, so I asked her it.
3. 'Shall we begin?' 'No, let's a few minutes.'
4. Are they already here? I expected them much later.
5. Kevin's parents didn't want him married.
6. I want to stay here. You can't make me with you.
7. 'Is that your bicycle?' 'No, it's John's. He let me it.'
8. Mary can't come to the party. She told me you.
9. Would you like a drink? Would you like me some coffee?
10. 'Ann doesn't like me.' 'What make you that?'

Unit [53]

I went to the shop to ...

တစ်စုံတစ်ဦးက တစ်ခုခုပြုလုပ်ခြင်း၏အကြောင်းရင်းကို ဖော်ပြရန်အတွက် အသုံးပြုနိုင်သည်။

A to ကို သုံး၍ ပြုလုပ်ရခြင်းအကြောင်းကို ဖော်ပြရေးသားပုံများကို လေ့လာပါ။

Paula wanted a newspaper,
so she went to the shop.
ပေါလ်လာ သတင်းစာလိုချင်တယ်။
ထို့ကြောင့် သူမ ဆိုင်ကို သွားခဲ့တယ်။

Why did she go to the shop?
ဘာကြောင့် သူမ ဆိုင်ကို သွားခဲ့သလဲ။

To buy a newspaper.
သတင်းစာဝယ်ရန်။

She went to the shop **to buy** a newspaper.
သူမ ဆိုင်ကို သတင်းစာဝယ်ရန် သွားခဲ့တယ်။

B. to ... and for ...

to ... (to buy / to see စသည်) လူတစ်ယောက်သည် တစ်စုံတစ်ခုကို ဘာကြောင့် လုပ်တယ်ဆိုတာကို ပြောပြရန် သုံးသည်။

Why are you going out?
မင်း ဘာကြောင့် အပြင်ထွက်တာလဲ။

'To get some bread.'
ပေါင်မုန့်အချို့ဝယ်ချင်လို့။

Ann went to the station **to meet** her friend.

'အန်' ဟာ သူမသူငယ်ချင်းနှင့် တွေ့ဖို့ ဘူတာရုံကို သွားခဲ့တယ်။

Sue turned on the television **to watch** the news.

'ဆူး'က သတင်းကြည့်ဖို့ တီဗွီကို ဖွင့်ခဲ့တယ်။

I'd like to go to Spain **to learn** Spanish.

ကျွန်တော် စပိန်ဘာသာသင်ဖို့ စပိန်ကို သွားချင်တယ်။

money / time to (do something):

We need some **money to buy** food.

ကျွန်တော်တို့ အစားအစာဝယ်ဖို့ ပိုက်ဆံအချို့ လိုအပ်တယ်။

I haven't got **time to watch** television.

ကျွန်တော် တီဗွီကြည့်ဖို့ အချိန်မရဘူး။

to နှင့် **for** တို့၏ အသုံးအနှုန်း ကွဲပြားမှုကို ကြည့်ပါ။ **to** နှင့် ကြိယာတွဲပြီး **for** နှင့် နာမ်ကို တွဲသည်။

to ရန် (ဝယ်ရန်၊ ကြည့်ရန်)

to + ကြိယာ

I went to the shop **to buy** a newspaper. (not 'for buy')

ကျွန်တော် ဆိုင်ကို သတင်းစာဝယ်ရန် သွားခဲ့တယ်။

They're going to Scotland **to see** their friends.

သူတို့ဟာ စကော့တလန်ကို သူတို့ရဲ့သူငယ်ချင်းတွေနဲ့ တွေ့ဖို့ သွားကြတယ်။

We need some money **to buy** food.

ကျွန်တော်တို့ စားစရာဝယ်ဖို့ ငွေတစ်ချို့လိုတယ်။

for

for + နာမ်

I went to the shop **for a newspaper**.

ကျွန်တော် ဆိုင်ကို သတင်းစာဝယ်ရန်အတွက် သွားခဲ့တယ်။

They're going to Scotland **for a holiday**.

သူတို့ဟာ စကော့တလန်ကို အားလပ်ရက် ခရီးအတွက် သွားခဲ့တယ်။

We need some money **for food**.

ကျွန်တော်တို့ စားစရာအတွက် ငွေအချို့ လိုတယ်။

C. **Wait for / wait to** အစရှိသဖြင့် အသုံးပြုပုံများကို လေ့လာပါ။

'Wait for ...' တစ်စုံတစ်ခု၊ တစ်စုံတစ်ယောက်ကို စောင့်ရန်

Please wait for me.

ကျေးဇူးပြုပြီး ကျွန်တော့်ကို စောင့်ပါ။

Are you waiting for the bus?

ခင်ဗျား ဘတ်စ်ကား စောင့်နေတာလား။

wait to တစ်စုံတစ်ခုလုပ်ရန်

Hurry up. I'm waiting to go.

မြန်မြန်လုပ်စမ်း၊ ကျွန်တော်သွားဖို့ စောင့်နေတယ်။

Are you waiting to see the doctor?

ခင်ဗျား ဆရာဝန်ကို တွေ့ဖို့ စောင့်နေတာလား။

wait for (တစ်စုံတစ်ယောက် / တစ်စုံတစ်ခု) **to ...**

I can't go out yet. I'm waiting for John to phone.

ကျွန်တော် အပြင် မထွက်ရသေးဘူး။ ကျွန်တော် ဂျွန်ကို ဖုန်းဆက်ဖို့ စောင့်နေတယ်။

Are you waiting for the doctor to come?

ခင်ဗျား ဆရာဝန် အလာကို စောင့်နေတာလား။

Exercises (လေ့ကျင့်ခန်းများ)

53.1 Write sentences beginning **I went to** Choose from the boxes.

I went to ... အစပြု၍ ဝါကျများ ရေးပါ။ အကွက်များထဲမှ ရွေးချယ်ပါ။

the station the post office
the cafe the supermarket

buy some food get some stamps
~~catch a train~~ meet a friend

1. **I went to the station to catch a train.**.....
2. I went
3.
4.

53.2 Finish the sentences. Choose from the box.

ဝါကျများကို အဆုံးသတ်ပါ။ အကွက်ထဲမှ ရွေးပါ။

to open this door to wake him up to see who it was
~~to watch the news~~ to read the newspaper to get some fresh air

1. I turned on the television **to watch the news.**.....
2. Alice sat down in an armchair
3. Do I need a key?
4. I went for a walk by the river
5. I knocked on the door of David's room
6. The doorbell rang, so I looked out of the window

53.3 Use your own ideas to finish these sentences. Use **to**

အောက်ပါဝါကျများ ပြီးဆုံးစေရန် သင့်ကိုယ်ပိုင်အတွေးများကို သုံးပါ။ **to ...** ကို သုံးပါ။

1. I went to the shop **to buy a newspaper.**.....
2. I'm very busy. I haven't got time
3. I phoned Ann
4. I'm going out
5. I borrowed some money

53-4 Put in **to** or **for**.

to သို့မဟုတ် **for** ထည့်ပါ။

1. Paula went to the shop**to**..... buy some bread.
2. We went to a restaurant have dinner.
3. Robert wants to go to university study economics.
4. I'm going to London an interview next week.
5. I'm going to London visit some friends of mine.
6. Have you got time a cup of coffee?
7. I got up late this morning. I didn't have time wash.
8. Everybody needs money live.
9. The office is very small. There's space only a desk and chair.
10. A: Excuse me, are you waiting use the phone?
B: No, I'm waiting somebody.

53-5 Finish these sentences. Choose from:

ဝါကျများကို ပြီးဆုံးအောင် လုပ်ပါ။ အောက်ပါတို့မှ ရွေးချယ်ပါ။

John / phone it / to arrive you / tell me the film / begin

1. I can't go out yet. I'm waiting **for John to phone**.....
2. I sat down in the cinema and waited
3. We called an ambulance and waited
4. 'Do you know what to do?' 'No, I'm waiting

Unit [54]

go to ... go on ... go for ... go -ing

go ၏ နောက်မှ ဝိဘတ်များကြောင့် အဓိပ္ပါယ်နှင့် သုံးစွဲပုံများ ပြောင်းလဲပုံကို လေ့လာနိုင်သည်။

A. *go to ... (go to work / go to London / go to concert etc.)*
အလုပ်သွားသည်။ လန်ဒန်သို့သွားသည်။ ကပွဲသွားသည် အစရှိသဖြင့် သုံးစွဲနိုင်သည်။

What time do you usually **go to work**?

ခင်ဗျား အလုပ်ကို ဘယ်အချိန် အမြဲတမ်း သွားလေ့ရှိသလဲ။

I'm **going to France** next week.

_____ go to _____ ☐

ကျွန်တော် နောက်တစ်ပတ် ပြင်သစ်သွားမလို့။

Tom didn't want to **go to the concert**.

တွမ်ဟာ ကပွဲကို မသွားချင်ဘူး။

'Where's Ann?' 'She **gone to bed**.'

အန် ဘယ်မှာလဲ။ သူမ အိပ်ယာ ဝင်သွားပြီ။

I **went to the dentist** last week.

ကျွန်တော် သွားဆရာဝန်ဆီ လွန်ခဲ့တဲ့အပတ်က သွားခဲ့တယ်။

go to sleep = start to sleep:

I was very tired and **went to sleep** quickly.

ကျွန်တော် အလွန်ပင်ပန်းနေပြီ၊ ပြီးတော့ မြန်မြန် အိပ်ပျော်သွားခဲ့တယ်။

go home (without 'to')

I'm **going home** now. (not 'going to home')

ကျွန်တော် အိမ်ကို ပြန်နေပြီ။

B. go on ...

go on ဖြင့် အားလပ်ရက်ရသည့်ခရီးကို သွားသည် အစရှိသဖြင့် သုံးစွဲနိုင်သည်။

go on	holiday
	a trip
	a tour
	an excursion
	a cruise
	strike

We're **going on holiday** next week.

ကျွန်တော်တို့ အားလပ်ရက်က နောက်တစ်ပတ်မှာ ယူမလို့။

Children often **go on school trips**.

ကလေးတွေဟာ မကြာခဏ ကျောင်းလေ့လာရေးခရီး သွားရတယ်။

When we were in Scotland, we **went on a lot of excursions** to different places.

ကျွန်တော်တို့ စကော့တလန်မှာ နေခဲ့စဉ်က နေရာ တော်တော်များများကို လေ့လာရေး သွားခဲ့ကြတယ်။

The workers have **gone on strike**.

(= they are refusing to work)

အလုပ်သမားများ သပိတ်ဆက်မှောက်နေကြသည်။

C. go for ...

လမ်းလျှောက်ထွက်သည်၊ ပြေးဖို့သွားသည်၊ စားဖို့သွားသည် စသဖြင့် သုံးစွဲနိုင်သည်။

go (somewhere) for	a walk
	a run
	a swim
	a drink
	a meal
	a holiday

'Where's Ann?' 'She's **gone for a walk**.'

အန် ဘယ်မှာလဲ။ သူမ လမ်းလျှောက်ထွက်သွားပြီ။

Do you **go for a run** every day?

ခင်ဗျား နေ့တိုင်း ပြေးလေ့ရှိသလား။

The sea looks nice. Let's **go for a swim**.

ပင်လယ်ပြင်ကြီး သာယာလိုက်တာ၊ ရေကူးသွားကြ ရအောင်။

We **went for a drink** after work yesterday.

ကျွန်တော်တို့ မနေ့က အလုပ်ပြီးတော့ သွားသောက်ခဲ့ ကြတယ်။

Shall we **go out for a meal**? I know a good restaurant.

ကျွန်တော်တို့ စားဖို့ အပြင်ထွက်ကြမလား။ ကျွန်တော် စားသောက်ဆိုင် ကောင်းကောင်းတစ်ဆိုင်သိတယ်။
They've gone to Scotland **for a holiday**. (We say 'on holiday' but 'for a holiday.')
သူတို့ စကော့တလန်ကို အားလပ်ရက် အပန်းဖြေ သွားလိုက်ပြီ။

D. go + -ing

အားကစားလုပ်ခြင်း၊ ဈေးဝယ်ထွက်ခြင်းတို့ကို သုံးစွဲနိုင်သည်။

Are you **going shopping** this afternoon?

ခင်ဗျား ဒီနေ့လည် ဈေးဝယ်ထွက်ဦးမလား။

I go	shopping
he is going	swimming
we went	fishing
they have gone	sailing
she wants to go	skiing
	jogging etc.

It's a nice day. Let's **go swimming**. (or Let's **go for a swim**)

ဒီနေ့ သာယာတဲ့နေ့တစ်နေ့ပဲ။ ရေကူးသွားကြရအောင်။

Rachel has a small boat and she often **goes sailing**.

ရစ်ချယ်မှာ ရွက်လှေငယ်တစ်စီးရှိတယ်။ သူမ မကြာခဏ ရွက်တိုက်လေ့ရှိတယ်။

I **went jogging** before breakfast this morning.

ဒီနေ့ မနက် မနက်စာ မစားခင် ကျွန်တော် ရွှေ့ ပြေးခဲ့တယ်။

Exercises (လေ့ကျင့်ခန်းများ)

54.1 Put in **to/on/for** where necessary.

လိုအပ်သောနေရာများတွင် **to / on / for** ထည့်ပါ။

- I'm going**to**..... France next week.
- Rachel often goes sailing.
- Sue went Mexico last year.
- Would you like to go the cinema this evening?
- Jack goes jogging every morning.
- I'm going out a walk. Do you want to come?
- I'm tired because I went to a party last night and went bed very late.
- Martin is going holiday Italy next week.
- The weather was warm and the river was clean, so we went a swim.
- There will be no buses next week because the bus drivers are going strike.
- I need some stamps, so I'm going the post office.
- It's late. I must go home now.
- Would you like to go a tour of the city?
- Shall we go out a meal this evening?
- My parents are going a cruise this summer.

54.2 Use the pictures to complete the sentences. Use **go / goes / going / went + -ing**.
 ဝါကျများ ပြည့်စုံစေရန် ရုပ်ပုံများကို အသုံးပြုပါ။ **go / goes / going / went + -ing** သုံးပါ။

- Rachel has a boat. She often **goes sailing**.
- Last Saturday Diane went
- George every day.

4. Linda is going on holiday next month. She is
5. Peter is going out later. He has to
6. Sheila after work yesterday evening.

54.3 Use the words in the box to finish these sentences. Use **to / on / for** if necessary.
 ဝါကျများပြီးဆုံးစေရန် အကွက်ထဲရှိ စကားလုံးများကို သုံးပါ။ လိုအပ်ပါက **to / on / for** သုံးပါ။

home	shopping	holiday	a swim	sleep
a walk	Portugal	riding	the bank	skiing

1. The sea looks nice. Let's go **for a swim**...
2. 'Is Ann at home?' 'No, she's gone to get some money.'
3. I'm going now. I have to buy some presents.
4. I was very tired last night. I sat down in an armchair and went
5. I wasn't enjoying the party, so I went early.
6. We live near the mountains. In winter we go every weekend.
7. Richard has got a horse. He often goes
8. The weather is nice. Shall we go in the park?
9. A: Are you going soon?
 B: Yes, next month. We're going

Unit [55]

get

get ကို အသုံးပြုပြီး **get** နောက်တွင် **noun / adj** နာမ်/နာမဝိသေသန စသည်တို့ တွဲပြီး အဓိပ္ပါယ်နှင့် အသုံးအနှုန်းတို့ကို လေ့လာနိုင်သည်။

A get a letter / get a job etc. (get + noun) = receive / buy / fetch / find:

လက်ခံရရှိသည် / ဝယ်သည် / ယူလာသည် / ရှာဖွေသည်

you **don't have** something you **get** it you **have** it

'Did you **get** my letter?'

ခင်ဗျား ကျွန်တော့်ရဲ့စာရရဲ့လား။

'Yes, I **got** it yesterday.' (= receive)

ဟုတ်ကဲ့၊ မနေ့က ရပါတယ်။

I like your pullover. Where did you **get** it? (= buy)

ကျွန်တော် ခင်ဗျားရဲ့ခေါင်းစွတ်ဆွယ်တာ ကြိုက်တယ်။ ခင်ဗျား ဘယ်က ဝယ်လာတာလဲ။

(on the phone) 'Hello, can I speak to Ann, please?' 'One moment. I'll **get** her.' (= fetch)

ဟယ်လို၊ ကျေးဇူးပြုပြီး အန်နဲ့ စကားပြောနိုင်မလား။ ခဏစောင့်ပါ။ ကျွန်တော် သူ့ကို ခေါ်လိုက်ဦးမယ်။

It's difficult to **get** a job at the moment. (= find)

ယခု အခြေအနေတွင် အလုပ်တစ်ခုကို ရှာဖွေဖို့ ခက်သည်။

also get a bus / a train / a taxi (= take a bus / train etc.)

Did you come here on foot? 'No, I **got** the bus.'

မင်း ဒီနေရာကို ခြေလျှင် လာခဲ့တာလား။ ဟင့်အင်း၊ ငါ ဘတ်စ်ကားနှင့် လာခဲ့တာ။

B. get hungry / get cold / get tired
get + adj ဖြင့် တွဲဖက်အသုံးပြုနိုင်သည်။

you are **not** hungry you **get** hungry you **are** hungry

If you don't eat, you **get** hungry.

ခင်ဗျား မစားဘဲနေရင် ဆာလာလိမ့်မယ်။

Drink your coffee. It's **getting** cold.

ကော်ဖီသောက်လိုက်ပါ။ အေးသွားလိမ့်မယ်။

I'm sorry your mother is ill. I hope she **gets** better soon.

ခင်ဗျားအမေ နေမကောင်းဘူးဆိုလို့ စိတ်မကောင်းပါဘူး။ သူမ မကြာခင် ကောင်းလာမယ်လို့ မျှော်လင့်ပါတယ်။

We **got** very **wet** because we didn't have an umbrella.

ကျွန်တော်တို့ အရမ်းစိုရွှဲကုန်တယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ ကျွန်တော်တို့မှာ ထီးတစ်လက်မှ မရှိဘူး။

aslo **get married** လက်ထပ်သည်။

get dressed (=put your clothes on) ဝတ်ဆင်သည်။

get lost (=lose you way) လမ်းပျောက်သည်။

Linda and Frank are **getting** married soon.

လင်ဒါနဲ့ ဖရန်ခ်တို့ မကြာမီ လက်ထပ်ကြမယ်။

I got up and **got** dressed quickly.

ကျွန်တော် အိပ်ယာက ထပြီးတော့ မြန်မြန် အဝတ်,ဝတ်ခဲ့တယ်။

We went for a walk and **got** lost.

ကျွန်တော်တို့ လမ်းလျှောက်ထွက်ခဲ့ပြီး လမ်းပျောက်သွားခဲ့တယ်။

C. get to a place (= arrive):

ရောက်သည်အခါပွယ်ဖြင့် **get to** သုံးစွဲပုံကို လေ့လာနိုင်သည်။

I usually **get to** work before 8.30. (= arrive at work)

ကျွန်တော် အလုပ်ကို ၈ နာရီခွဲ မတိုင်ခင် အမြဲတမ်း ရောက်တယ်။

We left London at 10 O' clock and **got to Manchester** at 12.45.

ကျွန်တော်တို့ လန်ဒန်မှ ၁၀ နာရီက ထွက်ခဲ့တယ်။ ပြီးတော့ မန်ချက်စတာကို ၁၂.၄၅ မှာ ရောက်ခဲ့တယ်။

How did you **get here**? By bus?

ခင်ဗျား ဒီကို ဘယ်လိုလာခဲ့တာလဲ။ ဘတ်စ်ကားနဲ့လား။

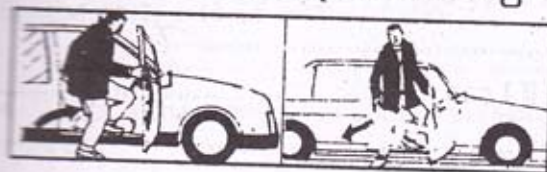
get home (without to):

What time did you **get home** last night?

ခင်ဗျား မနေ့ညက အိမ်ကို ဘယ်အချိန် ပြန်ရောက်သလဲ။

get in / out / on / off

ကား (သို့) ဘတ်စ်ကား၊ ရထားပေါ်တက်ခြင်း၊ ဆင်းခြင်းတို့တွင် သုံးနိုင်သည်။

Kate **got in the car** and drove away. (You can also say: Kate got **into** the car)
ကိတ် ကားထဲ ဝင်လိုက်သည်။ ပြီးတော့ အဝေးသို့ မောင်းထွက်သွားသည်။

A car stopped and a man **got out**. (but A man got out **of** a car.)

ကားက ရပ်လိုက်သည်။ လူတစ်ယောက် ဆင်းလာသည်။

We **got on the bus** outside the hotel and **got off** in Church Street.

ကျွန်တော်တို့ ဘတ်စ်ကားကို ဟိုတယ်အပြင်ဘက်မှာ တက်ခဲ့ပြီး ဘုရားကျောင်းလမ်းမှာ ဆင်းခဲ့တယ်။

Exercises (လေ့ကျင့်ခန်းများ)

55.1 Complete these sentences. Use **get(s)** and choose from the box.

ဝါကျများကို ပြည့်စုံအောင် ပြုလုပ်ပါ။ **get(s)** နှင့် အကွက်ထဲမှ စာလုံးများကို ရွေးချယ်အသုံးပြုပါ။

a taxi	my letter	some milk	a doctor
your jacket	a good salary	a ticket	the job

1. I wrote to you last week. Did you get my letter?
2. Where did you? It's very nice.
3. Quick! This man is ill. We must
4. I don't want to walk home. Let's
5. I had an interview with the manager but I didn't
6. When you go out, can you?
7. 'Are you going to the concert?' 'Yes, if I can
8. Margaret has got a well-paid job. She

55.2 Complete these sentences. Use **getting** + one of these words:

ဝါကျများ ပြည့်စုံအောင် ပြုလုပ်ပါ။ **getting** + အောက်ပါစကားလုံးများထဲမှ တစ်ခုခုကို သုံးပါ။

dark late cold ready married

1. Drink your coffee. It's getting cold.
2. Turn on the light. It's
3. 'I'm next week.' 'Oh, really? Congratulations!'
4. 'Where's Sally?' 'She's to go out.'
5. It's It's time to go home.

55.3 Complete the sentences. Use **get / got** + one of these words:

ဝါကျများ ပြည့်စုံအောင် ပြုလုပ်ပါ။ **get / got** + အောက်ပါစကားလုံးများထဲမှ တစ်ခုခုကို သုံးပါ။

angry better hungry lost married nervous old wet

1. Is you don't eat, you get hungry...
2. Don't go out in the rain. You'll
3. My brother last year. His wife's name is Julia.

4. Why did you with me? I didn't do anything wrong.
5. We tried to find the hotel but we
6. Everybody wants to stay young but we all
7. The beginning of the film wasn't very good but it
8. Most people before examinations.

55-4 Write sentences with I left ... and got to

I left ... and got to ... ဖြင့် ဝါကျများ ရေးပါ။

1. home / 7.30 → work / 8.15 **I left home at 7.30 and got to work at 8.15.**

2. London / 10.15 → Bristol / 11.45

I left London at 10.15 and

3. the party / 11.15 home / midnight

4. Write a true sentences about yourself.

I left

55-5 Put in got in / got out of / got on / got off.

got in / got out of / got on / got off တို့ကို ထည့်ပါ။

1. Kate ...~~got in~~... the car and drove away.

2. I the bus and walked to my house from the bus stop.

3. Ann the car, shut the door and went into a shop.

4. I made a stupid mistake. I the wrong train.

Unit [56]

do and make

do ကို အထွေထွေ လှုပ်ရှားမှုတွင် သုံးစွဲပြီး၊ **make** ကို ပြုလုပ်သည်၊ ဖန်တီးသည် ဟု သော အဓိပ္ပါယ်နှင့် သုံးစွဲနိုင်သည်။

A. **Do** ၏ အထွေထွေလှုပ်ရှားမှုကို ဖော်ပြသော ပုံစံများကို လေ့လာနိုင်သည်။

What are you **doing** this evening? (not 'What are you making?')

ခင်ဗျား ဒီနေ့ညနေ ဘာလုပ်မှာလဲ။

'Shall I open the window?'

'No, it's OK. I'll **do** it.'

ကျွန်တော် ပြတင်းပေါက်ဖွင့်လိုက်ရမလား။

နေပါစေ၊ ကျွန်တော် ဖွင့်လိုက်မယ်။

Julia's job is very boring. She **does** the same thing every day.

ဂျူလီယာ အလုပ်က ပျင်းရိငြိုးငြိုး ကောင်းတယ်။ သူမ နေ့တိုင်း ဒီပုံစံတူအလုပ်ပဲ လုပ်နေရတယ်။

I **did** a lot of things yesterday.

ကျွန်တော် မနေ့က အလုပ်တွေ အများကြီးလုပ်ခဲ့တယ်။

What do you do? = **What's your job?:**

'What do you **do**?'

'I work in a bank.'

ခင်ဗျား ဘာအလုပ်လုပ်သလဲ။

ကျွန်တော် ဘဏ်မှာ လုပ်တယ်။

B. **make** = produce / create

ပြုလုပ်သည်။ ဖန်တီးသည်ဟူသော အသုံးအနှုန်းများကို လေ့လာပါ။

She's **making** coffee.

သူမ ကော်ဖီဖျော်နေတယ်။

He has **made** a cake.

သူ ကိတ်မုန့်ဖုတ်ခဲ့တယ်။

They **make** umbrellas.

သူတို့ ထီးတွေ ထုတ်လုပ်တယ်။

It was **made** in France.

ဒီဟာ ပြင်သစ်မှာ ပြုလုပ်တာပါ။

do နှင့် **make** ကို နှိုင်းယှဉ်လေ့လာပါ။

I **did** a lot of things yesterday.

ကျွန်တော် မနေ့က အလုပ်တွေ အများကြီး လုပ်ခဲ့တယ်။

I **cleaned** my room.

ကျွန်တော် အခန်းသန့်ရှင်းခဲ့တယ်။

I **wrote** some letters and I **made** a cake.

ကျွန်တော် စာရေးခဲ့တယ်။ ပြီးတော့ ကိတ်မုန့်လည်း ဖုတ်ခဲ့တယ်။

A. What do you **do** in your free time? Sport? Reading? Hobbies?

ခင်ဗျား အားလပ်ချိန်မှာ ဘာလုပ်သလဲ၊ အားကစားလား၊ စာဖတ်သလား၊ ဝါသနာပါတဲ့ အလုပ်လား။

B. I **make** clothes. I **make** dresses and jackets. I also **make** toys for children.

ကျွန်တော် အဝတ်အထည်တွေ ချုပ်တယ်။ ကျွန်တော် မိန်းမဝတ်နဲ့ အပေါ်အင်္ကျီတွေ ချုပ်တယ်။

ကျွန်တော် ကလေးတွေအတွက် အရုပ်တွေကိုလည်း လုပ်တယ်။

C. **do** ၏ အခြားအသုံးအနှုန်းများကို ထပ်မံတွေ့မြင်နိုင်သည်။

do	an exam (examination) a test
	a course
	homework
	(somebody) a favour
	exercises
	housework

I'm **doing my driving test** next week.

ကျွန်တော် လာမဲ့အပတ်မှာ ယာဉ်မောင်း စစ်ဆေးမှု ဖြေမလို့။

John has just **done a training course**.

ဂျွန်ဟာ အခုပဲ လေ့ကျင့်မှု သင်တန်းပြီးခဲ့တယ်။

Have the children **done their homework**?

ကလေးများ သူတို့ရဲ့အိမ်စာ ပြီးပြီလား။

Ann, could you **do me a favour**?

အန်း ခင်ဗျား ကျွန်တော့်ကို တစ်ခုလောက် ကူညီနိုင်မလား။

I go for a run and **do exercises** every morning.

ကျွန်တော် ပြေးတယ်။ ပြီးတော့ မနက်ပိုင်း လေ့ကျင့်ခန်းများ လုပ်တယ်။

I hate **doing housework**, especially cleaning.

ကျွန်တော် အိမ် အလုပ်လုပ်ရတာကို မုန်းတယ်။ အထူးသဖြင့် သန့်ရှင်းရေးပေါ့။

also do the shopping the washing-up the ironing the cooking etc.

I **did the washing** but I didn't do the shopping.

ကျွန်တော် အဝတ်လျှော်ခဲ့တယ်။ ဒါပေမဲ့ ဈေးမသွားခဲ့ဘူး။

D. **make** ၏ အသုံးအနှုန်းများကို မှတ်သားလေ့လာနိုင်သည်။

make	a mistake
	an appointment
	a phone call
	a list
	a noise
	a bed

I'm sorry. I **made a mistake**.

ကျွန်တော် ဝမ်းနည်းပါတယ်။ ကျွန်တော် အမှားလုပ်ခဲ့ မိတယ်။

I must **make an appointment** to see the doctor.

ကျွန်တော် ဆရာဝန်နဲ့ တွေ့ဖို့ချိန်းရဦးမယ်။

Excuse me, I have to **make a phone call**.

ကျေးဇူးပြုပြီး ကျွန်တော် ဖုန်းပြောပါရစေခင်ဗျား။

Have you **made a shopping list**?

ခင်ဗျား ဈေးဝယ်စာရင်း လုပ်ပြီးပြီလား။

It's late. We mustn't **make a noise**.

နောက်ကျနေပြီ။ ကျွန်တော်တို့ မဆူညံမှ ဖြစ်မယ်။

Sometimes I forget to **make my bed** in the morning.

တစ်ခါတစ်ရံ ကျွန်တော် မနက်ပိုင်းမှာ အိပ်ယာ သိမ်းခဲ့ဖူး မှု့ခဲ့တယ်။

We say make a film but take a photograph:

When was **this film made**?

ဒီရုပ်ရှင်က ဘယ်တုန်းက ရိုက်ကူးခဲ့တာလဲ။

When was **this photograph taken**?

ဒီဓာတ်ပုံက ဘယ်တုန်းက ရိုက်ခဲ့တာလဲ။

Exercises (လေ့ကျင့်ခန်းများ)

56.1 Put in **make / making / made** or **do / doing / did / done**.
make / making / made (သို့မဟုတ်) **do / doing / did / done** ထည့်ပါ။

- 'Shall I open the window?' 'No, it's OK. I'll **do** it.'
- What did you at the weekend? Did you go away?
- Do you know how to bread?
- Paper is from wood.
- Richard didn't help me. He sat in an armchair and nothing.
- 'What do you?' 'I'm a doctor.'
- I asked you to clean the bathroom. Have you it?
- 'What do they in that factory?' 'Shoes.'
- I'm some coffee. Would you like some?
- Why are you angry with me? I didn't anything wrong.
- 'What are you tomorrow afternoon?' 'I'm working.'

56.2 What are these people doing?

ဒီလူတွေ ဘာလုပ်နေကြတာလဲ။

- He's making a cake.
- They
-
-
-
-
-
-

3. He 9.
4. 10.
5. 11.
6. 12.

56.3 Put in **make or **do** in the correct form.**

make (သို့မဟုတ်) **do** ၏ မှန်ကန်သောပုံစံကို ထည့်ပါ။

1. I hate **doing**... housework, especially cleaning.
2. Why do you always the same mistake?
3. 'Can you me a favour?' 'It depends what it is.'
4. 'Have you your homework?' 'Not yet.'
5. I need to see the dentist but I haven't an appointment.
6. I'm a course in photography at the moment. It's very good.
7. The last time I an exam was ten years ago.
8. When you've finished Exercise 1, you can Exercise 2.
9. There's something wrong with the car. The engine is a strange noise.
10. It was a bad mistake. It was the worst mistake I've ever
11. Let's a list of all the things we have to today.

Unit [57]

have

have ကို ရှိသည်ဟူသော အဓိပ္ပါယ်အပြင် စားသည်၊ ရေချိုးသည်၊ အနားယူသည် စသဖြင့် တွဲဖက်အသုံးပြုပုံများကို လေ့လာကြမည်။

A. *have* နှင့် *have got*

I've got (တစ်စုံတစ်ခွဲ)(သို့) *I have* (တစ်စုံတစ်ခွဲ) မိမိပိုင်ဆိုင်လျက်ရှိသော အရာ

I've got a new car.

or

I have a new car.

ကျွန်တော်မှာ ကားသစ်တစ်စီးရှိတယ်။

ကျွန်တော်မှာ ကားသစ်တစ်စီးရှိတယ်။

Sue **has got** long hair.

or

Sue **has** long hair.

ဆူးရဲ့ဆံပင်တွေက ရှည်တယ်။

ဆူးမှာ ဆံပင်ရှည်တွေရှိတယ်။

Have they got any children?

or

Do they have any children?

သူတို့မှာ ကလေးရှိပြီလား။

သူတို့မှာ ကလေးရှိသလား။

Tim **hasn't got** a job.

or

Tim **doesn't have** a job.

တစ် အလုပ် မရသေးဘူး။

တစ်မှာ အလုပ် မရှိဘူး။

How much time **have you got**?

How much time **do you have**?

ခင်ဗျား အချိန် ဘယ်လောက်ရှိသလဲ။

ခင်ဗျားမှာ အချိန်ဘယ်လောက်ရှိသလဲ။

also

I've got

a headache / (a) toothache / a stomachache a pain (in my leg) etc.

I have

a cold / a cough / a sore throat / a temperature flu etc.

I've got a headache.

or

I have a headache.

ကျွန်တော် ခေါင်းကိုက်နေတယ်။

ကျွန်တော် ခေါင်းကိုက်တယ်။

Have you got a cold? or

ခင်ဗျား အအေးမိနေသလား။

Do you have a cold?

ခင်ဗျား အအေးမိနေသလား။

The past is: I had (without 'got') I didn't have / Did you have? etc.:

When I first met Sue, she **had** short hair.

ကျွန်တော် ဆူးကို ပထမဆုံး စတွေ့တုန်းက သူ့ဆံပင်က တိုတယ်။

He **didn't have** any money because he **didn't have** a job.

သူ့မှာ ငွေတစ်ပြားမှ မရှိဘူး။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ သူ့မှာ အလုပ်မရှိဘူး။

How much time **did you have**?

ခင်ဗျားမှာ အချိန် ဘယ်လောက်ရှိခဲ့သလဲ။

B. have breakfast / have a shower etc.

စားသည် / သောက်သည် / ယူသည် စသည်တို့ဖြင့် **have** ကို အသုံးပြုသည်။
(**have got** မသုံးနိုင်ပါ)

have	breakfast / lunch / dinner
	a meal / a sandwich / a pizza etc.
	a cup of coffee / a glass of milk etc.
	something to eat / drink

Where's Ann?

အန် ဘယ်မှာလဲ။

She's **having** lunch.

သူမ နေ့လည်စာ စားနေတယ်။

I **don't** usually **have** breakfast.

ကျွန်တော် မနက်စာ စားလေ့စားထမရှိဘူး။

I **had** three cups of coffee this morning.

ကျွန်တော် ဒီနံနက်မနက် ကော်ဖီ သုံးခွက် သောက်ခဲ့တယ်။

Have a biscuit. Oh, thank you.

ဘိစကစ်စားပါသလား။ အိုး၊ ကျေးဇူးပါပဲ။

အောက်ဖော်ပြပါတို့ကိုလည်း **have** သုံးနိုင်သည်။
(**have got** မသုံးနိုင်ပါ)

have	a bath / a shower a rest / a holiday / a party a nice time / a good journey etc. a walk / a swim / a game (of tennis etc.) a dream / an accident a baby a look (at ...)
-------------	---

I had a shower this morning.

ကျွန်တော် ဒီမနက် ရေချိုးခဲ့တယ်။

We're having a party next week. You must come.

ကျွန်တော်တို့ နောက်တစ်ပတ် ပါတီပွဲ လုပ်ကြမလို့၊ ခင်ဗျား လာကို လာရမယ်။

Enjoy your holiday. **Have** a nice time!

ခင်ဗျားရဲ့အားလပ်ရက်မှာ ပျော်ရွှင်ပါစေ။ လှပတဲ့အချိန်တွေ ဖြစ်ပါစေ။

Did you have a good time in London?

ခင်ဗျား လန်ဒန်မှာတုန်းက တော်တော် နေထိုင်လို့ ကောင်းခဲ့ရဲ့လား။

Sandra has just **had** a baby.

စန်ဒရာမှာ ကလေး တစ်ယောက်သာ ရခါစရှိသေးတယ်။

Can I **have** a look at your newspaper?

ကျွန်တော် ခင်ဗျားရဲ့သတင်းစာကို ဖတ်လို့ရမလား။

C. **I've got** နှင့် **I have** နှိုင်းယှဉ်လေ့လာပါ။

I've got / I have a new shower.

It's very good.

ကျွန်တော့်မှာ ရေချိုးခန်းသစ်ရှိတယ်။

အဲဒါ အလွန်ကောင်းတယ်။

(**I've got** နှင့် **I have** တို့ကို သုံးနိုင်သည်)

I **have** a shower every morning.

ကျွန်တော် မနက်တိုင်း ရေချိုးတယ်။

(**I've got** မသုံးနိုင်ပါ)

A. Where's Paul.

ပေါလ် ဘယ်မှာလဲ။

B. He's **having** a shower. (= he's washing now)

သူ ရေချိုးနေတယ်။

Exercises (လေ့ကျင့်ခန်းများ)

57.1 Put in the correct form of **have** or **have got**.

have (သို့မဟုတ်) **have got** ခါ ပုံသဏ္ဌာန်အမှန်ကို ထည့်ပါ။

1. **I didn't have** time to do the shopping yesterday. (I / not / have)
2. ' **Has Lisa got (OR Does Lisa have)** a car?' 'No, she can't drive.' (Lisa / have?)
3. He can't open the door. a key. (he / not / have)
4. a cold last week. He's better now. (George / have)
5. What's wrong? a headache? (you / have?)
6. We wanted to go by taxi but we enough money. (we / not / have)
7. Liz is very busy. much free time. (she / not / have)
8. any problems when you were on holiday? (you / have?)

57.2 What are these people doing? Choose from the list:

ဒီလူတွေ ဘာလုပ်နေကြသလဲ။ ပေးထားသောစာလုံးများမှ ရွေးချယ်ပါ။

a rest a cup of tea a bath breakfast dinner a nice time

1. **They're having breakfast.**
2. She 4. They
3. He 5.
6.

57.3 What do you say in these situations?

ဒီလို အခြေအနေများတွင် သင်မည်သို့ ပြောမလဲ။

1. Ann is going on holiday. What do you say to her before she goes?
Have a nice holiday!

2. You meet Claire at the airport. She has just got off her plane. Ask her about the flight.

Did you have a good flight?.....

3. Tom is going on a long journey. What do you say to him before he leaves?
.....

4. It's Monday morning. You are at work. Ask Paula about her weekend.
.....

5. Paul has just come home after playing tennis with a friend. Ask him about the game.
.....

6. Rachel is going out for a meal tonight. What do you say to her before she goes?
.....

57.4 Complete the sentences. Use **have / had** and choose from the list.
ဝါကျများကို ပြည့်စုံအောင် ဖြေဆိုပါ။ **have / had** နှင့် ပေးထားသောစာလုံးများကို ရွေးချယ်ပြီး
သုံးပါ။

an accident a glass of water a look a walk a party something to eat

1. We **had a party**..... a few weeks ago. We invited fifty people.
2. 'Shall we?' 'No, I'm not hungry.'
3. I was thirsty, so I
4. I like to get up early and before breakfast.
5. Tina is a very good driver. She has never
6. There's something wrong with the engine of my car. Can you at it.

Unit [58]

I / me

he / him

they / them etc.

ပြုလုပ်သူ(ကတ္တား) နေရာနှင့် ပြုလုပ်ခံ(ကံ) နေရာများတွင် လူများ၊ အရာဝတ္ထု ပစ္စည်းများ အသုံးပြုပုံကို လေ့လာပါ။

A. လူများတွင် အသုံးပြုပုံ

Subject	I	we	you	he	she	they
ပြုလုပ်သူ	ငါ	ကျွန်ုပ်တို့	သင်	သူ	သူမ	သူတို့
Object	me	us	you	him	her	them
ပြုလုပ်ခံရသူ	ငါ့ကို	ကျွန်ုပ်တို့ကို	သင့်ကို	သူ့ကို	သူမကို	သူတို့ကို

Subject- ပြုလုပ်သူ	object - အပြုခံ
I I know Ann.	Ann knows me. me
we We know Ann.	Ann knows us. us
you You know Ann.	Ann knows you. you
he He knows Ann.	Ann knows him. him
she She knows Ann.	Ann knows her. her
they They know Ann.	Ann knows them. them

B. *things* အရာဝတ္ထုများကို အသုံးပြုပုံ

ကတ္တားပုဒ်
ကံပုဒ်

it
it

they
them

I don't want **this book**. You can have **it**.

ဒီစာအုပ် ကျွန်တော် မလိုချင်ဘူး။ ခင်ဗျား အဲဒါ ယူနိုင်တယ်။

I don't want **these books**. You can have **them**.

ကျွန်တော် ဒီစာအုပ်တွေ မလိုချင်ဘူး။ ခင်ဗျား အဲဒါတွေ ယူနိုင်တယ်။

Diane never drinks **milk**. She doesn't like **it**.

ဒိန်း နွားနို့ ဘယ်တော့မှ မသောက်ဘူး။ သူမ အဲဒါကို မကြိုက်ဘူး။

I never go to **parties**. I don't like **them**.

ကျွန်တော် ပါတီပွဲတွေကို ဘယ်တော့မှ မသွားဘူး။ ကျွန်တော် အဲဒါကို မကြိုက်ဘူး။

C. *me / her / them* ပြုလုပ်ခံ(ကံပုဒ်)များကို ဝိဘတ်များ (*for, to, with*) စသည်တို့၏ နောက်မှ အသုံးပြုပုံကို ကြည့်ပါ။

This letter isn't **for me**. It's **for you**.

ဒီစာ ကျွန်တော့်မာမဟုတ်ဘူး။ ဒီဟာ ခင်ဗျားဟာ။

Who is that woman? Why are you looking **at her**?

အဲဒီအမျိုးသမီးက ဘယ်သူလဲ။ ဘာကြောင့် ခင်ဗျား သူ့ကို ကြည့်နေရတာလဲ။

We're going to the cinema. Do you want to come **with us**?

ကျွန်တော်တို့ ရုပ်ရှင်ရုံသွားကြမလို့။ ခင်ဗျား ကျွန်တော်တို့နဲ့အတူ လိုက်ချင်သလား။

Sue and Kevin are going to the Cinema. Do you want to go **with them**?

ဆူးနဲ့ ကီဗင်တို့ ရုပ်ရှင်ရုံသွားကြမလို့။ ခင်ဗျား သူတို့နဲ့ လိုက်ချင်သလား။

'Where's the newspaper?' 'You're sitting **on it**.'

သတင်းစာက ဘယ်မှာလဲ။ ခင်ဗျား အဲဒီအပေါ်ထိုင်ထားတာလေ။

give it / them to ...

I want that book. Please give **it to me**.

ကျွန်တော် အဲဒီစာအုပ်လိုချင်တယ်။ ကျေးဇူးပြုပြီး အဲဒါကို ပေးပါ။

Robert wants these books. Can you give **them to him**, please?

ရောဘတ် ဒီစာအုပ်တွေကို လိုချင်တယ်။ ခင်ဗျား သူ့ကို ဒီစာအုပ်တွေ ကျေးဇူးပြုပြီး ပေးနိုင်မလား။

Exercises (လေ့ကျင့်ခန်းများ)

58.1 Finish the sentences with **him / her / them**.

him / her / them ဖြင့် ဝါကျများကို အဆုံးသတ်ပါ။

1. I don't know those girls. Do you know **them**?
2. I don't know that man. Do you know
3. I don't know those people. Do you know
4. I don't know David's wife. Do you know
5. I don't know Mr Stevens. Do you know
6. I don't know Sarah's parents. Do you know
7. I don't know the woman with the black coat. Do you know

58.2 Complete the sentences. Use **I / me / you / she / her** etc.

ဝါကျများ ပြည့်စုံအောင် ပြုလုပ်ပါ။ **I / me / you / she / her** စသည်တို့ကို သုံးပါ။

1. I want to see **her** but **she** doesn't want to see **me**.
2. They want to see me but don't want to see
3. She wants to see him but doesn't want to see
4. We want to see them but don't want to see
5. He wants to see us but don't want to see
6. They want to see her but doesn't want to see
7. I want to see them but don't want to see
8. You want to see her but doesn't want to see

58.3 Write sentences beginning **I like ...**, **I don't like ...** or **Do you like ...?**

I like ... I don't like ... (သို့မဟုတ်) **Do you like ...?** တို့ဖြင့် အစပြုလျက် ဝါကျများ ရေးပါ။

1. I don't eat tomatoes. **I don't like them.**
2. George is a very nice man. I like
3. This jacket isn't very nice. I don't
4. This is my new car. Do?
5. Mrs Clark is not very friendly. I
6. These are my new shoes.?

58.4 Complete the sentences. Use **I / me / he / him** etc.

ဝါကျများ ပြည့်စုံအောင် ပြုလုပ်ပါ။ **I / me / he / him** စသည်တို့ဖြင့် သုံးပါ။

1. Who is that woman? Why are you looking at **her**..?
2. 'Do you know that man?' 'Yes, I work with?'
3. Where are the tickets? I can't find
4. I can't find my keys. Where are?
5. We're going out. You can come with
6. Margaret likes music, plays the piano.
7. I don't like dogs. I'm afraid of
8. I'm talking to you. Please listen to
9. Where is Ann? I want to talk to
10. My brother has a new job. doesn't like very much.

58.5 Complete the sentences.

ဝါကျများ ပြည့်စုံအောင် ပြုလုပ်ပါ။

1. I want that book. Can you **give it to me** ..?
2. He wants the key. Can you give?
3. She wants the keys. Can you?
4. I want that letter. Can you?
5. They want the money. Can you?
6. We want the photographs. Can you?

Unit [59]

my / his / their etc.

ပိုင်ဆိုင်မှုပြ စကားလုံးများ အသုံးပြုပုံကို လေ့လာပါ။

A. *I / we / you* စသည်တို့မှ ပိုင်ဆိုင်မှုပြ *my / our / your* သို့ ပြောင်းလဲပုံနှင့် *noun* (နာမ်)နှင့်တွဲဖက် အသုံးပြုပုံများကို လေ့လာပါ။

I	→	my	I like my job.
we	→	our	We like our job.
you	→	your	You like your job.
he	→	his	He likes his job.
she	→	her	She likes her job.
they	→	their	They like their jobs.
it	→	its	Oxford (=it) is famous for its university

my / your / his etc. + a noun

my hands = ကျွန်ုပ်၏လက်

his mother = သူ့အမေ

your best friend = သင်ရဲ့အချစ်ဆုံးသူငယ်ချင်း

her new car = သူမ၏ကားအသစ်

our house = ကျွန်ုပ်တို့၏အိမ်

their room = သူတို့ရဲ့အခန်း

B. *his / her / their* အသုံးပြုပုံများ

<u>DIANE</u> 	<u>ANDY</u> 	<u>MR AND MRS THOMSON</u>
her car(=Diane's car) သူမရဲ့ကား ဒီနီးရဲ့ကား	his bicycle သူ့ရဲ့စက်ဘီး	their son သူတို့ရဲ့သား
her husband (Diane's husband) သူမရဲ့ယောက်ျား ဒီနီးရဲ့အမျိုးသား	his sister သူ့ရဲ့ညီမ	their daughter သူတို့ရဲ့သမီး
her children (=Diane's children) သူမရဲ့ကလေးများ ဒီနီးရဲ့ကလေးများ	his parents သူ့မိဘများ	their children သူတို့ရဲ့ကလေးများ

C. *its* နှင့် *it's* တို့၏ ကွဲပြားမှုကို နှိုင်းယှဉ်ကြည့်ပါ။

its Oxford is famous for **its** university.
အောက်စဖို့ဒ်ဟာ အဲဒီမြို့က တက္ကသိုလ်ကြောင့် နာမည်ကျော်တယ်။

it's(=it is) I like oxford. **It's** a nice city.
ကျွန်တော် အောက်စဖို့ဒ်ကို သဘောကျတယ်။
အောက်စဖို့ဒ်မြို့က သာယာတယ်။

Exercises (လေ့ကျင့်ခန်းများ)

59.1 Finish these sentences.

ဝါကျများကို အဆုံးသတ်ပါ။

1. I'm going to wash **my hands**.
2. She's going to wash
3. We're going to wash
4. He's going to wash
5. They're going to wash
6. Are you going to wash?

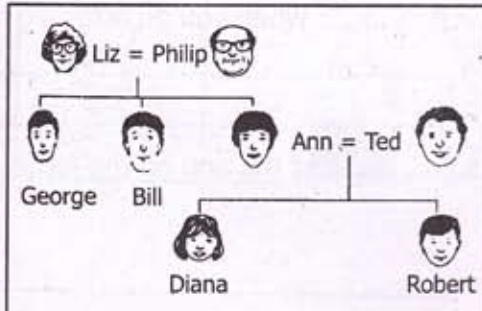
59.2 Finish these sentences.

ဝါကျများကို အဆုံးသတ်ပါ။

1. He **lives with his parents**...
2. They live with parents.
3. We parents.
4. Julia lives
5. I parents.
6. John?
7. Do you live?
8. Most children

59.3 Look at the family tree and complete the sentences with **his / her / their**.

မိသားစု သစ်ပင်ကို ကြည့်ပြီး ဝါကျများကို **his / her / their** တို့ဖြင့် ပြည့်စုံအောင် ပြုလုပ်ပါ။

1. I saw Liz with **her** husband, Philip.
2. I saw Ann and Ted with children.
3. I saw Ted with wife, Ann.
4. I saw George with brother, Bill.
5. I saw Ann with brother, Bill.
6. I saw Liz and Philip with son, Bill.
7. I saw Ann with parents.
8. I saw Diana and Robert with parents.

59.4 Put in **my / our / your / his / her / their / its**.

my / our / your / his / her / their / its တို့ ထည့်ပါ။

1. Do you like **your** job?
2. I know Mr Watson but I don't know wife.
3. Mr and Mrs Baker live in London. son lives in Australia.
4. We're going to have a party. We're going to invite all friends.

5. Ann is going out with friends this evening.
6. I like tennis. It's favourite sport.
7. 'Is that car?' 'No, I haven't got a car.'
8. I want to phone Ann. Do you know phone number?
9. Do you think most people are happy in jobs?
10. I'm going to wash hair before I go out.
11. This is a beautiful tree. leaves are a beautiful colour.
12. John has a brother and a sister. brother is 25 and sister is 21.

59.5 Complete the sentences. Use **my / his / their** etc. with one of these words:
 ဝါကျများ ပြည့်စုံအောင် ပြုလုပ်ပါ။ **my / his / their** စသည်တို့နှင့် အောက်ပါစာလုံးများမှ တစ်ခုခုကို သုံးပါ။

coat homework house husband job key name

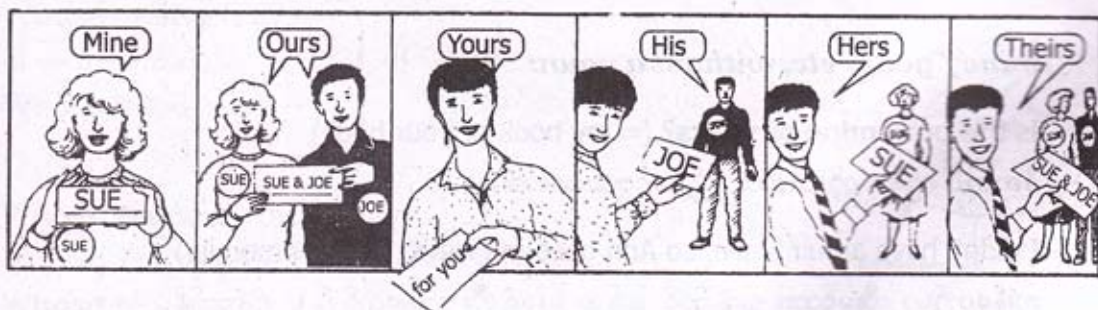
1. Jim doesn't enjoy his job. It's not very interesting.
2. I can't open the door. I haven't got
3. Sally is married. words in a bank.
4. It's very cold today. Put on when you go out.
5. 'What are the children doing?' 'They're doing
6. 'Do you know that man?' 'Yes, but I don't know
7. We live in Barton Street. is at the end on the left.

Unit [60]

Whose is this? It's mine / yours / hers etc.

မည်သူ့ပစ္စည်းလဲ၊ မည်သူပိုင်သလဲ၊ မေးမြန်းပုံတွင် **Whose** ကို အသုံးပြုသည်။ ပြန်လည် ဖြေကြားပုံများကိုလည်း တွေ့မြင်နိုင်သည်။

- A. **mine / ours** တို့တွင် **noun** နှင့် မတွဲဘဲ ကျွန်ုပ်၏ဟာ၊ ကျွန်ုပ်တို့ဟာ စသည်ဖြင့် အသုံးပြုနိုင်ပုံနှင့် ပိုင်ဆိုင်မှုပြစကားလုံးများ ပြောင်းလဲပုံကို တွေ့ရမည်။

I	→	my	→	mine
we	→	our	→	ours
you	→	your	→	yours
he	→	his	→	his
she	→	her	→	hers
they	→	their	→	theirs

It's my money.	It's mine .
It's our money.	It's ours .
It's your money.	It's yours .
It's his money.	It's his .
It's her money.	It's hers .
It's their money.	It's theirs .

B. my / your etc. + a noun (my hands / your book etc.):

my / your တို့ကို နာမ်နှင့် တွဲသုံးသည်။

mine / yours တို့ကို သူ့အတိုင်း အသုံးပြုသည်။

his ကို *noun* (နာမ်) ပါပါ မပါပါ သုံးနိုင်သည်။

My hands are cold.

ကျွန်တော့်လက်တွေ အေးတယ်။

Is this **your book**?

ဒီဟာ ခင်ဗျား စာအုပ်လား။

Ann gave me **her umbrella**.

အန်က သူမထီးကို ကျွန်တော့်ကို ပေးခဲ့တယ်။

It's **their problem**, not **our problem**.

ဒါ သူတို့ရဲ့ပြဿနာ၊ ကျွန်တော်တို့ပြဿနာ မဟုတ်ဘူး။

mine / yours etc. without a noun:

Is this book **mine** or **yours**? (= my book or your book)

ဒီစာအုပ် ကျွန်တော့်ဟာလား (သို့) ခင်ဗျားဟာလား။

I didn't have an umbrella, so Ann gave me **hers**. (= her umbrella)

ကျွန်တော့်မှာ ထီးမရှိဘူး။ ဒါကြောင့် အန်က သူမရဲ့ထီး ကျွန်တော့်ကို ပေးခဲ့တယ်။

It's **their problem**, not **ours**. (= not our problem)

ဒါ သူတို့ရဲ့ပြဿနာပဲ၊ ကျွန်တော်တို့ ပြဿနာ မဟုတ်ဘူး။

We went in our car and they went in **theirs**. (= their car)

ကျွန်တော်တို့က ကျွန်တော်တို့ရဲ့ကားဆီ သွားကြတယ်။ သူတို့က သူတို့ရဲ့ကားဆီ သွားကြတယ်။

with or without a noun:

'Is this **his camera** or **hers**?' 'It's **his**.'

ဒီဟာ သူ့ရဲ့ကင်မရာလား (သို့) သူမရဲ့ဟာလား။ သူ့ဟာ။

C. a friend of mine / a friend of his / some friends of yours etc.

I went out to meet a friend of mine. (not 'a friend of me')

ကျွန်တော် ကျွန်တော့်သူငယ်ချင်းတစ်ယောက်နှင့် တွေ့ဖို့ အပြင်ထွက်ခဲ့တယ်။

Tom was with a friend of his. (not 'a friend of him')

တွမ်ဟာ သူသူငယ်ချင်းတစ်ယောက် ဖြစ်သည်။

Are those people *friends of yours*? (not 'friends of you')

ဟိုလူတွေက ခင်ဗျားရဲ့သူငယ်ချင်းတွေလား။

D. Whose ...? ပိုင်ဆိုင်မှုကို မေးမြန်းနိုင်သည်။

Whose book is this? (= Is it your book? his book? my book? etc.)

ဒီဟာ ဘယ်သူ၏စာအုပ်လဲ။

Whose with or without a noun:

Whose money is this?

ဒါ ဘယ်သူပိုက်ဆံလဲ။

Whose is this?

ဒါ ဘယ်သူဟာလဲ။

Whose shoes are these?

ဒီဟာတွေ ဘယ်သူ ဂျူးဖိနပ်လဲ။

Whose are these?

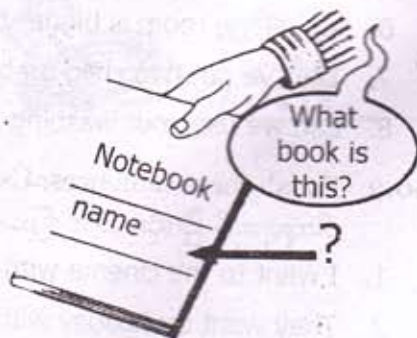
ဒီဟာတွေ ဘယ်သူဟာလဲ။

It's mine.

ဒါ ကျွန်တော့်ဟာ။

They're John's.

ဒါတွေဟာ ဂျွန်ရဲ့ဟာပေါ့။

Exercises (လေ့ကျင့်ခန်းများ)

60.1 Finish the sentences with **mine / yours** etc.

my / yours အစရှိသည်တို့နှင့် ဝါကျများကို ပြီးဆုံးအောင် ပြုလုပ်ပါ။

1. It's your money. It's <u>yours</u> .	5. It's their house. It's
2. It's my bag. It's	6. They're your books. They're
3. It's our car. It's	7. They're my glasses. They're
4. They're her shoes. <u>They're</u>	8. It's his coat. It's

60.2 Choose the right word.

မှန်ကန်သော စာလုံးများကို ရွေးချယ်ပါ။

1. It's their / theirs problem, not our / ours. their and ours are right
2. This is a nice camera. Is it your / yours?
3. That's not my / mine umbrella. My / Mine is black.
4. Whose books are these? Your / Yours or my / mine?
5. Catherine is going out with her / hers friends this evening.
6. My / Mine room is bigger than her / hers.
7. They've got two children but I don't know their / theirs names.
8. Can we use your washing machine? Our / Ours is broken.

60.3 Finish these sentences. Use **friend(s) of mine / yours** etc.

ဝါကျများကို ပြီးဆုံးအောင် ပြုလုပ်ပါ။ **friend(s) of mine / yours** စသည်တို့ကို အသုံးပြုပါ။

1. I went to the cinema with a friend of mine.....
2. They went on holiday with some friends of theirs.....
3. She's going out with a friend
4. We had dinner with some
5. I played tennis with a
6. Tom is going to meet a
7. Do you know those people? Are they?

60.4 Look at the pictures. What are the people saying?

ရုပ်ပုံများကို ကြည့်ပါ။ လူတွေ ဘာပြောနေကြသလဲ။

Unit [61]

I / me / my / mine

ကျွန်ုပ်, ကျွန်ုပ်တို့, ကျွန်ုပ်၏, ကျွန်ုပ်ဟာ စသဖြင့် အဆင့်ဆင့် ပြောင်းလဲသုံးစွဲပုံကို လေ့လာ မှတ်သားပါ။

I etc.
(→ Unit 58)

me etc.
(→ Unit 58)

my etc.
(→ Unit 59)

mine etc.
(→ Unit 60)

	I know Tom.	Tom knows me .	It's my car.	It's mine .
	We know Tom.	Tom knows us .	It's our car.	It's ours .
	You know Tom.	Tom knows you .	It's your car.	It's yours .
	He knows Tom.	Tom knows him .	It's his car.	It's his .
	She knows Tom.	Tom knows her .	It's her car.	It's hers .
	They know Tom.	Tom knows them .	It's their car.	It's theirs .

'Do **you** know that man?'

ခင်ဗျား ဒီလူကို သိလား။

'Yes, **I** know **him** but **I** can't remember **his** name.'

ဟုတ်ကဲ့၊ ကျွန်တော်သိပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော် သူ့နာမည် မမှတ်မိတော့ဘူး။

She was very pleased because **we** invited **her** to stay with **us** at **our** house.

သူမ အရမ်းကျေနပ်ခဲ့တယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ ကျွန်တော်တို့က သူမကို ကျွန်တော်တို့အိမ်မှာ နေဖို့ ဖိတ်ခေါ်ခဲ့တယ်လေ။

A. Where are the children? Have **you** seen **them**?

ကလေးတွေ တယ်မှာလဲ။ ခင်ဗျား သူတို့ကို မမြင်မိဘူးလား။

B. Yes, **they** are playing with **their** friends in the park.

ဟုတ်ကဲ့၊ သူတို့ဟာ သူတို့သူငယ်ချင်းတွေနှင့် ပန်းခြံထဲမှာ ကစားနေကြတယ်။

That's **my** pen. Can you give it to **me**, please?

ဒါ ကျွန်တော့်ဖောင်တိန်၊ ခင်ဗျား ကျွန်တော့်ကို ကျေးဇူးပြုပြီး ပေးနိုင်မလား။

'Is this **your** umbrella?' 'No, it's **yours**.'

ဒါ ခင်ဗျားရဲ့ထီးလား။ မဟုတ်ဘူး၊ ဒီထီးက ခင်ဗျားဟာ။

He didn't have an umbrella, so **she** gave **him** **hers**. (=she gave her umbrella to him)

သူ့မှာ ထီးမရှိဘူး။ ဒါကြောင့် သူ့ကို သူမရဲ့ထီးပေးခဲ့တယ်။

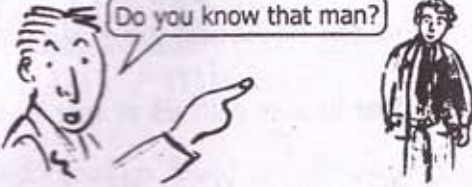
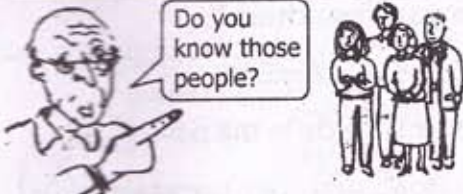
I'm meeting a friend of **mine** this evening. (not 'a friend of me')

ဒီညနေ ကျွန်တော်ရဲ့သူငယ်ချင်းတစ်ယောက်နှင့် တွေ့ဆုံမိတယ်။

Exercises (လေ့ကျင့်ခန်းများ)

61.1 Answer the questions in the same way.

မေးခွန်းများကို ဖော်ပြပါနည်းအတိုင်း ဖြေပေးပါ။

1 Do you know that man?	2 Do you know that woman?
Yes, I know him, but I can't remember his name.	Yes, I know but I can't remember
3 Do you know those people?	4 Do you know me?
Yes, I but I names.	Yes, I but

61.2 Finish these sentences in the same way.

ပေးထားသောပုံစံအတိုင်း ဝါကျများကို ပြီးဆုံးအောင် ပြုလုပ်ပါ။

- We invited her **to stay with us at our house.**
- He invited us to stay with house.
- They invited me to stay with house.
- I invited them
- She invited us
- Did you invite him?

61.3 Complete the sentences in the same way.

ဝါကျများပြည့်စုံစေရန် ဖော်ပြပါနည်းအတိုင်း ပြုလုပ်ပါ။

- I gave him **my address and he gave me his.**
- I gave her address and she gave me
- He gave me address and I gave

4. We gave them address and they gave
5. She gave him address and
6. You gave us address and
7. They gave you address and

61.4 Put in him / her / yours etc.

him / her / yours စသည်တို့ကို ထည့်ပါ။

1. Where's Ann? Have you seen**her**.....?
2. Where are my keys? Where did I put
3. This letter is for Bill. Can you give it to
4. We wrote to John but he didn't answer letter.
5. 'I can't find my pen. Can I use?' 'Yes, of course.'
6. We're going to the cinema. Why don't you come with
7. Did your sister pass exams?
8. Some people talk about jobs all the time.
9. Last night I went out for a meal with a friend of

Unit [62]

myself / yourself / themselves etc.

ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင်၊ ခင်ဗျားကိုယ်တိုင်၊ သူတို့ကိုယ်တိုင် စသည် အသုံးပြုပုံများကို လေ့လာပါ။

A. ပြောင်းလဲပုံများကို မှတ်သားပါ။

He's looking at **himself**.

Help **yourself**!

They're enjoying **themselves**.

I → me → **myself**

I looked at **myself** in the mirror.

he → him → **himself**

ကျွန်တော့်ကိုယ် ကျွန်တော် မှန်ထဲမှာ ကြည့်ခဲ့တယ်။

He cut **himself** with a knife.

she → her → **herself**

သူ သူ့ဘာသာသူ ဓားထိသွားခဲ့တယ်။

She fell off her bike but she didn't hurt **herself**.

သူမ စက်ဘီးပေါ်က ပြုတ်ကျခဲ့တယ်။ ဒါပေမဲ့ သူမကိုတော့ မထိခိုက်ခဲ့ပါဘူး။

you → you → **yourself**
yourselves

Please help **yourself**. (one person)

ကျေးဇူးပြု၍ ကိုယ့်ဘာသာကိုယ် ယူ(စား)ပါ။

Please help **yourselves**. (two or more people)

ကျေးဇူးပြု၍ သင်တို့ကိုယ်တိုင် ယူ(စား)ပါ။

we → us → ourselves We had a good holiday. **We** enjoyed **ourselves**.

ကျွန်တော်တို့မှာ အားလပ်ရက် ခို့ခဲ့တယ်။

ကျွန်တော်တို့ ကျွန်တော်တို့ဘာသာ ပျော်ခဲ့ကြတယ်။

they → them → themselves They had a nice time. **They** enjoyed **themselves**.

သူတို့မှာ ပျော်စရာကောင်းတဲ့ အချိန်တွေ ခို့တယ်။ သူတို့ဟာ

သူတို့ ပျော်ရွှင်ခဲ့ကြတယ်။

B. *me / him / them* စသည်တို့နှင့် *myself / himself / themselves* တို့ကို နှိုင်းယှဉ်လေ့လာပါ။

 She is looking at him └different people ┘ You never talk to me. ခင်ဗျား ကျွန်တော့်ကို ဘယ်တော့မှ စကားမပြောဘူးနော်။ I didn't pay for them. ကျွန်တော် သူတို့အတွက် မပေးခဲ့ဘူး။ Did I hurt you? ကျွန်တော် ခင်ဗျားကို ထိခိုက်နာကျင်စေခဲ့လား။ 	 He is looking at himself └the same person ┘ Sometimes I talk to myself. တစ်ခါတစ်ရံ ကျွန်တော့်ဘာသာကျွန်တော် စကားတွေ ပြောမိတယ်။ They paid for themselves. သူတို့အတွက် သူတို့ ပေးခဲ့တယ်။ Be careful. Don't hurt yourself. သတိထား၊ ကိုယ့်ကိုကိုယ် မထိခိုက်စေနှင့်။
---	---

C. *by myself / by yourself* စသည်တို့သည် ကျွန်တော် တစ်ဦးထဲ၊ သူတစ်ဦးထဲဟု အဓိပ္ပါယ်ရသည်။

I went on holiday **by myself**. (= I went alone)

ကျွန်တော် တစ်ယောက်တည်းပဲ ကျွန်တော့် အားလပ်ရက်ကုန်ခဲ့တယ်။

'Was she with friends?' 'No, she was **by herself**.'

သူမ သူငယ်ချင်းများနှင့်လား။ မဟုတ်ဘူး၊ သူမ တစ်ယောက်ထဲ။

D. **each other** တစ်ဦးကိုတစ်ဦး၊ တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး အသုံးများနှင့် **selves** အသုံးပြုပုံတို့ နှိုင်းယှဉ် လေ့လာနိုင်သည်။

Jill and Ann are good friends. They know **each other** well. (Jill knows Ann / Ann knows Jill)

ဂျေးလ်နှင့်အန်တိုဟာ သူငယ်ချင်းကောင်းတွေ ဖြစ်တယ်။ သူတို့ဟာ တစ်ဦးကိုတစ်ဦး ကောင်းကောင်းသိကြ တယ်။

Paul and I live near **each other**. (=he lives near me / I live near him)

ပေါလ်နှင့်ကျွန်တော်တို့ဟာ တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး နီးကပ်စွာ နေကြတယ်။

STEVE

SUE

Steve and Sue looked at **each other**. (= he looked at her/she looked at him)

စတီဗ်နှင့်ဆူးတို့ တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး ကြည့်နေခဲ့ကြတယ်။

STEVE

SUE

Steve and Sue looked at **themselves**. (= he looked at himself/she looked at herself)

စတီဗ်နှင့်ဆူးတို့ သူတို့ကိုယ် သူတို့ ကြည့်နေခဲ့ကြတယ်။

Exercises (လေ့ကျင့်ခန်းများ)

62.1 Finish the sentences with **myself** / **yourself** etc.

myself / yourself စသည်တို့နှင့် ဝါကျများကို ပြီးအောင်လုပ်ပါ။

1. He looked at ...**himself**.... in the mirror.
2. I'm not angry with you. I'm angry with
3. Margaret had a nice time in London. She enjoyed
4. My friends had a nice time in London. They enjoyed
5. I picked up a very hot plate and burnt
6. He never thinks about other people. He only thinks about
7. I want to know more about you. Tell me about (one person)
8. Goodbye! Have a nice holiday and look after! (two people)

62.2 Write sentences with **by myself** / **by yourself** etc.

by myself / by yourself စသည်တို့နှင့် ဝါကျများကို ရေးပါ။

1. I went on holiday alone.	... <u>I went on holiday by myself.</u>
2. When I saw him, he was alone.	When I saw him, he
3. Don't go out alone.	Don't
4. I went to the cinema alone.	I
5. My sister lives alone.	My sister
6. Many people live alone.	Many people

62.3 Write sentences with **each other**.

each other နှင့် ဝါကျများ ရေးပါ။

62.4 Complete the sentences. Use: **each other** or **ourselves / yourselves / themselves** or **us / you / them**.

ဝါကျများကို ပြည့်စုံအောင် လုပ်ပါ။ **each other** (သို့မဟုတ်) **ourselves / yourselves / themselves** (သို့မဟုတ်) **us / you / them** တို့ကို အသုံးပြုပါ။

1. Paul and I live near **each other** .
2. Who are those people? Do you know **them** ?
3. You can help Tom and Tom can help you. So you and Tom can help
4. There's food in the kitchen. If you and Chris are hungry, you can help
5. We didn't go to Ann's party. She didn't invite
6. When we go on holiday, we always enjoy
7. Mary and Jane were at school together but they never see now.
8. Diane and I are very good friends. We've known for a long time.
9. 'Did you see David and Diane at the party?' 'Yes, but I didn't speak to
10. Many people talk to when they're alone.

Unit [63]

-s (Ann's camera / my brother's car etc.)

လူများ၏ပိုင်ဆိုင်မှုကို ပြောရာတွင် -s ဖြင့် တွဲဖက်၍ အသုံးပြုသည်။

A ပုံမှန်အားဖြင့် -s ကို လူများတွင် အသုံးပြုသည်။

-s နောက်တွင် နာမ်လိုက်သည်။

-s ကို နာမ်မပါဘဲလည်း အသုံးပြုနိုင်သည်။

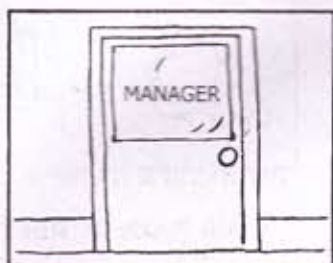
-s ကို လူများ၏ပိုင်ဆိုင်မှုတွင် အသုံးပြုပုံ

Ann's camera
(her camera)

my brother's car
(his car)

the manager's office
(his or her office)

I stayed at **my sister's** house. (not 'the house of my sister')

ကျွန်တော်ဟာ ကျွန်တော့်ရဲ့ညီမ အိမ်မှာ နေခဲ့တယ်။

Have you met **Mr Kelly's** wife? (not 'the wife of Mr Kelly')

ခင်ဗျား မစွတာ ကယ်လီရဲ့ဇနီးနှင့် တွေ့ပြီးပြီလား။

Paul is **a man's** name. Paula is **a woman's** name.

ပေါ့ဆိုတာ ယောက်ျားနာမည်ဖြစ်သည်။ ပေါ်လာဆိုတာ အမျိုးသမီးနာမည်ဖြစ်သည်။

Are you going to **James's** party?

ခင်ဗျား ဂျိမ်းစ်ရဲ့ပါတီပွဲကို သွားမလို့လား။

-**s** ကို နာမ်မပါဘဲ နာမ်နောက်မှ ရေးသားပုံ

Mary's hair is longer than **Ann's**. (=Ann's hair)

မေရီရဲ့ဆံပင်ဟာ အန်ရဲ့ဆံပင်ထက် ပိုရှည်တယ်။

'Whose umbrella is this?' 'It's **my mother's**.' (= my mother's umbrella)

ဒီဟာ ဘယ်သူ့ထီးလဲ။ အဲဒါ ကျွန်တော့်အမေရဲ့ထီးပါ။

'Where were you last night?' 'I was at **Paul's**.' (=Paul's house)

လွန်ခဲ့တဲ့ညက ခင်ဗျား ဘယ်နေရာမှာလဲ။ ကျွန်တော် ပေါလ်ရဲ့အိမ်မှာပါ။

friend's and friends'

- B. အနည်းကိန်းတွင် ပိုင်ဆိုင်မှုပြ -**s** နှင့် အများကိန်းတွင် ပိုင်ဆိုင်မှုပြ -**'** အသုံးပြုပုံကို လေ့လာနိုင်သည်။

 my friend's house = <i>one friend</i> (= his house or her house) friend/student/mother etc.(singular): my mother's car (<i>one mother</i>) my father's car (<i>one father</i>)	 my friends' house = <i>two or more friends</i> (= their house) friends/students/parents etc.(plural): my parents' car (<i>two parents</i>)
--	---

- C. *of...* ကို အရာဝတ္ထု / နေရာ စသည်တို့၏ ပိုင်ဆိုင်မှုပြ စကားလုံးအဖြစ် အသုံးပြုနိုင်သည်။

Look at the roof **of that building**. (not 'that building's roof')

အဲဒီအဆောက်အဦ၏အမိုးကို ကြည့်ပါ။

We didn't see the beginning **of the film**. (not 'the film's beginning')

ကျွန်တော်တို့ဇာတ်ကား၏အစပိုင်းကို မကြည့်ခဲ့ရဘူး။

What's the name **of this village**?

ဒီရွာ၏အမည်က ဘာလဲ။

Do you know the cause **of the problem**?

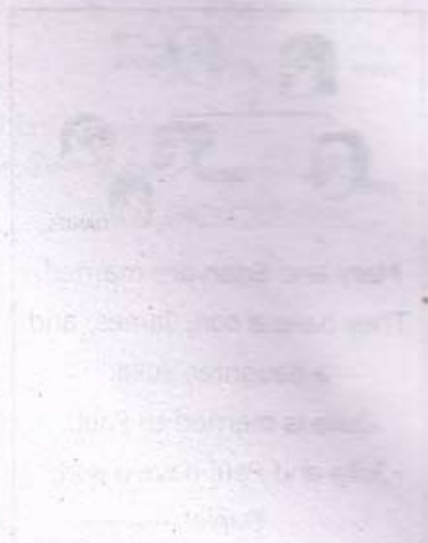
ပြဿနာ၏အကြောင်းတရားကို သိလား။

You can sit in the back **of the car**.

ခင်ဗျား ကားရဲ့နောက်ဘက်မှာ ထိုင်နိုင်တယ်။

Madrid is the capital **of Spain**.

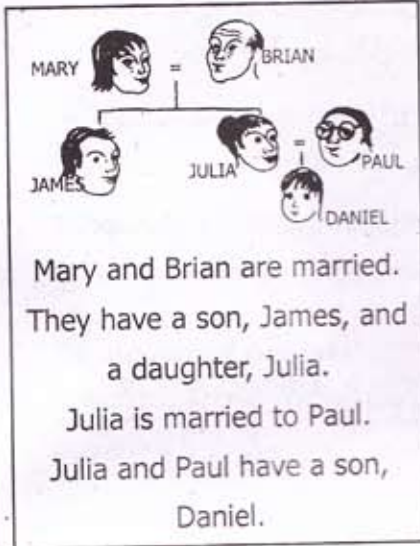
မက်ဒရစ်မြို့ဟာ စပိန်နိုင်ငံရဲ့မြို့တော်ဖြစ်တယ်။

Exercises (လေ့ကျင့်ခန်းများ)

63.1 Look at the family tree. Write sentences about the people in the family.

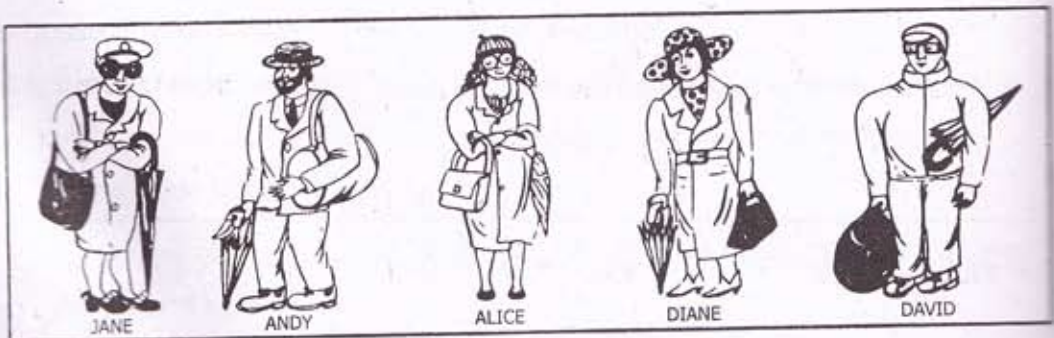
မိသားစုသစ်ပင်ကို ကြည့်ပါ။ ထိုမိသားစုဝင်လူများအကြောင်း ဝါကျများရေးပါ။

1. (Brian/husband) ... **Brian is Mary's husband.**
2. (Julia/mother) ... **Julia is Daniel's mother.**
3. (Mary/wife) Mary is wife.
4. (James/brother) James
5. (James/uncle) uncle.
6. (Julia/wife) Julia
7. (Mary/grandmother)
.....
8. (Julia/sister)
9. (Paul/husband)
10. (Paul/father)
11. (Daniel/nephew)
.....

63.2 Look at the pictures and answer the questions. Use one word only.

ရုပ်ပုံကားချပ်များကြည့်ပြီး၊ မေးခွန်းများကို ဖြေဆိုပါ။ စကားလုံးတစ်လုံးတည်းကိုသာ သုံးပါ။

1. Whose is this?
.....
Alice's

3. And this?
.....

5. And this?
.....
OK

2. Whose is this?
.....

4. And these?
.....

6. And these?
.....

49.3 Are these sentences OK? Correct the sentences where necessary.

ဤဝါကျများသည် အဆင်ပြေသလား၊ လိုအပ်သောနေရာများတွင် ဝါကျများကို အမှန်ပြင်ရေးပါ။

1. I stayed at the house of my sister.
my sister's house
2. What is the name of this village?
3. Do you like the colour of this coat?
4. Do you know the phone number of Bill?
5. The job of my brother is very interesting.
6. Write your name at the top of the page.
7. For me the morning is the best part of the day.
8. The favourite colour of Paula is blue.
9. When is the birthday of your mother?
10. The house of my parents isn't very big.
11. The walls of this house are very thin.
12. The car stopped at the end of the street.
13. Are you going to the party of Silvia next week?
14. The manager of the hotel is on holiday at the moment.....

Unit [64]

a / an ...

တစ်ခု၊ တစ်ယောက် စသဖြင့် ရေတွက်ရာတွင် a / an ကို အသုံးပြုသည်။

A. a တစ်ခု၊ တစ်ယောက်အဖြစ် အသုံးပြုပုံများကို လေ့လာပါ။

He's got a camera.

သူ့မှာ ကင်မရာတစ်လုံး ရှိတယ်။ သူမတက္ကစီတစ်စီးကို စောင့်နေတယ်။

She's waiting for a taxi.

It's a beautiful day.

သာယာလှပတဲ့နေ့တစ်နေ့ပဲ။

a ... = အရာဝတ္ထုတစ်ခု (သို့မဟုတ်) လူတစ်ယောက်

Alice works in a bank. (not 'in bank')

အဲလက်စ် ဘဏ်တစ်ခုမှာ လုပ်တယ်။

Can I ask a question? (not 'ask question')

ကျွန်တော် မေးခွန်းတစ်ခု မေးလို့ရလား။

I haven't got a car.

ကျွန်တော်မှာ ကားတစ်စီးမှ မရှိဘူး။

There's **a woman** at the bus stop.

ဆတ်စ်ကားမှတ်တိုင်မှာ အမျိုးသမီးကြီးတစ်ယောက်ရှိတယ်။

B. an ကို a, e, i, o, u နှင့် စသော စကားလုံးနာမ်ရှေ့တွင် သုံးရသည်။

Do you want **an** apple or **a** banana?

ခင်ဗျား ပန်းသီးတစ်လုံး (သို့) ငှက်ပျောသီးတစ်လုံး လိုချင်သလား။

I'm going to buy **a** hat and **an** umbrella.

ကျွန်တော် ဦးထုပ်တစ်လုံးနှင့် ထီးတစ်လက် ဝယ်မလို့။

There was **an** interesting programme on TV last night.

လွန်ခဲ့တဲ့ညက တီဗွီမှာ စိတ်ဝင်စားစရာ အစီအစဉ်တစ်ခုရှိခဲ့တယ်။

an hour (h သံထွက်)

တစ်နာရီ

a university (y သံထွက်)

တက္ကသိုလ်တစ်ခု

a European country (y သံထွက်)

ဥရောပနိုင်ငံတစ်နိုင်ငံ

another (=an + other) သည် စကားလုံးတစ်ခုတည်းဖြစ်သည်။

Can I have **another** cup of tea?

ကျွန်တော် လွှက်ရည် နောက်တစ်ခွက်သောက်လို့ ရမလား။

C. သက်မဲ့အရာဝတ္ထုတစ်ခု (သို့) လူတစ်ယောက်ကို ပြောဆိုသောအခါ a/an အသုံးပြု သည်။

The sun is **a** star.

နေသည် ကြယ်တစ်လုံးပဲ။

Football is **a** game.

ဘောလုံးသည် အားကစားတစ်ခုဖြစ်သည်။

Dallas is **a** city in Texas.

ဒါလက်စ်သည် တက်ဆက်ရဲ့မြို့တစ်မြို့ဖြစ်သည်။

A mouse is **an** animal. It's **a** small animal.

ကြွက်တစ်ကောင်သည် တိရစ္ဆာန်တစ်မျိုးဖြစ်သည်။ အဲဒါဟာ သေးငယ်တဲ့ တိရစ္ဆာန်ဖြစ်သည်။

Joe is a very nice person.

ဂျိုးသည် လူကောင်းတစ်ယောက်ဖြစ်သည်။

a / an ကို အလုပ်အကိုင် စသည် ဖော်ပြရာတွင် အသုံးပြုသည်။

A. What's your job?

ခင်ဗျားရဲ့အလုပ်တဘာလဲ။

B. I'm a dentist. (not 'I am dentist')

ကျွန်တော် သွားဆရာဝန်တစ်ယောက်ပါ။

What does Mark do?

မတ်ခ် ဘာလုပ်သလဲ။

'He's an engineer.'

သူ အင်ဂျင်နီယာတစ်ယောက်ဖြစ်သည်။

Would you like to be a teacher?

ခင်ဗျား ဆရာတစ်ယောက် ဖြစ်ချင်သလား။

Beethoven was a composer.

ဘီသိုဗင်သည် သီချင်းရေးဆရာတစ်ယောက်ဖြစ်သည်။

Picasso was a famous painter.

ပီကာဆိုသည် ကျော်ကြားသော ပန်းချီဆရာ
တစ်ယောက်ဖြစ်သည်။

Are you a student?

ခင်ဗျား ကျောင်းသားတစ်ယောက်လား။

Exercises (လေ့ကျင့်ခန်းများ)

6.4.1 Write a or an.

a (သို့မဟုတ်) an ရေးပါ။

1. ...an... old book	4. airport	7. university
2. window	5. new airport	8. hour
3. horse	6. organisation	9. economic problem.

6.4.2 What are these things? Choose from the list.

ထိုအရာတွေက ဘာလဲ။ ပေးထားသောစာရင်းမှ ရွေးချယ်ပါ။

bird	fruit	mountain	river	musical instrument
flower	game	planet	tool	vegetable

1. A duck is ...a bird...	6. Jupiter is
2. A carrot is	7. A pear is
3. Tennis is	8. The Amazon is
4. A hammer is	9. A rose is
5. Everest is	10. A trumpet is

6.4.3 What are their jobs? Choose from the list and finish the sentences.

သူတို့ရဲ့အလုပ်များသည် ဘာဖြစ်ကြသလဲ။ ပေးထားသောစာရင်းမှ ရွေးချယ်ပြီး ဝါကျများကို ပြီးဆုံးအောင်ပြုလုပ်ပါ။

dentist electrician nurse photographer private detective
shop assistant taxi driver

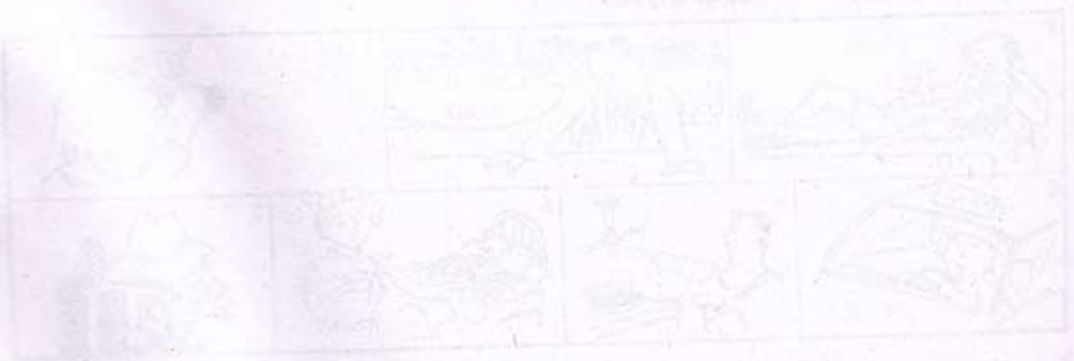
1. **She's a dentist.**
2. He's
3. She
4.
5.
6.
7.
8. And you? I'm

64.4 Make sentences. Choose from Box A and Box B. Use a / an where necessary.
 ဝါကျများ ပြုလုပ်ပါ။ အကွက် A နှင့် B မှ ရွေးချယ်ပါ။ လိုအပ်သောနေရာများတွင် **a / an** သုံးပါ။

A ~~I want to ask you~~ Barbara works in
 Tom never wears Ann wants to learn
 I can't ride Jim lives in
 My brother is This evening I'm going to

B old house artist
 party question
 bookshop foreign language
 hat bicycle

1. **I want to ask you a question.**
2.
3.
4.
5.
6.
7.
8.

Unit [65]

flower(s) / bus (es) (singular and plural)

နာမ်များ၏ အနည်းကိန်းနှင့် အများကိန်းတို့ကို လေ့လာနိုင်သည်။

ပုံမှန်အားဖြင့် နာမ်များကို -s ပေါင်းခြင်းအားဖြင့် အများကိန်းသို့ ပြောင်းနိုင်သည်။

အနည်းကိန်း (-တစ်) အများကိန်း (-နှစ် သို့မဟုတ် ပိုများ)

a flower → some flowers

ပန်းတစ်ပွင့် ပန်းအနည်းငယ်၊ ပန်းအချို့

a week → two weeks

ရက်သတ္တပတ်တစ်ပတ် ရက်သတ္တပတ် နှစ်ပတ်

a nice place → many nice places

ကောင်းသောနေရာတစ်ခု ကောင်းသောနေရာများ

this shop → these shops

ဒီဆိုင် (တစ်ခုကိုညွှန်း) ဆိုင်များ

a flower

some flowers

Spelling (⇒ Appendix 5):

-s/-sh/-ch/-x → -es	bus → buses	dish → dishes
	church → churches	box → boxes
also	potato → potatoes	tomato → tomatoes
-y → -ies	baby → babies	dictionary → dictionaries
	party → parties	
but -ay/-ey/-oy → -ys	day → days	monkey → monkeys
	boy → boys	
-f/-fe → -ves	shelf → shelves	knife → knives
	wife → wives	

B. အောက်ဖော်ပြပါပစ္စည်းများသည် အင်္ဂလိပ်စာတွင် မူလအများကိန်းများဖြစ်ကြသည်။

Scissors

ကတ်ကြေး

glasses

မျက်မှန်

trousers

ဘောင်းဘီရှည်

Jeans

ဂျင်းပင်

shorts

ဘောင်းဘီတို

tights

အသားကတ်ဝတ်စုံ

pyjamas

ညဝတ်အင်္ကျီ

Do you wear **glasses**?

ခင်ဗျား မျက်မှန်တပ်သလား။

Where **are** the **scissors**? I need **them**.

ကတ်ကြေး ဘယ်မှာလဲ။ ကျွန်တော် ကတ်ကြေးလိုချင်တယ်။

a pair of scissors / a pair of trousers a pair of pyjamas စသည်ဖြင့် ပြောဆိုနိုင်သည်။

I need a new pair of **Jeans**. (သို့)

ကျွန်တော် ဂျင်းဘောင်းဘီအသစ်တထည် လိုအပ်တယ်။

I need **some** new **jeans**. (not 'a new jeans')

ကျွန်တော် ဂျင်းဘောင်းဘီအသစ် လိုအပ်တယ်။

C. အချို့သော အနည်းကိန်းမှ အများကိန်းသို့ ပြောင်းရာတွင် -s ပေါင်းထည့်ခြင်း မဟုတ်ဘဲ စကားလုံးများ ပြောင်းလဲရသည်။

this man

these men

လူကြီးတစ်ယောက်

လူကြီးများ

a woman

some women

မိန်းမကြီးတစ်ယောက်

မိန်းမကြီးအချို့

a child သူကလေးတစ်ယောက်လူကလေးများ	→	many children
one foot ခြေတစ်ချောင်း	→	two feet ခြေနှစ်ချောင်း
a tooth သွားတစ်ချောင်း	→	all my teeth ကျွန်တော့်သွားအားလုံး
a mouse ကြွက်တစ်ကောင်	→	some mice ကြွက်အချို့
that sheep ထိုသိုး	→	those sheep ထိုသိုးများ
a fish လူတစ်ယောက်	→	a lot of fish လူနှစ်ယောက်

a person → two people / some people / a lot of people

She's a nice person.

သူမသည် လူကောင်းတစ်ယောက် ဖြစ်သည်။

They are nice people. (not 'nice persons')

သူတို့သည် လူကောင်းများဖြစ်ကြသည်။

D. people / police စသည်တို့မှာ နဂိုမူလ အများကိန်းများဖြစ်ကြသည်။

A lot of people speak English. (not 'speaks')

လူအများအပြားက အင်္ဂလိပ်စကား ပြောသည်။

I like the people here. They are very friendly.

ဒီနေရာက လူတွေကို ငါ သဘောကျပါတယ်။ သူတို့က သိပ်ခင်တတ်ကြတယ်။

Police သည်လည်းပဲ အများကိန်းဖြစ်၏။ ရဲတပ်ဖွဲ့/ရဲများဟု အဓိပ္ပါယ်ရသည်။

The police are here.

ရဲများ ဒီကို ရောက်လာတယ်။

Why? What do they want?

ဘာကြောင့်လဲ၊ သူတို့ ဘာလိုချင်လို့လဲ။

Exercises (လေ့ကျင့်ခန်းများ)

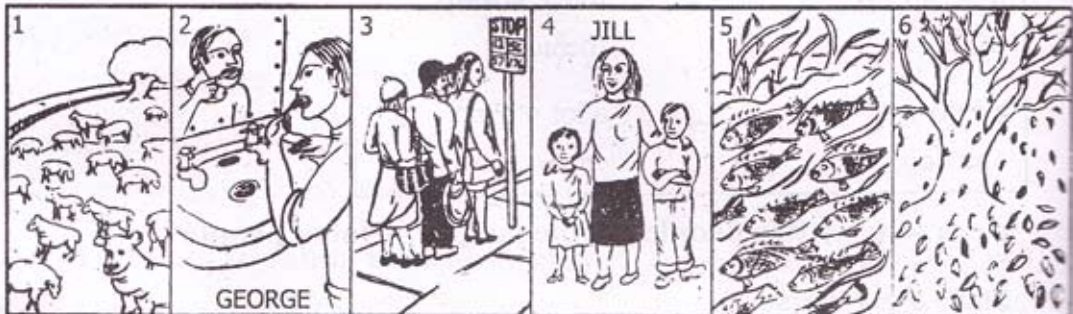
65.1 Write the plural:

အများကိန်းရေးပါ။

1. flower flowers	5. umbrella	9. family
2. boat	6. address	10. foot
3. woman	7. knife	11. holiday
4. city	8. sandwich	12. potato

65.2 Look at the pictures and complete the sentences.

ရုပ်ပုံကားချပ်များကို ကြည့်ပြီး ဝါကျများကို ပြည့်စုံအောင်လုပ်ပါ။

1. There are a lot of ..sheep.. in the field.	4. Jill has got two
2. George is cleaning his	5. There are a lot of in the river.
3. There are three at the bus stop.	6. The are falling from the tree.

65.3 Some of these sentences are right but most are wrong. Correct the sentences that are wrong.

ဝါကျများအနက် အချို့မှာ မှန်သည်၊ သို့သော် အများစုများနေကြသည့် မှားနေသောဝါကျများကို အမှန် ပြင်ပေးပါ။

- I'm going to buy some flowers.**OK**.....
- I need **(a new jeans)** **I need a new pair of jeans. OR I need some new jeans.**
- It's a lovely park with a lot of beautiful tree.
- There was a woman in the car with two mens.
- Sheep eat grass.

6. David is married and has three childs.
7. Most of my friend are student.
8. He put on his pyjama and went to bed.
9. We went fishing but we didn't catch many fish.
10. Do you know many persons in this town?
11. I like your trouser. Where did you get it?
12. The town centre is usually full of tourist.
13. I don't like mice. I'm afraid of them.
14. This scissor isn't very sharp.

654 Which is right? Complete the sentences.

ဘယ်ဟာမှန်သလဲ။ ဝါကျများ ပြည့်စုံအောင်ဖြေဆိုပါ။

1. It's a nice place. Many people ..နဂ့... there for a holiday.	(go or goes?)
2. Some people always late.	(is or are?)
3. The president is not popular. The people like him.	(don't or doesn't?)
4. A lot of people television every day.	(watch or watches?)
5. Three people injured in the accident.	(was or were?)
6. How many people in that house?	(live or lives?)
7. the police carry guns in your country?	(Do or Does?)
8. The police looking for the stolen car.	(is or are?)
9. I need my glasses but I can't find	(it or them?)
10. I'm going to buy new jeans today.	(a or some?)

Unit [66]

a car / some money (countable / uncountable 1)

ရေတွက်ရသောနာမ်များနှင့် ရေတွက်မရသော နာမ်များအကြောင်းကို လေ့လာကြည့်ပါ။ နာမ်တစ်ခုသည် ရေတွက်ရသော နာမ်(သို့)ရေတွက်မရသော နာမ် ဖြစ်နိုင်သည်။

A. ရေတွက်ရသော နာမ်များ

ဥပမာ (a) car (a) man (a) house (a) flower (an) idea (an) accident one / two / three etc. + countable nouns ဟု သုံးနိုင်သည်။

one car / two cars / three men / four houses

ရေတွက်ရသော နာမ်အနည်းကိန်း = တစ်(သို့မဟုတ်) အများကိန်းနာမ် = နှစ်(သို့)ပိုများ
အနည်းကိန်း

a car

ကား

အများကိန်း

cars

ကားများ

some cars

ကားအချို့

my car

ကျွန်ုပ်ကား

two cars

ကားနှစ်စီး

many cars စသည်

ကားများ

the car စသည်

ကား

the cars

ကားများ

I've got a **car**.

ကျွန်တော့်မှာ ကားတစ်စီးရှိတယ်။

There aren't **many cars** in the car park.

ကား ရပ်စခန်းမှာ ကားများများ မရှိဘူး။

New cars are very expensive.

ကားသစ်များသည် အလွန်ဈေးကြီးသည်။

car / house / key စသည် အနည်းကိန်းမျိုး မသုံးနိုင်ပါ။ **a/an** လိုအပ်သည်။ (Unit 64)

We can't get in without **a key**. (not 'without key')

သော့တစ်ချောင်း မပါရင် ကျွန်တော်တို့ အထဲဝင်လို့ မရဘူး။

B. ရေတွက်မရသောနာမ်များ

ဥပမာ

water

air

rice

salt

plastic

money

music

tennis

ရေ

လေ

ဆန်

ဆား

ပလတ်စတစ်

ပိုက်ဆံ

ဂီတ

တင်းနစ်

water

salt

money

music

one / two / three စသည် + ရေတွက်မရသောနာမ်များ မသုံးနိုင်ပါ။

ရေတွက်မရသောနာမ်များတွင် ပုံစံတစ်ခုတည်းသာ ရှိသည်။

money / the money / my money / some money / much money

I've got **some money**.

ကျွန်တော့်မှာ ပိုက်ဆံအချို့ရှိတယ်။

There isn't **much money** in the box.

သေတ္တာထဲမှာ ပိုက်ဆံအများကြီး မရှိဘူး။

Money isn't everything.

ငွေက အရာရာ မဖြစ်နိုင်ဘူး။

ရေတွက်မရနာမ်ဖြစ်သော ပိုက်ဆံ/ဂီတ အစရှိသည်ကို **a / an** နှင့် တွဲမသုံးရ။

ရေတွက်မရနာမ်များကို **a piece of ... / a glass of ...** စသဖြင့် (+ ရေတွက်မရနာမ်) သုံးနိုင်သည်။

a glass of water

ရေတစ်ခွက်

a piece of cheese

ဇီနီခဲတစ်တုံး

a bowl of rice

ဆန်ကပ်လုံး

a bar of chocolate

ချောကလက်တစ်တောင့်

a game of tennis

တင်းနစ်ပြိုင်ပွဲတစ်ခု

a can of oil

ဆီတစ်ပုံး

a bottle of milk

နို့တစ်ပုလင်း

a cup of coffee

ကော်ဖီတစ်ခွက်

a piece of music

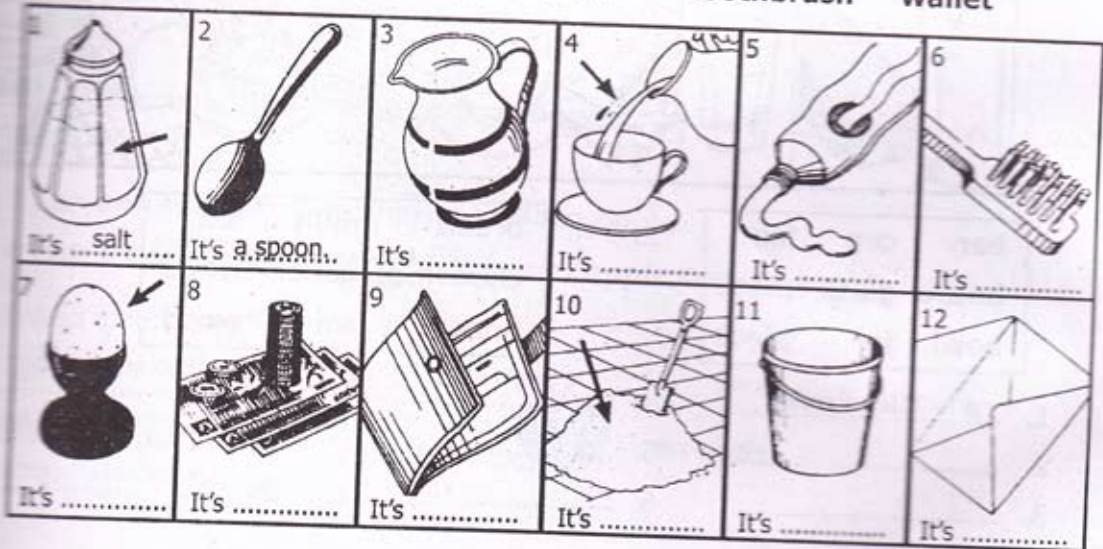
ဂီတ တစ်ပိုင်းတစ်စ

Exercises (လေ့ကျင့်ခန်းများ)

၈၆.၁ What are these things? Some are countable and some are uncountable. Write **a / an** if necessary. The names of these things are:

အောက်ပါတို့သည် မည်သည့်အရာများ ဖြစ်ကြသနည်း။ အချို့မှာ ရေတွက်၍ရပြီး အချို့မှာ ရေတွက်၍ရေပါ။ လိုအပ်ပါက **a / an** ထည့်ရေးပါ။ ထိုအရာများ၏အမည်များမှာ အောက်ပါတို့ဖြစ်သည်။

bucket envelope milk salt spoon toothpaste
egg jug money sand toothbrush wallet

၈၆.၂ Some of these sentences are right, but some of them need **a / an**. Put in **a / an** where necessary.

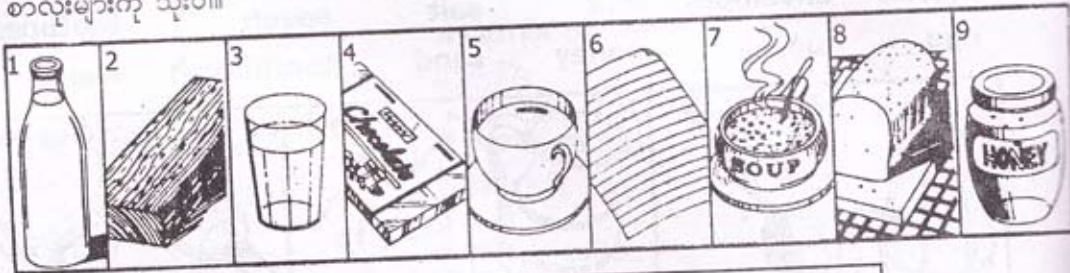
အောက်ပါဝါကျများ အချို့သည် မှန်ကန်ကြသည်။ သို့သော် ၎င်းတို့အနက် အချို့မှာ **a / an** လိုအပ်နေသည်။ လိုအပ်သော နေရာများတွင် **a / an** ထည့်ပါ။

1. I haven't got <u>watch</u> a watch	9. Jamaica is island.
2. Do you like cheese? OK	10. I don't need key.
3. Ann never wears hat.	11. Everybody needs food.
4. Are you looking for job?	12. I've got good idea.
5. Mary doesn't eat meat.	13. Can you drive car?
6. Mary eats apple every day.	14. Do you want cup of coffee?

7. I'm going to party tonight. 15. I don't like coffee without milk.
8. Music is wonderful thing. 16. Don't go out without umbrella.

66.3 What are the things in the pictures? Write a ... of ... for each picture. Use the words in the boxes.

ပုံထဲတွင်ရှိ အရာများမှာ ဘာတွေလဲ။ a ... of ... ဖြင့် ပုံတစ်ခုစီအတွက် ရေးပါ။ အကွက်များထဲရှိ စာလုံးများကို သုံးပါ။

bar	cup	loaf
bottle	glass	piece
bowl	jar	piece

bread	milk	tea
chocolate	paper	water
honey	soup	wood

1. ... a bottle of milk
2.
3.

4.
5.
6.

7.
8.
9.

Unit [67]

a car / some money (countable / uncountable 2)

ရေတွက်ရသောနာမ်၊ ရေတွက်မရသောနာမ်များအကြောင်းကို ဆက်လက်လေ့လာကြည့်
ကြစို့။

Ex. a/an and some တို့၏ အသုံးပြုပုံများကိုတွေ့ရမည်။

a/an + ရေတွက်ရနာမ်အနည်းကိန်း (car / apple / shoe စသည်) :

I need a new car.

ကျွန်တော် ကားသစ်တစ်စီးလိုတယ်။

Would you like an apple?

ခင်ဗျား ပန်းသီးစားမလား။

an apple

some + ရေတွက်ရသော အများနာမ် (cars / apples / shoes စသည်) :

I need some new shoes.

ကျွန်တော် ဖိနပ်အသစ်တွေ လိုတယ်။

Would you like some apples?

ခင်ဗျား ပန်းသီးတွေ မစားချင်ဘူးလား။

some apple

some + ရေတွက်မရသောနာမ် (water / money / music စသည်)

I need some money.

ကျွန်တော် ငွေအချို့လိုတယ်။

some cheese or
a piece of cheese

Would you like **some cheese**? (သို့)

ခင်ဗျား ဒိန်ခဲအချို့လိုမလား။

Would you like **a piece of cheese**?

ခင်ဗျား ဒိန်ခဲတုံးအချို့ လိုသလား။

a နှင့် **some** ကို နှိုင်းယှဉ်လေ့လာပါ။

Linda bought **a hat**, **some shoes** and **some perfume**.

လင်ဒါ ဤထုပ်တစ်လုံး၊ ဖိနပ်အချို့နှင့် ရေမွှေးအချို့ ဝယ်ခဲ့တယ်။

I read **a newspaper**, wrote **some letters** and listened to **some music**.

ကျွန်တော် သတင်းစာတစ်စောင်ဖတ်တယ်။ စာရေးခဲ့တယ် ပြီးတော့ ဂီတကို နားထောင်ခဲ့တယ်။

B. နာမ်အများစုမှာ တခါတရံ ရေတွက်၍ရပြီး၊ တခါတရံ ရေတွက်၍ မရပါ။

ဥပမာ -

a cake

ကိတ်မုန့်တစ်လုံး

some cakes

ကိတ်အချို့

some cake (or) a piece of cake

ကိတ်အချို့ (သို့) ကိတ်တစ်တုံး

a chicken

ကြက်တစ်ကောင်

some chickens

ကြက်အချို့

some chicken (or) a piece of chicken

ကြက်အချို့ (သို့) ကြက်သားတစ်တုံး

a paper (= a newspaper) နှင့် **some paper** တို့ကို နှိုင်းယှဉ်လေ့လာပါ။

I want something to read. I'm going to buy **a paper**.

ကျွန်တော် ဖတ်စရာ တစ်ခုခုလိုတယ်။ ကျွန်တော် သတင်းစာတစ်စောင် သွားဝယ်မလို့။

I want to make a list. I need **some paper / a piece of paper**. (not 'a paper')

ကျွန်တော် စာရင်းတစ်ခု ပြုစုဖို့လိုတယ်။ ကျွန်တော် စာရွက်အချို့လိုတယ်။ စာရွက်နည်းနည်း လိုတယ်။

၉ ဘာပြောနိုင်ရန်များကို သတိပြုပါ။ ၎င်းတို့သည် အမြဲတမ်း ရေတွက်မရသော နာမ်များဖြစ်သည်။

information

သတင်းအချက်အလက်

bread

ပေါင်မုန့်

advice

အကြံဉာဏ်

hair

ဆံပင်

weather

ရာသီဥတု

furniture

ပရိဘောဂ

news

သတင်း

work

အလုပ်

I need **some information** about hotels in London. (not 'informations')
ကျွန်တော် လန်ဒန်မှာရှိတဲ့ ဟိုတယ်တွေနဲ့ပတ်သက်တဲ့အချက်အလက်အချို့ လိုချင်တယ်။

It's nice **weather** today. (not 'a nice weather')

ဒီနေ့ ရာသီဥတု ကောင်းတယ်။

Listen! I've just had **some good news**. (not 'a good news')

နားထောင်စမ်း၊ ကျွန်တော် အခုပဲ သတင်းကောင်းတွေ ကြားတယ်။

I'm going to buy **some bread**. (not 'a bread')

ကျွန်တော် ပေါင်မုန့်အချို့ သွားဝယ်မလို့။

Sue has got very long **hair**. (not 'hairs')

ဆူးမှာ အလွန်ရှည်တဲ့ဆံပင် ရှိတယ်။

They've got **some** very nice **furniture** in their house. (not 'furnitures')

သူတို့အိမ်မှာ အလွန်လှပကောင်းမွန်တဲ့ ပရိဘောဂတွေ ရှိတယ်။

'Do you like your job?'

ခင်ဗျားရဲ့အလုပ်ကို ကြိုက်လား။

'Yes, but it's hard **work**.' (not 'a hard work')

ဟုတ်ကဲ့၊ ဒါပေမဲ့ နည်းနည်းတော့ ကြမ်းတမ်းတဲ့အလုပ်ပဲ။

a job ဟု သုံးနိုင်သည်။ သို့သော် **a work** ဟု မသုံးနိုင်။

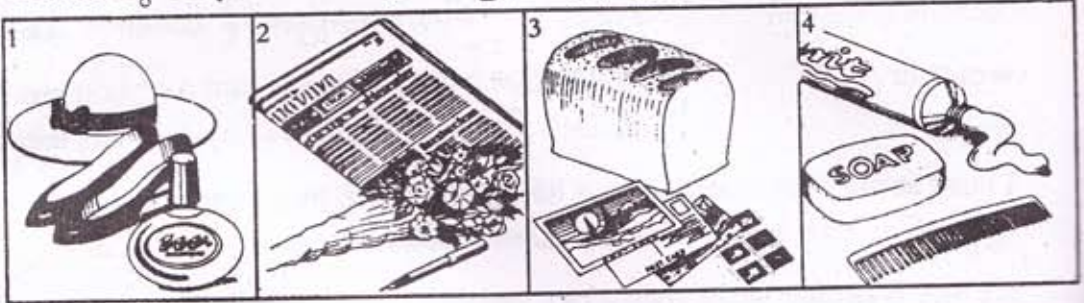
I've got **a new job**. (not 'a new work')

ကျွန်တော် အလုပ်သစ်တစ်ခု ရတယ်။

Exercises (လေ့ကျင့်ခန်းများ)

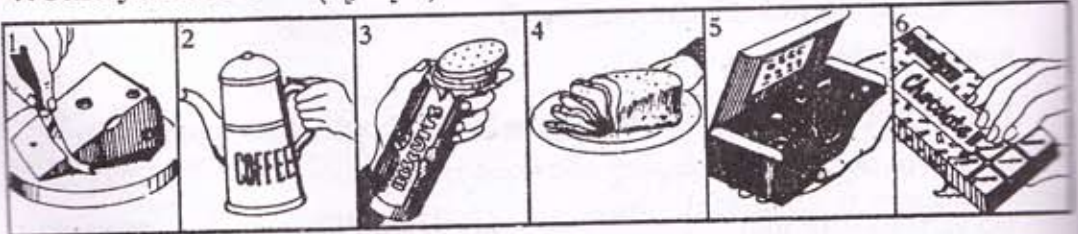
67.1 What did you buy? Use the pictures to make sentences (I bought ...).

သင် ဘာတွေ ဝယ်ခဲ့သလဲ။ I bought ... ဖြင့် ဝါကျများ ပြုလုပ်ပါ။

1. I bought some perfume, a hat and some shoes.
2. I bought
3.
4.

67.2 Write sentences with Would you like a ...? or Would you like some ...?
Would you like a ...? (သို့မဟုတ်) Would you like some ...? တို့ဖြင့် ဝါကျများ ရေးပါ။

1. Would you like some cheese? 4.?
2. Would you like? 5.?
3. Would? 6.?

67.3 Put in a / an or some.

a / an (သို့မဟုတ်) some ထည့်ပါ။

1. I read book and listened to music.
2. I need money. I want to buy food.
3. We met interesting people at the party.

4. I'm going to open window to get fresh air.
5. She didn't eat much for lunch-only apple and bread.
6. We live in big house. There's nice garden with beautiful trees.
7. I'm going to make a table. First I need wood.
8. Listen to me carefully. I'm going to give you advice.
9. I want to write a letter. I need paper and pen.

၈၇-၄ Which is right?

ဘယ်ဟာ မှန်သလဲ။

1. I'm going to buy some new shoe / shoes. shoes is right
2. Martin has got brown eye / eyes.
3. Paula has got short black hair / haris.
4. The tourist guide gave us some information / informations about the town.
5. We're going to buy some new chair / chairs.
6. We're going to buy some new furniture / furnitures.
7. It's difficult to get a work / job at the moment.
8. We had lovely weather / a lovely weather when we were on holiday.

Unit [68]

a / an and the

a / an တို့ကို တစ်စုံတစ်ခု ဟူသော သဘောဖြင့် သုံးသည်။
the ကို သိပြီးသော၊ တိကျသော သဘောဖြင့် သုံးသည်။

A. *a / an* နှင့် *the* တို့၏ ကွဲပြားခြားနားမှုတို့ကို လေ့လာပါ။

a / an

Can you open *a* window?

ခင်ဗျား ပြတင်းပေါက်တစ်ပေါက်ဖွင့်နိုင်မလား။

There are three windows here.

ပြတင်းပေါက် သုံးပေါက် ရှိသည်။

a window = window 1 or 2 or 3

a window သည် ပြတင်းပေါက် ၁ (သို့)

၂ (သို့) ၃ တစ်ခုခုကို ဆိုလိုသည်။

the

Can you open *the* window?

ခင်ဗျား ပြတင်းပေါက် ဖွင့်နိုင်မလား။

There is only one window here –
the window.

ဒီမှာ ပြတင်းပေါက်တစ်ပေါက်ပဲ ရှိတယ်။

ထိုပြတင်းပေါက်ကိုပင် ဆိုလိုသည်။

I've got a **car**.

(there are many cars and I've got one)

ကျွန်တော့်မှာ ကားတစ်စီးရှိတယ်။

ကားအများကြီးရှိသည် ကျွန်တော်ပိုင်သော
ကားကို ဆိုလိုသည်။

Can I ask a **question**?

(there are many questions-can I
ask one?)

ကျွန်တော် မေးခွန်းလေးတစ်ခုလောက်
မေးပါရစေ။

မေးခွန်းအများကြီးရှိသည်။ တစ်ခုလောက်
မေးချင်သည်။

Is there a **hotel** near here?

(there are many hotels-is there
one near here?)

ဒီနားမှာ ဟိုတယ်တစ်ခုလောက်ရှိသလား။

ဟိုတယ်အများကြီးထဲမှအနီးအနားမှာရှိသော
ဟိုတယ်ကို ဆိုလိုသည်။

Paris is an **interesting city**.

(there are many interesting
cities and Paris is one)

ပဲရစ်မြို့သည် စိတ်ဝင်စားစရာကောင်းသည်။

စိတ်ဝင်စားစရာကောင်းသော မြို့များထဲမှ

ပဲရစ်သည် တစ်မြို့ဖြစ်သည်။

Lisa is a **student**.

(there are many students and
Lisa is one)

လီဆာသည် ကျောင်းသူတစ်ဦးဖြစ်သည်။

ကျောင်းသူအများကြီးရှိသည်။ လီဆာမှာ

ထိုထဲမှ ကျောင်းသူတစ်ဦးဖြစ်သည်။

I'm going to clean **the car** tomorrow.

(=my car)

ကျွန်တော် မနက်ဖြန် ကျွန်တော့်ကားကို သန့်ရှင်းရေး
လုပ်မလို့။ ကားသည် သူ၏ကားပင်ဖြစ်သည်။

Can you repeat **the question**, please?

(=the question that you asked)

ခင်ဗျားရဲ့မေးခွန်းကို ပြန်မေးပေးပါ။

ယခင်မေးခဲ့သော မေးခွန်းကိုပင်

ဆိုလိုသည်။

We enjoyed our holiday. **The hotel** was
very nice. (our hotel)

ကျွန်တော်တို့ အားလပ်ရက်မှာ ပျော်ရွှင်ခဲ့ကြတယ်။

ဟိုတယ်က သိပ်ကို ကောင်းတယ်။

သူတို့ တည်းခိုသောဟိုတယ်

Paris is **the capital of France**.

(=there is only one capital of France)

ပဲရစ်သည် ပြင်သစ်နိုင်ငံရဲ့မြို့တော်ဖြစ်သည်။

ပြင်သစ်တွင် မြို့တော်တစ်ခုသာ ရှိသည်။

Lisa is **the youngest student** in her class.

(there is only one youngest student in her
class.)

လီဆာသည် သူမအတန်းထဲတွင် အငယ်ဆုံးကျောင်းသူ
တစ်ယောက်ဖြစ်သည်။

အငယ်ဆုံးကျောင်းသူတစ်ဦးသာသူတို့ အတန်းတွင်
ရှိသည်။

a နှင့် **the** ကို နှိုင်းယှဉ်လေ့လာပါ။

I bought **a jacket** and **a shirt**.

ကျွန်တော် အပေါ်ဝတ်အင်္ကျီတစ်ထည်နှင့် ရှပ်အင်္ကျီတစ်ထည် ဝယ်လာတယ်။

► **The jacket** was cheap but **the shirt** was expensive.

(= the jacket and the shirt that I bought)

အပေါ်ဝတ်အင်္ကျီကတော့ စျေးချိုတယ်။ ရှပ်အင်္ကျီက စျေးများတယ်။

(ကျွန်တော်ဝယ်ခဲ့သော အပေါ်ဝတ်အင်္ကျီနှင့်ရှပ်အင်္ကျီ)

B. the... ကို မိမိသိပြီး အရာဝတ္ထု (သို့) လူပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို ထင်ထင်ရှားရှား ပြသညွှန်းဆိုလိုသောအခါ သုံးစွဲသည်။

the door = တံခါး

the floor = ကြမ်းခင်း

the light etc. = မီးလုံး စသည်(အခန်းအတွက်)

the roof = ခေါင်မိုး

the kitchen = မီးဖိုခန်း

the centre = မြို့လယ်

the airport = လေဆိပ်

the ceiling = မျက်နှာကျက်

the carpet = ကော်ဇော

the garden = ဥယျာဉ်

the bathroom etc. = ရေချိုးခန်း စသည်
(အိမ်အတွက်)

the station = ဘူတာရုံ

the town hall etc. = မြို့တော်ခန်းမ စသည်
(မြို့တစ်မြို့အတွက်)

Where's Tom? In **the kitchen**.

(= the kitchen in this house or flat)

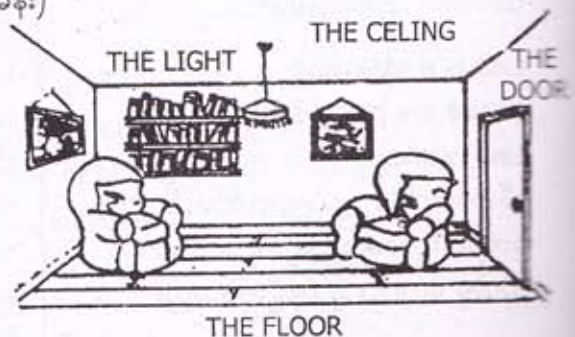
တွမ် ဘယ်မှာလဲ။ မီးဖိုခန်းထဲမှာ။ (အိမ်မှာရှိ မီးဖိုခန်း)

Turn off **the light** and close **the door**.

(= the light and the door of the room)

မီးပိတ်လိုက်ခမ်း။ ပြီးတော့ တံခါးပိတ်လိုက်ပါ။

(အခန်းထဲရှိ မီးနှင့်တံခါး)

Do you live far from **the centre**?

(= the centre of your town)

မင်းသား မြို့လယ်နှင့် ဝေးတဲ့ဆီမှာ နေတာလား။

(ညီမြို့၊ ညီမြို့လယ်)

I'd like to speak to **the manager**, please.

(= the manager of this shop etc.)

ကျေးဇူးပြုပြီး ကျွန်တော် မန်နေဂျာနဲ့ စကားပြောချင်လို့ပါ။

(ပြောသည့်ဆိုင် စသည်တို့၏မန်နေဂျာ)

Exercises (လေ့ကျင့်ခန်းများ)

68.1 Put in a / an or the.

a / an သို့မဟုတ် the ထည့်ပါ။

1. We enjoyed our holiday. **The** hotel was very nice.
2. 'Can I ask **a** question?' 'Of course. What do you want to ask?'
3. You look very tired. You need holiday.
4. 'Where's Tom?' 'He's in bathroom.'
5. Jane is interesting person. You must meet her.
6. A: Excuse me, can you tell me how to get to city centre?
B: Yes, go straight on and then take next turning left.
7. A: Shall we go out for meal this evening?
B: Yes, that's good idea.
8. It's nice morning. Let's go for walk.
9. Amanda is student. When she finishes her studies, she wants to be journalist. She lives with two friends in flat near college where she is studying. flat is small but she likes it.
10. Peter and Mary have got two children, boy and girl. boy is seven years old and girl is three. Peter works in factory. Mary hasn't got job at the moment.

68.2 Complete the sentences. Use a or the + one of these words:

ဝါကျများပြည့်စုံအောင် ဖြေဆိုပါ။ a သို့မဟုတ် the + အောက်ပါစာလုံးများထဲမှ တစ်ခုခုကို သုံးပါ။

airport cup door floor picture radio

1 Can you open the door, please?	2 How far is it to the airport?	3 Can I have a cup of coffee, please?
4 This picture is nice. I like it.	5 Can you turn off the radio, please?	6 Why are you sitting on the floor?

Ex. Put in a/an or the where necessary.

a / an သို့မဟုတ် the တို့ကို လိုအပ်သောနေရာများတွင် ထည့်ပါ။

1. Don't forget to turn off light when you go out. turn off the light
2. Enjoy your holiday and don't forget to send me postcard.
3. What is name of this village?
4. Canada is very big country.
5. What is largest city in Canada?
6. I like this room but I don't like colour of carpet.
7. 'Are you OK?' 'No, I've got headche.'
8. We live in old house near station.
9. What is name of director of film we saw last night?

Unit [69]

the ...

the ၏ အသုံးပြုပုံ အထွေထွေတို့ကို ထပ်မံလေ့လာကြည့်ကြပါစို့။

A. *the* ကို မည်သည့်အရာဝတ္ထု (သို့) လူပုဂ္ဂိုလ်တို့ တိတိကျကျ ညွှန်းဆိုရာတွင် သုံးစွဲသည်။

What **the name** of this street? (this street has only one name)

ဒီလမ်းရဲ့နာမည်က ဘာလဲ။ (လမ်းရဲ့နာမည်တစ်ခုသာရှိ)

Who is **the best player** in your team?

ခင်ဗျားတို့ရဲ့ အသင်းမှာ အကောင်းဆုံး ကစားသမားက ဘယ်သူလဲ။

Can you tell me **the time**, please? (= the time now)

ဘယ်အချိန် ရှိပြီလဲဆိုတာ ပြောနိုင်မလား။ (ယခုအချိန်)

My office is on **the first floor**. (= the first floor of the building)

ကျွန်တော့်ရုံးခန်းက ပထမထပ်မှာ။ (ဤအဆောက်အအုံရဲ့ပထမထပ်)

the ထည့်ရန် မမေ့ပါနှင့်။

Do you live near **the city centre**? (not 'near city centre')

ခင်ဗျား မြို့လယ်ရဲ့အနီးမှာ နေသလား။

Excuse me, where is **the nearest bank**? (not 'where is nearest')

ကျေးဇူးပြုပြီး အနီးဆုံးဘဏ် ဘယ်မှာလဲ ပြောပါ။

B. *the same* ...

We live in **the same street**. (not 'in same street')

ကျွန်တော်တို့ လမ်းတစ်ခုထဲမှာနေတယ်။

'Are these two books different?'

ဒီစာအုပ်နှစ်အုပ်ဟာ ဘာခြားနားလဲ။

'No, they're **the same**.' (not 'they're same')

မခြားနားပါ။ အတူတူပါ။

C. the သုံးစွဲပုံအမျိုးမျိုးကို အောက်တွင် ဖော်ပြထားသည်။

the sun / the moon / the world / the sky / the sea / the country

နေ လ ကမ္ဘာ ကောင်းကင် ပင်လယ် တိုင်းပြည်

The sky is blue and the sun is shining.

ကောင်းကင်က အပြာရောင်၊ ပြီးတော့ နေက တောက်ပနေတယ်။

Do you live in a town or in **the country**?

ခင်ဗျား မြို့မှာ နေသလား။ နယ်မှာ နေသလား။

the police / the fire brigade / the army

ရဲ မီးသတ် စစ်တပ်

My brother is a soldier. He's in **the army**.

ကျွန်တော့်အစ်ကိုက စစ်သားတစ်ယောက်ဖြစ်သည်။ သူက စစ်တပ်ထဲမှာ။

the top / the end / the middle / the left etc:

အပေါ်ဆုံးမှာ အဆုံးမှာ အလယ်မှာ ဘယ်ဘက်မှာ စသည်။

Write your name at **the top** of the page.

ခင်ဗျားရဲ့နာမည်ကို စာရွက်ရဲ့အပေါ်ဆုံးမှာရေးပါ။

My house is at **the end** of this street.

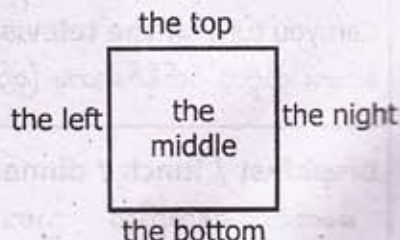
ကျွန်တော့်ရဲ့အိမ်က ဒီလမ်းရဲ့အဆုံးမှာ ရှိတယ်။

The table is in **the middle** of the room.

စားပွဲက အခန်းရဲ့အလယ်မှာရှိတယ်။

Do you drive on **the right** or on **the left** in your country?

ခင်ဗျားတို့ နိုင်ငံမှာ ကားမောင်းရင် ဘယ်မောင်းလား။ ညာမောင်းလား။

the piano / the guitar / the trumpet etc. (musical instruments):

စန္ဒယား ဂစ်တာ ထရမ်ပက် စသည် တူရိယာပစ္စည်းများ

Paula is learning to play **the piano**.

ပေါလာသည် စန္ဒယားတီးတတ်ရန် သင်နေသည်။

The radio:

ရေဒီယို

I listen to **the radio** a lot.

ကျွန်တော် ရေဒီယို အရမ်း နားထောင်တယ်။

D. the မသုံးရသည့်နေရာများကို မှတ်သားထားပါ။

television:

ရုပ်မြင်သံကြား

I watch **television** a lot.

ကျွန်တော် ရုပ်မြင်သံကြား တအား ကြည့်တယ်။

What's on **television** tonight?

ဒီည ရုပ်မြင်သံကြားမှာ ဘာတွေ ပြမလဲ။

(သို့သော်)

Can you turn off **the television**? (= the TV set)

ခင်ဗျား တီဗွီကို ပိတ်နိုင်မလား။ (ရုပ်မြင်သံကြားစက်ကို ဆိုလိုသည်။)

~~THE~~

breakfast / lunch / dinner:

မနက်စာ နေ့လည်စာ ညစာ

What did you have for **breakfast**? (not 'the breakfast')

ခင်ဗျား မနက်စာ ဘာတွေ စားခဲ့သလဲ။

Dinner is ready!

ညစာ အဆင်သင့်ပဲ။

~~THE~~

next / last + week / month / year / summer / Monday etc:

နောက် သိတင်းပတ် လ နှစ် နွေရာသီ တနင်္လာ စသည်

I'm not working **next week**.

(not 'the next week')

ကျွန်တော် နောက်တစ်ပတ် အလုပ်မလုပ်ဘူး။

Did you have a holiday **last summer**?

(not 'the last summer')

ခင်ဗျား လွန်ခဲ့တဲ့နွေရာသီက အားလပ်ရက် ရခဲ့ရဲ့လား။

~~THE~~

Exercises (လေ့ကျင့်ခန်းများ)

69.1 Put in **the** where necessary. Write OK if the sentence is already correct.

လိုအပ်နေရာများတွင် **the** ထည့်ပါ။ ဝါကျများမှန်ကန်ပြီးဖြစ်ပါက **OK** ဟု ရေးပါ။

1. What is name of this street? **the name**
2. What's on television tonight? **OK**
3. Our apartment is on second floor.
4. Would you like to go to moon?
5. Which is best hotel in this town?
6. What time is lunch?
7. How far is it to city centre?
8. We're going away at end of May.
9. What are you doing next weekend?
10. I didn't like her first time I met her.
11. I'm going out after dinner.
12. What's biggest city in world?
13. My sister got married last month.
14. My dictionary is on top shelf on right.
15. We live in country about five miles from nearest village.

69.2 Complete the sentences. Use: **the same + age colour problem street time**.

ဝါကျများ ပြည့်စုံအောင် ဖြေဆိုပါ။ **the same + age colour problem street time** တို့ကို သုံးပါ။

1. I live in North Street and you live in North Street. We live in **the same street**.
2. I arrived at 8.30 and you arrived at 8.30. We arrived at
3. Jim is 25 and Sue is 25. Jim and Sue are
4. My shirt is dark blue and so is my jacket. My shirt and jacket are
5. I've got no money and you've got no money. We've got

69.3 Look at the pictures and complete the sentences. Use **the** if necessary.

ရှပ်ပုံများကို ကြည့်ပြီး ဝါကျများ ပြည့်စုံအောင် ဖြေဆိုပါ။ လိုအပ်ပါက **the** ကို သုံးပါ။

1. **The sun** is shining.
2. She's playing
3. They're having
4. He's listening to
5. They're watching
6. They're swimming in

69.4 Complete these sentences. Choose from the list. Use **the** if necessary.

ဝါကျများ ပြည့်စုံအောင် ပြုလုပ်ပါ။ ပေးထားသောစာရင်းမှ သုံးပါ။ လိုအပ်ပါက **the** ထည့်ပေးပါ။

capital dinner police lunch middle name sky television

1. We had **dinner** at a restaurant last night.
2. We stayed at a very nice hotel but I don't remember
3. is very clear tonight. You can see all the stars.
4. Did you see the film on last night?
5. Somebody was trying to break into the shop so I called
6. Tokyo is of Japan.
7. 'What did you have for?' 'A salad.'
8. I woke up in of the night.

Unit [70]

go to work

go home

go to the cinema

go ကို အသုံးပြုပြီး ရေးလေ့ရေးထရှိသော အသုံးအနှုန်းများကို သတိပြု မှတ်သားပါ။

- A. အလုပ်သွားသည်၊ ကျောင်းတက်သွားသည် အစရှိသဖြင့် go ကို အသုံးပြု၍ ပြောနိုင်သည်။
အခြားအသုံးအနှုန်းများကိုလည်း အောက်ပါတို့တွင် ကြည့်ရှုနိုင်သည်။

She's at work.

They're going to school.

He's in bed.

(go) to work, (be) at work, start work, finish work:

Goodbye! I'm **going to work** now.

နှုတ်ဆက်ပါတယ်။ ကျွန်တော် အလုပ်ကို အခုပဲ သွားရတော့မယ်။

I **finish work** at 5 o'clock every day.

ကျွန်တော် နေ့တိုင်း ငါးနာရီမှာ အလုပ်ပြီးတယ်။

~~THE~~

(go) to school, (be) at school, start school, leave school etc.:

What did you learn **at school** today? (not 'at the school')

ဒီနေ့ ကျောင်းမှာ ဘာတွေ လေ့လာခဲ့သလဲ။

Some children don't like **school**.

တချို့ကလေးတွေဟာ ကျောင်းမှာ မပျော်ကြဘူး။

(go) to university / collage, (be) at university / collage:

Helen wants to **go to university** when she **leaves** school.

ဟယ်လင်ဟာ ကျောင်းက ထွက်ပြီးတော့ တက္ကသိုလ်ကို သွားတက်ခဲ့တယ်။

What did you study at collage?

ခင်ဗျား ကောလိပ်မှာ ဘာတွေ လေ့လာခဲ့သလဲ။

(go) to hospital, (be) in hospital:

Jack was in an accident. He had to go **to hospital**.

ဂျက်ဟာ မတော်တဆဖြစ်ခဲ့တယ်။ သူ့ကို ဆေးရုံကို ပို့ရတယ်။

(go) to prison, (be) in prison:

Why is he **in prison**? What did he do?

သူ ဘာဖြစ်လို့ ထောင်ကျနေတာလဲ။ သူ ဘာတွေ လုပ်ခဲ့တာလဲ။

(go) to church, (be) in / at church:

David usually **goes to church** on Sundays.

ဒေးဗစ်သည် ဘုရားကျောင်းကို တနင်္ဂနွေနေ့တိုင်း အမြဲသွားတယ်။

(go) to bed, (be) in bed:

I'm tired. I'm **going to bed**. (not 'to the bed')

ကျွန်တော် ပင်ပန်းနေပြီ။ ကျွန်တော် အိပ်ယာဝင်မှ ဖြစ်မယ်။

'Where's Jill?' 'She's **in bed**.'

ဂျေးလ် ဘယ်မှာလဲ။ သူမ အိပ်ယာထဲမှာ ရှိတယ်။

(go) home, (be) at home etc.:

I'm tired. I'm **going home**. (not 'to home')

ကျွန်တော် ပင်ပန်းနေပြီ။ ကျွန်တော် အိမ်ပြန်မှ ဖြစ်မယ်။

Are you going out tonight or are you **staying at home**?

ခင်ဗျား ဒီည အပြင်ကို ထွက်ဦးမလား။ ဒါမှမဟုတ် အိမ်မှာပဲ နေမလား။

B. **go to** နှင့် ရုပ်ရှင်ရုံ၊ ပြဇာတ်ရုံ စသည်တို့ သွားသည်ဟု ရေးသားရာတွင် *the* ကို အသုံးပြု ရေးသားရမည်။

(go to) the cinema / the theatre / the bank / the post office

ရုပ်ရှင်ရုံ

ပြဇာတ်ရုံ

ဘဏ်

စာတိုက်

I never go to **the theatre** but I often go to **the cinema**.

ကျွန်တော် ပြဇာတ်ရုံ ဘယ်တော့မှ မသွားဘူး။ ဒါပေမဲ့ ရုပ်ရှင်ရုံကိုတော့ မကြာခဏသွားတတ်တယ်။

'Are you going to **the bank**?'

'No, **the post office**.'

ခင်ဗျား ဘဏ်ကို သွားမလို့လား။

မဟုတ်ဘူး။ စာတိုက်ကို သွားမလို့။

(go to) **the doctor / the dentist**:

ဆရာဝန် သွားဆရာဝန်

You're not well. Why don't you go to **the doctor**?

ခင်ဗျား သိပ်နေမကောင်းဘူး။ ဘာဖြစ်လို့ ဆရာဝန်ဆီ မသွားတာလဲ။

I going to **the dentist** tomorrow.

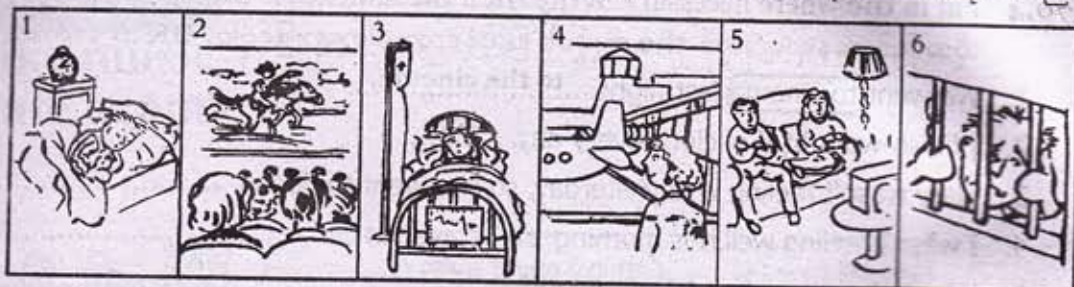
ကျွန်တော် မနက်ဖြန် သွားဆရာဝန်ဆီ သွားမလို့။

also **the station / the airport / the city centre** (⇒ Unit 68)

Exercises (လေ့ကျင့်ခန်းများ)

70.1 Where are these people? Complete the sentences. Sometimes you need **the**.

ဒီလူတွေ ဘယ်နေရာမှာလဲ။ ဝါကျများကို ပြည့်စုံအောင် ပြုလုပ်ပါ။ တစ်ခါတစ်ရံ သင် **the** လိုအပ်မည်။

1. He's in **bed**
2. They're at
3. She's in
4. She's at
5. They're at
6. He's in

70.2 Complete the sentences. Choose from the list. Use **the** if necessary.

ဝါကျများကို ပြည့်စုံအောင် ပြုလုပ်ပါ။ ပေးထားသောစာရင်းမှ ရွေးချယ်ပါ။ **the** ကို လိုအပ်မည့်နေရာများတွင် အသုံးပြုပါ။

bank bed church home post office school station
the bank.

1. I need some money. I must go to **the bank.**
2. David usually goes to **church** on Sundays.
3. In Britain, children go to from the age of five.
4. There were a lot of people at waiting for the train.
5. I phoned you last night but you weren't at
6. I'm going to now. Goodnight!
7. I'm going to to get some stamps.

70.3 Complete the sentences. Sometimes you need **the**.

ဝါကျများ ပြည့်စုံအောင် ပြုလုပ်ပါ။ တစ်ခါတစ်ရံ သင် **the** လိုအပ်မည်။

1. If you want to catch a plane, you go to the airport.
2. If you want to see a film, you go to
3. If you are tired and you want to sleep, you
4. If you rob a bank and the police catch you, you

5. If you have a problem with your teeth, you
6. If you want to study after you leave school, you
7. If you are injured in an accident, you

70.4 Put in **the** where necessary. Write OK if the sentence is complete.

လိုအပ်သောနေရာများတွင် **the** ထည့်ပါ။ ပြည့်စုံသော ဝါကျများဖြစ်ပါက **OK** ဟု ရေးပါ။

1. We went to cinema last night. **to the cinema.**
2. I finish work at 5 o' clock every day. **OK.**
3. Mary wasn't feeling well yesterday, so she went to doctor.
4. I wasn't feeling well this morning, so I stayed in bed.
5. Why is Angela always late for work?
6. 'Where are the children?' 'They're at school.'
7. We've got no money in bank.
8. When I was younger, I went to church every Sunday.
9. What time do you usually get home from work?
10. Do you live far from city centre?
11. 'Where shall we meet?' 'At station.'
12. Jim is ill. He's in hospital.
13. Margaret takes her children to school every day.
14. Would you like to go to university?
15. Would you like to go to theatre this evening?

Unit [71]

I like music
I hate exams

ဘာကို နှစ်သက်သည်။ ဘာကို မကြိုက်ပါ စသဖြင့် ဖော်ပြရာတွင် *the* ကို သုံးရမည့် နေရာ၊ မသုံးရမည့်နေရာများကို လေ့လာကြည့်နိုင်သည်။

- A. အထွေထွေ ဖော်ပြချက်များ၊ ကစားပွဲ၊ အားကစားများ၊ ဘာသာစကား၊ ဘာသာရပ်များကို ဖော်ပြရာတွင် *the* ကို မသုံးရပါ။

I like music, especially **classical music**. (not 'the music ... the classical music')
ကျွန်တော် ဂီတကို ကြိုက်နှစ်သက်ပါတယ်။ အထူးသဖြင့် ဂန္ထဝင်တေးဂီတကိုပေါ့။

We don't eat **meat** very often. (not 'the meat')
ကျွန်တော်တို့ ခဏ ခဏ အသားကို မစားကြဘူး။

Life is not possible without **water**. (not 'The life ... the water')
ရေမရှိဘဲ အသက်ရှင်ဖို့ မဖြစ်နိုင်ဘူး။

I hate **exams**. (not 'the exams')
ကျွန်တော် စာမေးပွဲများကို မုန်းတယ်။

~~THE~~

Do you know a shop that sells **foreign newspaper**?

နိုင်ငံခြား သတင်းစာများ ရောင်းတဲ့ဆိုင်တစ်ဆိုင်ကို ခင်ဗျား သိသလား။

I'm not very good at writing **letters**.

ကျွန်တော် ပေးစာအရေးအသား သိပ်မကောင်းလှဘူး။

ကစားပွဲနှင့် အားကစားများအတွက် **the** ကို မသုံးပါ။

My favourite sports are **tennis** and **skiing**. (not 'the tennis ... the skiing')

ကျွန်ုပ်၏အနှစ်သက်ဆုံး အားကစားများသည် တင်းနစ်နှင့် စကီတို့ ဖြစ်သည်။

ဘာသာစကားနှင့် ကျောင်းသင်ဘာသာရပ်တို့တွင် **the** ကို မသုံးပါ။

Do you think **English** is difficult? (not 'the English')

အင်္ဂလိပ်စာ ခက်ခဲတယ်လို့ ခင်ဗျား ထင်လား။

Tom's brother is studying **physics** and **chemistry**.

တမ်းရဲ့အစ်ကို ရူပဗေဒနှင့် ဓာတုဗေဒကို လေ့လာနေတယ်။

B. **the** ကို ထည့်သွင်းရမည့်နေရာများနှင့် မထည့်ရမည့်နေရာများကို နှိုင်းယှဉ်လေ့လာ နိုင်သည်။

Flowers are beautiful.

(= flowers in general)

ပန်းများ လှသည်။

This is a lovely garden. **The flowers** are beautiful. (the flowers in this garden)

ဤဟာသည် လှပတဲ့ ဥယျာဉ်တစ်ခုဖြစ်သည်။ ပန်းများ သည် လှပကြတယ်။ (ထိုဥယျာဉ်ထဲရှိပန်း)

I don't like cold weather.

(= cold weather in general)

ကျွန်တော် အေးတဲ့ရာသီကို မကြိုက်ဘူး။

We don't eat fish very often.

(= fish in general)

ကျွန်တော်တို့ ငါးကိုမကြာခဏစားလေ့မရှိဘူး။

Are you interested in history?

(= history in general)

ခင်ဗျား သမိုင်းကို စိတ်ဝင်စားသလား။

The weather isn't very good today.

(= the weather today)

ဒီနေ့ ရာသီဥတု မကောင်းဘူး။ (ဒီနေ့ရာသီဥတု)

We had a very nice meal last night.

The fish was very good. (= the fish we ate last night)

လွန်ခဲ့တဲ့ညက ကျွန်တော် ဟင်းကောင်းကောင်းနဲ့ စားခဲ့တယ်။ ငါးဟင်းက သိပ်ကောင်းတာပဲ။ (မနေ့က စားတဲ့ငါးဟင်း)

Are you interested in the history of your country?

ခင်ဗျား ခင်ဗျားနိုင်ငံရဲ့သမိုင်းကို စိတ်ဝင်စားသလား။ (သင့်နိုင်ငံရဲ့သမိုင်း)

Exercises (လေ့ကျင့်ခန်းများ)

71.1 What do you think about these things?

အောက်ပါအရာများကို သင်မည်သို့ ခံစားရသနည်း။

dogs	big cities	motor racing	TV quiz shows	exams	parties
museums	tea	basketball	computer games	loud music	hard work

Choose seven of these things and write sentences beginning:

I like ... I don't like ... I love ... I hate ... I don't mind ... (= it's OK)

ထိုအရာများထဲမှ ခုနှစ်ခုကို ရွေးချယ်ပြီး **I like ... I don't like ... I love ... I hate ... I**

don't mind ... (= it's OK) အစပြုပြီး ဝါကျများ ရေးပါ။

1. **I hate exams.**

2.

3.

4.

5.

6.

7.

8.

71.2 Are you interested in these things? Write sentences with:

သင် ဤအရာတွေကို စိတ်ဝင်စားပါသလား။ အောက်ပါတို့ဖြင့် ဝါကျများ ရေးပါ။

I'm (very) interested in ... I know a lot about ... I don't know much about ...

I'm not interested in ... I know a little about ... I don't know anything about ...

1. (history) **I'm very interested in history.**

2. (politics) I

3. (sport)

4. (art)

5. (astronomy)

6. (economics)

71.3 Which is right?

မည်သည်တို့ မှန်သနည်း။

1. My favourite sport is tennis / the tennis. tennis is right.
2. I like this hotel. Rooms / The rooms are very nice. The rooms is right.
3. Everybody needs friends / the friends.
4. Jane doesn't go to parties / the parties very often.
5. I went shopping this morning. Shops / The shops were very busy.
6. 'Where's milk / the milk?' 'It's in the fridge.'
7. I don't like milk / the milk. I never drink it.
8. 'Do you do any sports?' 'Yes, I play football / the football.'
9. These days a lot of people use computers / the computers.
10. We went for a swim in the river. Water / The water was very cold.
11. I don't like swimming in cold water / the cold water.
12. Excuse me, can you pass salt / the salt, please?
13. I like this town. I like people / the people here.
14. Vegetables / The vegetables are good for you.
15. 'Where are children / the children?' 'They're in the garden.'
16. I can't sing this song. I don't know words / the words.
17. I enjoy taking photographs / the photographs. It's my hobby.
18. I must show you photographs / the photographs that I took when I was on holiday.
19. English / The English is used a lot in international business / the international business.
20. Money / The money doesn't always bring happiness / the happiness.

Unit [72]

the ... (names of places)

the ၏ နောက်ထပ် အသုံးအနှုန်းများကို လေ့လာနိုင်ရန် ဖော်ပြထားပါသည်။

- A. နေရာများ (တိုက်များ/တိုင်းပြည်များ/ပြည်နယ်/ကျွန်း/မြို့) စသည်တို့တွင် *the* သုံးရမည့်နေရာနှင့် မသုံးရသည့်နေရာများကို လေ့လာပါ။

the ကို မသုံးရသည့်နေရာများ

ယေဘုယျအားဖြင့် *the* + နေရာများ၏အမည်များတွင် မသုံးပါ။

France is a very large country. (not 'the France')

ပြင်သစ်နိုင်ငံသည် ကြီးမားသော တိုင်းပြည်ဖြစ်သည်။

Cairo is the capital of **Egypt**.

ကိုင်ရိုမြို့သည် အီဂျစ်၏မြို့တော် ဖြစ်သည်။

~~THE~~

Corsica is an island in *the* Mediterranean.

ကိုစီကာသည် မြေထဲပင်လယ်ရဲ့ကျွန်းတစ်ကျွန်း ဖြစ်သည်။

Peru is in **South America**.

ပီရူးသည် တောင်အမေရိကမှာ ရှိတယ်။

သို့သော် *republic / states / kingdom* တို့ကို *the* နှင့် တွဲသုံးသည်။

the Republic of Ireland
(or **the Irish Republic**)

the United States of America (**the USA**)
အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု

THE

အိုင်ယာလန်သမ္မတနိုင်ငံ

the United Kingdom (**the UK**) ဗြိတိန်နိုင်ငံ

B. **the -s** နှင့် တွဲဖက်ပြီး အများနာမ်တို့နှင့် အသုံးပြုပုံ

the + နိုင်ငံများ၊ ကျွန်းများ၊ တောင်များ၏အမည်များတွင် သုံးသည်။

THE
the Netherlands
 နယ်သာလန်
the Philippines
 ဖိလစ်ပိုင်

the Canary Islands
 ကနေရီကျွန်း
the Andes
 အင်ဒီးစ်

C. ပင်လယ်များ၊ မြစ်များ စသည်တို့တွင် **the** ကို ထည့်ရသည်။

the + သမုဒ္ဒရာများ/ပင်လယ်များ၊ မြစ်များ၊ တူးမြောင်းများ၏အမည်များတွင် သုံးသည်။

THE
the Atlantic (Ocean)
 အတ္တလန္တိတ်သမုဒ္ဒရာ
the Mediterranean (sea)
 မြေထဲပင်လယ်

the (River) Nile
 နိုင်းမြစ်
the Sue Canal
 ဆူးအက်တူးမြောင်း

the Amazon
 အမေဇန်

the Black Sea
 ပင်လယ်နက်

D. မြို့များ၊ လမ်းများနှင့် အဆောက်အဦးနေရာများတွင် **the** + လမ်းများ၊ ရင်ပြင်များ စသည့်အမည်များ မသုံးပါ။

Kevin lives in **Newton Street**.
 ကီဗင်ဟာ နယူတန်လမ်းမှာ နေတယ်။

~~THE~~ Where is **Highfield Road**, please?
 ကျေးဇူးပြု၍ ဟိုက်ဖီးလမ်း ဘယ်မှာလဲ။

Times square is in **New York**.
 တိုင်းစ်စကွဲယားသည် နယူးယော့ခ်မှာ ရှိသည်။

လူ၊ လေဆိပ်၊ ဘူတာရုံ၊ တက္ကသိုလ်၊ ရဲတိုက် အစရှိသည်တို့ကို *the* + နေရာတို့၏အမည်များ (သို့မဟုတ်) လူတို့၏အမည်များ မသုံးပါ။

Kennedy Airport

ကနေဒါလေဆိပ်

Victoria Station

ဗစ်တိုးရီးယား ဘူတာရုံ

~~THE~~

Cambridge University

ကမ်ဘရစ်ချ်တက္ကသိုလ်

Westminster Abbey

ဝက်စ်မင်စတာကျောင်းတော်

Edinburgh Castle

အိဒင်ဘတ်ရဲတိုက်

London Zoo

လန်ဒန်တိရစ္ဆာန်ရုံ

သို့သော် *the* + ဟိုတယ် / စားသောက်ဆိုင်၊ အရက်ဆိုင်၊ ရုပ်ရှင်ရုံ၊ ပြဇာတ်ရုံ၊ ပြတိုက်တို့ ကို *the* + ၎င်းတို့၏အမည်များဖြင့် သုံးသည်။

the Hilton (Hotel)

ဟိလ်တန်ဟိုတယ်

the Science Museum

သိပ္ပံပြတိုက်

THE

the National Theatre

အမျိုးသားပြဇာတ်ရုံ

the Star of India (restaurant)

အိန္ဒိယကြယ်စားသောက်ဆိုင်

the Odeon (Cinema)

အိုဒီယွန် ရုပ်ရှင်ရုံ

the Tate Gallery (art gallery)

တိတ်ပန်းချီပြခန်း

E. *the ... of ...* အသုံးပြုပုံ

the Republic of Ireland

အိုင်ယာလန်သမ္မတနိုင်ငံ

the Bank of England

အင်္ဂလန်ဘဏ်

THE

the Great Wall of China

တရုတ်ပြည်မဟာတံတိုင်း

the Tower of London

လန်ဒန်မျှော်စင်

မြောက် / တောင် / အရှေ့ / အနောက် / အလယ် တို့ကို *the ... of ...* နှင့်သုံးပါ။

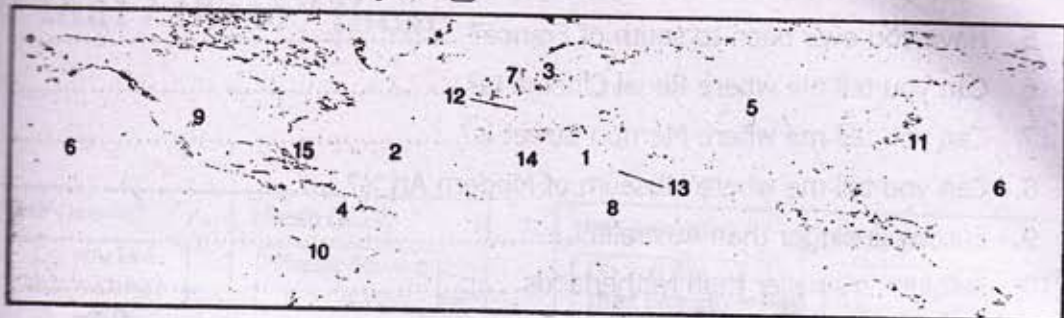
I've been to **the north of Italy** but not to the south.

ကျွန်တော် အီတလီမြောက်ပိုင်းကို ရောက်ဖူးတယ်။ ဒါပေမဲ့ တောင်ပိုင်းတော့ မရောက်ဖူးဘူး။

Exercises (လေ့ကျင့်ခန်းများ)

7.1 These are geography questions. Choose your answer from the box. Sometimes you need The.

အောက်ပါတို့မှာ ပထဝီဝင်ဆိုင်ရာမေးခွန်းများ ဖြစ်ကြသည်။ သင်၏အဖြေများအတွက် အကွက်ထဲမှ ခြွင်းချယ်ပါ။ တစ်ခါတစ်ရံ The လိုအပ်မည်။

1. Cairo is the capital of Egypt.
2. The Atlantic is between Africa and America.
3. is a country in northern Europe.
4. is a river in South America.
5. is the largest continent in the world.
6. is the largest ocean.
7. is a river in Europe.
8. is a country in East Africa.
9. is between Canada and Mexico.
10. are mountains in South America.
11. is the capital of Japan.
12. are mountains in central Europe.
13. is between Saudi Arabia and Africa.
14. is an island in the Mediterranean.
15. are a group of islands near Florida.

Alps
Amazon
Andes
Asia
Atlantic
Bahamas
Cairo
Kenya
Malta
Pacific
Red Sea
Rhine
Sweden
Tokyo
United States

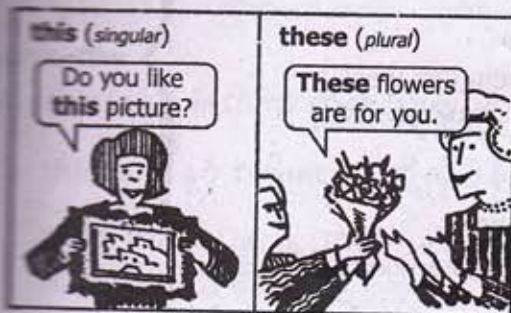
72.2 Put in the where necessary. If the sentence is already correct, write OK.

လိုအပ်သောနေရာများတွင် **the** ထည့်ပါ။ အကယ်၍ ဝါကျသည် မှန်ကန်ပြီးဖြစ်ပါက **OK** ဟုရေးပါ။

1. Kevin lives in Newton Street. **OK**
2. We went to see a play at National Theatre **at the National Theatre**
3. Have you ever been to China?
4. Have you ever been to Philippines?
5. Have you ever been to south of France?
6. Can you tell me where Regal Cinema is?
7. Can you tell me where Merrion Street is?
8. Can you tell me where Museum of Modern Art is?
9. Europe is bigger than Australia.
10. Belgium is smaller than Netherlands.
11. Which river is longer - Mississippi or Nile?
12. Did you go to National Gallery when you were in London?
13. 'Where did you stay?' 'At Park Hotel in Hudson Road.'
14. How far is it form Trafalgar Square to Victoria Station (in London)?
15. Rocky Mountains are in North America.
16. Texas is famous for oil and cowboys.
17. Panama Canal joins Atlantic Ocean and Pacific Ocean.
18. I hope to go to United States next year.
19. Mary comes from a small town in west of Ireland.
20. Alan studied physics at Manchester University.

Unit [73]

this / that / these / those

ဤဟာ၊ ဤဟာများ၊ ထိုဟာ၊ ထိုဟာများ အစရှိသဖြင့် ညွှန်းဆိုလိုသောအခါ သုံးရသည်။

အနီး၌ရှိသောအရာ အနည်းအများအလိုက် **this / these** တို့ကို သုံး၍ အဝေး၌ ရှိသော အရာ အနည်းအများအလိုက် **that / those** တို့ကို သုံးနိုင်သည်။

Do you like **this** picture?

ခင်ဗျား ဒီရုပ်ပုံကို ကြိုက်သလား။

These flowers are for you.

ဒီဝန်းတွေက ခင်ဗျားအတွက်ပဲ။

Do you like **that** picture?

ခင်ဗျား ဟိုရုပ်ပုံကို ကြိုက်သလား။

Who are **those** people?

ဟိုလူတွေက အယ်သူတွေလဲ။

this

these

this picture

(= **this** picture here)

these flowers

(= **these** flowers here)

that

those

that picture

(= that picture there)

those people

(= those people there)

B. *this / that / these / those* တို့ကို နာမ်ဖြင့် တွဲ၍ (သို့) မတွဲဘဲလည်း အသုံးပြုသည်။

This hotel is expensive but it's very nice.

ဒီဟိုတယ်က ဈေးကြီးတယ်။ ဒါပေမဲ့ အရမ်းကောင်းတယ်။

'Who's **that** girl?' 'I don't know.'

ဟိုမိန်းကလေး ဘယ်သူလဲ။ ကျွန်တော် မသိဘူး။

'Do you like **these** shoes?' 'I bought them last week.'

ခင်ဗျား ဒီရှူးဖိနပ်တွေကို ကြိုက်လား။ ကျွန်တော် လွန်ခဲ့တဲ့အပတ်က အဲ့ဒါတွေကို ဝယ်ခဲ့တယ်။

'**Those** apples look nice.' 'Can I have one?'

ဟိုပန်းသီးတွေက ကောင်းပုံရတယ်။ ကျွန်တော် တစ်လုံးလောက် စားနိုင်မလား။

with a noun

This is a nice hotel but it's very expensive.

ဒါ ဟိုတယ်ကောင်းပဲ။ ဒါပေမဲ့ အရမ်းဈေးကြီးတယ်။

'Excuse me, is **this** your bag?' 'Oh!, yes, thank you.'

တဆိတ်ခင်ဗျာ၊ ဒါ ခင်ဗျား အိတ်လား။ အိုး ဟုတ်ပါတယ်။ ကျေးဇူးပဲ။

Who's **that**? (= Who is that person?)

ဟိုလူ ဘယ်သူလဲ။

Which shoes do you like most? **These** or **those**?

ခင်ဗျား ဘယ်ရှူးဖိနပ်တွေကို အကြိုက်ဆုံးလဲ။ ဒီဟာတွေလား၊ ဟိုဟာတွေလား။

without a noun

C. *that* ၏ အခြားအဓိပ္ပါယ်နှင့် အသုံးများကို ထပ်မံလေ့လာနိုင်သည်။

that = ဖြစ်ပျက်ခဲ့သောအရာတစ်ခု

'I'm sorry I forgot to phone you.' '**That's** all right.'

ကျွန်တော် ခင်ဗျားကို ဖုန်းဆက်ဖို့ မေ့သွားတာကို ဝမ်းနည်းပါတယ်။ ရပါတယ် ကိစ္စမရှိပါဘူး။

That was a really nice meal. Thank you very much.

ဒါ တကယ့်ကောင်းတဲ့အစားအစာပဲ။ ကျေးဇူးအထူးတင်ပါတယ်။

that = ပြောဆိုခဲ့ပြီးသောလူတစ်ယောက်ယောက်

'You're a teacher, aren't you?' 'Yes, **that's** right.'

ခင်ဗျား ဆရာတစ်ယောက် မဟုတ်လား။ ဟုတ်ကဲ့၊ မှန်ပါတယ်။

'Martin has got a new job.'

မာတင် အလုပ်သစ်ရပြီ။

'Has he? I didn't know **that**.'

ရပြီလား။ ကျွန်တော် အဲဒါကို မသိဘူး။

'I'm going on holiday next week.'

'Oh, **that's** nice.'

DAVID

ကျွန်တော် လာမည့်အပတ် အားလပ်ရက်ရှိမယ်။ အိုး၊ ဒါကောင်းတာပေါ့။

D. this is နှင့် is that? တို့၏ သုံးစွဲပုံများကို ကြည့်ပါ။

this is နှင့် is that ...? တို့ကို ဖုန်းပြောရာတွင် သုံးသည်။

Hello, **this** is David. (**this** = ပြောသူ)

ဟဲလို၊ ကျွန်တော် ဒေးဗစ်ပါ။

Is **that** Sarah? (**that** = အခြားလူ)

ဆာရာလား။

this is ကို မိတ်ဆက်ရာမှာ သုံးသည်။

A. Brian, this is Chris.

ဘရိုင်ယန် ဒါ ခရစ်ပါ။

B. Hello, Chris_pleased to meet you.

ဟဲလို၊ ခရစ် ကွေ့ရတာ ဝမ်းသာပါတယ်။

C. Hello.

ဟဲလို

Exercises (လေ့ကျင့်ခန်းများ)

- 73.1** Complete the sentences. Use **this / that / these / those** + these words:
ဝါကျများ ပြည့်စုံအောင် ပြုလုပ်ပါ။ **this / that / these / those** + အောက်ပါစကားလုံးများထဲ
မှ အသုံးပြုပါ။

birds house plates postcards seat shoes

- 73.2** Write questions: **Is this / that your ...?** or **Are these / those your ...?**
Is this / that your ...? (သို့မဟုတ်) **Are these / those your ...?** တို့ဖြင့် မေးခွန်းများ
ရေးပါ။

73-3 Complete the sentences with **this is** or **that's** or **that**.

this is (သို့မဟုတ်) **that's** (သို့မဟုတ်) **that** တို့ဖြင့် ဝါကျများ ပြည့်စုံအောင် ပြုလုပ်ပါ။

1. A: I'm sorry I'm late.
B: **That's** all right.
2. A: I can't come to the party tomorrow.
B: Oh, a pity. Why not?
3. (on the telephone)
Sue: Hello, Ann. Sue.
Ann: Oh, hello, Sue. How are you?
4. A: You're lazy.
B: not true!
5. A: Jill plays the piano very well.
B: Really? I didn't know
6. Mark meets Paul's sister (Ann):
Paul: Mark, my sister, Ann.
Mark: Hello. Ann.
7. A: I'm sorry I was angry yesterday.
B: OK. Forget it!
8. A: You're a friend of John's, aren't you?
B: Yes, right.

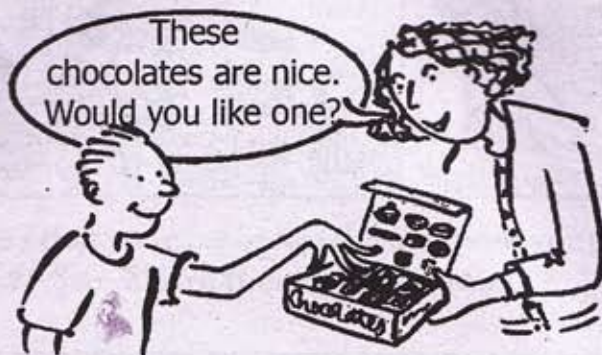

Unit [74]

One / Ones

One / Ones အသုံးပြုပုံများကို ကွဲပြားစွာ မှတ်မိရန် ကြည့်ပါ။

A. One (= a)

One ကို တစ်ခုအနေဖြင့် သုံးစွဲသည်။

These chocolates are nice.

ဒီချောက်လက်တွေက ကောင်းတယ်။

Would you like one?

တစ်ခုလောက်ယူမလား။

Would you like **one**?

= Would you like **a chocolate**?

One = a / an ... (a chocolate / an apple etc.)

I need **a pen**. Have you got **one**? (**one = a pen**)

ကျွန်တော် ဘောပင်တစ်ချောင်း လိုအပ်တယ်။ ခင်ဗျား ဘောပင်ရှိလား။

A. Is there a **bank** near here?

ဒီအနားမှာ ဘဏ်တစ်ခုရှိလား။

B. Yes, there's **one** at the end of this street. (**one** = a bank)

ဟုတ်ကဲ့၊ ဒီလမ်းအဆုံးမှာ ဘဏ်တစ်ခုရှိပါတယ်။

B. one and ones

One ကို အနည်းကိန်း နာမ်အဖြစ် သုံး၍ **Ones** ကို အများကိန်းနာမ်အဖြစ် သုံးသည်။
အသေး စိတ်ကို နှိုင်းယှဉ်ကြည့်ပါ။

one အနည်းကိန်းနာမ်အဖြစ်သုံးပုံ

Which **one**?

=

Which **hat**?

ဘယ်ဟာလဲ။

ဘယ်ဦးထုပ်လဲ။

one = ဦးထုပ် / ကား / မိန်းကလေး စသည်ကို ညွှန်းသည်။

this one / that one

Which **car** is yours? **This one** or **that one**? (= this car or that car)

ခင်ဗျားရဲ့ကားက ဘယ်ဟာလဲ။ ဒီကားလား (သို့) ဟိုကားလား။

the one ...

A. Which **hotel** did you stay at?

ခင်ဗျား ဘယ်ဟိုတယ်မှာ တည်းခိုခဲ့တာလဲ။

B. **The one** opposite the station.

ဘူတာနဲ့မျက်နှာချင်းဆိုင် ဟိုတယ်မှာပါ။

the ... one

I don't like the black **coat** but I like **the brown one**.

ကျွန်တော် အနက်ရောင်ကုတ်အင်္ကျီကို မကြိုက်ဘူး။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော် အညိုရောင်တစ်ထည်ကိုတော့ ကြိုက်တယ်။

Don't buy that **camera**. Buy **the other one**.

ဟိုကင်မရာကို မဝယ်ပါနဲ့။ တခြား တစ်ခုကို ဝယ်ပါ။

a / an ... one

This **cup** is dirty. Can I have **a clean one**?

ဒီခွက်က ညစ်ပတ်တယ်။ ကျွန်တော် အခြားသန့်တဲ့တစ်ခု ရမလား။

That biscuit was nice. I'm going to have **another one**.

ဟိုဘီစကပ်ကောင်းတယ်။ ကျွန်တော် နောက်တစ်ခုကို စားတော့မလို့။

Ones အများကိန်းနာမ် အဖြစ်သုံးပုံ

Which **ones**? = Which **flowers**?

ဘယ်ဟာတွေလဲ = ဘယ်ပန်းများလဲ။

Ones = ပန်းများ / ကားများ / မိန်းကလေးများ စသည်ကို ညွှန်းဆိုသည်။

these / those ကို **ones** မပါဘဲ သုံးပုံ

Which flowers do you want? **These** or **those**? (not usually 'these ones/those ones')

ခင်ဗျား ဘယ်ပန်းတွေကို လိုချင်သလဲ။ ဒီပန်းတွေကိုလား။ ဟိုပန်းတွေကိုလား။

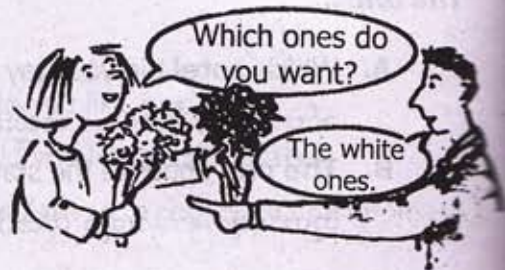
The ones ...

A. Which **keys** are yours?

ခင်ဗျားရဲ့သော့တွေက ဘယ်သော့တွေလဲ။

B. **The ones** on the table.

စားပွဲပေါ်က သော့တွေဟာပါ။

the ... ones

I don't like the red **shoes** but I like **the green ones**.

ကျွန်တော် အနီရောင် ရှုမီနပ်ကို မကြိုက်ဘူး။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော် အစိမ်းရောင် ရှုမီနပ်ကိုတော့ ကြိုက်တယ်။

Don't buy those **apples**. Buy **the other ones**.

ထိုပန်းသီးတွေကို မဝယ်နှင့်။ တခြားပန်းသီးတွေကို ဝယ်ပါ။

Some ... ones

These **cups** are dirty. Can we have **some clean ones**?

ဒီခွက်များဟာ ညစ်ပတ်တယ်။ နောက်ထပ် သန့်ရှင်းတဲ့ခွက်တွေ ရမလား။

My shoes are very old. I'm going to buy **some new ones**.

ကျွန်တော့်ရဲ့ရှူးဖိနပ်တွေက သိပ်ဟောင်းနေပြီ။ ကျွန်တော် ရှူးဖိနပ်အသစ် ဝယ်တော့မလို့။

Exercises (လေ့ကျင့်ခန်းများ)

74.1 A asks B some questions. Use the information in the box to write B's answers. Use **one** (not 'a/an ...') in the answers.

A က B ကို မေးခွန်းအချို့မေးမြန်းသည်။ အကွက်ထဲရှိ အချက်အလက်များကို သုံးပြီး B ၏အဖြေများ ရေးပါ။ အဖြေများတွင် **one** (not a / an ...) ကို သုံးပါ။

B doesn't need a car	B has just had a cup of coffee
there's a chemist in Mill Road	B is going to buy a bicycle
B hasn't got a pen	B hasn't got an umbrella

1. A: Can you lend me a pen?	B: I'm sorry, I haven't got one.
2. A: Would you like to have a car?	B: No, I don't
3. A: Have you got a bicycle?	B: No, but
4. A: Can you lend me an umbrella?	B: I'm sorry but
5. A: Would you like a cup of coffee?	B: No, thank you.
6. A: Is there a chemist near here?	B: Yes,

74.2 Complete the sentences. Use **a / an ... one**. Use the words in the list.

ဝါကျများ ပြည့်စုံအောင် ပြုလုပ်ပါ။ **a / an ... one** ကို သုံးပါ။ စာရင်းထဲရှိ စကားလုံးများကိုလည်း သုံးပါ။

better big clean different new old

- This cup is dirty. Can I have **a clean one** ..?
- I'm going to sell my car and buy
- That's not a very good photograph but this is
- I want today's newspaper. This is
- This box is too small. I need
- Why do we always go to the same restaurant? Let's go to

74.3 Use the information in the box to complete these conversations. Use one / ones.

အောက်ပါစကားပြောခန်းကို ပြည့်စုံစေရန် အကွက်ထဲရှိ အချက်အလက်များ သုံးပါ။ one / ones သုံးပါ။

the coat is black	I took the photographs on the beach last week
the girl is tall with long hair	the shoes are green
the hotel is opposite the station	the pictures are on the wall
the house has got a red door	the books are on the top shelf
the flowers are yellow	the man has got a moustache and glasses

- A: We stayed at a hotel.
B: Which one?
A: The one opposite the station.....
- A: Those shoes are nice.
B:?
A:
- A: That's a nice house.
B:?
A: with
- A: I like that coat.
B:?
A:
- A: I like those pictures.
B:?
A:
- A: Are those your books?
B:?
A:
- A: Do you know that girl?
B:?
A:
- A: Those flowers are beautiful.
B:?
A:
- A: Who's that man?
B:?
A:
- A: Have you seen my photographs?
B:?
A:

Unit [75]

Some and Any

Some / Any (အချို့)ဟူသော စကားလုံးများကို မည်သည့်နေရာတွင် သုံးစွဲသည်ကို လေ့လာမှတ်သားပါ။

A. *some* နှင့် *any* ကွဲပြားမှုကို နှိုင်းယှဉ်လေ့လာနိုင်သည်။

ရိုးရိုးဝါကျများတွင် *some* ကို သုံးပါ။

I'm going to buy **some** clothes.

ကျွန်တော် ဝတ်စုံအချို့ ဝယ်မလို့။

There's **some** ice in the fridge.

ရေခဲသေတ္တာထဲမှာ ရေခဲအနည်းငယ် ရှိတယ်။

We did **some** exercises.

ကျွန်တော်တို့ လေ့ကျင့်ခန်းတချို့ လုပ်ခဲ့တယ်။

any ကို အငြင်းဝါကျများတွင် သုံးပါ။

I'm not going to buy **any** clothes.

ကျွန်တော် ဝတ်စုံအချို့ မဝယ်တော့ဘူး။

There isn't **any** orange juice in the fridge.

ရေခဲသေတ္တာထဲမှာ လိမ္မော်ရည် အနည်းငယ်မျှမရှိဘူး။

We didn't do **any** exercises.

ကျွန်တော်တို့ နည်းနည်းမှ လေ့ကျင့်ခန်း မလုပ်ခဲ့ဘူး။

- B. မေးခွန်းတွင် *some* နှင့် *any* ကို အသုံးပြုသည်။**
မေးခွန်းအများစုတွင် (အားလုံးမဟုတ်) *any* ကို သုံးသည်။

Is there **any** ice in the fridge?

ရေခဲသေတ္တာထဲမှာ ရေခဲအချို့ရှိလား။

Has he got **any** friends?

သူ့မှာ သူငယ်ချင်းအချို့ရှိလား။

Why didn't you buy **any** food?

ခင်ဗျား ဘာကြောင့် အစားအစာအချို့ မဝယ်ခဲ့တာလဲ။

ကမ်းလှမ်းမှု ပြုလုပ်သောအခါ ပုံမှန်အားဖြင့် *some* ကို သုံးသည်။ *any* ကို မသုံးပါ။

- A. Would you like *some* coffee?**

ခင်ဗျား ကော်ဖီသောက်မလား။

- B. Yes, please.**

ဟုတ်ကဲ့၊ သောက်မယ်။

အရာဝတ္ထုများ တောင်းဆိုသောအခါ (*Can I have ... ?* အစရှိသဖြင့်) *some* ကို သုံးသည်။

- A. Can I have *some* soup, please?**

ကျေးဇူးပြု၍ ကျွန်တော် စွပ်ပြုတ်ရနိုင်မလား။

- B. Yes. Help yourself.**

ဟုတ်ကဲ့၊ ကိုယ့်ဘာသာကိုယ် ယူပါ။

- A. Can you lend me *some* money?**

ခင်ဗျား ကျွန်တော့်ကို ငွေအနည်းငယ် ချေးပေးနိုင်မလား။

- B. Sure. How much do you need?**

ရပါတယ်။ ခင်ဗျား ဘယ်လောက် လိုသလဲ။

- C. *Some* နှင့် *any* ကို *noun* မပါဘဲနှင့်လည်း အသုံးပြုနိုင်သည်။**

I didn't take any photographs but Ann took **some**. (= some photographs)

ကျွန်တော် ဓာတ်ပုံ မရိုက်ခဲ့ဘူး။ ဒါပေမဲ့ အန်တော့ ဓာတ်ပုံတချို့ ရိုက်ခဲ့တယ်။

You can have some coffee but I don't want **any**. (= any coffee)

ခင်ဗျား ကော်ဖီ အနည်းငယ် သောက်နိုင်တယ်။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော်တော့ ဘာမှ မသောက်ချင်ဘူး။

I've just made some coffee. Would you like **some**? (= some coffee)

ကျွန်တော် ကော်ဖီအချို့ ဖျော်ပြီးပြီ။ ခင်ဗျား နည်းနည်း သောက်ဦးမလား။

'Where's your luggage?' 'I haven't got **any**.' (= any luggage)

ခင်ဗျားရဲ့ဝန်စည်စလယ်က ဘယ်မှာလဲ။ ကျွန်တော့်မှာ ဝန်စည်စလယ်မပါဘူး။

'Are there **any** biscuits?'

ဘီစကစ်အချို့ရှိလား။

'Yes, there are **some** in the kitchen.'

(= some biscuits)

ဟုတ်ကဲ့၊ မီးဖိုချောင်ထဲမှာ နည်းနည်းရှိတယ်။

D. **something / somebody** [(သို့)

someone] သုံးပုံ

She said **something**.

သူမ တစ်ခုခုကို ပြောခဲ့တယ်။

I saw **somebody**. (or **someone**)

ကျွန်တော် တစ်ယောက်ယောက်ကို မြင်ခဲ့တယ်။ ကျွန်တော် တစ်ဦးတစ်ယောက်မှ မမြင်ခဲ့ဘူး။

Would you like **something** to eat?

ခင်ဗျား တစ်ခုခု စားပါလား။

Quick! **Somebody's** coming.

မြန်မြန်လုပ်၊ တစ်စုံတစ်ယောက် လာနေတယ်။

anything / anybody [သို့မဟုတ်

anyone] သုံးပုံ

She didn't say **anything**.

သူမ ဘာမှ မပြောခဲ့ဘူး။

I didn't see **anybody**. (or **anyone**)

ကျွန်တော် တစ်ဦးတစ်ယောက်မှ မမြင်ခဲ့ဘူး။

Are you doing **anything** this evening?

ဒီညနေ ခင်ဗျား ဘာများလုပ်စရာရှိလဲ။

Where's Ann? Has **anybody** seen her?

အန် ဘယ်မှာလဲ။ တစ်ယောက်လောက် သူမကို

မမြင်ခဲ့ဘူးလား။

Exercises (လေ့ကျင့်ခန်းများ)

75.1 Put in **some** or **any**.

some သို့မဟုတ် **any** ထည့်ပါ။

1. I bought **some** cheese but I didn't buy **any** bread.
2. I'm going to the post office. I need stamps.
3. There aren't shops in this part of town.
4. George and Alice haven't got children.
5. Have you got brothers or sisters?
6. There are beautiful flowers in the garden.
7. Do you know good hotels in London?
8. 'Would you like tea?' 'Yes, please.'
9. When we were on holiday, we visited very interesting places.
10. Don't buy rice. We don't need
11. I went out to buy milk but they didn't have in the shop.
12. I'm thirsty. Can I have water, please?

75.2 Complete the sentences. Use **some** or **any** + one of these words:

ဝါကျများ ပြည့်စုံအောင် ပြုလုပ်ပါ။ **some** သို့မဟုတ် **any** + အောက်ပါတာလုံးများမှ တစ်ခုစီကို သုံးပါ။

air **cheese** **help** **letters** **photographs**
batteries **friends** **languages** **milk** **shampoo**

1. I want to wash my hair. Is there **any shampoo** ?
2. This evening I'm going to write
3. I haven't got my camera, so I can't take
4. Do you speak foreign ?
5. Yesterday evening I went to a restaurant with of mine.
6. Can I have in my coffee, please?
7. The radio isn't working. There aren't in it.
8. It's hot in this office. I'm going out for fresh

9. 'Would you like?' 'No, thank you. I've had enough to eat.'
10. I can do this job alone. I don't need

75.3 Complete the sentences. Use **some or **any**.**

ဝါကျများ ပြည့်စုံအောင် ပြုလုပ်ပါ။ **some** သို့မဟုတ် **any** ကို သုံးပါ။

1. Ann didn't take any photographs but **I took some** . (I/take)
2. 'Where's your luggage?' '..... **I haven't got any**.....' (I/not/have)
3. 'Do you need any money?' 'No, thank you.' (I/have)
4. 'Can you lend me some money?' 'I'm sorry but'
(I/not/have)
5. The tomatoes in the shop didn't look very good, so
(I/not/buy)
6. There were some nice oranges in the shop, so
(I/buy)

75.4 Put in **something/somebody/anything/anybody.**

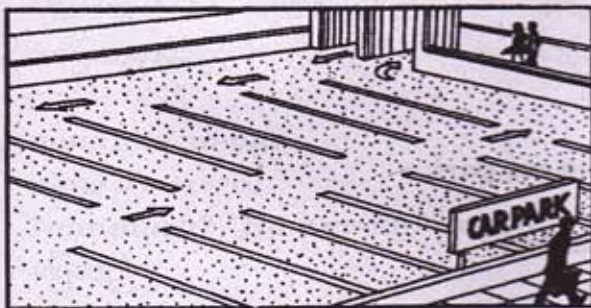
something/somebody/anything/anybody ထည့်ပါ။

1. She said **something** to me but I didn't understand it.
2. 'What's wrong?' 'There's in my eye.'
3. Do you know about politics?
4. I went to the shop but I didn't buy
5. has broken the window. I don't know who.
6. There isn't in the bag. It's empty.
7. I'm looking for my keys. Has seen them?
8. Would you like to drink?
9. I didn't eat because I wasn't hungry.
10. This is a secret. Please don't tell

Unit [76]

not + any / no none

အငြင်းဝါကျများ ရေးသားရာတွင် **not + any / no none** တို့ကို နေရာအလိုက် အသုံးပြုကြသည်။

The car park is empty.

There aren't **any** cars } in the car park.
There are **no** cars }

How many cars are there in the car park?

None.

A. **not (n't) + any** တို့ သုံးစွဲပုံကို လေ့လာပါ။

There aren't **any** cars in the car park.

ကားရပ်တဲ့နေရာမှာ ကားနည်းနည်းမှ မရှိဘူး။

Sally and Steve haven't got **any** children.

ဆယ်လီနှင့် စတီဗ်တို့မှာ ကလေးများ မရှိကြဘူး။

You can have some coffee but I don't want **any**.

ခင်ဗျား ကော်ဖီ သောက်နိုင်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော်ကတော့ နည်းနည်းမှ မသောက်ချင်ဘူး။

no + noun (no cars / no garden etc.)

no ... = not + any (သို့) not + a: ထည့်ရေးပုံ

There are **no cars** in the car park. (=there aren't any cars)

ကားရပ်နေရာမှာ ကားတစ်စီးမှ မရှိဘူး။

We've got **no coffee**. (=we haven't got any coffee)

ကျွန်တော်တို့ ကော်ဖီ နည်းနည်းလေးမှ မရှိဘူး။

It's a nice house but there's **no garden**. (=there isn't a garden)

အဲဒါ အိမ်ကောင်းတစ်လုံးပဲ။ ဒါပေမဲ့ ဥယျာဉ် မရှိဘူး။

no ... ကို အထူးသဖြင့် have (got) နှင့် there is / are တို့နောက်မှသုံးသည်။

The car park is empty.

ကားရပ်နေရာမှာ ကားတစ်စီးမှ မရှိဘူး။

There aren't any cars } **in the car park.**
There are no cars }

How many cars are there in the car park?

ကားရပ်နေရာမှာ ကားဘယ်နှစ်စီးရှိလဲ။

None.

တစ်စီးမှ မရှိဘူး။

အငြင်းကြိယာ + any = ခိုးခိုးကြိယာ + no:

They **haven't** got **any** children (or) They've got **no** children.

(not 'They haven't got no children')

သူတို့မှာ ကလေးများတစ်ယောက်မှ မရှိဘူး။

There **isn't** **any** sugar in your coffee. (or) There's **no** sugar in your coffee.

ခင်ဗျားရဲ့ကော်ဖီမှာ သကြား လုံးဝမပါဘူး။

B. no နှင့် none ကို နာမ်နှင့်ပေါင်း၍လည်းကောင်း none ကို နာမ်မပါဘဲနှင့် လည်းကောင်း အသုံးပြုသည်။

no + noun (no money / no children etc.):

We've got **no money**.

ကျွန်တော်တို့မှာ ငွေမရှိဘူး။

Everything was OK. There were **no problems**.

အရာရာ အားလုံးကောင်းပါတယ်။ ပြဿနာတစ်ခုမှ မရှိဘူး။

none (without a noun)

'How much money have you got?' '**None.**' (= no money)

ခင်ဗျားမှာ ပိုက်ဆံ ဘယ်လောက်ရှိလဲ။ ဘယ်လောက်မှ မရှိဘူး။

'Were there any problems?'

ဘာပြဿနာရှိခဲ့ကြလဲ။

'No, **none.**'

ဟင့်အင်း၊ မရှိဘူး။

C. none and no-one

none = 0 (zero)

How much? / How many? (အရာဝတ္ထု သို့မဟုတ် လူ) ဖြင့် မေးလျှင် **none** ဖြင့် ဖြေသည်။

'How much money have you got?' '**None.**' (= no money)

ခင်ဗျား ပိုက်ဆံဘယ်လောက်များ ရှိလဲ။ လုံးဝ မရှိဘူး။

'How many people did you meet?' '**None.**' (= no people)

ခင်ဗျား လူဘယ်လောက်များ တွေ့ခဲ့သလဲ။ တစ်ယောက်မှ မတွေ့ဘူး။

no-one = nobody

Who? အမေးဝါကျကို **No-one** နှင့်ဖြေရသည်။

'Who did you meet?'

ခင်ဗျား ဘယ်သူနဲ့တွေ့ခဲ့လဲ။

'**No-one.**' (or **Nobody**)

တစ်ယောက်မှ မတွေ့ခဲ့ဘူး။

Exercises (လေ့ကျင့်ခန်းများ)

76.1 Write these sentences again with **no**.

အောက်ပါဝါကျများကို **no** ဖြင့် တစ်ဖန် ပြန်ရေးပါ။

1. We haven't got any money. **..We've got no money...**
2. There aren't any shops near here. There are
3. Carol hasn't got any free time.
4. There isn't a light in this room.

Write these sentences again with **any**.

အောက်ပါဝါကျများကို **any** ဖြင့် တစ်ဖန်ပြန်ရေးပါ။

5. We've got no money. **..We haven't got any money...**
6. There's no tea in the pot.
7. There are no buses today.
8. Tom has got no brothers or sisters.

76.2 Put in **no** or **any**.

no သို့မဟုတ် **any** ထည့်ပါ။

1. There's**no**..... sugar in your coffee.
2. My brother is married but he hasn't got children.
3. Sue doesn't speak foreign languages.
4. I'm afraid there's coffee. Would you like some tea?
5. 'Look at those birds!' 'Birds? Where? I can't see birds.'
6. 'Do you know where Jane is?' 'No, I've got idea.'

Put in **no**, **any** or **none**.

no, **any** သို့မဟုတ် **none** ထည့်ပါ။

7. There aren't pictures on the wall.
8. The weather was cold but there was wind.
9. I wanted to buy some oranges but they didn't have in the shop.
10. Everything was correct. There were mistakes.
11. 'How much luggage have you got?' '.....'
12. 'How much luggage have you got?' 'I haven't got

7.3 Complete the sentences. Use **any** or **no** + one of these words:

ဝါကျများ ပြည့်စုံအောင် လုပ်ပါ။ **any** သို့မဟုတ် **no** + အောက်ပါစကားလုံးများမှ တစ်ခုစီကို သုံးပါ။

answer difference film friends furniture
heating money photographs problems questions

1. Everything was OK. There were **no problems** .
2. They want to go on holiday but they've got
3. I'm not going to answer
4. He's always alone. He's got
5. There is between these two machines. They're exactly the same.
6. There wasn't in the room. It was completely empty.
7. I tried to phone you yesterday but there was
8. The house is cold because there isn't
9. I can't take There's in the camera.

7.4 Write short answers (one or two words) to these questions. Use **none** where necessary.

အောက်ပါမေးခွန်းများအတွက် အဖြေတိုများ (စကားလုံးတစ်လုံး သို့မဟုတ် နှစ်လုံး) ဖြေပါ။ လိုအပ်သော နေရာများတွင် **none** သုံးပါ။

1. How many letters did you write yesterday? **Two. OR A lot. OR None.**
2. How many sisters have you got?
3. How much coffee did you drink yesterday?
4. How many photographs have you taken today?
5. How many legs has a snake got?

Unit [77]

not + anybody / anyone / anything
nobody / no-one / nothing

အငြင်းဝါကျတွင် သုံးစွဲသော အထက်ပါ စကားလုံးတို့၏ အသုံးပြုပုံ အထွေထွေကို အသေးစိတ် မှတ်သားနိုင်သည်။

A. **anybody = anyone**

(-body နှင့် -one တို့သည် အတူတူပင်ဖြစ်သည်။)

သက်ရှိလူများအတွက်

not + anybody / any one

nobody / no one သုံးပုံ

nobody = no-one

သက်မဲ့အရာဝတ္ထုများအတွက်

not + anything

nothing သုံးပုံ

There isn't **anybody** in the room.
anyone

အခန်းထဲမှာ တစ်ဦးတစ်ယောက်မှ မရှိဘူး။

There is **nobody** in the room.
no-one

အခန်းထဲမှာ တစ်ဦးတစ်ယောက်မှ မရှိဘူး။

There isn't **anything** in the bag.

အိတ်ထဲမှာ ဘာမှ မရှိဘူး။

There is **nothing** in the bag.

အိတ်ထဲမှာ ဘာမှ မရှိဘူး။

A. **Who** is in the room?

အခန်းထဲမှာ ဘယ်သူရှိလဲ။

B. **Nobody / No-one.**

တစ်ဦးတစ်ယောက်မှ မရှိဘူး။

A. **What's** in the bag?

အိတ်ထဲမှာ ဘာရှိလဲ။

B. **Nothing.**

ဘာမှ မရှိဘူး။

B. not + anybody / anyone

I don't know **anybody** (or **anyone**) here.

ကျွန်တော် ဒီနားက တစ်ဦးတစ်ယောက်ကိုမှ မသိဘူး။

nobody = **not + anybody**

no one = **not + anyone**

I'm lonely. I've got **nobody** to talk to. (= I haven't got **anybody**)

ကျွန်တော် အထီးကျန်ဆန်တယ်။ ကျွန်တော် စကားပြောဖို့ တစ်ယောက်မှ မရှိဘူး။

The house is empty. There is **no-one** in it. (= There **isn't anyone** in it.)

အိမ်က အလွတ်ကြီးပဲ။ အဲဒီမှာ တစ်ဦးတစ်ယောက်မှ မနေဘူး။

not + anything

I can't remember **anything**.

ကျွန်တော် တစ်စုံတစ်ရာကိုမှ သတိမရဘူး။

nothing = not + anything

She said **nothing**.

(= She **didn't say anything**.)

သူမ ဘာမှ မပြောဘူး။

There's **nothing** to eat.

(= There **isn't anything** to eat.)

စားစရာတစ်ခုမှ မရှိဘူး။

C. မေးခွန်းများ ဖြေဆိုရန် အဖြေဝါကျတစ်ခုရဲ့ အစပိုင်းမှာ **nobody/no-one/nothing ကို သုံးနိုင်သည်။**

The house is empty. **Nobody** lives there. (not 'Anybody lives there')

အိမ်က အလွတ်ကြီးပဲ။ အဲဒီမှာ

တစ်ဦးတစ်ယောက်မှ မနေဘူး။

Nothing happened.

(not 'Anything happened')

ဘာမှ မဖြစ်ခဲ့ဘူး။

'Who did you speak to?' '**No-one.**'

ခင်ဗျား ဘယ်သူ့ကို ပြောခဲ့တာလဲ။
ဘယ်သူ့ကိုမှ မပြောခဲ့ဘူး။

'What did you say?' '**Nothing.**'

ခင်ဗျား ဘာပြောခဲ့သလဲ။ ဘာမှ မပြောခဲ့ဘူး။

D. negative verb + anybody / anyone / anything

positive verb + nobody / no-one / nothing ဖြစ်ကြောင်း သတိပြုပါ။

He doesn't know **anything**. (not 'He doesn't know nothing')

သူ ဘာမှ မသိဘူး။

Don't tell **anybody**. (not 'Don't tell nobody')

ဘယ်သူ့မှ မပြောနဲ့။

There is **nothing** to do in this town. (not 'There isn't nothing')

ဒီမြို့မှာ ဘာမှလုပ်စရာမရှိဘူး။

Exercises (လေ့ကျင့်ခန်းများ)

77.1 Write these sentences again with **nobody/no-one** or **nothing**.

အောက်ပါဝါကျများကို **nobody/no-one** သို့မဟုတ် **nothing** တို့ဖြင့် တစ်ဖန်ပြန်ရေးပါ။

1. There isn't anything in the bag. **There's nothing in the bag...**
2. There isn't anybody in the office. There's
3. I haven't got anything to do. I
4. There isn't anything on TV.
5. There wasn't anyone at home.
6. We didn't find anything.

77.2 Write these sentences again with **anybody / anyone** or **anything**.

အောက်ပါဝါကျများကို **anybody/anyone** သို့မဟုတ် **anything** တို့ဖြင့် တစ်ဖန်ပြန်ရေးပါ။

1. There's nothing in the bag. **There isn't anything in the bag.**
2. There was nobody on the bus. There wasn't
3. I've got nothing to read.
4. I've got no-one to help me.
5. She heard nothing.
6. We've got nothing for dinner.

77.3 Answer these questions with **nobody/no-one** or **nothing**.

nobody/no-one သို့မဟုတ် **nothing** တို့ဖြင့် မေးခွန်းများကို ဖြေဆိုပါ။

1a What did you say? Nothing.	5a Who knows the answer?
2a Who saw you? Nobody.	6a What did you buy?
3a What do you want?	7a What happened?
4a Who did you meet?	8a Who was late?

Now answer the same questions with full sentences.

Use **nobody/no-one/nothing** or **anybody/anyone/anything**.

၎င်းမေးခွန်းများကိုပင် ဝါကျအပြည့်အစုံဖြင့် ဖြေဆိုပါ။

nobody / no-one / nothing (သို့) **anybody / anyone / anything** တို့ကို အသုံးပြုပါ။

1b I didn't say anything.	5b the answer.
2b Nobody saw me.	6b

- 3b I don't 7b
4b I 8b

77-4 Complete the sentences. Use **nobody/no-one/nothing/anybody/ anyone/ anything.**

ဝါကျများကို ပြည့်စုံအောင် ပြုလုပ်ပါ။ **nobody/no-one/nothing/anybody/ anyone/ anything** တို့ အသုံးပြုပါ။

1. That house is empty. **Nobody** ... lives there.
2. Jack has a bad memory. He can't remember **anything**....
3. Be quiet! Don't say
4. I didn't know about the meeting. told me.
5. 'What did you have to eat?' '..... I wasn't hungry.'
6. I didn't eat I wasn't hungry.
7. Jenny was sitting alone. She wasn't with
8. I'm afraid I can't help you. There's I can do.
9. I don't know about car engines.
10. The museum is free. It doesn't cost to go in.
11. I heard a knock on the door but when I opened it there was there.
12. she spoke very fast. I didn't understand
13. 'What are you doing this evening?' '..... Why?'
14. Helen has gone away. knows where she is. She didn't tell where she was going.

Unit [78]

somebody / anything / nowhere etc.

အရာဝတ္ထု၊ ပစ္စည်း၊ နေရာများတွင် အသုံးပြုပုံကို လေ့လာပါ။

- A. မိမိမသိသော လူ၊ အရာဝတ္ထု၊ နေရာတို့ကို ပြောရာတွင် **some** နှင့်တွဲဖက်၍ အသုံးပြုနိုင်သည်။

Somebody (or **Someone**) has broken the window.

တစ်စုံတစ်ယောက် (သို့) တစ်စုံတစ်ဦးက ပြတင်းပေါက်ကို ခွဲလိုက်သည်။

somebody / someone = a person but we don't know who.

She has got **something** in her mouth.

သူမရဲ့ပါးစပ်ထဲမှာ တစ်ခုခုရှိတယ်။

something = a thing but we don't know what

Tom lives **somewhere** near London.

တွမ် လန်ဒန်မြို့အနီး တစ်နေရာမှာ နေတယ်။

somewhere = in / to a place but we don't know where

B. လူ၊ အရာဝတ္ထု၊ နေရာများကို ရေးရာတွင် မေးခွန်းဝါကျ၊ အငြင်းဝါကျ၊ အဖြေဝါကျများ၌ **some/ any/ no** တို့ အသုံးပြုပုံ အသေးစိတ်အား ထပ်မံရှင်းပြထားသည်။

people (-body or -one)
somebody or **someone**
anybody or **anyone**
nobody or **no-one**

There is **somebody** (or **someone**) in the garden.

ဥယျာဉ်ထဲမှာ တစ်စုံတစ်ယောက် ရှိတယ်။

Is there **anybody** (or **anyone**) in the garden?

ဥယျာဉ်ထဲမှာ တစ်ဦးတစ်ယောက်ရှိလား။

There isn't **anybody** (or **anyone**) in the garden.

ဥယျာဉ်ထဲမှာ တစ်ဦးတစ်ယောက်မှ မရှိဘူး။

There is **nobody** (or **no-one**) in the garden.

ဥယျာဉ်ထဲမှာ တစ်ယောက်မှ မရှိဘူး။

-body နှင့် -one တို့မှာ အတူတူပင်ဖြစ်သည်။ **somebody = someone**,
nobody = no-one စသည်

things (-thing)
something
anything
nothing

She said **something** but I didn't understand her.

သူမ တစ်စုံတစ်ခုကို ပြောခဲ့တယ်။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော် နားမလည်ခဲ့ဘူး။

Are you doing **anything** at the weekend?

စနေ၊ တနင်္ဂနွေမှာ ခင်ဗျား တစ်ခုခု လုပ်စရာ ရှိလား။

I was angry but I didn't say **anything**.

ကျွန်တော် စိတ်ဆိုးခဲ့တယ်။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော် ဘာမှ မပြောခဲ့ဘူး။

'What did you say?' 'Nothing.'

ခင်ဗျား ဘာပြောခဲ့လဲ။ ဘာမှ မပြောခဲ့ဘူး။

places (-where)

somewhere

anywhere

nowhere

They live **somewhere** in the south of England.

သူတို့ အင်္ဂလန်တောင်ပိုင်းတစ်နေရာမှာ နေတယ်။

Did you go **anywhere** interesting for your holidays?

ခင်ဗျား ခင်ဗျားရဲ့ အားလပ်ရက်မှာ စိတ်ဝင်စားစရာကောင်းတဲ့နေရာတစ်ခုခုကို သွားခဲ့လား။

I'm staying here. I'm **not** going **anywhere**.

ကျွန်တော် ဒီမှာ ရှိတယ်။ ကျွန်တော် ဘယ်မှ မသွားဘူး။

I don't like this town. There is **nowhere** to go.

ကျွန်တော် ဒီမြို့ကို မကြိုက်ဘူး။ ဒီမှာ ဘယ်မှသွားစရာနေရာ မရှိဘူး။

C. something / anybody etc. + adjective (big / cheap / interesting စသည်)

Did you meet **anybody interesting** at the party?

ခင်ဗျား ပါတီပွဲမှာ စိတ်ဝင်စားစရာကောင်းတဲ့လူတစ်ယောက်ယောက် တွေ့ခဲ့လား။

We always go to the same place. Let's go **somewhere different**.

ကျွန်တော်တို့ အမြဲတမ်း ဒီတစ်နေရာထဲကိုပဲ သွားတယ်။ ခြားနားတဲ့တစ်နေရာကို သွားကြစို့။

'What's that letter?' 'It's **nothing important**.'

ဒီစာက ဘာလဲ။ အရေးမကြီးပါဘူး။

D. Something / anybody etc. + to ...

I'm hungry. I want **something to eat**. (=something that I can eat)

ကျွန်တော် ဗိုက်ဆာတယ်။ ကျွန်တော် တစ်ခုခု စားချင်တယ်။

He hasn't got **anybody to talk to**. (=anybody that he can talk to)

သူ တစ်ဦးတစ်ယောက်ကိုမှ စကားပြောစရာ မရှိဘူး။

There is **nowhere to go** in this town. (=nowhere where people can go)

ဒီမြို့မှာ သွားဖို့ နေရာမရှိဘူး။

Exercises (လေ့ကျင့်ခန်းများ)

- 78.1** Put in **somebody** (or **someone**) / **something** / **somewhere**.
somebody (or **someone**) / **something** / **somewhere** ထည့်ပါ။

1.	She said something .	What did she say?
2.	I've lost	What have you lost?
3.	They went	Where did they go?
4.	I'm going to phone	Who are you going to phone?

- 78.2** Put in **nobody** (or **no-one**) / **nothing** / **nowhere**.
nobody (or **no-one**) / **nothing** / **nowhere** ထည့်ပါ။

1a	What did you say?	Nothing.
2a	Where are you going?	
3a	What do you want?	
4a	Who are you looking for?	

Now answer the same questions with full sentences. Use **not + anybody/ anything/ anywhere**.

၎င်းမေးခွန်းများကိုပင် ဝါကျအပြည့်အစုံ ဖြေဆိုပါ။ **not + anybody/ anything/ anywhere** တို့ကို အသုံးပြုပါ။

1b	I didn't say anything.	3b	
2b	I'm not	4b	

- 78.3** Put in **somebody/anything/nowhere** etc.
somebody/anything/nowhere စသည် ထည့်ပါ။

- It's dark. I can't see **anything**...
- Tom lives **somewhere** near London.
- Do you know about computers?
- 'Listen!' 'What? I can't hear
- 'What are you doing here?' 'I'm waiting for
- Please listen carefully. There's I want to tell you.

7. 'Did see the accident?' 'No,
8. We weren't hungry, so we didn't eat
9. 'What's going to happen?' 'I don't know. knows.'
10. 'Do you know in London?' 'Yes, a few people.'
11. 'What's in that cupboard?' '..... It's empty.'
12. I'm looking for my glasses. I can't find them
13. I don't like cold weather. I want to live warm.
14. Is there interesting on television tonight?
15. Have you ever met famous?

78.4 Complete the sentences. Choose from Box A and Box B.

ဝါကျများ ပြည့်စုံအောင် ပြုလုပ်ပါ။ အကွက် A နှင့်အကွက် B မှ ရွေးချယ်ပါ။

**A something anything nothing
somewhere anywhere nowhere**

You can use these words more than once.

**B do drink eat go
play read sit stay**

1. We don't go out very much because there's **nowhere to go**
2. There isn't any food in the house. We haven't got
3. I'm bored. I've got
4. 'Why are you standing?' 'Because there isn't
5. 'Would you like?' 'Yes, please-a glass of orange juice.'
6. All the hotels were full. There was
7. I want I'm going to buy a magazine.
8. Children need

Unit [79]

every and all

every ကို (အရာရာတိုင်း၊ အခုတိုင်း)ဟု အနည်းကိန်းနာမ်ဖြင့် တွဲဖက်အသုံးပြုနိုင်ပြီး၊
all ကို (အားလုံး) အနည်းကိန်းနာမ်၊ အများကိန်းနာမ် နှစ်ခုစလုံးနှင့် တွဲဖက်အသုံးပြုနိုင်သည်။

every သည် အနည်းပုံစံဖြစ်သည်။ **every** နောက်တွင် အနည်းကိန်းနာမ်နှင့် အနည်းကိန်းကြိယာ လိုက်သည်။

Every house in the street is the same.

လမ်းထဲရှိတဲ့အိမ်တိုင်းဟာ ပုံစံအတူတူပဲ။

every house in the street = **all the houses** in the street

(every + singular noun (every house) every country etc.):

Alice has been to **every country** in Europe.

အဲလက်စ်ဟာ ဥရောပနိုင်ငံအားလုံးကို ရောက်ဖူးပြီးပြီ။

Every summer we have a holiday by the sea.

နေရာသီ အားလပ်ရက်တိုင်း ကျွန်တော်တို့ ပင်လယ်ကမ်းခြေမှာရှိတယ်။

She looks different **every time** I see her.

သူမကို ကျွန်တော် တွေ့တဲ့အခါတိုင်း အမြဲတမ်းပြောင်းလဲနေတဲ့ပုံပေါက်တယ်။

every နောက်မှာ အနည်းကိန်းကြိယာထည့်သုံးပုံ

Every house in the street **is** the same. (not 'are the same')

ဒီလမ်းမှာရှိတဲ့အိမ်တိုင်း အတူတူပဲ။

Every country has a national flag. (not 'have')

နိုင်ငံတိုင်းမှာ နိုင်ငံတော်အလံတစ်ခုရှိတယ်။

every နှင့် all နှိုင်းယှဉ်ပါ။

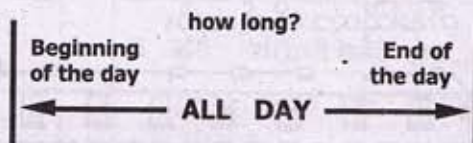
Every student in the class passed the exam. အတန်းထဲမှာရှိတဲ့ ကျောင်းသားတိုင်း စာမေးပွဲအောင်ခဲ့ကြတယ်။	All the students in the class passed the exam. အတန်းထဲမှာရှိတဲ့ ကျောင်းသားအားလုံး စာမေးပွဲအောင်ခဲ့ကြတယ်။
Every country has a national flag. နိုင်ငံတိုင်းမှာ နိုင်ငံတော်အလံတစ်ခုရှိတယ်။	All countries have a national flag. နိုင်ငံအားလုံးမှာ နိုင်ငံတော်အလံတစ်ခု ရှိကြတယ်။

B. **every နှင့် all** တို့ ကွဲပြားမှုကို နှိုင်းယှဉ်လေ့လာပါ။

every day = on all days:

all day = the complete day:

A. How often do you read a newspaper?

ခင်ဗျား သတင်းစာကို မကြာခဏ ဘယ်လို ဖတ်လေ့ရှိသလဲ။

The weather was bad yesterday. It rained **all day**.

မနေ့က ရာသီဥတု မကောင်းဘူး။ တစ်နေ့လုံး မိုးရွာခဲ့တယ်။

B. **Every day.**

နေ့တိုင်းဖတ်ပါတယ်။

Bill watches TV for about two hours **every evening**. (= on all evening)

ဘီးလ်ဟာ တီဗွီကို နှစ်နာရီခန့်ကြာ ညနေတိုင်း ကြည့်တယ်။

I was tired after work yesterday, so I watched TV **all evening**.

(=the complete evening)

ကျွန်တော် မနေ့ကအလုပ်လုပ်ပြီးတော့ မောပန်းနေခဲ့တယ်။ ဒါကြောင့် ကျွန်တော် တစ်ညနေလ တီဗွီကြည့်ခဲ့တယ်။

every morning / night / summer

စသည်တို့လည်း အတူတူပင်ဖြစ်သည်။

all morning / night / summer

စသည်တို့လည်း အတူတူပင်ဖြစ်သည်။

C. *everybody (or everyone) / everything / everywhere* အသုံးပြုပုံကို ထပ်မံရှင်းပြထားသည်။

everybody or everyone (people)
everything (things)
everywhere (places)

Everybody (or Everyone) needs friends. (= all people need friends)
လူတိုင်း မိတ်ဆွေလိုအပ်တယ်။

Have you got **everything** you need? (= all the things you need)
ခင်ဗျား ခင်ဗျားလိုအပ်တဲ့အရာအားလုံး ရပြီးပြီလား။

I've lost my watch. I've looked **everywhere** for it. (= I've looked in all places)
ကျွန်တော် နာရီပျောက်သွားတယ်။ ကျွန်တော် နေရာအနှံ့ ရှာပြီးပြီ။

everybody / everyone / everything နောက်တွင် အနည်းကိန်းကြိယာ သုံးရမည်။

Everybody has problems. (not 'Everybody have')
လူတိုင်းမှာ ပြဿနာများရှိကြသည်။

Exercises (လေ့ကျင့်ခန်းများ)

79.1 Complete the sentences. Use **every** + one of these words:

ဝါကျများကို ပြည့်စုံအောင် ပြုလုပ်ပါ။ **every** + အောက်ပါစာလုံးများမှ တစ်ခုစီကို သုံးပါ။

day room student time word

1. **Every student**... in the class passed the exam.
2. My job is very boring. is the same.
3. Kate is a very good tennis player. When we play, she wins
4. in the hotel has a private bathroom.
5. 'Did you understand what she said?' 'Most of it but not

79.2 Complete the sentences with **every day** or **all day**.

everyday သို့မဟုတ် **all day** တို့ဖြင့် ဝါကျများ ပြည့်စုံအောင် ပြုလုပ်ပါ။

1. Yesterday it rained
2. I buy a newspaper but sometimes I don't read it.
3. I'm not going out tomorrow. I'll be at home
4. I usually drink about four cups of coffee
5. Paula was ill yesterday, so she stayed in bed
6. Last year we went to the seaside for a week and it rained
7. I'm tired now because I've been working hard

79.3 Put in **every** or **all**.

every သို့မဟုတ် **all** ထည့်ပါ။ **every**

1. Bill watches TV for about two hours evening.
2. Barbara gets up at 6.30 morning.
3. The weather was nice yesterday, so we sat in the garden afternoon.
4. *I'm going away on Monday. I'll be away week.*
5. 'How often do you go skiing?' '..... year. Usually in March.'
6. A: Were you at home at 10 o'clock yesterday?
B: Yes, I was at home morning. I went out after lunch.
7. My sister likes cars. She buys a new one year.

8. I saw Jack at the party. He wasn't very friendly. He didn't speak to me evening.
9. We go away on holiday for two or three weeks summer.

79.4 Put in everybody/everything/everywhere.
everybody/everything/everywhere ထည့်ပါ။

1. **Everybody** needs friends.
2. Chris knows about computers.
3. I like the people here. is very friendly.
4. This is a nice hotel. It's comfortable and is very clean.
5. Kevin never uses his car. He goes by motor-bike.
6. Let's have dinner. is hungry.
7. Sue's house is full of books. There are books
8. You are right. you say is true.

79.5 Put in a verb (one word).

ကြိယာတစ်ခုထည့်ပါ။

1. Everybody **has** problems.
2. Are you ready yet? Everybody waiting for you.
3. The house is empty. Everyone gone out.
4. George is very popular. Everybody him.
5. This town is completely different. Everything changed.
6. I arrived home very late. I came in quietly because everyone asleep.
7. Everybody mistakes!

Unit [80]

all most some any no none

all / most / some / any / no / none စသည် အရေအတွက်ပြ စကားလုံး များကို နာမ်များ ရှေ့တွင်ထား၍ သုံးနိုင်သည်။

- A. ယေဘုယျဖော်ပြရာတွင် *children, money, books* စသည်တို့နှင့် *article 'the'* မပါဘဲ ပြောနိုင်ပြီး *the* ကို တိကျသောနာမ်ကို ညွှန်းဆိုလိုသောအခါ သုံးနိုင်သည်။ နှိုင်းယှဉ်ကြည့်ပါ။

children / money / book etc.

(in general):

Children like playing.

(= children in general)

ကလေးများက ကစားရတာကို နှစ်သက်သည်။

Money isn't everything.

(= money in general)

ငွေကြေးနဲ့အရာရာကို မဖြစ်နိုင်ဘူး။

I enjoy reading **books**.

ကျွန်တော် စာအုပ်တွေ ဖတ်ရတာကို နှစ်သက်တယ်။

Everybody needs **friends**.

လူတိုင်း လူတိုင်း မိတ်ဆွေတွေ လိုအပ်သည်။

the children / **the** money /

these books etc:

Where are **the children**? (= our children)

ကလေးတွေ ဘယ်ရောက်နေသလဲ။

I want to buy a car but I haven't got

the money. (= the money for a car)

ကျွန်တော် ကားဝယ်ချင်ပေမဲ့ ငွေက မရှိဘူး။

Have you read **these books**?

ခင်ဗျား ဒီစာအုပ်တွေကို ဖတ်ပြီးပြီလား။

I often go out with **my friends**.

ကျွန်တော့်သူငယ်ချင်းတွေနဲ့ အပြင်ကို မကြာခဏ ထွက်တယ်။

3. **most / most of ... , some / some of ... etc.**

most / some etc. + noun:

all		cities
most		children
some	of	books
any		money
no		

all

most

some

Most children like playing.

(= children in general)

ကလေးအများစု ကစားရတာကို ကြိုက်ကြတယ်။

I don't want **any money**.

ကျွန်တော် ငွေတစ်ပြားမှ မလိုချင်ဘူး။

Some books are better than others.

စာအုပ်အချို့က အခြားဟာတွေထက် ပိုကောင်းတယ်။

He's got **no friends**.

သူမှာ အပေါင်းအသင်း မိတ်ဆွေ မရှိဘူး။

All cities have the same problems.

(= cities in general)

မြို့ကြီးတိုင်းမှာ တူညီတဲ့ပြဿနာများရှိသည်။

အောက်ပါဝါကျများတွင် of ကို မသုံးရပါ။

Most people drive too fast.

(not 'Most of people')

အချို့လူများသည် ကားကို အလွန် မြန်စွာ မောင်းကြသည်။

Some birds can't fly.

(not 'Some of birds')

အချို့ငှက်များ မပျံနိုင်ပါ။

most of / some of etc. သည်

+ the / this / my ... etc.:

all	of	the ...
most		this / that ...
some	of	these / those ...
any		my / your ... etc.
none		

any

no / none / not + any

Most of the children at this school are under 11 years old.

ဒီကျောင်းက ကလေးအများစုဟာ ၁၁ နှစ်အောက် ငယ်ကြသည်။

I don't want **any of this money**.

ငါ ဒီငွေထဲက နည်းနည်းမှ မလိုချင်ဘူး။

Some of these books are very old.

ဒီစာအုပ်များထဲက အချို့က အလွန်ဟောင်းနေပြီ။

None of my friends live near me.

ကျွန်တော့်သူငယ်ချင်းတစ်ယောက်မှ ကျွန်တော့်အိမ်နားမှာ မနေပါ။

all the ... / all my ... etc. သုံးရာတွင် of မထည့်ပါ။

All the students in our class passed the exam.

ကျွန်တော်တို့ အတန်းထဲရှိ ကျောင်းသားများအားလုံး စာမေးပွဲ အောင်ခဲ့ကြသည်။

Silvia has lived in London **all her life**.

ဆီဗီလာဟာ လန်ဒန်မှာ သူမ တစ်သက်လုံး နေထိုင်ခဲ့တယ်။

C. all of it / most of them / none of us etc.

၎င်းအပြင် *it, them, us, you* စသည်တို့နှင့်လည်း တွဲဖက်အသုံးပြုသည်။

all		it
most	of	them
some		us
any		you
none		

You can have **some of this cake** but not **all of it**.

ခင်ဗျား ကိတ်မုန့်အချို့စားနိုင်တယ်။ ဒါပေမဲ့ အကုန်လုံးတော့ မဟုတ်ဘူး။

A. Do you know those people?

ခင်ဗျား ဒီလူတွေကို သိသလား။

B. Most of them, but not all of them.

အများစုကိုတော့ သိပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ အကုန်လုံးတော့ မသိပါ။

Some of us are going out tonight. Why don't you come with us?

တို့ထဲက လူတစ်ချို့ ဒီညအပြင်သွားကြမလို့ မင်း ဘာဖြစ်လို့ တို့နဲ့မလိုက်တာလဲ။

I've got a lot of books but I haven't read **any of them**.

ကျွန်တော့်မှာ စာအုပ်တွေ အများကြီးရှိတယ်။ ဒါပေမဲ့ တစ်အုပ်မှ မဖတ်ဖြစ်ဘူး။

'How many of these books have you read?' **'None of them.'**

မင်း ဒီစာအုပ်တွေထဲက ဘယ်လောက်ဖတ်ပြီးပြီလဲ။ တစ်အုပ်မှ မဖတ်ရသေးဘူး။

Exercises (လေ့ကျင့်ခန်းများ)

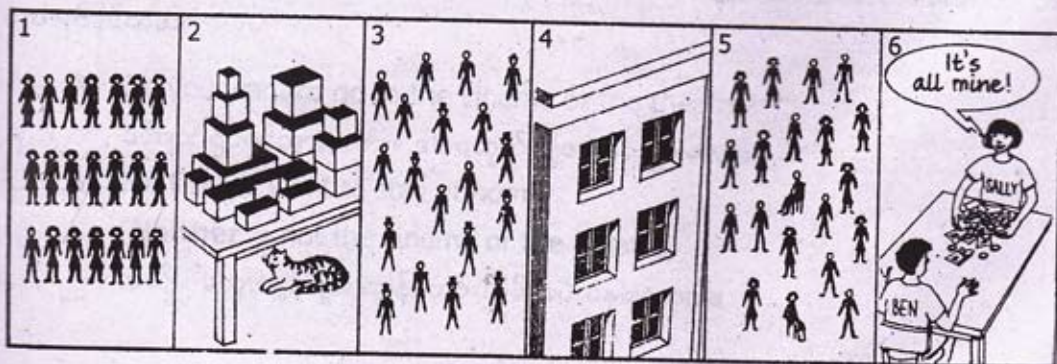
30.1 Complete the sentences. Use the word in brackets (**some/most** etc.). Sometimes you need **of** (**some of /most of** etc.).

ဝါကျများ ပြည့်စုံအောင် ပြုလုပ်ပါ။ ကွက်လပ်ထဲရှိ စကားလုံးများ (**some / most** စသည်) တို့ကို သုံးပါ။ တစ်ခါတစ်ရံ **of** လိုအပ်မည်။ (**some of / most of** စသည်)

1. **Most** children like playing. (most)
2. **Some of** this money is yours. (some)
3. people never stop talking. (some)
4. the shops in the city centre close at 6.30. (most)
5. You can change your money in banks. (most)
6. I don't like the pictures in the living room. (any)
7. He's lost his money. (all)
8. my friends are married. (none)
9. Do you know the people in this photograph? (any)
10. birds can fly. (most)
11. I enjoyed the film but I didn't like the ending. (most)
12. sports are very dangerous. (some)
13. We can't find anywhere to stay. the hotels are full. (all)
14. You must have this cheese. It's delicious. (some)
15. The weather was bad when we were on holiday. It rained the time. (most)

30.2 Look at the pictures and answer the questions. Use **all/most/some/none** + **of them/of it**.

ပုံများကို ကြည့်ပြီး မေးခွန်းများကို ဖြေပါ။ **all / most / some / none** + **of them / of it** တို့ကို သုံးပါ။

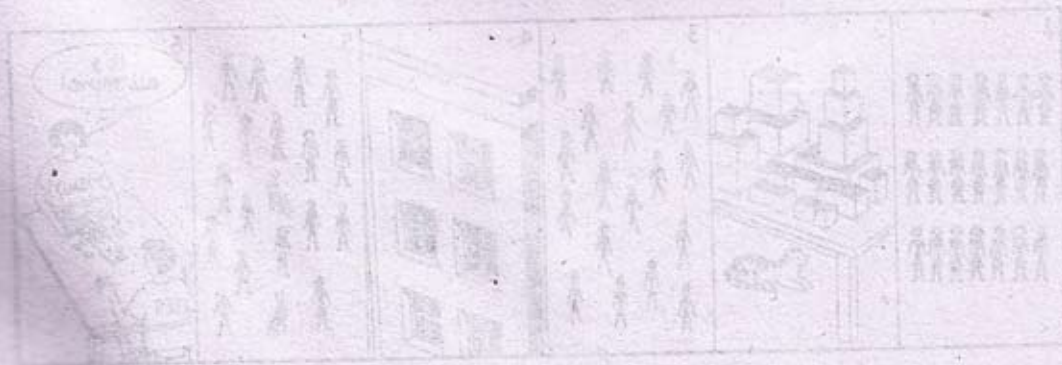

1. How many of the people are women? **Most of them.**
2. How many of the boxes are on the table?
3. How many of the men are wearing hats?
4. How many of the windows are open?
5. How many of the people are standing?
6. How much of the money is Ben's?

80.3 Right or wrong? Correct the sentences that are wrong? Write OK if the sentence is correct.

မှန်သလား၊ မှားသလား၊ မှားနေသောဝါကျများကို အမှန်ပြင်ပေးပါ။ ဝါကျသည်မှန်ပါက **OK** ဟု ရေးပါ။

1. Most of children like playing. **Most children** .
2. All the students failed the exam. **OK** .
3. Some of people work too hard.
4. Some of questions in the exam were very easy.
5. I haven't seen any of those people before.
6. All of insects have six legs.
7. Have you read all these books?
8. Most of students in our class are very nice.
9. Most of my friends are going to the party.
10. I'm very tired this morning - I was awake most of night.

Unit [81]

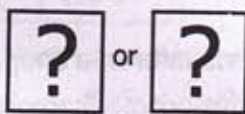
both either neither

နှစ်ခုစလုံး *both* / တစ်ခုမဟုတ်တစ်ခု *either* / နှစ်ခုစလုံးမဟုတ် *neither* / တို့ကို ရွေးချယ်မှု ပြုစကားလုံးများအဖြစ် သုံးစွဲနိုင်သည်။

- A. အရာဝတ္ထုနှစ်ခု သို့မဟုတ် လူနှစ်ယောက်တို့အတွက် *both* / *either* / *neither* တို့ကို အသုံးပြုသည်။

both

either

neither (not + either)

Rosemary has two children. **Both** are married. (**Both** = the two children)

ရို့စ်မေရီမှာ သားသမီးနှစ်ဦးရှိတယ်။ နှစ်ဦးစလုံး လက်ထပ်ပြီးကြပြီ။

Would you like tea or coffee? You can have **either**. (= tea or coffee)

ခင်ဗျား ဘာသောက်မလဲ။ ကော်ဖီလား။ လက်ဖက်ရည်လား။ ခင်ဗျား အဲဒီထဲက တစ်ခုမဟုတ် တစ်ခု သောက်နိုင်တယ်။

- A. Do you want to go to the cinema or the theatre?

ခင်ဗျား ရုပ်ရှင်သွားမလား။ ဒါမှမဟုတ် ပြဇာတ်ရုံသွားမလား။

- B. **Neither**, I want to stay at home.

(**Neither** = not the cinema or the theatre)

ဘယ်မှ မသွားချင်ဘူး။ ကျွန်တော် အိမ်မှာပဲ နေချင်တယ်။

either နှင့် **neither** နှိုင်းယှဉ်လေ့လာပါ။

'Would you like **tea** or **coffee**?
မင်း လဘက်ရည် သို့မဟုတ် ကော်ဖီ
သောက်မလား။

'**Either.** I don't mind.' (= tea or coffee)
ဘာဖြစ်ဖြစ်ရပါတယ်။ ကိစ္စမရှိဘူး။
'I don't want **either.**' (not 'I don't want neither')
ငါ နှစ်ခုစလုံး မသောက်ချင်ဘူး။
'**Neither.**' (=not 'tea or coffee')
နှစ်ခုလုံး မသောက်ချင်ဘူး။

B. both / either / neither

both + အများနာမ်	both windows / books / children etc.
either + အနည်းနာမ်	} window / book / child etc.
neither	

Last year I went to Paris and Rome. I liked **both cities** very much.

လွန်ခဲ့တဲ့နှစ်က ကျွန်တော် ပဲရစ်နှင့်ရောမကို သွားခဲ့တယ်။ ကျွန်တော် မြို့ကြီးနှစ်မြို့စလုံး ကြိုက်နှစ်သက်တယ်။

First I worked in an office and later in a shop. **Neither job** was very interesting.

ပထမဦးဆုံး ကျွန်တော်ရုံးမှာ အလုပ်လုပ်တယ်။ ပြီးတော့ ဆိုင်မှာ လုပ်တယ်။ အလုပ်နှစ်ခုစလုံးဟာ စိတ်ဝင်စားစရာ မကောင်းလှပါ။

There are two ways from here to the station. You can go **either way**.

ဒီကနေ ဘူတာရုံကို လမ်းနှစ်လမ်း ရှိတယ်။ ခင်ဗျား တစ်လမ်းမဟုတ် တစ်လမ်းက သွားနိုင်တယ်။

C. both of... / either of... / neither of... တို့နှင့် အများနာမ်တွဲ အသုံးပြုရသည်။

both	of	the
either		these / those
neither		my / your / Ann's ... etc.

Neither of my parents is English.

ကျွန်တော့်မိဘများဟာ တစ်ယောက်မှ
အင်္ဂလိပ်လူမျိုးမဟုတ်ကြပါ။

I like both of those pictures.

I haven't read **either of these books**.

ကျွန်တော် ဒီစာအုပ်တွေထဲမှ တစ်အုပ်မှ မဖတ်ရသေးဘူး။

both (of) the ... / both (of) those ... / both (of) my တွင် **of** နှင့် သုံးသလို
မပါဘဲလည်း သုံးနိုင်သည်။

I like **both of those pictures**. or I like **both those pictures**.

ကျွန်တော် ဒီပန်းချီကားနှစ်ခုစလုံး ကြိုက်တယ်။

Both of Ann's sisters are married. or **Both Ann's sisters** are married.

အန်းရဲ့အစ်မနှစ်ယောက်စလုံး လက်ထပ်ပြီးကြပြီ။

D. **both of them / neither of us** စသဖြင့် + နာမ်

both		them
either	of	us
neither		you

Ann has got two sisters. **Both of them** are married.

အန်းမှာ အစ်မနှစ်ယောက်ရှိတယ်။ သူတို့နှစ်ယောက်စလုံး လက်ထပ်ပြီးကြပြီ။

Tom and I didn't eat anything. **Neither of us** was hungry.

တွမ်နှင့် ကျွန်တော် ဘာတစ်ခုမှ မစားရသေးဘူး။ ကျွန်တော်တို့ တစ်ယောက်မှ မဆာကြသေးဘူး။

Who are those two people? I **don't** know **either of them**.

ဟိုလူနှစ်ယောက်က ဘယ်သူတွေလဲ။ ငါ သူတို့နှစ်ယောက်စလုံးကို မသိဘူး။

Exercises (လေ့ကျင့်ခန်းများ)

81.1 Put in **both/either/neither**. Use **of** where necessary.

both/either/neither ထည့်ပါ။ လိုအပ်သောနေရာများတွင် **of** သုံးပါ။

1. Last year I went to Paris and Rome. I liked **both** cities very much.
2. There were two pictures on the wall. I didn't like **either of** them.
3. It was a good football match. teams played well.
4. It wasn't a good football match. team played well.
5. 'Is your friend English or American?' '..... She's Australian.'
6. We went away for two days but the weather wasn't good. It rained on
..... days.
7. A: I bought two newspapers. Which one do you want?
B: It doesn't matter which one.
8. I invited Diana and Mike to the party but them came.
9. 'Do you go to work by car or by bus?' '..... I always walk.'
10. 'Which jacket do you prefer, this one or that one?' 'I don't likethem.'
11. 'Do you work or are you a student?' '..... I've got a job and I study too.'
12. Paula and I didn't know the time because us had a watch.
13. Ann has got two sisters and a brother. sisters are married.
14. Ann has got two sisters and a brother. I've met her brother but I haven't met
..... her sisters.

81.2 Complete the sentences for the pictures. Use **Both ...** and **Neither ...**

ရုပ်ပုံကားချပ်များအတွက် ဝါကျများကို ပြည့်စုံအောင် ပြုလုပ်ပါ။ **Both ...** နှင့် **Neither ...** သုံးပါ။

1. **Both cups are** empty.
2. are open.
3. wearing a hat.
4. cameras.
5. to the airport.
6. right.

1.3 A man and a woman answered some questions. Their answers were the same. Write sentences with **Both/Neither of them**

အမျိုးသားတစ်ယောက်နှင့် အမျိုးသမီးတစ်ယောက်တို့ မေးခွန်းအချို့ ဖြေခဲ့ကြသည်။ သူတို့၏အဖြေများမှာ အတူတူပင်ဖြစ်သည်။ **Both/Neither of them** ... တို့ဖြင့် ဝါကျများ ရေးပါ။

1. Are you married?	No	No →	1 Neither of them is married.
2. How old are you?	21	21 →	2 Both of them are 21.
3. Are you a student?	Yes	Yes →	3 students.
4. Have you got a car?	No	No	4 a car.
5. Where do you live?	London	London	5
6. Do you like cooking?	Yes	Yes	6
7. Can you play the piano?	No	No	7
8. Do you read newspapers?	Yes	Yes	8
9. Are you interested in sport?	No	No	9

Unit [82]

a lot much many

အမြောက်အများဟူသော အရေအတွက်ပြစကားလုံးများဖြစ်သည့် *a lot, much, many* တို့ သုံးစွဲပုံကို လေ့လာပါ။

a lot of money

not much money

a lot of books

not many books

A. *much* + ရေတွက်မရသော နာမ်များ သုံးသည်။

much food / much money etc.:

Did you buy **much food**?

မင်း စားစရာ အမြောက်အများ

ဝယ်လာသလား။

We haven't got **much luggage**.

ကျွန်တော်တို့ ဗစ္စည်းအများကြီး မရှိပါဘူး။

How **much money** do you want?

ခင်ဗျားက ပိုက်ဆံ ဘယ်လောက်များများ

လိုချင်တာလဲ။

many + အများကိန်းနာမ်များ သုံးသည်။

many books / many people etc.:

Did you buy **many books**?

ခင်ဗျား စာအုပ်အများကြီး ဝယ်ခဲ့သလား။

We don't know **many people**.

ကျွန်တော်တို့ လူအများကြီးကို မသိပါဘူး။

How **many photographs** did you take?

ခင်ဗျား ဓာတ်ပုံ ဘယ်နှစ်ပုံများ ရိုက်ခဲ့သလဲ။

A. Have you got any **money**?

ခင်ဗျား ပိုက်ဆံဘယ်လောက် ရှိသလဲ။

B. I've got some but **not much**.

ကျွန်တော်မှာ ပိုက်ဆံအချို့ရှိပါတယ်။

ဒါပေမဲ့ သိပ်တော့ မများပါဘူး။

A. Did you take any **photographs**?

ခင်ဗျား ဓာတ်ပုံတစ်ပုံမှ မရိုက်ခဲ့ဘူးလား။

B. I took some but **not many**.

ကျွန်တော် ဓာတ်ပုံအချို့ ရိုက်ခဲ့ပါတယ်။

ဒါပေမဲ့ သိပ်အများကြီး မဟုတ်ဘူး။

a lot of + နာမ် အမျိုးအစားအားလုံး

We bought **a lot of food**.

ကျွန်တော်တို့ စားစရာအများကြီး ဝယ်ခဲ့တယ်။

We bought **a lot of books**.

ကျွန်တော်တို့ စာအုပ်အမြောက်အများ ဝယ်ခဲ့တယ်။

Paula hasn't got **a lot of free time**.

ပေါ်လာမှာ အားလပ်ချိန်အများကြီး မရှိပါဘူး။

Did they ask you **a lot of questions**?

သူတို့ မင်းကို မေးခွန်းအမြောက်အများ မေးခဲ့သလား။

အောက်ပါတို့ကို မှတ်သားပါ။

There is a lot of **food / money / water**

(အနည်းကိန်းကြိယာ)နှင့် အနည်းကိန်းနာမ် တွဲသည်။

There **are** a lot of **trees / shops / people**

(အများကိန်းကြိယာ)နှင့် အများကိန်းနာမ် တွဲသည်။

A lot of **people speak English**. (not 'speaks')

လူအများအပြား အင်္ဂလိပ်စောပြောကြသည်။

3. **much** ကို မေးခွန်းဝါကျ အငြင်းဝါကျများတွင်လည်း အသုံးပြုသည်။ ခွဲခြားဝါကျများတွင် အသုံးမပြုပါ။

Do you drink **much coffee / a lot of coffee**?

ခင်ဗျားကော်ဖီ အများကြီး သောက်သလား။

I don't drink **much coffee / a lot of coffee**.

ကျွန်တော် ကော်ဖီအများကြီး မသောက်ပါ။

I drink **a lot of coffee**. (not 'I drink much coffee')

ကျွန်တော် ကော်ဖီ အများကြီးသောက်တယ်။

Do you drink **much** coffee?
မင်း ကော်ဖီအများကြီးသောက်သလား။

Yes, **a lot**. (not 'much')
ဟုတ်ကဲ့၊ အများကြီးသောက်တယ်။

many နှင့် **a lot of** တို့ ဝါကျပုံစံအားလုံးအတွက် သုံးနိုင်သည်။

Have you got **many friends / a lot of friends**?
ခင်ဗျားမှာ သူငယ်ချင်းတွေ အများကြီးရှိသလား။

We haven't got **many friends / a lot of friends**.
ကျွန်တော်တို့မှာ သူငယ်ချင်းတွေ အများကြီး မရှိပါ။

We've got **many friends / a lot of friends**.
ကျွန်တော်တို့မှာ သူငယ်ချင်းတွေ အများကြီး ရှိတယ်။

C. **much** နှင့် **a lot** တို့ နာမ်နှင့်တွဲဖက်မှု မပြုဘဲ သုံးစွဲနိုင်သည်။

Diane spoke to me but she didn't say **much**.
ဒိန်း ကျွန်တော့်ကို စကားပြောတယ်၊ ဒါပေမဲ့ အများကြီး မပြောခဲ့ပါ။

Do you watch TV **much**? No, **not much**.
ခင်ဗျား တီဗွီအတော် ကြည့်သလား။ ဟင့်အင်း၊ သိပ်မကြည့်ပါဘူး။

We like films, so we go to the cinema **a lot**. (not 'much')
ကျွန်တော်တို့ ရုပ်ရှင်ကြိုက်တယ်။ ဒါကြောင့် ကျွန်တော်တို့ ရုပ်ရှင်ရုံကို ခဏခဏ သွားလေ့ရှိတယ်။

I don't like him very **much**.
ကျွန်တော် သူ့ကို သိပ်ပြီး မနှစ်သက်ပါဘူး။

Exercises (လေ့ကျင့်ခန်းများ)

82.1 Put in **much** or **many**.

much သို့မဟုတ် **many** ထည့်ပါ။

1. Did you buy food?
2. There aren't hotels in this town.
3. We haven't got petrol.
4. Were there people on the train?
5. Did students fail the examination?
6. Paula hasn't got money.
7. I wasn't very hungry. I didn't eat
8. I haven't seen George for years.

Put in **How much** or **How many**.

9. people are coming to the party?
10. milk do you want in your coffee?
11. bread did you buy?
12. players are there in a football team?

82.2 Complete the sentences. Use **much** or **many** with one of these words:

ဝါကျများ ပြည့်စုံအောင် ပြုလုပ်ပါ။ **much** သို့မဟုတ် **many** နှင့် အောက်ပါတောင်းလုံးများမှ တစ်ခုစီသုံးပါ။

books countries luggage people time times

1. I don't read very much. I haven't got **many books**.
2. Quick! We must hurry. We haven't got
3. Do you travel a lot? Have you been to
4. Tina hasn't lived here very long, so she doesn't know
5. 'Have you got?' 'No, only this bag.'
6. I know Paris very well. I've been there

82.3 Complete the sentences with **a lot of** + one of these:

ဝါကျများ ပြည့်စုံအောင် ပြုလုပ်ပါ။ **a lot of** + အောက်ပါတောင်းလုံးများမှ တစ်ခုစီကို သုံးပါ။

accidents books fun interesting things traffic

1. I like reading. I have **a lot of books**...
2. We enjoyed our visit to the museum. We saw

3. This road is very dangerous. There are
4. We enjoyed our holiday. We had
5. It took me a long time to drive here. There was

82.4 In some of these sentences **much** is not natural. Change the sentences or write OK.

အောက်ပါဝါကျများအချို့တွင် **much** အသုံးအနှုန်း မမှန်ပါ။ ဝါကျများကို ပြောင်းပေးပါ။ သို့မဟုတ် OK ဟု ရေးပါ။

1. Do you drink <u>much</u> coffee?	OK
2. I drink <u>much</u> tea.	a lot of tea
3. It was a cold winter. We had <u>much</u> snow.	
4. There wasn't <u>much</u> snow last winter.	
5. It costs <u>much</u> money to travel around the world.	
6. We had a cheap holiday. It didn't cost <u>much</u> .	
7. Do you know <u>much</u> about computers?	
8. 'Have you got any luggage?' 'Yes, <u>much</u> .'	

82.5 Write sentences about these people. Use **much** and **a lot**.

အောက်ပါလူများအကြောင်း ဝါကျများ ရေးပါ။ **much** နှင့် **a lot** သုံးပါ။

1. Jim loves films. (go to the cinema)	<u>He goes to the cinema a lot.</u>
2. Linda thinks TV is boring. (watch TV)	<u>She doesn't watch TV much.</u>
3. Tina is a good tennis player. (play tennis)	She
4. Martin doesn't like driving. (use his car)	He
5. Paul spends most of the time at home. (go out)	
6. Sue has been all over the world. (travel)	

Unit [83]

(a) little (a) few

‘အနည်းငယ်’ ဟူသော အရေအတွက်ပြစကားလုံးများအဖြစ် (a) little / (a) few ကို သုံးစွဲသည်။

- A. (a) little + ရေတွက်မရနာမ်သုံးသည်။
 (a) little water ရေနည်းနည်း
 (a) little time အချိန်အနည်းငယ်
 (a) little money ငွေနည်းနည်း
 (a) little soup စွတ်ပြုတ်နည်းနည်း

- (a) few + အများကိန်းနာမ်သုံးသည်။
 (a) few books စာအုပ်နည်းနည်း
 (a) few people လူနည်းနည်း
 (a) few questions မေးခွန်းနည်းနည်း
 (a) few days ရက်အနည်းငယ်

B. a little သည် ခန့်သည်၊ သိပ်မများဟု

a few သည် အချို့၊ သို့သော်၊ အများကြီးမဟုတ် ဟု အဓိပ္ပါယ်ရသည်။

She didn't eat anything but she drank **a little water**.

သူမ ဘာကိုမှ မစားခဲ့ဘူး။

ဒါပေမဲ့ ရေနည်းနည်းတော့ သောက်ခဲ့တယ်။

I speak **a little Spanish**.

(= some Spanish but not much)

ကျွန်တော် စပိန်စကား နည်းနည်းပြော တတ်တယ်။

Last night I wrote **a few letters**.

မနေ့ညက ကျွန်တော် စာအချို့ ရေးခဲ့တယ်။

We're going away for **a few days**.

ကျွန်တော်တို့ ရက်အနည်းငယ်လောက် အထွေးသွားမလို့။

I speak **a few words** of Spanish.

ကျွန်တော် စပိန်စကားလုံး နည်းနည်း ပြောတတ်တယ်။

A. Can you speak Spanish? ခင်ဗျား စပိန်စကား ပြောတတ်သလား။ B. A little. နည်းနည်းပါ။	A. Are there any shops in the village? ရွာထဲမှာ ဆိုင်တွေ ရှိသလား။ B. Yes, a few. ဟုတ်ကဲ့၊ နည်းနည်းရှိပါတယ်။
---	---

C. <i>little</i> ('a' မပါ) မရှိသလောက် နီးပါးဟု အဓိပ္ပါယ်ရသည်။ There was little food in the fridge. It was nearly empty. ရေခဲသေတ္တာထဲမှာ စားစရာ နည်းနည်းလေးပဲ ရှိတယ်။ စားစရာက ကုန်သလောက်နီးပါးပဲ။ Dan is very thin because he eats very little. ဒင်က သိပ်ပိန်တာပဲ။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ သူက အစာကို နည်းနည်းလေးပဲ စားတယ်။	<i>few</i> ('a' မပါ) မရှိသလောက် နီးပါး There were few people in the park. It was nearly empty. ပန်းခြံထဲမှာ လူနည်းနည်းလေးပဲ ရှိတယ်။ လူက မရှိသလောက် နီးပါးပါပဲ။ Your English is very correct. You make very few mistakes. ခင်ဗျားရဲ့အင်္ဂလိပ်စာက အများကြီး မှန်ပါတယ်။ ခင်ဗျား နည်းနည်းလေးပဲ မှားပါတယ်။
---	--

D. *a little / a few* ကို အကောင်းမြင်ဖြင့် ရေး၍ *little / few* ကို အဆိုးမြင်ဖြင့် ရေးသည်။

They have <i>a little</i> money, so they're not poor. (=they have some money) သူတို့မှာ ငွေအနည်းငယ်ရှိတယ်။ ဒါကြောင့် သူတို့ မဆင်းရဲကြဘူး။ They have <i>little</i> money. They are very poor. (=nearly no money) သူတို့မှာ ငွေက မရှိသလောက်နည်းပါတယ်။ သူတို့ ဆင်းရဲကြတယ်။	I've got <i>a few</i> friends, so I'm not lonely. (=I've got some friends) ကျွန်တော့်မှာ သူငယ်ချင်းနည်းနည်းရှိတယ်။ ဒါကြောင့် ကျွန်တော်ဟာ အထီးကျန် မဆန်ဘူး။ I'm said and I'm lonely. I'm got <i>few</i> friends. (=nearly no friends) ကျွန်တော် ဝမ်းနည်းတယ်။ ပြီးတော့ ကျွန်တော်ဟာ အထီးကျန်ဆန်တယ်။ ကျွန်တော့်မှာ သူငယ်ချင်း မရှိသလောက် နည်းတယ်။
---	---

Exercises (လေ့ကျင့်ခန်းများ)

3.1 Answer the questions with **a little** or **a few**.

a little သို့မဟုတ် **a few** နှင့် မေးခွန်းများကို ဖြေပါ။

1. 'Have you got any money?' 'Yes, **a little**.'
2. 'Have you got any envelopes?' 'Yes,
3. 'Do you want sugar in your coffee?' 'Yes,, please.'
4. 'Did you take any photographs when you were on holiday?' 'Yes,
5. 'Does your friend speak English?' 'Yes,
6. 'Are there any factories in this town?' 'Yes,

3.2 Put in **a little** or **a few** + one of these words:

a little သို့မဟုတ် **a few** + အောက်ပါစကားလုံးများမှ တစ်ခုစီကို ထည့်ပါ။

air chairs days friends letters milk Russian times

1. Last night I wrote **a few letters** to my family and friends.
2. Can I have in my coffee, please?
3. 'When did Julia go away?' '..... ago.'
4. 'Do you speak any foreign languages?' 'I can speak
5. 'Are you going out alone?' 'No, I'm going with
6. 'Have you ever been to Rome?' 'Yes,
7. There wasn't much furniture in the room - just a table and
8. I'm going out for a walk. I need fresh

3.3 Complete the sentences. Use **very little** or **very few** + one of these words:

ဝါကျများ ပြည့်စုံအောင် ပြုလုပ်ပါ။ **very little** သို့မဟုတ် **very few** + အောက်ပါစကားလုံးများမှ တစ်ခုစီကို အသုံးပြုပါ။

coffee hotels mistakes people rain time work

1. Your English is very good. You make **very few mistakes**.
2. I drink I don't like it.
3. The weather here is very dry in summer. There is
4. It's difficult to find a place to stay in this town. There are

5. We must hurry. We've got
6. The town is very quiet at night. go out.
7. Some people in the office are very lazy. They do

83.4 Put in little / a little / few / a few.

little / a little / few / a few ထည့်ပါ။

1. There was**little**.... food in the fridge. It was nearly empty.
2. 'When did Sarah go out?' '..... minutes ago.'
3. I can't decide now. I need time to think about it.
4. There was traffic, so we arrived earlier than we expected.
5. The bus service isn't very good at night - there are buses after 9 o'clock.
6. 'Would you like some soup?' 'Yes,, please.'
7. I'd like to practise my English more but I have opportunity.

83.5 Right or wrong? Correct the sentences where necessary. Write OK if the sentence is correct.

မှန်သလား/မှားသလား လိုအပ်သောဝါကျများကို အမှားပြင်ပါ။ ဝါကျသည် မှန်ကန်ပါက **OK** ဟု ဆောင်

1. We're going away for few days next week. **..... for a few days.**
2. Everybody needs little luck. **.....**
3. I can't talk to you now - I've got few things to do. **.....**
4. I eat very little meat - I don't like it very much. **.....**
5. Excuse me, can I ask you few questions? **.....**
6. There were little people on the bus - it was nearly empty. **.....**

Unit [84]

old / nice / interesting etc. (adjectives)

နာမ်ကို အထူးပြုသော နာမဝိသေသနများ သုံးစွဲပုံကို လေ့လာကြပါမည်။

နာမဝိသေသန + နာမ် (nice day / blue eyes စသည်)

It's a **nice day** today.

ဒီနေ့ဟာ ကောင်းတဲ့နေ့တစ်နေ့ပါ။

Laura has got **brown eyes**.

'လော်ရာ' မှာ အညိုရောင်မျက်လုံး ရှိတယ်။

There's a very **old bridge** in this village.

ဒီရွာမှာ အလွန်ဟောင်းနေတဲ့ တံတားတစ်ခုရှိတယ်။

Do you like **Italian food**?

ခင်ဗျား အီတလီအစားအစာ ကြိုက်သလား။

I don't speak any **foreign languages**.

ကျွန်တော် ဘယ်နိုင်ငံခြား ဘာသာစကားကိုမှ မပြောတတ်ဘူး။

There are some **beautiful yellow flowers** in the garden.

ဥယျာဉ်ထဲမှာ လှပသော အဝါရောင်ပန်းများတချို့ ရှိကြတယ်။

နာမဝိသေသနကို နာမ်ရှေ့မှာ ထည့်ရသည်။

They lives in a **modern house**. (not 'a house modern')

သူတို့ ခေတ်မီတဲ့အိမ်တစ်လုံးမှာ နေကြတယ်။

Have you met any **famous people**? (not 'people famous')
ခင်ဗျား ထင်ရှားကျော်ကြားတဲ့လူတွေကို တွေ့ဖူးသလား။

နာမဝိသေသန၏ အဆုံးသတ်များ အတူတူဖြစ်သည်။

a **different** place

different places (not 'differents')

ခြားနားသောအရာ

ခြားနားသောနေရာများ

B. **be** ကြိယာများဖြစ်သော **am / is / was** စသည်တို့နှင့် နာမဝိသေသနများကို တွဲသုံးရသည်။

The weather **is nice** today.
ရာသီဥတုက ဒီနေ့ သာယာသည်။

These flowers **are** very **beautiful**.
ဒီပန်းတွေက အလွန်လှပကြသည်။

Are you cold? Shall I close the window?
ခင်ဗျား သိပ်အေးနေသလား။ ကျွန်တော် ပြတင်းပေါက် ပိတ်လိုက်ရမလား။

I'm hungry. Can I have something to eat?
ကျွန်တော် သိပ်ဆာနေတယ်။ ကျွန်တော် စားစရာတစ်ခု ရနိုင်မလား။

The film **wasn't** very **good**. It **was** boring.
ရုပ်ရှင်က သိပ်ပြီး မကောင်းဘူး။ အဲဒါက ယုင်းရံစရာပဲ။

Please **be quiet**. I'm reading.

ကျေးဇူးပြု၍ တိတ်တိတ်နေပါ။ ကျွန်တော် စာဖတ်နေတယ်။

C. **look / feel / smell / taste / sound**

စသည့်ခံစားမှုများကို ဖော်ပြသော စကားလုံးများနှင့် နာမဝိသေသနများ တွဲသုံးနိုင်သည်။

'You **look tired.**'

ခင်ဗျား ပင်ပန်းနေပုံပဲ။

'Yes, I **feel tired.**'

ဟုတ်တယ်၊ ကျွန်တော် ပင်ပန်းသလို ခံစားနေရတယ်။

George told me about his new job. It **sounds** very **interesting.**

ဂျော့ချ်က သူ့ရဲ့အလုပ်သစ်အကြောင်း ပြောပြတယ်။ အဲဒါက သိပ်ပြီး စိတ်ဝင်စားစရာကောင်းပုံပဲ။

Don't cook that meat. It doesn't **smell good.**

အဲဒီအသားတွေကို မချက်နဲ့တော့။ အဲဒါရဲ့အနံ့က သိပ်မကောင်းဘူး။

နှိုင်းယှဉ်ပါ။

He	is feels looks	tired
----	----------------------	-------

They	are look sound	American
------	----------------------	----------

It	is smells tastes	good
----	------------------------	------

Exercises (လေ့ကျင့်ခန်းများ)

84.1 Put the words in the right order.

စကားလုံးများကို မှန်ကန်သောအစီအစဉ်အတိုင်း ထည့်ပေးပါ။

- (new / live in / house / they / a) **They live in a new house.**
- (like / jacket / I / that / green) I
- (music / like / do / classical / you?) Do
- (had / wonderful / a / I / holiday)
- (went to / restaurant / a / Chinese / we)

84.2 The words in the box are adjectives (black/foreign etc.) or nouns (air/job etc.) Use an adjective and a noun to complete each sentence.

အကွက်ထဲရှိ စကားလုံးများသည် နာမ်ဝိသေသနများ ဖြစ်ကြသည်။ (black / foreign စသည်) သို့မဟုတ် နာမ်များ ဖြစ်ကြသည်။ (air / job စသည်) ဝါကျများတစ်ခုစီ ပြည့်စုံစေရန် နာမ်ဝိသေသန တစ်ခုနှင့် နာမ်တစ်ခုစီကို သုံးပါ။

air	clouds	foreign	holiday	job	languages	sharp
black	dangerous	fresh	hot	knife	long	water

- Do you speak any **foreign languages**?
- Look at those It's going to rain.
- Sue works very hard and she's very tired. She needs a
- I want to have a bath but there's no
- Can you open the window? We need some
- I need a to cut these onions.
- Fire-fighting is a

84.3 Write sentences for the pictures. Choose from Box A and Box B.

ရုပ်ပုံကားချပ်များအတွက် ဝါကျများကို ရေးပါ။ အတွက် A နှင့် အတွက် B မှ ရွေးပါ။

A feel(s) look(s) sound(s)
look(s) smell(s) taste(s)

+ B happy ill nice
horrible new surprised

1. You ...**sound happy**...

2. It

3. I

4. You

5. They

6. It

4.4 A and B don't agree. Complete B's sentences. Use the word in brackets (...).

A နှင့် B တို့သည် မကိုက်ညီပါ။ B မှ ဝါကျများကို ပြည့်စုံအောင် ပြုလုပ်ပါ။ ကွင်းများထဲ၌ စကားလုံးကို သုံးပါ။

A

B

1. You look tired.
2. This is a new coat.
3. I'm American.
4. You look cold.
5. These bags are heavy.
6. That soup looks good.

Do I? I ..don't feel tired..	(feel)
Is it? It	(look)
Are you? You	(sound)
Do I? I	(feel)
Are they? They	(look)
Does it? It	(taste)

Unit [85]

quickly / badly / suddenly etc. (adverbs)

ကြိယာများအား အထူးပြုသော ကြိယာဝိသေသနများ အသုံးပြုပုံကို လေ့လာနိုင်သည်။

A. နာမဝိသေသနများတွင် **-ly** ပေါင်းထည့်ခြင်းဖြင့် ကြိယာဝိသေသနများ ပြုလုပ်နိုင်သည်။

He ate his dinner very **quickly**.

သူ ညနေစာကို အလွန်မြန်စွာ စားခဲ့တယ်။

Suddenly the shelf fell down.

ချက်ချင်းဆိုသလိုပဲ စင်ဟာ ပြိုကျခဲ့တယ်။

နာမဝိသေသန + **ly** → ကြိယာဝိသေသန

quick	bad	heavy
လျင်မြန်သော	ဆိုးသော	လေးလံသော
quickly	badly	heavily
လျင်မြန်စွာ	ဆိုးဝါးစွာ	လေးလေးလံလံ
sudden	careful	easy
ချက်ချင်း	ဂရုစိုက်သော	လွယ်ကူသော
suddenly	carefully	easily
ချက်ချင်းပင်	ဂရုတစိုက်	လွယ်ကူစွာ

၃. ကြိယာဝိသေသနများက တစ်စုံတစ်ခု မည်သို့ဖြစ်ပျက်သည် (သို့) တစ်စုံတစ်ယောက် မည်သို့တစ်ခုခုကို လုပ်ဆောင်သည်ကို ဖော်ပြသည်။

The train **stopped suddenly**.

ရထားက ရုတ်တရက် ရပ်သွားခဲ့တယ်။

I **opened** the door **slowly**.

ကျွန်တော် တံခါးကို ဖြည်းညင်းစွာ ဖွင့်ခဲ့တယ်။

Please **listen carefully**.

ကျေးဇူးပြုပြီး ဂရုတစိုက် နားထောင်စမ်းပါ။

I **understand** you **perfectly**.

ငါ မင်းကို လုံးဝနားလည်တယ်။

Quietly လေးလာပါ။

Sue **is** very **quiet**.

ဆူးသည် အလွန်ငြိမ်သက်သည်။

Sue **speaks** very **quietly**.

(not 'speaks very quiet')

ဆူး စကားပြောရာတွင် သိမ်မွေ့ညင်သာစွာ ပြောသည်။

Be careful!

သတိထား။

Listen carefully! (not 'Listen careful')

ဂရုတစိုက် နားထောင်စမ်းပါ။

It was a **bad game**.

ဒါဟာ မကောင်းတဲ့ကစားနည်းပဲ။

Our team **played badly**. (not 'played bad')

ကျွန်တော်တို့အသင်း ဆိုးဝါးစွာ ကစားခဲ့တယ်။

I **feel nervous**. (= I am nervous)

ကျွန်တော် နာကျင်စွာ ခံစားရတယ်။

I **waited nervously**.

ကျွန်တော် စိုးရိမ်စွာ စောင့်စားခဲ့ရတယ်။

၄. အချို့စကားလုံးများသည် နာမဝိသေသနှင့် ကြိယာဝိသေသနနှစ်မျိုးစလုံး အတူတူဖြစ် သည်။

Sue's job **is** very **hard**.

ဆူး၏အလုပ်မှာ အလွန်ခက်ခဲသောအလုပ် ဖြစ်သည်။

Sue **works** very **hard**. (not 'hardly')

ဆူးဟာ အလုပ်ကို ကြိုးစားလုပ်ကိုင်သည်။

Ben is **a fast runner**.

ဘင်သည် အမြန်ပြန်သူတစ်ယောက်ဖြစ်သည်။

Ben can **run fast**.

ဘင်သည် အလွန်မြန်စွာ ပြေးနိုင်သည်။

The bus **was late / early**.

ဘတ်စ်ကားက နောက်ကျသည်/စောသည်။

I **went** to bed **late/ early**.

ကျွန်တော် အိပ်ယာဝင်တာစောတယ်/နောက်ကျတယ်။

D. ကြိုယာဝိသေသနအချို့သည် နာမဝိသေသနကို ပုံမှန် **-ly** ပေါင်းထည့်ခြင်းဖြင့် မပြုလုပ် နိုင်ပါ။

good ကောင်းသော

→ **well** ကောင်းစွာ

Your English **is** very **good**.

ခင်ဗျားရဲ့အင်္ဂလိပ်စာက အလွန်ကောင်းတယ်။

You **speak** English very **well**. (not 'very good')

ခင်ဗျား အင်္ဂလိပ်လို ကောင်းမွန်စွာ ပြောနိုင်တယ်။

It was **a good game**.

ဒီဟာ ကောင်းတဲ့ ကစားနည်းပဲ။

Our team **played well**.

ကျွန်တော်တို့အသင်း ကောင်းကောင်းကစားခဲ့တယ်။

သို့သော် **well** သည် (နေကောင်းတယ်/ကျန်းမာရေးကောင်းတယ်) တွင် နာမဝိသေသန ဖြစ်သည်။

How are you?

ခင်ဗျား နေကောင်းရဲ့လား။

I'm very **well**, thank you. And you?

ကျွန်တော် အလွန်ကျန်းမာပါတယ်။ ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။
ခင်ဗျားကော။

Exercises (လေ့ကျင့်ခန်းများ)

- 85.1 Look at the pictures and complete the sentences with one of these adverbs:
ရုပ်ပုံများကို ကြည့်ပြီး ဝါကျများ ပြည့်စုံစေရန် အောက်ပါကြိယာဝိသေသနများမှ တစ်ခုခုဖြင့် ပြုလုပ်ပါ။
angrily badly dangerously fast heavily quietly

1. It's raining **heavily**.....
 2. He sings very 4. She shouted at me
 3. They came in 5. She can run very
 6. He was driving
- 85.2 Choose a verb (Box A) + an adverb (Box B) to complete the sentences.
အကွက် A မှ ကြိယာတစ်ခု + အကွက် B မှ ကြိယာဝိသေသနတစ်ခု ရွေးချယ်ပြီး ဝါကျများကို ပြည့်စုံအောင် ပြုလုပ်ပါ။

A	come know sleep win	+	B	carefully clearly hard well
	explain listen think work			carefully easily quickly well

1. I'm going to tell you something very important, so please **listen carefully**...
2. Ann! I need your help.!
3. They At the end of the day they're always tired.
4. I'm tired this morning. I didn't last night.
5. You're a much better tennis player than me. When we play, you always
6. before you answer the question.
7. I've met Alice a few times but I don't her very
8. Our teacher isn't very good. Sometimes he doesn't things very

85.3 Which is right?

မည်သည့်တို့မှန်သလဲ။

1. Don't eat so quick / quickly. I's not good for you. quickly is right.
2. Why are you angry / angrily? I haven't done anything.
3. Can you speak slow / slowly, please?
4. Come on, Dave! Why are you always so slow / slowly?
5. Bill is a very careful / carefully driver.
6. Jane is studying hard / hardly for her examinations.
7. 'Where's Diane?' 'She was here but she left sudden / suddenly.'
8. Please be quiet / quietly. I'm studying.
9. Some companies pay their workers very bad / badly.
10. Those oranges look nice / nicely. Can I have one?

85.4 Put in good or well.

good သို့မဟုတ် **well** ထည့်ပါ။

1. Your English is very good. . You speak English very well .
2. Jackie did very in her exams.
3. The party was very I enjoyed it very much.
4. Martin has a difficult job but he does it
5. How are your parents? Are they :.....?
6. Did you have a holiday? Was the weather

Unit [86]

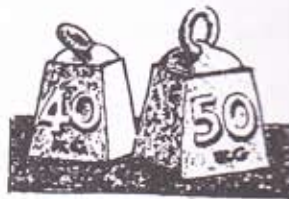
old / older expensive / more expensive

နာမဝိသေသနများနှင့် နှိုင်းယှဉ်မှုကို ပြဆိုသော နာမဝိသေသနများ အသုံးပြုပုံကို လေ့လာပါ။

old

older

heavy

heavier

expensive more expensive

older / heavier / more expensive တို့သည် နှိုင်းယှဉ်နာမဝိသေသနပုံစံများ ဖြစ်ကြသည်။

စကားလုံးအတို (အသံတစ်သံ) တွင် *-er* ပေါင်းရသည်။

old အိုသော	→	older ပိုပြီးအိုသော	slow နှေးသော	→	slower ပိုနှေးသော	cheap လျှော့ပါးသော	→	cheaper ပိုလျှော့ပါးသော
nice ကောင်းသော	→	nicer ပိုကောင်းသော	late နောက်ကျသော	→	later ပိုနောက်ကျသော	big ကြီးသော	→	bigger ပိုကြီးသော
hot ပူသော	→	hotter ပိုပူသော	thin ပိန်သော	→	thinner ပိုပိန်သော			

‘**မှ**’ နှင့် ဆုံးလျှင် **မှ** ဖြုတ်၍ **-ier** ထည့်ပေါင်းရသည်။

easy → **easier** **heavy** → **heavier** **early** → **earlier**
 လွယ်ကူသော ပို၍လွယ်ကူသော လေးသော ပို၍လေးသော စောစော ပို၍စောသော

Rome is **old** but Athens is **older**. (not 'more old')
 ရောမသည် မြို့ဟောင်းကြီးဖြစ်သည်။ သို့သော် အေသင်က ပိုဟောင်းသည်။

Is it **cheaper** to go by car or by train? (not 'more cheap')
 ကားနှင့်သွားတာနှင့် ရထားနှင့်သွားတာ ဘယ်ဟာ ပိုဈေးချိုသလဲ။

Helen wants a **bigger** car.
 ‘ဟယ်လင်’ သည် ပိုကြီးသော ကားကို လိုချင်သည်။

This coat is OK but I think the other one is **nicer**.
 ဒီကုတ်အင်္ကျီက အဆင်ပြေတယ်။ ဒါပေမဲ့ အခြားတစ်ခုက ပိုကောင်းတယ်။

Don't write a letter. It's **easier** to phone. (not 'more easy')
 စာမရေးပါနဲ့။ ဖုန်းနဲ့ ပြောတာ ပိုလွယ်တယ်။

far → **further**:
 ဝေးသော ပိုဝေးသော

How far is it to the station? A mile? No, it's **further**. About two miles.
 ဘူတာရုံကို ဘယ်လောက်ဝေးသလဲ။ မဟုတ်ဘူး ပိုဝေးတယ်။ နှစ်မိုင်လောက်ဝေးတယ်။
 တစ်မိုင်လား။

C. **more ...** ပိုမိုသော
 (နှစ်သံ / သုံးသံ / လေးသံ) ထွက်သော နာမဝိသေသနများကို **more** ပေါင်းထည့်ပေးရသည်။

careful → more careful	polite → more polite
ဂရုစိုက်သော ပို၍ဂရုစိုက်သော	ယဉ်ကျေးသော ပို၍ယဉ်ကျေးသော
expensive → more expensive	interesting → more interesting
ဈေးကြီးသော ပို၍ဈေးကြီးသော	စိတ်ဝင်စားဖွယ်ကောင်းသော ပို၍စိတ်ဝင်စားသော

You must be **more careful**.

ခင်ဗျား ပိုပြီးတော့ ဂရုစိုက်ရမယ်။

I don't like my job. I want to do something **more interesting**.

ကျွန်တော့်အလုပ်ကို မကြိုက်ဘူး။ ကျွန်တော် ဒါထက်ပိုပြီး စိတ်ဝင်စားစရာကောင်းတာကို လုပ်ချင်တယ်။

Is it **more expensive** to go by car or by train?

ကားဖြင့်သွားတာနဲ့ ရထားဖြင့် သွားတာ ဘယ်ဟာက ပိုပြီး ဈေးကြီးသလဲ။

D. ပုံမှန်မဟုတ်သော ပြောင်းလဲမှုများကို မှတ်သားပါ။

good/well → **better**

ကောင်းသော

ပိုကောင်းသော

bad

ဆိုးသော

→

worse

ပို၍ဆိုးသော

The weather wasn't very **good** yesterday but it's **better** today.

မနေ့က ရာသီဥတုမကောင်းခဲ့ဘူး။ ဒါပေမဲ့ ဒီနေ့ ပိုကောင်းတယ်။

'Do you feel **better** today?' 'No, I feel **worse**.'

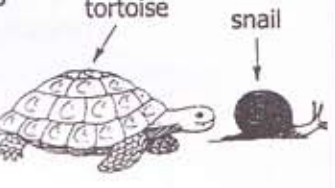
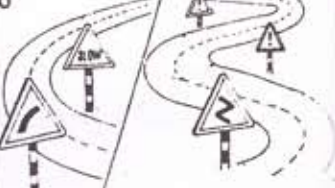
ခင်ဗျား ဒီနေ့ ပိုပြီးနေလို့ကောင်းတယ်မဟုတ်လား။ မဟုတ်ဘူး။ ကျွန်တော် ပိုလို့ ဆိုးလာတယ်။

Which is **worse** - a headache or toothache?

ခေါင်းကိုက်တာနဲ့ သွားကိုက်တာ ဘယ်ဟာက ပိုဆိုးသလဲ။

Exercises (လေ့ကျင့်ခန်းများ)

86.1 Look at the pictures and write the comparative (older / more interesting etc.).
ရုပ်ပုံများကို ကြည့်ပြီး နှိုင်းယှဉ်ပြနာမဝိသေသနများ ရေးပါ။ (older / more interesting စသည်)

1 heavy heavier	2 big	3 tortoise snail slow
4 expensive	5 high	6 dangerous

86.2 Write the comparative.

နှိုင်းယှဉ်ပြနာမဝိသေသနများ ရေးပါ။

1. old older	6. good
2. strong	7. large
3. happy	8. serious
4. modern	9. pretty
5. important	10. crowded

86.3 Write the opposite.

ဆန့်ကျင်ဘက်များ ရေးပါ။

1. younger older	4. better
2. colder	5. nearer
3. cheaper	6. easier

86.4 Complete the sentences. Use a comparative.

ဝါကျများ ပြည့်စုံအောင် ပြုလုပ်ပါ။ နှိုင်းယှဉ်ပြန်မိသောသန့် သုံးပါ။

1. Helen's car isn't very big. She wants a **bigger**..... one.
2. My job isn't very interesting. I want to do something **more interesting**.....
3. You're not very tall. Your brother is
4. David doesn't work very hard. I work
5. My chair isn't very comfortable. Yours is
6. Your plan isn't very good. My plan is
7. These flowers aren't very nice. The blue ones are
8. My bag isn't very heavy. Your bag is
9. I'm not very interested in art. I'm in history.
10. It isn't very warm today. It was yesterday.
11. These tomatoes don't taste very good. The other ones tasted
12. Britain isn't very big. France is
13. London isn't very beautiful. Paris is
14. This knife isn't very sharp. Have you got a one?
15. People today aren't very polite. In the past they were

Unit [87]

older than ...
more expensive than ...

နာမ်နှစ်ခုကို နှိုင်းယှဉ်ရာတွင် နှိုင်းယှဉ်မှုပြ နာမဝိသေသနှင့် *than* ပေါင်း၍ သုံးစွဲနိုင်သည်။

A. အောက်ပါဥပမာများကို ကြည့်ပြီး ၎င်းတို့၏ အသုံးပြုပုံကို လေ့လာပါ။

She's **taller than** him.

Hotel Prices (per person, per night)	
Europa Hotel	£90
Grand Hotel	£85.50
Royal Hotel	£83
tel	£70

The Europa Hotel is **more expensive than** the Grand Hotel.

သူမသည် သူထက် အရပ်ပိုရှည်သည်။ ဥရောပဟိုတယ်သည် ဂရင်းဟိုတယ်ထက် ပို၍ဈေးကြီးသည်။
than ကို နှိုင်းယှဉ် နာမဝိသေသ၏ နောက်တွင် သုံးရသည်။ (*older than ... more expensive than ...* စသည်)။

Athens is **older than** Rome.

အသင်မြို့သည် ရောမမြို့ထက်ပို၍ ရှေးကျသည်။

Are oranges **more expensive than** bananas?

လိမ္မော်သီးတွေက ငှက်ပျောသီးတွေထက် ဈေးပိုကြီးသလား။

It's easier to phone **than** to write a letter.

ဖုန်းဆက်ကက စာရေးတာထက် ပိုပြီး လွယ်ကူတယ်။

'How are you today?'

ခင်ဗျား ဒီနေ့ နေကောင်းရဲ့လား။

'Not bad. **Better than** yesterday.'

မဆိုးပါဘူး။ မနေ့ကထက် နေလို့ ပိုကောင်းတယ်။

The restaurant is **more crowded than** usual.

စားသောက်ဆိုင်က အခါတိုင်းထက် လူပိုပြီးများတယ်။

B. *than me / than him / than her / than us / than them* တို့ကို သုံးနိုင်သည်။

I can run faster **than him**. or I can run faster **than he** can.

ကျွန်တော် သူ့ထက်ပိုမြန်အောင် ပြေးနိုင်တယ်။

You are a better singer **than me**. or You are a better singer **than I** am.

ခင်ဗျားက ကျွန်တော့်ထက် ပိုကောင်းတဲ့အဆိုတော်ဖြစ်သည်။

I got up earlier **than her**. or I got up earlier **than she** did.

ကျွန်တော် သူမထက် အရင် ပိုစောပြီး အိပ်ယာထခဲ့တယ်။

C. *more / less than ...*

ပို၍များသည်၊ ပိုနည်းသည် အစရှိသဖြင့် ***more / less than*** ကို အသုံးပြုသည်။

A. How much did your shoes cost? £ 30?

ခင်ဗျားရဲ့ ဂျူးဖိနပ်တွေက ဘယ်လောက်ပေးခဲ့တာလဲ။ ပေါင် ၃၀ လား။

B. No, *more than* that. (=more than £ 30)

မဟုတ်ဘူး။ အဲဒါထက် ပိုပေးရတယ်။

The film was very short - **less than** an hour.

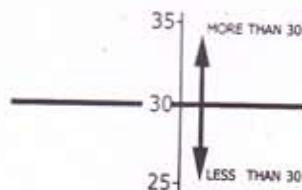
ရုပ်ရှင်က အလွန်တိုတယ်။ တစ်နာရီ မကြာဘူး။

They've got **more money than** they need.

သူတို့ဟာ လိုအပ်တဲ့ငွေထက် ပိုရရှိကြတယ်။

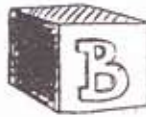
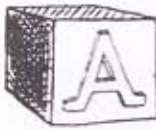
You go out **more than** me.

ခင်ဗျား ကျွန်တော့်ထက် အပြင်ကို ပိုပြီးထွက်တယ်။

D. *a bit older / much older etc.*

အနည်းငယ် ပိုဟောင်းသည်၊ ပိုကြီးသည် ဟူသော စကားဖြင့် *a bit* ကို သုံးသည်။

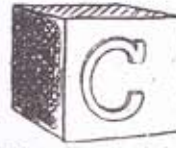

Box A is **a bit bigger** than Box B.

သေတ္တာအက ဘီထက် နည်းနည်းပိုကြီးတယ်။

Canada is **much bigger** than France.

ကနေဒါသည် ပြင်သစ်ထက် ပို၍ကြီးသော နိုင်ငံဖြစ်သည်။

Box C is **much bigger** than Box D.

သေတ္တာစီက ဘီထက် အများကြီးပိုကြီးတယ်။

Jill is **a bit older** than Gary-she's 25 and he's 24 $\frac{1}{2}$.

ဂျေးလ်က ဂါရီထက် အနည်းငယ် အသက်ကြီးတယ်။ သူမက ၂၅ ပြီးတော့ သူက ၂၄ နှစ်ခွဲ။

a bit much	bigger older better more difficult more expensive	than...
------------	---	---------

The hotel was **much more expensive** than I expected.

ဟိုတယ်က ကျွန်တော် မျှော်လင့်ထားတာထက် ပိုပြီးတော့ ဈေးကြီးတယ်။

You go out **much more** than me.

ခင်ဗျား ကျွန်တော့်ထက် အများကြီး အပြင်ထွက်တယ်။

Exercises (လေ့ကျင့်ခန်းများ)

87.1 Write sentences about Liz and Ben. Use **than**.

Liz နှင့် Ben တို့အကြောင်း ဝါကျများ ရေးပါ။ **than** ကို သုံးပါ။

1. I'm 26.
2. I'm not a very good swimmer.
3. I'm 1 metre 68 tall.
4. I start work at 8 o' clock.
5. I don't work very hard.
6. I haven't got much money.
7. I'm a very good driver.
8. I'm not very patient.
9. I'm not a very good dancer.
10. I'm very intelligent.
11. I speak French very well.
12. I don't go to the cinema very much.

1. I'm 24.
2. I'm a very good swimmer.
3. I'm 1 metre 63 tall.
4. I start work at 8.30.
5. I work very hard.
6. I've got a lot of money.
7. I'm not a very good driver.
8. I'm very patient.
9. I'm a good dancer.
10. I'm not very intelligent.
11. I don't speak French very well.
12. I go to the cinema a lot.

1. <u>Liz is older than Ben.</u>	7. Liz is a
2. <u>Ben is a better swimmer than Liz.</u>	8. Ben
3. Liz is	9. Ben
4. Liz starts Ben.	10. Liz
5. Ben	11. Liz
6. Ben has got	12. Ben

87.2 Complete the sentences. Use **than**.

ဝါကျများ ပြည့်စုံအောင် ပြုလုပ်ပါ။ **than** ကို သုံးပါ။

1. He isn't very tall. You're **taller than him.** (OR ... than he is.)...
2. She isn't very old. You're
3. I don't work very hard. You work
4. He doesn't watch TV very much. You

5. I'm not a very good cook. You
6. We don't know many people. You
7. They haven't got much money. You
8. I can't run very fast. You can
9. She hasn't been here very long. You
10. They didn't get up very early. You
11. He wasn't very surprised. You

87.3 Complete the sentences with **a bit** or **much** + a comparative (**older/ better** etc.)
a bit သို့မဟုတ် **much** + နှိုင်းယှဉ်ပြနာမဝိသေသနတစ်ခု (**older / better** စသည်) ဖြင့်
 ဝါကျများ ပြည့်စုံအောင် ဖြေဆိုပါ။

1. Jill is 25. Gary is $24\frac{1}{2}$.
 . Jill is a bit older than Gary.
2. Jack's mother is 54. His father is 69.
 Jack's mother
3. My camera cost £ 100. Yours cost £ 96.
 My camera
4. Yesterday I felt terrible. Today I feel OK.
 I feel
5. Today the temperature is 12 degrees. Yesterday it was ten degrees.
 It's
6. Ann is an excellent tennis player. I'm not very good.
 Ann

Unit [88]

not as ... as

ကဲ့သို့မဟုတ် ဟူသည့်အဓိပ္ပါယ်ဖြင့် **not as ... as** ကို အသုံးပြုသည်။ ရေးသားပုံကို လေ့လာပါ။

not as ... as ကို အသုံးပြုပုံကို လေ့လာနိုင်သည်။

She's old but she's **not as old as** he is.

သူမက အိုနေပြီ ဒါပေမဲ့ သူ့လောက် တော့ မအိုသေးပါ။

Rome **is not as old as** Athens. (=Athens is **older**)

ရောမမြို့က အေသင်မြို့လောက် ရှေးမကျပါ။

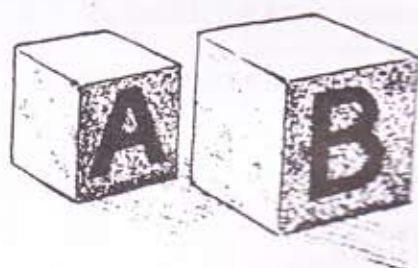
The Grand Hotel isn't **as expensive as** the Europa.

(=the Europa is **more expensive**)

ဂရင်းဟိုတယ်က ဥရောပဟိုတယ်လောက် ဈေးမကြီးပါ။

I **don't** play tennis **as often as** you. (=you play **more often**)

ကျွန်တော်က ခင်ဗျားလောက် တင်းနစ် မကြာခဏ မကစားဘူး။

Box A isn't **as big as** Box B.

သေတ္တာအေက ဘီကြီးသလောက် မကြီးပါ။

The weather is better than it was yesterday. It **isn't as cold**.

(=as cold **as it was yesterday**)

ရာသီဥတုက မနေ့ကထက် ပိုပြီးတော့ ကောင်းသည်။ မနေ့ကလောက် မအေးဘူး။

B. not as much as ... / not as many as ... (လောက် မများ/မပို) ဟူသော အဓိပ္ပါယ် နှင့် သုံးသည်။

I haven't got **as much money as** you. (you've got **more money**)

ကျွန်တော်က ခင်ဗျား ငွေရသလောက် မရဘူး။

I don't know **as many people as** you. (=you know **more people**)

ကျွန်တော်က ခင်ဗျား လူတွေနဲ့ သိသလောက် မသိဘူး။

I don't go out **as much as** you. (=you go out **more**)

ကျွန်တော် ခင်ဗျား အပြင်ထွက်သလောက် မထွက်ဘူး။

C. not as ... as နှင့် than တို့ကို နှိုင်းယှဉ်ပါ။

Rome is **not as old as** Athens.

ရောမမြို့သည် အေသင်မြို့ ရှေးကျသလောက် မကျပါ။

Athen is **older than** Rome. (not 'older as rome')

အေသင်မြို့က ရောမမြို့ထက် ပိုပြီး ရှေးကျတယ်။

Tennis **isn't as popular as** football.

တင်းနစ်ကစားနည်းက ဘောလုံး ကစားနည်းလောက် လူကြိုက်မများပါ။

Football is **more popular than** tennis.

ဘောလုံးကစားနည်းက တင်းနစ်ကစားနည်းထက် ပိုပြီး လူကြိုက်များသည်။

I don't go out **as much as** you.

ကျွန်တော်က ခင်ဗျား အပြင်ထွက်သလောက် မထွက်ပါ။

You go out **more than** me.

ခင်ဗျား ကျွန်တော့်ထက် ပိုပြီး အပြင်ထွက်တယ်။

D. as me / as him / as her စသည်ဖြင့် သုံးနိုင်သည်။

She's not as old **as him**. or She's not as old **as he is**.

သူမက သူ့လောက် အသက်မကြီးသေးပါ။

You don't work as hard **as me**, or You don't work as hard **as I do**.

ခင်ဗျား ကျွန်တော့်လောက် အလုပ်မကြိုးစားပါ။

E. **the same as ...** ကို အသုံးပြုပြီး (ကဲ့သို့ တူညီသည်)ဟူသော အဓိပ္ပါယ်ဖြင့် ရေးသားနိုင်သည်။

The weather today is **the same as** yesterday.

ဒီနေ့ ရာသီဥတုက မနေ့ကနဲ့ အတူတူပဲ။

My hair is **the same colour as** yours.

ကျွန်တော့်ရဲ့ဆံပင်အရောင်က ခင်ဗျား ဆံပင်အတိုင်းပဲ။

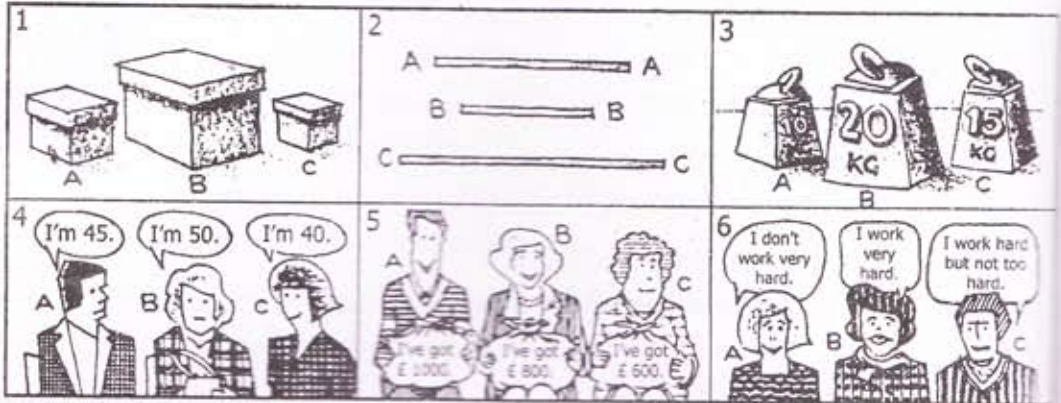
I arrived at **the same time as** Tim.

ကျွန်တော် 'တစ်' ရောက်တဲ့ အချိန်အတိုင်းပဲ ရောက်တယ်။

Exercises (လေ့ကျင့်ခန်းများ)

88.1 Look at the pictures and write sentences about A, B and C.

ရုပ်ပုံများကို ကြည့်ပြီး A, B နှင့် C တို့အကြောင်း ဝါကျများရေးပါ။

1. A is **bigger than** C but not as big as B.
2. A is B but not
3. C is A but
4. A is but
5. B has got
6. C works

88.2 Write sentences with **as ... as ...**

as ... as ... ဖြင့် ဝါကျများ ရေးပါ။

1. Athens is older than Rome.
2. My room is bigger than yours.
3. You got up earlier than me.
4. We played better than them.
5. I've been here longer than you.
6. She's more nervous than him.

Rome **isn't as old as** Athens.

Your room isn't

I didn't

They

You

He

8.3 Put in **as** or **than**.

as သို့မဟုတ် **than** ထည့်ပါ။

1. Athens is older **than** Rome.
2. I don't watch TV as much you.
3. You eat more me.
4. I feel better I felt yesterday.
5. Jim isn't as clever he thinks.
6. Belgium is smaller Switzerland.
7. Brazil isn't as big Canada.
8. I can't wait longer an hour.

8.4 Use the information to complete the sentences about Julia, Andrew and Caroline. Use **the same age / the same street** etc.

Julia, Andrew နှင့် Caroline တို့အကြောင်း ဝါကျများပြည့်စုံစေရန် အချက်အလက်များကို သုံးပါ။ **the same age / the same street** စသည်ဖြင့် သုံးပါ။

JULIA

I'm 22.
I live in Hill Street.
I got up at 7.15.
I haven't got a car.

ANDREW

I'm 24.
I live in Baker Street.
I got up at 7.15.
My car is dark blue.

CAROLINE

I'm 24.
I live in Hill Street.
I got up at 7.45.
I've got a car.
It's dark blue.

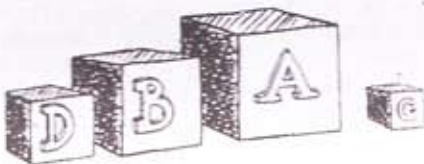
1. (age) **Andrew is the same age as Caroline.**
2. (street) Julia lives
3. (time) Julia got up
4. (colour) Andrew's

Unit [89]

the oldest the most expensive

နှိုင်းယှဉ်မှုပြနာမဝိသေသနများတွင် အမြင့်ဆုံးကို ပြဆိုရာတွင် အသုံးပြုသည်။

- A. နာမဝိသေသနကို *est, most* ထည့်ပြီး အမြင့်ဆုံးပုံစံ *superlative form* သို့ ပြောင်းလဲအသုံးပြုသည်။

Box A is **bigger than** Box B.

သေတ္တာအသည် သေတ္တာဘီထက် ပိုကြီးသည်။

Box A is **bigger than** all the other boxes.

သေတ္တာအသည် အခြားသေတ္တာများ အားလုံးထက် ပိုကြီးသည်။

Box A is **the biggest** box.

သေတ္တာအသည် အကြီးဆုံးဖြစ်သည်။

HOTEL PRICES IN KINTON (per person - per night)

Europa Hotel	£95	Grosvenor	£60
Grand Hotel	£85.50	Bennetts	£58
Royal	£85	Carlton	£55
Asloria	£70	Star	£50
Palace	£65	Station	£45

The Europa Hotel is **more expensive than** the Grand.

ဥရောပဟိုတယ်သည် ဂရင်းထက် ပိုဈေးကြီးတယ်။

The Europa Hotel is **more expensive than** all the other hotels in the town.

ဥရောပဟိုတယ်သည် ဒီမြို့မှာရှိတဲ့ ဟိုတယ် အားလုံးထက် ပိုဈေးကြီးတယ်။

The Europa Hotel is **the most expensive** hotel in the town.

ဥရောပဟိုတယ်သည် မြို့ထဲမှာ ဈေးအကြီးဆုံး ဖြစ်သည်။

old → the oldest

cheap → the cheapest

nice → the nicest

good → the best

bad → the worst

big → the biggest / hot → the hottest

y ဆုံး စကားလုံးကို y ကို i ပြောင်း est ပေါင်းထည့်ပေးပါ။

easy → the easiest

heavy → the heaviest

pretty → the prettiest

ရှည်သောစကားလုံးများတွင် the most ပေါင်းထည့်ပေးရမည်။

careful → the most careful

interesting → the most interesting

C. အမြင့်ဆုံး နာမဝိသေသနရှေ့တွင် the ထည့်ရသည်။

The church is very old. It's **the oldest** building in the town. (=it is older than all the other buildings)

ဘုရားကျောင်းသည် အလွန်အိုမင်းသည်။ မြို့ထဲမှာတော့ အအိုမင်းဆုံး အဆောက်အဦးဖြစ်သည်။

What is **the longest** river in the world?

ကမ္ဘာပေါ်မှာ ဘယ်မြစ် အရှည်ဆုံးလဲ။

Money is important but it isn't **the most important** thing in life.

ပိုက်ဆံက အရေးကြီးတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဘဝမှာ အရေးကြီးဆုံးအရာတော့ မဟုတ်ဘူး။

Excuse me, where is **the nearest** bank?

တစ်ဆိတ်ခင်ဗျား၊ အနီးဆုံးဘဏ်က ဘယ်နေရာမှာလဲ။

D. အမြင့်ဆုံးနာမဝိသေသန နောက်တွင် နာမ်ကို မထည့်ဘဲ သုံးနိုင်သည်။

Ken is a good player but he isn't **the best** in the team. (**the best** = the best player)
ကင်ဟာ အားကစားသမားတစ်ယောက်ဖြစ်သည်။ ဒါပေမဲ့ သူက အသင်းမှာတော့ အကောင်းဆုံး
အားကစား သမားတစ်ယောက် မဟုတ်ဘူး။

E. အမြင့်ဆုံးနာမဝိသေသနနှင့် *I've ever ... / You've ever ... etc.* တို့ တွဲဖက်အသုံးပြု
နိုင်သည်။

The film was very bad. I think it's **the worst** film **I've ever seen**.
ဒီဇာတ်ကား မကောင်းဘူး။ ကျွန်တော် ကြည့်ဖူးတဲ့ထဲမှာတော့ ဒီဇာတ်ကား အညံ့ဆုံးပဲ။

What is **the most unusual** thing **you've ever done**?

ခင်ဗျား လုပ်ဖူးတဲ့ အထဲမှာတော့ လုပ်ရိုးလုပ်စဉ် မဟုတ်တဲ့အရာက ဘာလဲ။

Exercises (လေ့ကျင့်ခန်းများ)

- 89.1 Write sentences with comparatives (**older** etc.) and superlatives (**the oldest** etc.)
ဝါကျများကို နှိုင်းယှဉ်ပြနာမဝိသေသန (**older** စသည်)တို့နှင့် အမြင့်ဆုံးပြ နာမဝိသေသန (**the oldest** စသည်) တို့နှင့် ရေးပါ။

1.

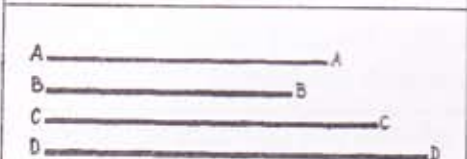
(big/small)

(A/D) A is bigger than D.

(A) A is the biggest.

(B) B is the smallest.

2.

(long/short)

(C/A) C is A.

(D) D is

(B)

3.

(young/old)

(D/C)

(B)

(C)

4.

(expensive/cheap)

(D/A)

(C)

(A)

5.

RESTAURANT	A	excellent
RESTAURANT	B	not bad
RESTAURANT	C	good but not wonderful
RESTAURANT	D	awful

(good/bad)

(A/C)

(A)

(D)

- 89.2 Complete the sentences. Use a superlative (**the oldest** etc.).

ဝါကျများ ပြည့်စုံအောင် ပြုလုပ်ပါ။ အမြင့်ဆုံးပြနာမဝိသေသန (**the oldest** စသည်) သုံးပါ။

- This building is very old. It's **the oldest building** in the town.
- It was a very happy day. It was of my life.

3. It's a very good film. It's I've ever seen.
4. She's a very popular singer. She's in the country.
5. It was a very bad mistake. It was I've ever made.
6. It's a very pretty village. It's I've ever seen.
7. It was a very cold day. It was of the year.
8. He's a very boring person. He's I've ever met.

89.3 Write sentences with a superlative (the longest etc.).

ဝါကျများကို အမြင့်ဆုံးပြနာမဝိသေသန (the longest စသည်) တို့နှင့် ရေးပါ။

Sydney Brazil	large	country planet	the USA	the solar system
Everest Jupiter	long	city state	Africa	South America
Alaska the Nile	high	river mountain	the world	Australia

1. Sydney is the largest city in Australia....
2. Everest
3.
4.
5.
6.

Unit [90]

enough

ပြည့်စုံသည်၊ လောက်ငှသည်၊ လုံလောက်သည်၊ ပြည့်မှီသည်ဟူသော အဓိပ္ပါယ်ဖြင့် **enough** ကို အသုံးပြုသည်။

1. **enough** အသုံးပြုပုံများကို လေ့လာပါ။

She can't buy a sandwich.

သူမ အသားညှပ်ပေါင်မုန့် မဝယ်နိုင်ဘူး။

She hasn't got **enough money**.

သူမမှာ ငွေအလုံအလောက် မရှိဘူး။

He can't reach the shelf.

သူ (စာအုပ်)စင်ကို မမှီဘူး။

He isn't **tall enough**.

သူ့အရပ်က မှီလောက်အောင် မရှည်ဘူး။

2. **enough + noun (enough money / enough people etc.):**

enough ကို နာမ်နှင့် တွဲ၍သော်လည်းကောင်း၊ မပါဘဲလည်းကောင်း အသုံးပြုနိုင်သည်။

'Is there **enough sugar** in your coffee?' 'Yes, thank you.'

ခင်ဗျား ကော်ဖီထဲမှာ သကြားလုံလောက်ရဲ့လား။ ဟုတ်ကဲ့၊ ကျေးဇူးပဲ။

We wanted to play football but we didn't have **enough players**.

ကျွန်တော်တို့ ဘောလုံးကစားချင်ခဲ့ကြတယ်။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော်တို့မှာ ကစားသမားများ အလုံအလောက် မရှိခဲ့ဘူး။

Why don't you buy a car? You've got **enough money**. (not 'money enough')
ခင်ဗျားကားတစ်စီး ဘာကြောင့် မဝယ်တာလဲ။ ခင်ဗျားမှာ ငွေအလုံအလောက် ရှိတာပဲ။

enough without a noun

enough ကို နာမ်မပါဘဲ အသုံးပြုနိုင်သည်။

I've got some money but not **enough** to buy a car.

(=I need more money to buy a car)

ကျွန်တော့်မှာ ငွေအနည်းငယ်ရှိတယ်။ ဒါပေမဲ့ ကားတစ်စီးဝယ်ဖို့ အလုံအလောက် မရှိဘူး။

'Would you like some more to eat?' 'No, thanks. I've had **enough**.'

ခင်ဗျား နည်းနည်းစားဦးမလား။ ဟင့်အင်း ကျေးဇူးပဲ။ ကျွန်တော်လုံလောက်ပြီ။

You're always at home. You don't go out **enough**.

ခင်ဗျားအိမ်မှာ အမြဲတမ်း နေတာပဲ။ ခင်ဗျား အပြင်ကို အပြည့်အဝ မထွက်ဘူး။

C. adj + enough (good enough / tall enough etc.):

enough ၏ ရှေ့တွင် နာမဝိသေသနထည့်၍လည်း အသုံးပြုသည်။

'Shall we sit outside?' 'No, it isn't **warm enough**.' (not 'enough warm')

ကျွန်တော်တို့ အပြင်ဘက်ထိုင်ကြမလား။ မထိုင်ပါနဲ့။ အဲဒီမှာလုံလောက်တဲ့အနွေးမိတ် မရှိဘူး။

Can you hear the radio? Is it **loud enough** for you?

ခင်ဗျား ရေဒီယို အသံကြားနိုင်သလား။ ခင်ဗျားကြားဖို့ လုံလောက်အောင် ကျယ်ရဲ့လား။

Don't buy that coat. It's nice but it isn't **long enough**.

ဟဲ့ ကုတ်အင်္ကျီကို မဝယ်နဲ့။ အဲဒါက ကောင်းတယ်။ ဒါပေမဲ့ လုံလုံလောက်လောက် မရှည်ဘူး။

enough	+	noun	but	adjective	+	enough
enough		money		tall		enough
enough		time		good		enough
enough		people		old		enough

12. *enough for / enough to / enough for to* အသုံးအနှုန်းများကို လေ့လာကြည့်ပါ။

enough for (somebody/some- thing)	This pullover isn't big enough for me . ဒီခေါင်းစွပ်ဆွယ်တာက ကျွန်တော့်အတွက် ဝတ်လို့ရအောင် မကြီးဘူး။ I haven't got enough money for a car . ကျွန်တော့်မှာ ကားတစ်စီး ဝယ်ဖို့အတွက် ငွေအလုံအလောက် မရှိဘူး။
enough to (do something)	I haven't got enough money to buy a car. (not 'for buy a car') ကျွန်တော့်မှာ ကားတစ်စီး ဝယ်ဖို့အတွက် ငွေအလုံအလောက် မရှိဘူး။ Is your English good enough to have a conversation? (not 'for have') ခင်ဗျားရဲ့အင်္ဂလိပ်စကားက အပြန်အလှန်ပြောလို့ရနိုင်အောင်ကောင်းလား။
enough for (somebody/something) to (do something)	There aren't enough chairs for everybody to sit down. လူတိုင်း ထိုင်ဖို့အတွက် ကုလားထိုင် အလုံအလောက် မရှိဘူး။

Exercises (လေ့ကျင့်ခန်းများ)

90.1 Look at the pictures and complete the sentences. Use **enough** + one of these words:

ရုပ်ပုံကားချပ်များကို ကြည့်ပြီး ဝါကျများ ပြည့်စုံအောင် ပြုလုပ်ပါ။ **enough** + အောက်ပါစာလုံးများမှ တစ်ခုစီကို သုံးပါ။

chairs

money

paint

wind

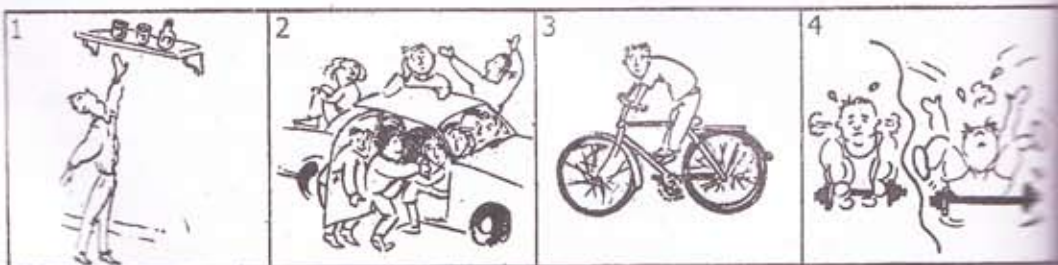

1. She hasn't got **enough money**.
2. There aren't
3. She hasn't got
4. There isn't

90.2 Look at the pictures and complete the sentences. Use one of these adjectives + **enough**:

ရုပ်ပုံကားချပ်များကို ကြည့်ပြီး ဝါကျများ ပြည့်စုံအောင် ပြုလုပ်ပါ။
အောက်ပါနာမဝိသေသနများမှ တစ်ခုစီ + **enough** ကို သုံးပါ။

big long strong tall

1. He **isn't tall enough**...
2. The car
3. His legs aren't
4. He

90.3 Complete the sentences. Use **enough** with one of these words:

ဝါကျများ ပြည့်စုံအောင် ပြုလုပ်ပါ။ **enough** နှင့် အောက်ပါစာလုံးများမှ တစ်ခုစီကို သုံးပါ။
big eat fruit loud old practise sugar time tired

1. 'Is there ...**enough sugar**..... in your coffee?' 'Yes, thank you.'
2. Can you hear the radio? Is it ...**loud enough**..... for you?
3. He can leave school if he wants - he's
4. Did you have to answer all the questions in the exam?
5. This house isn't for a large family.
6. Tina is very thin. She doesn't
7. You don't eat You should eat more - it's good for you.
8. It's late but I don't want to go to bed now. I'm not
9. Lisa isn't a very good tennis player because she doesn't

90.4 Complete the sentences. Use **enough** with the words in brackets (...).

ဝါကျများ ပြည့်စုံအောင် ဖြေဆိုပါ။ **enough** နှင့် ကွင်းအတွင်းရှိ စာလုံးများအသီးသီး အသုံးပြုပါ။

1. We haven't got **enough money to buy** a car. (money/buy)
2. This knife isn't tomatoes. (sharp/cut)
3. The water wasn't a bath. (warm/have)
4. Have we got sandwiches? (bread/make)
5. We played well but not the game. (well/win)
6. I don't have newspapers. (time/read)

Unit [91]

too

အလွန်ဟူသော အဓိပ္ပါယ်ဖြင့် **too** ကို အသုံးပြုသည်။

- A. ကြီးလွန်းသည်၊ များလွန်းသည် စသဖြင့် နာမဝိသေသနနှင့် တွဲသုံးသည်။

His shoes are **too big** for him.

သူ့ရဲ့ရှုးဖိနပ်များက သူ့အတွက်ကြီးလွန်းသည်။

There is **too much** sugar in it.

အဲဒီထဲမှာ သကြားများလွန်းတယ်။

- B. **too + adj / adv** ဟု တွဲပြီး သုံးနိုင်သည်။ (*too big / too hard etc.*):

Can you turn the radio down?

ခင်ဗျား ရေဒီယိုကို တိုးပေးနိုင်မလား။

It's **too loud**. (=louder than I want)

ကျယ်လွန်းတယ်။

I can't work. I'm **too tired**.

ကျွန်တော် အလုပ်မလုပ်နိုင်ဘူး။ ကျွန်တော် အလွန်မောပန်းနေတယ်။

I think you work **too hard**.

ခင်ဗျား အလုပ် ပြင်းပြင်းထန်ထန် လုပ်တယ်လို့ ကျွန်တော် ထင်တယ်။

too much / too many ဟု တွဲပြီး မျှော်လင့်သည်ထက်များသည်၊ ဆိုးဝါးလောက်အောင် များသည်ဟု အဓိပ္ပါယ်ဖြင့် သုံးသည်။

I don't like the weather here. There is **too much rain**. (=more rain than is good)
ကျွန်တော် ဒီဒေသရဲ့ရာသီဥတုကို မကြိုက်ဘူး။ မိုးများလွန်းတယ်။

Let's go to another restaurant. There are **too many people** here.
တစ်ခြား စားသောက်ဆိုင် သွားကြစို့။ ဒီဆိုင် လူများ လွန်းတယ်။

Emily studies all the time. I think she studies **too much**.

အမ်မီလီဟာ တစ်ချိန်လုံး လေ့လာနေတယ်။ သူမ လေ့လာတာ များလွန်းတယ်လို့ ကျွန်တော် ထင်တယ်။

Traffic is a problem in this town. There are **too many cars**.

ဒီမြို့မှာ ယာဉ်သွားယာဉ်လာက ပြဿနာတစ်ခုပဲ။ ကားများလွန်းတယ်။

too နှင့် **not enough** ကိုကို နှိုင်းယှဉ် လေ့လာနိုင်သည်။

The hat is **too big** for him.
ဦးထုပ်က သူ့အတွက် ကြီးလွန်းတယ်။

The radio is **too loud**.
Can you turn it down,
please?

ရေဒီယိုက ကျယ်လွန်းတယ်။
ကျေးဇူးပြု၍ တိုးပေးပါ။

There's **too much sugar**
in my coffee.
(=more sugar than I want)

ကျွန်တော့် ကော်ဖီက သကြား
များလွန်းတယ်။

I don't feel very well.
I ate **too much**.

ကျွန်တော် နေမကောင်းဘူး။ ကျွန်တော်
အများကြီး စားခဲ့တယ်။

The hat isn't **big enough** for him.
(=it's **too small**)

ဦးထုပ်က သူ့အတွက် သေးလွန်းတယ်။

The radio isn't **loud enough**.
Can you turn it up, please?

ရေဒီယိုက တိုးလွန်းတယ်။
ကျေးဇူးပြု၍ အသံချဲ့ပေးပါဦး။

There's **not enough sugar**
in my coffee.

(=I need more sugar)
ကျွန်တော့်ကော်ဖီက သကြား
နည်းလွန်းတယ်။

You're very thin.

You **don't eat enough**.

ခင်ဗျား အရမ်းပိန်တာပဲ။ ခင်ဗျား စားတာ
နည်းလွန်းတယ်။

not big enough

E. *too ... for (somebody/something) / too ... to (do something)*

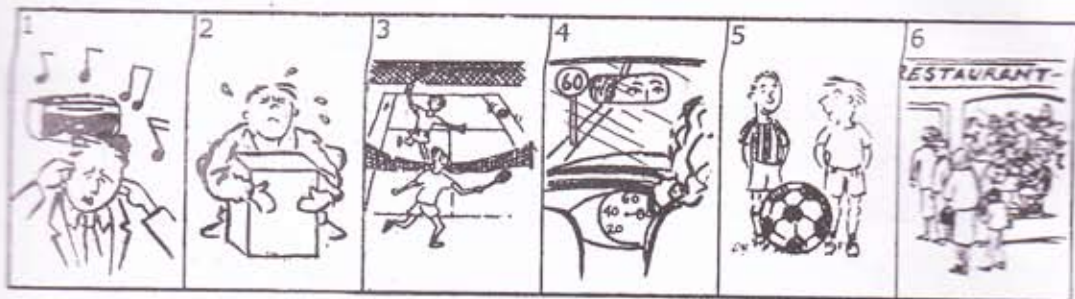
too ... for (somebody / something) to (do something) အသုံးအနှုန်းများကို မှတ်သားပါ။

too ... for (somebody / something)	These shoes are too big for me. ဒီရှူးမိနပ်များက ကျွန်တော့်အတွက် ကြီးလွန်းတယ်။ It's a small house too small for a large family. အိမ်ငယ်တစ်လုံးပဲ။ မိသားစုကြီးအတွက် သေးလွန်းတယ်။
too ... to (do something)	I'm too tired to go out. ကျွန်တော် အပြင်ထွက်ဖို့ရာ မောပန်းလွန်းတယ်။ It's too cold to sit outside. အပြင်ဘက်မှာ ထိုင်ဖို့ အေးလွန်းတယ်။
too ... for (somebody / something) to (do something)	She speaks too fast for me to understand. သူမ ပြောတာ ကျွန်တော့်အတွက်တော့ နားလည်နိုင်ဖို့ မြန်လွန်းတယ်။

Exercises (လေ့ကျင့်ခန်းများ)

၁၁.၁ Look at the pictures and complete the sentences. Use **too** + one of these words: ခွံပုံကားချပ်များကို ကြည့်ပြီး ဝါကျများကို ပြည့်စုံအောင် ဖြေဆိုပါ။ **too** + အောက်ပါကားလုံးများမှ တစ်ခုစီကို သုံးပါ။

big crowded fast heavy loud low

1. The radio is **too loud**.
2. The box is
3. The net is
4. She's driving
5. The ball is
6. The restaurant is

၁၁.၂ Put in **too** / **too much** / **too many** / **enough**.

too / too much / too many / enough ထည့်ပါ။

1. You're always at home. You don't go out **enough**.
2. I don't like the weather here. There's **too much** rain.
3. I can't wait for them. I haven't got time.
4. There was nowhere to sit on the beach. There were people.
5. You're always tired. I think you work hard.
6. 'Did you have to eat?' 'Yes, thank you.'
7. You drink coffee. It's not good for you.
8. You don't eat vegetables. You should eat more.
9. I don't like the weather here. It's cold.
10. Our team didn't play well. We made mistakes.
11. 'Would you like some milk in your tea?' 'Yes, but not'

91.3 Complete the sentences. Use **too** or **enough** with the words in brackets.

ဝါကျများ ပြည့်စုံအောင် ပြုလုပ်ပါ။ **too** သို့မဟုတ် **enough** နှင့် ကွင်းအတွင်းရှိ စကားလုံးအသီးသီးကို သုံးပါ။

1. I couldn't work. I ...**was too tired**... (tired)
2. Can you turn the radio up, please? It **isn't loud enough**.. (loud)
3. I don't want to walk home. It's (far)
4. Don't buy anything in that shop. It (expensive)
5. You can't put all your things in this bag. It (big)
6. I couldn't do the exercise. It (difficult)
7. Your work needs to be better. It (good)
8. I can't talk to you now. I (busy)
9. I thought the film was boring. It (long)

91.4 Complete the sentences. Use **too (+ adjective) + to (do something)**.

ဝါကျများ ပြည့်စုံအောင် ပြုလုပ်ပါ။ **too (+ adjective) + to (do something)** သုံးပါ။

1. (I'm not going out / cold) **It's too cold to go out...**
2. (I'm not going to bed / early) It's
3. (they're not getting married / young) They're
4. (nobody goes out at night / dangerous) It's
5. (don't phone Ann now / late) It's
6. (I didn't say anything / surprised) I was

Unit [92]

He speaks English very well.
(word order 1)

အင်္ဂလိပ်စာကြောင်း တည်ဆောက်ပုံကို လေ့လာကြပါစို့။

ကြိယာ + ကံပုဒ်ဟု ထည့်သွင်း အသုံးပြုသည်။ ဝါကျတည်ဆောက်မှုကို မှတ်သားပါ။

Verb + object

Sue reads a newspaper everyday.

subject verb object

The verb (**reads**) and the object (**a newspaper**) are usually together.

Sue **reads a newspaper** every day.

ဆူးနေ့တိုင်းသတင်းစာဖတ်တယ်။

(not 'Sue reads every day a newspaper.')

SUE (SUBJECT)

A NEWSPAPER (OBJECT)

Verb + object

He speaks

English very well. (not 'He speaks very well English.')

သူ အင်္ဂလိပ်စကား ကောင်းကောင်းပြောတတ်တယ်။

I like

Italian food very much. (not 'I like very much.')

ကျွန်တော် အီတလီ အစားအစာကို အရမ်းကြိုက်တယ်။

Did you **watch** **television** all evening? (not 'Did you watch all evening ...?')

ခင်ဗျား တီဗွီကို တစ်ညနေလုံး ကြည့်ခဲ့လား။

We **invited** **a lot of people** to the party.
(not 'We invited to the party')

ကျွန်တော်တို့ ပါတီပွဲကို လူအများအပြား ဖိတ်ကြားခဲ့တယ်။

Paul often **wears** **a black hat.** (not 'Paul wears often ...'
ပေါလ် မကြာခဏ ဦးထုပ် အနက်ဆောင်းတယ်။

I **opened** **the door** quietly.
ကျွန်တော် တံခါးကို အသာအယာဖွင့်ခဲ့တယ်။

Why *do* you always **make** **the same mistake?**
ခင်ဗျား ဘာကြောင့် အမြဲတမ်း ဒီအမှားကိုပဲ လုပ်ရတာလဲ။

I'm going to **borrow** **some money** from the bank.
ကျွန်တော် ဘဏ်မှာ ငွေအနည်းငယ် ချေးမလို့။

B. နေရာနှင့်အချိန် ဝါကျအစီအစဉ်ကို လေ့လာမှတ်သားပါ။

We went **to a party last night.**

place time

နေရာ အချိန်

ကျွန်တော်တို့ လွန်ခဲ့တဲ့ညက ပါတီကို သွားခဲ့တယ်။

Place (to a party) is usually before time (last night). We say:

We went **to a party last night.** (not 'We went last night to a party.')

place
(where?)

time
(when? how long? how often?)

Liz walks **to work**

every day. (not '... every day to work')

လစ်ဟာ နေ့တိုင်း အလုပ်ကို လမ်းလျှောက်တယ်။

Will you be **at home**

this evening? (not '... this evening at home')

ဒီညနေ ခင်ဗျား အိမ်မှာ ရှိမလား။

I usually go **to bed** **early.** (not '... early to bed')
ကျွန်တော် အမြဲလိုလို စောစော အိပ်ယာဝင်တယ်။

We arrived **at the airport** **at 7 0' clock.**
၇ နာရီမှာ ကျွန်တော်တို့ လေဆိပ်ကို ရောက်ရှိခဲ့တယ်။

They've lived **in the same house** **for 20 years.**
သူတို့ ဒီတစ်အိမ်ထဲမှာပဲ နှစ် ၂၀ နေပြီးပြီ။

Jim's father has been **in hospital** **since June.**
ဂျိမ်းရဲ့အဖေက ဇွန်လထဲက ဆေးရုံပေါ်မှာပါ။

Exercises (လေ့ကျင့်ခန်းများ)

92.1 Right or wrong? Correct the sentences that are wrong.

မှန်သလား၊ မှားသလား၊ မှားနေသောဝါကျများကို အမှန်ပြင်ပေးပါ။

1. Did you watch all evening television?	Did you watch television all evening?
2. Sue reads a newspaper every day.	OK
3. I like very much this picture.	
4. Tom started last week his new job.	
5. I want to speak English fluently.	
6. Jane bought for her friend a present.	
7. I drink every day three cups of coffee.	
8. Don't eat your dinner too quickly!	
9. I borrowed from my brother fifty pounds.	

92.2 Put the words in order.

ကားလုံးများကို အစီအစဉ်ကျအောင် ထည့်ပေးပါ။

1. (the door / opened / I / quietly)	I opened the door quietly.
2. (two letters / I / this morning / wrote)	I
3. (passed / Paul / easily / the exam)	
4. (Ann/very well / French / doesn't speak)	
5. (a lot of work / did / I / yesterday)	
6. (London / do you know / well?)	
7. (we / enjoyed / very much / the party)	
8. (the problem / carefully / I / explained)	
9. (we / at the airport / some friends / met)	
10. (did you buy / in England / that jacket?)	
11. (every day / do / the same thing / we)	
12. (football / don't like / very much / I)	

၁၂.၃ Put the words in order.

စကားလုံးများကို အစီအစဉ်ကျအောင် ထည့်ပေးပါ။

1. (to work / every day / walks / Liz) **Liz walks to work every day.**
2. (at the hotel / I / early / arrived) I
3. (goes / every year / to Italy / Julia) Julia
4. (we / since 1988 / here / have lived) We
5. (in London / Sue / in 1960 / was born) Sue
6. (didn't go / yesterday / Paul / to work) Paul
7. (to the bank / yesterday afternoon / went / Ann)
Ann
8. (I / in bed / this morning / my breakfast / had)
I
9. (in October / Barbara / to university / is going)
Barbara
10. (I / a beautiful bird / this morning / in the garden / saw)
I
11. (many times / have been / my parents / to the United States)
My
12. (my umbrella / I / last night / left / in the restaurant)
I
13. (to the cinema / tomorrow evening / are you going?)
Are
14. (the children / I / took / this morning / to school)
I

Unit [93]

always / usually / often

A.	always	often	ever	rarely	also	already	all
	usually	sometimes	never	seldom	just	still	both

အကြိမ်ပြစကားလုံးများ ဖြစ်ကြသည့် *always / usually / often* စသည်တို့ကို အသုံးပြု၍ ဝါကျတည်ဆောက်ပုံများကို လေ့လာပါ။

တခါတရံ ဝါကျ၏အလယ်တွင် ကြိယာနှင့်တွဲ၍ *always / never* တို့ကို အသုံးပြုသည်။

My brother **never** speaks to me.

ကျွန်တော့်ရဲ့အစ်ကိုက ကျွန်တော့်ကို စကားလုံးဝမပြောဘူး။

She's **always** late.

သူမ အမြဲတမ်း နောက်ကျတယ်။

Do you **often** go to restaurants?

ခင်ဘူး မကြာခဏ စားသောက်ဆိုင်တွေကို သွားသလား။

I **sometimes** eat too much. (or **Sometimes** I eat too much.)

ကျွန်တော် တခါတရံ အများကြီး စားတယ်။

I don't want to go to the cinema. I've **already** seen the film.

ကျွန်တော် နှင်နှင်နဲ့ မသွားချင်ဘူး။ ကျွန်တော် ဒီဇာတ်ကား ကြည့်ပြီးပြီ။

I've got three sisters. They're **all** married.

ကျွန်တော့်မှာ ညီမသုံးယောက်ရှိတယ်။ သူတို့အားလုံး အိမ်ထောင်ကျပြီးပြီ။

B. always / never စသည်တို့ကို ကြိုယာ၏ရှေ့တွင် ထား၍လည်း သုံးနိုင်သည်။

I **always** go to work by car. (not 'I go always')

ကျွန်တော် အမြဲတမ်း ကားနှင့်အလုပ်ကို သွားတယ်။

Ann **often** plays tennis. (not 'Ann plays often tennis')

အန်ဟာ မကြာခဏ တင်းနစ်ကစားတယ်။

always	+	verb
often		go
never		play
etc.		feel etc.

You **sometimes** look unhappy.

တခါတရံ ခင်ဗျား မပျော်တဲ့ပုံပေါ်တယ်။

They **usually** have dinner at 7 o' clock.

သူတို့ ထုံးစံအတိုင်း ၇ နာရီမှာ ညစာစားကြတယ်။

We **rarely** (or **seldom**) watch television.

ကျွန်တော်တို့ ရံဖန်ရံခါ တီဗွီကို ကြည့်တယ်။

Richard is a good footballer. He **also** plays tennis and volleyball.
(not 'He plays also tennis')

ရစ်ချက်ဟာ ဘောလုံးသမားကောင်းတစ်ယောက်ပါ။ သူ တင်းနစ်နှင့်ဘောလီဘောလည်း ကစားတယ်။

I've got three sisters. They **all live** in London.

ကျွန်တော့်မှာ ညီမသုံးယောက် ရှိတယ်။ သူတို့ အားလုံး လန်ဒန်မှာ နေတယ်။

am / is / are / was / were တို့ နောက်မှာ **always / often / never** စသည်တို့ ထားသုံးနိုင်သည်။

I **am never** ill. (not 'I never am ill.')

ကျွန်တော် ဘယ်တော့မှ နေမကောင်း မဖြစ်ဘူး။

They **are usually** at home in the evenings.

သူတို့ ညနေပိုင်းများမှာ ထုံးစံအတိုင်း အိမ်မှာ ရှိတယ်။

It **is often** very cold here in winter.

ဆောင်းရာသီ ဒီမှာ မကြာခဏ အလွန်အေးတယ်။

am	+	always
is		often
are		never
was		etc.
were		

When I was a child, I **was always** late for school.

ကလေးဘဝတုန်းက ကျွန်တော် အမြဲတမ်း ကျောင်းနောက်ကျတယ်။

Where's Linda? She's **still** in bed.

လင်ဒါ ဘယ်နေရာမှာလဲ။ သူမ အိပ်ယာထဲမှာ ရှိတုန်းပဲ။

I've got two brothers. They're **both** doctors.

ကျွန်တော့်မှာ အစ်ကိုနှစ်ယောက်ရှိတယ်။ သူတို့ နှစ်ယောက်စလုံး ဒေါက်တာတွေပဲ။

C. ကြိယာနှစ်ခုကြားတွင် *always / never* စသည်တို့ကို ထား၍ သုံးနိုင်သည်။
(have ... been / can ... find etc.):

verb 1 will can do etc.		verb 2 go find remember etc.
	always	
	often	
	never	
	etc.	
have has		gone been etc.

I **will always** remember you.

ကျွန်တော် ခင်ဗျားကို အမြဲတမ်း သတိရနေတယ်။

It **doesn't often** rain here.

ဒီနေရာက မကြာမကြာ မိုးမရွာဘူး။ (မိုးရွာခဲတယ်)

Do you **usually** go to work by car?

ခင်ဗျား အလုပ်ကို ထုံးစံအတိုင်း ကားနှင့်သွားသလား။

I **can never** find my keys.

ကျွန်ကော်ဟာ ကျွန်တော့်ရဲ့သော့ကို ဘယ်တော့မှ ရှာမတွေ့နိုင်တော့ဘူး။

Have you **ever been** to Rome?

ခင်ဗျား ရောမမြို့ကို ရောက်ဖူးသလား။

A. Where's Linda?

လင်ဒါ ဘယ်မှာလဲ။

B. She's **just gone** out. (she's = she has)

သူမ အခုလေးတင် အပြင်ထွက်သွားတယ်။

A. Where are your friends?

ခင်ဗျားသူငယ်ချင်းတွေ ဘယ်မှာလဲ။

B. They've **all gone** to the cinema.

သူတို့အားလုံး ရုပ်ရှင်သွားကြပြီ။

Exercises (လေ့ကျင့်ခန်းများ)

93.1 Look at Paul's answers to the questions and write sentences with **often** / **never** etc.
မေးခွန်းများအတွက် Paul ၏ အဖြေများကို ကြည့်ပြီး **often** / **never** စသည်တို့နှင့် ဝါကျများ ရေးပါ။

PAUL

1. Do you ever play tennis?	Yes, often	<u>Paul often plays tennis.</u>
2. Do you get up early?	Yes, always.	He
3. Are you ever late for work?	No, never.	He
4. Do you ever get angry?	Sometimes.	
5. Do you ever go swimming?	Yes, often.	
6. Are you at home in the evenings?	Yes, usually.	

93.2 Write these sentences with the words in brackets (...).

အောက်ပါစာကြောင်းများကို ကွင်းအတွင်းရှိ စာလုံးများနှင့်ရေးပါ။

- My brother speaks to me. (never) My brother never speaks to me.
- Susan is polite. (always) Susan
- I finish work at 5 o'clock. (usually) I
- Jill has started a new job. (just) Jill
- I go to bed before midnight. (rarely)
- The bus isn't late. (usually)
- I don't eat fish. (often)
- I will forget what you said. (never)
- Have you lost your passport? (ever)
- Do you work in the same place? (still)
- They stay in the same hotel. (always)
- Diane doesn't work on Saturdays. (usually)
- Is Tina here? (already)
- What do you have for breakfast? (usually)
- I can remember his name. (never)

93.3 Write sentences with **also**. Use the words in brackets (...).

also နှင့် ဝါကျများရေးပါ။ ကွင်းအတွင်းရှိ စကားလုံးများ သုံးပါ။

1. Do you play football? (tennis)	Yes, and I also play tennis.
2. Do you speak Italian? (French)	Yes, and I
3. Are you tired? (hungry)	Yes, and
4. Have you been to England? (Ireland)	Yes,
5. Did you buy any clothes? (some books)	

93.4 Write sentences with **both** and **all**.

both နှင့် **all** တို့ဖြင့် ဝါကျများရေးပါ။

	
I live in London. I play football. I'm a student. I've got a car.	I live in London. I play football. I'm a student. I've got a car.

I'm married. I was born in England.
I live in New York.

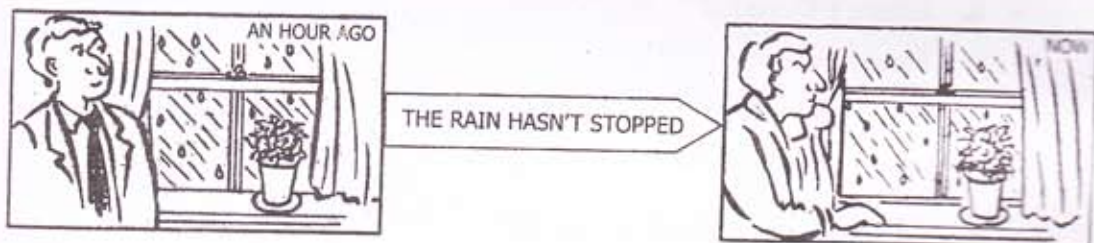

1. They both live in London.
They football.
..... students.
..... cars. | 2. They married.
They England.
..... |
|---|--|

Unit [94]

still
yet
already

- A. Still ကို အရင်အတိုင်း၊ ယခုတိုင်အောင်၊ မျှော်လင့်သည်ထက် စောစီးစွာတူသော အဓိပ္ပါယ်များဖြင့် သုံးစွဲကြသည်။

I had a lot to eat but I'm **still** hungry.

(= I was hungry before and I'm hungry now.)

ကျွန်တော် အစာများများစားခဲ့တယ်။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော် ဆာနေသေးတုန်းပဲ။

'Did you sell your car?'

ခင်ဗျားရဲ့ကားရောင်းခဲ့လား။

'No, I've **still** got it.'

ဟင့်အင်း၊ ကျွန်တော့်ဆီမှာ ရှိတုန်းပဲ။

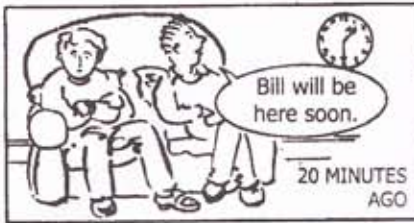
'Do you **still** live in Barcelona?'

ခင်ဗျား ဘာစီလိုနာမှာ နေတုန်းလား။

'No, I live in Madrid now.'

ဟင့်အင်း၊ ကျွန်တော် ယခု မက်ဒရစ်မှာနေတယ်။

B. *yet* ကို အငြင်းဝါကျနှင့် မေးခွန်းဝါကျများမှာ သုံးသည်။ *yet* ကို ဝါကျအဆုံးမှာ ထားသည်။

Twenty minutes ago they were waiting for Bill.

လွန်ခဲ့တဲ့မိနစ်နှစ်ဆယ်က သူတို့ကဘေးလ်ကို စောင့်နေခဲ့ကြတယ်။

They are **still** waiting for Bill.

သူတို့က ဘေးလ်ကို စောင့်နေတုန်းပဲ။

Bill hasn't come yet.

ဘေးလ် ခုထိ မလာသေးဘူး။

A. Where's Diane?

ဒိန်းဟာ ဘယ်မှာလဲ။

B. She **isn't** here **yet**. (=she will be here but until now she hasn't come)

သူမ ဒီကို မရောက်သေးဘူး။

A. What are you doing this evening?

ဒီညနေ ခင်ဗျား ဘာလုပ်မလဲ။

B. I **don't** know **yet**. (=I will know later but I don't know at the moment)

ကျွန်တော် မသိသေးဘူး။

A. Are you ready to go **yet**?

ခင်ဗျား သွားဖို့ အဆင်သင့်ဖြစ်ပြီလား။

B. **Not yet**. Wait a moment.

(=I will be ready but I'm not ready at the moment)

အဆင်သင့် မဖြစ်သေးဘူး။ ခဏစောင့်ပါ။

A. Have you finished with the newspaper **yet**?

ခင်ဗျား သတင်းစာဖတ်ပြီးပြီလား။

B. No, I'm still reading it.

ဟင့်အင်း၊ ကျွန်တော် ဖတ်တုန်းပဲ။

yet နှင့် **still** နှိုင်းယှဉ်ခြင်း

She hasn't gone **yet**. = She's **still** here. (not 'She is yet here')

သူမ မသွားရသေးဘူး။ သူမ ဒီမှာ ရှိနေသေးတုန်းပဲ။

I haven't finished eating **yet**. = I'm **still** eating.

ကျွန်တော် စားလို့ မပြီးသေးဘူး။ ကျွန်တော်စားနေတုန်းပဲ။

C. already ကို အသုံးပြုပုံကို မှတ်သားပါ။

'What time is John arriving?' 'He's **already** here.' (=earlier than we expected)

ဂျွန် ဘယ်အချိန်ရောက်မလဲ။ သူ ဒီကို ရောက်နေပြီ။

'I'm going to tell you what happened.' 'That's not necessary. I **already** know.'

ကျွန်တော် ဘာဖြစ်ခဲ့တယ်ဆိုတာကို ခင်ဗျားကို ပြောပြမလို့ မလိုအပ်ပါဘူး။ ကျွန်တော် သိပြီးနေပြီ။

Ann doesn't want to go to the cinema. She has **already** seen the film.

အန်က ရုပ်ရှင်ရုံမသွားချင်ဘူး။ သူမ ဒီဇာတ်ကားကို ကြည့်ပြီးပြီ။

Exercises (လေ့ကျင့်ခန်းများ)

94.1 You meet Lisa. The last time you saw her was two years ago. You ask her some questions with **still**.

မင်း လီဇာနှင့်တွေ့တယ်။ သူမနှင့်မင်း နောက်ဆုံးတွေ့ခဲ့တာ လွန်ခဲ့တဲ့နှစ်နှစ်ကပါ။ **still** ဖြင့် သူမကို မေးခွန်းတစ်ချို့မေးပါ။

LISA-TWO YEARS AGO

- 1 I play the piano.
- 2 I live in Clare Street.
- 3 I'm a student.
- 4 I've got a motor-bike.
- 5 I go to the cinema a lot.
- 6 I want to be a teacher.

1. Do you still play the piano?
2. Do you
3. Are
4.
5.
6.

94.2 Write three sentences for each situation. Look at the example carefully.

အခြေအနေတစ်ခုစီအတွက် ဝါကျများ သုံးကြောင်းစီရေးပါ။ ပြထားသောဥပမာကို သေသေချာချာ ကြည့်ပါ။

before

now

1. → (before) They were waiting for the bus.
(still) They are still waiting.
(yet) The bus hasn't come yet.
2. → (before) He was
(still) He
(yet) yet
3. → (before) She
(still)
(yet)
4. → (before) They
(still)
(yet)

၈၄၃ Write questions with **yet**.

yet ဖြင့် မေးခွန်းများရေးပါ။

1. You and Sue are going out together. You are waiting for her to get ready. Perhaps she is ready now. You ask her: **Are you ready yet?**
2. You are waiting for Ann to arrive. She wasn't here ten minutes ago. Perhaps she is here now. You ask somebody: Ann
3. Mary did an exam and is waiting for the results. Perhaps she has results now. You ask her : you
4. A few days ago you spoke to Tom. He wasn't sure where to go on holiday. Perhaps he has decided now. You ask him:

၈၄၄ Complete the sentences. Use **already**.

ဝါကျများ ပြည့်စုံအောင်လုပ်ပါ။ **already** ကို သုံးပါ။

1. What time is John arriving?
2. Does Ann want to see the film?
3. I must see Julia before she goes.
4. Do you need a pen?
5. Shall I pay the bill?
6. Shall I tell Paul about the meeting?

He's already here.

No, she **has already seen** it.

It's too late. She

No thanks. I one.

No, it's OK. I

No, he I told him.

Unit [95]

Give me that book!
Give it to me!

- A. ပေးသည်၊ ချေးငှားသည်၊ လှမ်းပေးသည်၊ ပို့သည်၊ ပြသည် အစရှိသဖြင့် အသုံးအနှုန်းများ သုံးစွဲမှု ပုံစံများကို လေ့လာမှတ်သားနိုင်သည်။

give lend pass send show

၎င်းကြိယာများနောက်တွင် (give / lend စသည်)

ဖြစ်နိုင်သောဝါကျတည်ဆောက်ပုံ နှစ်မျိုးရှိသည်။

(give) something to somebody:

I gave **the keys** to Liz.

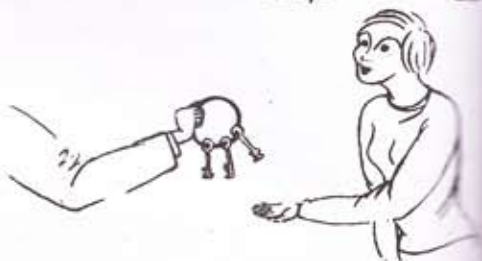
ကျွန်တော် သော့ကို လိခ်အား ပေးခဲ့တယ်။

(give) somebody something:

I gave **Liz** the keys.

ကျွန်တော် လိခ်ကို သော့ပေးခဲ့တယ်။

I _____ the keys _____ Liz

- B. (give) something to somebody ပုံစံကို ဥပမာများဖြင့် ပြထားသည်။

something to somebody			
That's my book. Give	it	to	me.
ဒါ ကျွန်တော့်စာအုပ်ပဲ။ ကျွန်တော့်ကို ပေးပါ။			
These are Sue's keys. Can you give	them	to	her?
ဆူးရဲ့သော့တွေပဲ။ ခင်ဗျားဖီသော့ကို သူမအား ပေးနိုင်မလား။			

Can you **give** these flowers **to** your mother?
ခင်ဗျား ဒီပန်းတွေ ခင်ဗျားအမေကို ပေးနိုင်မလား။

I **lent** my car **to** a friend of mine.
ကျွန်တော့်ရဲ့ကားကို ကျွန်တော့်သူငယ်ချင်းတစ်ယောက်ကို ငှားခဲ့တယ်။

Did you **send** a post-card **to** Kate?
ခင်ဗျား ပို့စကတ်ကို ကိတ်ဆီကို ပို့ပေးခဲ့လား။

We've seen these photos. You **showed** them **to** us.
ကျွန်တော်တို့ ဓာတ်ပုံများကို ကြည့်ပြီးပြီ။ ခင်ဗျား ကျွန်တော်တို့ကို ဓာတ်ပုံတွေကို ပြခဲ့တယ်။

C. (give) somebody / something ပုံစံကို ရှင်းပြထားသည်။

somebody something

Give me that book. It's mine.
အဲဒီစာအုပ် ကျွန်တော့်ကို ပေးပါ။ အဲဒါ ကျွန်တော့်ဟာပဲ။

Tom **gave** his mother some flowers.
တုမ်က သူမိခင်ကို ပန်းအချို့ပေးခဲ့တယ်။

I **lent** John some money.
ကျွန်တော် ဂျန်ကို ငွေနည်းနည်းချေးပေးခဲ့တယ်။

How much money did you **lend** him?
ခင်ဗျား သူ့ကို ငွေဘယ်လောက်ချေးပေးခဲ့သလဲ။

I **sent** you a post-card. Did you receive it?
ကျွန်တော် ခင်ဗျားကို ပို့စကတ်တစ်ခု ပို့ပေးခဲ့တယ်။ ခင်ဗျား ရခဲ့လား။

Linda **showed** us her holiday photos.
လင်ဒါက ကျွန်တော်တို့ကို သူမရဲ့အားလပ်ရက်မှာ ရိုက်ခဲ့တဲ့ ဓာတ်ပုံတွေ ပြခဲ့တယ်။

Can you **pass** me the salt, please?
ကျေးဇူးပြု၍ ခင်ဗျား ကျွန်တော့်ကို ဆားလှမ်းပေးနိုင်မလား။

You can also say '**buy / get** somebody something':

I **bought** my mother some flowers. (= I bought some flowers **for** my mother.)

ကျွန်တော် ကျွန်တော့်အမေအတွက် ပန်းအချို့ ဝယ်ခဲ့တယ်။

Can you **get** me a newspaper when you go out? (= get a newspaper **for** me)

ခင်ဗျား အပြင်ထွက်တဲ့အခါ ကျွန်တော့်အတွက် သတင်းစာတစ်စောင် ဝယ်ပေးနိုင်မလား။

D. နှိုင်းယှဉ်လေ့လာနိုင်ရန်အတွက် အောက်ပါတို့ကို ကြည့်ပါ။

I **gave** the keys **to Liz**.

ကျွန်တော် သော့များကို လစ်အား ပေးခဲ့တယ်။

I **gave Liz** the keys. (but not 'I gave to Liz the keys.')

ကျွန်တော် လစ်ကို သော့များ ပေးခဲ့တယ်။

That's my book. Can you **give it to me**?

ဒါ ကျွန်တော့်ရဲ့စာအုပ်၊ ခင်ဗျား အဲဒါကို ကျွန်တော့်အား ပေးနိုင်မလား။

Can you give me **that book**? (but not 'give to me that book')

အရာဝတ္ထုများသည် it သို့မဟုတ် them ဖြစ်ခဲ့လျှင် ပထမတည်ဆောက်ပုံကို (give something to somebody) သုံးသင့်သည်။

I gave **it to her**. (not 'I gave her it')

ကျွန်တော် အဲဒါကို သူမအား ပေးလိုက်တယ်။

Here are the keys. Give **them to your father**. (not 'Give your father them')

ဒီမှာ သော့တွေ။ အဲဒါတွေကို ခင်ဗျားရဲ့အဖေအား ပေးလိုက်ပါ။

Exercises (လေ့ကျင့်ခန်းများ)

- 95.1 Mark had some things that he didn't want. He gave them to different people.

Write sentences beginning **He gave**

မတ်ခ်မှာ သူမကြိုက်တဲ့အရာတစ်ချို့ ရှိခဲ့တယ်။ သူသည် ၎င်းတို့ကို ခြားနားတဲ့လူများကို ပေးခဲ့သည်။

He gave ... စတင်၍ ဝါကျများ ရေးပါ။

- What did Mark do with the armchair? **He gave it to his brother.**
- What did he do with the tennis racket? He gave
- What happened to the books? He
- What about the lamp?
- What did he do with the pictures?
- And the ladder?

- 95.2 You wanted to give presents to your friends. You decided to give them the things in the pictures. Write a sentence for each person.

သင်သည် သင့်သူငယ်ချင်းများကို လက်ဆောင်ပစ္စည်းများ ပေးချင်ခဲ့သည်။ ပုံထဲတွင် ပြထားသည့်အတိုင်း သူတို့ကို ပေးရန် ပစ္စည်းများကို သင်ဆုံးဖြတ်ခဲ့တယ်။ လူတစ်ယောက်စီအတွက် ဝါကျတစ်ကြောင်းစီ ရေးပါ။

- I gave Paul a book.**
- I gave
- I
-
-
-

95.3 Write questions beginning **Can you give me ...? / Can you pass me ...?** etc.
Can you give me ...? Can you pass me ...? စသည်နှင့် အစပြုလျက် မေးခွန်းများ ရေးပါ။

1. (you want the salt)	(pass)	Can you pass me the salt?
2. (you need an umbrella)	(lend)	Can you
3. (you want my address)	(give)	Can your
4. (you need ten pounds)	(lend)	
5. (you want some information)	(send)	
6. (you want to see the letter)	(show)	
7. (you want some stamps)	(get)	

95.4 Which is right?
 မှန်သည့်ဟာ မှန်သလဲ။

- ~~I gave to Liz the keys.~~ / I gave Liz the keys. I gave Liz the keys is right
- I'll lend to you some money if you want. / I'll lend you some money if you want.
- Did you send the letter me? / Did you send the letter to me?
- I want to buy for you a present. / I want to buy you a present.
- Can you pass to me the sugar, please? / Can you pass me the sugar, please?
- This is Ann's bag. Can you give it to her? / Can you give her it?
- I showed to the policeman my identity card. / I showed the policeman my identity card.

Unit [96]

at 8 o' clock
on Monday
in April

A. အချိန်ပြစကားလုံးများရှေ့တွင် at, on, in တို့ အသုံးပြုပုံကို လေ့လာပါ။

at

at	8 o' clock 10.30. midnight etc.
----	---------------------------------------

I start work **at 8 o' clock.**

ကျွန်တော် ၈ နာရီအချိန်မှာ အလုပ်စတယ်။

The shops close **at 5.30.**

ဈေးဆိုင်များ ၅ နာရီခွဲမှာ ပိတ်တယ်။

on

on	Sunday(s) Monday(s) etc. 25 April / 6 June etc. New Year's Day etc.
----	---

Goodbye! See you **on Friday.**

နုတ်ဆက်ပါတယ်။ သောကြာနေ့မှာ တွေ့မယ်။

I don't work **on Sundays.**

ကျွန်တော် တနင်္ဂနွေနေ့တွေမှာ အလုပ် မလုပ်ဘူး။

The concert is **on 22 November.**

ဂီတဖျော်ဖြေပွဲက နိုဝင်ဘာ ၂၂ ရက်နေ့ပါ။

in

in	April / June etc. 1985 / 1750 etc. summer / spring etc.
----	---

I'm going on holiday **in October.**

ကျွန်တော် အောက်တိုဘာမှာ အားလပ်ရက် ယူတယ်။

Emma left school **in 1993.**

အီမာ ၁၉၉၃ ခုနှစ်မှာ ကျောင်းထွက်ခဲ့တယ်။

The garden is lovely **in spring.**

ဥယျာဉ်က နွေဦးပေါက်မှာ နှစ်သက်ဆရာ ကောင်းတယ်။

B. We say:

at the weekend
at night
at Christmas / at Easter
at the end of ...
at the moment

Are you going away **at the weekend**?

စနေ တနင်္ဂနွေမှာ ခင်ဗျား အဝေး သွားမလို့လား။

I can't sleep **at night**.

ညမှာ ကျွန်တော် အိပ်လို့ မရဘူး။

Where will you be **at Christmas**?

(but **on** Christmas Day)

ခင်ဗျား ခရစ်စမတ်ကျရင် ဘယ်မှာရှိမလဲ။

I'm going on holiday **at the end of October**.

ကျွန်တော် အောက်တိုဘာလကုန်ပိုင်းမှာ အားလပ်ရက် ယူမယ်။

Are you busy **at the moment**?

ခင်ဗျား လောလောဆယ် အလုပ်များလား။

C. in the morning / in the afternoon / in the evening

I always feel good **in the morning**.

ကျွန်တော် မနက်ပိုင်းဆို အမြဲတမ်း လန်းဆန်းတယ်။

Do you often go out **in the evening**?

ခင်ဗျား ညနေပိုင်းမှာ မကြာခဏ အပြင်ထွက်သလား။

but

on Monday morning / on Tuesday afternoon / on Friday evening / on Saturday night etc. ဟု သုံးသည်။

I'm meeting Jill **on Monday morning**.

ကျွန်တော် တနင်္လာနေ့ မနက်ပိုင်းမှာ ဂျေးလ်နှင့် တွေ့မယ်။

Are you doing anything **on Saturday evening**?

ခင်ဗျား စနေနေ့ ညနေပိုင်းမှာ တစ်ခုခု လုပ်စရာရှိသလား။

D. at / on / in ကို ထည့်မသုံးသည့်နေရာများ မှတ်သားပါ။

this ... (this morning / this week etc.)
last ... (last August / last week etc.)
next ... (next Monday / next week etc.)
every ... (every day / every week etc.)

Are you going out **this evening**?

ခင်ဗျား ဒီညနေ အပြင်ထွက်မလား။

The garden was lovely **last summer**.

လွန်ခဲ့တဲ့ နွေရာသီက ဥယျာဉ်ဟာ နှစ်သက်စွဲမက်စရာပဲ။

I'm going on holiday **next Monday**.
(not 'on next Monday')

လာမည့်တနင်္လာနေ့မှာ ကျွန်တော် အားလပ်ရက်ရှိမယ်။

E. in five minutes / in a few days / in six weeks / in two years စသည် သုံးနိုင်သည်။

now

in five minutes

Hurry! The train leaves **in five minutes**.

(= it leaves five minutes from now)

မြန်မြန်၊ ရထားက နောက်ငါးမိနစ်လောက်ကျရင် ထွက်မှာ။

Goodbye! I'll see you **in a few days**.

(= a few days from now)

နှုတ်ဆက်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ ရက်အနည်းငယ်ကျရင် တွေ့ကြမယ်။

Exercises (လေ့ကျင့်ခန်းများ)

96.1 Write at / on / in.

at / on / in တို့ကို ထည့်ပါ။

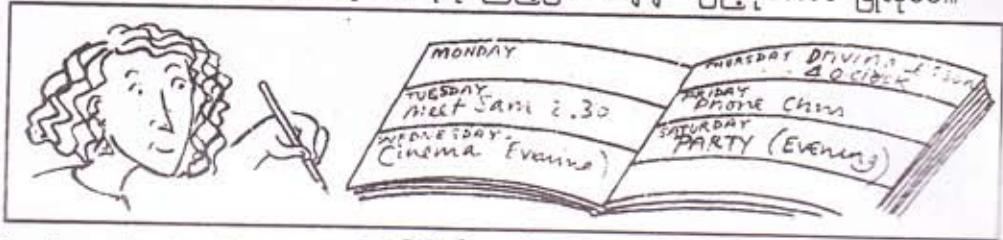
1. on ... 6 June	7. 24 September	13. Friday morning
2. in ... the evening	8. Thursday	14. Saturday night
3. half past two	9. 11.45	15. night
4. Wednesday	10. Christmas Day	16. the end of the day
5. 1987	11. Christmas	17. the weekend
6. September	12. the morning	18. winter

96.2 Write at / on / in.

at / on / in တို့နှင့်ရေးပါ။

1. Goodbye! See you on ... Friday.	10. Let's meet 7.30 tomorrow evening?
2. Where were you 28 February?	11. I often go away the week end.
3. I got up 8 o'clock this morning.	12. I'm starting my new job 3 July.
4. I like getting up early the morning.	13. We often go to the beach summer.
5. My sister got married May.	14. George isn't here the moment.
6. Diane and I first met 1979.	15. Julia's birthday is January.
7. Did you go out Tuesday?	16. Do you work Saturdays?
8. Did you go out Tuesday evening?	17. The company started 1968.
9. Do you often go out the evening?	18. I like to look at the stars night.
	19. I'll send you the money the end of the month.

96.3 Look at Lisa's diary for next week and complete the sentences.
 နောက်တစ်ပတ်အတွက် လီဇာ၏ဒိုင်ယာရီကို ကြည့်ပြီး ဝါကျများ ပြည့်စုံအောင် ပြုလုပ်ပါ။

1. Lisa is going to the cinema on Wednesday evening.
2. She has to phone Chris
3. She isn't doing anything special
4. She's got a driving lesson
5. She's going to a party
6. She's meeting Sam

96.4 Write sentences with **in**
 in ... ဖြင့် ဝါကျများရေးပါ။

1. It's 17.25 now. The train leaves at 17.30. The train leaves in five minutes.
2. It's Monday today. I'll phone you on Thursday. I'll days.
3. Today is 14 June. My exam is on 28 June. My
4. It's 3 o'clock now. Tom will be here at 3.30 Tom

96.5 Write **at / on / in** if necessary. Sometimes there is no preposition.
at / on / in တို့ လိုအပ်လျှင်ရေးပါ။ တစ်ခါတစ်ရံ ဝိဘတ်များ မလိုပါ။

1. I'm leaving on Friday.
2. I'm leaving next Friday.
(no preposition)
3. I always feel tired the evening.
4. Will you be at home this evening?
5. We went to France last summer.
6. Laura was born 1975.
7. What are you doing the weekend?
8. I phone Robert every Sunday.
9. Shall we play tennis next Sunday?
10. I can't go to the party Sunday.
11. I'm going out. I'll be back an hour.
12. I don't often go out night.

Unit [97]

from ... to until since for

from ... to (မှ . . . ထိ) / *until* (တိုင်အောင်) / *since* (ကထက်) / *for* (ကြာအောင်)
စသဖြင့် အချိန်ကာလ ကြာမြင့်မှုကို ပြဆိုသော စကားလုံးများအဖြစ် အသုံးပြုသည်။

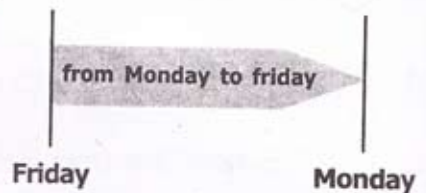
A. *from ... to* (မှ . . . ထိ) အသုံးကို လေ့လာပါ။

We lived in Canada **from** 1982 **to** 1990.

ကျွန်တော်တို့ ၁၉၈၂ ခုနှစ်မှ ၁၉၉၀ ခုနှစ်ထိ
ကနေဒါမှာနေခဲ့တယ်။

I work **from** Monday **to** Friday.

ကျွန်တော် တနင်္လာနေ့မှ သောကြာနေ့ထိ အလုပ်လုပ်တယ်။

from ... until ကိုလည်း သုံးနိုင်တယ်။

We lived in Canada **from** 1982 **until** 1990.

ကျွန်တော်တို့ ၁၉၈၂ ခုနှစ်မှ ၁၉၉၀ ခုနှစ်ထိတိုင်အောင် ကနေဒါမှာ နေခဲ့တယ်။

B. *until* ကို အချိန်အပိုင်းအခြား ပြီးဆုံးသည့် နောက်ဆုံးအချိန်ဖြင့် တွဲသုံးသည်။

They're going away tomorrow. They'll be away **until** Friday.

သူတို့ မနက်ဖြန် အဝေးသွားကြမယ်။ သူတို့ သောကြာနေ့ထိ အဝေးမှာ ရှိကြမယ်။

I went to bed early but I wasn't tired. I read a book **until** 3 o' clock.

ကျွန်တော် အိပ်ယာစောစောဝင်ခဲ့တယ်။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော် မပင်ပန်းပါဘူး။ ကျွန်တော် သုံးနာရီအထိ
စာဖတ်ခဲ့တယ်။

Wait here **until I come back.**

ကျွန်တော် ပြန်မလာမချင်း ဒီမှာ စောင့်ပါ။

till ကို **until** နေရာ၌ သုံးနိုင်သည်။

Wait here **till** I come back.

ကျွန်တော် ပြန်လာသည့်တိုင်အောင် ဒီမှာ စောင့်ပါ။

နှိုင်းယှဉ်ပါ။

until Friday

Friday

'How long will you be away?'

ခင်ဗျား အဝေးမှာ ဘယ်လောက်ကြာမလဲ။

'Until Monday.'

တနင်္လာနေ့ထိပေါ့။

'When are you coming back?'

ခင်ဗျား ဘယ်အချိန်ပြန်လာမလဲ။

'On Monday.'

တနင်္လာနေ့ပေါ့။

C. **since** ကို အတိတ်က စတင်ခဲ့သည့်အချိန်နှင့် တွဲသုံးသည်။

since ကို **Past perfect (have been / have done etc.)** နောက်မှ သုံးသည်။

since Monday

since 1968

since 2.30

since I arrived

John is in hospital. He has been in hospital **since Monday.**

(=from Monday to now)

ဂျွန် ဆေးရုံတက်နေတယ်။ သူဟာ တနင်္လာနေ့ကထဲက ဆေးရုံမှာပါ။

Mr. and Mrs. Kelly have been married **since 1968.**

(=from 1968 to now)

မစ္စတာ ကယ်လီနှင့် မစ္စကယ်လီတို့ဟာ ၁၉၆၈ ခုနှစ်ကထဲက လက်ထပ်ခဲ့ကြတယ်။

since Sunday

Sunday

now

It has been raining **since I arrived.**

ကျွန်တော် ရောက်ခဲ့ကထဲက မိုးရွာတာ။

နှိုင်းယှဉ်ချက်

We lived in Canada **from** 1982 **to** 1990.

ကျွန်တော် ၁၉၈၂ ခုနှစ်မှ ၁၉၉၀ ခုနှစ်အထိ ကနေဒါမှာ နေခဲ့တယ်။

We lived in Canada **until** 1990.

ကျွန်တော် ၁၉၉၀ တိုင်အောင် ကနေဒါမှာ နေခဲ့တယ်။

Now we live in France. **We** came to France **in** 1990.

ယခု ကျွန်တော်တို့ပြင်သစ်မှာ နေတယ်။ ကျွန်တော်တို့ ၁၉၉၀ မှာ ပြင်သစ်ကို ရောက်ခဲ့တယ်။

We have lived in France **since** 1990. (=from 1990 until now)

ကျွန်တော်တို့ ၁၉၉၀ ကထဲက ပြင်သစ်မှာ နေတယ်။

for + စုစုပေါင်းကြာချိန် (*three days / ten years etc.*) နှင့်တွဲသည်။

John has been in hospital **for three days**. (not 'since three days')

ဂျွန်ဟာ ဆေးရုံတက်နေတာ သုံးရက်ရှိပြီ။

D. **for** ကို စုစုပေါင်း ကြာချိန်နှင့်တွဲသုံးသည်။

for three days for ten years for ten minutes for a long time

George stayed with us **for three days**.

ဂျော့ချီဟာ ကျွန်တော်တို့နှင့်အတူ သုံးရက်ကြာ နေသွားခဲ့တယ်။

I'm going away **for a few weeks**.

ကျွန်တော် ရက်သတ္တပတ်အနည်းငယ်လောက် အဝေးသွားမယ်။

I'm going away **for the weekend**.

ကျွန်တော် ဓနော့ တနင်္ဂနွေ အဝေးသွားမယ်။

for three days

They've been married **for ten years**.

သူတို့ အိမ်ထောင်သက် ၁၀ နှစ်ရှိပြီ။

Monday - Tuesday - Wednesday

Exercises (လေ့ကျင့်ခန်းများ)

97.1 Read the information about these people and complete the sentences. Use **from ... to / until / since**.

အောက်ပါလူများအကြောင်း အချက်အလက်များ ဖတ်ပြီး ဝါကျများပြည့်စုံအောင် ပြုလုပ်ပါ။ **from ... to / until / since** သုံးပါ။

ALEX	ALICE	CAROL	GERRY
			
I live in England now. I lived in Canada before. I came to England in 1990.	I live in Switzerland now. I lived in France before. I came to Switzerland in 1991.	I work in a restaurant now. I worked in a hotel before. I started work in the restaurant in 1993.	I'm a salesman now. I was a teacher before. I started work as a salesman in 1989.

1. (Alex / Canada / 1982 - 1990)	Alex lived <u>in Canada from 1982 to 1990.</u>
2. (Alex / Canada / → 1990)	Alex lived in Canada 1990.
3. (Alex / England / 1990 →)	Alex has lived in England
4. (Alice / France / → 1991)	Alice lived in
5. (Alice / Switzerland / 1991 →)	Alice has lived in
6. (Carol / a hotel / 1990-1993)	Carol worked , 1990
7. (Carol / a restaurant / 1993 →)	Carol has worked
8. (Gerry / a teacher / 1983-1989)	Gerry was a
9. (Gerry / a salesman / 1989 →)	Gerry has been

Now write sentences with **for**.

for ဖြင့် ဝါကျများ ရေးပါ။

10. (Alex / Canada)	Alex lived in Canada for eight years.
11. (Alex / England)	Alex has lived in England
12. (Alice / Switzerland)	Alice has
13. (Carol / a hotel)	Carol worked
14. (Carol / restaurant)	Carol
15. (Gerry / a teacher)	Gerry
16. (Gerry / a salesman)	Gerry

97.2 Put in until / since / for.

until / since / for ထည့်ပါ။

- Mr and Mrs Kelly have been married **since** 1968.
- I was tired this morning. I stayed in bed 10 o' clock.
- We waited for Sue half an hour but she didn't come.
- 'Have you just arrived?' 'No, I've been here half past seven.'
- 'How long did you stay at the party last night?' '..... midnight.'
- David and I are good friends. We have known each other ten years.
- I'm tired. I'm going to lie down a few minutes.
- Don't open the door of the train the train stops.
- This is my house. I've lived here I was seven years old.
- Jack has gone away. He'll be away Wednesday.
- Next week I'm going to Paris three days.
- I usually finish work at 5.30, but sometimes I work six.
- 'How long have you known Ann?' '..... we were at school together.'
- Where have you been? I've been waiting for you twenty minutes.

Unit [98]

before

after

during while

before မတိုင်မီ / *after* ပြီးနောက် / *during* အတောအတွင်း / *while* စဉ်တွင် စသည့် အဓိပ္ပါယ်တို့ဖြင့် အချိန်အခိုက်အတန့်များကို အသုံးပြုကြသည်။

A. *before / during / after* တို့ သုံးစွဲပုံကို လေ့လာပါ။

before the film

ရုပ်ရှင်မပြခင်

during the film

ရုပ်ရှင်ပြနေစဉ်အတွင်း

after the film

ရုပ်ရှင်ပြပြီးနောက်

Everybody is nervous **before** exams.

လူတိုင်းဟာ စာမေးပွဲ မဖြေဆိုခင် ကြောက်လန့်နေကြတယ်။

I went to sleep **during** the film.

ကျွန်တော် ရုပ်ရှင် ပြနေတုန်း အိပ်ပျော်သွားခဲ့တယ်။

We were tired **after** our visit to the museum.

ကျွန်တော်တို့ ပြတိုက်ကို အလည်သွားပြီးနောက် ပင်ပန်းခဲ့ကြတယ်။

B. before / while / after တို့၏ သုံးစွဲပုံကို လေ့လာပါ။

before we played

while we were playing

after we played

ကျွန်တော်တို့မကစားခင်

ကျွန်တော်တို့ကစားစဉ်

ကျွန်တော်တို့ကစားပြီးနောက်

Don't forget to close the window **before** you go out.

ခင်ဗျား အပြင်မထွက်ခင် ပြတင်းပေါက်ပိတ်ဖို့ မမေ့ပါနဲ့။

I often go to sleep **while** I'm watching television.

ကျွန်တော် တီဗွီကြည့်နေစဉ် မကြာခဏ အိပ်တတ်တယ်။

They went home **after** they did the shopping.

သူတို့ ဈေးဝယ်ပြီးနောက် အိမ်ပြန်ခဲ့ကြတယ်။

C. during / while / for

during ကို နာမ်နှင့် တွဲသုံးသည်။

while ကို ကြိယနှင့် တွဲသုံးသည်။

for ကို စုစုပေါင်း ကြာချိန်နှင့် တွဲသုံးသည်။

We didn't speak **during** the meal.

ကျွန်တော်တို့ အစာစားနေတဲ့ အတောအတွင်း စကားမပြောခဲ့ကြပါ။

We didn't speak **while** we were eating. (not 'during we were eating')

ကျွန်တော်တို့ ထမင်းစားနေစဉ် စကားမပြောခဲ့ကြပါ။

for + a period of time (three days / two hours / a year etc.):

We played tennis **for** two hours. (not 'during two hours')

ကျွန်တော်တို့ ၂ နာရီကြာ တင်းနစ်ကစားခဲ့တယ်။

= သုံး တည် အ ဂ် လိ ဝ် သ ချ

I lived in London **for a year**. (not 'during a year')

ကျွန်တော် လန်ဒန်မှာ တစ်နှစ်နေခဲ့တယ်။

D. **before / after + ing** ပြုလုပ်ဆဲကြိယာပုံစံတို့ တွဲဖက်အသုံးပြုသည်။
(**before going / after eating etc.**):

I always have breakfast **before going** to work. (=before I go to work)

ကျွန်တော် အလုပ်မသွားခင် နံနက်စာ အမြဲစားတယ်။

After doing the shopping, they went home. (=after they did)

ဈေးဝယ်ပြီးနောက်သူတို့ အိမ်ပြန်ခဲ့တယ်။

before to go / after to do စသဖြင့် မသုံးရ။

Before eating the apple, I washed it carefully. (not 'before to eat')

ပန်းသီးကို မစားခင် ကျွန်တော် သေသေချာချာ ဆေးတယ်။

I started work **after reading** the newspaper. (not 'after to read')

သတင်းစာဖတ်ပြီးနောက် ကျွန်တော် အလုပ်စခဲ့တယ်။

Exercises (လေ့ကျင့်ခန်းများ)

98.1 Complete the sentences. Choose from the boxes.

ဝါကျများ ပြည့်စုံအောင်လုပ်ပါ။ အကွက်များထဲမှ ရွေးပါ။

before during
after while

+

the concert ~~the exam~~ they went to Australia
the course lunch you are waiting
the end the night

- Everybody was nervous before the exam.
- I usually work four hours in the morning, and another two hours
- The film was very boring. We left
- Ann went to evening classes to learn German. She learnt a lot
- My aunt and uncle lived in London
- A: Somebody broke a window Did you hear anything?
B: No. I was asleep all the time.
- Would you like to sit down
- 'Are you going home?' 'No, we're going to a restaurant.'

98.2 Put in **during** / **while** / **for**.

during / **while** / **for** ထည့်ပါ။

- We didn't speak while we were eating.
- We didn't speak during the meal.
- George phoned you were out.
- I stayed in Rome five days.
- Sally wrote a lot of letters she was on holiday.
- The students looked very bored the lesson.
- I fell out of bed I was asleep.
- Yesterday evening I watched TV three hours.
- I don't usually watch TV the day.
- Do you ever watch TV you are having dinner?

98.3 Complete the sentences. Use **-ing** (doing etc.).

ဝါကျများ ပြည့်စုံအောင် ပြုလုပ်ပါ။ **-ing** (doing စသည်) အသုံးပြုပါ။

1. After **doing** the shopping, they went home.
2. I felt sick after too much chocolate.
3. I'm going to ask you a question. Think carefully before it.
4. I felt awful when I got up this morning. I felt better after a shower.
5. After my work, I left the office and went home.
6. Before to a foreign country, it's a good idea to learn a few words of the language.

98.4 Write sentences with **before + -ing** and **after + -ing**.

before + -ing နှင့် **after + -ing** တို့ဖြင့် ဝါကျများ ရေးပါ။

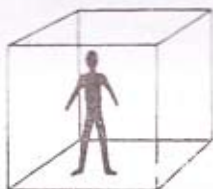
1. They did the shopping. Then they went home.
After **doing the shopping, they went home.**
2. John left school. Then he worked in a bookshop for two years.
John worked
3. I read a few pages of my book. Then I went to sleep.
Before
4. We walked for three hours. We were very tired.
After
5. Let's have a cup of coffee. Then we'll go out.
Let's

Unit [99]

in at on (places 1)

နေရာပြစကားလုံးများဖြစ်ကြသည်။ *in* အထဲမှာ၊ *at* ဌာ၊ မှာ၊ *on* အပေါ်မှာ တို့ သုံးစွဲ ပုံများကို လေ့လာကြည့်ပါ။

A. *in* အထဲမှာ / အတွင်းမှာ ၏ သုံးစွဲပုံများကို လေ့လာပါ။

in a room - အခန်းတစ်ခန်းထဲမှာ

in a shop - ဆိုင်တစ်ဆိုင်မှာ

in a car - ကားတစ်စီးထဲမှာ

in the water - ရေထဲမှာ

in a garden - ဥယျာဉ်တစ်ခုမှာ

in a town - မြို့တစ်မြို့မှာ

in the city centre - မြို့လည်ထဲမှာ

in France - ပြင်သစ်မှာ

'Where's David?' **In the kitchen / In the garden / In London.**

ဒေးဗစ် ဘယ်မှာလဲ။ မီးဖိုခန်းထဲမှာ / ပန်းခြံထဲမှာ / လန်ဒန်မှာ

What's **in that box / in that bag / in that cupboard?**

သေတ္တာထဲမှာ / အိတ်ထဲမှာ / ဘီရီထဲမှာ ဘာရှိလဲ။

Angela works **in a shop / in a bank / in a factory.**

အင်ဂျလာ ဆိုင်တစ်ဆိုင်မှာ / ဘဏ်မှာ / စက်ရုံမှာ လုပ်တယ်။

I had a swim **in the river / in the sea.**

ကျွန်တော် မြစ်ထဲမှာ / ပင်လယ်ထဲမှာ ရေကူးတယ်။

Milan is **in the north of Italy**.

မီလန်မြို့က အီတလီမြောက်ပိုင်းမှာ ရှိတယ်။

I live **in a town** but I want to live **in the country**.

ကျွန်တော် မြို့မှာနေတယ်။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော် နယ်မှာ နေချင်တယ်။

B. at ဌာ၊ မှာ - ၏ အသုံးပြုပုံကို လေ့လာပါ။

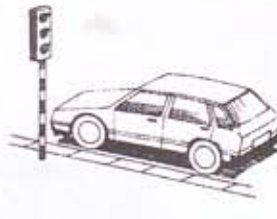
at the bus stop

ဘတ်စ်ကားမှတ်တိုင်မှာ

at the door

တံခါးမှာ

at the traffic lights

မီးပွိုင့်မှာ

at her desk

သူမစားပွဲမှာ

There's somebody **at the bus stop / at the door**.

ဘတ်စ်ကား မှတ်တိုင်မှာ / တံခါးပေါက်မှာ လူတစ်ဦးတစ်ယောက်ရှိတယ်။

The car is waiting **at the traffic lights**.

ကားသည် မီးပွိုင့်မှာ ရပ်နေတယ်။

Julia is working **at her desk**.

ဂျူလီယာဟာ သူမရဲ့စားပွဲခုံမှာ အလုပ်လုပ်နေတယ်။

at the top / at the bottom / at the end (of ...): တု သုံးသည်။

Write your name **at the top** of the page.

ခင်ဗျားရဲ့အမည်ကို စာရွက်ထိပ်မှာ ရေးပါ။

My house is **at the end** of the street.

ကျွန်တော့်အိမ် ဒီလမ်းအဆုံးမှာပါ။

at the top (of the page)

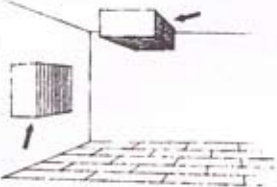

at the bottom (of the page)

C. **on** (အပေါ်မှာ) အသုံးအနှုန်းကို သတိပြုလေ့လာပါ။

on a shelf - စင်တစ်ခုပေါ်မှာ
on a plate - ပန်ကန်ပြားတစ်ချပ်ပေါ်မှာ
on a balcony - လသာဆောင်မှာ
on the floor etc. ကြမ်းပြင်ပေါ်မှာစသည်

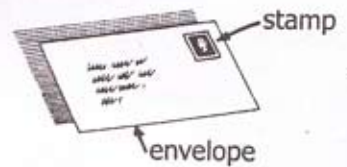
on a wall - နံရံပေါ်မှာ
on a door - တံခါးမှာ
on the ceiling etc. - မျက်နှာကျက်မှာစသည်

There are some books **on the shelf** and some pictures **on the wall**.
 စာအုပ်အနည်းငယ် စာအုပ်စင်မှာရှိတယ်။ ရုပ်ပုံကားချပ် အနည်းငယ်ကတော့ နံရံပေါ်မှာ ရှိတယ်။

There are a lot of apples **on those trees**.
 သစ်ပင်ပေါ်မှာ ပန်းသီးအမြောက်အမြား ရှိတယ်။

Don't sit **on the grass**. It's wet.
 မြက်ခင်းပေါ် မထိုင်ပါနဲ့။ စိုစွတ်တယ်။

There is a stamp **on the envelope**.
 စာအိတ်ပေါ်မှာ တံဆိပ်ခေါင်းတစ်ခု ရှိတယ်။

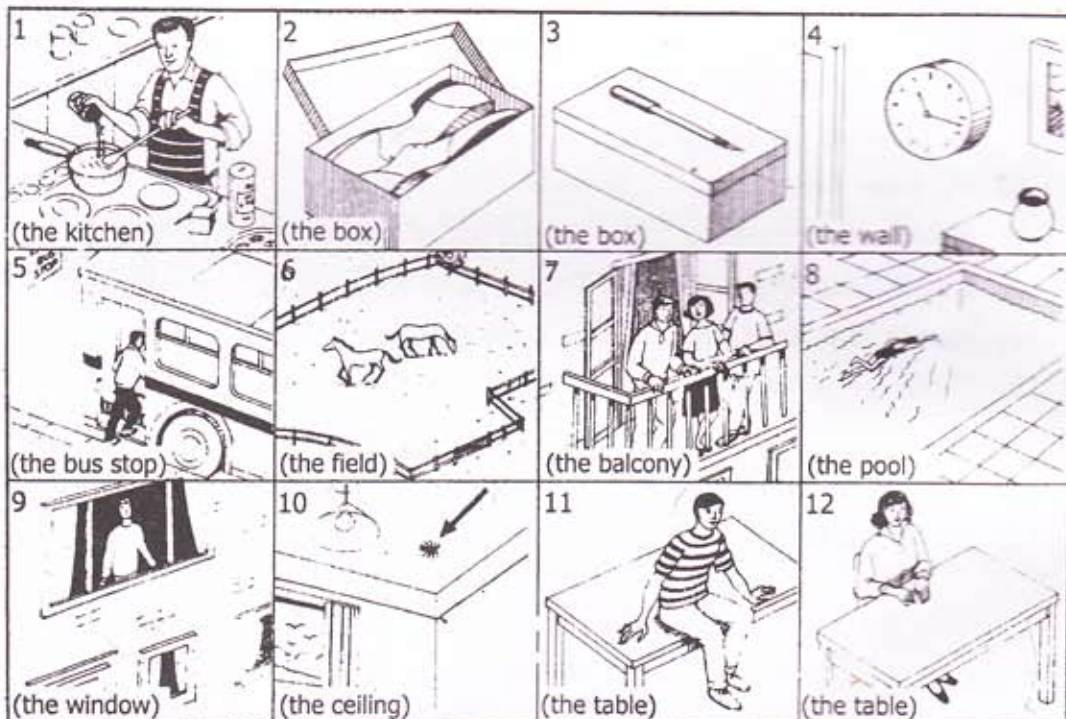

Who is that man **on the motor-bike**?
 ဆိုင်ကယ်ပေါ်က လူ ဘယ်သူလဲ။

Exercises (လေ့ကျင့်ခန်းများ)

99.1 Look at the pictures and answer the questions. Use **in / at / on** + the words in brackets (...).

ရုပ်ပုံကားချပ်များကို ကြည့်ပြီး မေးခွန်းများကို ဖြေဆိုပါ။ **in / at / on** + ကွင်းအတွင်းရှိ စကားလုံးများသုံးပါ။

1. Where is he? in the kitchen.	7. Where are they standing?
2. Where are the shoes?	8. Where is she swimming?
3. Where is the pen?	9. Where is he standing?
4. Where is the clock?	10. Where is the spider?
5. Where is the bus?	11. Where is he sitting?
6. Where are the horses?	12. Where is she sitting?

99.2 Put in **in / at / on**.

in / at / on ထည့်ပါ။

1. Don't sit**on**.... the grass. It's wet.
2. What have you got your bag?
3. Look! There's a man the roof. What's he doing?
4. There are a lot of fish this river.
5. Our house is number 45 - the number is the door.
6. 'Is the cinema near here?' 'Yes, turn left the traffic lights.'
7. I usually do my shopping the city centre.
8. My sister lives Brussels.
9. There's a small park the top of the hill.
10. I think I heard the doorbell. There's somebody the door.
11. Munich is a large city the south of Germany.
12. There are a few shops the end of the street.
13. It's difficult to carry a lot of things a bicycle.
14. I looked at the list of names. My name was the bottom of the list.
15. There is a mirror the wall the living room.

Unit [100]

in at on (places 2)

နေရာပြစကားလုံးများဖြစ်သည့် **in, at, on** တို့၏ နောက်ထပ်အသုံးပြုပုံများကို ထပ်မံလေ့လာကြည့်ပါ။

A. **in** နှင့် တွဲဖက်သုံးစွဲရမည့်နေရာများကို မှတ်သားပါ။

in bed

'Where's Kate?' 'She's **in bed**.'

ကိတ် ဘယ်မှာလဲ။ သူမ အိပ်ယာထဲမှာပါ။

in hospital / in prison

David's father is ill. He's **in hospital**.

ဒေးဗစ်ရဲ့အဖေ နေမကောင်းဘူး။ သူဆေးရုံမှာပါ။

in a street

I live **in a small street** near the station.

ကျွန်တော် ဘူတာရုံအနီးသိမ်းငယ်လေးမှာ နေပါတယ်။

in the sky

I like to look at the stars **in the sky** at night.

ကျွန်တော် ညအချိန်မှာ ကောင်းကင်က ကြယ်များကို ကြည့်ရတာ ကြိုက်တယ်။

in the world

What's the largest city **in the world**?

ကမ္ဘာပေါ်မှာ အကြီးဆုံးမြို့က ဘာလဲ။

in a newspaper / in a book

I read about the accident **in the newspaper**.

ကျွန်တော် သတင်းစာထဲမှာ မတော်တဆဖြစ်မှု အကြောင်း ဖတ်ခဲ့တယ်။

in a photograph / in a picture

You look sad **in this photograph**.

ခင်ဗျား ဝီဇာတ်ပုံထဲမှာ ဝမ်းနည်းနေပုံပေါ်တယ်။

in a car / in a taxi

Did you come here **in your car**?

ခင်ဗျား ဒီကို ခင်ဗျားကားနှင့် လာခဲ့တာလား။

in the middle (of ...)

There's a big tree **in the middle** of the garden.

ပန်းခြံရဲ့အလယ်မှာ သစ်ပင်ကြီးတစ်ပင် ရှိတယ်။

B. at နှင့်တွဲပြီး သုံးရမည့်နေရာများကို လေ့လာပါ။

at home

Will you be **at home** this evening?

ဒီညနေ ခင်ဗျား အိမ်မှာ ရှိမှာလား။

at work / at school

'Where's Kate?' 'She's **at work**.'

ကိတ် ဘယ်မှာလဲ။ သူမ အလုပ်မှာပါ။

at university / at collage

Helen is studying law **at university**.

ဟယ်လင်က တက္ကသိုလ်မှာ ဥပဒေ လေ့လာနေတယ်။

at the station / at the airport

Do you want me to meet you **at the station**?

ခင်ဗျား ကျွန်တော့်ကို ဘူတာရုံမှာ လာတွေ့မလား။

at Jane's (house) / at my sister's (house) / at the doctor's / at the hairdresser's etc.

'Where were you yesterday?' '**At my sister's**'

မနေ့က ခင်ဗျား ဘယ်မှာလဲ။ ကျွန်တော့်ညီမ အိမ်မှာပါ။

I saw Tom **at the doctor's**.

ကျွန်တော် တွမ်ကို ဆရာဝန်ဆီမှာ တွေ့တယ်။

at a concert / at a party / at a football match etc.

There weren't many people **at the party**.

ပါတီပွဲမှာ လူအများကြီး မရှိဘူး။

အဆောက်အဦးများအတွက် **in** သို့မဟုတ် **at** ကိုလည်း တစ်ခါတစ်ရံသုံးနိုင်သည်။ (hotels, restaurants စသည်)

on a bus

on the first floor

on the way from A to B

C. **on** ကို သုံးစွဲပုံကို ကြည့်ရှုမှတ်သားပါ။

We stayed **at** a nice hotel. or We stayed **in** a nice hotel.

on a bus / **on** a train / **on** a plane / **on** a ship

Did you come here **on the bus**?

ခင်ဗျား ဘတ်စ်ကားနှင့် လာခဲ့တာလား။

on the ground floor / **on** the first floor etc.

The office is **on the first floor**.

(not 'in the first floor)

ရုံးခန်းက ပထမထပ်မှာပါ။

on the way

I met Ann **on the way** to work / **on the way** home.

ကျွန်တော် အန်ကို အလုပ်သွားရာလမ်းမှာ /
အိမ်အပြန်လမ်းမှာ တွေ့ခဲ့တယ်။

Exercises (လေ့ကျင့်ခန်းများ)

100.1 Look at the pictures and answer the questions. Use **in / at / on** + the words in brackets (...).

ရုပ်ပုံကားချပ်များကို ကြည့်ပြီး မေးခွန်းများကို ဖြေဆိုပါ။ **in / at / on** + ကွင်းအတွင်းရှိ စကားလုံးများသုံးပါ။

1. Where is she? In hospital.	7. Where is Brian?
2. Where are they?	8. Where is the restaurant?
3. Where is he?	9. Where is she?
4. Where are they?	10. Where are they?
5. Where are the stars?	11. Where are they?
6. Where are they?	12. Where are they?

100.2 Put in **in** / **at** / **on**.

in / at / on ထည့်ပါ။

1. Helen is studying law **at** university.
2. There was a big table the middle of the room.
3. What is the longest river the world?
4. Were there many people the concert last night?
5. Will you be home tomorrow afternoon?
6. Who is that man this photograph? Do you know him?
7. Where are your children? Are they school?
8. George is coming by train. I'm going to meet him the station.
9. Charlie is hospital. He's going to have an operation tomorrow.
10. How many pages are there this book?
11. 'Are you hungry after your journey?' 'No, I had a meal the train.'
12. I'm sorry I'm late. My car broke down the way here.
13. 'Is Tom here?' 'No, he's his brother's.'
14. Don't believe everything you see the newspaper!
15. I walked to work but I came home the bus.

Unit [101]

to in at (places 3)

နေရာတစ်ခုသို့ သွားသည်၊ နေရာတစ်ခုမှာ နေသည် အစရှိသဖြင့် ပြဆိုရာတွင် **to/in/at** တို့ကို သုံးသည်။

- A. **to** ကို (*go* သွားသည်/*come* လာသည်/*return* ပြန်လာသည်/*walk* လမ်းလျှောက်သည်) တို့နှင့် တွဲ၍ ရည်ညွှန်းရာအရပ်ကို ပြဆိုရာတွင် သုံးသည်။

We're **going to London** next week.

ကျွန်တော်တို့ လန်ဒန်ကို နောက်တစ်ပတ်သွားမလို့။

————— **To London** —————→

I want to **go to Italy**.

ကျွန်တော် အီတလီကို သွားချင်တယ်။

We **walked** from my house **to the city centre**.

ကျွန်တော်တို့ အိမ်မှ မြို့လယ်ကို လမ်းလျှောက်ခဲ့ကြတယ်။

What time do you **go to bed**?

ခင်ဗျား တယ်အချိန်အိပ်ယာ ဝင်သလဲ။

The bus is **going to the airport**.

ဘတ်စ်ကားသည် လေဆိပ်သို့ သွားနေသည်။

Sally didn't **go to work** yesterday.

ဆယ်လီ မနေ့က အလုပ်ကို မသွားခဲ့ဘူး။

I went **to a party** last night.

ကျွန်တော် မနေ့ညက ပါတီပွဲကို သွားခဲ့တယ်။

You must **come to our house**.

ခင်ဗျား ကျွန်တော်တို့အိမ်ကို လာကို လာရမယ်။

in / at ကို **be** (ရှိသည်/ဖြစ်သည်) / **stay** (နေသည်) / **do something** (တစ်ခုခုပြုလုပ်သည်)

စသည်တို့နှင့် နေထိုင်ရာ၊ လုပ်ကိုင်ရာအရပ်ကို ပြဆိုရန် သုံးသည်။

be / stay / do something (etc.) in

Piccadilly Circus **is in London**.

ပီဆာဒီလီ ဆပ်ကပ်သည် လန်ဒန်မှာ ရှိတယ်။

My brother **lives in Italy**.

ကျွန်တော် အစ်ကို အီတလီမှာနေတယ်။

The main shops **are in the city centre**.

အဓိကဆိုင်ကြီးများသည် မြို့လယ်တွင် ရှိသည်။

I like **reading in bed**.

ကျွန်တော် အိပ်ယာထဲမှာ စာဖတ်ရတာ ကြိုက်တယ်။

be / stay / do something (etc.) at

The bus **is at the airport**.

ဘတ်စ်ကားက လေဆိပ်မှာ ရှိသည်။

Ann **wasn't at work** yesterday.

အန်း မနေ့က အလုပ်ထဲမှာ မရှိဘူး။

I met her **at a party**.

ကျွန်တော် သူမကို ပါတီပွဲမှာ တွေ့ခဲ့တယ်။

Ann **stayed at her brother's house.**

အန်သည် သူမ၏အစ်ကိုအိမ်မှာ နေခဲ့သည်။

- B. **home** ကိုလည်း (အိမ်ပြန်သည်၊ အိမ်မှာ) စသည်ဖြင့် နေရာပြပုဒ်အနေဖြင့် သုံးစွဲသည်။
go/come/walk (etc.) home **be/stay/do something (etc.)**
(without 'to'): **at home:**

I'm tired. I'm **going home.**

ကျွန်တော် ပင်ပန်းနေပြီ။ ကျွန်တော် အိမ်ပြန်မယ်။

I'm **staying at home** this evening.

ကျွန်တော် ဒီညနေခင်း အိမ်မှာပဲ နေတယ်။

Did you **walk home**?

ခင်ဗျား အိမ်ကို လမ်းလျှောက်ခဲ့သလား။

'Where's Ann?' '**At home.**'

အန် ဘယ်မှာလဲ။ အိမ်မှာ။

- C. **arrive** ရောက်သည်။ **get** ရောက်သည်ဟု အဓိပ္ပါယ်ဖြင့် သုံးနိုင်သည်။

arrive in a country or town (**arrive in Italy / arrive in Paris** etc.):

They **arrived in England** last week. (not 'arrived to England')

သူတို့ လွန်ခဲ့တဲ့အပတ်က အင်္ဂလန်ကို ရောက်ခဲ့တယ်။

arrived at အခြားနေရာများ

arrive at other places (**arrive at the station / arrive at work** etc.):

What time did you **arrive at the hotel**? (not 'arrive to the hotel')

ခင်ဗျား ဟိုတယ်ကို ဘယ်အချိန်ရောက်သလဲ။

get to (နေရာတစ်ခု):

What time did you **get to the hotel**?

ခင်ဗျား ဘယ်အချိန် ဟိုတယ်ကို ရောက်ခဲ့သလဲ။

What time did you **get to Paris**?

ခင်ဗျား ပါရီကို ဘယ်အချိန် ရောက်ခဲ့သလဲ။

get home / arrive home (no preposition): ဝိဘတ်မပါဘဲနှင့်သုံးပုံ

I was tired when **I got home.** (or) I was tired when I **arrived home.**

ကျွန်တော် အိမ်ရောက်တော့ ပင်ပန်းနေပြီ။

Exercises (လေ့ကျင့်ခန်းများ)

101.1 Write **to** or **in**.

to သို့မဟုတ် **in** ရေးပါ။

- I like reading**in**... bed.
- We're going Italy next month.
- Sue is on holiday **in** Italy at the moment.
- I must go the bank today.
- I was tired, so I stayed bed late.
- What time do you usually go bed?
- Does this bus go the centre?
- Would you like to live another country?

101.2 Write **to** or **at** if necessary. Sometimes there is no preposition.

လိုအပ်ပါက **to** သို့မဟုတ် **at** ရေးပါ။ တစ်ခါတစ်ရံ ဝိဘတ်မလိုပါ။

- Paula didn't go**to**... work yesterday.
- I'm tired. I'm going home. (no preposition)
- Ann is not very well. She has gone the doctor.
- Would you like to come a party on Saturday?
- 'Is Liz home?' 'No, she's gone work.'
- There were 20,000 people the football match.
- Why did you go home early last night?
- A boy jumped into the river and swam the other side.
- There were a lot of people waiting the bus stop.
- We had a good meal a restaurant and then we went back the hotel.

101.3 Write **to**, **at** or **in** if necessary. Sometimes there is no preposition.

လိုအပ်ပါက **to**, **at** သို့မဟုတ် **in** ရေးပါ။ တစ်ခါတစ်ရံ ဝိဘတ် မလိုပါ။

- I'm not going out this afternoon. I'm staying**at**... home.
- We're going a concert tomorrow evening.
- I went New York last year.
- How long did you stay New York?

5. Next year we hope to go Canada to visit some friends.
6. Shall we go the cinema this evening?
7. Is there a restaurant the station?
8. After the accident three people were taken hospital.
9. How often do you go the dentist?
10. 'Is Diane here?' 'No, she's Ann's.'
11. My house is the end of the street on the left.
12. I went Mary's house but she wasn't home.
13. There were no taxis, so we had to walk home.
14. 'What did you study university?' 'I didn't go university.'

101.4 Write **to** , **at** or **in** if necessary. Sometimes there is no preposition.

လိုအပ်ပါက **to**, **at** သို့မဟုတ် **in** ရေးပါ။ တစ်ခါတစ်ရံ ဝိဘတ်မလိုပါ။

1. What time do you usually get work?
2. What time do you usually get home?
3. What time did you arrive the party?
4. When did you arrive London?
5. What time does the train get Paris?
6. We arrived home very late.

101.5 Complete these sentences about yourself. Use **to** / **in** / **at**.

သင့်အကြောင်း ဝါကျများ ပြည့်စုံအောင် ပြုလုပ်ပါ။ **to** / **in** / **at** သုံးပါ။

1. At three o' clock this morning I was in bed....
2. Yesterday I went
3. At 11 o' clock yesterday morning I was
4. One day I'd like to go
5. I don't like going
6. At 9 o' clock yesterday evening I was

Unit [102]

under behind opposite etc.
(prepositions)

အရာဝတ္ထုများ၊ လူများ၏နေရာကို ညွှန်ပြပြောဆိုရာတွင် အသုံးပြုသော (prepositions) ဝိဘတ်များကို လေ့လာပါ။

- A. *next to (or beside)*
between
in front of
behind

ဘေးမှာ
ကြားမှာ
ရှေ့မှာ
နောက်မှာ စသဖြင့် သုံးသည်။

A is **next to** B or A is **beside** B.
အေက ဘီရဲ့ဘေးမှာ ရှိတယ်။

B is **between** A and C.
ဘီသည် အေနှင့်စီကြားတွင် ရှိသည်။

D is **in front of** B.
ဒီသည် ဘီ၏ရှေ့မှာ ရှိတယ်။

E is **behind** B.
အီးသည် ဘီ၏ နောက်တွင် ရှိသည်။

also

A is **on the left**.
အေသည် ဘယ်ဘက်တွင် ရှိသည်။

C is **on the right**.
စီသည် ညာဘက်တွင် ရှိသည်။

B is **in the middle** (of the group).
ဘီသည် (အုပ်စု၏) အလယ်တွင် ရှိသည်။

B. **opposite / in front of** (မျက်နှာချင်းဆိုင်မှာ)/(ရှေ့မှာ) တို့သုံးစွဲပုံကိုလည်း လေ့လာပါ။

A is sitting **in front of** B.

အဲသည် ဘီ၏ရှေ့တည့်တည့်တွင် ထိုင်နေသည်။

A is sitting **opposite** C.

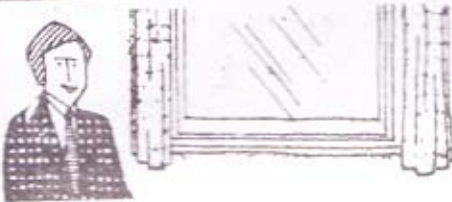
အဲသည် ဇီ၏မျက်နှာချင်းဆိုင်မှာ ထိုင်နေသည်။

C is sitting **opposite** A.

ဇီသည် အဲ၏မျက်နှာချင်းဆိုင်မှာ ထိုင်နေသည်။

C. **by** ကို ဘေးနားမှာ / နံဘေးမှာ ဟူသော အဓိပ္ပာယ်ဖြင့် သုံးနိုင်သည်။

by (= next to / beside)

Our house is **by the sea**. (= beside the sea)

ကျွန်တော်တို့အိမ်က ပင်လယ်ဘေးနားမှာ ရှိတယ်။

Who is that man **by the window**?

ပြတင်းပေါက်နားက လူ ဘယ်သူလဲ။

'Is there a public phone here?' 'Yes, **by the door**.'

အများသုံးဖုန်း ဒီနားမှာ ရှိသလား။ ဟုတ်ကဲ့၊ တံခါးဘေးနားမှာပါ။

D. **under** ကို အောက်မှာ ဟူသော အဓိပ္ပာယ်ဖြင့် သုံးသည်။

under the table

under a tree

The cat is **under the table**.

ကြောင်က စားပွဲအောက်မှာ ရှိတယ်။

The girl is standing **under a tree**.

မိန်းကလေးသည် သစ်ပင်အောက်မှာ မတ်တပ်ရပ်နေသည်။

I'm wearing a jacket **under my coat**.

ကျွန်တော် ကုတ်အင်္ကျီအောက်မှာ အပေါ်ဝတ်အင်္ကျီ ဝတ်ထားတယ်။

E. *above / below*

above အပေါ်မှာ / *below* အောက်မှာဟူသော အသုံးအနှုန်းများကို မှတ်သားပါ။

A

A is **above** the line.

(= higher than the line)

အသည် မျဉ်း၏အပေါ်ဖက်မှာ ရှိသည်။

B

B is **below** the line.

(= lower than the line)

ဘီသည် မျဉ်း၏အောက်မှာ ရှိသည်။

The pictures are

above the shelves.

ရုပ်ပုံ ကားချပ်များသည် စင်၏အပေါ်ဖက်တွင် ရှိသည်။

The shelves are

below the pictures.

စင်သည် ရုပ်ပုံကားချပ်များ ၏အောက်တွင် ရှိသည်။

Exercises (လေ့ကျင့်ခန်းများ)

102.1 Where are the people in the picture? Complete the sentences.

ရုပ်ပုံကားချပ်ထဲရှိလူများ ဘယ်နေရာမှာ ရှိကြသလဲ။ ဝါကျများကို ပြည့်စုံအောင် ပြုလုပ်ပါ။

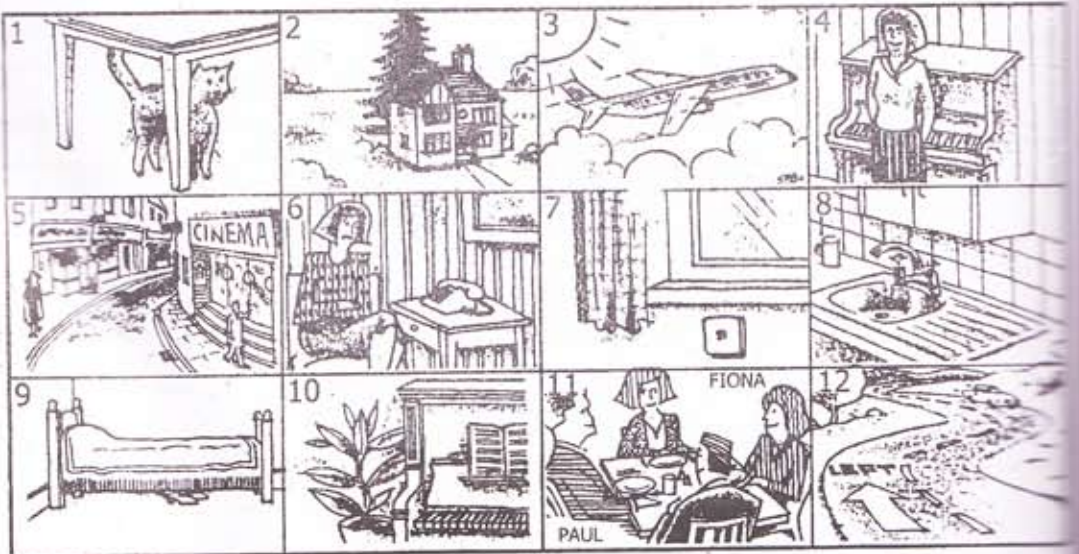
- Colin is standing**behind**.... Frank.
- Frank is sitting Emma.
- Emma is sitting Barbara.
- Emma is sitting Donna and Frank.
- Donna is sitting Emma.
- Frank is sitting Colin.
- Alan is standing Donna.
- Alan is standing left.
- Barbara is standing middle.

A = Alan B = Barbara C = Colin

D = Donna E = Emma F = Frank

102.2 Look at the pictures and complete the sentences.

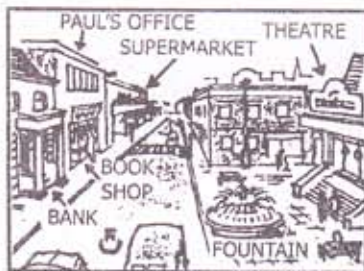
ရုပ်ပုံကားချပ်များကို ကြည့်ပြီး ဝါကျများကို ပြည့်စုံအောင် ပြုလုပ်ပါ။

1. The cat is under the table.
2. There is a big tree the house
3. The plane is flying the clouds.
4. She is standing the piano.
5. The cinema is the right.
6. She's sitting the phone.
7. The switch is the window.
8. The cupboard is the sink.
9. There are some shoes the bed.
10. The plant is the piano.
11. Paul is sitting Fiona.
12. In Britain we drive the left.

102.3 Write sentences about the picture. Use the words in brackets (...).

ရုပ်ပုံကားချပ်အကြောင်း ဝါကျများရေးပါ။ ကွင်းအတွင်းရှိ စကားလုံးများကို သုံးပါ။

1. (next to) **The bank is next to the bookshop.**
2. (in front of) The
3. (opposite)
4. (next to)
5. (above)
6. (between)

Unit [103]

up over through etc. (prepositions)

A. up / over / through စသည်တို့အပြင် သွားလာမှု၊ တည်ရှိမှုတို့ကို ဖော်ပြသော အခြား prepositions များကို ဆက်လက် လေ့လာကြမည်။

ပြဆိုထားသော ပုံများနှင့် ဥပမာဝါကျများကို ကြည့်၍ လေ့လာနိုင်သည်။

Jane is going **to** France next week.

ဂျိန်းခ်သည် နောက်အပတ်တွင် ပြင်သစ်သို့ သွားမည်။

We walked **from** the hotel *to* the station.

ကျွန်တော်တို့ ဟိုတယ်မှ ဘူတာရုံသို့ လမ်းလျှောက် ခဲ့သည်။

A lot of English words come **from** Latin.

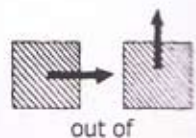
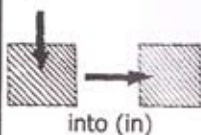
အင်္ဂလိပ်စကားလုံးအများစုမှာ လက်တင် တာသာမှ လာသည်။

We jumped **into** the water.

ကျွန်တော်တို့ ရေထဲသို့ ခုန်ဆင်းခဲ့ကြသည်။

A man came **out of** the house and got **into** a car.

လူတစ်ယောက်သည် အိမ်ထဲမှ ထွက်လာကာ ကားအတွင်းသို့ ဝင်သွားခဲ့သည်။

Why are you looking **out of** the window?

ခင်ဗျား ဘာဖြစ်လို့ ပြတင်းပေါက်ရဲ့အပြင်ဘက်ကို ကြည့်နေတာလဲ။

I took the old batteries **out of** the radio.

ကျွန်တော် ရေဒီယိုမှ ဘက်ထရီဟောင်းများ ဖြုတ်ယူခဲ့သည်။

Put something in ဟု သုံးသည်။

(**into** ဟု မသုံးပါ။)

I put the new batteries **in** the radio.

ကျွန်တော် ရေဒီယိုထဲ ဘက်ထရီသစ်များ ထည့်ခဲ့သည်။

Don't put your feet **on** the table.

ခင်ဗျားရဲ့ခြေထောက်ကို စားပွဲပေါ် မတင်ပါနဲ့။

Please take your feet **off** the table.

ကျေးဇူးပြု၍ ခင်ဗျားရဲ့ခြေထောက်ကိုစားပွဲပေါ်မှ ချလိုက်ပါ။

I'm going to hang some pictures **on** the wall.

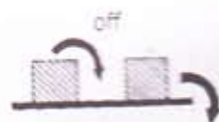
ကျွန်တော် ပုံတစ်ချို့ကို နံရံပေါ်မှာ ချိတ်ဆွဲမလို့။

Be careful! Don't fall **off** your bicycle.

သတိထား၊ ခင်ဗျားရဲ့စက်ဘီးကို မလဲစေနဲ့။

We got **on** the bus in Princess Street.

ကျွန်တော်တို့ 'ပရင့်ဆက်' လမ်းမှာ ဘတ်စ်ကား ပေါ် တက်ခဲ့တယ်။

We walked **up** the hill to the house.

ကျွန်တော်တို့အိမ်ကို ကုန်းပေါ် တက်ပြီး လာခဲ့တယ်။

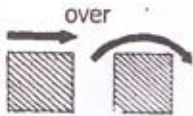
Be careful! Don't fall **down** the stairs.

သတိထား၊ လျှောခါးက လျှောမကျစေနဲ့။

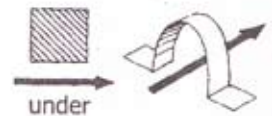
The plane flew **over** the mountains.

လေယာဉ်သည် တောင်တန်းများပေါ်မှ ယုံသန်း
ခဲ့သည်။

I jumped **over** the wall into the garden.

ကျွန်တော် ဥယျာဉ်ထဲကို နံရံကို ခုန်ကျော်ပြီး
ဝင်ခဲ့တယ်။

Some people say it unlucky to walk
under a ladder.

လူတချို့က လှေခါးအောက်မှ ဖြတ်သွားရင်
ကံမကောင်းတတ်ဘူးလို့ ပြောကြတယ်။

A bird flew into the room **through**
a window.

ငှက်တစ်ကောင်သည် ဖြတ်င်းပေါက်ကို ဖြတ်
သန်းပြီး အခန်းထဲ ဝင်လာတယ်။

The old road goes **through** the village.
လမ်းဟောင်းက ရွာထဲကို ဖြတ်ဖောက်ထားတယ်။

The new road goes **round** the village.
လမ်းသစ်က ရွာကို ကွင်းပြီး ဖောက်ထားတယ်။

The bus stop is just **round** the corner.

ဘတ်စ်ကားဂိတ်က လမ်းထောင့်ကွေးနားမှာရှိတယ်။

I walked **round** the town and took
some photographs.

ကျွန်တော် မြို့ထဲမှာ လှည့်ပြီး လျှောက်ကြည့်
တယ်။ ပြီးတော့ ဓာတ်ပုံတစ်ချို့ ရိုက်ခဲ့တယ်။

around ကို **round** အစား သုံးနိုင်သည်။

We walked **around** the town.

ကျွန်တော်တို့ မြို့ထဲလှည့်ပတ် လျှောက်ကြည့်ခဲ့
ကြတယ်။

I was walking **along** the road with my dog.

ကျွန်တော်ဟာ ကျွန်တော့်ခွေးနဲ့ လမ်းအတိုင်း လျှောက်ခဲ့ကြတယ်။

Let's go for a walk **along** the river.
မြစ်ကမ်းဘေးတစ်လျှောက် ငါတို့လမ်းလျှောက် ကြရအောင်။

The dog swam **across** the river.
ခွေးက မြစ်ကို ဖြတ်ပြီး ကူးခဲ့တယ်။

They walked **past** me without speaking.
သူတို့ စကားမပြောဘဲ ကျွန်တော့်ဘေးက ဖြတ် ကျော်သွားခဲ့တယ်။

A. Excuse me, how do I get to the hospital?

ကျေးဇူးပြုပြီး၊ ဆေးရုံကို ဘယ်လို သွားရသလဲ ဆိုတာ ကျွန်တော့်ကို ပြောပြပါလား။

B. Go along this road **past** the cinema under the bridge and the hospital is on the left.

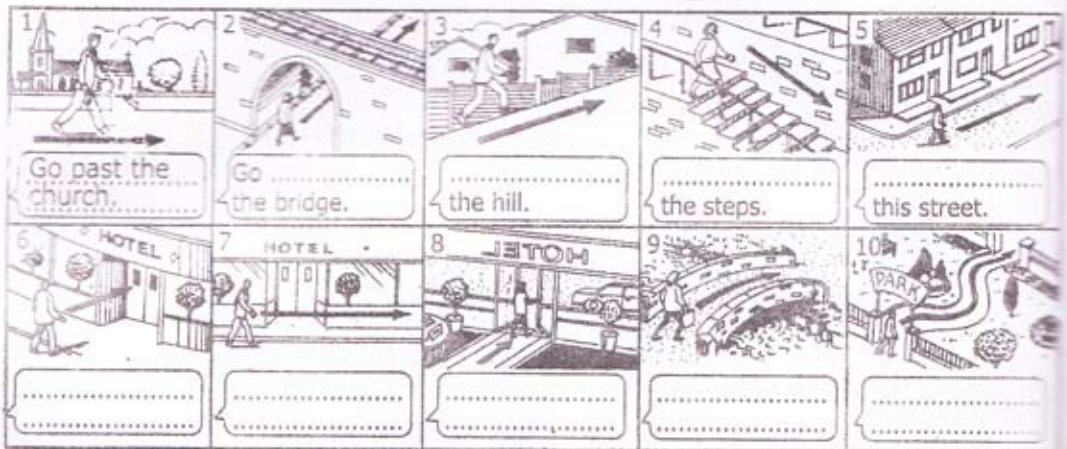
ဒီလမ်းအတိုင်းသွားပါ။ ရုပ်ရှင်ရုံကို ကျော်ပြီး ရင် တံတားအောက်က ဖြတ်ပါ။ ဆေးရုံက လမ်းရဲ့ ဘယ်ဘက်မှာပါ။

Exercises (လေ့ကျင့်ခန်းများ)

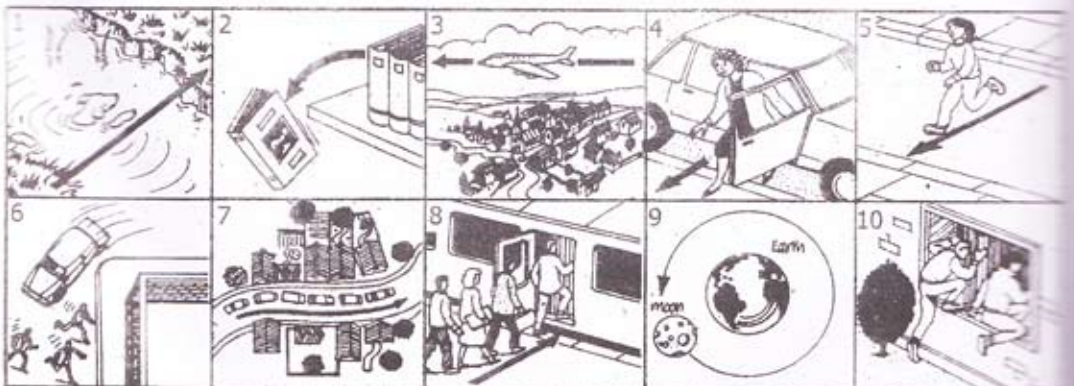
103.1 Somebody asks you the way to a place. You say which way to go. Look at the pictures and write sentences beginning **Go**

လူတစ်ယောက်က သင့်ကို နေရာတစ်ခုသွားရန် လမ်းပေးနေသည်။ သင့်က ဘယ်လမ်းက သွားဟု ပြောသည်။ ရုပ်ပုံကားချပ်များကို ကြည့်ပြီး Go ... နှင့် အစပြု၍ ဝါကျများရေးပါ။

103.2 Look at the pictures and complete the sentences with a preposition.

ရုပ်ပုံကားချပ်များကို ကြည့်ပြီး ဝိဘတ်တစ်ခုစီဖြင့် ဝါကျများပြည့်စုံအောင် ပြုလုပ်ပါ။

1. The dog swam**across**..... the river.
2. A book fell the shelf.
3. A plane flew the village.
4. A woman got the car.
5. A girl ran the road.
6. Suddenly a car came **the corner**.
7. They drove the village.
8. They got the train.
9. The Moon travels the Earth.
10. They got the house
..... a window.

103.3 Put in a preposition (over / from / into etc.).

ဝိဘတ် (**over / from / into** စသည်) အသီးသီး ထည့်ပါ။

1. I looked the window and watched the people in the street.
2. My house is very near here. It's just the corner.
3. Do you know how to put a film this camera?
4. How far is it here the airport?
5. We walked the museum for an hour and saw a lot of interesting things.
6. You can put your coat the back of the chair.
7. In tennis, you have to hit the ball the net.
8. Silvia took a key her bag and opened the door.

Unit [104]

on at by with about (prepositions)

prepositions များဖြစ်သည် *on, at, by, with, about* တို့၏နေရာ အလိုက် အသုံးပြုပုံများကို ဤသင်ခန်းစာတွင် တွေ့မြင်နိုင်သည်။

A. on

on holiday

Jane isn't at work this week. She's **on holiday**.
ဂျိန်း ဒီအပတ် အလုပ် မလုပ်ပါ။ သူမ၏ အားလပ်ရက်ဖြစ်သည်။

on television

We watched the news **on television**.
ကျွန်တော်တို့ သတင်းကို ရုပ်မြင်သံကြားမှာ ကြည့်ခဲ့တယ်။

on the radio

We listened to the news **on the radio**.
ကျွန်တော်တို့ သတင်းကို ရေဒီယိုမှ နားထောင်ခဲ့တယ်။

on the phone

I spoke to Carol **on the phone** last night.
ကျွန်တော် ကာရိုကို မနေ့ညက ဖုန်းနှင့် စကားပြောခဲ့တယ်။

on fire

The house is **on fire**! Call the fire brigade.
အိမ်က မီးလောင်နေတယ်။ မီးသတ်ဌာနကို ဖုန်းဆက်ပါ။

on time (= not late)

'Was the train late?' 'No, it was **on time**.'
ရထား နောက်ကျခဲ့သလား။မဟုတ်ပါဘူး။ အချိန်မှန်ပါပဲ။

B. at

at (the age of) 21 / at 50 kilometres an hour / at 100 degrees etc.:

Lisa got married **at 21**. (or ... **at the age of 21**.)

လီဆာသည် အသက် ၂၁ တွင် လက်ထပ်ခဲ့သည်။

The car was travelling **at 50 kilometres an hour** when the accident happened.

မတော်တဆဖြစ်ခဲ့စဉ်က ကားသည် တစ်နာရီလျှင် ကီလိုမီတာ ၅၀ နှုန်းဖြင့် မောင်းခဲ့သည်။

Water boils **at 100 degrees celsius**.

ရေသည် ၁၀၀ ဒီဂရီ ဆဲလ်ဆီးယပ်တွင် ဆူပွက်သည်။

C. *by*

by car / by bus / by plane (or by air) by bike etc.:

Do you like travelling **by train**?

ခင်ဗျား ရထားနဲ့ ခရီးသွားရတာကို ကြိုက်သလား။

Jane usually goes to work **by bike**.

ဂျိန်းသည် အလုပ်သို့ စက်ဘီးဖြင့် အမြဲတမ်း သွားသည်။

သို့သော် **on foot** ဟု သုံးရမည်။

She goes to work **on foot**. (= she walks)

သူမသည် အလုပ်ကို ခြေလျင်သွားသည်။

a book by ... / a painting by ... / a piece of music by ... etc.:

Have you read any books **by Charles Dickens**?

ခင်ဗျား ချားလ်စ်ကင်း၏ စာအုပ်များကို ဖတ်ဖူးသလား။

Who is that painting **by**? Picasso?

ဒီပန်းချီကားတွေ ဘယ်သူဆွဲခဲ့တာလဲ။ ပီကာဆိုလား။

Passive နောက်တွင် **by** လိုက်သည်။

I was bitten **by a dog**.

ကျွန်တော် ခွေးတစ်ကောင် ကိုက်တာ ခံခဲ့ရတယ်။

by bus

on foot

D. *with / without*

Did you stay at a hotel or **with friends**?

ခင်ဗျား ဟော်တယ်မှာ တည်းသလား။ ဒါမှမဟုတ် ခင်ဗျားသူငယ်ချင်းဆီမှာလား။

Wait for me. Please don't go **without me**.

ကျွန်တော့်ကို စောင့်ပါဦး။ ကျေးဇူးပြုပြီး ကျွန်တော်မပါဘဲ မသွားပါနှင့်။

Do you like your coffee **with** or **without** milk?

ခင်ဗျား ကော်ဖီကို ဘယ်လို ကြိုက်သလဲ။ နွားနို့နှင့်
ဒါမှမဟုတ် နွားနို့ မပါဘဲလား။

a man **with**
a beard

a woman
with glasses

I cut the paper **with a pair of scissors**.

ကျွန်တော် ဒီစာရွက်ကို ကတ်ကြေးနဲ့ ဖြတ်ခဲ့တယ်။

a man with a beard / a woman with glasses etc.:

Do you know that man **with the beard**?

ခင်ဗျား မုတ်ဆိတ်မွေးနဲ့လူကို သိလား။

I'd like to have a house **with a big garden**.

ကျွန်တော် ဥယျာဉ်ကြီးပါတဲ့အိမ်ကို ကြိုက်တယ်။

E. *talk / speak / think / hear / know about ...*

Some people **talk about their work** all the time.

လူတစ်ချို့သည် သူတို့ရဲ့ အလုပ်အကြောင်းကို အမြဲတမ်း ပြောတတ်ကြသည်။

I don't **know** much **about cars**.

ကျွန်တော် ကားအကြောင်း သိပ်မသိပါဘူး။

a book / a question / a programme (etc.) about ...:

Did you see **the programme about computers** on TV last night?

မနေ့ညက တီဗွီမှာ ကွန်ပျူတာအကြောင်း အစီအစဉ်ကို ကြည့်ခဲ့မိရဲ့လား။

Exercises (လေ့ကျင့်ခန်းများ)

104.1 Complete the sentences. Use **on** + one of these:

ဝါကျများ ပြည့်စုံအောင် ဖြေဆိုပါ။ **on** + အောက်ပါတို့မှ တစ်ခုသုံးပါ။

holiday the phone the radio television time

1. We listened to the news on the radio.
2. Please don't be late. Try to be here
3. I won't be here next week. I'm going
4. 'Did you see Linda?' 'No, but I talked to her
5. 'What's this evening?' 'There's a film at 9 o' clock.'

104.2 Look at the pictures. Complete the sentences with a preposition (**at / by** etc.).

ရုပ်ပုံကားချပ်များကို ကြည့်ပါ။ ဝါကျများကို ဝိဘတ် (**at / by** စသည်) တစ်ခုစီဖြင့် ပြည့်စုံအောင် ဖြေဆိုပါ။

1. I cut the paper with a pair of scissors.
2. She usually goes to work car.
3. Who is the woman short hair?
4. They are talking the weather.
5. The car is fire.
6. She's listening to some music Mozart.

7. The plane is flying 600 miles an hour.
8. They're holiday.
9. Do you know the man sunglasses?
10. He's reading a book grammar Vera P. Bull.

104.3 Complete the sentences with a preposition (**at** / **by** / **with** etc.).

ဝါကျများကို ဝိဘတ်တစ်ခုစီ (**at** / **by** / **with** စသည်) ဖြင့် ပြည့်စုံအောင် ပြုလုပ်ပါ။

1. In tennis, you hit the ball^a..... a racket.
2. It's cold today. Don't go out a coat.
3. Hamlet, Othello and Macbeth are plays William Shakespeare.
4. Do you know anything computers?
5. My grandmother died the age of 98.
6. How long does it take from New York to Los Angeles plane?
7. I didn't go to the football match, but I watched it television.
8. My house is the one the red door on the right.
9. These trains are very fast. They can travel very high speeds.
10. I don't use my car very often. I prefer to go bike.
11. Can you give me some information hotels in this town?
12. I was arrested two policeman and taken to the police station.
13. The buses here are very good. They're nearly always time.
14. What would you like to drink your meal?
15. We travelled from Paris to Moscow train.
16. One of the most famous paintings in the world is the Mona Lisa
Leonardo da Vinci.

Unit [105]

afraid of-good at ... etc.
preposition + -ing (good-at-ing etc.)

ဝိဘတ်များ၏အသုံးပြုပုံ အမျိုးမျိုးကို ဆက်လက်လေ့လာကြည့်ကြမည်။

A. *afraid of - good at ... etc. (adjective + preposition)*

afraid of ...

Are you **afraid of** dogs?

ခင်ဗျား ခွေးတွေကို ကြောက်သလား။

angry with somebody

Why are you **angry with** me? What have I done?

ခင်ဗျား ဘာဖြစ်လို့ ကျွန်တော့်ကို စိတ်ဆိုးတာလဲ။ ကျွန်တော် တာလုပ်ခဲ့လို့လဲ။

angry about something

Are you **angry about** last night?

(= something that happened last night)

ခင်ဗျား မနေ့ညက စိတ်ဆိုးသွားတယ် မဟုတ်လား။

different from ...

Ann is very **different from** her sister.

အနီးသည် သူမရဲ့အစ်မနှင့် အလွန်ခြားနားသည်။

fed up with ...

I'm **fed up with** my job. I want to do something different.

(= I've had enough of my job)

ကျွန်တော့်အလုပ်ကို ငြီးငွေ့လှပါပြီ။ ကျွန်တော် တစ်ခုခု ခြားနားတဲ့အလုပ် လုပ်ချင်တယ်။

full of ...

The room was **full of** people.

အခန်းသည် လူများဖြင့် ပြည့်နေသည်။

good at ...

Are you **good at** maths?

ခင်ဗျား သင်္ချာမှာ တော်သလား။

bad at ...

Tina is very **bad at** writing letters.

တီနာသည် စာရေးသားရာတွင် အလွန်ညံ့သည်။

interested in ...

I'm not **interested in** sport.

ကျွန်တော် အားကစားမှာ စိတ်မဝင်စားဘူး။

married to ...

Sue is **married to** a dentist. (= her husband is a dentist)

ဆူးသည် သွားဆရာဝန်နှင့် လက်ထပ်ခဲ့သည်။

nice / kind of somebody to ...

It was **kind of** you to help us. Thank you very much.

ခင်ဗျား ကျွန်တော်တို့ကို သနားသဖြင့် ကူညီခဲ့တာပါပဲ။ ကျေးဇူးအထူးတင်ပါတယ်။

(be) nice / kind to (somebody)

David is very friendly. He's always very **nice to** me.

ဒေးဗစ်ဟာ ခင်မင်ဖော်ရွေသည်။ သူဟာ အမြဲတမ်း ကျွန်တော့်အပေါ် ကောင်းသည်။

sorry about (something)

I'm afraid I can't help you. I'm **sorry about** that.

ကျွန်တော် ခင်ဗျားကို မကူညီနိုင်တာ အားနာပါတယ်။ ကျွန်တော် အဲဒီအတွက် စိတ်မကောင်းပါဘူး။

sorry for (doing something)

I'm **sorry for** not phoning you yesterday.
(or I'm sorry I didn't phone you)

ကျွန်တော် မနေ့က ခင်ဗျားကို ဖုန်းမဆက်ခဲ့တာ
စိတ်မကောင်းပါဘူး။

B. ဝိဘတ် + **-ing** ဝိဘတ်တစ်ခု (*at / with / for etc.*) နောက်တွင် **-ing** နှင့် ဆုံးသော
ကြိယာလိုက်သည်။

I'm not very good **at** **telling** stories.

ကျွန်တော် ပုံပြောတဲ့အခါ သိပ်ကောင်းကောင်း မပြောတတ်ဘူး။

Are you fed up **with** **doing** the same thing every day?

ခင်ဗျား အလုပ်တစ်ခုကို ထပ်တလဲလဲ နေ့တိုင်း လုပ်ရတဲ့အခါ မငြီးငွေ့ဘူးလား။

I'm sorry **for** not **phoning** you yesterday.

ကျွန်တော် မနေ့က ခင်ဗျားကို ဖုန်းမဆက်ခဲ့တာ စိတ်မကောင်းပါဘူး။

Mark is thinking **of** **buying** a new car.

မာ့က်သည် ကားအသစ်တစ်စီးဝယ်ရန် စဉ်းစားနေသည်။

Tom left **without** **saying** goodbye. (= he didn't say goodbye)

တွမ်ဟာ နှုတ်မဆက်ဘဲနှင့် ထွက်ခွာသွားခဲ့သည်။

After **doing** the shopping, they went home.

သူတို့ဈေးဝယ်ပြီးနောက် အိမ်ပြန်ခဲ့ကြသည်။

Exercises (လေ့ကျင့်ခန်းများ)

105.1 Look at the pictures and complete the sentences with a preposition (**of** / **in** etc.).
ရှုပ်ပုံကားချပ်များကို ကြည့်ပြီး ဝိဘတ်တစ်ခု (**of** / **in** စသည်) ဖြင့် ဝါကျများကို ပြည့်စုံအောင် ဖြေဆိုပါ။

1. He's afraid**of**..... dogs.
2. She's interested science.
3. She's married a footballer.
4. She's very good languages.
5. He's fed up the weather.
6. 'Can I help you?' 'Oh, that's very kind you.'

105.2 Put in the right preposition (**of** / **in** / **with** etc.).

မှန်ကန်သောဝိဘတ် (**of** / **in** / **with** စသည်) ထည့်ပါ။

1. I'm not interested**in**..... sport.
2. I'm not very good sport.
3. I like Sarah. She's always very kind me.
4. I'm sorry your broken window. It was an accident.
5. He's very brave. He isn't afraid anything.
6. It was very nice Julia to let us stay in her flat.
7. Life today is very different life 50 years ago.
8. Are you interested politics?
9. Some people are afraid spiders.
10. Chris was angry what happened.

11. These boxes are very heavy. They are full books.
12. I'm sorry getting angry you yesterday.

105.3 Complete the sentences.

ဝါကျများကို ပြည့်စုံအောင် ပြုလုပ်ပါ။

1. I'm not very **..good at telling..** stories. (good / tell)
2. I wanted to go to the cinema but Paula wasn't
(interested / go)
3. Sue isn't very up in the morning. (good / get)
4. Let's go! I'm (fed up / wait)
5. I'm you up in the middle of the night.
(sorry / wake)

105.4 Complete the sentences. Use **without -ing**.

ဝါကျများကို ပြည့်စုံအောင် ပြုလုပ်ပါ။ **without -ing** သုံးပါ။

1. (Tom left / he didn't say goodbye) **..Tom left without saying goodbye..**
2. (Sue walked past me / she didn't speak) Sue walked
3. (Don't do anything / ask me first) Don't
4. (I went out / I didn't lock the door) I

105.5 Write sentences about yourself. Use the words in brackets (...).

သင့်အကြောင်း ဝါကျများရေးပါ။ ကွင်းအတွင်းရှိ စာလုံးများသုံးပါ။

1. (interested) **..I'm interested in sport..**
2. (afraid) I'm
3. (not very good) I'm not
4. (not interested)
5. (fed up)

Unit [106]

listen to ...
look at ... etc.
(verb+preposition)

A. ကြိုယာနှင့်ဝိဘတ်များ တွဲဖက်အသုံးပြုပုံကို ဆက်လက်လေ့လာပါ။

ask (somebody) **for** ...

A man stopped me and **asked me for** money.

လူတစ်ယောက်က ကျွန်တော့်ကို ရပ်ခိုင်းတယ်။
ပြီးတော့ ကျွန်တော့်ဆီမှာ ပိုက်ဆံတောင်းခဲ့တယ်။

belong to ...

Does this book **belong to** you? (= Is this your book?)

ဒီစာအုပ် ခင်ဗျား ပိုင်သလား။

happen to ...

I can't find my pen. What's **happened to** my pen?
ကျွန်တော့်ဖောင်တိန် ရှာမတွေ့ဘူး။ အဲဒါ ဘယ်လို
တာလဲ။

listen to ...

Listen to this music. It's beautiful.
ဒီဂီတကို နားထောင်ပါ။ အဲဒါ သိပ်ကောင်းတယ်။

speak / talk to somebody **about** something

Did you **talk to** Pau **about** the problem?
ခင်ဗျား ပြဿနာနှင့်ပတ်သက်လို့ ပေါလ်ကို
ပြောခဲ့သလား။

(on the phone) Can I **speak to** Chris, please?
ကျေးဇူးပြု၍ ခရစ်နှင့် ပြောလို့ရသလား။

thank somebody **for** ...

Thank you very much **for** your help.
ခင်ဗျားရဲ့ကူညီမှုကို ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။

think about ... or **think of** ...

He never **thinks about** (or **of**) other people.
သူဟာ အခြားလူတွေရဲ့အကြောင်း ဘယ်တော့မှ
မတွေးဘူး။

wait for ...

write to somebody

but **(tele)phone** somebody (no preposition)

Mark is **thinking of** (or **about**) buying a new car.

မတ်ခ်ဟာ ကားအသစ်တစ်စီးဝယ်ဖို့ စဉ်းစားနေတယ်။

Don't go yet. **Wait for** me.

မသွားနဲ့ဦး။ ကျွန်တော့်ကို စောင့်ပါ။

I never get letters. Nobody **writes to** me.

ကျွန်တော် စာတွေ တယ်တော့မှမရဘူး။ တစ်ဦး တစ်ယောက်မှ ကျွန်တော့်ဆီ စာမရေးကြဘူး။

I must **phone** my parents. (not 'phone to my parents')

ကျွန်တော် ကျွန်တော့်မိဘတွေဆီ ဖုန်းဆက်ကို ဆက်မယ်။

B. look at / look for / look after

Look at ...

She's **looking at** her watch.

သူမသည် သူမရဲ့နာရီကို ကြည့်နေတယ်။

Look at these flowers! They're beautiful.

ဒီပန်းများကို ကြည့်ပါ။ အဲဒါတွေက လှပတယ်။

Why are you **looking at** me like that?

ခင်ဗျား ကျွန်တော့်ကို ဒီလို ဘာကြောင့် ကြည့်နေတာလဲ။

look for ...

(= try to find)

He's lost his key. He's **looking for** it.

သူ့ရဲ့သော့ ပျောက်နေတယ်။ သူ သော့ကို ရှာနေတယ်။

I'm **looking for** Sarah. Have you seen her?

ကျွန်တော် ဆာရာကို ရှာဖွေနေတယ်။ ခင်ဗျား သူမကို တွေ့မိသလား။

look after ...

When Barbara is at work, a friend of hers **looks after** her children.

ဘာဘရာ အလုပ်သွားတဲ့အခါ သူမရဲ့သူငယ်ချင်းတစ်ယောက်က သူမရဲ့ကလေးတွေကို ကြည့်ရှုစောင့်ရှောက်ပေးတယ်။

(= take care of, keep safe)

Don't lose this book. **Look after** it.

(= Keep it safe)

ဒီ စာအုပ်မပျောက်စေနဲ့။ အဲဒါကို သိမ်းထားပါ။

C. *depend*

depend on ကို သုံးနိုင်သည်။

A. Do you like eating in restaruants?

ခင်ဗျား စားသောက်ဆိုင်မှာ စားရတာကို ကြိုက်သလား။

B. Sometimes. It **depends on** the restaurant. (not 'it depends of')

တစ်ခါတစ်ရံပါ။ စားသောက်ဆိုင်အပေါ်မှာ မူတည်ပါတယ်။

it depends what / where / how (etc.) with or without on:

A. Do you want to come out with us?

ခင်ဗျား ကျွန်တော်တို့နှင့် အပြင်ထွက်ချင်လား။

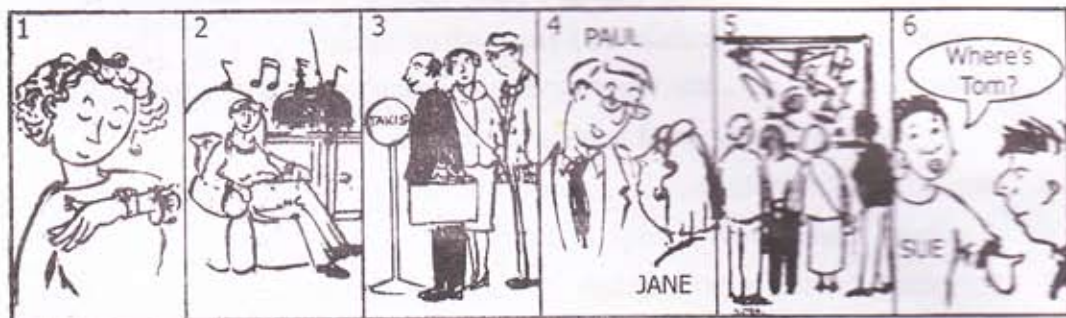
B. It **depends where** you're going. (or) It **depends on where** ...

ကျွန်တော်သွားတဲ့နေရာအပေါ် မူတည်တယ်။ (သို့) နေရာအပေါ် မူတည်တယ် ...

စကားလုံးအစဉ်မှာ (*It depends where you're going.*), see Unit 48

Exercises (လေ့ကျင့်ခန်းများ)

- 106.1** Look at the pictures and complete the sentences with a preposition (**to / for** etc.).
ရုပ်ပုံကားချပ်များကို ကြည့်ပြီး ဝါကျများကို ဝိဘတ်တစ်ခု (**to / for** စသည်) ဖြင့် ပြည့်စုံအောင် ပြုလုပ်ပါ။

1. She's looking ...**at**... her watch.
2. He's listening the radio.
3. They're waiting a taxi.
4. Paul is talking Jane.
5. They're looking a picture.
6. Sue is looking Tom.

- 106.2** Complete the sentences with a preposition (**to / for / about** etc.) if necessary.
ဝါကျများကို ဝိဘတ်တစ်ခု (**to / for / about** စသည်)ဖြင့် (လိုအပ်ပါက) ပြည့်စုံအောင် ပြုလုပ်ပါ။

1. Thank you very much ...**for**... your help.
2. This is not my umbrella. It belongs a friend of mine.
3. (on the phone) Can I speak Mr Davis, please?
4. (on the phone) Thank you phoning. Goodbye.
5. What happened Mary last night? Why didn't she come to the party?
6. We're thinking going to Australia next year.
7. We asked the waiter coffee but he brought us tea.
8. 'Do you like reading books?' 'It depends the book.'
9. John was talking but nobody was listening what he was saying.
10. We waited Karen until 2 o'clock but she didn't come.
11. 'Are you writing a letter?' 'Yes, I'm writing Diane.'
12. Don't forget to phone your mother this evening.

13. He's alone all day. He never talks anybody.
14. 'How much does it cost to stay at this hotel?' 'It depends the type of room.'
15. Catherine is thinking changing her job.

106.3 Complete these sentences. Use at / for / after.

ဝါကျများ ပြည့်စုံအောင် ဖြေဆိုပါ။ at / for / after သုံးပါ။

1. I looked the newspaper but I didn't read it carefully.
2. When you are ill, you need somebody to look you.
3. Excuse me, I'm looking Hill Street. Can you tell me where it is?
4. Goodbye! Have a nice holiday and look yourself.
5. I'm going to take a photograph of you. Please look the camera and smile.
6. Barry is looking a job. He wants to work in a hotel.

106.4 Answer these questions with It depends

မေးခွန်းများကို It depends ... ဖြင့် ဖြေဆိုပါ။

1. Do you want to go out with us?
2. Do you like eating in restaurants?
3. Do you enjoy watching TV?
4. Can you do something for me?
5. Are you going away this weekend?
6. Can you lend me some money?

It depends where you're going.....

It depends on the restaurant.....

It depends

It

.....

.....

Unit [107]

go in fall off run away etc. (phrasal verbs I)

Phrasal verbs များသည် ကြိယာတစ်ခု (*go / look / be etc.*) + *in / out / up / down etc.* ပုံစံဖြစ်သော ကြိယာအတွဲများဖြစ်ကြပြီး မူလအဓိပ္ပါယ်နှင့် ခြားနားသော အဓိပ္ပါယ်ရှိသည်။ ၎င်းတို့၏ အသုံးပြုပုံကို လေ့လာကြမည်။

A. **in**

Ann opened the door of the car and **got in**. (= **into** the car)
အန်သည် ကားတံခါးကို ဖွင့်ခဲ့ပြီး အတွင်းသို့ ဝင်ခဲ့သည်။

I waited outside the house. I didn't **go in**.

ကျွန်တော် အိမ်အပြင်မှာ စောင့်ခဲ့သည်။
ကျွန်တော် အတွင်းကို မဝင်ခဲ့ပါ။

out

The car stopped and a woman **got out**. (= **out of** the car)

ကား ရပ်လိုက်သည်။ ထို့နောက် အမျိုးသမီး တစ်ဦး အပြင်သို့ ထွက်လာသည်။

I went to the window and **looked out**.

ကျွန်တော် ပြတင်းပေါက်ကို သွားခဲ့သည်။
ထို့နောက် အပြင်ကို ကြည့်ခဲ့သည်။

on

The **bus** ရောက်ရှိလာခဲ့သည်။
ထို့နောက် ကျွန်တော် တက်ခဲ့သည်။

off

Be careful! **fall off**
သတိထား! လိမ့်မကျစေနဲ့။

up

He **stood up** and left the room.

သူသည် မတ်တပ်ရပ်လိုက်ပြီး အခန်းထဲမှ ထွက်ခွာခဲ့သည်။

I usually **get up** early. (=get out of bed)

ကျွန်တော် အမြဲတမ်း မနက်အစောကြီး အိပ်ယာထတယ်။

We **looked up** at the stars.

ကျွန်တော်တို့ ကြယ်တွေကို မော့ကြည့် ခဲ့ကြသည်။

down

Would you like to **sit down**?

ခင်ဗျား ထိုင်ချင်သလား။

The picture **fell down**.

ရုပ်ပုံကားချပ် ပြုတ်ကျခဲ့သည်။

Lie down on the floor.

ကြမ်းပြင်ပေါ်မှာ လဲလျောင်းပါ။

away or off

The thief **ran away**. (or ... **ran off**)

သူနိုးသည် ထွက်ပြေးသွားသည်။

Ann got into the car and **drove away**.

(or ... **drove off**)

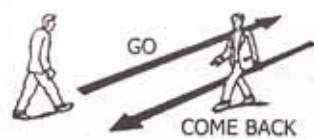
အန် ကားထဲကို ဝင်ထိုင်လိုက်သည်။ ပြီးတော့ အဝေးသို့ မောင်းထွက်သွားသည်။

be / go away =(in/to another place)

Ann has **gone away** for a few days.

အန် အဝေးသို့ ရက်အနည်းငယ်ကြာ ထွက် သွားသည်။

back

We went out for dinner and then **went back** to our hotel.

ကျွန်တော်တို့ ညစာစားရန် ထွက်ခွာပြီးနောက် ဟိုတယ်သို့ ပြန်လာခဲ့ကြသည်။

Go away and don't **come back**!

အဝေးကို သွားစမ်းပါ။ ပြန်မလာခဲ့ပါနဲ့။

be back:

Ann is away. She'll **be back** on Monday.

အန် အဝေးမှာ ရောက်နေတယ်။ သူမ တနင်္လာ နေ့မှာ ပြန်လာမည်။

over

The wall wasn't very high, so we **climbed over**.
နံရံက သိပ်မမြင့်ပါ။ ထို့ကြောင့် ကျွန်တော်တို့ ကျော်တက်ခဲ့ကြသည်။
Turn over and look at the next page.
စာရွက်ကို လှန်ပါ။ ပြီးတော့ နောက်စာမျက်နှာကို ကြည့်ပါ။

round (or around)

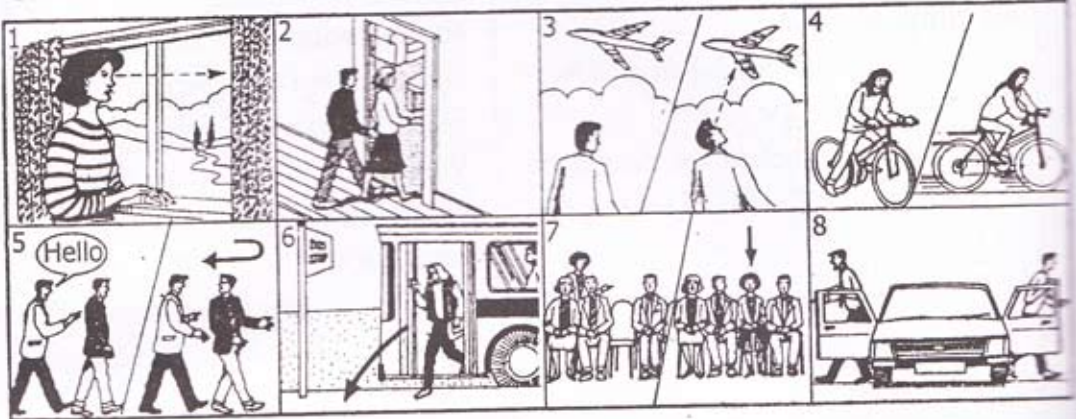
Somebody shouted my name, so I **looked round**. (or around)
လူတစ်ဦးက ကျွန်တော့်နာမည်ကို အော်ခေါ်ခဲ့တယ်။
ဒါကြောင့် ကျွန်တော် လှည့်ကြည့်ခဲ့တယ်။
We went for along walk. After six miles we **turned round** (or around) and went back.
ကျွန်တော်တို့ အကြာကြီး လမ်းလျှောက်ထွက်ခဲ့ကြသည်။ ခြောက်မိုင်လျှောက်ပြီးနောက် ကျွန်တော်တို့ ပြန်လှည့်ခဲ့ကြသည်။

Exercises (လေ့ကျင့်ခန်းများ)

107.1 Look at the pictures and complete the sentences. Use the verbs in the list + **in / out / up** etc.

ရုပ်ပုံကားချပ်များကို ကြည့်ပြီး ဝါကျများကို ပြည့်စုံအောင် ဖြေဆိုပါ။ စာရင်းထဲရှိ ကြိယာများ + **in / out / up** စသည် သုံးပါ။

got got looked looked rode sat turned went

1. I went to the window and **looked out**.
2. The door was open, so we
3. He heard a plane, so he
.....
4. She got on her bike and
.....
5. I said hello and he
6. The bus stopped and she
7. There was a free seat, so she
.....
8. A car stopped and two men
.....

107.2 Complete the sentences. Use **out / away / back** etc.

ဝါကျများ ပြည့်စုံအောင် ပြုလုပ်ပါ။ **out / away / back** စသည် သုံးပါ။

1. 'What happened to the picture on the wall?' 'It fell **down**.'
2. Please don't go! Stay here with me.
3. She heard a noise behind her, so she looked
4. I'm going now to do some shopping. I'll be
at 5 o'clock.
5. I'm feeling very tired. I'm going to lie on the sofa.

6. When you have read this page, turn and read the other side.
7. Jim is from Canada. He lives in London now but he wants to go to Canada.
8. We haven't got a key to the house, so we can't get
9. I was very tired this morning. I couldn't get
10. Ann is going on holiday next month. She's going on the 5th and coming on the 24th.

107.3 Complete the sentences. Use a verb from the box + **on / off / up** etc. If necessary, put the verb into the correct form. All these phrasal verbs (**wake up** etc.) are in Appendix 6.

ဝါကျများ ပြည့်စုံအောင်ပြုလုပ်ပါ။ အကွက်ထဲရှိ ကြိယာတစ်ခု + **on / off / up** စသည် သုံးပါ။
လိုအပ်ပါက ကြိယာများ၏ပုံသဏ္ဌာန်အမှန်ကို ထည့်ပါ။ ထို **Phrasal verbs** များ အားလုံး
နောက်ဆက်တွဲခြောက်တွင် ရှိသည်။

break	fall	give	slow	take
carry	get	hold	speak	wake

+ **on / off / up / down / over**

1. I went to sleep at 10 o' clock and **woke up** at eight o' clock the next morning.
2. 'It's time to go.' '..... a minute. I'm not ready yet.'
3. The train and finally stopped.
4. I like flying but I'm always nervous when the plane
5. How was your exam? How did you?
6. It's difficult to hear you. Can you a little?
7. This car isn't very good. It has many times.
8. When babies try to walk, they sometimes
9. I told him to stop but he Perhaps he didn't hear me.
10. I tried to find a job but I It was impossible.

Unit [108]

Put on your shoes Put your shoes on (Phrasal verbs 2)

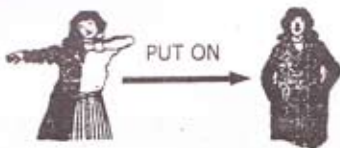
Phrasal verbs များကို ဆက်လက် လေ့လာကြမည်။

A. *put on*

take off

put on your coat

ခင်ဗျားရဲ့ကုတ်အင်္ကျီကို ဝတ်ပါ။

take off your shoes

မင်းရဲ့ရှူးဖိနပ်ကို ချွတ်ပါ။

တစ်ခါတစ်ရံ **Phrasal verb** တစ်ခုတွင် (**put on / take off** စသည်) ကံပုဒ်တစ်ခုရှိသည်။
ဥပမာ-

verb **object**

put on your coat

or **put** your coat **on**

verb **object**

take off your shoes

or **take** your shoes **off**

on / off ရှေ့မှာ *it / them* ထားရေးသည်။

put it on (not 'put on it')

take **them off** (not 'take off them')

It was cold, so I **put on** my coat.

(or I **put** my coat **on**)

အေးတယ်။ ဒါကြောင့် ကျွန်တော် ကုတ်
အင်္ကျီကို ဝတ်တယ်။

I'm going to **take off** my shoes.

(or **take** my shoes **off**)

ကျွန်တော် ရှူးဖိနပ်ကို ချွတ်တော့မလို့။

Here's your coat. **Put it on.**

Your shoes are dirty. **Take them off.**

ဒီမှာ ခင်ဗျားရဲ့ ကုတ်အင်္ကျီ။ ကုတ်အင်္ကျီဝတ်ပါ။ ခင်ဗျားရဲ့ ချွမ်းမိနပ်တွေ ညစ်ပတ်တယ်။ ချွတ်လိုက်ပါ။

B. Phrasal verbs + object

turn on / turn off (light, machines, taps etc.):

It was dark, so I **turned on** the light.

(or I **turned light on**)

မှောင်နေတယ်။ ဒါကြောင့် ကျွန်တော် မီးဖွင့်လိုက်တယ်။

I don't want to watch this programme.

ကျွန်တော် တီဗွီအစီအစဉ်ကို မကြည့်ချင်ဘူး။

You can **turn it off.**

ခင်ဗျား အဲဒါကို ပိတ်နိုင်ပါတယ်။

switch on / switch off (lights, machines etc.) ကိုလည်း သုံးနိုင်သည်။

I **switched on** the light and **switched off** the television.

ကျွန်တော် မီးဖွင့်ခဲ့ပြီးတော့ တီဗွီကို ပိတ်ခဲ့တယ်။

Pick up / put down:

Those are my keys on the floor. Can you

pick them up for me?

အဲဒီ ကြမ်းပြင်ပေါ်ကဟာတွေ ကျွန်တော့်ရဲ့သော့တွေပါ။

ခင်ဗျား အဲဒါတွေ ကျွန်တော့်ကို ကောက်ပေးနိုင်မလား။

I stopped reading and **put my book down.**

(or **put down** my book)

ကျွန်တော် စာဖတ်ခြင်းကို ရပ်ခဲ့ပြီးတော့ စာအုပ်ကို ချထားခဲ့တယ်။

bring back / take back / give back / put back

You can take my umbrella but please **bring it back.**

ခင်ဗျား ကျွန်တော့်ထီးကို ယူသွားနိုင်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ကျေးဇူးပြု၍ ပြန်ပေးပါ။

I **took** my new sweater **back** to the shop. It was too small for me.

ကျွန်တော် ဆွယ်တာ အသစ်အား ဆိုင်ကို ပြန်ပေးခဲ့တယ်။ အဲဒါက ကျွန်တော့်အတွက် သေးကျွန်းတယ်။

I've got Diane's keys. I must **give them back** to her.

ကျွန်တော် ဒိန်းရဲ့သော့တွေ ရခဲ့တယ်။ ကျွန်တော် သော့တွေ သူမကို ပြန်ပေးရမယ်။

I read the letter and then **put it back** in the envelope.

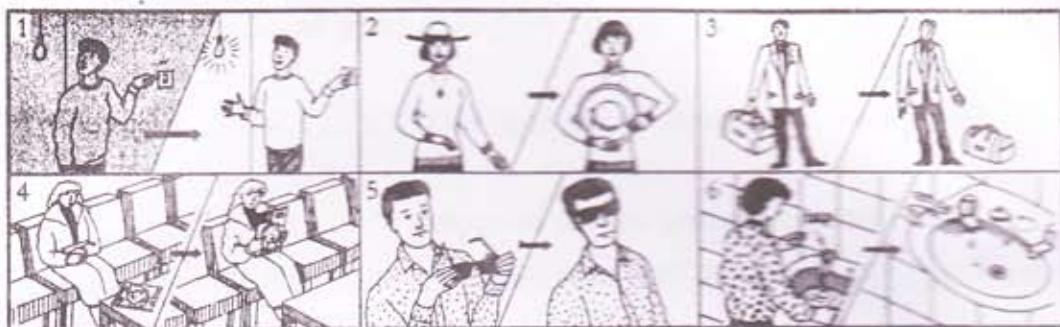
ကျွန်တော် စာဖတ်တယ်။ ပြီးတော့ စာအိတ်ထဲ ပြန်ထည့်လိုက်တယ်။

Exercises (လေ့ကျင့်ခန်းများ)

108.1 Look at the pictures. What did these people do?

ရုပ်ပုံကားချပ်များကို ကြည့်ပါ။ ထိုလူတွေ ဘာလုပ်ခဲ့ကြသလဲ။

1. He turned on the light. (OR turned the light on)
2. She
3. He
4. She
5. He
6. She

108.2 You can write these sentences in three different ways. Complete the table.

အောက်ပါဝါကျများကို ခြားနားသောနည်းသုံးနည်းဖြင့် သင်ရေးနိုင်သည်။ ပေးထားသောဇယားကို ပြည့်စုံအောင် ပြုလုပ်ပါ။

1. I turned on the radio.	<u>I turned the radio on.</u>	<u>I turned it on.</u>
2. He put on his jacket.	He	He
3. She	She took her glasses off.	
4. Put down your pens.		
5. They gave back the money.		
6.	I turned the lights off.	

108.3 Complete the sentences. Use on of the verbs in the list + **it / them**.

ဝါကျများကို ပြည့်စုံအောင် ဖြေဆိုပါ။ စာရင်းထဲရှိ ကြိယာတစ်ခုစီ + **it / them** သုံးပါ။

bring pick switch take turn (+ on / off / up / back)

1. I wanted to watch something on television, so I **turned it on**....
2. I bought a lamp but it doesn't work. I'm going to to the shop.
3. There were some gloves on the floor, so I and put them on the table.
4. When I finished working on the computer, I
5. Thank you for lending me these books. I won't forget to

108.4 Complete the sentences. Choose from the boxes. All these verbs are in Appendix 7.

ဝါကျများကို ပြည့်စုံအောင် ဖြေဆိုပါ။ အကွက်ထဲမှ ရွေးချယ်ပါ။ ဖော်ပြပါကြိယာများအားလုံး နောက်ဆက်တွဲ(၇) တွင် ရှိသည်။

your cigarette	a glass	or me / it / them	in	up	on	away
a pair of shoes	ten houses		out	down	over	round

1. They knocked **ten houses down (OR down ten houses)** when they built the new road.
2. That music is very loud. Can you turn **it down**?
3. I knocked and broke it.
4. If you want to know what a word means, you can look in a dictionary.
5. I want to keep these magazines. Please don't throw
6. Somebody gave me a form and told me to fill
7. I tried in the shop but I didn't buy them.
8. I visited the school. One of the teachers showed
9. 'Do you play the piano?' 'No, I started to learn but I gave after a month.'
10. You're not allowed to smoke here. Please put

and but or so because

A. and , but , or , so , because

ကားရပ်သွားခဲ့ပြီးနောက် ကားမောင်းသူအပြင်သို့ ထွက်ခဲ့တယ်။

ကျွန်တော် သတင်းစာ တစ်စောင် ဝယ်ခဲ့တယ်။ ဒါပေမယ့် ကျွန်တော် မဖတ်ခဲ့ရသေးဘူး။

It's a nice house **but** it hasn't got a garden.
အိမ်ကောင်းတစ်လုံးပဲ။ ဒါပေမဲ့ ပန်းခြံ မပါဘူး။

Do you want to go out **or** are you too tired?
ခင်ဗျား အပြင်ထွက်ချင်လား။ ဒါမှမဟုတ် ခင်ဗျား အရမ်းများ ပင်ပန်းနေမလား။

and ကို နောက်ဆုံးအရာနှစ်ခုအကြားထားသုံးပုံ

I got home, had something to eat, sat down in an arm chair **and** fell asleep.
ကျွန်တော် အိမ်ရောက်တယ်။ တစ်ခုခုစားတယ်။ ပက်လက်ကုလားထိုင်မှာ ထိုင်တယ်။ ပြီးတော့ အိပ်ပျော်သွားခဲ့တယ်။

Ann is at work, Sue has gone shopping **and** Chris is playing football.
အန်က အလုပ်မှာရှိတယ်။ ဆူးကတော့ ဈေးဝယ်သွားပြီး ခရစ်ကတော့ ဘောလုံးကစားနေတယ်။

C. so (the result of something) တစ်ခုခု၏အကျိုးရလဒ်

sentence A	sentence B
It was very hot, so I opened the window.	
သိပ်ပူခဲ့တယ်။ ဒါကြောင့် ကျွန်တော် ပြတင်းပေါက်ဖွင့်ခဲ့တယ်။	
The water wasn't clean, so we didn't go swimming.	
ရေက မသန့်ရှင်းဘူး။ ဒါကြောင့် ကျွန်တော်တို့ ရေမကူးခဲ့ကြဘူး။	
They like films, so they often go to the cinema.	
သူတို့ ရုပ်ရှင်ကြိုက်တယ်။ ဒါကြောင့် သူတို့ မကြာခဏ ရုပ်ရှင်သွားကြတယ်။	

D. because (the reason for something) တစ်စုံတစ်ခုအတွက် အကြောင်းပြချက်

sentence A	sentence B
I opened the window because it was very hot.	
ကျွန်တော် ပြတင်းပေါက်ကို ဖွင့်ခဲ့တယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ သိပ်ပူခဲ့လို့ပါ။	
We didn't go swimming because the water wasn't clean.	
ကျွန်တော်တို့ ရေမကူးခဲ့ကြဘူး။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ ရေက မသန့်ရှင်းဘူး။	
Lisa is hungry because she didn't have breakfast.	
လီဆာ ဗိုက်ဆာတယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ သူမ မနက်စာ မစားခဲ့ဘူး။	

Because ကို ဝါကျအစပိုင်းမှာ ထားရေးနိုင်တယ်။

Because the water wasn't clean, we didn't go swimming.

ရေ မသန့်ရှင်းသောကြောင့် ကျွန်တော်တို့ ရေမကူးခဲ့ကြဘူး။

အောက်ပါဥပမာစာကြောင်းများတွင် စကားဆက်တစ်ခုထက်ပို၍ သုံးနိုင်သည်။

E. It was late **and** I was tired, **so** I went to bed.

နောက်ကျနေပြီ၊ ပြီးတော့ ကျွန်တော် မောပန်းနေတယ်။ ဒါကြောင့် ကျွန်တော် အိပ်ယာဝင်ခဲ့တယ်။

I always enjoy visiting London, **but** I wouldn't like to live there **because** it's too big.

ကျွန်တော် လန်ဒန်ကို အလည်အပတ်သွားရတာအမြဲတမ်း ပျော်ရွှင်တယ်။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော် အဲဒီမှာ မနေချင်ဘူး။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ မြို့က ကြီးလွန်းတယ်။

Exercises (လေ့ကျင့်ခန်းများ)

109.1 Write sentences. Choose from the boxes and use **and** / **but** / **or**.

ဝါကျများကို ရေးပါ။ အောက်ဖော်ပြပါ ခွဲစိတ်စာလုံးများမှ **and** / **but** / **or** တို့ကို အသုံးပြုပါ။

I stayed at home.

I bought a newspaper.

I went to the window.

I wanted to phone you.

I jumped into the river.

I usually drive to work.

Do you want me to come with you?

I didn't have your number.

Shall I wait here?

I didn't read it.

I went by bus this morning.

I watched television.

I swam to the other side.

I looked out.

1. **I stayed at home and watched television.**

2. **I bought a newspaper but I didn't read it.**

3. **I**

4.

5.

6.

7.

109.2 Look at the pictures and complete the sentences. Use **and** / **but** / **so** / **because**.

ရုပ်ပုံများကို ကြည့်ပြီး ဝါကျများ ပြည့်စုံအောင် ရေးပါ။ **and** / **but** / **so** / **because** အသုံးပြုပါ။

၁၁ သုံး တည် အ နံ လိ ဝ် သ ခွဲ

1. It was very hot, **so** he opened the window....

2. They didn't play tennis

3. They went to the museum

4. Bill wasn't hungry,

5. Ann was late

6. Sue said

109.3 Write sentences about what you did yesterday. Use **and / but** etc.

သင် မနေ့က ဘာလုပ်ခဲ့တယ်ဆိုတဲ့အကြောင်း ဝါကျများ ရေးပါ။ **and / but** စသည် သုံးပါ။

1. (and) **In the evening I stayed at home and studied.**

2. (because) **I went to bed very early because I was tired.**

3. (but)

4. (and)

5. (so)

6. (because)

Unit [110]

When ...

when (သောအခါ / တုန်းက) ဟူသော အဓိပ္ပါယ်ဖြင့် ဝါကျများ ရေးသားရာတွင် ဖြစ်ပျက်မှု ရှိနေမှုတို့ကို ဖော်ပြရာတွင် အသုံးပြုသည်။
ဥပမာဝါကျများကို လေ့လာပါ။

- A. *When I went out, it was raining.*
အထက်ပါဝါကျသည် အပိုင်းနှစ်ပိုင်းပါတယ်။

ပထမပိုင်း A

When I went out
ကျွန်တော်အပြင်ထွက်တဲ့အချိန်မှာ

+

ဒုတိယပိုင်း B

it was raining.
မိုးရွာနေတယ်

ပထမပိုင်း သို့မဟုတ် ဒုတိယပိုင်းနှင့် စရေးနိုင်သည်။

- **When I went out**, it was raining.
 - **It was raining** when I went out.
- ကျွန်တော် အပြင်ထွက်တဲ့အချိန်မှာ မိုးရွာတယ်။

when ဝါသော အပိုင်းအေကို B ရှေ့မှရေးလျှင်
comma (,) ထည့်ရသည်။

- **When you're tired**, don't drive.
 - Don't drive **when** you're tired.
- ခင်ဗျား မောပန်းတဲ့အခါမှာ ကားမမောင်းပါနဲ့။

- Ann was very happy **when** she passed her exam.
 - **When** Ann passed her exam, she was very happy.
- အန် စာမေးပွဲအောင်သောအခါ သူမ အရမ်းပျော်တယ်။

before/while/often တို့ဖြင့် အသုံးပြုရာတွင်လည်း အထက်ပါနည်းအတိုင်း ရေးရသည်။

- Always look both ways **before** you cross the road.

- **Before** you cross the road, always look both ways.

ခင်ဗျား လမ်းဖြတ် မကူးခင် အမြဲတမ်း ယာဉ်သွားလမ်း နှစ်ခုလုံးကို ကြည့်ပါ။

- **While** I was waiting for the bus, it began to rain.

- It began to rain **while** I was waiting for the bus.

ကျွန်တော် ဘတ်စ်ကား စောင့်နေစဉ် မိုးစရွာခဲ့တယ်။

- He never played football again **after** he broke his leg.

- **After** he broke his leg, he never played football again.

သူ့ခြေထောက် ကျိုးပြီးနောက် သူ ဘောလုံးမကစားတော့ဘူး။

B. *When I am ... / When I go ... etc.*

Nextweek Jill is going to New York. She has a friend, Barbara, who lives in New York but Barbara is also going away - to Mexico. So they won't meet in New York.

Barbara **will be** in Mexico **when** Jill **is** in New York.

ဂျိုးလ် နယူးယောက်မှာ နေစဉ် ဘာဘရာ မက္ကဆီကိုမှာ ရှိလိမ့်မယ်။

When Jill is in New York သည် ပစ္စုပ္ပန်ကာလဖြစ်သော်လည်း အနာဂတ်တို့ညွှန်း၍ 'when Jill will be' ဟု မရေးရပါ။

I am, I go စသည်တို့သည်လည်း ပစ္စုပ္ပန်ကာလဖြင့် *when* နောက်တွင် အနာဂတ်အသွင်ကို ဆောင်သည်။

When I get home this evening, I'm going to have a shower.
(not 'when I will get home')

ဒီညနေ ကျွန်တော်တို့ အိမ်ရောက်သောအခါ ကျွန်တော် ရေချိုးရမယ်။

I can't talk to you now. I'll talk to you later **when I have** more time.

ကျွန်တော် ယခု ခင်ဗျားကို စကားမပြောနိုင်သေးဘူး။ ကျွန်တော် နောက်တော့ အချိန်ရှိရင် ခင်ဗျားကို ပြောမယ်။

before / while / after / until တို့ကိုလည်း အထက်ဖော်ပြပါနည်းအတိုင်း ရေးသားနိုင်သည်။

Please close the window **before** you **go** out. (not 'before you will go')

ခင်ဗျား အပြင်မထွက်ခင် ကျေးဇူးပြု၍ ပြတင်းပေါက်ကို ပိတ်ပါ။

Julia is going to live in our flat **while** we **are** away. (not 'while we will be')

ကျွန်တော်တို့ အဝေးမှာ ရှိစဉ် ဂျူလီယာဟာ ကျွန်တော့်တို့ တိုက်ခန်းမှာနေလိမ့်မယ်။

I'll stay here **until** you **come** back. (not 'untill you will come back')

ခင်ဗျား ပြန်လာသည့်တိုင်အောင် ကျွန်တော် ဒီနေရာမှာ နေမယ်။

Exercises (လေ့ကျင့်ခန်းများ)

110.1 Make sentences beginning with **when**. Choose from the boxes.

when နှင့်အစပြုလွှတ် ဝါကျများပြုလုပ်ပါ။ အကွက်များမှ ရွေးချယ်ပါ။

When +	I went out	+	I switched off the TV
	I'm tired		I always go to the same place
	I phone her		there were no rooms
	I go on holiday		it was raining
	the programme ended		there was no answer
	I arrived at the hotel		I like to watch TV

1. When I went out, it was raining.
2.
3.
4.
5.
6.

110.2 Complete the sentences. Choose from the box.

ဝါကျများ ပြည့်စုံအောင် ပြုလုပ်ပါ။ အကွက်ထဲမှ ရွေးချယ်ပါ။

somebody broke into the house	before they came here
when they heard the news	before they crossed the road
while they were away	they didn't believe me
they went to live in New Zealand	

1. They looked both ways before they crossed the road.
2. They were very surprised
3. After they got married,
4. The letter arrived
5. Where did they live
6. While they were asleep,
7. When I told them the news,

110.3 Which is right? Choose the correct form.

ဘယ်ဟာ မှန်သလဲ။ မှန်ကန်သောပုံစံကို ရွေးချယ်ပါ။

1. I stay / I'll stay here until you come / you'll come back. I'll stay and you come are right.
2. I'm going to bed when I finish / I'll finish my work.
3. We must do something before it's / it will be too late.
4. Julia is going away soon. I'm / I'll be very sad when she leaves / she'll leave.
5. Don't go out yet. Wait until the rain stops / will stop.
6. We come / We'll come and visit you when we're / we'll be in England again.
7. When I come / I'll come to see you tomorrow, I bring / I'll bring the photographs.
8. I'm going to Paris next week. I hope to see some friends of mine while I'm / I'll be there.
9. 'Don't forget to give me your address.' 'OK, I give / I'll give it to you before I go / I'll go.'

110.4 Use your own ideas to complete these sentences.

အောက်ပါဝါကျများ ပြည့်စုံစေရန် သင့်ကိုယ်ပိုင်အကြံဉာဏ်ကို သုံးပါ။

1. Can you close the window before you go out.....?
2. What are you going to do when
3. When I have more time,
4. I'll wait for you while
5. When I start my new job,
6. Will you be here when

Unit [111]

If we go ...
If you see ... etc.

သွားခဲ့လျှင်၊ မြင်ခဲ့လျှင် စသဖြင့် ဖြစ်လာမည့်အကျိုးရလဒ်ကို ကြိုတင်ရေးသားရာတွင် အသုံးပြုသည်။

A.

Shall we go by bus or taxi?

ကျွန်တော်တို့ တကွစီ (သို့) ဘတ်စ်ကားနှင့် သွားမလား။

If we go by bus, it will be cheaper.

ကျွန်တော်တို့ ဘတ်စ်ကားနှင့်သွားမယ်ဆိုလျှင် ဈေးသက်သာမယ်။

We'll get there more quickly if we go by taxi.

ကျွန်တော်တို့ တကွစီနှင့်သွားမယ်ဆိုလျှင် အဲဒီကို မြန်မြန်ရောက်မယ်။

If ကို ဝါကျအစ (သို့) အလယ်တွင် ထားရေးနိုင်သည်။

If ..., ... (if ကို ဝါကျအစဌ်ထားပုံ)

If we go by bus, it will be cheaper.

ကျွန်တော်တို့ ဘတ်စ်ကားနှင့်သွားလျှင် ဈေးသက်သာမယ်။

If you don't hurry, you'll miss the train.
ခင်ဗျား မြန်မြန်ဆန်ဆန် မလုပ်ရင် ရထားမှီမှာ မဟုတ်ဘူး။

If you're hungry, have something to eat.
ခင်ဗျား ဆာနေလျှင် တစ်ခုခုကို စားလိုက်ပါ။

If the phone rings, can you answer it please?
ဖုန်းမြည်လျှင် ကျေးဇူးပြု၍ ခင်ဗျား ပြေပေးနိုင်မလား။

... **if** (if ကို ဝါကျအလယ်တွင်ထားပုံ)
It will be cheaper if we go by bus.
ကျွန်တော်တို့ ဘတ်စ်ကားနှင့်သွားလျှင် စျေးသက်သာမယ်။

You'll miss the train if you don't hurry.
ခင်ဗျား မြန်မြန် မလုပ်ရင် ရထားမမှီဖြစ်မယ်။

I'm going to the concert if I can get a ticket.
ကျွန်တော် လက်မှတ်ရလျှင် ကပွဲကို သွားမယ်။

Do you mind if I use your phone? (= Is it OK if I use it?)
ကျွန်တော် ခင်ဗျားရဲ့တယ်လီဖုန်းကို သုံးလျှင် ခင်ဗျားစိတ် အနှောင့်အယှက်ဖြစ်မလား။

စကားပြောရာတွင် **if** ပါသော ဝါကျအပိုင်းတစ်ခုထဲကို တစ်ခါတစ်ရံ သုံးသည်။

'Are you going to the concert?'	'Yes, if I can get a ticket.'
ခင်ဗျား ကပွဲကို သွားမလား။	ဟုတ်ကဲ့၊ ကျွန်တော် လက်မှတ်ရလျှင်ပေါ့။ (သွားမယ်ဆိုတဲ့သဘော)

B. If you see Ann tomorrow ... etc.

if နောက်က ပစ္စုပ္ပန်ကာလ (**present**) သုံးရသည်။ **will** မသုံးရပါ။ **If you see ...**
(not 'if you will see')

If you see Ann tomorrow, can you ask her to phone me?
ခင်ဗျား မနက်ဖြန် အန်ကို တွေ့လျှင် ကျွန်တော့်ကို ဖုန်းဆက်ဖို့ ပြောပေးနိုင်မလား။

If I'm late this evening, don't wait for me. (not 'If I will be')
ဒီညနေ ကျွန်တော် နောက်ကျလျှင် ကျွန်တော်ကို မစောင့်ပါနဲ့။

What shall we do **if** it **rains**? (not 'If it will rain')

မိုးရွာလျှင် ကျွန်တော်တို့ ဘာလုပ်ကြမလဲ။

If I don't feel well tomorrow, I'll stay at home.

မနက်ဖြန် ကျွန်တော် နေမကောင်းလျှင် အိမ်မှာ နေမယ်။

C. **if** နှင့် **when** အသုံး

if I go out ဝါကျသည် ဖြစ်နိုင်ချေရှိသည့် သဘောဆောင်သည်။ ဒါပေမဲ့ မသေချာပါ။

A. Are you going out later?

မကြာခင် ခင်ဗျား အပြင် ထွက်မှာလား။

B. Perhaps. **If I go out**, I'll close the window.

ထွက်ကောင်းထွက်နိုင်ပါတယ်။ အကယ်၍ ကျွန်တော် အပြင်ထွက်လျှင် ပြတင်းပေါက်ကို ပိတ်ခဲ့မယ်။

When I go out ဝါကျသည် အပြင်ထွက်မှာ သေချာတဲ့သဘောဆောင်သည်။

A. Are you going out later?

မကြာခင် ခင်ဗျား အပြင်ထွက်မှာလား။

B. Yes, I am. **When I go out**, I'll close the window.

ဟုတ်ကဲ့၊ ကျွန်တော် မကြာခင် အပြင်ထွက်မှာပါ။
ကျွန်တော် အပြင်ထွက်တဲ့အခါ ကျွန်တော်
တံခါးပေါက်ကို ပိတ်မယ်။

When I get home this evening, I'm going to have a shower.

ဒီညနေ ကျွန်တော် အိမ်ရောက်သောအခါ ရေချိုးမယ်။

If I'm late this evening, don't wait for me. (not 'When I'm late.')

တကယ်လို့ ဒီညနေ ကျွန်တော် နောက်ကျလျှင် ကျွန်တော့်ကို မစောင့်ပါနဲ့။

We're going to play tennis **if** it doesn't rain. (not 'when it doesn't rain')

မိုးမရွာလျှင် ကျွန်တော်တို့ တင်းနစ်ကစားမယ်။

Exercises (လေ့ကျင့်ခန်းများ)

111.1 Make sentences beginning with if. Choose from the boxes.

if နှင့် အစပြုလျက် ဝါကျများပြုလုပ်ပါ။ အကွက်များမှ ရွေးချယ်ပါ။

if +	you don't hurry	+	we can have lunch now
	you pass the exam		you can have them
	you fail the exam		I can lend you some
	you don't want this magazine		you'll get a certificate
	you want those pictures		you'll be late
	you're busy now		I'll throw it away
	you're hungry		we can talk later
	you need money		you can do it again

1. If you don't hurry, you'll be late.
2. If you pass
3. If
4.
5.
6.
7.
8.

111.2 Which is right?

ဘယ်ဟာမှန်သလဲ။

1. If I'm / ~~I'll be~~ late this evening, don't wait for me. I'm is right.
2. Will you write to me if I give / I'll give you my address?
3. If there is / will be a fire, the alarm will ring.
4. If I don't see you tomorrow morning, I phone / I'll phone you in the evening.
5. I'm / I'll be surprised if Martin and Julia get / will get married.
6. Do you go / Will you go to the party if they invite / they'll invite you?

111.3 Use your own ideas to complete these sentences.

အောက်ပါဝါကျများပြည့်စုံစေရန် သင်၏ကိုယ်ပိုင်အကြံဉာဏ်ကို အသုံးပြုပါ။

1. I'm going to the concert if I can get a ticket...
2. If you don't hurry you'll miss the train...
3. I don't want to go swimming if
4. If you go to bed early tonight,
5. Turn the television off if
6. Tina won't pass her exams if
7. If I have time tomorrow,
8. We can go to the beach tomorrow if

111.4 Put in if or when.

if သို့မဟုတ် when ထည့်ပါ။

1.If..... I'm late this evening, don't wait for me.
2. I'm going to do some shopping now. I come back, we can have lunch.
3. I'm thinking of going to see Tim. I go, will you come with me?
4. you don't want to go out tonight, we can stay at home.
5. Do you mind I close the window?
6. John is still at school. he leaves school, he wants to go to university.
7. Shall we have a picnic tomorrow the weather is good?
8. We're going to Madrid next week. We haven't got anywhere to stay - we hope to find a hotel we arrive. I don't know what we'll do we don't find anywhere.

Unit [112]

If I had ...

If we went ... etc.

A. ရှိခဲ့လျှင်၊ သွားခဲ့လျှင် ဟု နောက်ထပ်ဖြစ်ပျက်မှုကို ရေးသားရာတွင် အသုံးပြုသည်။

Dan likes fast cars but he doesn't have one.

ဒန်သည် ပြိုင်ကားတွေကို ကြိုက်တယ်။

ဒါပေမဲ့ သူ့မှာ တစ်စီးမှ မရှိဘူး။

He doesn't have enough money.

သူ့မှာ ငွေအလုံအလောက် မရှိဘူး။

If he **had** the money, he **would** buy a fast car.

သူ့မှာ ပိုက်ဆံရှိလျှင် သူ ပြိုင်ကားတစ်စီး ဝယ်လိမ့်မယ်။

If I
had the
money ...

အများအားဖြင့် **had** သည် အတိတ်ကာလဖြစ်သည်။ ဒီဝါကျမှာ **had** သည် အတိတ် ချေတုတ်ပါ။

If he had the money = if he had the money now ၎င်းသည် *he doesn't have it* နှင့် တူတဲ့သဘောဆောင်သည်။

If	I you it they etc.	had/knew/lived/went(etc.)..., didn't have/know/go(etc.)..., was/were ..., could ...,	I you it they etc.	would(n't)	buy ...
				could(n't)	be ... have ... go ... etc.

If he **had** the money, he would buy a car. (**If ... at the beginning**)

or He would buy a car **if he had** the money. (**... if ... in the middle**)

သူ့မှာ ပိုက်ဆံရှိခဲ့လျှင် သူ ကားဝယ်ခဲ့လိမ့်မည်။

I'd/she'd/they'd etc. = **I would/she would/they would** etc.:

I don't know the answer. **If I knew** the answer, **I'd tell** you.

ကျွန်တော် အဖြေကို မသိဘူး။ ကျွန်တော် အဖြေကို သိခဲ့လျှင် ခင်ဗျားကို ပြောပြမှာပါ။

It's raining, so we're not going out. **We'd get wet if we went** out.

မိုးရွာတယ်။ ဒါကြောင့် ကျွန်တော်တို့အပြင် မထွက်ဘူး။ ကျွန်တော်တို့ အပြင်ထွက်လျှင် မိုးရေစိုလိမ့်မယ်။

Jane lives in a city. She likes cities. She **wouldn't be** happy **if she lived** in the country.

ဂျင် မြို့ကြီးတစ်မြို့မှာ နေတယ်။ သူမ မြို့ကြီးများကို နှစ်သက်တယ်။ တောမှာနေလျှင် သူမ ပျော်လိမ့်မည်မဟုတ်။

If you didn't have a job, what **would** you **do**? (but 'you have a job')

ခင်ဗျားမှာ အလုပ်တစ်ခု ပရှိဘူးဆိုလျှင် ခင်ဗျား ဘာလုပ်မှာလဲ။

I'm sorry I can't help you. **I'd help** you **if I could**. (but 'I can't')

ခင်ဗျားကို မကူညီနိုင်တာ။ ကျွန်တော် စိတ်မကောင်းဘူး။ ကျွန်တော် တတ်နိုင်ရင် ကူညီချင်တယ်။

If we had a car, we **could travel** more. (but 'we haven't got a car, so we *can't* travel much')

ကျွန်တော်တို့မှာ ကားတစ်စီးရှိလျှင် ကျွန်တော်တို့ ခရီးများများ သွားဖြစ်မယ်။

B. **If (I) was / were ...** သုံးပုံ **If (I/he/she/it) was or were** ဟုလည်း သုံးနိုင်သည်။

It's cold. **If I were** you, **I'd put** your coat on. (or **If I was** you ...)

အေးတယ်။ ကျွန်တော်သာ ခင်ဗျားဆိုရင် ကုတ်အင်္ကျီ ဝတ်လိမ့်မယ်။

It's not a very nice place. **I wouldn't go** there **if I was** you. (or ... **if I were** you)

တော်တော်ဆိုးတဲ့နေရာပဲ။ ကျွန်တော်သာ ခင်ဗျားဆိုရင် အဲဒီကို သွားမှာ မဟုတ်ဘူး။

It **would be** nice if the weather **were** (or **was**) better.

ရာသီဥတု ပိုကောင်းလျှင် သိပ်ကောင်းမှာပဲ။

C. နှိုင်းယှဉ်ချက်

if I have / if it is etc.

I must go and see Ann. **If I have** time, I **will go** today. (= perhaps I'll have time, so perhaps I'll go)

ကျွန်တော် အန်ကို သွားကို သွားတွေ့မယ်။ ကျွန်တော် အချိန်ရှိလျှင် ဒီနေ့ ကျွန်တော် သွားမယ်။

I like that jacket. I'll **buy** it **if** it **isn't** too expensive.

(=perhaps it will not be too expensive)

ကျွန်တော် အပေါ်ဝတ်အင်္ကျီကို ကြိုက်တယ်။ ဈေးသိပ်မကြီးဘူးဆိုလျှင် ကျွန်တော် ဝယ်မယ်။

I'll **help** you **if** I **can**. (= perhaps I can help)

ကျွန်တော် ကူညီနိုင်လျှင် ကူညီမည်။

if I had / if it was etc.

I must go and see Ann.

ကျွန်တော် အန်ကို သွားတွေ့ကို တွေ့မယ်။

If I had time, I **would go** today. (=I don't have time today so I will not go)

ကျွန်တော့်မှာ အချိန်ရှိလျှင် ဒီနေ့ ကျွန်တော် သွားတွေ့ကောင်းတွေ့မယ်။

I like that jacket but it's very expensive. I'd **buy** it **if** it **wasn't** so expensive.

(=it is expensive, so I am not going to buy it)

ကျွန်တော် ဟို အပေါ်ဝတ်အင်္ကျီကို ကြိုက်တယ်။ ဒါပေမဲ့ ဈေးသိပ်ကြီးတယ်။ အဲဒါ သိပ်ဈေးမကြီးခဲ့လျှင်

ကျွန်တော် ဝယ်ကောင်းဝယ်မယ်။

I'd **help** you **if** I **could** but I can't.

ကျွန်တော် ကူညီနိုင်ခဲ့လျှင် ခင်ဗျားကို ကူညီခဲ့မယ်။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော် မကူညီနိုင်ဘူး။

Exercises (လေ့ကျင့်ခန်းများ)

112.1 Complete the sentences.

ဝါကျများ ပြည့်စုံအောင် ဖြေဆိုပါ။

1. I don't know the answer. If I ...**knew**... the answer, I'd tell you.
2. I have a car. I couldn't travel very much if I**didn't have**.... a car.
3. I don't want to go out. If I to go out, I'd go.
4. We haven't got a key. If we a key, we could get into the house.
5. I'm not hungry. I would have something to eat if I hungry.
6. Sue enjoys her work. She wouldn't do if she it.
7. You can't drive. If you drive, I would lend you my car.
8. He speaks too fast. I could understand him better if he more slowly.
9. I have a lot to do today. If I so much to do, we could go out.

112.2 Put the verb in the correct form.

ကြိယာများ၏ မှန်ကန်သောပုံစံကို ထည့်ပါ။

1. If**he had**.... the money, he would buy a fast car. (he/have)
2. Jane likes living in a city. **She wouldn't have** happy if she lived in the country. (she/not/be)
3. If I wanted to learn Italian, to Italy. (I/go)
4. I haven't told Ann what happened. She'd be angry if (she/know)
5. If a map, I could show you where I live. (we/have)
6. What would you do if a lot of money? (you/ win)

7. It's not a very good hotel. there if I were you. (I/ not/stay)
 8. If nearer London, we would go there more often. (we/live)
 9. It's a pity you have to go now. nice if you had more time. (it/be)
 10. I'm not going to take the job. I'd take it if better. (the salary/be)
 11. I don't know anything about cars. If the car broke down, what to do. (I/not/know)
 12. If you could change one thing in the world, what? (you/change)
- 112.3** Complete the sentences. Choose from the box and put the verb in the correct form.

ဝါကျများပြည့်စုံအောင် ဖြေဆိုပါ။ အကွက်ထဲမှ ရွေးချယ်ပြီး မှန်ကန်သောကြိယာပုံစံကို ထည့်ပါ။

we (have) a bigger house	I (watch) it
it (be) a bit cheaper	we (buy) a bigger house
every day (be) the same	I (be) bored
we (have) some pictures on the wall	the air (be) cleaner

1. I'd buy that jacket if it was a bit cheaper...
2. If there was a good film on TV tonight,
3. This room would be nicer if
4. If there wasn't so much traffic,
5. Life would be boring if
6. If I had nothing to do,
7. We could invite all our friends to stay if
8. If we had more money,

112.4 Complete the sentences. Use your own ideas.

ဝါကျများ ပြည့်စုံအောင်ပြုလုပ်ပါ။ သင်၏ကိုယ်ပိုင်အကြံဉာဏ်ကို သုံးပါ။

1. I'd go to the dentist if **I had a toothache.**.....
2. If I could go anywhere in the world,
3. I wouldn't be very happy if
4. I'd buy a house if
5. If I saw an accident in the street,
6. The world would be a better place if

Unit [113]

a person who ...
a thing that / which ... (relative clauses 1)

လူ ပုဂ္ဂိုလ်များကို *who* / သက်မဲ့အရာဝတ္ထုများကို *that* / *which* များ အသုံးပြု၍
ညွှန်းဆိုဖော်ပြသော ဝါကျများတွင် အသုံးပြုသည်။ ဆက်စပ် စကားစုများဖြစ်သည်။

A.

I met a woman. **She** can speak six languages.

ကျွန်တော် မိန်းမကြီးတစ်ယောက်နှင့် တွေ့ခဲ့တယ်။ သူမ
ဘာသာစကား ခြောက်မျိုး ပြောနိုင်သည်။ (ဝါကျနှစ်ခု)

She → *who*

I met **a woman who** can speak six languages.

ကျွန်တော် ခြောက်ဘာသာစကား ပြောနိုင်သော
မိန်းမကြီးတစ်ယောက်ကို တွေ့ခဲ့တယ်။ (ဝါကျတစ်ခုထဲ)

JIM

Jim was wearing a hat . **It** was too big for him.

လျင် ဦးထုပ်တစ်လုံးကို ဆောင်းထားသည်။ ဦးထုပ်က
သူ့အတွက် ကြီးလွန်းသည်။ (ဝါကျနှစ်ခု)

it → *that* (or) *which*

Jim was wearing **a hat that** was too big for him.

or

Jim was wearing **a hat which** was too big for him.

လျင်ဟာ သူ့အတွက် ကြီးလွန်းသော ဦးထုပ်တစ်လုံးကို
ဆောင်းထားသည်။ (ဝါကျတစ်ခုထဲ)

B. Who

လူများအတွက် **who** ကို သုံးပါ။ (အရာဝတ္ထုများအတွက်မဟုတ်)

A thief is a **person who** steals things.

သူခိုးဆိုတာ ပစ္စည်းတွေကို ခိုးယူသော လူတစ်ယောက်ဖြစ်သည်။

Do you know **anybody who** can play the piano?

စန္ဒယား တီးနိုင်တဲ့ လူတစ်ယောက်ယောက်ကို ခင်ဗျားသိလား။

The man who phoned didn't give his name.

ဖုန်းဆက်သောလူသည် သူ့နံနာမည်ကို မပြောခဲ့ပါ။

The people who work in the office are very friendly.

ရုံးမှာ အလုပ်လုပ်သော လူများသည် ခင်မင်ဖော်ရွေတတ်ကြသည်။

C. that

အရာဝတ္ထုများ သို့မဟုတ် လူများအတွက် **that** ကို သုံးပါ။

An aeroplane is a **machine that** flies.

လေယာဉ်တစ်စီးဆိုတာ ပျံသန်းနိုင်တဲ့စက်တစ်ခုဖြစ်သည်။

Emma lives in a **house that** is 500 years old.

အီမာသည် နှစ်ပေါင်း ငါးရာသက်တမ်းရှိသော အိမ်တစ်လုံးမှာနေသည်။

The people that work in the office are very friendly.

ရုံးမှာ အလုပ်လုပ်သော လူများသည် ခင်မင်တတ်ကြသည်။

D. that ကို လူများအတွက် သုံးနိုင်သော်လည်း **who** ကို ပိုအသုံးများသည်။
which အရာဝတ္ထုများအတွက် **which** ကို သုံးသည်။ (လူအတွက်မသုံးပါ)

An aeroplane is a **machine which** flies.

လေယာဉ်တစ်စီးဆိုသည်မှာ ပျံသန်းနိုင်သော စက်တစ်ခု ဖြစ်သည်။

Emma lives in a **house which** is 500 years old.

အီမာသည် နှစ်ပေါင်း ငါးရာသက်တမ်းရှိသော အိမ်တစ်လုံးမှာနေသည်။

လူအတွက် **which** ကို မသုံးရ။

Do you remember **the woman who** was playing the piano at the party?
(not the woman which)

ပါတီပွဲမှာ စန္ဒယားကို တီးပေးနေခဲ့သော မိန်းမကြီးကို ခင်ဗျား မှတ်မိလား။

Exercises (လေ့ကျင့်ခန်းများ)

113.1 Choose form the boxes and write sentences: **A ... is a person who** Use a dictionary if necessary.

အကွက်များမှ ရွေးချယ်ပြီး **A ... is a person who** ပုံစံဖြင့် ဝါကျများရေးပါ။ လိုအပ်ပါက အဘိဓာန်ကို သုံးပါ။

a thief	a dentist
a butcher	a fool
a musician	a genius
a patient	a liar

doesn't tell the truth	is ill in hospital
looks after your teeth	steals things
is very intelligent	is very stupid
plays a musical instrument	sells meat

1. A thief is a person who steals things.
2. A butcher is a person
3. A musician
4.
5.
6.
7.
8.

113.2 Make one sentence from two.

ဝါကျနှစ်ကြောင်းကို တစ်ကြောင်းတည်းပြုလုပ်ပါ။

1. (A man phoned. He didn't give his name.)
The man who phoned didn't give his name.
2. (A woman opened the door. She was wearing a yellow dress.)
 The woman a yellow dress.
3. (Some students took the exam. Most of them passed.)
 Most of the students
4. (A policeman stopped our car. He wasn't very friendly.)
 The

113.3 Put in who or which.

who သို့မဟုတ် **which** ထည့်ပါ။

1. I met a woman **who** can speak six languages.
2. What's the name of the woman lives next door?
3. What's the name of the river flows through the town?
4. Where is the picture was hanging on the wall?
5. Do you know anybody wants to buy a car?
6. You always ask questions are difficult to answer.
7. I have a friend is very good at repairing cars.
8. I think everybody went to the party enjoyed it very much.
9. Why does he always wear clothes are too small for him?

113.4 Right or wrong? Correct the mistakes.

မှန်သလား၊ သို့မဟုတ် မှားသလား၊ အမှားများကို အမှန်ပြင်ပေးပါ။

1. A thief is a person **which** steals things. **a person who steals**
2. An aeroplane is a machine that flies. **OK**
3. A coffee maker is a machine who makes coffee.
4. Have you seen the money that was on the table?
5. I don't like people which never stop talking.
6. I know somebody that can help you.
7. I know somebody who works in that shop.
8. Correct the sentences who are wrong.

Unit [114]

the people we met
the hotel you stayed at (relative clauses 2)

ဆက်စပ်စကားစုများ၏ ရေးသားသုံးစွဲပုံများကို ဆက်လက်လေ့လာကြမည်။

The man is carrying a bag. } ဝါကျနှစ်ကြောင်း
It's very heavy. }
လူကြီးသည် အိတ်တစ်လုံးကို သယ်ယူနေသည်။
၎င်းအိတ်သည် အလွန်လေးသည်။

The bag (**that**) he is carrying is very heavy.
သူ့သယ်ယူနေသောအိတ်သည် အလွန်လေးသည်။
(ဝါကျတစ်ကြောင်းတည်း)

Ann took some photographs. } ဝါကျနှစ်ကြောင်း
Have you seen them? }
အန် ဓာတ်ပုံအနည်းငယ် ရိုက်ခဲ့သည်။
ခင်ဗျား ဓာတ်ပုံများကို ကြည့်ပြီးပြီလား။

Have you seen **the photographs (that)**
Ann took?
ခင်ဗျား အန် ရိုက်ခဲ့တဲ့ဓာတ်ပုံများကို ကြည့်ပြီးပြီလား။
(ဝါကျတစ်ကြောင်းတည်း)

The bag that he is carrying မှာ *that* ပါ၍ *the bag he is carrying* မှာ *that* မပါ။ ဝါကျနှစ်မျိုးလုံး သုံးနိုင်သည်။

... the photographs **that** Ann took? or ... the photographs Ann took?

ကံပုဒ်နေရာဖြင့် သုံးသောအခါ *that / who / which* တို့ မလိုအပ်ပါ။

<i>subject</i>	<i>verb</i>	<i>object</i>	
The man	was carrying	a bag	→ the bag (that) the man was carrying
Ann	took	some photographs	→ the photographs (that) Ann took
You	wanted	the book.	→ the book (that) you wanted
We	met	some people	→ the people (who) we met

Did you find **the book you wanted**? (or ... the book **that** you wanted?)

ခင်ဗျား လိုချင်သော စာအုပ်ကို တွေ့ခဲ့လား။

The people we met were very nice. (or The people **who** we met)

ကျွန်တော်တို့နှင့်တွေ့ခဲ့တဲ့ လူများသည် သဘောကောင်းကြသည်။

Everything I said was true. (or Everything **that** I said)

ကျွန်တော် ပြောခဲ့တဲ့စကားတွေက အားလုံးမှန်ကန်တယ်။

မှတ်သားရန်

The film **we saw** was very good. (not 'The film we saw *it* was')

ကျွန်တော်တို့ ကြည့်ခဲ့တဲ့ဇာတ်ကားက အလွန်ကောင်းပါတယ်။

B. ကြိယာနောက်တွင် *to / in / at* ဝိဘတ် ရေးပုံ

Jill **is talking to** a man. → Do you know **the man Jill is talking to**?
 ဂျေးလ်က လူတစ်ယောက်ကို
 စကားပြောနေသည်။
 ဂျေးနှင့် စကားပြောနေသော လူကြီးကို ခင်ဗျား သိလား။

We **stayed at** a hotel. → **The hotel we stayed at** was near
 ကျွန်တော်တို့ ဟိုတယ်တစ်ခုမှာ
 တည်းခိုတယ်။
 ကျွန်တော်တို့ တည်းခိုသော ဟိုတယ်သည်
 ဘူတာရုံအနီးမှာ ရှိသည်။

I told you **about** some → These are **the books** I told you **about**.
books.

ကျွန်တော် ခင်ဗျားကို စာအုပ်အချို့
အကြောင်း ပြောပြခဲ့တယ်။

ကျွန်တော် ခင်ဗျားကို ပြောပြခဲ့တဲ့
စာအုပ်တွေက ဒါတွေပဲလေ။

မှတ်သားရန်

The books I told you about လို့ ရေးရသည်။

The books I told you about them လို့ မရေးရ။

where အသုံး (နေရာပြ)

The hotel where we stayed was near the station. (= The hotel we stayed at ...)

ကျွန်တော်တို့ တည်းခိုခဲ့သော ဟိုတယ်သည် တူတာရုံအနီးမှာ ရှိသည်။

C. *who / that / which* အသုံး

ကတ္တားပုဒ်ဖြစ်ခဲ့လျှင် *who / that / which* တို့ကို သုံးရမည်။

I met a woman **who can speak** six languages. (**who** is the *subject*)

ကျွန်တော် ဘာသာစကားခြောက်မျိုး ပြောနိုင်တဲ့ အမျိုးသမီးကြီး တစ်ယောက်နှင့် တွေ့ခဲ့တယ်။

Jim was wearing a hat **that was** too big for him. (**that** is the *subject*)

ဂျိမ်းသည် သူ့အတွက် အလွန်ကြီးသော ဦးထုပ်တစ်လုံးကို ဆောင်းနေခဲ့သည်။

Exercises (လေ့ကျင့်ခန်းများ)

114.1 Make one sentence from two.

ဝါကျနှစ်ကြောင်းကို တစ်ကြောင်းဖြစ်အောင်ပြုလုပ်ပါ။

1. (Ann took some photographs. Have you seen them?)

Have you seen the photographs Ann took?

2. (You gave me a pen. I've lost it.)

I've lost the

3. (Sue is wearing a jacket. I like it.)

I like the

4. (I gave you some flowers. Where are they?)

Where are the?

5. (He told us a story. I didn't believe it.)

I

6. (You bought some oranges. How much were they?)

How?

114.2 Make one sentence from two.

ဝါကျနှစ်ကြောင်းကို တစ်ကြောင်းဖြစ်အောင် ပြုလုပ်ပါ။

1. (I was carrying a bag. It was very heavy.)

The bag I was carrying was very heavy.

2. (You cooked a meal. It was excellent.)

The

3. (I'm wearing shoes. They aren't very comfortable.)

The shoes

4. (We invited some people to dinner. They didn't come.)

The

114.3 Complete the sentences. Use the information in the box.

ဝါကျများပြည့်စုံအောင် ပြုလုပ်ပါ။ အကွက်ထဲရှိ အချက်အလက်များကို သုံးပါ။

I looked at a map	they live in a house
you were looking for some keys	I was sitting on a chair
we were waiting for a bus	you spoke to some people
you stayed at a hotel	Linda is dancing with a man

- What's the name of the hotel you stayed at?
- Who are the people
- Did you find the
- The is too small for them.
- The wasn't very clear.
- I fell off
- was very late.
- Who is

114.4 Read the situations and complete the questions. Use ... where

အခြေအနေများကို ဖတ်ကြည့်ပြီး မေးခွန်းများ ပြည့်စုံအောင် ပြုလုပ်ပါ။ ... where ... သုံးပါ။

- John stayed at a hotel. You ask him:
Did you like the hotel where you stayed?
- Sue had dinner in a restaurant. You ask her:
What's the name of the restaurant
- Sarah lives in a village. You ask her:
Do you like
- Richard works in a factory. You ask him:
How big

Key to Exercises

UNIT 1

1.1

- they're
- it's not / it isn't
- that's
- I'm not
- you're not / you aren't

1.2

2. 'm/am	6. are
3. is	7. is.....are
4. are	8. 'm/ am.....is
5. 's/ is	

1.3

- My brother is a teacher.
- This house isn't / is not very big.
- The shops aren't / are not open today.
- My keys are in my bag.
- Jenny is 18 years old.
- You aren't / are not very tall.

1.4

Example answers:

- My names is Robert.
- I'm from australia.
- I'm 25.
- I'm a computer programmer.
- I'm married.
- My favourite colours are black and white.
- I'm interested in machines.

1.5

- They're / They are cold.
- He's/ He is hot.
- He's/ He is afraid.
- They're/ They are hungry.
- She's/ She is angry.

1.6

- I'm / I am hungry or I'm not / I am not hungry.
- It's / It is warm today. or It isn't / It's not warm today.
- I'm / I am afraid of dogs. or I'm not / I am not afraid of dogs.

- My hands are cold. or My hands aren't / are not cold.
- Canada is a very big country.
- Diamonds aren't / are not cheap.
- I'm / I am interested in football. or I'm not / I am not interested in football.
- Rome isn't / is not in Spain.
- Yes, they are. or No, they aren't / No, they're not.
- Yes, it is. or No, it isn't. / No, it's not.
- Yes, I am. or No, I'm not.

UNIT 2

2.1

2. F	6. E
3. H	7. B
4. C	8. I
5. A	9. D

2.2

- Is your job interesting?
- Are the shops open today?
- Are you interested in sport?
- Is the post office near here?
- Are your children at school?
- Why are you late?

2.3

- Where is
- How old are
- How much are
- What is
- Who is
- What colour are

2.4

- Are you married or single?
- Are you American?
- How old are you?
- Are you a teacher?
- Is your wife a lawyer?
- Where's/ Where is she from?
- What's/ What is her name?
- How old is she?

2.5

- Yes, I am. or No, I'm not.
- Yes, it is. or No, it isn't. / No, it's not.

UNIT 3

3.1

- 's/ is waiting
- 're/ are playing
- He's/ He is lying
- They're / They are having
- She's/ She is sitting.

3.2

- 's/is cooking
- 're/ are standing
- is swimming
- 're/ are staying
- 's/ is having
- 're/ are building
- 'm/ am going

3.2

- She's/ She is sitting on the floor.
- She's not/ she isn't reading a book.
- She's not/ She isn't playing the piano.
- "She's/ She is laughinhg.
- She's/ She is wearing a hat.
- She's not/ she isn't writing a letter.

3.4

- I'm sitting on a chair. or I'm not sitting on a chair.
- I'm eating. or I'm not eating.
- It's raining. or It isn't raining. / It's not raining.
- I'm learning English.
- I'm listening to music. or I'm not listening to music.
- The sun is shining. or The sun isn't shining.
- I'm wearing shoes. or I'm not wearing shoes.
- I'm not reading a newspaper.

UNIT 4

4.1

- Are you going now?
- Is it raining?
- Are you enjoying the film?
- Is that clock working?
- Are you writing a letter?

4.2

- Where is she going?
- What are you eating?
- Why are you crying?
- What are they looking at?
- Why is he laughing?

4.3

- Are you listening to me?
- Where are your friends going?
- Are your parents watching television?
- What is Ann cooking?
- Why are you looking at me?
- Is the bus coming?

4.4

- Yes, I am. or No, I'm not.
- Yes, I am. or No, I'm not.
- Yes, it is. or No, it isn't. . No, it's not.
- Yes, I am. or No, I'm not.
- Yes, I am. or No, I'm not.

UNIT 5

5.1

1. thinks	5. has
3. flies	6. finishes
4. dances	

5.2

2. live	5. They go
3. She eats	6. He sleeps
4. They play	

5.3

2. open	7. costs
3. closes	8. cost
4. teaches	9. boils
5. meet	10. like.....likes
6. washes	

5.4

- I often play basketball.
- Margaret usually works hard.
- Jenny always wears nice clothes.
- We always have dinner at 7.30
- Tim never watches television.
- Children usually like chocolate.
- Julia always enjoys parties.

5.5

Example answers:

- I usually read in bed.
- I often get up before 7 o'clock.
- I never go to work by bus.
- I usually drink two cups of coffee in the morning.

UNIT 6

6.1

- Jane doesn't play the piano very well.
- They don't know my phone number.
- We don't work very hard.
- He doesn't have a bath every day.
- You don't do the same thing every day.

6.2

- Carol doesn't like classical music. I like (or I don't like) classical music.
- Bill and Rose don't like boxing. Carol likes boxing. I like (or I don't like) boxing.
- Bill and Rose like horror films. Carol doesn't like horror films. I like (or I don't like) horror films.

6.3

- 2-5 You can use:
I never (go/ ride etc.) or
I often or
I don't very often.

6.4

- doesn't use
- don't go
- doesn't wear
- don't know
- doesn't cost
- don't see

6.5

- don't know
- doesn't talk
- drinks
- don't believe
- like
- doesn't eat

UNIT 7

7.1

- Do you play tennis?
- Does Ann play tennis?
- Do your friends live near here?
- Does your brother speak English?
- Do you do exercises every morning?
- Does Paul often go away?
- Do you want to be famous?
- Does Linda work hard?

7.2

- How often do you watch TV?
- What do you want for dinner?
- Do you like football?
- Does your brother like football?
- What do you do in the evenings?
- Where does your sister work?
- Do you often go to the cinema?
- What does this word mean?
- Does it often snow here?
- What time do you usually go to bed?
- How much does it cost to phone New York?
- What do you usually have for breakfast?

7.3

- Do you enjoy / Do you like
- do you start
- Do you work
- do you go
- does he do
- does he teach
- Does he enjoy / Does he like

7.4

- Yes, I do. or No, I don't
- Yes, I do. or No, I don't
- Yes, it does. or No, it doesn't
- Yes, I do. or No, I don't

UNIT 8

8.1

2. No, she isn't.
Yes, she does.
She's playing the piano.
3. Yes, he does.
Yes, he is.
He's cleaning a window.
4. No, they aren't.
Yes, they do.
They teach.

8.2

2. don't 6.do
3. are 7.does
4. does 8.doesn't
5. 's/ is don't

8.3

4. is singing
5. She wants
6. do you read
7. you're / you are sitting
8. I don't understand
9. I'm going..... Are you coming
10. does your father
11. I'm not listening
12. He's/ He is cooking
13. doesn't usually drive... usually walks
14. doesn't like She prefers

UNIT 9

9.1

2. he's got 5.It's got
3. they've got 6.I haven't got
4. she hasn't got

9.2

2. Have you got passport? or Do you have ?
3. Has Carol got many friends? or Does your father have...?
4. Has Carol got many friends? or Does Carol have ...?
5. Have you got any brothers or sister? or Do you have ...?
6. How much money have we got? or do we have?
7. What kind of car has Julia got? or does Julia have?

9.3

2. Tina hasn't got a bicycle. Tina doesn't have a bicycle.
I've got a bicycle. I have a bicycle. or I haven't got a bicycle. / I don't have a bicycle.
3. Thina has got long hair./ Tina has long hair.
I've got long hair. / I have long hair. / I don't have long hair.
4. Tina has got two sisters and two brothers. /Tina has two... (example answer) I've got two brothers and one sister.

9.4

3. 's got / has got
4. haven't got
5. 've got/ have got
6. haven't got
7. hasn't got

9.5

3. have got four wheels (or have four wheels)
4. 's got / has got a lot of friends (or has a lot of friends)
5. 've got / have got a toothache. (or have a toothache)
6. hasn't got a key (or doesn't have a key)
7. has got six legs (or has six legs)
8. haven't got much time (or don't have much time)

UNIT 10

10.1

2. Carol and Jack were at/ in the cinema.
3. Sue was at the station.
4. Mr and Mrs Hall were in/ at a restaurant.
5. Ben was on the beach / on a beach / at the seaside.
6. (example answer) I was at work.

10.2

2. is was 6.are
3. am 7.Was
4. was 8.was
5. were 9.are were

10.3

2. wasn't was
3. was were
4. Were was ... wasn't
5. were
6. weren't were

10.4

2. Was your exam difficult?
3. Where were Ann and Chris last week?
4. How much was your new camera?
5. Why were you angry yesterday?
6. Was the weather nice last week?

UNIT 11

11.1

2. opened
3. started finished
4. wanted
5. happened
6. rained
7. enjoyed stayed
8. died

11.2

2. saw 8. thought
3. played 9. copied
4. paid 10.knew
5. visited 11.put
6. bought 12.spoke
7. went

11.3

2. got 9. had
3. had 10.went
4. left 11.waited
5. drove 12.departed
6. arrived 13.arrived
7. parked 14.took
8. went

11.4

2. lost her keys
3. met her friends
4. bought two newspapers
5. went to the cinema
6. ate an orange
7. had a shower
8. came (to see us)

11.5

Example answers:

2. I got up late yesterday.
3. I met some friends at lunch time.
4. I played volleyball.
5. I wrote a letter.
6. I lost my keys.

UNIT 12

12.1

2. didn't work
3. didn't go
4. didn't have
5. didn't do

12.2

2. Did you enjoy the party?
3. Did you have a good holiday?
4. Did you finish work early?
5. Did you sleep well last night?

12.3

2. I got up before 7 o'clock. *or* I didn't get up before 7 o'clock.
3. I had a shower. *or* I didn't have a shower.
4. I bought a magazine. *or* I didn't buy a magazine.
5. I ate meat. *or* I didn't eat meat.
6. I went to bed before 10.30. *or* I didn't go to bed before 10.30.

12.4

2. did you arrive
3. Did you win
4. did you go
5. did it cost
6. Did you go to bed late
7. Did you have a nice time
8. did it happen / did that happen

12.5

2. bought
3. Did it rain
4. didn't stay
5. opened
6. didn't have
7. did you do

UNIT 13

13.1

2. Carol and Jack were at/ in the cinema. They were watching a film.
3. Tom was in his car. He was driving.

4. Catherine was at the station. She was waiting for a train.
5. Mr and Mrs Hall were in the park. They were walking.
6. I was in a cafe. I was having a drink with some friends.

13.2

2. she was swimming / she was having a swim.
3. she was reading a / the newspaper.
4. she was cooking (lunch).
5. she was having breakfast.
6. she was listening to music/... listening to the radio.

13.3

2. What were you doing
3. Was it raining
4. Why was Ann driving so fast
5. Was Tim wearing a suit

13.4

2. He was carrying a bag.
3. He wasn't going to the dentist.
4. He was eating an ice-cream.
5. He wasn't carrying an umbrella.
6. He wasn't going home.
7. He was wearing a hat.
8. He wasn't riding a bicycle.

UNIT 14

14.1

1. happened was painting ... fell
2. arrived got.. were waiting
3. was walking... met ...was going was carrying stopped

14.2

2. was studying
3. did the post arrive came.... was having
4. didn't go
5. were you driving stopped wasn't driving
6. Did your team win ... didn't play.
7. did you break the window..... were playing ... kicked hit
8. Did you see... was wearing
9. were you doing
10. lost.... did you get... climbed

UNIT 15

15.1

2. She has closed the door.
3. They have gone to bed.
4. It has stopped raining.
5. He has had a bath.
6. The picture has fallen down.

15.2

2. 've bought / have bought
3. 's gone / has gone
4. Have you seen
5. has broken
6. 've told / have told
7. has taken
8. has she gone
9. 've forgotten / have forgotten
10. 's invited/ has invited
11. Have you decided
12. haven't seen

UNIT 16

16.1

2. He's / He has just got up.
3. They've/ They have just bought a car.
4. The race has just started.

16.2

2. they've/ they have already seen it.
3. I've/ I have already phoned him.
4. He's/ He has already gone (away).
5. I've/ I have already read it.
6. She's/ She has already started (it).

16.3

2. The bus has just gone.
3. The bus hasn't gone yet.
4. He hasn't opened it yet.
5. They've / They have just finished their dinner.
6. It hasn't stopped raining yet.

16.4

2. Have you met your new neighbours yet?
3. Have you written the letter yet?
4. Has he / Tom sold his car yet?

UNIT 17

17.1

3. Have you ever been to Australia?
4. Have you ever lost your passport?
5. Have you ever flown in as helicopter?
6. Have you ever eaten Chinese food?
7. Have you ever been to New York?
8. Have you ever driven a bus?
9. Have you ever broken your leg?

17.2

Helen:

2. Helen has never been to Australia.
3. Helen/ She has eaten Chinese food a few times.
4. Helen/ She has never driven a bus.

You (example answers):

5. I've / I have never been to New York.
6. I've / I have played tennis many times.
7. I've / I have never flown in a helicopter.
8. I've / I have been late for work a few times.

17.3

2-6

She has done a lot of interesting things.
She has travelled all over the world, or She has been all over the world.
She has been married three times.
She has written ten books.
She has met a lot of interesting people.

17.4

2. gone
3. been been
4. been
5. gone
6. been
7. been
8. gone

UNIT 18

18.1

3. have been
4. has been
5. have lived / have been living
6. has worked / has been working
7. has had
8. have been learning

18.2

2. How long have they been there / in Brazil?
3. How long have you known her?
4. How long has she been learning Italian?
5. How long has he lived in Canada? / How long has he been living?
6. How long have you been a teacher?
7. How long has it been raining?

18.3

2. She has lived in Wales all her life.
3. They have been on holiday since Sunday.
4. The sun has been shining all day.
5. She has been waiting for ten minutes.
6. He has had a beard since he was 20.

18.4

2. know
3. have known
4. have you been
5. works
6. has been
7. have you lived
8. I've had
9. is has been

UNIT 19

19.1

3. for	6. for
4. since	7. for
5. since	8. for since

19.2

- Example answers:*
2. A year ago.
 3. A few days ago.

4. Two hours ago.
5. Six month ago.

19.3

3. for 20 years
4. 20 years ago
5. ten minutes ago
6. an hour ago
7. for six months
8. for a long time
9. a few days ago

19.4

2. been here since Tuesdy.
3. raining for an hour.
4. known Sue for two years.
5. had my/ a camera since 1989.
6. been married for six months.
7. been studying medicine (at university) for three years.
8. played / been playing the piano since he was seven years old.

19.5

Example answers:

1. I've lived in all my life.
2. I've been in the same job for ten years.
3. I've been learning English for six months.
4. I've known Chris for a long time.
5. I've had a headache since I got up this morning.

UNIT 20

20.1

2. I started (it) last week.
3. they arrived at 5 o'clock.
4. she went (away) on Friday.
5. I wore them yesterday.

20.2

3. WRONG - I finished
4. RIGHT
5. WRONG - did you finish
6. RIGHT
7. WRONG - Jim's grandmother died.
8. WRONG - Where were you

20.3

3. played
4. did you go
5. Have you ever met
6. wasn't
7. 've/ have just washed

8. washed
9. 's/ has visited
10. hasn't come

20.4

1. Did you have
was
2. Have you seen
went
haven't seen
3. has worked / has been
working
was
worked
didn't enjoy
4. 've/ have seen
've/ have never spoken
Have you ever spoken met.

UNIT 21

21.1

3. Glass is made from sand.
4. Stamps are sold in a post office.
5. This room isn't used very often.
6. Are we allowed to park here?
7. How is this word pronounced?
9. The house was painted last month.
10. Three people were injured in the accident.
11. My bicycle was stolen a few days ago.
12. When was this bridges built?
13. Were you invited to the party last week?
14. How were these windows broken?
15. I wasn't worken up by the noise.

21.2

2. Football is played in most....
3. Why was the letter sent to..?
4. ... where were you born?
5. Where were you born?
6. How many languages are spoken ...
7. but nothing was stolen
8. When was the bicycle invented?

21.3

3. is made
4. were damaged
5. was given

6. are shown
7. were invited
8. was made
9. was stolen was found

21.4

2. Sally was born in Birmingham.
3. Her parents were born in Ireland.
4. I was born in
5. My mother was born in....

UNIT 22

22.1

2. A bridge is being built.
3. The windows are being cleaned.
4. The grass is being cut.

22.2

3. The widow has been broken.
4. The roof is being repaired.
5. The car has been damaged.
6. The houses are being knocked down.
7. The trees have been cut down
8. They have been invited to a party.

22.3

3. has been repaired
4. was repaired
5. are made
6. were they built.
7. Is the computer being used (or Is anybody using the computer)
8. are they called
9. were blown
10. was damaged hasn't been repaired.

UNIT 23

23.1

3. are
4. Does
5. Do
6. Is
7. do
8. Is
9. does
10. Are

23.2

2. don't
3. 'm/am not
4. isn't
5. don't
6. doesn't
7. 'm/am not
8. aren't

23.3

2. Did
3. were
4. was
5. Has
6. did
7. were
8. Has
9. did
10. have

23.4

2. was
3. Have
4. are
5. were
6. 've/ have
7. is
8. was
9. has

23.5

3. eaten
4. enjoying
5. damaged
6. use
7. gone away
8. understand
9. Listening
10. pronounced
11. open

UNIT 24

24.1

3. got
4. brought
5. paid
6. enjoyed
7. bought
8. sat
9. left
10. happened
11. heard
12. put
13. caught
14. watched
15. watched

24.2

2. began
3. ate
4. drank
5. drove
6. ran
7. spoke
8. wrote
9. came
10. knew
11. took
12. went
13. gave
14. threw
15. forgot
- begin
- eaten
- drunk
- driven
- run
- spoken
- written
- come
- known
- taken
- gone
- given
- thrown
- forgotten

24.3

3. slept
4. saw
5. rained
6. lost
7. stolen
8. went
9. finished
10. built
11. learnt/ learned
12. ridden

13. known
14. fell hurt

24.4

2. told 8. spoken
3. won 9. cost
4. met 10. driven
5. worken up 11. sold
6. swam 12. flew
7. thought

UNIT 25

25.1

2. He used to play football.
3. She used to be a taxi driver.
4. They used to live in the country.
5. He used to wear glasses.
6. This building used to be a hotel.

25.2

2-6

She used to play volleyball.
She used to go out most evenings. / She used to go out in the evenings.
She used to play the guitar.
She used to read a lot. / She used to like reading.
She used to go away two or three times a year. / She used to travel a lot.

25.3

3. used to have
4. used to be
5. go
6. used to eat
7. watches
8. used to live
9. get
10. did you use to play

UNIT 26

26.1

2. Richard is going to the cinema.
3. Barbara is meeting Dave.
4. Denise is having lunch with Ken.
5. Tom and Sue are going to a party.

26.2

2. Are you working next week?
3. What are you doing tomorrow evening?

4. What time are your friends arriving?

5. When is Liz going on holiday?

26.3

Example answers:

3. I'm going away at the weekend.
4. I'm playing basketball tomorrow.
5. I'm meeting a friend the evening.
6. I'm going to the cinema on Thursday evening.

26.4

3. She's getting
4. are going are they going
5. finishes
6. I'm not going
7. I'm going We're meeting
8. are you getting..... leaves
9. does the film begin
10. are you doing I'm working

UNIT 27

27.1

2. I'm going to buy a newspaper
3. We're going to play football.
4. I'm going to have a bath.

27.2

3. 'm/am going to walk
4. 's/ is going to stay
5. 'm/ am going to eat
6. 're/ are going to give
7. 's/is going to lie down
8. Are you going to watch
9. is Rachel going to do

27.3

2. The shelf is going to fall (down)
3. The car is going to turn (left)
4. He's / He is going to kick the ball.

27.4

Example answers:

1. I'm going to phone Ann this evening.
2. I'm going to get up early tomorrow.
3. I'm going to buy some new clothes tomorrow.

UNIT 28

28.1

2. she'll be 5. she's
3. she was 6. she was
4. she'll be 7. she'll be

28.2

Example answers:

2. I'll be at home.
3. I'll probably be in bed
4. I'll be at work
5. I don't know where I'll be

28.3

2. 'll/ will 5. 'll/ will
3. won't 6. 'll/ will
4. won't 7. won't

28.4

3. I think we'll win the game.
4. I don't think I'll be here tomorrow.
5. I think Sue will like her present.
6. I don't think they'll get married.
7. I don't think you'll enjoy the film.

28.5

2. are you doing
3. They're going
4. she'll lend
5. I'm going
6. will phone
7. He's working
8. Will

UNIT 29

29.1

2. I'll send 5. I'll do
3. I'll eat 6. I'll stay
4. I'll sit 7. I'll show

29.2

2. I think I'll have
3. I don't think I'll play
4. I don't think I'll buy

29.3

2. I'll do
3. I watch
4. I'll go
5. is going to buy
6. I'll give
7. Are you doing ...

- 29.4
2. Shall I turn off the television?
3. Shall I make some sandwiches?
4. Shall I turn on the light?

- 29.5
2. where shall we go?
3. what shall we buy?
4. who shall we invite?

UNIT 30

- 30.1
2. I might see you tomorrow.
3. ann might forget to phone.
4. It might snow today.
5. I might be late tonight.
6. Mary might not be here.
7. I might not have time to meet you.

- 30.2
2. I might go away.
3. I might see her on Monday.
4. I might have fish.
5. I might get/ take a taxi, or ... go by taxi.
6. I might buy a new car.

- 30.3
3. He might get up early.
4. He isn't/ He's not working tomorrow.
5. He might be at home tomorrow
6. He might watch television.
7. He's going out in the afternoon.
8. he might go shopping.

30.4

Example answers:

1. I might read a newspaper.
2. I might go for a drink with some friends.
3. I might have an egg for breakfast.

UNIT 31

- 31.1
2. Can you ski?
3. Can you play chess?
4. Can you run ten kilometres?
5. Can you drive?
6. Can you ride a horse?

7. I can/ can't swim.
8. I can/ can't ski.
9. I can/ can't play chess.
10. I can/ can't run ten kilometres.
11. I can/ can't drive.
12. I can/ can't ride a horse.

- 31.2
2. can see 4. can't find
3. can't hear 5. can speak

- 31.3
2. couldn't eat
3. can't decide
4. couldn't find
5. can't go
6. couldn't go

- 31.4
2. Can/ Could you pass the salt, (please)?
3. Can / Could you turn off the radio. (please)?
4. Can/ Could I have tomato soup. (please)?
5. Can/ Could you give me your phone number. (please)?
6. Can/ Could I borrow your pen, (please)? or
Can/ Could you lend me...?

UNIT 32

- 32.1
2. must meet
3. must wash
4. must learn
5. must go
6. must win
7. must be

- 32.1
2. I must 5. I had to
3. I had to 6. I had to
4. I must 7. I must

- 32.3
2. needn't hurry
3. mustn't lose
4. needn't wait
5. mustn't forget
6. needn't write

- 32.4
2. C 4. E
3. A 5. B

- 32.5
3. needn't 7. must
4. had to 8. had to
5. must 9. needn't
6. mustn't

UNIT 33

- 33.1
2. You should go
3. You should clean
4. you should visit
5. you should wear
6. You should take

- 33.2
2. He shouldn't eat so much.
3. She shouldn't work so hard.
4. he shouldn't drive so fast.

- 33.3
2. Do you think I should learn (to drive)?
3. Do you think I should get another job?
4. Do you think I should invite Gary (to the party)?

- 33.4
3. I think you should sell it.
4. I think she should have a holiday.
5. I don't think they should get married.
6. I don't think you should go to work.
7. I think he should go to the doctor.
8. I don't think we should stay there.

- 33.5
Example answers:

2. I think everybody should have enough food.
3. I think people should drive carefully.
4. I don't think the police should carry guns.
5. I think I should do more exercise.

UNIT 34

34.1

2. have to do
3. has to read
4. have
5. has to travel

34.2

2. have to go
3. had to buy
4. have to change
5. had to answer

34.3

2. doesn't have to wait.
3. didn't have to get up early.
4. doesn't have to work (so) hard.
5. don't have to leave now.

34.5

3. have to pay
4. had to borrow
5. must stop or have to stop
6. has to meet
7. must tell or have to tell

34.6

2. I have to go to work every day.
3. I have to write a letter tomorrow.
4. I had to go to the dentist yesterday.

UNIT 35

35.1

2. Would you like an apple?
3. Would you like some coffee? / a cup of coffee?
4. Would you like some cheese? / a piece of cheese
5. Would you like a sandwich?
6. Would you like some cake? / a piece of cake?

35.2

2. Would you like to play tennis tomorrow?
3. Would you like to see my holiday photographs?
4. Would you like to go to a concert next week?
5. Would you like to borrow my umbrella?

35.3

2. Do you like
3. Would you like
4. would you like
5. Would you like
6. I like
7. would you like
8. Would you like
9. Do you like
10. I'd like

UNIT 36

36.1

3. There's / There is a hospital.
4. There isn't a swimming pool.
5. There are two cinema.
6. There isn't a university.
7. There aren't any big hotels.

36.2

Example answers:

3. There is a university in
4. There are a lot of big shops.
5. There isn't an airport.
6. There aren't many factories.

36.2

2. There's / There is
3. is there
4. There are
5. are there
6. there are
7. Is there
8. Are there
9. There's / There is There aren't

36.4

2-6

There are nine planets in the solar system.
There are fifteen players in a rugby team.
There are twenty-six letters in the English alphabet.
There are thirty days in September.
There are fifty states in the USA.

36.5

2. It's
3. There's
4. There's Is it
5. Is there there's
6. It's
7. Is there

UNIT 37

37.1

2. There was a carpet
3. There were three pictures
4. There was a small table
5. There were some flowers
6. There were some books
7. There was an armchair
8. There was a sofa

37.2

3. There was
4. Was there
5. there weren't
6. There wasn't
7. Were there
8. There wasn't
9. There was
10. there weren't

37.3

2. There are
3. There was
4. There's / There is
5. There's been / There has been
6. there was
7. there will be
8. there were there are
9. There have been
10. there will be (or there are)

UNIT 38

38.1

2. It's cold.
3. It's windy
4. it's sunny / fine or It's a nice day.
5. It's snowing
6. It's cloudy

38.2

2. It's / It is
3. Is it
4. is it ... it's / it is
5. It's / It is

38.3

2. How far is it from the hotel to the beach?
3. How far is from New York to Washington?
4. How far is it from your house to the airport?

38.4

3. It 6. it
4. There 7. There
5. It 8. It

38.5

2. It nice to see you again.
3. It's impossible to work in this office.
4. It's easy to make friends.
5. It's interesting to visit different places.
6. It's dangerous to go out alone

UNIT 39

39.1

2. is 5. will
3. can 6. was
4. has

39.2

2. 'm not 5. isn't
3. weren't 6. hasn't
4. haven't

39.3

3. doesn't 6. does
4. do 7. don't
5. did 8. didn't

39.4

Example answer:

2. I like sport but my sister doesn't.
3. I don't eat meat but Jenny does.
4. I'm American but my husband isn't.
5. I haven't been to Japan but Jenny has.

39.5

2. wasn't 7. has
3. are 8. do
4. has 9. hasn't
5. can't 10. will
6. did 11. might

39.6

2. Yes, I have. or No, I haven't.
3. Yes, I do. or No, I don't.
4. Yes, it is. or No, it isn't.
5. Yes, I am. or No, I'm not.
6. Yes, I do. or No, I don't.
7. Yes, I will. or No, I won't.
8. Yes, I have. or No, I haven't.
9. Yes, I did. or No, I didn't.
10. Yes, I was. or No, I wasn't.

UNIT 40

40.1

2. Do you? 5. Do I?
3. Didn't you? 6. Did she?
4. Doesn't she?

40.2

3. Have you? 8. Aren't you?
4. Can't she? 9. Did you?
5. Were you? 10. Does she?
6. Didn't you? 11. Won't you?
7. Is there? 12. Isn't it?

40.3

2. are you 6. didn't she
3. sin't she 7. was it
4. can't you 8. doesn't she
5. do you 9. will you

UNIT 41

41.1

2. either 5. either
3. too 6. either
4. too 7. too

41.2

2. So am I. 9. Neither have I.
3. So have I 10. Neither am I.
4. So do I. 11. Neither do I.
5. So will I.
6. So was I.
7. Neither can I.
8. Neither did I.

41.3

1. So am I.
2. So can I. or I can't.
3. Neither am I. or I am.
4. So do I. or I don't.
5. Neither do I. or I do.
6. So did I. or I didn't.
7. Neither have I. or I have.
8. Neither do I. or I do.
9. So am I. or I'm not.
10. Neither have I. or I do.
11. Neither did I. or I did.
12. So do I. or I don't.

UNIT 42

42.1

2. They aren't / They's not married.
3. I haven't had dinner.
4. It isn't cold today.
5. We won't be late.
6. You shouldn't go.

42.2

2. I don't like cheese.
3. They didn't understand.
4. It isn't cold today.
5. We won't be late.
6. You shouldn't go.

42.3

2. They haven't arrived.
3. I didn't go to the bank.
4. He doesn't speak German.
5. We weren't angry.
6. He weren't pleased.
7. Don't phone me tonight.
8. It didn't rain yesterday.
9. I couldn't hear them.
10. I don't believe you.

42.4

2. 'm not/ am not
3. can't
4. doesn't
5. isn't/ 's not
6. don't haven't
7. Don't
8. didn't
9. haven't
10. won't
11. didn't
12. weren't

42.5

- 3 He wasn't born in London.
- 4 He doesn't like London.
- 5 He'd like to live in the country.
- 6 He can drive.
- 7 He hasn't got a car.
- 8 He hasn't read newspapers.
- 9 He watches TV most evenings.
- 11 He didn't watch TV last night.
- 12 He went out last night.

UNIT 43

43.1

- 3 Were you late this morning?
- 4 Has Ann got a key?
- 5 Will you be here tomorrow?
- 6 Is Paul going out this evening?
- 7 Do you like your job?
- 8 Does Linda live near here?
- 9 Did you enjoy your holiday?
- 10 Did you have a shower this morning?

43.2

- 2 Do you use it a lot?
- 3 Did you use it yesterday?
- 4 Do you enjoy driving?
- 5 Are you a good driver?
- 6 Have you ever had an accident?

43.2

- 3 What are you reading?
- 4 What time did she go (to bed)?
- 5 When are they going?
- 6 Where did you meet him?
- 7 Where has she gone?
- 8 Why can't you come (to the party)?
- 9 How much do you need?
- 10 Why doesn't she like you?
- 11 How often does it rain?
- 12 When did you do the shopping?

UNIT 44

44.1

- 2 What fell off the shelf?
- 3 Who wants to see that?
- 4 Who took your umbrella?
- 5 What made you ill?
- 6 Who is / Who's coming?

44.2

- 3 Who did you phone?
- 4 What happened last night?
- 5 Who knows the answer?
- 6 Who did the washing-up?
- 7 What did Jill do?
- 8 What woke you up?
- 9 Who saw the accident?
- 10 Who did you see?
- 11 Who has got / Who's got your pen?
- 12 What does this word mean?

44.3

- 2 Who phoned you?
- What did she want?
- 3 Who did you ask?
- What did he say?
- 4 Who got married?
- Who told you?
- 5 Who did you meet?
- What did she tell you?
- 6 Who won?
- What did you do (after the game)?
- 7 Who gave you a book?
- What did Catherine give you?

UNIT 45

45.1

- 2 What are you looking for?
- 3 Who did you go to the cinema with?
- 4 What / Who was the film about?
- 5 Who did you give the money to?
- 6 Who was the book written by?

45.2

- 2 What are they looking at?
- 3 Who is he writing to?
- 4 What are they talking about?
- 5 What is she listening to?
- 6 Which bus are they waiting for?

45.3

- 2 Which hotel did you stay at?
- 3 Which (football) team does he play for?
- 4 Which school did you go to?

45.4

- 2 What is the food like?
- 3 What are the people like?
- 4 What is the weather like?

UNIT 46

46.1

- 3 What colour is it?
- 4 What time did you get up?
- 5 What type of music do you like?
- 6 What kind of car do you want (to buy)?

46.2

- 2 Which coat
- 3 Which film
- 4 Which bus

46.3

3 Which	8 Who
4 What	9 What
5 Which	10 Which
6 What	11 What
7 Which	

46.4

- 2 How far
- 3 How old
- 4 How often
- 5 How deep
- 6 How long

46.5

- 2 How heavy is this box?
- 3 How old are you?
- 4 How much did you spend?
- 5 How often do you watch TV?
- 6 How far is it from Paris to Moscow?

UNIT 47

47.1

- 2 How long does it take by car from Rome to Milan?
- 3 How long does it take by train from Paris to Geneva?
- 4 How long does it take by bus from London to Manchester?

from the city centre to the airport?

47.2

Example answers:

- 2 It takes ... hours to fly from ... to New York.
- 3 It takes ... years to study to be a doctor in ...
- 4 It takes ... to walk from my home to the nearest shop.
- 5 It takes ... to get from my home to the nearest airport.

47.3

- 2 How long did it take you to walk to the station?
- 3 How long did it take him to clean the windows?
- 4 How long did it take you to learn to ski?
- 5 How long did it take them to repair the car?

47.4

- 2 It took us 20 minutes to walk home./ ... to get home.
- 3 It took me six months to learn to drive.
- 4 It took Mark/him two hours to drive to London./... to get to London.
- 5 It took Linda a long time to find a job./ ... to get a job.
- 6 It took me ... to ...

UNIT 48

48.1

- 2 I don't know where she is.
- 3 I don't know how old it is.
- 4 I don't know when he'll be here.
- 5 I don't know why he was angry.
- 6 I don't know how long she has lived here.

48.2

- 2 where Susan works
- 3 what Peter said
- 4 why he went home early
- 5 what time the film begins
- 6 how the accident happened.

48.3

- 2 are you
- 3 they are
- 4 the museum is
- 5 do you want
- 6 elephants eat

48.4

- 2 Do you know if/ whether they are married?
- 3 Do you know if/whether Sue knows Bill?
- 4 Do you know if/whether George will be here tomorrow?
- 5 Do you know if/ whether he passed his exam?

48.5

- 2 Do you know where Paula is?
- 3 Do you know if/whether she is working today?/ ... she's working today?
- 4 Do you know what time she starts work?
- 5 Do you know if/whether the shops are open tomorrow?
- 6 Do you know where Sarah and Tim live?
- 7 Do you know if/whether they went to Ann's party?

48.6

Example answers:

- 2 Do you know what time the bus leaves?
- 3 Excuse me, can you tell me] where the station is ?
- 4 I don't know what I'm going to do this evening.
- 5 Do you know if Tom is working today?

UNIT 49

49.1

- 2 She said (that) she was very busy
- 3 She said(that) she couldn't go to the party.
- 4 He said (that) he had to go out.
- 5 He said(that) he was learning Russian.

- 6 She said(that) she didn't feel very well.
- 7 They said(that) they would be home late./ ... they'd be ...
- 8 She said (that) she had just come back from holiday./... she'd just come back ...
- 9 She said (that) she was going to buy a computer.
- 10 They said (that) they hadn't got a key./They said(that) they didn't have a key.

49.2

- 2 She said (that) she wasn't hungry
- 3 he said (that) he needed it.
- 4 she said (that) she didn't want to go.
- 5 She said (that) I could have it.
- 6 He said (that) he would send me a postcard./ ... he'd send...
- 7 Linda said (that) he had gone home./ ... he'd gone home.
- 8 He said (that) he wanted to watch TV.
- 9 She said (that) she was going to the cinema.

49.3

3 said	7 said
4 told	8 told
5 tell	9 tell
6 say	10 say

UNIT 50

50.1

- 3 phone
- 4 phone Paul
- 5 to phone Paul
- 6 to phone Paul
- 7 phone Paul
- 8 to phone Paul
- 9 phone Paul
- 10 phone Paul

50.2

- 3 get
- 4 going
- 5 watch
- 6 flying
- 7 listening

- 8 eat
- 9 waiting
- 10 wear
- 11 doing ... staying

50.3

4 to go	13 having
5 rain	14 to have
6 to leave	15 hear
7 help	16 go
8 studying	17 listening
9 to go	18 to make
10 wearing	19 to know ...tell
11 to stay	20 use
12 have	

UNIT 51

51.1

- 3 to see
- 4 to swim
- 5 cleaning
- 6 to go
- 7 visiting
- 8 going
- 9 to be
- 10 waiting
- 11 to do
- 12 to speak
- 13 to ask
- 14 crying / to cry
- 15 to work ... talking

51.2

- 3 reading
- 4 to see
- 5 to send
- 6 walking
- 7 to lose
- 8 to help
- 9 to go
- 10 watching/to watch
- 11 to wait
- 12 raining

51.3

- 2 going/to go to museums.
- 3 writing/to write letters.
- 4 to go (there)
- 5 travelling by train
- 6 going to ... to eat at

51.4

Example answers:

- 1 I enjoy cooking
- 2 I don't like driving
- 3 If it's a nice day tomorrow, I'd like to have a picnic by the lake
- 4 when I'm on holiday, I like to do very little.
- 5 I don't mind travelling alone but I prefer to travel with somebody.
- 6 I wouldn't like to live in a big city.

UNIT 52

52.1

- 2 I want you to listen carefully.
- 3 I don't want you to be angry.
- 4 Do you want me to wait for you?
- 5 I don't want you to phone me tonight.
- 6 I want you to meet Sarah.

52.2

- 2 A woman told me to turn left after the bridge.
- 3 I advised him to go to the doctor.
- 4 She asked me to help her.
- 5 I told Tom to come back in ten minutes
- 6 Paul let me use his phone.
- 7 I told her not to phone before 8 o'clock
- 8 Ann's mother taught her to play the piano.

52.3

- 2 to repeat
- 3 wait
- 4 to arrive
- 5 to get
- 6 go
- 7 borrow
- 8 to tell
- 9 to make (or to get)
- 10 think

UNIT 53

53.1

2-4

I went to the cafe to meet a friend
I went to the post office to get some stamps.

I went to the supermarket to buy some food

53.2

- 2 to read the newspaper
- 3 to open this door
- 4 to get some fresh air
- 5 to wake him up
- 6 to see who it was

53.3

Example answers:

- 2 to talk to you now.
- 3 to tell her about the party.
- 4 to do some shopping.
- 5 to buy a car.

53.4

2 to	7 to
3 to	8 to
4 for	9 for
5 to	10 to ... for
6 for	

53.5

- 2 for the film to begin.
- 3 for it to arrive.
- 4 for you to tell me.

UNIT 54

54.1

- 3 to
- 4 to
- 5 -(no preposition)
- 6 for
- 7 to
- 8 on ... to
- 9 for
- 10 on
- 11 to
- 12 -(no preposition)
- 13 on
- 14 for
- 15 on

54.2

- 2 went fishing
- 3 goes swimming
- 4 going skiing
- 5 go shopping
- 6 went jogging

54.3

- 2 to the bank
- 3 shopping
- 4 to sleep
- 5 home
- 6 skiing
- 7 riding
- 8 for a walk
- 9 on holiday ... to Portugal

UNIT 55

55.1

- 2 get your jacket
- 3 get a doctor
- 4 get a taxi
- 5 get the job
- 6 get some milk
- 7 get a ticket
- 8 gets a good salary

55.2

- 2 getting dark
- 3 getting married
- 4 getting ready
- 5 getting late

55.3

- 2 get wet
- 6 get old
- 3 got married
- 7 got better
- 4 get angry
- 8 get nervous
- 5 got lost

55.4

- 2 got to Bristol at 11:45
- 3 I left the party at 11:15 and got home at midnight.
- 4 (Example answer) I left home at 8:30 and got to the airport at 10 o'clock.

55.5

- 2 got off
- 3 got out of
- 4 got on

UNIT 56

56.1

- 2 do
- 7 done
- 3 make
- 8 make
- 4 made
- 9 making
- 5 did
- 10 making

- 6 do
- 11 doing

56.2

- 2 They're/They are doing (their) homework.
- 3 He's/He is doing the shopping. or He is shopping.
- 4 She's/She is making a jacket.
- 5 They're/They are doing and exam/esamination.(or ... taking an exam.)
- 6 She's/She is doing exercises.
- 7 She's/She is making a phone call. or She's/She is phoning somebody.
- 8 He's/He is making the/his bed
- 9 She's/She is doing the washing -up. / She is doing the dishes. / She is washing the dishes.
- 10 He's/He is making a (shopping) list.
- 11 They're/They are making a film
- 12 He's/He is taking a photo graph.

56.3

- 2 make
- 7 did
- 3 do
- 8 do
- 4 done
- 9 making
- 5 made
- 10 made
- 6 doing
- 11 make ... do

UNIT 57

57.1

- 3 He hasn't got/He doesn't have
- 4 George had
- 5 Have you got /Do you have
- 6 we didn't have
- 7 She hasn't got / She doesn't have
- 8 Did you have

57.2

- 2 She's/She is having a cup of tea.
- 3 He's/ He is having a rest.
- 4 They're /They are having a nicetime.
- 5 They're/They are having dinner.
- 6 He's/ He is having a bath.

57.3

- 2 Have a nice /good journey!

- 3 Did you have a nice/good weekend?
- 4 Did you have a nice/good game (of tennis)?
- 5 Have a nice/good meal!

57.4

- 2 have something to eat
- 3 had a glass of water
- 4 have a walk
- 5 had an accident
- 6 have a look

UNIT 58

58.1

- 2 him
- 5 him
- 3 them
- 6 them
- 4 her
- 7 her

58.2

- 2 I ... them
- 6 she ... them
- 3 he ... her
- 7 they ... me
- 4 they ... us
- 8 she ... you
- 5 we ... him

58.3

- 2 I like him.
- 3 I don't like it?
- 4 Do you like it?
- 5 I don't like her.
- 6 Do you like them?

58.4

- 2 him
- 7 them
- 3 them
- 8 me
- 4 they
- 9 her
- 5 us
- 10 He ... it
- 6 She

58.5

- 2 Can you give it to him?
- 3 Can you give them to her?
- 4 Can you give it to me?
- 5 Can you give it to them?
- 6 Can you give them to us?

UNIT 59

59.1

- 2 her hands
- 3 our hands
- 4 his hands
- 5 their hands
- 6 your hands

59.2

- 2 They live with their parents.
- 3 We live with our parents.
- 4 Julia lives with her parents.
- 5 I live with my parents.
- 6 John lives with his parents.
- 7 Do you live with your parents?
- 8 Most children live with their parents.

59.3

2 their	8 their
3 Their	9 their
4 our	10 my
5 her	11 Its
6 my	12 His ... his
7 your	

59.4

- 2 my key
- 3 Her husband
- 4 your coat
- 5 their homework
- 6 his name
- 7 Our house

UNIT 60

60.1

2 mine	6 yours
3 ours	7 mine
4 hers	8 his
5 theirs	

60.2

- 2 yours
- 3 my ... mine
- 4 Yours ... mine
- 5 her
- 6 My ... hers
- 7 their
- 8 Ours

60.3

- 3 of hers
- 4 friends of ours
- 5 friend of mine
- 6 friend of his
- 7 friends of yours

60.4

- 2 Whose camera is this?
It's hers.
- 3 Whose hloves are these?
They're mine.
- 4 Whose hat is this?
It's his.
- 5 Whose money is this?
It's yours.
- 6 Whose books are these?
They're ours.

UNIT 61

61.1

- 2 Yes, I know her but I can't remember her name.
- 3 Yes, I know them but I can't remember their names.
- 4 Yes, I know you but I can't remember your name.

61.2

- 2 to stay with him at his house
- 3 to stay with them at their house
- 4 to stay with me at my house
- 5 to stay with her at her house
- 6 to stay with you at your house?

61.3

- 2 I gave her my address and she gave me hers.
- 3 He gave me his address and I gave him mine.
- 4 We gave them our address and they gave us them.
- 5 She gave him her address and he gave her his.
- 6 You gave us your address and we gave you ours.
- 7 They gave you their address and you gave them yours.

61.4

2 them	4 our

3 him	5 yours
6 us	8 their
7 her	9 mine

UNIT 62

62.1

2 myself	6 himself
3 herself	7 yourself
4 themselves	8 yourselves
5 myself	

62.2

- 2 When I saw him, he was by himself.
- 3 Don't go out by yourself.
- 4 I went to the cinema by myself.
- 5 My sister lives by herself.
- 6 Many people live by themselves.

62.3

- 2 They can't see each other.
- 3 They often write to each other.
- 4 They don't know each other.
- 5 They're / They are sitting next to each other.
- 6 They gave each other presents / a present.

62.4

3 each other	7 each other
4 yourselves	8 each other
5 us	9 them
6 ourselves	10 themselves

UNIT 63

63.1

- 3 Mary is Brian's wife.
- 4 James is Julia's brother.
- 5 James is Daniel's uncle.
- 6 Julia is Paul's wife.
- 7 Mary is Daniel's grandmother.
- 8 Julia is Jame's sister.
- 9 Paul is Julia's husband.
- 10 Paul is Daniel's father.
- 11 Daniel is Jame's nephew.

63.2

2 Andy's	5 Daniel's
3 David's	6 Alice's

4 Jane's

63.3

- 3 OK
- 4 Bill's phone number
- 5 My brother's job
- 6 OK
- 7 OK
- 8 Paula's favourite colour
- 9 your mother's birthday
- 10 My parent's house
- 11 OK
- 12 OK
- 13 Silvia's party
- 14 OK

UNIT 64

64.1

2 a	5 a	8 an
3 L	6 an	9 an
4 an	7 a	

64.2

- 2 a vegetable
- 3 a game
- 4 a tool
- 5 a mountain
- 6 a planet
- 7 a fruit
- 8 a river
- 9 a flower
- 10 a musical instrument

64.3

- 2 He's a shop assistant.
- 3 She's a photographer.
- 4 She's a taxi driver.
- 5 He's an electrician.
- 6 She's a nurse.
- 7 He's a private detective.
- 8 I'm a/an ...

64.4

- 2-8
- Tom never wears a hat.
- I can't ride a bicycle.
- My brother is an artist.
- Barbara works in a bookshop.
- Ann wants to learn a foreign language.
- Jim lives in an old house.
- This evening I'm going to a party.

UNIT 65

65.1

2 boats	4 cities
3 women	5 umbrellas
6 addresses	10 feet
7 knives	11 holidays
8 sandwiches	12 potatoes
9 families	

65.2

2 teeth	5 fish
3 people	6 leaves
4 children	

65.3

- 3 ... with a lot of beautiful trees.
- 4 ... with two men.
- 5 OK
- 6 ... three children.
- 7 Most of my friends are students.
- 8 He put on his pyjamas ...
- 9 OK
- 10 Do you know many people ...
- 11 I like your trousers. Where did you get them?
- 12 ... full of tourists.
- 13 OK
- 14 Three scissors aren't...

65.4

2 are	7 Do
3 don't	8 are
4 watch	9 them
5 were	10 some
6 live	

UNIT 66

66.1

3 a jug	8 money
4 milk	9 a wallet
5 toothpaste	10 sand
6 a toothbrush	11 a basket
7 an egg	12 an envelope

66.2

- 3 ... a hat.
- 4 ... a job?
- 5 OK
- 6 ... an apple ...

- 7 ... a party ...
- 8 ... a wonderful thing.
- 9 ... an island.
- 10 ... a key.
- 11 OK
- 12 ... a good idea.
- 13 ... a car?
- 14 ... a cup of coffee?
- 15 OK
- 16 ... an umbrella

66.3

- 2 a piece of wood
- 3 a glass of water
- 4 a bar of chocolate
- 5 a cup of tea
- 6 a piece of paper
- 7 a bowl of soup
- 8 a loaf of bread
- 9 a jar of honey

UNIT 67

- 2 I bought a newspaper (or a paper), some flowers (or a bunch of flowers) and a pen.
- 3 I bought some stamps, some postcards and some bread (or a loaf of bread).
- 4 I bought some toothpaste, some soap (or a bar of soap) and a comb.

67.2

- 2 Would you like some coffee? (or ... a cup of coffee?)
- 3 Would you like a biscuit?
- 4 Would you like some bread? (or ... a piece of bread? / a slice of bread?)
- 5 Would you like a chocolate?
- 6 Would you like some chocolate? (or ... a piece of chocolate?)

67.3

- 2 some ... some
- 3 some
- 4 a ... some
- 5 an ... some
- 6 a ... a ... some
- 7 some
- 8 some
- 8 some

67.4

- 2 eyes
- 3 hair
- 4 information
- 5 chairs
- 6 furniture
- 7 job
- 8 lovely weather

UNIT 68

68.1

- 3 a
- 4 the
- 5 an
- 6 the ... the
- 7 a ... a
- 8 a ... a
- 9 ... a student ... a journalist ...
a flat near the college ... The
flat is ...
- 10 ... two children, a boy and a girl.
The boy is seven years old and
the girl is three ... in a factory
... hasn't got a job ...

68.2

- 2 the airport
- 3 a cup
- 4 a nice picture
- 5 the radio
- 6 the floor

68.3

- 2 ... send me a postcard.
- 3 What is the name of ...
- 4 ... a very big country.
- 5 What is the largest ...
- 6 ... the colour of the carpet.
- 7 ... a headache.
- 8 ... an old house near the station.
- 9 ... the name of the direction of
the film...

UNIT 69

69.1

- 3 ... The second floor.
- 4 ... the moon?
- 5 ... the best hotel in this town?
- 6 OK
- 7 ... the city centre
- 8 ... the end of May.
- 9 OK
- 10 ... the first time I met her.
- 11 OK
- 12 What's the biggest city in the

world?

- 13 OK
- 14 My dictionary is on the top
shelf on the right. 15 We live in
the country about five miles
from the nearest village.

69.2

- 2 the same time
- 3 the same age
- 4 the same colour
- 5 the same problem

69.3

- 2 the guitar
- 3 breakfast
- 4 the radio
- 5 television / TV
- 6 the sea

69.4

- 2 the name
- 3 The sky
- 4 television
- 5 the police
- 6 the capital
- 7 lunch
- 8 the middle

UNIT 70

70.1

- 2 the cinema
- 3 hospital
- 4 the airport
- 5 home
- 6 prison

70.2

- 3 school
- 4 the station
- 5 home
- 6 bed
- 7 the post office

70.3

- 2 the cinema
- 3 go to bed
- 4 go to prison
- 5 go to the dentist
- 6 go to university / colleges
- 7 go to hospital / are taken to
hospital.

70.4

- 3 the doctor
- 4 OK
- 5 OK

6 OK

7 the bank

8 OK

9 OK

10 the city centre

11 the station

12 OK

13 OK

14 OK

15 the theatre

UNIT 71

71.1

Example answers:

- 2 I don't like dogs.
- 3 I don't mind museums.
- 4 I love big cities.
- 5 I like basketball.
- 6 I love TV quiz shows.
- 7 I don't like loud music.
- 8 I hate computer games.

71.2

Example answers:

- 2 I'm not interested in politics
- 3 I'm interested in sport.
- 4 I don't know much about art.
- 5 I don't know anything about
astronomy.
- 6 I know a little about
economics

71.3

- 3 friends
- 4 parties
- 5 The shops
- 6 the milk
- 7 milk
- 8 football
- 9 computers
- 10 The water
- 11 cold water
- 12 the salt
- 13 the people
- 14 Vegetables
- 15 the children
- 16 the words
- 17 photographs
- 18 the photographs
- 19 English ... international
business
- 20 Money ... happiness

UNIT 72

72.1

- 3 Sweden
- 4 The Amazon

- 5 Asia
- 6 The Pacific
- 7 The Rhine
- 8 Kenya
- 9 The United States
- 10 The Andes
- 11 Tokyo
- 12 The Alps
- 13 The Red Sea
- 14 Malta
- 15 The Bahamas

72.2

- 3 OK
- 4 the Philippines
- 5 the south of France
- 6 the Regal Cinema
- 7 Ok
- 8 the Museum of Modern Art
- 9 Ok
- 10 Belgium is smaller than the Netherlands
- 11 the Mississippi ... the Nile
- 12 the National Gallery
- 13 the Park Hotel in Hudson Road
- 14 OK
- 15 The Rocky Mountains are in North America.
- 16 OK
- 17 The Panama Canal Joins the Atlantic Ocean and the Pacific Ocean.
- 18 the United States
- 19 the west of Ireland
- 20 OK

UNIT 73

73.1

- 2 that house
- 3 these postcards
- 4 those birds
- 5 this seat
- 6 These plates

73.2

- 2 Is that your umbrella?
- 3 Is this your book?
- 4 Are those your books?
- 5 Is that your bicycle?
- 6 Are these your keys?
- 7 Are those your keys?
- 8 Is this your watch?
- 9 Are those your glasses?
- 10 Are these your gloves?

73.3

- 2 that's 6 this is
- 3 This is 7 That's

- 4 That's 8 that's
- 5 that

UNIT 74

74.1

- 2 I don't need one.
- 3 I'm going to buy one.
- 4 I haven't got one.
- 5 I've just had one.
- 6 there's one in Mill Road.

74.2

- 2 a new one
- 3 a better one
- 4 an old one
- 5 a big one
- 6 a different one

74.3

- 2 Which ones?
The green ones.
- 3 Which one?
The one with a/the red door.
- 4 Which one?
The black one.
- 5 Which ones?
The ones on the wall.
- 6 Which ones?
The ones on the top shelf.
- 7 Which one?
The tall one with long hair.
- 8 Which ones?
The yellow ones.
- 9 Which ones?
The one with a moustache and glasses.
- 10 Which ones?
The ones you took on the beach last week.

UNIT 75

75.1

- 2 some 8 some
- 3 any 9 some
- 4 any 10 any ... any
- 5 any 11 some ... any
- 6 some 12 some
- 7 any

75.2

- 2 some letters
- 3 any photographs
- 4 any foreign languages
- 5 some friends
- 6 some milk

- 7 any batteries
- 8 some bresh air
- 9 some cheese
- 10 any help

75.3

- 3 I've got some/ I have some
- 4 I haven't got any / I haven't any / I don't have any
- 5 I didn't buy any
- 6 I bought some

75.4

- 2 something
- 3 anything
- 4 anything
- 5 Somebody/Someone
- 6 anything
- 7 anybody/anyone
- 8 something
- 9 anything
- 10 anybody/anyone

UNIT 76

76.1

- 2 There are no shops near here.
- 3 Carol has got no free time.
- 4 There is no light in this room.
- 6 There isn't any tea in the pot.
- 7 There aren't any buses today.
- 8 Tom hasn't got any brothers or sisters

76.2

- 2 any 8 no
- 3 any 9 any
- 4 no 10 no
- 5 any 11 None
- 6 no 12 any
- 7 any

76.3

- 2 no money
- 3 any questions
- 4 no friends
- 5 no difference
- 6 any furniture
- 7 no answer

အ ခု: တည် အ ခ် လိ ခ် ခ်

- 8 any heating
9 any photographs ...no film

76.4

Example answers:

- 2 Three.
3 Two cups.
4 None.
5 None.

UNIT 77

77.1

- 2 Three's onbody in the office.
3 I've got nothing to do.
4 There's nothing on TV.
5 There was no-one at home.
6 We found nothing.

77.2

- 2 There wasn't anybody on the bus.
3 I haven't got anything to read.
4 I haven't got anyone to help me.
5 She didn't hear anything.
6 We haven't got anything for dinner.

77.3

- 3a Nothing.
4a Nobody./No-one.
5a Nobody./No-one.
6a Nothing.
7a Nothing.
8a Nobody./No-one

- 3b I don't want anything.
4b I didn't meet anybody/anyone.
5b Nobody/No-one knows the answer.
6b I didn't buy anything.
7b Nothing happened.
8b Nobody/No-one was late.

77.4

- 3 anything
4 Nobody/No-one
5 Nothing
6 anything
7 anybody/anyone
8 nothing
9 anything
10 anything
11 nobody/no-one
12 anything
13 Nothing

- 14 Nobody/No-one ...
anybody/anyone

UNIT 78

78.1

- 2 something
3 somewhere
4 somebody/someone

78.2

- 2a Nowhere.
3a Nothing.
4a Nobody./No-one.
2b I'm not going anywhere
3b I don't want anything.
4b I'm not looking for anybody/anyone.

78.3

- 3 anything
4 anything
5 somebody/someone
6 something
7 anybody/anyone ... nobody/no-one.
8 anything
9 Nobody/No-one
10 anybody/No-one
11 Nothing
12 anywhere
13 somewhere
14 anything
15 anybody/anyone

78.4

- 2 anything to eat
3 nothing to do
4 anywhere to sit
5 something to drink
6 nowhere to stay
7 something to read
8 somewhere to play

UNIT 79

79.1

- 2 Every day
3 every time
4 Every room
5 every word

79.2

- 2 every day
3 all day

- 4 every day
5 all day
6 every day
7 all day

79.3

- 2 every 6 all
3 all 7 every
4 all 8 all
5 Every 9 every

79.4

- 2 everything
3 Everything/Everyone
4 everything
5 everywhere
6 Everybody/Everyone
7 everywhere
8 Everything

79.5

- 2 is 5 has
3 has 6 was
4 like 7 makes

UNIT 80

80.1

- 3 Some 10 Most
4 Most of 11 most of
5 Most 12 Some
6 any of 13 All or All of
7 all or all of 14 some of
8 None of 15 most of
9 any of

80.2

- 2 All of them.
3 Some of them.
4 None of them.
5 Most of them.
6 None of it.

80.3

- 3 Some people ...
4 Some of the questions ... of
Some question ...
5 OK
6 All insects ...
7 OK (or ... all of these books)
8 Most of the students ... or Most
students ...
9 OK
10 ... most of the night

UNIT 81

81.1

3 Both	9 Neither
4 Neither	10 either of
5 Neither	11 Both
6 both	12 neither of
7 Either	13 Both
8 neither of	14 either of

81.2

- 2 Both windows are open.
- 3 Neither man is wearing a hat.
- 4 Both men have (got) cameras. or... are carrying cameras.
- 5 Both buses go to the airport. or ... are going to the airport.

81.3

- 3 Both of them are students.
- 4 Neither of them has (got) a car.
- 5 Both of them live in London.
- 6 Both of them like cooking.
- 7 Neither of them can play the piano.
- 8 Both of them read newspapers.
- 9 Neither of them is interested in sport.

UNIT 82

82.1

2 many	8 many
3 much	9 How many
4 many	10 How much
5 many	11 How much
6 much	12 How many
7 much	

82.2

- 2 much time
- 3 many countries
- 4 many people
- 5 much luggage
- 6 many times

82.3

- 2 a lot of interesting things
- 3 a lot of accidents
- 4 a lot of fun
- 5 a lot of traffic

82.4

- 3 a lot of snow
- 4 OK
- 5 a lot of money
- 6 OK
- 7 OK
- 8 a lot

82.5

- 3 She plays tennis a lot.
- 4 He doesn't use his car much. (or ... a lot.)
- 5 He doesn't go out much. (or ... a lot.)
- 6 She travels a lot.

UNIT 83

83.1

2 a few	5 a little
3 a little	6 a few
4 a few	

83.2

- 2 a little milk
- 3 A few days.
- 4 a little Russian.
- 5 a few friends.
- 6 a few times
- 7 a few chairs
- 8 a little fresh air

83.3

- 2 very little coffee
- 3 very little rain
- 4 very little hotels
- 5 very little time
- 6 Very few people
- 7 very little work

83.4

2 A few	5 few
3 a little	6 a little
4 little	7 little

83.5

- 2 ... a little luck
- 3 ... a few things
- 4 OK
- 5 ... a few questions
- 6 ... few people

UNIT 84

84.1

- 2 I like that green jacket.
- 3 Do you like classical music?
- 4 I had a wonderful holiday.
- 5 We went to a chinese restaurant.

84.2

- 2 black clouds
- 3 long holiday
- 4 hot water
- 5 fresh air
- 6 sharp knife
- 7 dangerous job

84.3

- 2 It looks new
- 3 I feel ill.
- 4 You look surprised.
- 5 They are all nice.
- 6 It tastes horrible.

84.4

- 2 It doesn't look new.
- 3 You don't sound American.
- 4 I don't feel cold.
- 5 They don't look heavy.
- 6 It doesn't taste good.

UNIT 85

85.1

2 badly	5 fast
3 quietly	6 dangerously
4 angrily	

85.2

- 2 Come quickly
- 3 work hard
- 4 sleep well
- 5 win easily
- 6 Think carefully
- 7 know her very well
- 8 explain things very clearly/well

85.3

2 angry	7 suddenly
3 slowly	8 quiet
4 slow	9 badly
5 careful	10 nice (see Unit 84.)
6 hard	

85.5

2. well 5. well
3. good 6. good, good
4. well

UNIT 86

86.1

2. bigger
3. slower
4. more expensive
5. higher
6. more dangerous

86.2

2. stronger
3. happier
4. more modern
5. more important
6. better
7. larger
8. more serious
9. prettier
10. more crowded

86.3

2. hotter/ warmer
3. more expensive
4. worse
5. further
6. more difficult or harder

86.4

3. taller
4. harder
5. more comfortable
6. better
7. nicer
8. heavier
9. more interested
10. warmer
11. better
12. bigger
13. more beautiful
14. sharper
15. more polite

UNIT 87

87.1

3. Liz is taller than Ben.
4. Liz starts work earlier than Ben.
5. Ben works harder than Liz.

6. Ben has got more money than Liz.
7. Liz is a better driver than Ben.
8. Ben is more patient than Liz.
9. Ben is a better dancer than Liz.
/ Ben dances better than Liz.
10. Liz is more intelligent than Ben.
11. Liz speaks French better than Ben.
/ Liz speaks better French than Ben.
/ Liz's French is better than Ben's.
12. Ben goes to the cinema more than Liz. / more often than Liz.

87.2

2. You're older than her.
..... than she is.
3. You work harder than me. /
than I do.
4. You watch TV more than him.
/ than he does.
5. You're a better cook than me.
/ than I am. or
You cook better than me.
..... than I do.
6. You know more people than us.
/ than we do.
7. You've got more people than us.
/ than we do.
8. You can run faster than me.
..... than I can.
9. You've been here longer than her.
/ than she has.
10. You got up earlier than them.
/ than they did.
11. You were more surprised than him.
/ than he was.

87.3

2. Jack's mother is much younger than his father.
3. My camera cost a bit more than yours.
/ than your camera. or
My camera was a bit more expensive than.
4. I feel much better today than yesterday.
/ than I did yesterday.
/ than I felt yesterday.
5. It's a bit warmer today than yesterday.
/ than I was yesterday.
6. Ann is a much better tennis player than me / than I am. or
Ann is much better at tennis than

UNIT 88

88.1

2. A is longer than B but not as long as C.
3. C is heavier than A but not as heavy as B.
4. A is older than C but not so old as B.
5. B has got more money than C.
But not as much as A.
or but less (money) than A.
6. C works harder than A but not as hard as B.

88.2

2. Your room isn't as big as mine.
..... as my room.
3. I didn't get up as early as you.
..... as you did.
4. They didn't play as well as us.
..... as we did.
5. You haven't been here as long as me.
/ as I have.
6. He isn't as nervous as her.
..... as she is.

88.3

2. as 6. than
3. than 7. as
4. than 8. than
5. as

88.4

2. Julia lives in the same street as Caroline.
3. Julia got up at the same time as Andrew.
4. Andrew's car is the same colour as Caroline's.

UNIT 89

89.1

2. C is longer than A.
D is the longest.
B is the shortest.
3. D is younger than C.
B is the youngest.
C is the oldest.
4. D is more expensive than A.
C is the most expensive.
A is the cheapest.
5. A is better than C.
A is the best.
D is the worst.

89.2

- the happiest day
- the best film
- the most popular singer
- the worst mistake
- the prettiest village
- the coldest day
- the most boring person

89.3

- Everest is the highest mountain in the world.

3-6

Alaska is the largest state in the USA.

Brazil is the largest country in South America.

Jupiter is the largest planet in the solar system.

The Nile is the longest river in Africa. in the world.

UNIT 90

92.1

- enough chairs
- enough paint
- enough wind

90.2

- The car isn't big enough.
- His legs aren't long enough.
- He isn't strong enough.

90.3

- old enough
- enough time
- big enough
- eat enough
- enough fruit
- tired enough
- practise enough

90.4

- sharp enough to cut
- warm enough to have
- enough bread to make.
- well enough to win
- enough time to read

UNIT 91

91.1

- too heavy
- too low

- too fast
- too big
- too crowded

91.2

- enough
- too many
- too
- enough
- too much
- enough
- too
- too many
- too much

91.3

- It's too far
- It's too expensive.
- It isn't/ It's not big enough.
- It was too difficult.
- It isn't good enough.
- I'm too busy.
- It was too long.

91.4

- too early to go to bed.
- too young to get married.
- too dangerous to go out at night.
- too late to phone Ann (now).
- too surprised to say anything.

UNIT 92

92.1

- I like this picture very much.
- Tom started his new job last week.
- OK
- Jane bought a present for her friend. or Jane bought her friend a present.
- I drink three cups of coffee every day.
- OK
- I borrowed fifty pounds from my brother.

92.2

- I wrote two letters this morning.
- Paul passed the exam easily.
- Ann doesn't speak French very well.
- I did a lot of work yesterday.
- Do you know London well?
- We enjoyed the party very much.
- I explained the problem carefully.
- We met some friends at the airport.

- Did you buy that jacket in England?

- We do the same thing every day.

- I don't like football very much.

92.3

- I arrived at the hotel early.
- Julia goes to Italy every year.
- We have lived here since 1988.
- Sue was born in London in 1960.
- Paul didn't go to work yesterday.
- Ann went to the bank yesterday afternoon.
- I had my breakfast in bed this morning.
- Barbara is going to university in October.
- I saw a beautiful bird in the garden this morning.
- My parents have been to the United States many times.
- I left my umbrella in the restaurant last night.
- Are you going to the cinema tomorrow evening?
- I took the children to school this morning.

UNIT 93

93.1

- He always gets up early.
- He's / He is never late for work.
- He sometimes gets angry.
- He often goes swimming.
- He's / He is usually at home in the evenings.

93.2

- Susan is always polite.
- I usually finish work at 5 o'clock.
- Jill has just started a new job
- I rarely go to bed before midnight.
- The bus isn't usually late.
- I don't often eat fish.
- I will never forget what you said.
- Have you ever lost your passport?
- Do you still work in the same place?

11. They always stay in the same hotel.
12. Diane doesn't usually work on Saturdays.
13. Is Tina already here?
14. What do you usually have for breakfast?
15. I can never remember his name.

93.3

2. Yes, and I also speak French.
3. Yes, and I'm also hungry.
4. Yes, and I've also been to Ireland.
5. Yes, and I also bought some books.

93.4

1. They both play football.
They're/They are both students.
They've both got cars.
They both have cars.
2. They are/They're all married.
They were all born in England.
They all live in New York.

UNIT 94

94.1

2. Do you still live in Clare Street?
3. Are you still a student?
4. Have you still got a motor-bike?
/ Do you still have ...
5. Do you still want to be a teacher?

94.2

2. He was looking for a job.
He's/He is still looking (for a job).
3. She was asleep/sleeping.
or She was in bed.
She's/She is still asleep/sleeping. or ... still in bed.
She hasn't woken up yet./She awake yet./She isn't up yet.
4. They were having dinner.
They were eating.
They're / They are still having dinner./ ... still eating.
They haven't finished (dinner) yet./They haven't finished eating yet.

94.3

2. Is Ann here yet? or Has Ann arrived/come yet?
3. Have you got your (exam) results yet?/ Have you had your.../ Have you received your...
4. Have you decided where to go yet?/Do you know where you're going yet?

94.4

3. She's/She has already gone/left.
4. I've already got one./I already have one.
5. I've / I have already paid (it).
6. He already knows.

UNIT 95

95.1

2. He gave it to Gary.
3. He gave them to Sarah.
4. He gave it to his sister.
5. He gave them to Robert.
6. He gave it to a neighbour.

95.2

2. I gave Joanna a plant.
3. I gave Richard some gloves/a pair of gloves.
4. I gave Diane some chocolates/a box of chocolates.
5. I gave Rachel some flowers/a bunch of flowers.
6. I gave Kevin a pen.

95.3

2. Can you lend me an umbrella?
3. Can you give me your address?
4. Can you lend me ten pounds?
5. Can you send me some information?
6. Can you show me the letter?
7. Can you get me some stamps?

95.4

2. Lend you some money
3. Send the letter to me
4. Buy you a present
5. Pass me the sugar
6. Give it to her

7. the policeman my identity card

UNIT 96

96.1

3	at	11	at
4	on	12	in
5	in	13	on
6	in	14	on
7	on	15	at
8	on	16	at
9	at	17	at
10	on	18	in

96.2

2	on	11	at
3	at	12	on
4	in	13	in
5	in	14	at
6	in	15	in
7	on	16	on
8	on	17	in
9	in	18	at
10	at	19	at

96.3

2	on Friday
3	on Monday
4	at 4 o'clock on Thursday / on Thursday at 4 o'clock
5	on Saturday evening
6	at 2:30 on Tuesday (afternoon)
	on Tuesday (afternoon) at 2:30

96.4

2	I'll phone you in three days.
3	My exam is in two weeks.
4	Tom will be here in half an hour. / ... in 30 minutes.

96.5

3	in
4	-(no preposition)
5	-(no preposition)
6	in
7	at
8	-(no preposition)
9	-(no preposition)
10	on
11	in
12	at

UNIT 97

97.1

- 2 Alex lived in Canada until 1990
- 3 alex has lived in England since 1990
- 4 Alice lived in France until 1991.
- 5 Carol has worked in a restaurant since 1993
- 6 Carol worked in a hotel from 1990 to 1993.
- 7 Carol has worked in a restaurant since 1993.
- 8 Gerry was a teacher from 1983 to 1989
- 9 Gerry has been a salesman since 1989.
- 10 Alex has lived in England for years.
- 11 Alice has lived in England for years
- 12 Carol has worked in a restaurant for three years.
- 13 Carol has worked in a restaurant for years.
- 14 Gerry was a teacher for six years
- 15 Gerry has been a salesman for years.

97.1

2 until	9 since
3 for	10 until
4 since	11 for
5 Until	12 until
6 for	13 Since
7 for	14 for
8 until	

98.1

- 2 after lunch
- 3 before the end
- 4 during the course
- 5 before they went to Australia
- 6 during the night
- 7 while you are waiting
- 8 after the concert

98.2

- 3 while
- 4 for
- 5 while
- 6 during
- 7 while

- 8 for
- 9 during
- 10 while

98.3

- 2 eating
- 3 answering
- 4 having/taking
- 5 finishing/doing
- 6 going /travelling

98.4

- 2 John worked in a bookshop for two years after leaving school.
- 3 before going to sleep. I read a few pages of my book.
- 4 After walking for three hours. we were very tired.
- 5 Let's have a cup of coffee before going out

UNIT 99

99.1

- 2 In the box.
- 3 On the box.
- 4 On the wall.
- 5 At the bus stop.
- 6 In the field.
- 7 On the balcony
- 8 In the pool.
- 9 At the window.
- 10 On the ceiling.
- 11 On the table.
- 12 At the table

99.2

- 2 in
- 3 on
- 4 in
- 5 on
- 6 at
- 7 in
- 8 in
- 9 at
- 10 at
- 11 in
- 12 at
- 13 on
- 14 at
- 15 on the wall in the living room

UNIT 100

100.1

- 2 At the airport.
- 3 In bed
- 4 On a ship.
- 5 In the sky.
- 6 At a party.
- 7 At the doctor's
- 8 On the second
- 9 At work
- 10 On a plane.
- 11 In a taxi
- 12 At a wedding.

100.2

2 in	9 in
3 in	10 in
4 at	11 on
5 at	12 on
6 in	13 at
7 at	14 in
8 at	15 on

UNIT 101

101.1

2 to	6 to
3 in	7 to
4 to	8 in
5 in	

101.2

- 3 to
- 4 to
- 5 at home... to work
- 6 at
- 7 -(no preposition)
- 8 to
- 9 at
- 10 at a restaurant ... to the hotel

101.3

2 to	9 to
3 to	10 at
4 in	11 at
5 to	12 to Mary's house
6 to	... at home
7 at	13 -(no preposition)
8 to	14 study at ... go to

101.4

1. to
2. - (no preposition)
3. at
4. in
5. to
6. - (no preposition)

101.5

Example answers:

2. to work
3. at work
4. to Canada.
5. to parties.
6. at a friend's house.

UNIT 102

102.1

2. next to / beside / by
3. in front of
4. between
5. next to / beside / by
6. in front of
7. behind
8. on the left
9. in the middle

102.2

2. behind
3. above
4. in front of
5. on
6. by / next to / beside
7. below / under
8. above
9. under
10. by / next to / beside
11. opposite
12. on

102.3

2. The fountain is in front of the theatre.
3. The bank/ bookshop is opposite the theatre. or Paul's office is opposite the theatre. or The theatre is opposite
4. The bank / bookshop/ supermarket is next to
5. Paul's office is above the bookshop.
6. The bookshop is between the bank and the supermarket.

UNIT 103

103.1

2. Go under the bridge.
3. Go up the hill.
4. Go down the steps .
5. Go along this street.
6. Go into the hotel.
7. Go past the hotel.
8. Go out of the hotel.
9. Go over the bridge.
10. Go through the park.

103.2

2. off
3. over
4. out of
5. across
6. round / around
7. through
8. on
9. round/ around
10. into the house through a window.

103.3

1. out of
2. round/ around
3. in
4. from here to the airport
5. round / around
6. on/ over
7. over
8. out of

UNIT 104

104.1

2. on time
3. on holiday
4. on the phone
5. on television

104.2

2. by
3. with
4. about
5. on
6. by
7. at
8. on
9. with
10. about grammar by Vera P. Bull

104.3

1. with	9. at
2. without	10. by
3. by	11. about
4. about	12. by
5. at	13. on
6. by	14. with
7. on	15. by
8. with	16. by

UNIT 105

105.1

2. in
3. to
4. at
5. with
6. of

105.2

2. at
3. to
4. about
5. of
6. of
7. from
8. in
9. of
10. about
11. of
12. for getting angry with you

105.3

2. interested in going
3. good at getting
4. fed up with waiting
5. sorry for waking

105.4

2. Sue walked past me without speaking.
3. Don't do anything without asking me first
4. I went out without locking the door.

105.5

Example answers:

2. I'm afraid of the dark.
3. I'm not very good at drawing.
4. I'm not interested in cars.
5. I'm fed up with living in London.

UNIT 106

106.1

2. to 5. at
3. for 6. for
4. to

106.2

2. to
3. to
4. for
5. to
6. of/about
7. for
8. on
9. to
10. for
11. to
12. - (no preposition)
13. to
14. on
15. of/about

106.3

1. at 4. after
2. after 5. at
3. for 6. for

106.4

Example answers:

3. It depends on the programme.
4. It depends (on) what it is.
5. It depends on the weather.
6. It depends (on) how much you want.

UNIT 107

107.1

2. went in
3. looked up
4. rode off
5. turned round/around or
looked round/around
6. got off
7. sat down
8. got out

107.2

2. away/out
3. round/around
4. going out..... be back
5. down

6. over
7. back
8. in
9. up
10. going away..... coming back

107.3

2. Hold on
3. slowed down
4. takes off
5. get on
6. speak up
7. broken down
8. fall over/fall down
9. carried on
10. gave up

UNIT 108

108.1

2. She took off her hat. or
She took her hat off.
3. He put down his bag. or
He put his bag down.
4. She picked up the magazine. or
She picked the magazine up.
5. He put on his sunglasses. or
He put his sunglasses on.
6. She turned off the tap. or
She turned the tap off.

108.2

2. He put his jacket on.
He put it on.
3. She took off her glasses.
4. Put your pens down.
5. They gave the money back.
6. I turned off the lights.
I turned them off.

108.3

2. take it back
3. picked them up
4. switched it off
5. bring them back.

108.4

3. I knocked over a glass/
I knocked a glass over
4. look it up
5. throw them away
6. fill it in
7. tried on a pair of shoes /tried
a pair of shoes on.

8. showed me round (or around)
9. gave it up or gave up (without
it)
10. put out your cigarette/ put
your cigarette out

UNIT 109

109.1

3. I went to the window and (I)
looked out.
4. I wanted to phone you but I
didn't have your number.
5. I jumped into the river and (I)
swam to the other side.
6. I usually drive to work but I
went by bus this morning.
7. Do you want me to come with
you or shall I wait here?

109.2

Example answers:

2. because it was raining./
because the weather was bad.
3. but it was closed.
4. so he didn't eat anything. / so
he didn't want anything to eat.
5. because there was a lot of
traffic./ because the traffic was
bad.
6. Sue said goodbye, got into her
car and drove off/ away.

109.3

Example answers:

3. I went to the cinema but the
film wasn't very good.
4. I went to a cafe and met some
friends of mine.
5. There was a film on television,
so I watched it.
6. I got up in the middle of the
night because I couldn't sleep.

UNIT 110.1

110.1

2. When I'm tired, I like to watch
TV.
3. When I phoned her, there was
no answer.
4. When I go on holiday, I always
go to the same place.
5. When the programme ended, I
switched off the TV.
6. When I arrived at the hotel,
there were no rooms.

110.2

- when they heard the news
- they went to live in New Zealand
- while they were away
- before they came here
- somebody broke into the house
- they didn't believe me

110.3

- I finish
- it's
- I'll be..... she leaves
- stops
- We'll come..... we're
- I come I'll bring
- I'm
- I'll give I go

110.4

Example answers:

- you finish your work?
- I'll write some letters.
- you get ready.
- I won't have much free time.
- I come back?

UNIT 111

111.1

- If you pass the exam, you'll get a certificate.
- If you fail the exam, you can do it again.
- If you don't want this magazine, I'll throw it away.
- If you want those pictures, you can have them.
- If you're busy now, we can talk later.
- If you're hungry, we can have lunch now.
- If you need money, I can lend you some.

111.2

- I give
- is
- I'll phone
- I'll be..... get
- Will you go they invite.

111.3

Example answers:

- the water is dirty.
- you'll feel better in the morning.
- you're not watching it.
- she doesn't study.
- I'll go and see Chris.
- the weather is good.

111.4

- When
- If
- If
- if
- When
- if
- when if

UNIT 112

112.1

- wanted
- had
- was/ were
- didn't enjoy
- could
- spoke
- didn't have

112.2

- I'd go / I would go
- she knew
- we had
- you won
- I wouldn't stay
- we lived
- It would be
- the salary was/ were
- I wouldn't know
- would you change

112.3

- I'd watch it/ I would watch it
- we had some pictures on the wall
- the air would be cleaner
- every day was/ were the same
- I'd be bored / I would be bored
- we had a bigger house / we bought a bigger house
- we would / could buy a bigger house.

112.4

Example answers:

- I'd go to Antarctica
- I didn't have any friends
- I had enough money
- I'd call the police
- there were no guns

UNIT 113

113.1

- A butcher is person who sells meat.
- A musician is a person who plays a musical instrument.
- A patient is a person who is ill in hospital.
- A dentist is a person who looks after your teeth.
- A fool is a person who is very stupid.
- A genius is a person who is very intelligent.
- "A liar is a person who doesn't tell the truth."

113.2

- The woman who opened the door was wearing a yellow dress
- Most of the students who took the exam passed (it)
- The policemen who stopped our car wasn't very friendly.

113.3

- who
 - which
 - which
 - who
 - which
 - who
 - who
 - which
- that is also correct in all these answers.*

113.4

- a machine that/ which makes coffee.
- Ok (which is also correct)
- people who/ that never stop talking.
- OK (who is also correct)
- OK (that is also correct)
- the sentences that/ which are wrong.

UNIT 114

114.1

2. I've lost the pen you gave me.
3. I like the jacket Sue is wearing.
4. Where are the flowers I gave you?
5. I didn't believe the story he told us.
6. How much were the oranges you bought?

114.2

2. The meal you cooked was excellent.

3. The shoes I'm wearing aren't very comfortable.
4. The people we invited to dinner didn't come.

114.3

2. Who are the people you spoke to?
3. Did you find the keys you were looking for?
4. The house they live in is too small for them.
5. The map I looked at wasn't very clear.
6. I fell off the chair I was sitting on.

7. The bus we waiting for was very late.
8. Who is the man Linda is dancing with?

114.4

2. "What's the name of the restaurant where you had dinner?"
3. Do you like the village where you live?
4. How big is the factory where you work?

အသုံးတည့် အင်္ဂလိပ်သဒ္ဒါ

ချို့ဝင်းကျော် (B.A)

ESSENTIAL GRAMMAR

ဤစာအုပ်တွင်

- အခြေခံ အင်္ဂလိပ်သဒ္ဒါကို
- လေ့လာကြမည့်သူများအတွက်
- ရိုးရှင်းသည့် နမူနာပုံစံများ
- လေ့ကျင့်ခန်းများ
- ကဏ္ဍအလိုက် ခေါင်းစဉ်များ
- အပိုလေ့ကျင့်ခန်းများ
- ကာလအလိုက် အသုံးအနှုန်းများ
- အဓိက သဒ္ဒါ ပုံစံများ
- ကြိယာပုံစံများ
- ဝေါဟာရများ
- ကဏ္ဍစုံအတွက် အဖြေစုံများဖြင့်
အခက်အခဲ မရှိ
- ကိုယ်တိုင်လေ့လာသင်ယူလေ့ကျင့်နိုင်ကြစေရန်
ပြည့်စုံရှင်းလင်းစွာ ဖော်ပြပေးထားပါသည်။